

Αῖς. Αἰ. 114

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜ. ΒΕΡΟΙΑΣ

ΕΚ ΔΩΡΕΑΣ

ΙΑΤΡΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΟΥΤΕΛΗ

Εν Βερόια τῇ 19

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΒΕΡΟΙΑΣ

+800
2px

*Αριθ. ειλ.

535 364

ΔΩΡΕΑ Τζαμπεζι

GRVER - 00139

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΟΛΙΤΕΥΜΟΥ
ΒΕΡΟΙΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Handwritten signature

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΤΑ

ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

ΑΡΧΑΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΤΑ

ΣΩΖΟΜΕΝΑ

ΗΤΟΙ

περὶ Ἀναβάσεως Ἀλεξάνδρου βιβλία ἑπτὰ· ἡ Ἰνδική·
οἱ Περίπλοι τοῦτε Εὐξείνου Πόντου καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς·
ὁ κυνηγετικός· τὰ Τακτικά, ἐν οἷς προσετέθησαν
καὶ τὰ τοῦ Αἰλιανοῦ· Ἑκταξίς κατὰ Ἀλάνων· τὸ
Ἐγχειρίδιον τοῦ Ἐπικτήτου· Ὀμιλῖαι ἢ διατριβαὶ
Ἐπικτήτου βιβλία τέσσαρα, καὶ ἄλλα τινὰ
ἀποσπασθέντα ἀποσπασμάτων.

Ἐπεξεργασθέντα καὶ Ἐκδοθέντα

ὑπὸ

ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΔΟΥΚΑ

εἰς τόμους ἑπτὰ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ἔκδοσις ἡγεμονίας

EN BIENNEH: ΤΗΣ ΑΟΥΣΤΡΙΑΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΕΝΔΩΤΟΥ.

1809.

Αρ. Εισ. 364

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΑΤΤΑΝΤΑ

ΑΤΤΑΝΤΑ

ΑΤΤΑΝΤΑ

ΑΤΤΑΝΤΑ

ΑΤΤΑΝΤΑ

ΑΤΤΑΝΤΑ

ΤΩ

ΠΑΝΟΣΙΩΤΑΤΩ, ΚΑΙ ΣΟΦΟΛΟΓΙΩΤΑΤΩ

ΑΓΙΩ, ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ,

κυρίῳ μοι κυρίῳ

ΙΛΑΡΙΩΝΙ ΤΩ, ΣΙΝΑΪΤΗ,

τὴν ἀδελφικὴν πρόσρησιν
ἀπονέμω.

Εμέλλησα μὲν, ὁμολογῶ, ὅτι μηδὲν
δέον ἐμέλλησα τοῦτο δὴ τὸ ὀφειλόμενον
ἐκ πολλοῦ σοι προσαναθεῖναι, ἀλλ' ἡ μέλ-
λησις αὕτη οὐκ ἦν σημεῖον παντελοῦς ἀ-
πογνώσεως τοῦ καθήκοντος, ἀλλ' ὑπερ-
δέσεως τῆς εὐγνωμοσύνης, πρὸς καιρὸν ὑ-
ποχωρούσης ταῖς αἰεὶ ἀσχολίαις, τεκμή-
ριον, χρέους ἐς δεῦρο χρέος ἐκκρούοντος,
καὶ μὲ πρὸς ἑαυτὸ ἀμηγέπως μᾶλλον ἀν-
δελκύσαι ὑπερισχύσαντος· οὐδ' ἡ ἐξο-

μολόγησις ἢ ἐμὴ προσποιήσεως ἂν παρά-
σχοι ὑπόνοιαν, ἀλλὰ παραιτήσεως τῆς
ἐκ τῆς ἀσυχολίας περὶ ἐνεῖνα, ἁμαρτίας
μάλιστα πρόνοιαν· ἐν γὰρ τοῖς τῶν καθη-
κόντων λόγοις, εἰ καὶ πρὸς καιρὸν ἐξ ἀνάγκ-
ης τινὸς ἀναβάλλεται ἢ προαίρεσις, ἀλλ'
οὐκ ἐς αἰεὶ ξυγχωρεῖται ἐκ λήθης ἢ ὀφλη-
σις. Ὁφείλεται δ' οὖν σοι τὸ εὖγνωμον
οὐκ ἐκ μονομεροῦς πράγματος τῆς φιλίας·
ταύτης γὰρ ὁ λόγος κοινὰ τὰμφοτέρων
τίθῃσιν ἐν τῷ μέσῳ· ἀλλὰ κοινῇ παρὰ
πάντων τῆς σῆς φρονήσεως ἕνεκα καὶ σο-
φίας· ὧν γέρας πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν
τῶν ἀπάντων εὖνοιαν τυγχάνεις εὐράμε-
νος, χρῆμα τοῦτό γε ἀξιόχρεων, καὶ πᾶ-
σιν, ὡς εἶπεῖν, οὐχὶ μόνον τοῖς ἰδιώταις
καὶ τοῖς καταστάσεως ὑπαλλήλου τετυχη-
κόσιν ὃν περιμάχητον, ἀλλὰ καὶ ἡγεμόσιν
αὐτοῖς, καίτοι προὔχουσι τοῖς τε ἄλλοις
καὶ ταῖς δυνάμεσι, γιγνόμενον περισπού-
δαςον· διὸ δὴ αὐτῶν μάλιστα γε εὐδαιμονί-

ζομεν οὐ τοὺς κακοδαίμονας τούτους, οὓς
ἂν αἰσθώμεθα μισουμένους, καὶ ταῖς τῶν
δορυφόρων σπείραις σφῶν αὐτῶν πισεύοντας
τὴν ἀσφάλειαν, ἀλλὰ τοὺς τῆς εὐνοίας
τῶν ἀρχομένων τυχόντας, καὶ οὓς μάλι-
ς ἄγε ὄρωντες ἐκεῖνοι μηδὲνα δορυφόρων ἐπα-
γομένους ἐν ταῖς ἐξόδοις, κροτοῦσιν ἐπευ-
φημοῦντες, καὶ κροτοῦντες οὐκ ἔχουσιν ὅ-
πως χρήσονται τῇ χαρᾷ· τῶν δὲ μὴ ἐντέλει
οὐκ ἂν ἄλλως γένοιτο τούτου τυχεῖν οὐ-
δενί, εἰμή τις εὖ τὸ κατ' ἑαυτὸν θέμενος
κατὰ σέ, σχοίῃ ἐν ἑαυτῷ ξυλλαβὼν τὴν
ξυνωρίδα ταύτην τῶν ἀρετῶν.

Σὺ γὰρ, κατὰ πρὸς κέντρῳ τῇ τῶν πό-
λεων ἰδρυθεὶς βασιλίδι, ἐπάγγελμα ἔ-
χων τὸ πρότερον, ὅπερ αὐτὸ παρ' ἑαυτοῦ
τὸ σεμνὸν παρεχόμενον, τὴν γνῶσιν τῶν
ὄντων καὶ τὴν τῶν ἡθῶν κοσμιότητα, τοῦ-
το δὴ τὸ εὖ ζῆν τῇ νεολαίᾳ περιποιεῖν ἐ-
παγγέλλεται, οὐκ ἔφθης τοῖς πλείοσις
γνωστὸς γενόμενος, καὶ παρὰ δόξαν αὐτῶν

ἔτυχες τῆς εὐνοίας τῶν τὰ μέγιστα δυνα-
μένων, καὶ ἐφ' οἷς Ἑλλήνες τό γε νῦν ἔ-
χον ἐς ὑπεροχὴν εὐγενείας καὶ πολιτικὴν
ἐμπειρίαν μάλιν' ἂν ἔχοιεν ἐναμβρύνεσθαι·
καὶ οὐδὲ πολλοῦ σοι ἐς τοῦτο ἐδέησεν·
ἀλλ' ἅμα τῆς σαυτοῦ φρονήσεως, καὶ τῆς
ἐν λόγοις δυνάμεως πείραν δοὺς; τοσοῦτον
σφᾶς σεαυτοῦ ἀνηρτήσω, καὶ τοσοῦτον
περὶ σὲ ἐσπούδασεν ἕκαστος, ὥστ' ἅμιλ-
λαν αὐτοῖς ἐμπεσεῖν, ὅς τις αὐτῶν μάλ-
λόν σε οἰκειώσεται· καί γε εἰκότως· εἰ γὰρ
περὶ τοὺς εὐδαίμονας λεγομένους πολλὴν
σπουδὴν ὀρῶμέν τινας ποιουμένους τοὺς
πλούτου ἀπολαβεῖν τι ἐπιθυμοῦντας καὶ
ταπεινῶς θεραπεύοντας, παρ' ὧν οὐδὲν ἂν
αὐτοῖς πλεόν γένοιτο, εἰμή τι μικρὸν τυ-
χὸν ἐς τὸ σῶμα βοήθημα, πῶς οὐ δί-
καιον τοὺς τῆς διανοίας αὐτῆς ἀνδρὸς εὖ
φρονοῦντος ἀπολαβεῖν βουλομένους, αὐ-
τὸν οἰκειώσασθαι, ἐξ οὗ μέγ' ἂν σφίσι
γένοιτο ὄφελος; καὶ τᾶυτ' ὥς οὐ λόγος

ἄλλως ἔσι λεγόμενος, αὐτά γε τὰ πράγ-
ματα μαρτυρεῖ, καὶ οἱ εἰδότες τὰ σὰ ἐν
μυρία ὡδῇ ὁμολογοῦσι κηρύττοντες.

Οὕτω δὲ συμπροΐων, καὶ φύσεως ἅει
ἐπιδεικνύων ἰσχὺν, ἤμειψας καὶ τὴν τύ-
χην ἐπὶ τὰ κρείττω προβάς, προΐσασθαί τε
καὶ ἄλλων ἡγεῖσθαι, οἷον βραβεῖον τῆς
στυχοῦ ἀρετῆς, ἐξ ὧν οἷον δ' ὁσίως καὶ δι-
καίως, δεξάμενος· οὐ δὲ γὰρ δίκαιον τὸν
τοιαύτης φύσεως εὐμοιρῆσαντα καὶ εἰς το-
σοῦτον παιδείας ἦκοντα, ἰδιωτικὸν βίον διὰ
πολλοῦ διάγειν.

Ἐντεῦθεν οὖν εὐδοκιμοῦντι ἐπὶ πολὺ,
καὶ τῆς φρονήσεως ἅει τι μετὰ τῆς βαθυ-
νοίας παραγυμνοῦντι ἤδη ἐξ οἰκειότητος,
καὶ μάλισ' ἐν ταῖς κατ' ἄμφω μεταβο-
λαῖς, αἷς συμμεταπίπτειν νῦν μὲν ὥς,
νῦν δ' ὥς πέφυκε τὰ ἀνθρώπινα, οὐκ ἂν
εἴη οὐδ' εὐτυχία τοῖς εὐνοοῦσιν, ἥς οὐκ
ἄνσοι πρώτῳ κοινωνήσαντες εἶησαν, οὐ δὲ
πεῖρα τῆς χεῖρω μοίρας, εἴποτε τύχοι,

ἐν ἣ οὐκ ἄν σου καὶ γνώμην, ὥς ἀπὸ γνώ-
μονος ἐν τοῖς δεινοῖς ἐξ εἰλικρινείας αἰτη-
σάμενοι ὤφθησαν, ξυνειδότες σφίσιν αὐ-
τοῖς κἀκείνως σε μάλιστα συνηδόμενον, κἄν
τούτοις οὐχ ἦττον συναδυμοῦντα· ἐντεῦ-
θεν ἄρα τὸ εὖνουν ἅπαξ πικρὸν ἐκ πείρας
γενόμενον, οὐδὲν ἐξέλει ἴδιον ἔχειν· ἐκ
γὰρ τῆς ἀποβάσεως τῶν πραγμάτων, συ-
νηδομένων καὶ συναλγούντων τῶν φίλων,
συμμεταβάλλεσθαι τι πεφύκασι τῇ κοι-
νωνίᾳ, τῆς τύχης καὶ οἱ τὰς εὐνοίας ἐπι-
δεικνύμενοι, πρὸς μὲν τὰ ἡδέα ἐπαγαλ-
λόμενοι, τῶν δὲ λυπηρῶν κουφιζόμενοι·
καθάπερ γὰρ πᾶν τὸ κατ' εὐχὴν προσ-
πεσὸν οὐκ ἂν εἴη ἡδὺ, μὴ κοινὸν γενομέ-
νον καὶ τοῖς φίλοις, οὕτως οὐδὲ δεινόν τι
ἂν εἴη, ὃ ἂν τῶν ἐταίρων τῷ κοινωθῆν, ἀ-
φόρητον γένοιτο· οὕτω δεινὴ γε ἡ εὖνοια
ἀνακουφίζειν καὶ τὰ δοκοῦντα χαλεπώτα-
τα εἶναι.

Τέως δ' οὖν, ἐπειδὴ σοι ταῦτ' ἔσχε καί

λῶς, ἀξίωμ' ἤδη ἔχων ἐκ τούτου μέγα
παρὰ τοῖς κρείττοσι, καὶ ἀξίως τῆς προ-
σούσης σοι ἀρετῆς, οὐ σμικρὰν ὥφθης καὶ
τῶν πολλῶν ποιούμενος πρόνοιαν, τὸ κοι-
νὸν προσησάμενος ὄφελος, ἐς λόγους καὶ
μούσας τὰ μέγιστα ξυντελῶν, ἐν οἷς τὸ
γένος τῶν Ἑλλήνων ἤδη μετέωρον ἀπὸ
τῶν ἐλπίδων ὅλως γενόμενον τὴν ἀρχαίαν
ἀνευρήσειν εὐδαιμονίαν, ὅλοις βασιλικοῖς,
ἣ λέγεται, πήχεσιν ἐπιδίδωσιν· ἔδει γὰρ
τὸν τῶν λογικῶν σειρήνων ἅπαξ γευσά-
μενον, καὶ τῶν Ἀπόλλωνος ὀργίων ἐν παν-
τὶ εἶδει παιδείας γενόμενον κάτοχον, μη-
δὲ τὸ κοινῇ ξυνοῖσον ἀνέχεσθαι παρορᾶν·
ἀλλ', ὅπερ ὁ λόγος τοῖς τοῦ λόγου λά-
τραις ἐντέλλεται, τόν τε ἀγῶνα τοῦτον
καλῶς ἀγωνίσασθαι, καὶ τὸ τάλαντον
μεταδοῦναι, ὅπερ σοι παρὰ τοῦ λόγου πε-
πίσευται, οὕτως ὅπως ἂν ῥᾶσον σοι μάλιστα
προχωροίη, τοῖς μὲν τοῦ λόγου δεομένοις,
τὸν λόγον, τοῖς δὲ τοῦ ἔργου, τὴν πρᾶ-

ξιν· λόγῳ μὲν, πείθοντα τοὺς δυναμένους
πρὸς τὰ συντείνοντα εἰς ὠφέλειαν τῶν πολ-
λῶν, πράξει δὲ αὐτὸ τοῦτο τὸ τῶν πολ-
λῶν κατορθοῦντα, ἐν οἷς ἐκεῖνοι οὐχ οἷοί
τ' ἂν ὦσι πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν.

Τίς γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσειεν, ἥν πε-
ρὶ βελτιώσεως τῶν μουσείων εἰσήνεγκας
ἐπιμέλειαν; τίς δ' ἂν ἁρνήσαιοτο, ἥν περὶ
τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐς τὴν καθέδραν αὐτὴν
εἰσαχθέντων καθηγητῶν σπουδὴν ἐποιή-
σω; καὶ ποῦ τίς ἂν εἴη, ὃν οὐ τυγχάνεις
παραθήγων πρὸς τὰ συμφέροντα, τοὺς
μὲν ἐς ἔκδοσιν βιβλίων, τοὺς δὲ καὶ προσ-
κτήσασθαι; ἅπερ ἀποτελούμενα ὁμολο-
γουμένως σφίσιν ἐποίσει μεγίστην ξυντέ-
λειαν; τίσι δὲ πρὸς ταῦτα οὐ διατελεῖς βοη-
θῶν, τοὺς μὲν λόγῳ πείθων, τοῖς δ' ἄλ-
λως ἐπαρχῶν, συνεισφέρων, καὶ τὰ μέγι-
στα παντοίοις τρόποις ξυναντιλαμβάνόμε-
νος; καὶ τούτων ἅπάντων οὐ μόνον τοῖς
τὴν μεγαλόπολιν καὶ καλλίπολιν ταύτην

οἰκοῦσιν αἷτιος ὤφθης γενόμενος, ἀλλὰ
καὶ ἐς τὰς ἔξω καὶ ἀπεσχοιτισμένας κατὰ
τε νήσους καὶ ἡπείρους οὐχ ἦττον φανε-
ρὸς εἶ συντόμως ἐπεκτεινόμενος, ἅτε δὴ
ὡς ἀπὸ κέντρου ἤδη ἐκπεμπομένων τῶν
τῆς εὐεργεσίας ἀκτίνων πρὸς πᾶσαν τὴν
περιφέρειαν, τῆς σαυτοῦ καλοκαγαθίας
πάντας ἀπὸ τοῦ ἰσοῦ ἀπόνασθαι δι' ἐφέ-
σεως ἔχων. Ταῦτ' ἄρα ὦντε φθὰς εὖ ἐ-
ποίησας, ὦντ' εὖ ποιήσεις, καὶ οὐδέ ποτ'
εὖ οἶδ' ὅτι λήξεις τοῦτο ποιῶν, εὐεργε-
σία σοι παρὰ πάντων ἀνάγραφτος ἀνακεί-
σεται, καὶ εὐχαὶ ἤδη ὑπέρ σου ἐς οὐρα-
νοὺς ἀναπέμπονται.

Καὶ τᾶντα μὲν σου πρὸς πάντας κοινῇ
ὁμολογεῖται εὐεργετήματα· ἅπερ ἐμοὶ
μὲν συντόμως καὶ ἔλαττον εἴρηται τῆς ἀ-
ξίας, οὕτως ὅπως ἔτυχον καὶ τῆς φήμης
ἀκηκοὺς τὰ πολλὰ, καὶ δι' ἀσθένειαν μά-
λιστα λόγου· ταῖς μὲν γὰρ ταπειναῖς τῶν
φύσεων καὶ μέγεθος ἐκ τῶν λόγων περι-

τιθέναι ἐς δυνατόν· ταῖς δὲ ὑπερβαλ-
λούσαις τῶν ἔξεων οὐδ' ἐξισῶσαι γοῦν τὸν
ἔπαινον ῥᾶδιον· οἷς δ' ὁμως εὐτύχημ' ἦν
ἐκ τοῦ ἐγγυτάτου τούτων ζυμμετασχεῖν
ἰδιαιτέρον, οὗτοί γε καὶ λέγειν δίκαιοι ἀ-
ξιώτερον, καὶ κηρύττειν τρανώτερον· ἐμοὶ
δὲ μελλήσει τὸ ἐμαυτοῦ· καὶ ὅπερ οὐκ
ἐκ τῆς φήμης, οὐδὲ παρ' ἑτέρου του ἔχω
ἀκηκοώς, ἀλλ' ἔργῳ αὐτὸς τῆς σῆς ἐκ
τοῦ περιόντος ἀπήλαυσα διανοίας.

Τυχχάνεις γὰρ ὦν ὁμολογουμένως
φύσει μὲν πρὸς πάντας φιλάνθρωπος, ἰ-
διαιτέρον δὲ τῇ διαΐεσει τοὺς ὁμοτέχνους,
καὶ οὗς τὸ σχῆμα τουτί, ἐν ᾧ νῦν ἐσμέν,
τῶν πολλῶν σεμνῶς διαζεύγνυσιν, οἰκειού-
μενος, καὶ μάλιστα τοὺς ἀπὸ παιδείας ἀ-
ναγομένους, σοφὸς ὦν ἀνὴρ, καὶ σοφῶν
τῶν ἐν Ἑλλησι τὰ πρωτεῖα ἐχόντων διά
τε ἐπιμέλειαν καὶ εὐφύϊαν ὁ ἔξοχος· καὶ
τουτό γε οὐ μόνον φήμη καὶ λόγος ἀπλῶς
διεθρύλλησεν, ἀλλὰ καὶ πείρα προσωμο-

λόγησε, καὶ σοφῶν χορὸς ἑναρμόνιος τῆς
καθέδρας σοι ταύτης, ἐκάσων ἐξισαμένων,
ἐπεβεβαίωσε, καὶ πᾶσα ἡ μεγαλόπολις
αὕτη ἡ Βύζαντός τε καὶ Κωνσταντίνου προ-
σεπεκύρωσε.

Εὐτεῦθεν ἄρα, ἐπεὶ συνῆψεν ἡμᾶς
πρὸς ἀλλήλους φιλίᾳ ἐν Βουκορεσίοις ὁ
Δαίμων, εὖρημα τοῦτ' ἔγωγ' ἐμαυτῷ
ποιησάμενος, καὶ τῆς ἀκενώτου σου πη-
γῆς ἐν καιρῷ ἀρυσάμενος, καὶ τοι οὐχ
οἶός τ' ὦν τῷ ἀντλήματι, ἀδυνάτω γε ὄν-
τι καὶ μήπω συμπεπηγότι, ἐξικνεῖσθαι
εἰς τὸ βάθος τοῦ φρέατος, ἀλλ' οὖν κα-
τά γε τὸ ἐνδεχόμενον, καὶ ὅσον ἐχώρει
τὸ σενόπορον τοῦ ἀγγείου, οὐχ ὅσα γε
καὶ εἰπεῖν ἀπανάμην ἐκεῖθεν· ἀπὸ γὰρ
τῆς βραχείας μὲν, ἡδίστης δὲ καὶ εὐτυ-
χοῦς συνουσίας ἐκεῖνης, ἐναύσματ' ἅττα
λαβὼν καὶ σπηνδῆρας ἐς λόγων ἐπιδυ-
μίαν, καὶ καλῶς τῇ ψυχῇ ταμιεύσας ὥς
ἐν αἰθάλῃ τὰ ζώπυρα, ἢ ὥς ἐν ἀρούρῃ τὰ

σπέρματα, οὕτω τοῦ λοιποῦ περιθάλλ-
ψας αὐτὰ, λογικώτερον τὰς μελέτας
ποιούμενος, καθάπερ τὸ εὐδόμουχον πῦρ
ὑπεδέρμαινεν, εἰ καὶ μικρὸν τοῦμὸν, οὐδ'
ὅσον καὶ ἐπιδείξασθαι, καὶ νάρκην ἤδη τι-
νὰ ὡς ἀληθῶς ἐν τῷ γράφειν αἰσθάνομαι
τῆς χειρὸς καταχρομένην, ἀλλ' οὖν γ'
ἀνάλογον τῷ ἀντλήματι, καὶ τῇ τοῦ ἀγ-
γείου ζενότητι ξύμμετρον, λόγων καὶ
παιδείας μετέσχον ἡσινοσοῦν, καὶ ταῖς
μούσαις ἐντεῦθεν ἑμαυτὸν προσωκείωσα,
καὶ ἄλλοις ἤδη ἂν ἔχοιμι ἐπαρκέσαι, καὶ
τῆς προσούσης λιτότητος μεταδοῦναι.

Διὸ δὴ τούτων εἰς σὲ, ὡς εἰκὸς, ἀπο-
νέμων τὸ πλεόν, καὶ εὐγνωμόνως ἀποδι-
δοὺς, ὡς τὰς ἀρχὰς παρασχόντι ἐκεί-
νας, καὶ ἅμα ξυνοιδῶς ἑμαυτῷ καὶ ἄλλα
παρὰ σοῦ μοι πλεῖστα γεγεννημένα καλὰ
τε καὶ φιλικὰ, ὅσα γε ἐς τὴν χρεῖαν τοῦ
βίου ξυμπράξας μὲ εὖ ἐποίησας, οἷον
τῆς ὑπὲρ πάντων εὐγνωμοσύνης σημείου

τὴν βίβλον ταύτην σοι φέρων προσανατί-
θῃμι, οἷον εἰ ἀπὸ τῶν σῶν σπερμάτων, δι'
ἐμοῦ γεωργοῦ μεταφυτεύσαντός τε καὶ
ἄλλως καλλιεργήσαντος, ἀναφυέντα καρ-
πὸν ἀπαρχῆς· τὸ γὰρ ὀφειλὴν ἀποδιδό-
ναι καὶ ἐπὶ πάντων μὲν εὐγνωμόν τε καὶ
δίκαιον εἶναι. θεῖοί τε ἅμα καὶ ἀνθρώπινοι
νόμοι ὁρίζονται· ἐπὶ δὲ τῶν λόγων καὶ
μάλιστα, ὅσον γε τῶν μὲν ἄλλων ἀπάν-
των ἕκαστον εἰς τὸ σῶμα τυχὸν γενόμενον
ξυντελεῖ· ὁ δὲ λόγος αὐτῆς τῆς ψυχῆς
βελτίωσις γίγνεται· ὅπερ κρείττον' ἐστί τε
καὶ λέγεται κατὰ λόγον τοῦ ἀκηράτου
πρὸς τὸ ἐπίκηρον.

Δέξαι τοίνυν τὸ ὀφειλόμενον φιλοφρό-
νως, ὡς ἀπὸ κοίτης μὲν καὶ ἀγροίκου χει-
ρὸς ῥυπαρῶς προσφερόμενον, πόθω δ' ἄλ-
λως τῆς ψυχῆς καὶ προθυμίᾳ εὐλόγως
μετρούμενον· καθάπερ γὰρ καὶ γραφεῖ
τὴν τέχνην οὐ τὸ εὐανδρὲς τῶν χρωμά-
των, οὐδὲ τὸ τῆς ὕλης πολυτελὲς ἐπι-

* *

δείκνυσιν, ἀλλὰ γραμμῆτις καὶ σμικρὰ,
ὅτι ἐγγυτάτῳ τοῦ κατὰ φύσιν εὐσόχως
ἡγμένη, καὶ τὸ πρωτότυπον τῆς εἰκόνος
εὐφυῶς ἀπεικάσασα, ἐμφαίνει τὸ δόκιμον,
οὕτω καὶ τοῖς καθίσκουσι τῆς ὀφειλῆς ἢ ἀπό-
δοσις οὐκ ἂν ἐκ τῆς πολυτελείας, ἢ εὐτελεί-
ας, οἶμαι, μετρηθεῖν τοῦ πράγματος, ἀλλ'
ἐκ τῆς προαιρέσεως μάλιστα δοκιμάζοιτο.

Δεξάμενος δὲ κοίνωσον αὐτὴν καὶ τοῖς
ἄλλοις, ὅσοις τὰ Ἀλεξάνδρου διὰ θαύ-
ματος ἄγεται· εἶδὲ τινὲς εἶέν πη καὶ παν-
τελῶς ἀγνοοῦντες αὐτὴν κατὰ τε κώμας
τινὰς καὶ χώρας, καὶ τούτοις οὐ παύσειας,
οἶμαι, ξυνισῶν, τῇ ἐμφύτῳ ἀγόμενος δια-
θέσει, κατὰ τε νήσους καὶ παραλίας, ὡς
ἀπὸ κέντρου πανταχῇ γῆς καὶ θαλάσ-
σης μέχρις οὗ διήκει ἐξικνουμένη ἢ τῶν
μετεχόντων τῶν σῶν εὐποιῶν περιφέρειαν·
ἐξῆρσο·

Νεόφυτος Δούκας.

Τοῖς Εὐτευξομένοις Εὖ πράττειν.

Ἀλέξανδρος μὲν ὁ Φιλίππου, προσενεχθέντος αὐτῷ μετὰ τὴν ἥτταν Δαρείου ἐν τοῖς ἄλλοις πολυτελέσσει λαφύροις καὶ κιβωτίου τῇ τε ὕλῃ τιμαλφοῦς, καὶ τῇ τέχνῃ μάλιστα περιέργου, τὴν Ὀμήρου Ἰλιάδα ὡς παλῦτιμόν τι δι' Ἀχιλλέα καὶ Ἀγαμέμνον' αὐτῷ ἐγκαταθεῖναι ἠξίωσε· τοῖς δὲ αὐτὸν Ἀλέξανδρον καὶ τὰ ἐκείνου ἔργα θαυμάζουσι καὶ ἀποδεχομένοις, δὸς δ' εἰπεῖν, καί τι καὶ μιμήσασθαι γλιχομένοις, πῶς οὐχὶ καὶ τῷ σῆθαι τὴν βίβλον ταύτην δι' ἐκείνον ἐς αἰὲν περιφέρειν προσήκει; καὶ οὕτω μετ' αὐτῆς ἐντευξομένους καταδεύειν, ὡς λόγος ἐκείνον ἐφυπνώττειν τοῖς Ὀμήρου ποιήμασι; καὶ γὰρ ἐκεῖνοι μὲν, καί τοι ἐς ὑπερβολὴν ἐξηγεμένοι τοῖς ἔπεσι, ταιούτου ἐπαινέτου τετυχηκότες, ἀλλ' οὐδὲν ἂν ἔχοιεν οἷον καὶ πρὸς Ἀλέξανδρον παραβάλλεσθαι, ἐν δέχ' ὅλοις ἔτεσι μίαν ἐλόντες πόλιν τὴν Τροίαν· ὅπου γ' ἐκεῖνος ἐν ἰσῷ χρόνῳ τὸ μὲν πρὸς ἑὸν τοσαῦτ' ἐπῆλθεν ἔθνη πολέμῳ, τῶν ἐν ποσὶν αἰεὶ τι προσκτώμενος σὺν ὀξύτητι, μέχρις οὗ μικροῦ δεῖν κατοικοῦσιν ἀντίπαδες· πρὸς δ' αὖ μεσημβρίαν, μέχρις οὗ ἀνθρώποις διελθεῖν διὰ καῦμα ἀδύνατον γίγνεται· καθάπερ καὶ πρὸς ἄρκτον ὡσαύτως διὰ χειμῶνα, ὅπερ καὶ αὐτοὺς τοὺς τῶν Περσῶν βασιλεῖς ἐποίει πολλάκις μέγα φρονεῖν.

Εἴη γὰρ ἀπαλῶν ἔτ' ὀνύχων βασιλικῆς τυχῶν

ἀγωγῆς, καὶ ἀξίας τῆς τῶν πραγμάτων διαδοχῆς, ὅπερ καὶ μάλιστα περὶ αὐτοῦ ἀφρόντισε Φίλιππος, Ἀριστοτέλην τὸν πάνυ αὐτῷ ἐπισήσας καθηγητὴν, τοσαύτην ἐκτίησας ἀρετὴν, ὥς συναμιλλωμένων ἅμα πρὸς ἀλλήλας τῆς τε φυσικῆς αὐτῷ ὀξυνοίας, καὶ τῆς ἐπεισάκτου παιδείσεως, ὅποτέρᾳ αὐτῶν τῇ παρ' ἑαυτῆς δυνάμει παρυσδοκίμησεν τὴν ἑτέραν, τοσαύτ' ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ κατώρθωσε, πᾶν τὸ προσυχὸν ἀρρήτῳ ὀξύτητι ἐπερχόμενος ἀνὰ πάσας τὰς τῆς οἰκουμένης μικροῦ δεῖν ὑπελείους, ὅς οὐδὲ πάντες οἱ ἥρωες ἅμ' οὕτως εἰπεῖν ἐν τοσαύτῃ ἐκπλήξει διαμνημονεύονται κατεργάσασθαι. ἔδει γὰρ ἄρα τὸν καὶ φύσει καὶ ἀγωγῇ, καὶ αὐθις παιδείᾳ διεννησχότα, καὶ τοῖς μετ' εὐκλείας κατορθώμασιν ὑπερσχεῖν. ἅπερ Ἀρρίανῳ μὲν ἐπιμελὲς συγγράψαι ἐγένετο, καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἀξιοχρεῶ ἔργα καταλιπεῖν, ἵνα μὴ, ὥς αὐτὸς που φησὶν, ἀταλαίπωρος ἢ ἀλήθεια ἢ, πολλῶν ἐς τὸ μυθωδέστερον ταῦτ' ἐξηρκότων τῷ λόγῳ.

Ἄλλ' ὁ χρόνος, ἐπειδὴ ὡς τραχὺς περὶ τὸν ἴδιον περιδινούμενος ἄξωνα, κινεῖ ἄλλοτ' ἄλλος καὶ συμπεριάγει τῇ κατ' ἄμφω περιφορᾷ νῦν μὲν ὡς, νῦν δ' ὡς τὰ ἀνθρώπινα, καὶ οὐκ ἂν εἴη ὅτι ποτὲ τῆς καθ' ἑκάτερον ταύτης μεταβολῆς μὴ πείραν λάβοι, συμπεριαγαγὼν πρὸς τὴν χεῖρῳ μαῖραν καὶ τὸ ἡμέτερον, οὐχ ὅπως ἰδίᾳ ἐκώλυσε τὴν βίβλον κτήσασθαι ἑκάστον, καὶ τὴν ἐπ' ἀδείας αὐτῆς ἀφείλεν ἀπόλαυσιν, ἀλλ' οὐδ' ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις, εἴπου εἴεν τινὲς ἐν κοινῷ, πολλαχῇ συγκεχώρηκε σώζεσθαι. Εὐτεῦθεν ἄρα ἐς τοσοῦτου ἀγνοίας καὶ πλάνης, μηδὲν δεῖον, κατὰ τὴν δὲ τὴν ἰσορίαν τοῖς πολλοῖς ἐξακεῖλαι ξυνέβη, ὥς δ' ὕ-

θλαῖς τισὶν ἐπομένους ἡδέως, καὶ ὑπὸ τῶν μύθων
ἐπαγομένους, οὐ μόνον μέχρι τῶν τῆς θαλάσσης ἀ-
βυσσων, πᾶσαν ἡδὴ τὴν γῆν ἐπελθόντα πολέμῳ, ἀλ-
λὰ καὶ ἐς ἄδου βάραθρα ἔτι ζῶντα κατὰγειν Ἀλέ-
ξανδρον.

Νῦν δ' αὖν ὁπόθ' ὁ χρόνος, διανύσας ἡδὴ τὴν χεῖ-
ρῳ μοῖραν, τὴν ἐναντίαν τόγῃ καθ' ἡμᾶς ἤρξατο φέ-
ρεσθαι, ὑπισχνούμενος ἅμ' ἐν πολλῷ τῷ τάχει, κα-
θάπερ καπὶ τῶν τοῦ ζώου ἡλικιῶν, βαθμῶδὸν συμ-
πραῆξιν πρὸς τελειότητα καὶ τοὺς Ἕλληνας, ἐν τού-
τῳ οὐκέτ' ἀνεκτὸν ἦν ἐν παραβύσῳ κειμένην τὴν βίβλαν
ἀχρεῖαν εἶναι παντάπασιν, ἀλλ' ἔδει ἐς φῶς καὶ ταύ-
την προκύψασαν, συνεισφέρειν τὸ οἰκείον χρέσιμον,
κοινοτέραν τε καὶ ξυντελεστέραν αὐτοῖς γινομένην· καὶ
μάλιστα ὁπότε ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ ἡδὴ φιλοτιμούμενος,
καὶ ἐν τι ὀφειλόμενον ἑαυτῷ ξυνεπιτάμενος ἕκαστος, καὶ
ὁμοθυμαδὸν ἐς ταῦτ' ἑνωρησάντες ἅπαντες οἱ τῶν
λόγων θεράποντες, συμβαλέσθαι τί τὸ καθ' ἑαυ-
τὸν ἕκαστος τῇ πατρίδι ἐθέλουσι (πλὴν εἰμή τις δόκη-
σιν μὲν ταῦτ' εἶναι φιλόπατρις τοῖς λόγοις ἐκ φιλοτι-
μίας ἐξωθεν περικείμενος, ἀταλαιπώρως δ' ἄλλως διά-
γειν ἐκ ῥαθυμίας ἔνδοθεν προελόμενος, ὡς ἀβέλτερος
ἐν τοῖς ἔργοις διεκπεσεῖν αἰσχίως ἐθέλοι) πανταχό-
θεν τούτῳ ἐπιχειροῦντες, καὶ ἄλλος ἄλλο κινοῦντες,
πρὸς ὃ ἂν οἰκειότερον ἕκαστος ἔχῃ καὶ ἐμπειρότερον,
καὶ ὃ ἂν γιγιόμενον μᾶλλον τι ὠφελοῖν· ὅπερ καμὲ
μάλιστα ἐπεισε τουτοῦ τὸν ἀγῶν ὑπασάντα, συνει-
σενεγκεῖν τὸν ὀφειλόμενον ἔρανον, αἰσχνόμενον ἄλλως
ἐν τοιούτῳ παμφόρῳ καιρῷ ἀπράγμον εἶναι καὶ ἀχρεῖον

πρὸς ὁ,τιοῦν, καὶ πολλοσὸν ἢ τουτὶ, ξύνοιδα δυνάμε-
νος ἑμαυτὸν ὠφέλιμον παρασχεῖν.

Ἐντεῦθεν οὖν καίτοι τῷ ἐς Ἀλέξανδρον μόνῳ τὰ
πρῶτα ἡβουλόμην ἐπιχειρῆσαι, ἀλλ' οὖν φίλου τινὸς,
ὃν ἐγὼ τιμῶ ἐν τοῖς μάλις καλῶς παραινέσαντός τε,
καὶ μεταπείσαντος, καὶ τὰλλα τὰ Ἀρρίανου σωζό-
μενα ἔπειτα προσθεῖναι οὐκ ἀπηξίωσα, ἀλλ' ἄλλοθεν
ἀθροίσας ἐπιμελῶς, παραβαλὼν τε πρὸς ἑτέρας ἐκδό-
σεις οἷών μοι εὐπορῆσαι ἐγένετο, καὶ ἐπεξεργασάμε-
νος ἕκασον, τοῦθ' ὅπερ μοι οἷόν τ' ἦν συνιέναι γραμμα-
τικώτερον, ἔκ τε φιλολογίας αὐτῆς πρὸς γεωγραφίαν
καὶ ἰσορίαν, καὶ τῆς Γαλλισι νεωτάτης ἐκδόσεως συ-
νερανισάμενος τὰ πολλὰ, καὶ μάλις πάντων τὰ ἐς
ἐρμηνείαν τῶν ἐν ταῖς μάχαις κρατίσων, ὧν μνήμη κα-
τέχομεν, παρατάξων, ἐνθα μάλις θαυμάζεταιαῖς
κατὰ τὰ πολέμια ἐμπειρίαις Ἀλέξανδρος, ἢ οὕτως
ἐκ πάντων συναπαρτίσαιμι τοῦτον μάλις ἄγε σαφέ-
σερόν τε καὶ χρησιμώτερον, τοῖς τε νέοις ἐπὶ ἐν ταῖς
σχολαῖς χαριζόμενος, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀπὸ τοῦ
ἴσου ἐν καιρῷ συμβαλέσθαι τί περὶ πλείου ποιούμε-
νος· ὃ καὶ μᾶλλον ἐπεισέ με μεταχειρίσασθαι καὶ τὴν τῆς
ἰσορίας παράφρασιν.

Ἐχéis τοίνυν, φιλόμουσε ἀναγνώσα, διατριβὴν,
ὅθεν ἂν ἐκλεξάμενος κατὰ μέλισσαν τοῦνήσιμον ἀ-
πὸ πάντων, οἷον κυψέλην παχεῖαν συναπαρτίσαισιν σεαυ-
τῷ, οὐκ ἐκ κηρίου πρὸς μέλιτος εἰσδοχὴν, τοῦτο δὲ
τὸ φθαρτὸν καὶ ἐπίκηρον, ἀλλ' οἷῳ ἂν συμπαγέντι
τῷ σίμβλῳ ἐναποθεοῖο τὴν ἀκήρατον ἀμβροσίαν· ἢ περ
ἡ ψυχὴ τρεφομένη τὰ μάλις ἐπιδίδωσι, πολὺ καὶ
τῆς ἰσορίας ἐκ πολλῶν καλῶν τε καὶ κακῶν ἀναμίξ, ὥς

πέφυκεν ἐν τῷ βίῳ, μεγάλοις πεπραγμένων ἀνδράσι, συνειδῆα ὄφελος εἰς αὐτῇ προσγιγνόμενον· ἐκ γὰρ τούτων ὡς ὑπὸ φωτὶ ὁδηγούμενοι, καὶ πρὸς παράδειγμα διδασκόμενοι ἄνθρωποι, προσεκτικώτεροι, ἐν οἷς ποιοῦσιν, ὡς εἰκὸς γίνονται πρὸς τὸ μέλλον, ἐλπιδὶ ἅμα καὶ δέει τῆς παρὰ τῶν ἐπιγιγνομένων δυσφημίας καὶ εὐφημίας, καλῶν τε καὶ φαύλων ὡς εἰκὸς αὐτοῖς πεπραγμένων, ὧν ἀποσχόμενοί τε καὶ προσισχόμενοι, αἰεζῶν τὴν περὶ σφῶν αὐτῶν μνήμην καταλιπεῖν ἕκαστοι τυγχάνουσιν ἐφίεμενοι· „ἐν γὰρ τοῖς ἔργοις ἅπασιν, κα-
 „τά γε τὸν Ἰσωκράτην, οὐχ οὕτω τῆς ἀρχῆς μνημα-
 „νεύομεν, ὡς τῆς τελευτῆς λαμβάνομεν αἰσθῆσιν· τὰ
 „γὰρ πλεῖστα τῶν ἐν τῷ βίῳ οὐ δι' αὐτὰ τὰ πράγμα-
 „τα ποιοῦμεν, ἀλλὰ τῶν ἀποβαινόντων ἕνεκα πο-
 „νοῦμεν· αὐτίκα γὰρ καὶ κεῖνο ἐκ τῶν Ἀλεξάνδρου ἐνθυμηθῆναι ἐπέρχεται· πόσον μὲν αἱ διαφέρουσαι φύσεις, ἐπειδὴν μάλιστα καὶ ἀρχῆς ἐπιβῶσι, καὶ ἐν οἷῳ τάχει δύναιτ' ἂν, ὧν ἂν τῷ πόθῳ κατάσχω-
 νται, διαπράξασθαι· πόσον δ' αὖ, ὥσπερ καὶ αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ συμβῆναι ἐσθ' ὅπου τὸ ὕπερον λέγεται, ὁξύρροποι γίνονται εἰς τὸ μεταβαλέσθαι ἐπὶ τὸ χεῖ-
 ρον, ἐπειδὴν τάχιστα καὶ ἄδειαν τὴν ἐκ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς τύχης προσλάβωσιν, ὥσθ' ὅρον μηδένα παιεῖσθαι, ὧν ἂν ἐπιθυμοῖεν, ἀνέχεσθαι.

Ὡς αὐτὸς δὲ κατ' ἡσυχίας Ἐπικτήτου, καὶ ὧν Ἐπικτήτος ἀνθρώπους ἐδίδαξε περὶ εὐδαιμονίας καὶ ἐλευθερίας τῆς ἐν τῷ βίῳ, ἐκ τῆς πηγῆς μάλιστα τῆς Σωκράτους, καὶ τῶν ἐκείνου ποτιμωτάτων ναμάτων ἀπαντλησάμενος, οὐ σμικρὰ ἐλομένοις ξυντέλεια γί-
 γνεται· λόγοι γὰρ οὗτοι ἀνδρὸς σοφωτάτου, καθά-

περ' ἀπό τινος μουσικῆς Πανακείας πηγάζοντες, καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν παθῶν ἐνσησάμενοι, τότε πρὸς τὸν πλησίον καθῆκον διδάσκουσι, καὶ τὸ εὐσεβὲς πρὸς τὴν πρόνοιαν, τὴν μέχρι τῶν ἐλαχίστων κατιοῦσάν τε καὶ διήκουσαν, καὶ ἥς ἄνευ οὐδὲν τῶν γιγναμένων, οὐδὲ τοῦλάχιστον, οὐδ' ὃ ἂν ἦ γιγνόμενον γίγνεται, οὐδὲ τῶν φθειρομένων τι, ὃ ἂν ἦ φθειρόμενον φθείροιτο, δόγματα ταῦτα Σταϊκὰ οὐδὲν τῶν τῆς χάριτος, δὸς εἰπεῖν, τοῖς μὴ ἐπιλήγδην ἐξητακόσι τάληθές ἐς ἡ-
δικὴν ἀρετὴν διεννοχότα.

Δέξασθε τοίνυν, ὦ ἄνδρες, φιλοφρόνως τε καὶ προθύμως τὴν βίβλον, καὶ ἐγκολπωσάμενοι, ἀδεῶς ἐντρυφάτε ταῖς χάρισιν· εὐρέσετε γὰρ ἐν αὐτῇ ἡρώων πρᾶξεις ἀρίστας καὶ προαιρέσεις, γνώμας σεαυτηγικὰς, μεγαλοψυχίαν θ' ἅμα καὶ καρτερίαν ἐν τοῖς δειοῖς, μεγαθύμους δημηγορίας, παρτάξεις πολυκρίθιμους, σεαυτοπέδα τε ἐκπλήσσοντα καὶ ἀκοὴν καὶ διάνοιαν, καὶ μάχας καρτερωτάτας καὶ μυριονέκρους· οἷας οὐδέ πω τις, οἶμαι, οὐδ' εἶδεν, οὐδ' ἤκουσε πώποτε τσαύτας ἐν ἰσφ' χρόνῳ, ἢ ὑφ' ἐνὶ ἡγεμόνι ἀπεργασαμένας μεταβολάς. Ἐπὶ δὲ τούτοις μέτρετε τοῦ πλείους μέρους τῆς γῆς, καὶ θαλασσῶν παράπλους τε, καὶ περίπλους ἐπὶ τὸ ἀκριβέστερον· καὶ εἴτω καὶ κυνηγεσιῶν ἐμέλισεν, ἔξει καὶ αὐτός, ὅθεν ἂν ἴδονῃν τινα καὶ ὠφέλειαν προσπορίσαιοτο. Τὸ δὲ κεφάλαιον, ἔχει ἡ βίβλος οἷον ταμεῖον φιλοσοφίας, σαφὲς ἀπαφάνσεις καὶ λόγους περιέχον δογματικούς πρὸς τὸ εὖ ζῆν, τοῦθ' ὅπερ ἂν εἴη πρῶτον μνηνύον, καὶ τελευταῖον βεβαιοῦν τοῦ ἀνθρώπου τὸ κάλλιστον παιδεύμα. Οὕτω τοίνυν, καίτοι μὴ τυχὼν ἀξίως τοῦ χρόνου,

ὥς θ' οὕτως ἄκριβως ἐπικαρυκεῦσαι τὸ ἔδωκα, οἷον
 ἐμοί τ' ἦν βουλαμένῳ, καὶ ὑμῖν ἥδιον ἔμελλεν ἔσσεσθαι,
 ἀλλ' οὖν ζήλω πρὸς τὸ ὁμογενὲς, καὶ τῷ πατρίῳ κα-
 θήκοντι οὐκ ἀπώκνησα καὶ ὥς ὑμῖν παραθεῖναι ὥς
 ἀπὸ λιτότητος τὴν ἐξίασιν, εἰδὼς μάλιστα ὑμῶν οὐχ
 ἦττον καὶ τὸ ἐν ἅπασιν εὐγνωμον κρείττον τῆς ἀπὸ
 τοῦ προσφερομένου ναυτίας ἐσόμενον, ἅτε δὴ μὴ εἰς
 βάθος, οἶμαι, ἀνατεμούντων, αὐτὸν δὲ μέχρεις ὁσέων καὶ
 μυελῶν, μηδὲ φιλοκρινεῖν τι εἰωθότων πρὸς μέμψιν,
 εἴτι πῇ παρημελημένου ἀπόζει, ἢ ἡμίφθον τυγχά-
 νειγε ὄν, ἢ ἄλλως πολύφθον καὶ παρὰ τὸ δέον ἐς
 ἀνδρίαν ἀπεξεσμένον, ἐξετράπη τῆς φυσικῆς ιδιότητος·
 ἀλλ', ὅπερ ἂν εἴη ἀνδρὸς καλοῦ κάγαθοῦ, τοῖς μὲν
 παρατεθειμένοις μάλιστα ἀγαπώντων· τῶν δὲ ἡμαρτη-
 μένων, παρεχόντων συγγνώμην, εἰδόντων κατὰ τὸ λό-
 γιον, ὅτι τῷ προθύμῳ τοῦ πνεύματος ἀντιτείνει ἀεὶ
 τάσθενες τῆς σαρκός. Εἴρωσθε.

Τὰ κατὰ τὸν Συγγραφεᾶ.

Αῤῥιανὸς τὸ μὲν γένος αὐτοῦ Νικομήδειον ἐν τῇ
 τῶν Βιθυνιακῶν ξυγγραφῇ κατὰ τὸν Φώτιον διορίζει·
 τὴν δ' ἐπιστήμην φιλόσοφος ἦν, Εὔκλειδους τοῦ πάντι-
 μου ἀκροασάμενος· μέγα δ' ὄνομα διὰ τὸ τῆς παιδείας
 ἐπίσημον ἐπὶ Ἀδριανοῦ, Ἀντωνίου τε τοῦ Εὐσεβοῦς,
 καὶ Μάρκου τοῦ Ἀντωνίου κηρύττωντος, νέος Ξε-
 νοφῶν ἐπωνομάσθη· ἐντεῦθεν ἄρα ἄλλων τε πολλῶν
 ἡξιώθη ἀρχῶν, καὶ τὴν τῆς Καππαδοκίας διοίκησιν
 πεισθεὶς, τοὺς τ' Ἀλανοὺς, τὴν χώραν ἐπερχομένους
 Ῥωμαίων, πολέμῳ ἀπώσατο, καὶ ἐς τὸ τῶν Ὑπά-
 των ἀνέβη ἀξίωμα, πολίτης, φασί, τῆς Ῥώμης γεγε-

νημένους· ὅπερ μέγα ἦν σέμνωμα τοῖς τούτου ἐν τῷ τότε τυγχάνουσιν· ἦν δὲ τοῦτ' αὐτὸ καὶ τῆς Αἰθνηαίων γενόμενος πάλεως, ὡς αὐτὸς ἐν τῷ κυνηγετικῷ συμπολίτην τε καὶ ὁμώνυμον καὶ τάλλα ὁμοιότροπον Ξενοφῶντι ἑαυτὸν ἀναγέγραπεν. Ἐγραψε δὲ πολλὰ, ἀλλ' ἐκτὸς τῶν ἤδη ἐκδιδομένων οὐδὲν ἕτερον ἐς ἡμᾶς ἀπεσώθη· τὰ γὰρ μετὰ Ἀλέξανδρον ἐν λόγοις δέκα, καὶ τὰ Παρθικά ἐν βιβλίοις ἑπτὰ πρὸς τοῖς δέκα, καὶ τὴν Ἀλανικὴν συγγραφὴν καλουμένην, καὶ τὰ Βιθυνικά ἐν βιβλίοις καὶ ταῦτα ὀκτὼ, καὶ τῶν διατρεῖβων Ἐπικτήτου βιβλία ὀκτὼ, περὶ βίου καὶ τελευτῆς, ἣ φασι Σιμπλίκιος, Ἐπικτήτου πραγματευόμενα, καὶ τῶν δώδεκα ὁμιλιῶν τοῦ αὐτοῦ τὰ ὀκτὼ, πάντα ταῦτά φημι, ὧν Φωτίος μάλιστα μέμνηται, καθ' ἅπερ καὶ ἄλλα πολλὰ, ὁ χρόνος ἡμᾶς ἀφελὼν ἀπεξέρησεν. Σιμπλίκιος δὲ καὶ τὸ Ἐγχειρίδιον Ἐπικτήτου οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος ταύτῳ αὐτῷ τῷ Ἀρρίανῳ ἀποδίδωσι πόνημα, τὰ καιριώτατά τε καὶ ἀναγκασιότατα ἐν φιλοσοφίᾳ, καὶ τὰ κινητικώτατα τῶν ψυχῶν ἐκ τῶν Ἐπικτήτου λόγων ἐπιλέξασθαι φάμενος· ἢ καὶ γὰρ τοῖς ἄλλοις αὐτοῦ λόγοις προσθεῖναι ἐν τῇ παρούσῃ ἐκδόσει καὶ τοῦτο οὐκ ἀπηξιώσα, οἷον σαιχεῖα ταῦτα τῆς ἄλλης ὄντα φιλοσοφίας. Ἐστὶ δ' οὖν ὁ Ἀνὴρ τὴν φράσιν ἡδὺς καὶ σαφὴς, καὶ ὅλως μιμητὴς Ξενοφώντος, πλὴν ὅτι μικρὸν, ὡς κέκριται τοῖς περὶ ταῦτα δεινοῖς, ῥέπει πρὸς τὸ ἰσχυρότερον· εἴρηται δὲ μάλιστα πάντων Φωτίῳ τῷ σαφωτάτῳ ὧδε περὶ αὐτοῦ.

Ἐστὶ μὲν οὖν ὁ ἀνὴρ οὐδενὸς τῶν ἄριστα ζυνταξαμένων ἰσορίας δεύτερος· ἀπαγγεῖλαι γὰρ καὶ μετὰ συντομίας κρᾶτις, καὶ παρεκτροπαῖς ἀκαίροις, οὐ-

δὲ παρενθήκαις τὸ συνεχὲς τῆς ἰσορίας οὐδαμοῦ λυ-
 μαινόμενος· καινοπρεπὴς δὲ λόγου συνθήκη μᾶλλον
 ἢ λέξει, καὶ οὕτως, ὥς μὴ ἂν ἄλλως μῆτε σαφέ-
 σερον, μῆτε ἐναργέσερον τὸ διήγημα δηλωθῇ· εὐ-
 σήμῳ δὲ καὶ εὐήχῳ, καὶ τῷ τῶν λέξεων ἀποκεχρη-
 μένος σρογγύγῳ, καὶ τὸ λεῖον ἔχει τῷ μεγέθει συγ-
 κρινάμενον· καὶ ἡ καινότης τῶν λέξεων, οὐχὶ εἰς τὸ
 πόρρω νεωτερίζεται, ἀλλ' ἐγγισιάτε καὶ εἰς τὸ ἐμ-
 φαντικώτατον, ὡς σχηματισμὸν εἶναι λέξεως, ἀλλ'
 οὐχὶ ἐναλλαγὴν συνήθους ὀνόματος· διὸ καὶ τὸ σα-
 φές συνεφέλκεται οὐκ ἐν τούτῳ μόνον, ἀλλ' ἐν τῇ
 διασκευῇ καὶ τάξει, καὶ κατατάσει μάλιστα τοῦ διη-
 γήματος· ὅπερ ἐστὶ καὶ τῆς σαφηνείας τὸ ἐντεχνον·
 ἡ γάρτοι χρῆσις ἢ κατὰ τὰς εὐθείας τῶν περιόδων,
 καὶ ταῖς ἰδιώταις πρόσεσι μάλιστα, καὶ εἰς ὑπτιότη-
 τα καὶ ταπεινότητα λίαν καταβιβάζει τὸν λόγον,
 ἄκρατος μάλιστα γενομένη· ὅπερ οὗτος, εἰ καὶ τοῦ
 σαφοῦς εἶναι δοκεῖ, οὐ προσήκατο· καὶ τῷ ἐλλείπον-
 τι δὲ τῶν τρόπων οὕτω κέχρηται, οὐ κατὰ τὰς πε-
 ριοδικὰς ἐλλείψεις τοῦτο ποιῶν, ἀλλὰ κατὰ γε τὰς
 τῶν λέξεων, ὥς μὴδ' ἐλλείπειν διδόναι συναίσθησιν·
 καὶ εἴ τις τὸ λείπον ἐπιχειροῖν προσθεῖναι, εἰς τὸ
 παρέλκον ἂν ἐπιτείνειν δοξᾷ, ἀλλὰ μὴ τοῦ ἐλλειποῦς
 ἐξευρεῖν τὴν ἀναπλήρωσιν· ἄριστα δὲ αὐτοῦ καὶ τὸ πο-
 λυσχημάτισον ἔχει, οὐκ ἀθρόον μεταβαλλόμενον ἀ-
 πὸ τῆς αὐτοσχημάτισου χρήσεως, ἀλλ' ἡρέμα καὶ
 ἐξ ἀρχῆς συμπλεκόμενον, ὥς μῆτε τῷ προσκορεῖ ἀ-
 νιᾶν, μῆτε τῷ ἀθρόῳ ποιεῖν ἐκταράττεσθαι· καὶ ἀ-
 πλῶς, εἴ τις κατ' αὐτὸν ἐπὶ τοὺς ἰσορικούς ἀναχθεῖν

λόγους, πολλούς καὶ τῶν ἀρχαίων ἴδοι τῆς αὐτοῦ
τάξεως ἱσαμένους ταπεινότερον.

Ἐπίγραμμα.

„Θαύματι νυτσομένοις μεγαλήτωρ ἰσορικοῖσι
„Γ’ μνημαι πολλοῖς Ἀντολῆς δαμάτωρ.
„Ψεύδεις ἐχθρὸς μὰν ἐχθρῷ τύμοι οἷος ἀγερῶς,
„Τῷ ῥὰ σὲ καὶ πάντων Ἀρρίανὲ πρατίω.

Ἄ λ λ ο.

Φωνὴν ὀδίταις ἠδέαν ἀηδόνος,
Δούκας μελισσῶν τ’ ἀνθεμορρύτον γάνος
Βίβλοις συνείρας, δαιτυμῶν νοὸς μέγας,
Κήλημι ἀκεῶς τ’ εὐσέχως κληθήσεται.
Ὀνησίμους πάτερη γὰρ ἀθλήσας πόνους,
Διδασκάλους λέλαιπεν ἐμψύχους νέαις.

Ἀποσόλου Ἀρσάκη.

Ο Ν Ο Λ

ων εἰς τὴν Γς

Ε Τ Ο Σ			ΕΤΟΣ
υμπιά δες.	Ἔτη.	ἡμερῶν.	πρὸ Χριστῆ.
”	2		335
”	τῷ αὐτῷ.		τῷ αὐτῷ.
”	τῷ αὐτῷ.		τῷ αὐτῷ.
”	3		334
”	4		333
112	1		332
αὐτῷ.	τῷ αὐτῷ.		τῷ αὐτῷ.
αὐτῷ.	2		331
αὐτῷ.	3		330
113	2		327
αὐτῷ.	3		326
114	1		323

ΠΙΝΑΞ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ

τῶν μεγαλητέρων συμβεβηκότων εἰς τὴν Ἰσορίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου.

ΣΥΜΒΕΒΗΚΟΤΑ.	ΕΤΟΣ τῆς Ἡλικίας τῆς Ἀλεξάνδρου.	ΕΤΟΣ τῆς Βασιλείας αὐτῆς.	ΕΤΟΣ τὸ κοινόν.	ΕΤΟΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ.				ΕΤΟΣ πρὸ Χριστῆ.
				Ολυμπιά δες.	Ἔτη.	Μῆνες Ἀθηναίων.	Ἀρχοντες Ἀθηναίων.	
Ἀλωσις τῶν Θηβῶν.	22	2	3669	"	2		Εὐαίνετος.	335
Διάθσις τῆς Ἑλλησπόντου.	τῷ αὐτῷ.	αὐτόδι.	τῷ αὐτῷ.	"	τῷ αὐτῷ.	Εὐαίνετος.	ὁ αὐτός.	τῷ αὐτῷ.
Μάχη ἐν τῷ Γρανικῷ.	τῷ αὐτῷ.	αὐτόδι.	τῷ αὐτῷ.	"	τῷ αὐτῷ.	Θαργηλίων.	ὁ αὐτός.	τῷ αὐτῷ.
Ἀλωσις τῆς Ἀλικαρνασσῆς.	23	3	3670	"	3			334
Μάχη ἐν Ἰσσω.	24	4	3671	"	4	Μαιμακτηριῶν.	Νικοκράτης.	333
Ἀλωσις τῆς Τύρου.	25	5	3672	"	1	Ἐκατομβεῶν.	Ἀνίκητος.	332
Οἰκοδομή τῆς Ἀλεξανδρείας.	τῷ αὐτῷ.	τῷ αὐτῷ.	τῷ αὐτῷ.	112	τῷ αὐτῷ.		ὁ αὐτός.	τῷ αὐτῷ.
Μάχη τῶν Ἀρβήλων.	26	6	3673	τῇ αὐτῇ.	2	Βοηδρομιῶν.	Ἀριστοφάνης.	331
Θάνατος τῆς Δαρείου.	27	7	3674	τῇ αὐτῇ.	3	Ἐκατομβεῶν.	Ἀριστοφάνης.	330
Νίκη κατὰ τῆς Πώρου.	30	10	3677	113	2	Μενυχιῶν.	Ἡγεμῶν.	327
Πλῆθς ἐν τῷ Τῖδαςπῃ.	31	11	3678	τῇ αὐτῇ.	3	Μαιμακτηριῶν.	Χρέμης.	326
Θάνατος Ἀλεξάνδρου.	33	13	3680	114	1	Θαργηλίων.	Ἡγέσιππος.	323

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΠΕΡΙ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

„Τοῖον ἄρ' Ἀτρεΐδην θῆκε Ζεὺς ἡματι κείνῳ·
„Ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι, καὶ ἔξοχον ἡρώεσσι·
„Ἐσπετε νῦν μοι Μοῦσαι Οὐλύμπια δώματ' ἔχουσαι·
„Τμείς γάρ Θεαὶ ἐςέ, πάρεξέ τε, ἴξετε πάντα·
„Ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν.

Π Ρ Ο Ο Ι Μ Ι Ο Ν .

Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, καὶ Ἀριστόβουλος ὁ Ἀρι-
 σοδούλου, ὅσα μὲν ταυτὰ ἄμφω περὶ Ἀλεξάνδρου
 τοῦ Φιλίππου ξυνέγραψαν, ταῦτα ἐγὼ ὡς πάντα
 ἀληθεῖ ἀναγράφω· ὅσα δὲ οὐ ταυτὰ, τούτων τὰ
 πισύτερα ἐμοὶ φαινόμενα, καὶ ἅμα ἀξιαφιγητότε-
 2 ρα ἐπιλεξάμενος. Ἄλλοι μὲν δὴ ἄλλα ὑπὲρ Ἀλε-
 ξάνδρου ἀνέγραψαν, οὐδ' ἔστιν ὑπὲρ ὅτου πλείονες,
 3 ἢ ἄξυμφωνότεροι ἐς ἀλλήλους· ἀλλ' ἐμοὶ Πτολε-
 μαῖός τε καὶ Ἀριστόβουλος πισυότεροι ἔδοξαν ἐς τὴν
 ἀφήγησιν· ὁ μὲν, ὅτι συνεστράτευσε βασιλεῖ Ἀλε-
 ξάνδρῳ, Ἀριστόβουλος· Πτολεμαῖος δὲ, πρὸς τῷ ξυ-
 στρατεῦσαι, ὅτι καὶ αὐτῷ βασιλεῖ ὄντι αἰσχροτέ-
 ρον, ἢ τῷ ἄλλῳ ψεύσασθαι ἦν· ἄμφω δὲ, ὅτι τε-
 τελευτηκότος ἤδη Ἀλεξάνδρου ξυγγράφουσιν, ὅ-
 τε αὐτοῖς ἦτε ἀνάγκη καὶ ὁ μισθὸς τοῦ ἄλλως
 4 τί, ἢ ὡς συνηνέχθῃ, ξυγγράφαι ἀπὴν. Ἔστι δὲ
 ἂ καὶ πρὸς ἄλλων ξυγγεγραμμένα, ὅτι καὶ αὐ-
 τὰ

(1) Ἀναγράφω] συγγράφειν μὲν, πράξεω πολλῶν
 εἰς ἓν συνηθροισμένον ἀφήγησιν δηλοῖ· τὸ δὲ ἀναγρά-
 φειν, ταῦτά παρ' ἄλλων πρότερον συνειλεγμένα αὐτοῖς γρά-
 φειν ἂν εἴη δηλοῦν· ὁ δὲ συγγραφεὺς ὁμῶς συνωνύμως τὸ
 ῥῆμα ἔοικεν ἐκλαμβάνειν, ὡς κατωτέρω πολλαχῇ ἀδιαφό-
 ρως ἀμφοτέροις χρησάμενος φαίνεται. (2) ἐπιλεξάμενος]
 συνεφέλκει αὐτῶν ἢ εὐθεῖα τὸ, ἀναγράφω, ὑπὸ κοινοῦ.
 (2) οὐδ' ἔστιν, ὑπὲρ ὅτου] οὐδ' ἔστιν ἄλλος τις ἔνδοξος
 οὕτως ἀνὴρ, ὑπὲρ οὗ ἢ πλείους ἢ ἄσυμφωνότεροι πρὸς
 ἀλλήλους συνέγραψαν. (3) καὶ αὐτῷ βασιλεῖ ὄντι] τῆς
 Αἰγύπτου δηλονότι μετὰ τὸν θάνατον Ἀλεξάνδρου. (3)

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς τοῦ Λάγου, καὶ Ἀριστόβουλος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀριστοβούλου, ἔσα μὲν συνέγραψαν περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ υἱοῦ τοῦ Φιλίππου σύμφωνα πρὸς ἀλλήλους, ταῦτα καὶ ἐγὼ εἰσάγω εἰς τὴν ἰστορίαν μου ταύτην ὡς ἀληθέστατα· εἰς ἔσα ὁμοῦς εἶναι ἀσύμφωνοι, ἐκ τούτων θέλω ἐκλέξῃ μόνον, ἔσα μοι ἐφάνησαν μᾶλλον πίστεως καὶ διηγήσεως ἄξια. διὲς τόσου πολλοὶ πολλὰ καὶ διάφορα συνέγραψαν περὶ Ἀλεξάνδρου, ὥστε μῆτε περισσότεροι εἶπον περὶ ἄλλου τινός, μῆτε ἀσυμφωνότεροι ἄλλοι ἐφάνησαν πρὸς ἀλλήλους, εἰς ἐμὲ ὁμοῦς ἀξιόπιστοτεροι ἐκ πάντων φαίνονται Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος· καθότι ὁ μὲν Ἀριστόβουλος συνεγράτευσε μετὰ τοῦ Βασιλέως Ἀλεξάνδρου· ὁ δὲ Πτολεμαῖος καὶ συνεγράτευσε, καὶ Βασιλεὺς ὢν μετὰ ταῦτα, συνέγραψε· καὶ διὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ αἰσχύνηται μᾶλλον ἑτέρου τινός νὰ ἀναμίξῃ καὶ ψεύδῃ εἰς τὴν διήγησιν· δεύτερον δὲ, ὅτι

ἢτε ἀνάγκη καὶ ὁ μισθός] ἀνάγκην μὲν τὸν παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου φόβον νοεῖ, εἰμή τι γεγράφοι κατὰ χάριν αὐτοῦ, μισθὸν δὲ τὴν ἐλπίδα τῶν ἀμοιβῶν τιμηθῆσεσθαι ἢ πλουτήσῃν παρ' αὐτοῦ, ἢτι τοιοῦτο ἐκ τοῦ χαρίζεσθαι.
(4) ἔστι δ' ἂ καὶ πρὸς ἄλλων συγγεγραμμένα, ὅτι] ὑπερβατὸν τὸ σχῆμα· καί μοι ἀνάγνωθι οὕτω πρὸς τὸ ὀμαλῶτερον· ἔστι δὲ ἂ καὶ παρ' ἄλλων συγγεγραμμένα ἀνέγραψα, ὡς λεγόμενα μόνον ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου, ὅτι καὶ αὐτὰ ἀξιοφύγητα κτλ. τὸ δὲ, ὡς λεγόμενα μόνον, ὑποφαίνεται πως τὴν τοῦ πράγματος βεβαιότητα εἰσαγόμενον, ὡς μὴ συγγεγραμμένα παρ' Ἀριστοβούλου καὶ Πτολεμαίου,

τὰ ἀξιαφίγητά τέ μοι ἔδοξαν, καὶ οὐ πάντῃ ἀπί-
 σα, ὥς λεγόμενα μόνον ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου, ἀνέ-
 5 γραφα. Ὅς τις δὲ θαυμάσεται, ἀνθ' ὅτου ἐπὶ το-
 σοῖςδε συγγραφεῦσι, καὶ ἐμοὶ ἐπὶ νοῦν ἦλθεν ἡ-
 δε ἡ συγγραφὴ, τὰ τε ἐκείνων πάντα τις ἀνα-
 λεξάμενος, καὶ τοῖςδε τοῖς ἡμετέροις ἐντυχῶν, οὕ-
 τω θαυμάζέτω.

οἷς ὁ συγγραφεὺς πέποιθε μάλισα, ὥς αὐτὸς οὗτος εἴ-
 ρηκεν. (5) οὕτω θαυμάζέτω.] παραβαλὼν δηλονότι ὁ
 θαυμάζων πρὸς τὰ κείνων τὰ μὰ, οὕτω κριπέτω, ἵνα μη-
 κέτι θαυμάζη.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΗΣ ΤΟΥ
 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ.

ΚΕΦ. 1) Θάνατος Φιλίππου, διαδοχὴ τοῦ Ἀλεξάν-
 δρου, καινοτομία εὐτυχίης, καὶ ἐντεῦθεν πόλεμοι
 πρὸς τοὺς Βαρβάρους, μάχη πρὸς Θρᾷκας· 2) Σὺρμος
 βασιλεὺς, Δεῦκη νῆσος ἐν τῷ Ἰ᾿ερῳ, μάχη κατὰ τῶν
 Τριβαλλῶν καὶ νίκη· 3) πρόσδος εἰς τὸν Ἰ᾿ερον, διά-
 θασις δι' αὐτοῦ εἰς τοὺς Γέτας· 4) ἐκπληξίς τῶν Γε-
 τῶν ἐκ τῆς φάλαγγος, ἀλαζονία τῶν Κελτῶν· 5)
 ἀποσασία τοῦ Κλείτου καὶ τοῦ Γλαυκίου, Αὐταριά-
 δας ὁ Λύγγαρος καλύει, θάνατος αὐτοῦ, ἀσεβεῖς
 θυσίαι τῶν Ἰλλυριῶν, Ἀλέξανδρος ὁρμᾷ πρὸς αὐ-
 τοὺς, στρατιηγέματα αὐτοῦ κατὰ τοῦ Γλαυκίου καὶ
 τοῦ Κλείτου· 6) δεξιότης αὐτοῦ κατ' αὐτῶν, ἐλευ-
 θε.

ὅτι καὶ οἱ δύο μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου συνέ-
 γραψαν, ὅποτε μὴτε ἀπὸ φόβου τινὰ, μὴτε ἀπὸ
 ἐλπίδα ἐβιάζοντο νὰ μεταπλάτῃσι τοῦ πράγματος
 τὴν ἀλήθειαν. Ἐπρόσθετα δὲ παρὰ ταῦτα καὶ ἄλλα
 τινὰ ἀπὸ ἄλλους συγγραφεῖς εἰρημένα περὶ Ἀλεξάν-
 δρου· τὰ ὅποια ὡς ἀξιόπιστα ὁπωσοῦν καὶ ἄξια διη-
 γήσεως, ἀναφέρω μόνον ὡς λεγόμενα ὑπ' ἐκεί-
 νων. Ἐὰν δὲ θαυμάζη τις, διὰ τί μετὰ τοσούτους
 συγγραφεῖς ἠθέλησα καὶ ἐγὼ νὰ γράψω τὴν αὐτὴν
 ἱστορίαν, αὐτὸς ἄς ἀναγνώσῃ πρῶτον μετὰ προσοχῆς
 τὰ παρ' ἐκείνων καὶ τὰ παρ' ἐμοῦ γεγραμμένα, καὶ
 οὕτω παραβάλλων ταῦτα πρὸς ἄλληλα, ἄς κάμῃ τὴν
 κρίσιν περὶ αὐτῶν.

~~~~~

Θεοῦ τοῦ ποταμοῦ τὴν διάβασιν, φυγὴ τοῦ Κλείτου
 καὶ τοῦ Γλαυκίου· 7) ταραχαὶ Θηβαίων, ἐκστρατεία
 τοῦ Ἀλεξάνδρου κατ' αὐτῶν, ἐπιθυμεῖ τὴν σωτη-
 ρίαν αὐτῶν· 8) μετὰ πολλὰς μάχας νικῶνται οἱ Θη-
 βαῖοι· 9) σύγκρισις τῆς φθορᾶς αὐτῶν πρὸς τὰς συμ-
 φθορὰς τῶν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ἄλ-
 λων Ἑλλήνων, ὃ Θεὸς ἐκδικεῖται τοὺς Θηβαίους,
 φθορὰ αὐτῶν, σέβας Ἀλεξάνδρου πρὸς τοὺς ἀπογόν-
 ους τοῦ Πινδάρου· 10) οἱ Ἀρκάδες, Αἰτωλοὶ, Ἀθη-
 ναῖοι ἰκετεύουσιν τὸν Ἀλέξανδρον· 11) διαλλαγὴς
 πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, χωρεῖ πρὸς τὸν Ἑλλήσποντον,
 πανήγυρις ἐν τῇ διαβάσει αὐτοῦ, συμβάντα περὶ τὸ
 Ἴλιον· 12) σύγκρισις Ἀλεξάνδρου πρὸς Ἀχιλλεῆα καὶ
 ἄλλους, καὶ ἀποτυχία ἐπαινέτου ἀξίου, προτερήμα-
 τα αὐτοῦ ὑπερέχοντα, ἀναχώρησις ἀπὸ τοῦ Ἴλίου,
 προπεμφθέντων κατασκόπων λαμβάνει τὴν Πρίαπον
 πάλιν, στρατηγοὶ τῶν Περσῶν ἐν Ζελεῖα· 13) κακῶς
 βου-

βουλευονται οἱ Πέρσαι, πλησιάζει εἰς τὸν Γρανικόν·
 14) ἀντιπαράταττονται Μακεδόνες καὶ Πέρσαι, ἀρ-
 χὴ τῆς μάχης, ἀρετὴ Ἀλεξάνδρου ἐν τῇ μάχῃ καὶ
 κινδυνώδης ταχύτης· 16) βιαζόμενοι οἱ Πέρσαι τρέ-
 πονται εἰς φυγὴν, ὀλίγος ἀριθμὸς τῶν φανευθέντων
 Μακεδόνων, βραβεῖα δοθέντα τοῖς συγγενέσιν αὐ-
 τῶν, παραμυθία πρὸς τοὺς πληγωθέντας, ταφὴ τῶν
 Περσῶν στρατιγῶν καὶ τῶν παρὰ τοῖς Πέρσαις μισθω-
 τῶν Ἑλλήνων, ὅπλα Περσικὰ σέλλονται εἰς τὴν Ἀτ-
 τικὴν Ἀθηνᾶν· 17) τᾶττει διοίκησιν εἰς τὴν Ἑλλη-
 σποντικὴν Φρυγίαν, λαμβάνει τὴν Ζέλειαν, τὸ Δα-
 σκύλλιον, καὶ τὰς Σάρδεις, τὴν Λυδίαν, καὶ Γωνίαν,
 συμβᾶν ἐν Ἐφέσῳ, τάφους Ἡρόπιδου ἐν τῇ ἀγορᾷ·
 18) ἡ Μαγνησίᾳ καὶ αἱ Τράλλεις παραδίδονται Ἀλε-
 ξάνδρῳ, χωρεῖ ὁ αὐτὸς πρὸς τὴν Μίλητον, ἀπάτη
 τοῦ Ἡγησάστρου, ἡ νῆσος Λάδη κυριεύεται, συμβου-
 λὴ περὶ ναυμαχίας· 19) πολιορκεῖται ἡ Μίλητος, σε-
 νοχωρία αὐτῶν καὶ ἦττα, φυγὴ αὐτῶν ἀπὸ τῆς πό-
 λεως, μάταιον αὐτῶν στρατήγημα· 20) βουλὴ Ἀλε-
 ξάνδρου νὰ διαλύσῃ τὸν στόλον, ὁρμᾷ κατὰ τῆς Ἀ-
 λικαρνασσοῦ, ἀποτυχία αὐτοῦ εἰς τὴν Μύνδον, μά-
 χη ἐν Ἀλικαρνασσῷ· 21) δύο Μακεδόνων προσβολὴ
 εἰς τὸ τεῖχος· 22) συμπλοκὴ μεταξὺ τῶν πύργων,
 εὐτυχὲς ἀποτελεσμα τῶν Μακεδόνων· 23) οἱ Πέρσαι
 βουλευονται τὴν φυγὴν, πυρκαϊὰ καὶ ἀρπαγὴ τῆς
 Ἀλικαρνασσοῦ, Ἄδῃ ἡγεμονίς τῆς Καρίας ἐξίλεετ'
 τὸν Ἀλέξανδρον καὶ ἀποκαθίσταται αὐθις· 24) οἱ
 νεόγαμοι σέλλονται ὀπίσω εἰς Μακεδονίαν, ὁ Ἀλέ-
 ξάνδρος χωρεῖ πρὸς τὴν Λυκίαν καὶ Παμφυλίαν· 25)
 αἰτίαι τῆς ἀποστασίας τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ υἱοῦ τοῦ
 Ἀερόπου πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, λαμβάνεται ὁ Ἀσι-
 σίνης αἰχμάλωτος παρὰ τοῦ Παρμενίωνος, σέλλεται
 πεφυλαγμένος πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, αἰωνὸς τῆς χε-
 λιδόνος· 26) ὁδοπορία τοῦ στρατεύματος διὰ τῆς πα-

ραλίας, φόρος τῶν Ἀσπενδίων ἵπποι, φρουρά ἐν τῇ
Σίδῃ· 27) συνθῆκαι Ἀσπενδίων, χωρεῖ πρὸς Φρυ-
γίαν· 28) κατάσασις τῆς Ταρσσοῦ, Σέλγης, καὶ
Σαλαγανοῦ, νικῶν διαπερᾶ διὰ τῆς Πισιδίας εἰς τὴν
Φρυγίαν· 29) συντίθεται μετὰ τῶν Κελαινῶν, χω-
ρεῖ πρὸς τὸ Γόρδιον, θέσις τῆς χώρας αὐτῆς, ἀνω-
φελὴς πρεσβεῖα τῶν Ἀθηναίων.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΠΕΡΙ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.
ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ.

1 **Λ**έγεται δὴ Φίλιππον μὲν τελευτῆσαι ἐπὶ ἄρ-
χοντος Πυθοδήμου Ἀθήνησι. παραλαβόντα δὲ τὴν
βασιλείαν Ἀλέξανδρον, παῖδα ὄντα Φιλίππου,
ἐς Πελοπόννησον παρελθεῖν· εἶναι δὲ τότε ἀμφὶ
2 τὰ εἴκοσιν ἔτη Ἀλέξανδρον. ἐνταῦθα ξυναγαγόν-
τα τοὺς Ἕλληνας, ὅσοι ἐντὸς Πελοποννήσου ἦσαν,
αἰτεῖν παρ' αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἐπὶ τοὺς
Πέρσας στρατίας, ἥντινα Φιλίππῳ ἤδη ἔδοσαν. καὶ
αἰτήσαντα λαβεῖν παρ' ἐκάστων, πλήν Λακεδαιμο-
3 νίων· Λακεδαιμονίους δὲ ἀποκρίνασθαι, μὴ εἶναι
σφίσι πάτριον, ἀκολουθεῖν ἄλλοις, ἀλλ' αὐτοὺς
4 ἄλλων ἐξηγεῖσθαι. Νεωτερίσαι δὲ ἅττα καὶ τῶν
Ἀθηναίων τὴν πόλιν· ἀλλ' Ἀθηναίους γε, τῇ
πρώτῃ ἐφόδῳ τῇ Ἀλεξάνδρου ἐκπλαγέντας, καὶ
πλείονα ἔτι τῶν Φιλίππου δοθέντων, Ἀλεξάνδρῳ
5 εἰς τιμὴν συγχωρῆσαι. Ἐπανελθόντα δὲ ἐς Μακε-
δονίαν, ἐν παρασκευῇ εἶναι τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν ἐξ-
λου·

(1) *Επὶ ἄρχοντος Ἀθήνησι] ἐνθάδε ἦσαν ἄρχοντες ἐν Ἀθήναις· ὧν ὁ μὲν πρῶτος ἐπωνυμὸς ἐλέγετο ἄρχων, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἔτος ἐκείνο, ᾧ ἦρχεν, ἐσημειοῦτο τοῖς γιγνομένοις, ὡς ἐνταῦθα, ἐπὶ ἄρχοντος Πυθοδήμου ἀπέθανε Φίλιππος· ὁ δὲ δευτέρως, ὠνομάζετο βασιλεὺς·*

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΠΕΡΙ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.
ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ.

Ο μὲν Φίλιππος λοιπὸν ἀπέθανε, καθὼς λέγουσιν, ἐν ᾧ εἰς τὰς Ἀθήνας εἶχε τὴν ἐπώνυμον Ἀρχὴν ὁ Πυθόδημος· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ὁ υἱὸς τοῦ Φιλίππου, εἰκοσαετὴς σχεδὸν ἤδη ὢν, καὶ διαδεξάμενος τὸ σκῆπτρον τῆς βασιλείας, ἦλθεν εἰς Πελοπόννησον· καὶ συναθροίσας ἐνταῦθα τοὺς Ἕλληνας, ὅσοι ἦσαν ἐντὸς τῆς Πελοποννήσου, ζητεῖ παρ' αὐτῶν νὰ χειροτονηθῇ στρατηγὸς κατὰ τῶν Περσῶν· τὸ ὁποῖον εἶχαν δώσει ἤδη καὶ εἰς τὸν Φίλιππον πρότερον· οἱ δὲ Ἕλληνες ἐδέχθησαν πάντες τὸ ζήτημά του, πλην τῶν Λακεδαιμονίων· οἵτινες ἀπεκρίθησαν, ὅτι δὲν ἔχουσι πατρόθεν συνήθειαν νὰ ὑποτάσσωνται εἰς ἄλλους τινὰς στρατηγοὺς, ἀλλ' αὐτοὶ μάλιστα συνηθίζουσι νὰ γίνωνται ἡγεμόνες τῶν ἄλλων εἰς τὰς ἐκστρατείας· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἔδειξαν τινὰ ἀποσροφὴν εἰς τὸ ζήτημα· καταπλαγέντες ὁμῶς εὐθὺς εἰς τὴν πρώτην τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐρμῆν, ἐτίμησαν αὐτὸν πολὺ περισ-

ὁ δὲ τρίτος, Πολέμαρχος· οἱ δὲ λοιποὶ ἕξ, Θεσμοθέται, τουτέστι τῶν νόμων φύλακες· ὅρα δὲ περὶ τούτων πλατύτερον Θουκ. τόμ. 9. φυλ. 109 ἐν τῇ ἐμῇ ἐκδόσει.
(2) ἦντινα Φιλίππῳ ἔδοσαν] μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην δηλονότι· τὸ δὲ, ἔδοσαν, βέλτιον ἴσως ἢ ἀναγι-

λου· ἅμα δὲ τῷ ἦρι ἐλαύνειν ἐπὶ Θράκης, ἐς Τρι-
 βαλλοὺς καὶ Ἰλλυριοὺς, ὅτι τε νεωτερίζειν ἐπύ-
 θετο Ἰλλυριοὺς τε καὶ Τριβαλλοὺς, καὶ ἅμα ὁμό-
 ρους ὄντας οὐκ ἐδόκει ὑπολείπεσθαι, ὅτι μὴ πάν-
 τη ταπεινωθέντας, οὕτω μακρὰν ἀπὸ τῆς οἰκείας
 6 σελλόμενον. ὁρμηθέντα δὲ ἐξ Ἀμφιπόλεως ἐμβα-
 λειν ἐς Θράκην, τὴν τῶν αὐτονόμων καλουμένων
 Θρακῶν, Φιλίππους πόλιν ἐν ἀρισερᾷ ἔχοντα, καὶ
 7 τὸν Ὀρέβηλον τὸ ὄρος. Διαβὰς δὲ τὸν Νέσπον ποτα-
 μόν, λέγουσιν ὅτι δεκατάως ἀφίκετο ἐπὶ τὸ ὄρος
 8 τὸν Αἴμον. Καὶ ἐνταῦθα ἀπήντων αὐτῷ κατὰ τὰ
 σεναὶ τῆς ἀνόδου τῆς ἐπὶ τὸ ὄρος, τῶν τε ἐμπόρων
 πολλοὶ ὥπλισμένοι, καὶ οἱ Θράκες οἱ αὐτόνομοι,
 παρεσκευασμένοι εἶργειν τοῦ πρόσω, κατείλη-
 φότες τὴν ἄκραν τοῦ Αἴμου, τὸν σόλον, παρ' ὃν
 9 ἦν τῷ κρατεύματι ἡ πάροδος. Συναγαγόντες δὲ
 ἀμάξας καὶ προβαλόμενοι πρὸ σφῶν, ἅμα μὲν χά-
 ρακι ἐχρῶντο ταῖς ἀμάξαις εἰς τὸ ἀπομάχεσθαι
 ἀπ' αὐτῶν, εἰ βιάζοιντο· ἅμα δὲ ἐν νῷ εἶχον ἐ-
 πα-

νώσκεσθαι ἐδεδώκεσαν· πάλαι γὰρ ἦσαν ταῦτα γεγε-
 νημένα. (5) ἐλαύνειν ἐπὶ Θράκης, ἐς Τριβαλλοὺς καὶ
 Ἰλλυριοὺς] ὥσπερ ἔλεγε, ἐλαύνειν διὰ τῆς Θράκης ἐπὶ
 τοὺς Τριβαλλοὺς καὶ Ἰλλυριοὺς· ἡ μὲν γὰρ Ἐπὶ, ἐπὶ
 γενικῆς τασσομένη, κίνησιν εἰς τι σημαίνει· ἐπὶ δὲ αἰ-
 τιατικῆς πρὸς τῇ κινήσει καὶ τούναυτιόν· ἀνθ' ἧς ἐνταῦ-
 θα μετελήφθη ἡ Εἰς· ἐπὶ μὲν γὰρ τοὺς Θράκας οὐκατὰ
 πρόσθεσιν Ἀλεξάνδρῳ ἡ ἐκκρατεία ἐγένετο, εἰ μὴτι ἐκεῖ-
 νοι νεωτερίσαντες, κωλύειν ἐπιχειροῦεν αὐτὸν τοῦ πρόσω
 εἶναι, ὥς οἱ αὐτόνομοι οὗτοι Θράκες ἐπεχειρήσαν κατω-
 τέρω· τοὺς δὲ Τριβαλλοὺς καὶ Ἰλλυριοὺς καὶ ταπεινώ-
 σαι τῷ πολέμῳ προείλετο· (5) σελλόμενον] ἐκκρατείου-
 τα· ὅθεν καὶ σόλος ἡ κατ' ἐκάτερον ἐκκρατεία· ὅπερ ἔ-

ρισσότερον, παρὰ τὸν Φίλιππον πρότερον. Ἐντεῦθεν ἐπανελθὼν εἰς Μακεδονίαν, προετοιμάζεται νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς Ἀσίας· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπληροφόρηθη, ὅτι οἱ Τριβαλλοὶ καὶ Ἰλλυριοὶ κινεῖσθαι τρέπον τινὰ ἐχθρικῶς, καὶ ἦσαν ὑποπτοὶ ὀπίσθεν, καὶ μάλιστ' αἰετοὶ οὗτοι, ἐσοχάσθη συμφέρον νὰ τοὺς ἀφήσῃ πολλὰ ταπεινοὺς, ἐν ᾧ ἐμέλλε μάλιστ' νὰ ἀναδεχθῇ τοιαύτην μακρὰν ἐκστρατείαν ἀπὸ τῆς ἰδίας πατρίδος· διὰ τοῦτο περὶ τὴν πρώτην ἀνοιξιν ὤρμησε κατ' αὐτῶν διὰ μέσου τῆς Θρᾷκης. Ἐντεῦθεν λοιπὸν κινηθεὶς ἀπὸ τὴν Ἀμρίπολιν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν γῆν τῶν Θρᾷκων, οἱ ὅποιοι ἐκαλοῦντο αὐτόνομοι, ἔχων ἐξ ἀριστερῶν τὴν πόλιν Φιλίππους, καὶ τὸ ὄρος τὸ Ὀρβήλου· διαπεράσας δὲ τὸν Νέσον ποταμὸν, ἐφθασεν εἰς δέκα ἡμέρας, ὡς λέγουσιν, εἰς τὸ ὄρος τὸν Αἴμον· ὅπου ἦσαν συνηθροισμένοι κατὰ τὰς ἐν τῇ ἀνάοδῳ εἰς τοῦ ὄρους τὰς κορυφὰς πολλοὶ ἔμποροι ὀπλισμένοι, καὶ οἱ αὐτόνομοι Θρᾷκες μὲ σκοπὸν καὶ προετοιμασίαν νὰ ἐμποδίσωσιν ἐκεῖθεν τοῦ Ἀλεξάνδρου τὴν ἔφοδον· ὁ δὲν συναθροίσαντες αὐτοῦ ἀμάξας πολλὰς, καὶ προτάξαντες αὐτὰς ὡς προπύργιον εἰς χρῆσιν ἀντὶ χαρακώματος εἰς τὴν μάχην,

ἐὰν

πὶ μόνου τοῦ ναυτικοῦ τότε νῦν εἶναι ἡ συνήθεια ἔταξε. (6) ὀρμηθέντα δὲ ἐξ Ἀμριπόλεως] ἦτις ἦν ἐν τοῖς μεθορίοις τῆς Μακεδονίας· ἐν ἣ πρότερον ἦθροισεν αὐτῷ ἡ στρατιά, καὶ πᾶσα ἡ παρασκευὴ τοῦ πολέμου. (8) τῶν ἐμπόρων πολλοὶ ὀπλισμένοι] ποῦ δ' ἂν εἴεν ἐν τῷ τότε ποσούτοι ἔμποροι, ὥς καὶ Ἀλέξανδρον ἂν ἀπείργειν τοῦ τρέσσει· τοῦτ' ἄρα καὶ Γρονόβιον ἔπεισε κατὰ λόγον διορᾶσαι εἰς τὸ, ἐμπεῖρων, ἢ ἐγχαρίων· εἰμή τις συνδία πολλῶν ἅμα ἐμπόρων κατὰ συγκυρίαν ἦν κατ' ὁδὸν ἐν τῷ τότε· (8) τὸν εὐλογον] ἐξομαλίσαν· εἰς τὸ φυσικώτε-

- παφίεναι ἀνιοῦσιν, ἥ ἀποτομώτατον τοῦ ὄρους,
 ἐπὶ τὴν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων τὰς ἁμάξας.
 10 Γινώμην δὲ πεποίηντο, ὅτι ὅσω πυκνότερα τῇ φά-
 λαγγι καταφερόμεναι συμμίζουσιν αἱ ἁμαξαι,
 τοσῶδε μᾶλλον τι διασκεδάσουσιν αὐτὴν βίῃ ἐμ-
 11 πεσοῦσαι. Ἀλέξανδρῳ δὲ βουλή γίγνεται, ὅπως
 ἀσφαλέςατα ὑπερβάλῃ τὸ ὄρος, καὶ ἐπειδὴ ἐδό-
 κει διακινδυνευτέα (οὐ γὰρ εἶναι ἄλλη τὴν πά-
 ροδον) παραγγέλλει τοῖς ὀπλίταις, ὅποτε κατα-
 φέροντο κατὰ τοῦ ὄρειου αἱ ἁμαξαι, ὅσοις μὲν
 ὁδὸς πλατεῖα οὔσα παρέχοι λῦσαι τὴν τάξιν, τού-
 12 τούς δὲ διαχωρῆσαι, ὡς δὲ αὐτῶν ἐμπεσεῖν τὰς
 ἁμάξας· ὅσοι δὲ περικαταλαμβάνοιντο, ξυννεύ-
 σαντας, τοὺς δὲ καὶ πεσόντας ἐς γῆν, συγκλεῖ-
 σαι ἐς ἀκριβὲς τὰς ἀσπίδας, τοῦ κατ' αὐτῶν φε-
 ρομένου τὰς ἁμάξας, καὶ τῇ ῥύμῃ κατὰ τὸ εἰκὸς
 13 ὑπερπιδῶσας, ἀβλαβῶς ἐπελθεῖν· καὶ οὕτω ξυ-
 νέβη, ὅπως παρήνεσέ τε Ἀλέξανδρος, καὶ εἴκα-
 σεν. οἱ μὲν γὰρ διέσχον τὴν φάλαγγα, αἱ δὲ ὑπὲρ
 τῶν ἀσπίδων ἐπικυλισθεῖσαι, ὀλίγα ἐβλάψαν·

α-

ρον οὕτω] καὶ οἱ Θράκες οἱ αὐτόνομοι, κατελιγρότερες
 τὴν ἄκραν τοῦ Ἄμου, παρ' οὗ τῷ στρατεύματι ἡ πάρο-
 δος (ἀπῆντων) παρεσκευασμένοι εἶργειν τοῦ πρόσω τὸν
 εἶλον. (11) βουλή γίγνεται ὅπως ὑπερβάλῃ] βέλτιον
 ἦν λέγειν, ὅπως ὑπερβαλεῖ· τὸ γὰρ, ὅπως, ἀπὸ σκε-
 πτικῷ ῥήματι πρὸς ὀριστικὸν αἰεὶ μέλλοντα τροπικῶς φι-
 λεῖ ἀποτεινέσθαι· ἄλλως δὲ τελικῶς, πρὸς ὑποτακτι-
 κόν· ὅπερ ἀπαράδεκτον ἂν εἴη ἐνταῦθα· τὸ γὰρ βουλή
 γίγνεται, σκεπτικόν ἐστιν ἀντικρὺς ἐξ ἀναλύσεως τοῦ,
 βουλευέσθαι. (11) οὐ γὰρ εἶναι ἄλλη τὴν ἁνοδον] οὐ
 γὰρ ἐώρα ἄλλη εἶναι τὴν ἁνοδον. (11) τούτους δὲ δια-
 χωρῆσαι] ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ Δὴ ἐκλαμβάνομενος ἑρῶται·

εάν βιασθῶσιν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, καὶ ἐν ταυτῷ μὲ σκοπὸν καὶ νὰ τὰς κυλίσωσι κατὰ τὸ ἀπὸ κρημνον μέρος τοῦ ὄρους ἐναντίον τῆς φάλαγγος τῶν ἐχθρῶν, ἐν ᾧ ἀναβαίνουσιν· ἐπειδὴ ἐσοχάζοντο, ὅτι ὅσαν πυκνοτέραν ἀπαντήσωσι τὴν φάλαγγα εἰς τὴν καταφοράντων αἱ ἄμαξαι, τοσοῦτον μᾶλλον θέλουσι τὴν διασκορπίσῃ, καταπεσοῦσαι μὲ βίαν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος αὖθις σκέπτεται ἐνταῦθα, πῶς νὰ περάσῃ τὸ ὄρος, ὅσον τὸ δυνατόν, ἀσφαλέςτερον· καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔβλεπεν ἄλλην τινὰ διάβασιν ἄλλοθεν, ἀπεφάσισε νὰ ἀποκινδυνεύσῃ ἐκεῖθεν, καὶ εὐθὺς παρήγγειλε τοὺς ὀπλίτας, ὅταν ἴδωσι τὰς ἁμάξας ἀνωθεν καταφερομένας, εἴαν μὲν ἡ ὁδὸς τύχῃ νὰ εἶναι πλατεῖα, νὰ διαλύσουν εὐθὺς τὴν τάξιν, καὶ νὰ διαχωρισθοῦν πρὸς τὰ πλάγια, ὥς νὰ διαπεράσουν αἱ ἄμαξαι ἀβλαβῶς δι' αὐτῶν μεταξύ· ὅσοι ὅμως ἤθελαν ξενοχωρηθῇ πανταχόθεν εἰς τὰ σενά, νὰ κύψωσιν εὐθὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ νὰ συγκλείσωσιν ἀνωθεν ἀκριβῶς τὰς ἀσπίδας, ὥς νὰ καταφερόμεναι ἄμαξαι νὰ ὑπερπηδήσωσι κατὰ τὸ εἰκὸς ἐκ τῆς βίας, καὶ νὰ περάσωσιν ἀβλαβῶς ἐπάνω τῶν ἀσπίδων· τὸ ὑπότιον συνέβη οὕτω κατὰ τὴν συμβουλὴν καὶ τὴν εἰκασίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου· καθότι μέρος μὲν τῆς φάλαγγος παρεχώρησεν εἰς τὰ πλάγια, μέρος δὲ ἐκυψε κατὰ γῆς, καὶ διῆλθον αἱ ἄμαξαι ἐπάνω τῶν

αἱ-

οὕτω δὲ καὶ παρακατιόντι, ὥς οἶμαι, ἐξείληπται τὸ Τούσδε· καὶ 15'. 10. καὶ κγ'. 4. καὶ βιβλ. β'. κ'. 5. καὶ μάλιχα ἐν τῷ ε'. 19'. 3. „αὗται δὲ (ἀντὶ τοῦ, αὐταὶ δι) ἀβλαβῶς ἐμετεωρίσθησαν.“ (12) περικαταλαμβάνοιντο] ἡ μὲν Περί, τὴν ἀπὸ τοῦ τόπου ξενοχωρίαν· ἡ δὲ Κατὰ, τὴν ἀνωθεν τῶν ἁμαξῶν ταχέϊαν σημαίνει καταφοράν· (12) ξυννεύσαντας, τοὺς δὲ καὶ πεσόντας

- 14 ἀπέθανε δὲ οὐδεὶς ὑπὸ ταῖς ἀμάξαις. Ἔνθα δὲ οἱ Μακεδόνες θαρσήσαντες, ὅτι ἀβλαβεῖς αὐτοῖς, ἄς μάλισα ἐδεδίεσαν, αἱ ἄμαξαι ἐγένοντο, σὺν
 15 βοῇ ἐπὶ τοὺς Θρᾷκας ἐξέβαλον. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τοξότας μὲν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως, πρὸ τῆς ἄλλης φάλαγγος, ὅτι ταύτῃ εὐπορώτερα ἦν, ἐλθεῖν ἐκέλευσε, καὶ ἐκτοξεύειν ἐς τοὺς Θρᾷκας, ὅπῃ προσφέροιτο· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὸ ἄγλημα, καὶ τοὺς ὑπασπιστάς, καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας,
 16 κατὰ τὸ εὐώνυμον ἦγεν. Ἔνθα δὲ οἱ τοξόται βάλλοντες τοὺς προεκθέοντας τῶν Θρακῶν, ἀνέσπελλον· καὶ ἡ φάλαγξ προσμίξασα, οὐ χαλεπῶς ἐξέωσεν ἐκ τῆς χώρας ἀνθρώπους ψιλοὺς, καὶ κακῶς ὀπλισμένους βαρβάρους, ὥςτε Ἀλέξανδρον ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου ἐπάγοντα οὐκέτι ἐδέξαντο, ἀλλὰ ῥίψαντες ὡς ἐκᾶςοις προὔχῳρει τὰ ὄπλα, κατὰ
 17 τοῦ ὄρους ἔφυγον. Καὶ ἀπέθανον μὲν αὐτῶν ἐς χίλους καὶ πεντακοσίους, ζῶντες δὲ ἄνδρες μὲν ὀλίγοι ἐλήφθησαν δι' ὠκύτητα, καὶ τῆς χώρας ἐμπειρίαν· γυναῖκες δὲ, ὅσαι ξυνείποντο αὐτοῖς, ἐάλωσαν πᾶσαι· καὶ τὰ παιδιάρια, καὶ ἡ λεία πᾶσα ἐάλω.
 β'.

εἰς γῆν·] τὸ, Τοὺς δέ, εὐδοοῖτο μᾶλλον, γραφόμενον Τοὺς δέ· τοῦτο δὲ ἀντὶ τοῦ, Ταύτους· (ὅρα καὶ κατωτέρω· 14. 7. καὶ βιβλ. γ'. καὶ 8. 10' ἢ, τούτους ξυνεύσαντας (ἐπὶ γόνυ κλιθέντας) καὶ εἰς γῆν πεσόντας ὑπὸ ταῖς ἁσπίσι· εἴη ἀλλ' οὖν τὸ Δεῖ κἀνταῦθα ἀντὶ τοῦ, Δὴ, ὡς ἀνωτέρω· τὸ δὲ Τοὺς, ἀντὶ τοῦ, Ταύτους δὴ· ἐπιτετήδευται δὲ αὐτῷ τὰ τοιαῦτα πρὸς μίμησιν τυχόν Ἡροδότου, ὃν καὶ ἐν ἄλλοις, κἀν ταῖς ἐπαναλήψεσι πρὸς τὸ σαφὲς μιμεῖσθαι πειρώμενος φαίνεται. (15) ὅπῃ προσφέροιτο· ὅπῃ ἂν αὐτοὶ κινήσωσιν ἑαυτούς· οὕτω γὰρ τὰ μέσα τῶν ῥημάτων φύσει· ἔχει· ὅρα περὶ

ασπιδων με ὀλίγην τινὰ ζημίαν, χωρὶς νὰ ἀποθάνῃ
 ὁμοῦς οὐδεὶς. Ἐνταῦθα λοιπὸν, ἐπειδὴ δὲν ἔπαθον
 οὐδὲν κακὸν ἀπὸ τὰς ἀμάξας οἱ Μακεδόνες, τὰς ὁ-
 ποίας μάλιστα ἐφοβοῦντο, ἐμψυχωθέντες καὶ βοήσαν-
 τες, ὤρμησαν ἐναντίον τῶν Θρακῶν προθυμότερον·
 ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπρόσαξε τοὺς τοξότας νὰ προχω-
 ρήσωσιν ἔμπροσθεν τῆς ἄλλης φάλαγγος κατὰ τὸ
 δεξιόν, καθ' ὃ μέρος ἐφαίνετο εὐκολώτερον, καὶ ἐν-
 ταῦθα νὰ ἐκτοξεύωσιν εἰς τοὺς Θρακῆας, ὅπου ἂν ἐ-
 κείνοι ὀρμήσωσι κατ' αὐτῶν· αὐτὸς δὲ λαβὼν τὸ βα-
 σιλικὸν τάγμα, καὶ τοὺς ὑπασπιστάς, καὶ τοὺς Ἀ-
 γριᾶνας, ὤρμησεν ἐξ ἀριστερῶν· ἐνταῦθα λοιπὸν αἱ
 μὲν τοξόται ρίπτουντες βέλη ἐναντίον τῶν προχωροῦν-
 των Θρακῶν, ἐμπόδιζον τὴν ὀρμὴν των· φθάσασα
 δὲ μετὰ καὶ ἡ φάλαγξ, ἔξωσεν αὐτοὺς ἐκείθεν εὐ-
 θύς καὶ μετ' εὐκολίας, ὥς βαρβύρους φίλους μάλιστα
 καὶ ἀχρεῖα ἔχοντας ὅπλα· οἱ ὅποιοι ἰδόντες ἐνταυτῷ
 καὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἐρχόμενον ἐκ τοῦ εὐωνύμου, δὲν
 ἐτόλμησαν πλέον νὰ ἀντισταθῶν περαιτέρω, ἀλλ'
 εὐθὺς ρίψαντες τὰ ὅπλα, καθὼς ἔτυχεν ἑκάστος, ἐ-
 τράπησαν εἰς φυγὴν καταφορικῶς πρὸς τὸ ὕψος· καὶ
 ἐφονεύθησαν ἐξ αὐτῶν χίλιοι πεντακόσιοι, ζῶντες
 δὲ ὀλίγοι ἐλήφθησαν διὰ τὴν ταχύτητα τῶν ποδῶν,
 καὶ τὴν ἐμπειρίαν τοῦ τόπου· αἱ δὲ συνακολουθήσασαι
 γυναῖκες, καὶ τὰ παῖδάριά, καὶ ἡ ἀποσκευὴ τοῦ πολέ-
 μου περιέπεσον πάντα εἰς τὰς χεῖρας τῶν Μακεδόνων.
 β'.

τούτων Γραμματικὴ Τερψιθέα δευτέρᾳ ἐκδόσει (15)
 ἄγλημα] ὁ μὲν Πολύβιος βιβλ. ε', 65· οὕτω λέγει. Οἱ μὲν
 Εὐρύλοχος ἠγεῖτο ἀνδρῶν τρισχιλίων, τοῦ καλουμένου
 παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν ἀγέματος· ὁ δὲ Γάλλος μετα-
 φραστὴς οὕτω· τὸ δὲ ἄγλημα τάγμ' ἦν ἰππικὸν ἐκ χιλίων
 περίπου ἀνδρῶν συντεθειμένον· (17) καὶ ἡ λέξις πᾶσα

- 1 β'. Αλέξανδρος δὲ τὴν μὲν λείαν ὀπίσω ἀπέπεμψεν εἰς τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ θαλάσῃ, Λυσαιρία καὶ Φιλώτα παραδοὺς διατίθασθαι· αὐτὸς δὲ τὸ ἄκρον ὑπερβαλὼν, προῖει διὰ τοῦ Αἵμου εἰς Τριβαλλοὺς, καὶ ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸν Λύγινον ποταμόν· ἀπέχει δὲ οὗτος ἀπὸ τοῦ Ἰΐερου ὡς ἐπὶ τὸν
- 2 Αἷμον ἰόντι, σαθροὺς τρεῖς. Σύρμος δὲ ὁ τῶν Τριβαλλῶν βασιλεὺς, ἐκ πολλοῦ πυνθανόμενος τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν εὐχολον, γυναῖκας μὲν καὶ παῖδας τῶν Τριβαλλῶν προῦπεμψεν ἐπὶ τὸν Ἰΐερου, διαβαίνειν κελεύσας τὸν ποταμόν εἰς νῆσον τινα τῶν
- 3 ἐν τῷ Ἰΐερῳ· Πεύκη ὄνομα τῇ νήσῳ ἐστίν. εἰς ταύτην δὲ τὴν νῆσον καὶ οἱ Θράκες οἱ πρόσχωροι τοῖς Τριβαλλοῖς, προσάγοντος Ἀλεξάνδρου, ἐκ πολλοῦ συμπεφευγότες ἦσαν. Καὶ αὐτὸς ὁ Σύρμος εἰς ταύτην ξυμπεφεύγει ξυὺν τοῖς ἀμφ' αὐτόν. Τὸ δὲ πολὺ πλῆθος τῶν Τριβαλλῶν ἔφυγεν ὀπίσω ἐπὶ τὸν ποταμόν, [εἰς νῆσόν τινα τῶν ἐν τῷ Ἰΐερῳ,] ἔνθεν περ τῇ προτεραίᾳ ὠρμήθη Ἀλέξανδρος.
- 5 ὧς δὲ ἔμαθεν αὐτῶν τὴν ὁρμὴν, καὶ αὐτὸς ὑποσρέφας τὸ ἔμπαλιν, ἐπὶ τοὺς Τριβαλλοὺς ἦγε, καὶ καταλαμβάνει κατασφαταποδεύοντας ἡ-

πα-

ἑάλω] λεία μὲν, ὡς ἀπὸ τῶν λαβούτων ἂν λέγοιτο μάλιχα· ἀπὸ δὲ τῶν ἀπολεσάντων, παρασκευὴ ἢ ἀποσκευὴ τοῦ πολέμου.

(1) Διατίθασθαι] πωλῆσαι· καὶ Ξενοφῶν βιβλ. 2'. κεφ. δ'. ε. τὴν μὲν λείαν ἀπέπεμψε διατίθασθαι Ἡρακλείδῃ εἰς Πέρινθον (1) ὧς ἐπὶ τὸν Αἷμον ἰόντι] ὅστις διὰ τοῦ Αἵμου προχωροῦντι, μικρὸν πρὸς τὸ εὐώνυμον ἀποκλίνειν· ἄλλως γὰρ, ἢ ἐχώρει Ἀλέξανδρος, δις τοσούτου ἦν ἡ ὁδὸς μέχρι τοῦ Ἰΐερου ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Λυγίνου· καὶ ὁραμοὶ ἐν τῷ πένακι τῷ γεωγραφικῷ· ὁ δὲ σαθρὸς μέτρον ὁδοῦ ἂν εἴη ἀπροσδιόριστον, ἔσον μετ' ἀνέσεως ἡμέρας ὁ-

β'. Ο δὲ Ἀλέξανδρος τὰ μὲν λάφυρα ἔσειλεν ὀπίσω εἰς τὰς παραθαλασσίους πόλεις εἰς τὸν Λυσανίαν, καὶ τὸν Φιλώταν νὰ πωλήσωσιν ἕκαστα καθὼς πρέπει· αὐτὸς δὲ διαπεράσας τοῦ Ἀΐμου τὰς κορυφάς, ἐπροχώρει δι' αὐτοῦ πρὸς τοὺς Τριβαλλοὺς, καὶ φθάνει εἰς τὸν Λύγινον ποταμὸν· ὅστις ἀπέχει ἀπὸ τὸν Ἰζρον τρεῖς σταδίους, θεωρουμένου ἐκεῖθεν αἰς πρὸς τὸν Αἴμον τοῦ διασχήματος. Οὗ δὲ Σύρμος ὁ βασιλεὺς τῶν Τριβαλλῶν, πρὸ πολλοῦ ἀκούων τοῦ Ἀλεξάνδρου τὴν κατ' αὐτοῦ ἐκστρατείαν, τὰς μὲν γυναῖκας καὶ παῖδας τῶν Τριβαλλῶν ἔσειλε πάντας πρότερον εἰς τὸν Ἰζρον μὲ προσαγὴν νὰ περάσωσιν ἀντικρὺς εἰς νῆσον τινα Πεύκην ὀνομαζομένην· εἰς τὴν ὁποίαν εἶχαν καταφύγη πρὸ πολλοῦ καὶ οἱ Θρᾷκες οἱ γείτονες τῶν Τριβαλλῶν, καθὼς ἤκουσαν, ὅτι ἔρχεται ὁ Ἀλέξανδρος· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Σύρμος εἰς τὴν αὐτὴν νῆσον κατέφυγεν ἔπειτα μετὰ τῶν οἰκείων· τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος τῶν Τριβαλλῶν ἀνεχώρησαν ὀπίσω ἐπὶ τὰ ἄνω τοῦ ποταμοῦ παραλλήλως πρὸς μίαν νῆσον ἐκεῖ, ὅθεν εἶχε κινήσῃ τὴν στρατιάν ὁ Ἀλέξανδρος τὴν πρὸ ταύτης ἡμέραν· τότε δὲ

μα-

ὁ δὲ στρατὸς· σπουδαιότερον δὲ χωροῦντι καὶ πολλοὺς ἄνστατους ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ οἷον τε διελθεῖν· ὁ γὰρ συγγράφει παρακατιῶν (βιβλ. γ'. κθ'. 14.) φησὶν αὐτῷ· καὶ διελθὼν (ὁ Πτολεμαῖος) ἐν ἡμέραις τέσσαρσι σταδίους δέκα· καὶ Ξενοφῶντι δ' οὕτως εἰληπται πολλαχῇ ἀποσδιορίζας. (4) πὸ δὲ πολὺ πλῆθος] δοκεῖ δὲ ὁ Σύρμος σὺν πάσῃ τῇ δυνάμει ἐκφυγεῖν μέχρι τοῦ Ἰζρου· καὶ κεῖθεν διέβη μετὰ μόνων τῶν οἰκείων εἰς τὴν νῆσον· τὸ δ' ἄλλο πλῆθος, ἀναπαδίζον ἄνω παρὰ τὸν ποταμὸν ἐς τοῦπίσω, ἀφίκετο, ὅθεν τῇ προταιραίᾳ ἐρημίσῃ Ἀλέξανδρος· τὸ γὰρ ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ἄνω τοῦ ποταμοῦ βοῦ-

- δι' καὶ οἱ μὲν καταλιφθέντες πρὸς τῷ νάπει τῷ
 6 παρὰ τὸν ποταμὸν, παρετάσσοντο. Ἀλέξανδρος
 δὲ καὶ αὐτὸς τὴν μὲν φάλαγγα εἰς βάθος ἐκτάξας
 ἐπῆγε· τοὺς δὲ τοξότας καὶ τοὺς σφενδονήτας προεκ-
 θέοντας ἐκέλευσεν ἐκτοξεύειν τε καὶ σφενδονᾶν εἰς
 τοὺς βαρβάρους, εἴπως προκαλέσαιο αὐτοὺς εἰς τὰ
 7 ψιλὰ ἐκ τοῦ νάπου. Οἱ δὲ, ὡς ἐντὸς βέλους ἐγένον-
 το, παιόμενοι ἐξέθεον ἐπὶ τοὺς τοξότας, ὅπως εἰς
 χεῖρας συμμίσξειαν γυμνοῖς οὖσι τοῖς τοξόταις. Ἀ-
 8 λ' ἄνδρος δὲ, ὡς προήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῆς νάπης
 ἔξω, Φιλώταν μὲν, ἀναλαβόντα τοὺς ἐκ τῆς ἀνω-
 θεν Μακεδονίας ἱππέας, προσέταξεν ἐμβάλλειν κα-
 τὰ τὸ κέρας τὸ δεξιὸν, ἥπερ μάλιστα προῦκεχωρή-
 9 κεσαν ἐν τῇ ἐκδρομῇ. Ἡρακλείδην δὲ καὶ Σώπο-
 λιν, τοὺς ἐκ Βοττιαίας τε καὶ Ἀμφιπόλεως ἱππέας,
 10 κατὰ τὸ εὐώνυμον κέρας ἐπάγειν ἐτάξε. Τὴν δὲ
 φάλαγγα τῶν πεζῶν, καὶ τὴν ἄλλην ἵππον, πρὸ
 τῆς φάλαγγος παρατείνας, κατὰ μέσους ἐπῆγε·
 11 καὶ ἔστε μὲν ἀκροβόλισμός παρ' ἐκατέρων ἦν, οἱ
 Τρι-

λεται λῆγειν· ὡς καὶ κατωτέρω (ς'. 8.) τῇ φράσει
 οὕτως ἐχρήσατο· τὸ δὲ εἰς νῆσόν τινα, ἀπέκλεισα ὡς
 κακῶς παρεισφρήσαν· καὶ τῇ νεωτάτῃ ἐκδόσει οὐ φέ-
 ρεται· ἀπορεῖται δὲ ὅπως τὸν ποταμὸν παραδεύου-
 ντες, πρὸς Ἀλέξανδρον ἤρχοντο· ἀλλ' ὁ ἴσρος ἐν-
 ταῦθα, παρεκτρεπόμενος τῆς πρὸς τὴν ἑω ὁδοῦ, βορειό-
 τερον βεῖ, καὶ διὰ ταῦτα ἐκάτερα τὰ κρατόπεδα παρὰ
 τὸν ποταμὸν ἤσαν, τὸ μὲν κατὰ τοῦ ποταμοῦ, τὸ δὲ
 ἐπὶ τὸν ποταμὸν· (5) καὶ οἱ μὲν καταλιφθέντες] διὰ-
 ρωταί μοι ἀντὶ τοῦ, καταλειφθέντες· ἄλλως γὰρ ἀνάγκη
 τοὺς μὲν ἐννοεῖν διαβάοντας, τοὺς δὲ λειπομένους ἔτι αὐ-
 τοῦ ἐν τῷ νάπει· (6) εἰς βάθος ἐκτάξας τὴν φάλαγγα]
 βαρυτέραν πολλῶν δηλονότι τοῦ πλάτους διὰ ξυνοχωρίαν·

μαθῶν αὐτῶν τὴν ἐπιστροφὴν, ἐπέσρεψε καὶ αὐτὸς καὶ τοὺς φθάνει, ἐν ᾧ ἑσρατοπέδευον πρὸς τὸ δάσος, καὶ ἐπατατάττοντο· παρατάξας δὲ καὶ αὐτὸς τὴν φάλαγγα κατὰ βάθος, ἤρχετο πρὸς αὐτούς· καὶ ἐπρόσαξε τοὺς τοξότας καὶ σφενδουήτας νὰ ἐκτοξεύωσι προχωροῦντες, καὶ νὰ σφενδουίζωσιν ἐναντίον εἰς τοὺς βαρβάρους, μὲ γνώμην νὰ τοὺς ἐλκύσωσιν ἐκ τοῦ δάσους ἔξω εἰς τὰ γυμνά· οἱ δὲ Τριβαλλοὶ, καθὼς ἔφθασαν νὰ κτυπῶνται ἀπὸ τοὺς τοξότας, ὥρμησαν κατ' αὐτῶν μὲ γνώμην νὰ ἔλθουν εἰς χεῖρας ὡς ἐνοπλοὶ αὐτοὶ πρὸς γυμνοὺς· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, καθὼς ἔξῃλθον ἀπὸ τὸ δάσος, ἐπρόσαξε τὸν μὲν Φιλώταν νὰ λάβῃ τοὺς ἵππεας τῆς ἁνυ Μακεδονίας, καὶ νὰ ὁρμήσῃ κατὰ τὴν δεξιὰν πτέρυγα, καὶ ὁ μῆρος εἶχαν προχωρήσῃ περισσότερον πρὸς τὰ ἔξω· τὸν δὲ Ἡρακλείδην καὶ Σόπολιν αὐτοὺς νὰ ὁρμήσωσι κατὰ τὸ εὐώνυμον μὲ τοὺς ἵππεῖς τῆς Βοττιαίας καὶ Ἀμφιπόλεως· παρατάξας δὲ καὶ τοὺς λοιποὺς ἵππεῖς πρὸ τῆς φάλαγγος τῶν πεζῶν, ὥρμησε μετὰ πάντων κατὰ τὸ μέσον· καὶ ἐνταῦθα ἐν ᾧσφ ἡκριβολίζοντο πρὸς ἀλλήλους, ἀνδίζαντο ἀπὸ τοῦ Ἰσου οἱ Τριβαλλοὶ· ἀπ' οὗ ὁμῶς ἐφώρμησεν ἡ φάλαγξ ἰσχυροῦς.

φάλαγξ δὲ, τὸ ὅλον πλῆθος τῶν λόχων κατὰ τὸν Αἰλιακόν· ἦς μῆκος μὲν τὸ πρῶτον τάγμα τῶν λοχαγῶν· ὅπερ μέτωπον ἦκουσε, καὶ πρόσωπον, καὶ παράταξις, καὶ ζυγὸς, καὶ σῶμα, καὶ ἡγεμόνες, καὶ προσάται, καὶ πρωτολοχαί· τὸ δὲ κατόπιν τοῦ μετώπου πᾶν σῶμα τῆς φάλαγγος μέχρι τῶν οὐραγῶν βάθος καλεῖται· οὗτω καὶ Ξενοφῶν, ἐγένετό φησι τὸ μὲν μέτωπον ἐπὶ διακοσίῳ (κοσοῦτοι γὰρ ἦσαν οἱ ταξίαρχοι) τὸ δὲ βάθος ἐς ἑκατόν· (8) ἐκ τῆς νάτης] θηλυκῶς ἐσχημάτισεν ἐνταῦθα τοῦνομα, οὐδετέρως προσεγγκὼν ἀνωτέρω· ἔσι δὲ

- Τριβαλλοὶ οὐ μείον εἶχον· ὥς δὲ ἤτε φάλαγξ πυκνὴ ἐνέβαλλεν ἐς αὐτοὺς ἐβρώμενως, καὶ οἱ ἵππεῖς οὐκ ἀκουτισμῶ ἔτι, ἀλλ' αὐτοῖς ὠδοῦντες τὰς ἵπποις, ἄλλη καὶ ἄλλη προσέπιπτον, τότε δὲ ἐτράπησαν διὰ τοῦ νάπους ἐς τὸν ποταμόν. Καὶ ἀπο-
 12 ¹ δυνήσκουσι μὲν τρισχίλιοι ἐν τῇ φυγῇ, ζῶντες δὲ ὀλίγοι καὶ τούτων ἐλήφθησαν, ὅτι ὕλητε δασεῖα πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἦν, καὶ νύξ ἐπιγενομένη τὴν ἀκρίβειαν τῆς διώξεως ἀφείλετο τοὺς Μακεδόνας. Αὐτῶν δὲ
 13 ² τῶν Μακεδόνων τελευτῆσαι λέγει Πτολεμαῖος ἱππέας μὲν ἑνδεκα, πεζοὺς δὲ ἀμφὶ τοὺς τεσσαράκοντα.
 1 ³ γ'. Ἀπὸ δὲ τῆς μάχης τριταῖος ἀφικνεῖται Ἀλέξανδρος ἐπὶ τὸν ποταμόν τὸν Ἰστρον, ποταμῶν τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην μέγιστον ὄντα, καὶ πλείεσιν γῆν ἐπερχόμενον, καὶ ἔθνη μαχιμώτατα ἀπείργοντα, τὰ μὲν πολλὰ Κελτικά, ὅθεν γε καὶ αἱ πηγαὶ αὐτῷ ἀνίσχουσιν· ὧν τελευταίους Κουά-
 2 ⁴ δους καὶ Μαρκομάνους· ἐπὶ δὲ, Σαυροματῶν μοῖραν, Ἰάξυγας· ἐπὶ δὲ, Γέτας τοὺς ἀπαθανατίζοντας· ἐπὶ δὲ, Σαυρομάτας, τοὺς πολλοὺς· ἐπὶ δὲ, Σκύδας ἕς τε ἐπὶ τὰς ἐκβολὰς, ἵνα ἐκδιδῶι κατὰ πέντε
 3 ⁵ ὁρματα ἐς τὸν Εὐξείνιον πόντον. Ἐνταῦθα κατα-

λαμ-

νάπος, ἢ νάπη τόπος δασὺς καὶ κοιλώδης πῶς ἢ ἐλώδης· (12) καὶ τούτων] ὁ Καὶ προσβέβηκός, ἀναφέρεται ἀνωτέρω α'. 17. πρὸς τοὺς αὐτονομούς Θράκας.

(2) Ἐπὶ δὲ Σαυροματῶν μοῖραν] ἢ Ἐπὶ ἔχει ἔλλειψιν δοτικῆς· τὸ δὲ πλήρες οὕτω, ἐπὶ δὲ τούτοις· (2) τοὺς ἀπαθανατίζοντας] ὁ μὲν Γρανόβιος, τοῖς ἀθανάτοις δύνειν τὸ ἀπαθανατίζειν, ἔφη, βούλεται λέγειν· Στέφανος δ' ὁ Λεξικός, ἀθανάτους ποιεῖν· ἀλλ' ὁ Ἡρόδοτος διασφεί τὸ δόγμα οὕτως εἰπὼν ἐν Μελοπομένη 326· ἀθανατίζουσι δὲ τὸνδε τὸν τρόπον· οὔτε ἀποδυνήσκειν

ῥῶς πολλὰ πυκνὴ κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ ἵππεῖς ὁμοίως
 ἄλλος ἐντεῦθεν καὶ ἄλλος ἐκεῖθεν προσέβαλλον, οὐ-
 χὶ πλέον μὲ τὰ ἀκόντια, ἀλλὰ μὲ αὐτὴν τὴν ὁρμὴν
 ἀπαθούντες τῶν ἵππων, τότε εὐθὺς ἐτράπησαν εἰς
 φυγὴν πρὸς τὸν ποταμὸν διὰ μέσου τοῦ δάσους, καὶ
 φεύγοντες ἐφρουρεύθησαν ὡς τρισχίλιοι, ζῶντες δὲ
 ὀλίγοι καὶ ἐκ τούτων ἐλήφθησαν· ἐπειδὴ ἦτον δά-
 σος πυκνὸν πρὸ τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἤδη νυκτὸς μάλιστα
 γενομένης, δὲν ἐδυνήθησαν οἱ Μακεδόνες νὰ ἀκολου-
 θήσωσιν ἀκριβῶς καὶ περαιτέρω τὴν διώξιν· ἐκ δὲ τῶν
 Μακεδόνων ἐφρουρεύθησαν ἵππεῖς μὲν ἑνδεκα, ὡς λέγει
 ὁ Πτολεμαῖος, πεζοὶ δὲ περίπου τοὺς τεσσαράκοντα.
 γ'. Μετὰ δὲ τὴν μάχην αὐτὴν εἰς τρεῖς ἡμέρας
 ἔφθασεν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὸν Ἰνδρον· ὁ ὁποῖος εἶναι
 ὁ μέγιστος πάντων τῶν ποταμῶν τῆς Εὐρώπης, καὶ
 διαπερᾶ πολὺ μέρος γῆς, καὶ διαχωρίζει ἔθνη πολε-
 μικώτατα, τὰ μὲν περισσότερα Κελτικά, ὅπου ἔχει
 καὶ τὰς πηγὰς του· ἐξ ὧν ἔσχατοι πάντων εἶναι οἱ
 Κουάδοι, καὶ Μαρκομάνοι· μετὰ τούτους δὲ, τοὺς
 Γάζυγας, μέρος δηλονότι τῶν Σαυροματῶν· ἔπειτα
 δὲ τοὺς Γέτας τοὺς ἀπαθανατίζοντας· μετὰ ταῦτα
 δὲ τούτους τοὺς Σαυρομάτας, ὅλον δηλονότι τὸ ἔθνος·
 καὶ τελευταίους τοὺς Σκύθας μέχρι τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ
 εἰς τὸν Εὐξείνιον πόντον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκρέει διὰ
 πέντε κομμάτων. Φθάσας δὲ εἰς τὸν ποταμὸν, εὗρεν
 ἐκεῖ

ἑαυτοὺς νομίζουσιν, εἶναι τε τὸν ἀπολλύμενον παρὰ Ζά-
 μολεξιν δαίμονα· οἱ δὲ αὐτίκην τὸν αὐτὸν τοῦτον νομίζουσι
 Γεβελέξιν· διὰ πενταετηρίδος δὲ τὸν πάλω λαχόντα
 αἰεὶ σφείων αὐτίκην ἀποπέμπουσιν ἄγγελον παρὰ Ζάμολ-
 ξιν, ἐντελλόμενοι, τῶν αὖ ἕκαστοι δέωνται· πῆμپουσι δὲ
 ὧδε· οἱ μὲν αὐτίκην ταχδεύντες, ἀκόντια τρία ἔχουσιν·
 ἄλλοι δὲ διαλαβόντες τοῦ ἀποπεμπομένου παρὰ Ζάμολ-

λαμβάνει αὐτῷ ἡκούσας ναῦς μακρὰς ἐκ Βυζαν-
 τίου, διὰ τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου, κατὰ τὸν πο-
 4 ταμὸν. Ταύτας ἐμπλήσας τοξοτῶν τε καὶ ὀπλιτῶν
 τῇ νήσῳ ἐπέπλει, ἵνα οἱ Τριβαλλοὶ τε καὶ οἱ Θρᾷ-
 κες συμπεφευγότες ἦσαν καὶ ἐπειράτο βιάζεσθαι
 5 τὴν ἀπόδασιν. Οἱ δὲ βάρβαροι ἀπύντων ἐπὶ τὸν
 ποταμὸν, ὅπη αἱ νῆες προσπίπτοιεν· αἱ δὲ, ὀλί-
 γαι τε ἦσαν καὶ ἡ στρατιά οὐ πολλή ἐπ' αὐτῶν·
 καὶ τῆς νήσου τὰ πολλὰ ἀπότομα ἐς προσβολήν,
 καὶ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ τὸ παρ' αὐτὴν, οἷα δὴ
 ἐς σενὸν συγκεκλεισμένον, ἄξυ καὶ ἄπαρον προσ-
 6 φέρεσθαι. Ἐνθα δὴ Ἀλέξανδρος ἀπαγαγὼν τὰς
 ναῦς, ἔγνω διαβαίνειν τὸν Ἰῆρον, ἐπὶ τοὺς ῥέτας
 τοὺς πέραν τοῦ Ἰῆρου ὥκισμένους, ὅτι τε συνειλεγ-
 μένους εἶδρα πολλοὺς ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἰῆρου, ὡς
 εἵρξοντες, εἰ διαβαίνει (ἦσαν γὰρ ἱππεῖς μὲν ἐς
 τετρακισχιλίους, πεζοὶ δὲ πλείους τῶν μυρίων)
 καὶ ἅμα πόδος ἔλαβεν αὐτὸν ἐπέκεινα τοῦ Ἰῆρου
 7 ἔλθειν. Τῶν μὲν δὴ νεῶν ἐπέδη αὐτός· τὰς δὲ
 διφθέρας, ὑφ' αἷς ἐσκήνουν, τῆς κάρφης πληρώ-
 σας, καὶ ὅσα μονόξυλα πλοῖα, ἐκ τῆς χώρας
 8 ξυναγαγὼν (ἦν δὲ καὶ τούτων εὐπορία πολ-
 λή, ὅτι ταύταις χρῶνται οἱ πρόσοικοι τῷ Ἰῆρι
 ἐφ'

ξιν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, ἀνακινήσαντες αὐτὸν με-
 τέωρον, ῥίπτευσιν ἐς τὰς λόγχας· ἦν μὲν δὴ ἀποδάνη
 ἀναπαρεῖς, τοισίδε ἴλεως ὁ θεὸς δοκεῖ εἶναι· ἦν δὲ μὴ
 ἀποδάνη, αἰτιῶνται αὐτὸν τὸν ἄγγελον, φέμενοι μὲν ἄν-
 δρα κακὸν εἶναι· αἰτιησάμενοι δὲ τοῦτον, ἄλλον ἀπο-
 πέμπουσιν· ἐντέλλονται δὲ ἔτι ζῶντι· ὅρα δὲ καὶ Λου-
 κιανὸν Σκύθ. ἢ Τόξαρις· οὐ μόνον Σκύθοις ἐπιχώριον οὐ
 ἀπαθανατίζειν καὶ πέμπειν παρὰ τὸν Ζάμολξιν, ἀλλὰ
 καὶ Ἀθηναίοις ἐξὸν θεοποιεῖν τοὺς Σκύθας ἐπὶ τῆς ἑλ-

ἐκεῖ ναῦς μακρὰς, ἐλθούσας ἤδη διὰ τοῦ Εὐξείνου Πόντου ἐκ Βυζαντίου, καὶ ἐμδιδάσας εἰς αὐτὰς πολλοὺς τοξότας καὶ σφενδονήτας, ἔπλεε πρὸς τὴν νῆσον, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχαν καταφύγη οἱ Τριβαλλοὶ, καὶ οἱ Θρᾷκες, καὶ ἐντεῦθεν προσπαθεῖ νὰ βιάσῃ τοὺς ἑχθροὺς, καὶ νὰ κάμῃ ἀπόθασιν εἰς τὴν γῆν· οἱ δὲ βάρβαροι ἐναντιώνοντο πανταχόθεν, ὁπόθεν ἐπλησίαζον αἱ νῆες· ἐπειδὴ ὅμως τὸ ναυτικὸν τοῦτο ἦτον πολλὰ ὀλίγον, καὶ οἱ ἐν αὐτῷ στρατιῶται ἐκ τοῦ εἰκότος ὀλίγοι, αἰαύτως δὲ καὶ τὰ περισσότερα μέρη τῆς νήσου ἀπόκριμνα, καὶ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ εἰς ξενὸν τόπον κατὰ τὸ εἶκός ἐκεῖ πιεζόμενον, ἦτον πολλὰ ὀξύ καὶ δύσκολον εἰς τὸν πλοῦν, ἀνεχώρησεν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ἀπεφάσισε νὰ περάσῃ πέραν τοῦ Ἰσρου κατὰ τῶν Γετῶν· καθότι ἔβλεπε πολλοὺς συνηθροισμένους ἐκεῖ εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ μεσκοπὸν νὰ ἐμποδίσωσιν αὐτὸν, ἂν δοκιμάσῃ νὰ διαβῇ πρὸς αὐτούς· ἐπειδὴ καὶ ἦσαν συνηθροισμένοι ἐκ μὲν τῶν ἱππέων περίπου τετρακισχίλιοι, ἐκ δὲ τῶν πεζῶν ὑπὲρ τοὺς μυρίους· ἐν ταυτῷ δὲ εἶχε καὶ πόδον νὰ περάσῃ καὶ πέραν τοῦ Ἰσρου. Ὡς τόσον αὐτὸς μὲν ἐμδίκεν εἰς τὰς ναῦς, γεμίσας δὲ καὶ τὰς σκηνὰς ὑπὸ χόρτα, καὶ ἄλλην ὕλην πολλὰ ἐλαφράν, συναθροίσας ἅμα καὶ ἄλλα περίξ πολλά μονόξυλα, τὰ ὅποια εὗρισκοντο ἐκεῖσε πολλά εἰς τὰς χρεῖας τῶν κατοικούντων κύκλῳ τοῦ ποταμοῦ διὰ τὸ κυνηγέ-
σιον

λάδος. (5) εἰς ξενὸν συγκεκλεισμένον] τὸ γὰρ πολὺ πλάτος τοῦ ποταμοῦ μεσολαβοῦσα ἡ νῆσος ἀποξενοῖ, καὶ ἐντεῦθεν ὀριμητικώτερον, ὥς εἶκός, διὰ ξενότητα τὸ ρεῦμα ἀπεργάζεται. (6) καὶ ἅμα πόδος ἔλαβε πέρα τοῦ Ἰσρου ἐλθεῖν] ἀντιφιλοτιμούμενον ἴσως πρὸς Δαρεῖον τὸν Ὑξάσπον. (7) κάρφης] χόρτος ἐστὶ ξηρὸς, καὶ εἴτι κοῦ-

ἐφ' ἀλείετε τῇ ἐκ τοῦ Ἰζρου, καὶ εἶποτε παρ' ἀλλήλους ἀνὰ τὸν ποταμὸν σέλλοιντο, καὶ λη-
 9 σεύοντες ἀπ' αὐτῶν οἱ πολλοί.) ταῦτα ὡς πλείεα
 ξυναγαγόν, διεδίθαζεν ἐπ' αὐτῶν τῆς σρατίας
 10 ὅσους δυνατόν ἦν ἐν τῷ τοιαύτῳ τρόπῳ. Καὶ γί-
 γνονται οἱ διαδάντες ἅμα Ἀλέξανδρῳ, ἵππεῖς μὲν
 ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους, πεζοὶ δὲ ἐς τετρα-
 κισχιλίους.

- 1 δ'. Διέβαλον δὲ τῆς νυκτός, ἡ λήϊον ἦν σίτου
 βαθύ. καὶ ταύτῃ μᾶλλον τι ἔλαθον προσχόντες
 2 τῇ ὄχθῃ. Ἰπὸ δὲ τὴν ἑῷ Ἀλέξανδρος διὰ τοῦ
 λήϊου ἦγε, παραγγείλας τοῖς πεζοῖς, πλαγίαις
 ταῖς σαρίσσαις ἐπικλίνοντας τὸν σίτον, οὕτω
 προάγειν ἐς τὰ οὐκ ἐργάσιμα. Οἱ δὲ ἵππεῖς,
 ἔστε μὲν διὰ τοῦ λήϊου προῆι ἡ φάλαγξ, ἐ-
 3 πείποντο. Ὡς δὲ ἐκ τῶν ἐργασίμων ἐξήεσαν, τὴν
 μὲν ἵππου ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας αὐτὸς Ἀλέξανδρος
 παρήγαγε, τὴν φάλαγγα δὲ ἐν πλαισίῳ Νικάνο-
 4 ρα ἄγειν ἐκέλευσε. Καὶ οἱ Γέται οὐδὲ τὴν πρῶ-
 τὴν ἐμβολὴν τῶν ἵππεων ἐδέξαντο· παράδοξος μὲν
 γὰρ αὐτοῖς ἡ τόλμα ἐφάνη τοῦ Ἀλέξανδρου, ὅτι
 εὐμαρῶς οὕτω τὸν μέγιστον τῶν ποταμῶν διεβεβή-
 κει ἐν μιᾷ νυκτὶ τὸν Ἰζρον, οὐ γεφυρώσας τὸν πό-
 ρον· φοβερά δὲ καὶ τῆς φάλαγγος ἡ ξύγκλεισις,

βιαία

φον τοιοῦτον. (8) καὶ λησεύοντες ἀπ' αὐτῶν οἱ πολλοί] ἐν δὲ τῷ ἀρίστῳ Κώδικι ἔχει οὕτω, καὶ ἐλησεύοντο· ἀλ-
 λά καὶ οὕτως ἔχει ὁρθῶς, ἀναφερόμενον αἰτιωδῶς καὶ
 τοῦτο πρὸς τὸ, ἀλεία· ὥσπερ ἔλεγεν ἐχρῶντο τούτοις
 οἱ πρόσκοικοι ἐφ' ἀλεία καὶ λησεία.

(3) Ἐν πλαισίῳ τὴν φάλαγγα] πλαισίον ἐστὶ σχῆμα
 τετραγώνου πολλαπλάσιον ἔχον τὸ μήκος τοῦ βάρους,
 ὅταν ἐκ πάντων τῶν πλευρῶν ὀκλήται ὡσι, τῶν τοξοτῶν

σιον τῶν ἰχθύων, καὶ διὰ τὴν πρὸς ἀλλήλους διά-
 βασιν, πολλάκις δὲ καὶ διὰ τὴν ληστείαν· ταῦτα λέ-
 γω συναθροίσας τὰ πλοῖα, διαβίβαζε δὲ αὐτῶν, ὅσον
 ἐδύνατο περισσότερον ζράτευμα· καὶ διαβιβάσθησαν
 οὕτω μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἵππεις μὲν χίλιοι πεν-
 τακόσιοι, πεζοὶ δὲ τετρακισχίλιοι.

δ'. Καὶ οὕτως ἐπέρασε διὰ νυκτὸς πέραν εἰς τὰ
 ἑσπαρμένα, καθ' ὃ μέρος μάλισα ἦτον ὁ σῖτος πολλὰ
 ὑψηλός, ὅθεν καὶ ἐπλησίασαν εἰς τὰς ὄχθας λανθά-
 νοντες ἐξ ὀλοκλήρου τοὺς πολεμίους· ἐντεῦθεν δὲ ὁ
 Ἀλέξανδρος εἰς τὴν πρώτην αὐγὴν τῆς ἡμέρας ἐκίνησε
 τὸν στρατὸν διὰ μέσου τῶν ἑσπαρμένων, παραγγείλας
 τοὺς πεζοὺς νὰ πλαγιάζουσι τὸν σῖτον διὰ τῶν δορά-
 των, καὶ οὕτω νὰ προχωρῶσιν εἰς τοῦμπροσθεν πρὸς
 τὰ χέρσα· τὸ δὲ ἵππικόν, ἕως οὗ ἡ φάλαγξ ἐπροχώ-
 ρει διὰ τῶν ἑσπαρμένων, ἀκολουθοῦσεν· ἀφ' οὗ ὁ-
 μως ἔφθασεν εἰς τὰ χέρσα, ἔλαβεν ὁ Ἀλέξανδρος
 τὸ ἵππικόν, καὶ ἐκινήθη πρὸς τὴν δεξιὰν πτέρυγα,
 ἐπρόσβαξε δὲ καὶ τὸν Νικάνορα νὰ προχωρῇ μετὰ τὴν
 φάλαγγα εἰς σχῆμα τετράγωνον· ἐντεῦθεν δὲ οἱ
 Γέται δὲν ἐναντιώθησαν οὔτε εἰς τὴν πρώτην ὁρμὴν
 τῶν ἵππέων, ἐκπλαγέντες μὲν τὴν τόλμην τοῦ Ἀ-
 λεξάνδρου, καθότι διὰ μιᾶς νυκτὸς διεπέρασε τόσον
 εὐκόλως τὸν μέγιστον ποταμὸν, χωρὶς νὰ γεφυρώσῃ
 τὸν πόντον φοβηθέντες δὲ καὶ τῆς φάλαγγος τὴν πυ-
 κνότητα, καὶ τὴν βιαίαν ὁρμὴν τῶν ἵππέων· ὅθεν
 πρῶτον μὲν κατέφυγον εἰς τὴν πόλιν, ἣ ὁποία ἀπεί-
 χε

καὶ σφενδονητῶν ἐν τῷ μέσῳ τεταγμένων· τὸ δὲ, ἐν
 πλαισίῳ, ἐν πλαγίῳ ὁ Γρονόβιος ἐκ τοῦ ἄριστου διώρδωσε
 κἀδικος· καὶ πιθανὸν οὕτως ἔχειν τὸ ἀληθές· οὐδὲ μία
 γὰρ ἂν εἴη ἀνάγκη τῷ Ἀλεξάνδρῳ τετραγωνίσαι ἐνταῦ-
 θα τὴν στρατίαν. (4) [ἐγκλείσεις φάλαγγος] τεταγμένης

- 5 βιαία δὲ ἡ τῶν ἱππέων ἐμβολή. καὶ τὰ μὲν πρῶ-
τα εἰς τὴν πόλιν καταφεύγουσιν, ἣ δὲ ἀπείχεν αὐ-
6 τοῖς ὅσον παρασάγγην τοῦ Ἰῆρου· ὡς δὲ αἰχνοῦτα
εἶδον σπουδῇ Ἀλέξανδρον, τὴν μὲν φάλαγγα πα-
ρὰ τὸν ποταμὸν, ὡς μὴ κυκλωθεῖν ἐν πῇ οἱ πεζοὶ
ἐνεδρευσάντων τῶν Γετῶν, τοὺς ἱππέας δὲ κατὰ
μέτωπον, λείπουσιν αὐτὸν καὶ τὴν πόλιν οἱ Γεταί
κακῶς τετειχισμένῃν, ἀναλαθόντες τῶν παιδα-
ρίων καὶ τῶν γυναικῶν ἐπὶ τοὺς ἵππους, ὅσα φέ-
ρειν οἱ ἵπποι ἠδύναντο· ἦν δὲ αὐτοῖς ἡ ὁρμή ὡς
7 πορρωτάτα ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ εἰς τὰ ἔρημα. Ἀλέ-
ξανδρος δὲ τήν τε πόλιν λαμβάνει, καὶ τὴν Λεῖαν
πᾶσαν, ὅσῃν οἱ Γεταί ὑπελίποντο· καὶ τὴν μὲν
Λεῖαν Μελεάγρῳ καὶ Φιλίππῳ ἐπαναγαγεῖν δι-
8 δωσιν· αὐτὸς δὲ κατασκάψας τὴν πόλιν, θύει τε
ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἰῆρου Διὶ Σωτῆρι, καὶ Ἡρακλεῖ,
καὶ αὐτῷ τῷ Ἰῆρῳ, ὅτι οὐκ ἄπαρος αὐτῷ ἐγένε-
το. καὶ ἐπανάγει αὐτῆς ἡμέρας σώους σύμπαν-
9 τας ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Ἐνταῦθα ἀφίκοντο πρέσ-
βεις ὡς Ἀλέξανδρον, παρὰ τε τῶν ἄλλων, ὅσα αὐ-
τόνομα ἔθνη προσοικεῖ τῷ Ἰῆρῳ, καὶ παρὰ Σύρ-
μου τοῦ Τριβαλλῶν βασιλείας· καὶ παρὰ Κελ-
τῶν τῶν ἐπὶ τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ ὀκισμένων ἦκου
(μεγάλοι οἱ Κελτοὶ τὰ σώματα, καὶ μέγα ἐπὶ
σφίσι φρονοῦντες) φιλίας δὲ πάντες τῆς Ἀλεξάν-
10 δρου ἐφιεμένοι ἦκειν ἔφασαν. καὶ πᾶσιν ἔδωκε
πίσεις Ἀλέξανδρος καὶ ἔλαβε· τοὺς Κελτοὺς δὲ
καὶ ἤρετο, ὅτι μάλιστα δεδιττεται αὐτοὺς τῶν
ἀν-

μὲν φάλαγγος συνήθως, ἕκαστος στρατιώτης ὀπλίτης ἐπὶ
χει τόπον τεσσάρων πῆχεων· πεπικνωμένης δὲ, δυοῖν·
ξυγκεκλεισμένης δὲ, ἓνα πῆχυν κατέχει· ὥς αὖτε
ἂν παρ' ἀσπίδα συμβαλλοίτο· καὶ τοῦτ' ἂν ξυγκλείσις

χε σχεδὸν ἓνα παρασάγγην ἀπὸ τοῦ Ἰέρου· ἔπειτα δὲ, καθὼς εἶδον, ὅτι ἔρχεται καὶ ἐκεῖ ὀρμητικῶς ὁ Ἀλέξανδρος, ἔχων τὴν μὲν φάλαγγα παραλλήλως τοῦ ποταμοῦ, προφυλαττόμενος νὰ μὴ κυκλωθῶσιν ὑπότινος ἐνέδρας τῶν ἐναντίων, τὸ δὲ ἵππικὸν εἰς τὰ μέτωπον, ἀφίνουσι τὴν πόλιν ὡς ἀχρεῖον ἔχουσιν τεῖχος, καὶ λαβόντες τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία ἐπάνω τῶν ἵππων, ὅσον ἐδύνατο νὰ βασιάσωσιν, ἔφευγον πολλὰ μακρὰν εἰς τὰς ἐρημίας. Οὕτω λοιπὸν ἐκυρίευσεν ὁ Ἀλέξανδρος τὴν πόλιν, ἔλαβε δὲ καὶ τὰ λάφυρα, ὅσα ἄφησαν ἐκείσε οἱ Γέται· τὰ ὑπόπια καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν Μελέαγρον καὶ τὸν Φίλιππον νὰ τὰ μετακομίσουν εἰς τὸ στρατόπεδον· αὐτὸς δὲ καταδαρίσας τὴν πόλιν, ἔκαμε θυσίαν εἰς τὸν Δία ὡς Σωτῆρα, καὶ εἰς τὸν Ἡρακλέα, καὶ ἔτι εἰς τὸν Ἰέρου τὸν ποταμὸν ἐπάνω εἰς τὰς ὄχθρας αὐτοῦ, ἐπειδὴ δὲν ἐναντιώσθῃ εἰς τὴν διάβασιν· καὶ οὕτω τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἔφερεν ὅλον τὸ κράτευμα σῶον ὀπίσω εἰς τὸ στρατόπεδον· καὶ ἐνταῦθα ἔρχονται πρέσβεις εἰς τὸν Ἀλέξανδρον παρὰ τῶν ἄλλων αὐτονομῶν ἔθνων, ὅσα κατοικοῦσι πλησίον τοῦ Ἰέρου, καὶ παρὰ τοῦ Σύρμου τοῦ Βασιλέως τῶν Τριβαλλῶν, ὡσαύτως δὲ καὶ παρὰ τῶν Κελτῶν, οἱ ὅποιοι κατοικοῦσι πρὸς τὸν Ἰόνιον κόλπον· οὗτοι δὲ οἱ Κέλται εἶναι πολλὰ μεγαλίσσωμοι, καὶ πολλὰ καυχῶνται εἰς τὴν ἀνδρίαν των· ἦλθον δὲ πάντες, ὡς ἔλεγον, ἐπιποθοῦντες τὴν φιλίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου· ὅστις καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ὑπόσχεσιν φιλίας βεβαίαν, καὶ ἔλαβε παρὰ

πάν-

φάλαγγος λέγοιτο, καὶ συνασπισμός. (5) παρασάγγην] μέτρον γεωμετρικὸν τῶν Περσῶν· ἐπέιχε δὲ τοῦτο εἰκοσι Οὐλυμπιακοὺς ἑκασι καὶ τέσσαρας· τρία μίλια Γαμαϊκά, μίαν λέυγην σχεδὸν Γαλλικὴν.

- ἀνθρώπων, ἐλπίσας ὅτι μέγα ὄνομα τὸ αὐτοῦ καὶ
 εἰς Κελτοὺς καὶ ἔτι προσωτέρω ἦκει· καὶ ὅτι αὐτὸν
 11 μάλιστα πάντων δεδιέναι φήσουσι· τῷ δὲ παρ' ἐλπίδα
 ζυνέβη τῶν Κελτῶν ἡ ἀπόκρισις· οἳ γὰρ πόρρω τε φ-
 κισμένοι Ἀλεξάνδρου, καὶ χωρία δύσπορα οἰκοῦντες,
 καὶ Ἀλεξάνδρου εἰς ἄλλα τῆς ὁρμῆς ὀρῶντες, ἔφα-
 σαν δεδιέναι, μήποτε ὁ οὐρανὸς αὐτοῖς ἐμπέσοι·
 12 καὶ τούτους, φίλους τε ἀνσμάσας καὶ συμμάχους
 ποιησάμενος, ὀπίσω ἀπέπεμψε, τοιοῦτον ὑπει-
 πών, ὅτι ἀλαζόνες Κελτοὶ εἰσιν.
 1 ἐ. αὐτὸς δὲ ἐπ' Ἀγριάνων καὶ Παιόνων προ-
 χῶρει. Ἐνθα δὴ ἄγγελοι ἀφίκοντο αὐτῷ, Κλεϊ-
 τόν τε τὸν Βαρδύλειον ἀφεςτάσαι ἀγγέλλουτες, καὶ
 Γλαυκίαν προσκεχωρικέναι αὐτῷ τὸν Ταυλαντίων
 2 βασιλέα. Οἱ δὲ καὶ τοὺς Αὐταριάτας ἐπιθῆσθαι
 αὐτῷ κατὰ τὴν πορείαν ἐξήγγελλον. Ὡς δὲ ἔνεκα
 3 κατὰ σπουδὴν ἐδόκει ἀναξυγυῖναι. Λάγγαρος δὲ
 ὁ τῶν Ἀγριάνων βασιλεὺς, ὅτι μὲν καὶ Φιλίππου
 ζῶντος ἀσπαζόμενος Ἀλεξάνδρου δῆλος ἦν, καὶ ἰδίᾳ
 ἐπρέσβευσε παρ' αὐτὸν, τότε δὲ παρὴν αὐτῷ με-
 τὰ τῶν ὑπατιπιστῶν, ὅσους τε καλλίστους καὶ εὐθ-
 4 πλοτάτους ἀμφ' αὐτὸν εἶχε. Καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν
 ὑπὲρ τῶν Αὐταριάτῶν πυκναινόμενον Ἀλεξάνδρον,
 οἱ τινές τε καὶ ὁπόσοι εἶεν, οὐκ ἔφη χρῆναι ἐν λό-
 γῳ τίθασθαι Αὐταριάτας (εἶναι γὰρ ἀπολεμωτά-
 τους τῶν ταύτη), καὶ αὐτὸς ἐμβαλεῖν εἰς τὴν χώ-
 ραν αὐτῶν, ὡς ἀμφὶ τὰ σφέτερα μᾶλλον τι ἔχοιεν.
 5 Καὶ κελεύσαντος Ἀλεξάνδρου, ἐσβάλλει εἰς αὐτοὺς
 καὶ ἐμβαλὼν, ἦγε καὶ ἔφερε τὴν χώραν αὐτῶν.
 6 Αὐταριάται μὲν δὴ ἀμφὶ τὰ αὐτῶν εἶχον. Λαγ-
 γαρος δὲ τά τε ἄλλα ἐτιμῆθη μεγάλως πρὸς Ἀ-
 λεξάνδρου, καὶ δῶρα ἔλαβεν, ὅσα μέγιστα παρὰ
 7 βασιλεῖ τῷ Μακεδόνων νομίζεται. καὶ τὴν ἀδελ-
 φὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου Κύναν, καὶ ταύτην ὁμολόγησε
 δά-

πάντων ὁμοίως· τοὺς δὲ Κελτοὺς καὶ τοὺς ἐρώτησε
μεταξὺ, ὅποιον ἀπὸ ὅλα τὰ ἀνθρώπινα πράγματα
προξενεῖ εἰς αὐτοὺς περισσότερον φόβον, σοχαζόμε-
νος, ὅτι τὸ ὄνομά του ἔφθασε μέγα καὶ εἰς αὐτοὺς
καὶ ἐπέκεινα τούτων προσέτι, καὶ ἐντεῦθεν δέλουν
ἀποκριθῆναι, ὅτι φοβοῦνται αὐτὸν περισσότερον ἀπὸ
ὅλους· ἀλλ' αὐτοὶ ἀπεκρίθησαν παρ' ἐλπίδα, ὅτι φο-
βοῦνται μόνον νὰ μὴ πέσῃ ὁ οὐρανὸς ἐπάνω αὐτῶν·
καθότι ἦσαν μακρὰν τῆς Μακεδονίας οἰκοῦντες, καὶ
μάλιστα εἰς τόπους δυσβάτους, καὶ βλέποντες ἐνταυ-
τῷ καὶ τὸν Ἀλέξανδρον πρὸς ἄλλην ἀποβλέποντα ἐκ-
στρατεῖαν. Ὡς τὸσον δεξάμενος καὶ αὐτῶν τὴν φιλίαν
καὶ συμμαχίαν, τοὺς ἐπεμφεν ὀπίσω, τὸσον μόνον
εἰπὼν, οἱ Κελτοὶ πολλὰ ἀλαζόνες εἶναι.

Ε. Αὐτὸς δὲ ἐπροχώρει ἐντεῦθεν πρὸς τοὺς Ἀγριῶ-
νας καὶ Παίονας· μεταξὺ δὲ ἔρχονται τινὲς καὶ λέ-
γουσιν εἰς αὐτὸν, ὅτι ἀπεσάτησεν ὁ Κλεῖτος ὁ υἱὸς
τοῦ Δαρδύλου, καὶ ἠνώθη μετ' αὐτοῦ καὶ ὁ Γλαυ-
κίας ὁ βασιλεὺς τῶν Ταυλαντίων· ἄλλοι δὲ ἔλεγον
ἔτι, ὅτι οἱ Αὐταριάται ἔχουσι σκοπὸν νὰ ὀρμήσωσι
καθ' ὁδὸν ἐναντίον αὐτοῦ· διὰ ταῦτα λοιπὸν ἐδιείκετο
νὰ κινήσῃ ἐκεῖθεν τὸ στρατεῦμα· καὶ ἐν τούτῳ Λάγ-
γαρος τῶν Ἀγριάνων ὁ βασιλεὺς, ὃς τις καὶ ἐν ᾧ
ἔξοῦσεν ἔτι ὁ Φίλιππος, ἀγαποῦσε πολλὰ τὸν Ἀλέ-
ξανδρον, καὶ πρέσβεις πρὸς αὐτὸν ἐξεῖλε κατ' ἰδίαν,
παρευρισκόμενος τότε μετὰ τῶν ὠραιωτέρων καὶ εὐο-
πλοτέρων ὑπασπιστῶν του, καὶ ἀκούσας, ὅτι ἐρωτᾷ
ὁ Ἀλέξανδρος περὶ τῶν Αὐταριατῶν, ὅποιοι καὶ πόσοι
εἶναι, εἶπε πρὸς αὐτὸν, ὅτι οἱ Αὐταριάται εἶναι εὐκα-
καφρόνητοι· καθότι εἶναι οἱ πλέον ἄνανδροι καὶ ἀ-
πόλεμοι ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐκεῖ κατοικοῦντας, καὶ μά-
λιχα διὰ νὰ ἔχουν φρουρίδα μᾶλλον περὶ τῶν ἰδίων
κτιμμάτων, ὑπεσχέθη νὰ ἔμβῃ αὐτὸς ἐχθρικῶς εἰς
τὸν τόπον αὐτῶν· καὶ οὕτω συγκατανεύσαντος εἰς
τοῦ-

δώσειν αὐτῷ ἐς Πέλλαν ἀφικομένῳ Ἀλέξανδρος.
 ἀλλὰ Δάγγαρος μὲν ἐπανελθὼν οἴκαδ' ἐνόσῳ ἐτε-
 8 λεύτησεν. Ἀλέξανδρος δὲ παρὰ τὸν Εὐριγῶνα πο-
 ταμὸν πορευόμενος, ἐς Πήλλιον πόλιν ἐξέλλετο.
 ταύτην γὰρ κατειλήφει ὁ Κλεῖτος ὡς ὀχυρωτάτην
 9 τῆς χώρας· καὶ πρὸς ταύτην ὡς ἦκεν Ἀλέξανδρος,
 κατακρατοπεδεύσας πρὸς τῷ Εὐρδαίνῳ ποταμῷ,
 10 τῇ ὕψεραίᾳ ἐγνώκει προσβάλλειν τῷ τείχει. Οἱ
 δὲ ἀμφὶ τὸν Κλεῖτον, τὰ κύκλῳ τῆς πόλεως ὄρη
 ὑπερδέξιά τε ὄντα καὶ θασέα κατεῖχον, ὡς πάν-
 τοθεν ἐπιτίθασθαι τῷ Μακεδόσιν, εἰ τῇ πόλει
 προσβάλοιεν. Γλαυκίας δὲ αὐτῷ, ὁ τῶν Ταυλαν-
 11 τίων βασιλεὺς, οὕτω παρῆν. Ἀλέξανδρος μὲν δὴ
 τῇ πόλει προσῆγεν, οἱ δὲ πολέμιοι σφαγιασάμε-
 νοι παῖδας τρεῖς καὶ κόρας ἴσας τὸν ἀριθμὸν, καὶ
 κριτὸς μέλανας τρεῖς, ὥρμητο μὲν ὡς δεξόμενοι
 12 ἐς χεῖρας τοὺς Μακεδόνας. Οἱμοῦ δὲ γενόμενοι ἐξέ-
 λιπον καίτοι καρτερά ὄντα τὰ κατειλημμένα πρὸς
 σφῶν χώρια, ὥς τε καὶ τὰ σφάγια αὐτῶν κατε-
 13 λήφθη ἔτι κείμενα. Ταύτῃ μὲν δὴ τῇ ἡμέρᾳ κα-
 τακλείσας αὐτοὺς ἐς τὴν πόλιν, καὶ κρατοπεδευ-
 σάμενος πρὸς τῷ τείχει, ἐγνώκει περιτειχισμῷ
 ἀποκλείσαι αὐτούς· τῇ δὲ ὕψεραίᾳ παρῆν μετὰ
 πολλῆς δυνάμεως Γλαυκίας ὁ τῶν Ταυλαντίων
 14 βασιλεὺς. Ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος τὴν μὲν πόλιν ἀ-
 πέγων ἐλεῖν ἂν ζὺν τῇ παρούσῃ δυνάμει, πολ-
 λῶν μὲν ἐς αὐτὴν καὶ μαχίμων ξυμπεφευγόντων.
 πολλῶν δὲ ἅμα τῷ Γλαυκίᾳ προσκεισομένων, εἰ
 15 αὐτὸς τῷ τείχει προσμάχοιτο· Φιλώταν δὲ, ἀνα-
 λα-

(12) Οἱμοῦ δὲ γενόμενοι] ἔν τινι τῶν χειρογράφων κωδί-
 κων ἔχει οὕτω, γενομένοι· ἐν δὲ τῷ ἀρίστῳ κώδικι, γενο-
 μένων, κατὰ τὸν Γρονόβιον· ἔχει δ' οὖν πάντα ταῦτα ὁρθῶς.

τοῦτο τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἄρμησεν εἰς τὴν χώραν αὐ-
 τῶν, φθείραν καὶ κατακόπτειν αὐτήν· καὶ οὕτως
 οἱ Ἀνταριάται ἐφρίντιζον ἤδη περὶ τῶν ἰδίων κτη-
 μάτων· ὁ δὲ Λάγγαρος καὶ ἄλλεως μὲν ἐτιμήθη
 ἐκ τούτου παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀλλὰ καὶ δῶρα
 ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὰ μέγιστα νομιζόμενα εἰς τὸν
 βασιλείᾳ τῶν Μακεδόνων· καὶ πρὸς τούτοις ὑπε-
 σχέθη εἰς αὐτὸν ὁ Ἀλέξανδρος νὰ δώσῃ εἰς γυ-
 ναῖκα καὶ τὴν Κύναν τὴν ἀδελφὴν του, ὅταν ἔλθῃ
 εἰς τὴν Πέλλαν· ὁ Λάγγαρος ὅμως ἐπανελθὼν εἰς
 τὴν ἰδίαν πατρίδα, ἀπέθανεν ἀπὸ νόσον, ὁ δὲ Ἀλέ-
 ξανδρος προχωρῶν παραλλήλως τοῦ ποταμοῦ Ἐριγί-
 νου, ἤρχετο πρὸς τὸ Πύλλιον· ἐπειδὴ αὐτὴν τὴν πό-
 λιν ἐβασίλευσεν ὁ Κλεῖτος ὡς ἰσχυροτάτην πάσης τῆς
 ἐπαρχίας· φθάσας δὲ εἰς αὐτήν, καὶ στρατοπεδεύσας
 πλησίον τοῦ Ἑρδαϊκοῦ ποταμοῦ, ἀπεφάσισε νὰ ὀρ-
 μίσῃ εἰς τὸ τεῖχος τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν· ὁ δὲ Κλεῖ-
 τος προκατέλαβε τὰ κύκλω τῆς πόλεως ὄρη, τὰ ὅ-
 ποια ἦταν ἐπιτίθεται καὶ δασέα, μὲ σκοπὸν νὰ ὀρ-
 μίσῃ πανταχόθεν εἰς τοὺς Μακεδόνας, εἰάν κινη-
 θῶσιν ἐναντίον τῆς πόλεως· ὁ Γλαυκίας ὅμως δὲν
 εἶχεν ἦλθῃ εἰς βοήθειαν ἔτι, ὁ βασιλεὺς δηλονότι
 τῶν Ταυλαντίων. Ὡς τόσον ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ἐκί-
 νησε τὴν στρατιάν ἐναντίον τῆς πόλεως, οἱ δὲ ἐναντίοι
 σφάξαντες τρία παῖδιά, καὶ τρία κοράσια, καὶ τρεῖς
 κριοὺς μελανοὺς, ἐπροθυμοποιοῦντο νὰ ἔλθωσιν εἰς
 χεῖρας μετὰ τῶν Μακεδόνων· ἀπ' οὗ ὅμως ἐπλησία-
 σαν πρὸς ἀλλήλους, αἶρησαν εὐθὺς τὰ ἰσχυρὰ ἐκεί-
 να χωρία, τὰ ὅποια εἶχαν προκαταλάβῃ, ὥς οἱ Μα-
 κεδόνες εὗρον καὶ τὰ σφάγια αὐτῶν ἔτι κεῖμενα κά-
 τω. Οὕτω λοιπὸν κατακλείσας αὐτοὺς εἰς τὴν πόλιν
 τὴν ἰδίαν ἡμέραν, καὶ στρατοπεδεύσας πλησίον τοῦ
 τεύχους, ἀπεφάσισε νὰ τοὺς περιτειχίσῃ ἔξωθεν μὲ
 δεύτερον τεῖχος· ἐπειδὴ ὅμως τὴν δευτέραν ἡμέραν

ἐφ-

- λαβόντα τῶν ἰππέων ὅσους ἐς προφυλακὴν· καὶ τὰ
 16 ὑποζύγια τὰ ἐκ τοῦ στρατοπέδου, ἐς ἐπισιτισμὸν
 ἔπεμπε. Καὶ ὁ Γλαυκίας μαθὼν τὴν ὁρμὴν τῶν ἀμ-
 φι Φιλώταν, ἐξελαύνει ἐπ' αὐτούς, καὶ καταλαμ-
 βάνει τὰ κύκλω ὄρη τοῦ πεδίου, ὅθεν οἱ ξύν Φιλώτα
 17 ἐπισιτιεῖσθαι ἔμελλον. Ἀλέξανδρος δέ, ἐπειδὴ ἀ-
 πηγγέλθη αὐτῷ, ὅτι κινδυνεύουσιν οἵ τε ἰππεῖς καὶ
 τὰ ὑποζύγια, εἰ νύξ αὐτοὺς καταλήψεται, αὐτὸς μὲν
 ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς τοξότας καὶ
 τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ ἰππεῖς ἐς τετρακοσίους, ἐβόη-
 18 θει σπουδῇ· τὸ δὲ ἄλλο στρατεύμα πρὸς τῇ πόλει
 ἀπέλιπεν, ὥς μὴ, ἀποχωρήσαντος παντὸς τοῦ
 στρατοῦ, καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἐπιδραμόντες τοῖς
 19 ἀμφὶ Γλαυκίαν ξυμμίξειαν. Ἐνθα δὲ Γλαυκίας
 προσάγοντα Ἀλέξανδρον αἰσθόμενος, ἐκλείπει
 τὰ ὄρη· οἱ δὲ ξύν Φιλώτα, ἀσφαλῶς ἐπὶ τὸ στρα-
 20 τόπεδον διεσώθησαν. Ἐδόκουν δ' ἔτι τὸν Ἀλέξαν-
 δρον ἐν δυσχωρίᾳ ἀπειληφέναι οἱ ἀμφὶ τὸν Κλεΐ-
 τον καὶ Γλαυκίαν· τά τε γὰρ ὄρη τὰ ὑπερδέξια
 κατεῖχον, πολλοῖς μὲν ἰππεῦσι, πολλοῖς δὲ ἀκον-
 τισταῖς καὶ σφενδονήταις, καὶ ὀπλίτας δὲ οὐκ ὀλί-
 γοις· καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει κατελιγμένοι προσκείμε-
 21 σθαι ἀπαλλαττομένοις ἔμελλον· τά τε χωρία, δι' ἃν
 ἡ παράδος ἦν τῷ Ἀλεξάνδρῳ, ξενὰ καὶ ὑλώδη ἐφαί-
 νετο· τῇ μὲν γὰρ πρὸς τοῦ ποταμοῦ ἀπειργόμενα,
 τῇ δέ, ὅρος ὑπερύψηλον ἦν καὶ κρημνοὶ πρὸς τοῦ
 ὄρους· ὥς οὐδὲ ἐπὶ τεσσάρων ἀσπίδων ἂν τῷ στρα-
 τεύματι ἡ παράδος ἐγένετο.

ς'.

(21) ὥς οὐδὲ ἐπὶ τεσσάρων ἀσπίδων] οὐδὲ κατὰ τέσ-
 σαραις τεταγμένοι τὸ πλῆθος, ἐδύναντο διαλθεῖν τὴν
 ξενὴν ταύτην ὁδόν, κωλύοντων πολεμίῳ.

ἔφθασεν ὁ Γλαυκίας τῶν Ταυλαντίων ὁ βασιλεὺς μετὰ δυνάμεως πολλῆς, ἐνόησεν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ κυριεύσῃ τὴν πόλιν μὲ τὴν δύναμιν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐν τῷ παρόντι· ἐπειδὴ ἦσαν ἐντὸς τοσοῦτοι ἐχθροὶ ἀνδρεῖοι καὶ δυνατοί, καὶ ἔξωθεν αὐτοῖς ἔμελλον νὰ ὀρμήσωσι πολλοὶ μετὰ τοῦ Γλαυκίου, ἂν αὐτὸς ἔμελλε νὰ προσβάλλῃ πολεμικῶς εἰς τὸ τεῖχος. Ἐντεῦθεν ἔπεμψε τὸν Φιλώταν μὲ μέρος ἰππέων, ὅσον ἦταν ἱκανὸν εἰς προφύλαξιν, ἔχοντα ἅμα καὶ τοῦ στρατοπέδου τὰ ὑποζύγια εἰς τὸ νὰ συνάξῃ τροφάς· τὸ ὅποιον μαθὼν ὁ Γλαυκίας, ὥρμησε κατὰ τοῦ Φιλώτου, καὶ προκατέλαβε κύκλῳ τὰ ὄρη τοῦ πεδίου, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἔμελλεν ἐκεῖνος νὰ συνάξῃ τὰ εἰς τροφήν ἀναγκαῖα· τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ἐννοήσας, ὅτι ἂν νυκτώσωσιν αὐτόθι, θέλουσι κινδυνεύσῃ καὶ τὸ ἰππικὸν καὶ τὰ ὑποζύγια, αὐτὸς μὲν λαβὼν τοὺς ὑπασπιστάς, καὶ τοὺς τοξότας, καὶ τοὺς Ἀγριῖνας, καὶ τετρακοσίους ἰππεῖς, ἔτρεχε κατὰ τάχος· τὸ δὲ ἄλλο σράτευμα ἀφῆκε πλησίον τῆς πόλεως, ἵνα μὴ ἐξέλθωσιν ἐξ αὐτῆς οἱ πολέμιοι, καὶ ἐνωθῶσι μετὰ τοῦ Γλαυκίου. Ὡς τόσον ὁ Κλεῖτος καὶ ὁ Γλαυκίας ἐνόμιζον ἔτι, ὅτι ἔχουσι τὸν Ἀλέξανδρον κεκλεισμένον εἰς τὰ ξενά· καθότι ἔβαζον περὶ τὰ ἐπιτήδεια ὄρη μὲ πολὺ ἰππικὸν, καὶ μὲ πλῆθος ἀκουτιστῶν, καὶ σφενδονητῶν, καὶ ὀπλιτῶν· τὴν αὐτὴν δὲ γνώμην εἶχον καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει πολυορκούμενοι, νὰ ὀρμήσωσι κατ' αὐτῶν δηλονότι, ὅταν ἐκεῖνοι ἀναχωρήσωσι· καὶ οἱ τάποι μάλιχα, δι' ὧν ἔμελλε νὰ διέλθῃ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸ σράτευμα, ἦσαν πολλὰ ξENOI καὶ δασεῖς, ἐνθεν μὲν ξENOχωρημένοι ἀπὸ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ, ἐνθεν δὲ, ἀπὸ ὅρη ὕψηλά, καὶ ταῦτα ἀπόκρημνα μάλιχα, ὥς δὲν ἐδύνατο μήτε κατὰ τέσσαρας νὰ διέλθωσι παραλλήλως.

- 1 ζ'. Ἐνθα δὲ ἐκτάσσει τὸν στρατὸν Ἀλέξανδρος
 2 ἕως ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τῷ βάθει τῆς φάλαγγος· ἐ-
 3 πὶ τὸ κέρασ δὲ ἐκατέρωθεν διακοσίους ἵππεῖς ἐπι-
 4 τάξας, παρήγγελλε σιγῇ ἔχειν, τὸ παραγγελ-
 5 λόμενον ὁξέως δεχομένους· καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐσή-
 6 μανεν, ὅρῳ ἀνατείνειν τὰ δόρατα τοὺς ὀπλίτας,
 7 ἔπειτα ἀπὸ ξυνδύματος ἀποτείνει ἐς προβολήν,
 8 καὶ νῦν μὲν ἐς τὸ δεξιὸν ἐγκλίνας τῶν δοράτων
 9 τὴν σύγκλεισιν, αὐτοῖς δὲ ἐπὶ τὰ ἀριστερά. Καὶ
 10 αὐτὴν δὲ τὴν ἰάλαγγα ἔστε τὸ πρόσω ὁξέως ἐκί-
 11 νησε, καὶ ἐπὶ τὰ κέρατα ἄλλοτε ἄλλη παρήγα-
 12 γε. καὶ οὕτω πολλὰς τάξεις τάξατε καὶ μετα-
 13 κοσμήσας ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, κατὰ τὸ εὐδύνουν,
 14 οἷον ἔμβολον ποιήσας τῆς φάλαγγος, ἐπῆγεν
 15 ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Οἱ δὲ πάλαι μὲν ἐθαύ-
 16 μαζον, τήν τε δεύτητα ὁρῶντες καὶ τὸν κόσμον
 17 τῶν δρωμένων· τότε δὲ προσάγοντας ἤδη τοὺς
 18 ἀμφὶ Ἀλέξανδρον οὐκ ἐδέξαντο, ἀλλὰ λείπουσι
 19 τοὺς πρώτους λόφους. Οἱ δὲ καὶ ἐπαλαλάξαι ἐκέ-
 20 λευσε τοὺς Μακεδόνας, καὶ τοῖς δόρασι δουπῆσαι
 21 πρὸς τὰς ἀσπίδας· οἱ δὲ Ταυλάντιοι ἔτι μᾶλλον
 22 ἐκπλαγέντες πρὸς τῆς βοῆς, ὡς πρὸς τὴν πόλιν
 23 ἐπαινύγαγον σπουδῇ τὸν στρατὸν. Ἀλέξανδρος δὲ
 24 λό-

(3) Τῶν δοράτων τὴν σύγκλεισιν] παρατηρήσας ἀ-
 κριβῶς τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα ἐν τῷ πίνακι, κα-
 ταμαθήσκει τὴν σύγκλεισιν ταύτην τῶν δοράτων ὡς ἐν οὐ-
 σαν σῶμα· τοῦτο δὲ οὕτω γενόμενον καὶ εἰς πολλὰς κι-
 νήσεις μεταβαλλόμενον, πολὺν ὡς εἶκος φόβον καὶ ἐκ-
 πληξιν ἐνεποιεῖ τοῖς πολεμίοις. (4) καὶ αὐτὴν δὲ τὴν
 φάλαγγα] ὁ Δὲ ἦται προσδετικός, ἢ ἀντὶ τοῦ Δὴ ὡς
 ἀνωτέρω α., 11. (5) οἷον ἔμβολον ποιήσας τῆς φάλαγ-
 γος] ὁξέως τὴν φάλαγγα ταύτην προσθεν μέρος· ὅρα δὲ

ς'. Ἐνταῦθα λοιπὸν παρατάττει τὸ σκῆπτρον ὁ Ἀλέξανδρος ἕως ἑκατὸν καὶ εἴκοσι κατὰ τὸ βάθος τῆς φάλαγγος· διατάξας δὲ καὶ ἑκατέρωθεν τῶν πτερύγων ἀνὰ διακοσίους ἵππεῖς, παρήγγειλε νὰ φυλάττωσιν ἄκραν ἡσυχίαν, καὶ νὰ δέχωνται ὅξέως τὰ παραγγέλματα· ὅθεν πρῶτον μὲν ἔδωκε σημεῖον εἰς τοὺς ὀπλίτας νὰ ἀνατείνωσι τὰ δόρατα ὀρθία, ἔπειτα δὲ νὰ τὰ ἀποτείνωσι πρὸς τὸ ἔμπροσθεν, καὶ ἄλλοτε μὲν πρὸς τὰ δεξιὰ, ἄλλοτε δὲ πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἑμαθυμαδὸν νὰ κλίνωσι τῶν δοράτων τὰς λόγχας· ἐκίνησε δὲ ἑνταυτῷ καὶ αὐτὴν τὴν φάλαγγα ὅξέως εἰς τοῦ ἔμπροσθεν, καὶ ἄλλοτε ἄλλως κατὰ τὰς πτέρυγας μετέβαλλεν αὐτὴν διαφόρως· καὶ οὕτω κατὰ πολλὰς τάξεις ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, μεταβαλὼν καὶ μετακοσμήσας τὴν φάλαγγα, ἐσχημάτισεν αὐτὴν τρόπον τινὰ ὥσπερ ἑμβόλου κατὰ τὸ εὐώνυμον κέρας, καὶ οὕτω τὴν ἐκίνησεν ἐναντίον τῶν πολεμίων. Οἱ δὲ πολέμιοι βλέποντες πρὸ πολλοῦ τὴν ταχύτητα καὶ τὴν τάξιν τῶν ἔργων, ἐθαύμαζον· τότε δὲ ἰδόντες καὶ τὴν ὁρμὴν αὐτῶν, δὲν ἐτόλμησαν νὰ δείξωσιν οὐδεμίαν ἀντίστασιν, ἀλλ' ἀφίσαντες εὐθέως τοὺς πρώτους λόφους, ἀνεχώρησαν περαιτέρω· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τότε ἐπύρεξε τοὺς Μακεδόνας νὰ ἀλαλάξωσι, καὶ νὰ συγκρούσωσι τὰ δόρατα πρὸς τὰς ἀσπίδας· οἱ δὲ Τανλάντιοι, ἐκπλαγέντες καὶ ἐκ τῆς βοῆς ἔτι μᾶλλον, ἐπέσρεφον κατὰ τάχος ὡς πρὸς τὴν πόλιν· ὁ δὲ Ἀλέ-

λέ-

ταῦτα τὰ σχήματα εἰς τοὺς πίνακας. (7) καὶ τοῖς δόρασι δουπῆσαι πρὸς τὰς ἀσπίδας] ὁ δὲ Ξενοφὼν οὕτως ἐκφράζει τὸν λόγον· καὶ ταῖς ἀσπίσι πρὸς τὰ δόρατα ἐδούπησαν· εἴη δ' αὖ λέγειν καὶ οὕτω, καὶ τοῖς δόρασι δουπῆσαι τὰς ἀσπίδας, ὡς καὶ τῷ ἀρίστῳ φέρεται κώδικι,

λόφον τινὰς κατέχοντας ἰδὼν οὐ πολλοὺς τῶν πο-
 λεμίων, παρ' οὗ αὐτῶ ἡ πάροδος ἐγίγνετο, παρήγ-
 γειλε τοῖς σωματοφύλαξι καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν
 9 ἑταίροις, ἀναλαβόντας τὰς ἀσπίδας ἀναβαίνειν ἐ-
 πὶ τὸν ποταμὸν, ἐπὶ τοὺς ἵππους, καὶ ἐλαύνειν
 ἐπὶ τὸν γήλοφον· ἐκεῖσε δὲ ἐλθόντας, εἰ ὑπο-
 μένουσιν οἱ κατειληφότες τὸ χωρίον, τοὺς ἡμίσεας
 καταπιθῆσαι ἀπὸ τῶν ἵππων, καὶ ἀναμιχθέντας
 τοῖς ἱππεῦσι πεζοὺς μάχεσθαι. Οἱ δὲ πολέμιοι
 10 τὴν ὁρμὴν τὴν Ἀλεξάνδρου ἰδόντες, λείπουνσι
 τὸν γήλοφον, καὶ παρεκκλίνουσιν ἐφ' ἑκάτερα τῶν
 11 ὁρῶν. Ἐνθα δὲ καταλαβὼν Ἀλέξανδρος τὸν γή-
 λοφον σὺν τοῖς ἑταίροις, τοὺς τε Ἀγρειᾶνας μετα-
 πέμπεται, καὶ τοὺς τοξότας ὄντας ἐς δισχιλίους·
 12 τοὺς δὲ ὑπασπιστὰς διαβαίνειν τὸν ποταμὸν ἐκ-
 λευσε, καὶ ἐπὶ τούτοις τὰς τάξεις τῶν Μακεδό-
 νων· ὅποτε δὲ διαβάντες τύχοιεν, ἐπ' ἀσπίδα ἐκ-
 τάσσεσθαι, ὡς πυκνὴν εὐθὺς διαβάντων φαίνε-
 13 σθαι τὴν κτάλαγγα. Αὐτὸς δὲ ἐν προφυλακῇ ὢν,
 14 ἀπὸ τοῦ λόφου ἀφειώρα τῶν πολεμίων τὴν ὁρμὴν. Οἱ
 δὲ ὁρῶντες διαβαίνουσιν τὴν δύναμιν κατὰ τὰ ὄρη
 ἀντεπήεσαν, ὡς τοῖς μετὰ Ἀλεξάνδρου ἐπιθυσό-
 με·

ἢ ταῖς ἀσπίσι δουπῆσαι τὰ δόρατα. (8) παρ' οὗ αὐτῶ
 ἡ πάροδος ἐγίγνετο·] οὗ ἐγγὺς ἔμελλε διελεύσεσθαι·
 (8) ἀναλαβόντας τὰς ἀσπίδας, ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸν πο-
 ταμὸν ἐπὶ τοὺς ἵππους·] ἀναλαβόντας τὰς ἀσπίδας, ἀ-
 ναβῆναι ἐπὶ τοὺς ἵππους, καὶ παριππεύειν ἄνω ἐπὶ τὸν
 ποταμὸν κατὰ τὰς ὁχθὰς παραλλήλως τῷ ρεύματι πρὸς
 τὸν λόφον· ὅρα δὲ καὶ ἀνωτέρω β', 4. (12) ἐπ' ἀσπί-
 δα ἐκτάσσεσθαι] τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, ἐν ἣ ἐξηρτεῖτο ἡ
 ἀσπίς, προβάλλειν ἐς τοῦμπροσθεν· τούτου δὲ γενομέ-
 νου, καὶ ἀσπίδος παρ' ἀσπίδι συμβαλλομένης, ὡς πυκνὴ ἡ

λέξανδρος, ἰδὼν τινὰς τῶν ἐχθρῶν, ὅτι κατέχουσιν
 ἓνα λόφον, καὶ ὃν αὐτὸς ἔμελλε νὰ διέλθῃ, παρήγ-
 γειλε τοὺς σωματοφύλακας, καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν
 ἑταίρους, νὰ ἀναβῶσιν εἰς τοὺς ἵππους μὲ τὰς ἀσπί-
 δας, καὶ νὰ ὀρμήσωσιν ἄνω παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ
 ποταμοῦ πρὸς τὸν γήλοφον· καὶ ἀφ' οὗ φθάσωσιν
 εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, εἰὰ τοὺς δεχθῶσιν οἱ βασιῶντες
 τὸν λόφον, εὐθύς νὰ καταβῶσιν οἱ ἡμίσεις ἀπὸ τῶν
 ἵππων, καὶ νὰ μάχωνται οὕτω μεμιγμένοι μετὰ
 τῶν ἱππέων. Οἱ πολέμιοι ὁμῶς ἰδόντες καὶ ἐνταῦθα
 τοῦ Ἀλεξάνδρου τὴν ὀρμὴν, ἀφίνουσιν εὐθύς τὸν
 γήλοφον, καὶ τρέχουσιν ἐπατέρωθεν πρὸς τὰ ὄρη.
 Ἐνταῦθα λοιπὸν κυριεύσας οὕτω τὸν γήλοφον ὁ Ἀ-
 λέξανδρος μετὰ τῶν ἑταίρων, ἔσειλε καὶ ἔφερε καὶ
 τοὺς Ἀγριᾶνας, καὶ τοὺς τοξότας ὄντας ὡς δισχι-
 λίους· τοὺς δὲ ὑπασπιστάς καὶ μετὰ τούτους τὰς τά-
 ξεις τῶν Μακεδόνων ἐπρόσαξε νὰ περάσουν τὸν πο-
 ταμόν· καὶ ἀφ' οὗ φθάσωσιν εἰς τὸ ἀντιπέραν, νὰ
 παραταχθῶσιν πολλὰ πυκνὰ, ὥς νὰ φανῇ εὐθύς
 ἡ φάλαγξ πυκνὴ· αὐτὸς δὲ ὀπίσθεν προφυλάττων,
 παρετηροῦσεν ἀπὸ τοῦ λόφου τὰ κινήματα τῶν ἐχ-
 θρῶν· οἱ ὅποιοι, καθὼς εἶδον ἤδη, ὅτι διαβαίνουσιν
 οἱ Μακεδόνες τὸν ποταμόν, ὤρμησαν ἀπὸ τὰ ὄρη,
 μὲ σκοπὸν νὰ κτυπήσωσιν ὀπίσθεν ἐκείνους, οἱ τινες
 ἔμελλον νὰ διαβῶσι τὸν ποταμόν τελευταῖοι μετὰ
 τοῦ Ἀλεξάνδρου· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος, καθὼς εἶδεν
 αὐ-

φάλαγξ ἐφαίνετο, καὶ τοῦτο ἦν καὶ εὐγκλείσις, καὶ συ-
 νασπισμός· οὗ τούναντίον ἡ ἐπὶ τὴν δεξιὰν χλίσις δηλονό-
 τι ἐπὶ δόρυ ἐλέγχετο· ἐπὶ γὰρ τῆς δεξιᾶς ἔφερον οἱ στρα-
 τιῶται τὸ δόρυ· διὸ ἡμάρτηται ὡς δοκεῖ μοι τὸ κείμε-
 νον τοῦ Ἀβρίανου κατωτέρω βιβλ. γ'. ιγ', 3. εὐσαφέ-
 ρεται, ἐπὶ δόρυ, ἀντὶ τοῦ, ἐπ' ἀσπίδα· ὁ γὰρ Ἀλέξαν-

- 15 μὲνοι τελευταίοις ἀποχωροῦσιν. Οἱ δὲ, πελαζόν-
των ἤδη, αὐτοὺς ἐκθεῖ σὺν τοῖς ἀμφὶ αὐτῶν, καὶ
ἢ φάλαγγ', ὡς διὰ τοῦ ποταμοῦ ἐπιούσα, ἐπι-
λάλαξεν· οἱ δὲ πολέμιοι, πάντων ἐπὶ σφᾶς ἔλαυ-
16 νόντων, ἐγκλίναντες ἔφρευγον· καὶ ἐν τούτῳ ἐπῆ-
γεν Ἀλέξανδρος τοὺς τε Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς τοξό-
17 τας δρόμῳ, ὡς ἐπὶ τὸν ποταμόν. Καὶ πρῶτος μὲν
αὐτὸς φθάσας διαβαίνει· τοῖς τελευταίοις δὲ ὡς
εἶδεν ἐπικειμένους τοὺς πολεμίους, ἐπισήσας ἐπὶ
τῇ ὄχθῃ τὰς μηχανὰς, ἔξακοντίζειν ὡς πορρωτά-
τω ἀπ' αὐτῶν ἐκέλευσεν, ὅσα ἀπὸ μηχανῶν βέλη
ἔξακοντίζεται· καὶ τοὺς τοξότας δὲ ἐκ μέσου τοῦ
ποταμοῦ ἐκτοξεύειν, ἐπεσθάντας καὶ τούτους.
18 Καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Γλαυκίαν εἶσω βέλους παρελ-
θεῖν οὐκ ἐτόλμων· οἱ Μακεδόνες δὲ ἐν τούτῳ
ἀσφαλῶς ἐπέρασαν τὸν ποταμόν, ὥς τε οὐδεὶς ἀπέ-
19 θανεν ἐν τῇ ἀποχωρήσει αὐτῶν. Τρίτῃ δὲ ἀπ' ἐκεί-
νης ἡμέρα καταμαθὼν Ἀλέξανδρος κακῶς αὐλιζο-
μένους τοὺς ἀμφὶ Κλεῖτον καὶ Γλαυκίαν, καὶ οὔτε
φυλακὰς ἐν τῇ τάξει αὐτοῖς φυλαττομένας, οὔτε
χάρακα ἢ τάφρον προβεβλημένους (οἷα δὲ ξὺν φό-
βῳ ἀπηλλάχθαι οἰομένων Ἀλέξανδρον), ἐς μῆκος
δὲ

δρος τὸν ἀριστερὸν ἄμυν προὔτεινεν ἄγων πρὸς τὸ δεξιὸν
ὅπερ ἦν, ἐπ' ἀσπίδα· ὅρα δὲ περὶ τούτου ἐν τοῖς τακτ.
Ἀρριανοῦ κεφ. 30 ὅρα δὲ καὶ βιβλ. γ'. ιγ'. 3. (15)
ὡς διὰ τοῦ ποταμοῦ ἐπιούσα] ἐπικειμένων τοῖς τελευ-
ταίοις διαβαίνουσι Μακεδόσι τῶν πολεμίων, αὐτοὺς μὲν
ἐντεπῆει ἐπ' αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ λόφου, ἡ δὲ φάλαγγ' ἐκ
τοῦ ἀντιπέρας τοῦ ποταμοῦ ἀλαλάξασα, προσεποιεῖτο,
ὡς διὰ τοῦ ποταμοῦ αὐτοῖς εἰς τοῦ πισθεν διαβησομένη, ἐφ' ᾧ
συμμίξει δῆθεν τοῖς πολεμίοις. (17) ὡς ἐπὶ τὸν ποταμόν]
ἴνα διαβῇ αὐτὸν δηλονότι, ἀποκλινάτων ἤδη τῶν πολε-

αὐτοὺς πλησιάζοντας ἤδη, τρέχει ἀπ' ἐναντίας με-
 τὰ τῶν περὶ αὐτὸν, καὶ ἐνταυτῷ ἠλάλαξε καὶ ἡ φά-
 λαγξ, προσποιουμένη τρόπον τινὰ νὰ διαπεράσῃ ὀ-
 πίσω τὸν ποταμὸν· καὶ ἐνταῦθα οἱ πολέμιοι, ἰδόν-
 τες ἤδη πάντας ὀρμήσαντας κατ' αὐτῶν, ἐτράπησαν
 εὐθὺς εἰς φυγὴν· καὶ ἐν τούτῳ ὁ Ἀλέξανδρος τρέχει
 ὀπίσω πρὸς τὸν ποταμὸν μετὰ τῶν Ἀγριάνων καὶ
 τῶν τοξοτῶν, καὶ πρῶτος αὐτὸς ἔφθασε καὶ διέβη·
 καθὼς δὲ εἶδεν αὐτοὺς τοὺς πολέμιους ἀκολουθοῦν-
 τας τοὺς τελευταίους, παρήγγειλε νὰ σῇσωσι τὰς
 μηχανὰς αὐτικρυς εἰς τὰς ὄχθας, καὶ ἐντεῦθεν νὰ
 ἐξακοντιζῶσιν, ὅσον δυνηθῶσι μακρὰν, ὅλα τὰ εἶδη τῶν
 βελῶν, ὅσα συνήθως ἐκτοξεύονται ἀπὸ τὰς μηχανὰς· ἐ-
 πρόσαξε δὲ καὶ τοὺς τοξότας νὰ ἐμβῶσιν ἕως τὸ μέσον
 τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐντεῦθεν νὰ ἐκτοξεύωσιν καὶ αὐ-
 τοὶ πρὸς τοὺς πολέμιους· ὅθεν οἱ περὶ τὸν Γλαυκίαν
 δὲν ἐτολμοῦσαν πλέον νὰ πλησιάσωσιν ἐντὸς τῆς
 βελῆς τῶν βελῶν· καὶ οὕτως οἱ Μακεδόνες διεπέρα-
 σαν τὸν ποταμὸν ἀσφαλῶς, χωρὶς νὰ ἀποθάνῃ οὐ-
 δεὶς. Μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας πληροφορηθεὶς ὁ Ἀλέξαν-
 δρος, ὅτι διανυκτερεύουσιν οἱ ἔχθροὶ χωρὶς προσο-
 χήν, καὶ μήτε προφυλακὰς ἔχουσιν ἐμπροσθεν, μή-
 τε χαράκωμα τὶ ἢ τάφρον περὶ τὸ στρατόπεδον, σο-
 χαζόμενοι, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος φοβούμενος ἀνεχώρη-
 σε, καὶ διὰ τοῦτο ἦσαν ἐκτεταμένοι εἰς πολὺ μῆ-
 κος ἄχρηστον· ταῦτα λέγων μαθὼν ὁ Ἀλέξανδρος,
 δια-

μίον. (17) ἐκ μέσου τοῦ ποταμοῦ] ἵνα δεικνύντο τὰ
 βέλη δηλονότι, ἀπὸ χειρὸς βαλλόμενα, τῶν ἀπὸ μηχαν-
 ῶν μόνων ἐκ τοῦ ἀντιπέρασ ἐξικνουμένων (19) κακῶς
 αὐλιζομένους] ἀφυλάκτους διανυκτερεύοντας, ἐπ' ἐλπίδι
 μὴ τολμήσειν ἐπιχειρῆσαι τι ἐπ' αὐτοὺς τὸν Ἀλέξανδρον,
 ὥς δῆθεν νυνικημένον. (19) ἀπογεταμένην] διώρρωσα

- δὲ οὐκ ὠφέλιμον ἀποτεταμένην αὐτοῖς τὴν τάξιν,
 20 ὑπὸ νύκτα ἔτι λαθὼν διαβαίνει τὸν ποταμὸν, τοὺς
 τε ὑπασπιστὰς ἅμα οἱ ἄγων, καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας,
 καὶ τοὺς τοξότας, καὶ τὴν Περδίκκου καὶ Κοῖνου
 21 τάξιν. Καὶ προσέτακτο μὲν ἀκολουθεῖν τὴν ἄλλην
 στρατιάν· ὥς δὲ καιρὸν εἶδεν εἰς ἐπίθεσιν, οὐ προ-
 σμείνας ὁμοῦ γενέσθαι πάντας, ἐφῆκε τοὺς τοξό-
 22 τας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας· οἱ δὲ, ἀπροσδόκητοὶ τε
 ἐπιπεσόντες, καὶ φάλαγγι κατὰ κέρας, ἥπερ
 ἀσθενέστατοις αὐτοῖς καρτερωτάτῃ ἐμβολῇ προσ-
 μίξειν ἔμελλον, τοὺς μὲν ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς κα-
 τέκτεινον, τοὺς δὲ φεύγοντας εὐμαρῶς ἀναιροῦντες.
 23 ὥς τε πολλοὶ μὲν αὐτοῦ κατελήφθησαν καὶ ἀπέ-
 θανον· πολλοὶ δὲ ἐν τῇ ἀποχωρήσει ἀτάκτως καὶ
 φοβερᾷ γενομένη, οὐκ ὀλίγοι δὲ καὶ ζῶντες ἐλή-
 φθησαν. Ἐγένετο δὲ ἡ δίωξις τοῖς μὲν ἀμφὶ Ἀλέ-
 ξανδρον μέχρι πρὸς τὰ ὄρη τῶν Ταυλαντίων· ὅσοι
 δὲ καὶ ἀπέφυγον αὐτῶν, γυμνοὶ τῶν ὅπλων διε-
 24 σάθησαν. Κλεῖτος δὲ ἐς τὴν πόλιν τὸ πρῶτον κα-
 ταφυγών, ἐμπρήσας τὴν πόλιν. ἀπηλλάγη παρὰ
 Γλαυκίαν ἐς Ταυλαντίους.
 I ζ'. Εὐ τούτῳ δὲ τῶν φυγάδων τινὲς τῶν ἐκ
 Θηβῶν φευγόντων, παρελθόντες νύκτωρ ἐς τὰς
 Θήβας, ἐπαγομένῳ τινῶν αὐτοὺς ἐπὶ νεώτερισ-
 μῳ ἐκ τῆς πάλεως, Ἀμύνταν μὲν καὶ Τιμόλαου
 τῶν

τοῦτο ἀντὶ τοῦ, ἀποτεταγμένην. (22) φάλαγγι κατὰ
 κέρας] γενήν πως τὴν φάλαγγα ἔχοντες, προσέπεσον τοῖς
 πολεμίοις, ἥπερ ἀσθενέστατοι ἦσαν· ὥς οὐ κατὰ πᾶν
 τὸ μέτωπον συνέμιξαν, ἀλλὰ κατὰ κέρας, ὁρθία δηλο-
 νότι καὶ ἰσχυρᾷ τῇ φάλαγγι καὶ βαθείᾳ, εὐρώσως προ-
 σέβαλον κατὰ τὸ ἀσθενέστατον ἐς τοὺς πολεμίους· ὁρθία

διαβαίνει τὸν ποταμὸν κρυφίως ἔτι διὰ νυκτός, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς ὑπασπιστάς, καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, καὶ τοὺς τοξότας, καὶ τὴν τάξιν τοῦ Περδίκκου καὶ Κοίνου· ἀκολουθοῦσε δὲ κατὰ προσαγῆν καὶ τὸ ἐπίλοιπον εἰσέτευμα· ἰδὼν δὲ τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον νὰ ὀρμήσῃ, ἔξειλε τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας χωρὶς νὰ προσμείνῃ ὀλίγον ἔτι νὰ ἐνωθῶν καὶ οἱ ὀπίσθεν· οἱ δὲ προσαλέντες, πλησιάσαντες εἰς τοὺς ἐχθρούς ἀπροδόκητοι ἐν σχήματι φάλαγγος κατὰ κέρας, καθ' ὃ μέρος μάλιστα ἐμελλόν νὰ ἔλθουν εἰς χεῖρας ὀρμητικώτατα, καὶ νὰ τοὺς εὗρουν πολλὰ ἄσθενεῖς, ἄλλους μὲν κοιμωμένους ἔτι ἐφόνευον, ἄλλους δὲ φεύγοντας ἤδη εὐκόλως ἐλάμβανον· ὥςτε πληθὺς πολὺ ἐνταῦθα ἀπέθανον, καὶ ζῶντες ἐλήφθησαν· πολλοὶ δὲ ἔτι καὶ εἰς τὴν φρεβρὰν ἐκείνην, καὶ ἄτακτον ἀναχώρησιν· καὶ οὕτω τοὺς ἐδίωξαν ἕως εἰς τὰ ὄρη τῶν Ταυλαντίων· ὅσοι δὲ καὶ διέφυγον τὸν κίνδυνον ἐξ αὐτῶν, μόλις διεσώθησαν χωρὶς ὅπλα· ὁ δὲ Κλεῖτος τὸ μὲν πρῶτον κατέφυγεν εἰς τὴν πόλιν, ἔπειτα δὲ κατακαύσας αὐτὴν, ἀνεχώρησε καὶ αὐτὸς εἰς τοὺς Ταυλαντίους πρὸς τὸν Γλαυκίαν.

ζ'. Μεταξὺ δὲ τούτων τῶν ἔργων Θηβαῖοι τινὲς ἀπὸ τοὺς φρυγάδας, προσκεκλημένοι ὑπὸ τῶν ἐνδοθεν διὰ νὰ μεταβάλωσι τῆς πολιτείας τὴν κατὰ τὰς αἰσιν, εἰσῆλθον εἰς τὰς Θήβας διὰ νυκτός· καὶ συλλαβόντες τὸν Ἀμύνταν καὶ τὸν Τιμόλαον,

οἱ τι-

δὲ φάλαγγε εἰσιν, ὅταν ἐπὶ κέρως πορεύηται, πολλαπλάσιον τὸ βάθος τοῦ μήκους ἔχουσα. Αἰλ. Τακτ. 30.

(1) Ἐπαγομένων αὐτοὺς] μέσον τὸ ῥῆμα, καὶ διηρημένευσται οὕτω· τινὲς τῶν ἐντὸς ἐκάλεσαν αὐτοὺς ἐπ' ὀφελείᾳ ἑαυτῶν, ἢ ἀποσῶσι τῆς τῶν Μακεδόνων βαρύν-

τῶν τὴν Καδμείαν ἔχόντων, οὐδὲν ὑποτοπήσαντας
 2 πολέμιον, ἔξω τῆς Καδμείας ἀπέκτειναν ξυλλαβόν-
 τες· εἰς δὲ τὴν ἐκκλησίαν παρελθόντες, ἐπῆραν τοὺς
 Θηβαίους ἀποσῆναι ἀπὸ Ἀλεξάνδρου, ἑλευθερίαν τε
 προῖσχόμενοι, παλαιὰ καὶ καλὰ ὀνόματα, καὶ τῆς βα-
 3 ρύτητος τῶν Μακεδόνων ἤδη ποτὲ ἀπολλαγῆναι· πι-
 θανώτεροι δὲ ἐς τὸ πλῆθος ἐφαίνοντο, τεθνηκέναι
 Ἀλέξανδρον ἰσχυρίζόμενοι ἐν ἄλλυριοῖς· καὶ γὰρ καὶ
 πολὺς ὁ λόγος οὗτος, καὶ παρὰ πολλῶν ἐφοῖτα, ὅτι
 τε χρόνον ἀπὴν οὐκ ὀλίγον, καὶ ὅτι οὐδεμία ἀγγε-
 4 λία παρ' αὐτοῦ ἀφῆκτο· ὥς τε (ὅπερ φιλεῖ ἐν τοῖς
 τοιοῖσδε) οὐ γινώσκοντες τὰ ὄντα, τὰ μάλιστα καθ'
 5 ἡδονὴν σφίσιν εἰκαζον· πυθομένω δὲ Ἀλέξανδρῳ
 τὰ τῶν Θηβαίων, οὐδαμῶς ἐδόκει ἀμελητέα εἶ-
 ναι, τὴν τε τῶν Ἀθηναίων πόλιν δι' ὑποψίας ἐκ
 πολλοῦ ἔχοντι, καὶ τῶν Θηβαίων τὸ τόλμημα οὐ
 φραῦλον ποιουμένω, εἰ Λακεδαιμόνιοι τε πάλαι ἤ-
 δη ταῖς γνώμαις ἀφεσηκότες, καὶ τινες καὶ ἄλλοι
 τῶν ἐν Πελοποννήσῳ, καὶ Αἰτωλοὶ οὐ βέβαιοι ὄν-
 6 τες, συνεπιλήφοντα τοῦ νεωτερισμοῦ τοῖς Θη-
 βαίοις. Ἄγων δὲ παρὰ τὴν Ἑρδαίαν τε καὶ τὴν
 Ἐλυμιῶτιν, καὶ παρὰ τὰ τῆς Τυμφαίας καὶ Πα-
 ραυαίας ἄκρα, ἐδομαῖος ἀφικνεῖται εἰς Πελλήνην
 7 τῆς Θετταλίας. Ἐνθεν δὲ ὀρμηθεὶς, ἕκτη ἡμέρᾳ
 ἐσβάλ-

τητος· ὅρα δὲ καὶ Θουκ. ἐν τῇ πρώτῃ γ'. (1) τῶν τὴν
 Καδμείαν ἔχόντων] οὗς ὁ Ἀλέξανδρος διετετάχει τὴν
 Καδμείαν, τῶν Θηβῶν τὴν ἀκρόπολιν, φυλάττειν· ἡ δὲ
 Καδμεία ἀπὸ τοῦ Κάδμου τοῦ κτίσαντος αὐτὴν ὀνομάζε-
 ται. (4) ὅπερ φιλεῖ ἐν τοῖς τοιοῦτοις γίνεσθαι·] φι-
 λοῦσι γὰρ οἱ ἄνθρωποι τὸ καθ' ἡδονὴν λεγόμενον αὐτὴ
 τοῦ ἀληθοῦς μὲν, μὴ οὗτος δὲ, κατὰ βούλησιν μᾶλλον
 εἰχεσθαι. (5) τὴν Ἀθηναίων πόλιν δι' ὑποψίας ἔχοντι]

οἱ τινες ἦσαν ἐκ τῶν Μακεδόνων τῶν φυλαττόντων τὴν Καδμείαν, χωρὶς νὰ ἔχωσιν οὐδεμίαν ἐχθρικήν ὑποψίαν, ἐφόνευσαν αὐτοὺς ἔξω τῆς Καδμείας· καὶ ἐλθόντες εἰς τὸν σύλλογον τῶν Θιβαίων, καὶ ἐλευθερίαν προβάλλοντες παλαιὰ καὶ καλὰ ὀνόματα, τοὺς ἐκίνησαν εἰς ἀποστασίαν, διὰ νὰ ἐλευθερωθῶσιν ἡδη ἀπὸ τὴν τυραννίαν τῶν Μακεδόνων· καὶ τοσοῦτον μᾶλλον ἐπειθον τὸ πλῆθος εἰς τοῦτο, ὅσον διεβεβαίωσαν, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ἀπέθανεν εἰς τοὺς Ἰλλυριοὺς· καθότι καὶ φήμη τοιαύτη πολλὴ ἤκούετο· καὶ ὅτι πολὺν καιρὸν ἔλειπε, καὶ οὐδεμίᾳ ἀγγελίᾳ ἤρχετο ἐκείθεν· ὥστε μὴ διακρίνοντας τοῦ πράγματος τὴν ἀλήθειαν, ἐσυμπέραινον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἔφερεν εἰς αὐτοὺς ἡδονήν, καθὰ καὶ συνηθίζουσι τοῦτο εἰς τὰς τοιαύτας περιστάσεις οἱ ἄνθρωποι. Οἱ δὲ Ἀλέξανδρος, μαθὼν τὴν ἀποστασίαν τῶν Θιβαίων, ἐσοχάσθη, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραμελήσῃ τὸ πρᾶγμα, ὑποπτεύων ἅμα καὶ τοὺς Ἀθηναίους· καθότι τῶν Θιβαίων τὸ τόλμημα δὲν ἐφαίνετο εὐκαταφρόνητον εἰς αὐτὸν, ἐὰν ἐνωθῶσι μάλιστα καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι μετ' αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι πρὸ πολλοῦ εἶχαν ἀποστατήσῃ κατὰ τὰς γνώμας· καὶ πρὸς τούτοις καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν Πελοποννησίων, καὶ οἱ Αἰτωλοὶ, ὑποπτοὶ ὄντες καὶ αὐτοί. Διὰ τοῦτο λοιπὸν κινήσας τὸν στρατὸν διὰ τῆς Ἐορδαίας καὶ Ἐλυμιώτιδος, καὶ διὰ τῶν κορυφῶν τῆς Τυμφαίας καὶ Παραθαίας, ἔφθασεν εἰς ἑπτὰ ἡμέρας εἰς τὴν Πελλήνην τῆς Θεσσαλίας·

οἱ Θιβαῖοι (κατὰ τὸν Διόδωρον βιβλ. 17) ἠτήσαντο βοήθειαν παρὰ τῶν Ἀρκαδίων, καὶ τῶν Ἡλίων, καὶ μάλιστα παρὰ τῶν Ἀθηναίων· καὶ ὁ Δημοσθένης προσήνεγκεν αὐτοῖς ὅπλα πολλὰ, ἐπ' αἷρας ἅμα καὶ τοὺς Ἀθηναίους πέμπειν

- ἑσβάλλει εἰς τὴν Βοιωτίαν· ὥστε οὐ πρόσθεν οἱ Θηβαῖοι ἔμαθον εἶσω Πολῶν παρεληλυθότα αὐτὸν, πρὶν ἐν Ὀγκησῶ γενέσθαι ζῶν τῇ στρα-
 8 τιᾷ πᾶσιν. Καὶ τότε δὲ οἱ πράξαντες τὴν ἀπό-
 ρασιν κράτευμα ἐκ Μακεδονίας Ἀντιπάτρω ἀφίχ-
 θαι ἔφασκον, αὐτὸν δὲ Ἀλέξανδρον τεθνήσκειν
 ἰσχυρίζοντο, καὶ τοῖς ἀπαγγέλλουσιν, ὅτι οὗτος
 αὐτὸς προσάγει Ἀλέξανδρος, χαλεπῶς εἶχαν· ἄλ-
 9 λον γάρ τινα ἦκειν Ἀλέξανδρον, τὸν Ἀέροπου. Ὁ
 δὲ Ἀλέξανδρος ἐξ Ὀγκησοῦ ἄρας τῇ ὕσεραϊ, προ-
 σῆγε πρὸς τὴν πόλιν τῶν Θηβαίων, κατὰ τὸ τοῦ
 10 Γολάου τέμενος. Οὗ δὴ καὶ ἐστρατοπέδευσεν, ἐν-
 διδούς ἔτι τοῖς Θηβαίοις τριβὴν, εἰ μεταγινόντες
 ἐπὶ τοῖς κακῶς ἐγνωσμένοις πρσβεύσαιντο παρ
 11 αὐτόν. Οἱ δὲ τοσούτου ἐδέησαν ἐνδοσίμῳ πα-
 ρασχεῖν ἐς ξύμβασιν, ὥστε ἐκιδέοντες ἐκ τῆς πό-
 λεως οἷτε ἱππεῖς καὶ τῶν φιλῶν οὐκ ὀλίγοι ἔστε
 ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, ἠκροβολίζοντο ἐς τὰς προφυ-
 λακὰς, καὶ τινὰς καὶ ἀπέκτειναν οὐ πολλοὺς τῶν
 12 Μακεδόνων. Καὶ Ἀλέξανδρος ἐκπέμπει τῶν φιλῶν
 καὶ τοξοτῶν, ὥστε αὐτῶν ἀνασεῖλαι τὴν ἐκδρο-
 μὴν· καὶ οὗτοι οὐ χαλεπῶς ἀνέσειλαν, ἥδη τῷ
 13 στρατοπέδῳ αὐτῷ προσπερομένους. Τῇ δὲ ὕσεραϊ
 ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν πᾶσαν, καὶ περιελθὼν κα-

τα

βοήθειαν Θηβαίοις· ἀλλὰ πρὶν διακηρυχθῆναι, περιεωρῶν-
 το τὰ ἀποβησόμενα. (7) συμπᾶσι τῇ στρατιᾷ] ἦγε δὲ
 Ἀλέξανδρος πεζὸν μὲν ἐς τρισμυρίους, ἱππεῖς δὲ ἐς τρι-
 σχιλίους κατὰ τὸν Διόδωρον αὐτόσι, μαχημωτάτων ἔτι
 ἀπὸ Φιλίππου γεγεννημένων ἀπάντων, καὶ ἐν ἀπάσαις
 ταῖς μάχαις νευικηκότων. (10) πρσβεύσαιντο παρ αὐ-
 τόν·] κατὰ δὲ τὸν Διόδ. βιβλ. 17. ἔπεμψε μὲν ὁ Ἀλέ-
 ξανδρος κήρυκα κηρύξαι Θηβαίοις τὸν βουλόμενον παρ αὐ-

λίας· καὶ ἐντεῦθεν αὐθις κινήσεις, εἰς ἧν ἡμέραν
 εἰσηλθεν εἰς τὴν Βοιωτίαν· ὥστε οἱ Θηβαῖοι δὲν εἴ-
 χαν μάθῃ τὸν ἐρχομὸν αὐτοῦ ἐντὸς τῶν Πυλῶν, πρὸ
 τοῦ νὰ ἔλθῃ μετὰ πάσης τῆς στρατιᾶς εἰς τὴν Οὔγ-
 χισόν. Τότε λοιπὸν οἱ κινήσαντες τὴν ἀπορροήν
 ἔλεγον, ὅτι στρατεύμα ἔρχεται ἐκ Μακεδονίας ἀπὸ
 τὸν Ἀντίπατρον· περὶ δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου διίσχυ-
 ρίζοντο, ὅτι τῇ ἀληθείᾳ ἀπέθανε· πρὸς δὲ τοὺς
 βεβαιούοντας, ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος Ἀλέξανδρος ἔρχε-
 ται, ὠργίζοντο, λέγοντες, ὅτι ἄλλος τις Ἀλέξαν-
 δρος εἶναι οὗτος, ὃς ἡδὴ δηλονότι τοῦ Ἀρρέτου. Ὡς
 τὸσον ὁ Ἀλέξανδρος κινήσας τὴν στρατίαν ἐκ τῆς
 Οὔγχις τὴν δευτέραν ἡμέραν, ἤρχετο πρὸς τὰς
 Θήβας κατὰ τοῦ Ἰολάου τὸ ἱερὸν δάσος, ὅπου καὶ
 ἐκρατοπέδευσε διὰ νὰ δώσῃ καιρὸν εἰς τοὺς Θη-
 βαίους, ἃν θελήσουσιν νὰ ἔλθωσιν εἰς μετάνοιαν,
 καὶ νὰ στείλωσι πρέσβεις νὰ ζητήσουσιν συγγνώμην·
 οἱ δὲ Θηβαῖοι τὸσον ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνδῶ-
 σωσι τί εἰς εἰρήνην, ὥστε καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῆς πό-
 λεως οἱ ἱππεῖς, καὶ φίλοι οὐκ ὀλίγοι μέχρι τοῦ
 κρατοπέδου, ἠκροβολίζοντο πρὸς τὰς προφυλακάς
 τῶν Μακεδόνων, καὶ ἐφόνευσαν μάλιστα καὶ τινας
 ἐξ αὐτῶν. Οἱ δὲ Ἀλέξανδρος ἔπεμψεν ὀλίγους ψι-
 λούς καὶ τοξότας, διὰ νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἐκδομὴν
 αὐτῶν· οἱ ὅποιοι καὶ μὲ εὐκολίαν τοὺς ἔτρεψαν, ἐν
 ᾧ εἶχαν φθάσῃ σχεδὸν πλησίον τοῦ κρατοπέδου·
 τὴν δὲ μετὰ ταύτην ἡμέραν ἀναλαβὼν πᾶσαν τὴν
 στρατίαν, καὶ περιελθὼν πρὸς τὰς πύλας· αἱ ὅποιαί
 βλε-

τὸν εἶναι ἐπὶ σωτηρίᾳ καὶ εἰρήνῃ· οἱ δὲ Θηβαῖοι ἐκ τοῦ-
 ναντίου, ἀναβιβάσαντες τινὰς ἐς τοὺς πύργους ἐκέρυξαν,
 τὸν βουλόμενον εἶναι μετ' αὐτῶν καὶ τοῦ μεγάλου βασι-
 λέως πρὸς ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ τυράννου,

τὰ τὰς πύλας τὰς φερούσας ἐπ' Ἐλευθέρας τε καὶ
 τὴν Ἀπτικὴν, οὐ δὲ τότε προσέμιξε τοῖς τείχε-
 σιν αὐτοῖς, ἀλλ' ἐστρατοπέδευσεν, οὐ πολὺ ἀπέ-
 χων τῆς Καδμείας· ὥστε ἐγγὺς εἶναι ὠφέλειαν
 14 τῶν Μακεδόνων τοῖς τὴν Καδμείαν ἔχουσιν. Οἱ
 γὰρ Θηβαῖοι τὴν Καδμείαν διπλῶ χάρακι ἐφρού-
 ρουν ἀποτειχίσαντες, ὥς μὴτε ἔξωθεν τινὰ τοῖς
 ἐγκατελιμμένοις δύνασθαι ἐπωφελεῖν, μὴτε αὐ-
 τοὺς ἐκθέοντας βλάπτειν τοὺς σφᾶς, ὅποτε τοῖς
 15 ἔξω πολεμίοις προσπύρροντο. Ἀλέξανδρος δὲ (ἔτι
 γὰρ τοῖς Θηβαίοις διὰ φιλίας ἐλθεῖν μᾶλλον τι ἢ
 διὰ κινδύνου ἤθελε) διέτριβε πρὸς τῇ Καδμείᾳ κα-
 16 τεστρατοπεδευκῶς. Εὐδα δὴ τῶν Θηβαίων οἱ μὲν
 τὰ βέλτιστα ἐς τὸ κοινὸν γιγνώσκοντες, ἔξελθεῖν
 ὤρμητο παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ εὐρέσθαι συγγνώ-
 17 μην τῷ πλήθει τῶν Θηβαίων τῆς ἀποστάσεως· οἱ
 φυγὰδες δὲ καὶ ὅσοι τοὺς φυγὰδας ἐπικεκλημέ-
 νοι ἦσαν, οὐδενὸς φιλανδρώπου τυχεῖν ἂν παρ'
 Ἀλεξάνδρου ἀξιοῦντες, ἄλλως τε καὶ βοιωταρ-
 χοῦντές εἰσιν οἱ αὐτῶν, παντάπασιν ἐνῆγον τὸ
 πλῆθος ἐς τὸν πόλεμον. Ἀλέξανδρος δὲ οὐδ' ὥς
 τῇ πόλει προσέβαλεν.

✕ ἢ. Ἀλλὰ λέγει Πτολεμαῖοις ὁ Λάγαν, ὅτι
 Περδίκκας προτεταγμένος τῆς φυλακῆς τοῦ στρα-
 τοπέδου σὺν τῇ αὐτοῦ τάξει, καὶ τοῦ χάρακος
 τῶν

εἶσθαι πρὸς αὐτοὺς τὰ ὅπλα. (14) μὴτε αὐτοὺς βλά-
 πτειν τοὺς σφᾶς·] τὸ, Τοὺς μεταγραφτέον κατὰ καὶ
 τὸν Γρονόβιον εἰς τὸ Τί· ἄλλως γὰρ ἐκ ἑρῆμαι ἢ πρω-
 τότυπος ἀντὶ τῆς κτητικῆς· ἢ γούν, τοὺς σφετέρους,
 γράκτεον, ἢ τοὺς σφᾶν, ἢ τοὺς κατὰ σφᾶς. (16) καὶ
 εὐρέσθαι συγγνώμην] ἑαυτοῖς δηλονότι· καὶ ὅρα μοι τὴν
 τοῦ μέσου ρήματος δύναμιν· ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ ἐπορί-

βλέπουσι πρὸς τὰς Ἑλευθέρας καὶ τὴν Ἀττικὴν, χωρὶς νὰ προσβάλλῃ εἰς τὰ τεῖχη αὐτὰ τῶν Θηβαίων, ἐκρατοπέδευσεν ὅχι πολὺ μακρὰν τῆς Καδμείας, διὰ νὰ ἔχωσιν τινὰ βοήθειαν οἱ τὴν Καδμείαν φυλάττοντες Μακεδόνες· καθότι οἱ Θηβαῖοι εἶχον αὐτὴν περιτετειχισμένην μὲ δύο χαρακώματα ἤδη, καὶ τὴν ἐφύλαττον οὕτως, ὥστε μῆτε ἔξωθεν νὰ ἔχωσι τινὰ βοήθειαν οἱ πολιορκούμενοι, μῆτε αὐτοὶ ἐξορμοῦντες νὰ βλάπτουν ἐκείνους, ὅταν ἔλθωσιν εἰς μάχην πρὸς τοὺς ἔξω ἐχθρούς. Οἱ δὲ Ἀλέξανδρος βουλόμενος μᾶλλον νὰ συμβιβασθῇ φίλικῶς καὶ οὐχὶ διὰ κινδύνων μετὰ τῶν Θηβαίων, διέτριψεν εἰς τὸ αὐτὸ πλησίον τῆς Καδμείας κρατόπεδον. Ἐνταῦθα λοιπὸν οἱ Θηβαῖοι, ὅσοι ἤθελον τὸ κοινὸν συμφέρον, ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ προσέλθουν εἰς τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ νὰ ζητήσουν συγγνώμην διὰ τὴν ἀποσασίαν εἰς τὸν λαὸν τῶν Θηβαίων· αἱ φυγάδες ὁμῶς, καὶ ὅσοι εἶχαν προσκαλέσῃ αὐτοὺς, μὴ ἐλπίζοντες οὐδεμίαν φιλανθρωπίαν παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ μάλιστα ἐν ᾧ ἦσαν καὶ ἄρχοντες τῶν Βοιωτῶν τινὲς ἐξ αὐτῶν, ἐκινούσαν τὸ πλῆθος κατὰ πάντα τρόπον εἰς πόλεμον· ὁ Ἀλέξανδρος ὁμῶς μῆτε οὕτως ἐκινήθη ἐχθρικῶς ἐναντίον τῆς πόλεως.

ἢ. Ἀλλ' ὁ Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς τοῦ Λάγου λέγει, ὅτι ὁ Περδίκκας, προφυλάττων ἤδη τὸ κρατόπεδον μὲ τὸ τάγματον, καὶ εὕρισκόμενος ἐν τῷ τότε ὅχι πολὺ μακρὰν ἀπὸ τὸ χαρακῶμα τῶν ἐχθρῶν, χωρὶς νὰ προσμῆνῃ παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸ σημεῖον τῆς

νου, Ἐπικεκλημένοι. (17) οἱ φυγάδες . . . οὐδενὸς ἄτυχεῖν φιλανθρωποῦ ἀξιοῦντες] ὅ ἐστι, μηδεμιᾶς συγγνώμης ἀξίους οἰόμενοι ἑαυτούς.

- τῶν πολεμίων οὐ πολὺ ἀφεςηκώς, οὐ προσμείνας
 πρὸς Ἀλέξανδρου τὸ ἐς τὴν μάχην ζύνθημα, αὐ-
 τὸς πρῶτος προσέμιξε τῷ χάρακι· καὶ διασπᾶσας
 αὐτὸν, ἐνέβαλεν ἐς τῶν Θηβαίων τὴν προφυλακὴν·
 2. Τούτῳ δὲ ἐπόμενος Ἀμύντας ὁ Ἀνδρομένους, ὅτι
 καὶ ξυντεταγμένος τῷ Περδίκκῃ ἦν, ἐπήγαγε
 καὶ αὐτὸς τὴν αὐτοῦ τάξιν, ὥς εἶδε τὸν Περδίκ-
 3. καν προεληλυθότα εἰσω τοῦ χάρακος. Ταῦτα δὲ ἰδὼν
 Ἀλέξανδρος, καὶ δείσας ὥς μὴ μόνον ἀπολειφθέν-
 τες, πρὸς τῶν Θηβαίων κινδυνεύσειαν, ἐπήγαγε τὴν
 4. ἄλλην στρατιάν. Καὶ τοὺς μὲν τοξότας καὶ τοὺς Ἀ-
 γριῶνας ἐκδραμεῖν ἐσήμηνεν εἰσω τοῦ χάρακος,
 τὰ δὲ ἄγχηματα καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς ἔτι ἔξω κα-
 5. τεῖχεν. Ἐνθα δὴ Περδίκκας μὲν τοῦ δευτέρου χά-
 ρακος εἰσω παρελθεῖν βιαζόμενος, αὐτὸς μὲν βλη-
 θεὶς πίπτει αὐτοῦ, καὶ ἀποκομίζεται κακῶς ἔχων
 ἐπὶ τὸ στρατόπεδον· καὶ χαλεπῶς διεσώθη ἀπὸ
 6. τοῦ τραύματος. Τοὺς μὲν τοι Θηβαίους ἐς τὴν κοί-
 λην ὁδὸν τὴν κατὰ τὸ Ἡράκλειον φέρουσιν οἱ ἄμα
 αὐτῷ εἰσπεσόντες ὁμοῦ τοῖς παρ' Ἀλέξανδρον τοξό-
 7. ταις συνέκλεισαν· καὶ ἔσε μὲν πρὸς τὸ Ἡράκλειον
 ἀναχωροῦσιν εἶπαντο τοῖς Θηβαίοις· ἐντεῦθεν δὲ
 ἐπισρεφάντων αὖθις σὺν βοῇ τῶν Θηβαίων, φυ-
 8. γὴ τῶν Μακεδόνων γίγνεται· καὶ Εὐρυδῶτας τε
 ὁ Κηρὸς πίπτει ὁ τοξάρχης, καὶ αὐτῶν τῶν τοξο-
 τῶν ἐς ἐβδομήκοντα· οἱ δὲ λοιποὶ κατέφυγον πρὸς
 τὸ ἄγχιμα τὸ τῶν Μακεδόνων, καὶ τοὺς ὑπασπι-
 9. στὰς τοὺς βασιλικούς. Ἐν τούτῳ Ἀλέξανδρος τοὺς
 μὲν

(4) ἐκδραμεῖν] διὰ τί δὲ οὐχὶ διορθωτέον εἰσδρα-
 μεῖν; ἀλλ' ἐπίτασιν τινὰ καὶ ὁρμὴν ἐνταῦθα σημαίνει
 ἢ Ε'κ. (5) τοῦ χάρακος εἰσω] χάρακας ἐνταῦθα λέγει
 πρῶτον καὶ δεύτερον· οἷς ἀποκεκλείεσθαι οἱ Θηβαῖοι

τῆς μάχης, ἐφώρμισε αὐτὸς πρῶτος εἰς τὸ χαράκωμα, καὶ διασπάσας αὐτὸ, ἔδραμεν εἰς τοὺς προφύλακας τῶν Θηβαίων· ἀκολουθήσας δὲ αὐτὸν καὶ ὁ Ἀμύντας ὁ υἱὸς τοῦ Ἀνδρομένους, ὁ ὁποῖος ἦτον καὶ αὐτὸς τεταγμένος μετὰ τοῦ Περδίκκου, ἄρμισε καὶ αὐτὸς μὲ τὸ τάγματου, καθὼς εἶδε καὶ τὸν Περδίκκον εἰσελθόντα εἰς τὸ χαράκωμα· ταῦτα δὲ ἰδὼν ὁ Ἀλέξανδρος, ἐκίνησε καὶ τὸ ἄλλο σράτευμα, ἵνα μὴ μείνωσιν ἐκεῖνοι μόνοι, καὶ ἐντεῦθεν κινδυνεύσωσι παρὰ τῶν Θηβαίων· καὶ τοὺς μὲν τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας ἐπρόσβαλε νὰ εἰσέλθωσι δρομαίως εἰς τὸ χαράκωμα· τὰ δὲ ἀγήματα καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς ἔδραστοῦσεν αὐτὸς ἔτι ἔξω. Ἐνταῦθα λοιπὸν ὁ Περδίκκος, προσπαθὼν νὰ εἰσέλθῃ καὶ εἰς τὸ δεύτερον χαράκωμα μετὰ βίας, πληγνύεται καὶ πίπτει κάτω εὐθύς, καὶ φέρεται βαρυνόμενος καθὼς ἔχων εἰς τὸ σρατόπεδον, καὶ μὲ δυσκολίαν ἰατρεύθῃ ἀπὸ τοῦ τραύματος· οἱ μετ' αὐτοῦ ὁμοῦς συνορμήσαντες ἔνδον μετὰ τῶν τοξοτῶν τῶν πεμφθέντων παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, κατέκλεισαν τοὺς Θηβαίους εἰς τὴν κοίλῃν ὁδὸν, ἣτις φέρει πρὸς τοῦ Ἡρακλέως τὸ ἱερόν· καὶ ἐν ὅσῳ ἀναχωροῦσαν οἱ ἠθαῖοι πρὸς τὸ αὐτὸ ἱερόν, ἀκολουθοῦσαν αὐτοὺς καὶ οἱ Μακεδόνες κατόπιν· ἐπισφραντῶν ὁμοῦς τῶν Θηβαίων ἐντεῦθεν μετὰ βοῆς, ἐτράπησαν οἱ Μακεδόνες εὐθύς εἰς φυγὴν, καὶ φρονεῖται ἐνταῦθα Εὐρυβάτας ὁ Κρητικὸς ὁ πρῶτος τῶν τοξοτῶν καὶ ἀπὸ αὐτοῦ τοὺς τοξότας ὡς ἑβδομήκοντα· οἱ δὲ λοιποὶ κατέφυγον εἰς τῶν Μακεδόνων τὸ ἀγῆμα, καὶ εἰς τοὺς ὑπασπιστὰς τοὺς βασιλικούς· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος

ιδὼν

τοὺς τὴν Καδμείαν φυλάττοντας. (7) καὶ ἔτι μὲν ἀναχωροῦσι] καὶ εἶποντο τοῖς Θηβαίοις ἤδη ἀναχωροῦσιν ἔτι πρὸς

D

- μὲν αὐτοῦ φεύγοντας κατιδὼν, τοὺς Θηβαίους δὲ
 λευκότας ἐν τῇ διώξει τὴν τάξιν, ἐμβάλλει ἐς
 10 αὐτοὺς συντεταγμένη τῇ φάλαγγι. Οἱ δὲ ὠθοῦ-
 σιν τοὺς Θηβαίους εἴσω τῶν πυλῶν· καὶ τοῖς Θη-
 βαίοις ἐς τοσόνδε ἡ φυγὴ φοβερά ἐγίγνετο, ὥς τε
 διὰ τῶν πυλῶν ὠθούμενοι ἐς τὴν πόλιν, οὐκ ἔφ-
 11 θησαν συγκλεῖσθαι τὰς πύλας· ἀλλὰ συνεσπίπ-
 τουσι γὰρ αὐτοῖς εἴσω τοῦ τείχους, ὅσοι τῶν
 Μακεδόνων ἐγγὺς φευγόντων εἶχοντο, ἅτε καὶ
 τῶν τευχῶν διὰ τὰς προφυλακὰς τὰς πολλὰς ἐρή-
 12 μων ὄντων· καὶ παρελθόντες εἰς τὴν Καδμείαν οἱ
 μὲν ἐκεῖθεν κατὰ τὸ Ἀμφεῖον σὺν τοῖς κατέχου-
 σι τὴν Καδμείαν ἐξέβαινον ἐς τὴν ἄλλην πόλιν.
 οἱ δὲ κατὰ τὰ τείχη ἐχόμενα ἤδη πρὸς τῶν συνεισ-
 πεσόντων τοῖς φεύγουσιν ὑπερβάντες, ἐς τὴν
 13 ἀγορὰν δρόμῳ ἐφέροντο. Καὶ ὀλίγον μὲν τινα χρό-
 νον ἔμειναν οἱ τεταγμένοι τῶν Θηβαίων κατὰ τὸ
 Ἀμφεῖον· ὥς δὲ πανταχόθεν αὐτοῖς οἱ Μακεδό-
 νες, καὶ Ἀλέξανδρος ἄλλοτε ἄλλη ἐπιφαινόμενος,
 προσέκειντο, οἱ μὲν ἱππεῖς τῶν Θηβαίων διεκπε-
 σόντες διὰ τῆς πόλεως ἐς τὸ πεδῖον ἐξέπιπτον, οἱ
 14 δὲ πεζοὶ ὥς ἐκάσταις προὔχῳρει, ἐσώζοντο· ἔνθα
 δὲ ὀργῇ οὐχ οὕτω οἱ Μακεδόνες, ἀλλὰ Φωκεῖς
 τε καὶ Πλαταιεῖς, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ Βοιωτοὶ, οὐδὲ
 ἀμυνομένους ἔτι τοὺς Θηβαίους οὐδενὶ κῆσμῳ ἐκ-
 τεινον, τοὺς μὲν ἐν ταῖς οἰκίαις ἐπεισπίπτοντες,
 τοὺς δὲ ἐς ἀλκὴν τετραμμένους, τοὺς δὲ καὶ πρὸς
 ἱεροῖς ἰκετεύοντας, αὐτε γυναικῶν οὔτε παίδων
 φειδόμενοι.

Σ.

τὸ Ἡράκλειον ἐν δὲ τῷ ἀρίστῳ κώδικι ἐπὶ τὸ Ἡράκλειον φέρε-
 ται. (12) εἰς τὴν ἄλλην πόλιν] ἀπὸ τῆς Καδμείας εἰς
 τὰς Θήβας τὴν μεγάλην πόλιν τὴν καὶ κάτω λεγομένην.

ἰδῶν τοὺς μὲν οἰκείους φεύγοντας, τοὺς δὲ Θηβαίους
 ἀτάκτως διώκοντας, ἐφώρμισε κατ' αὐτῶν μὲ τὴν
 φάλαγγα τεταγμένην· καὶ οὕτως ἀπωθεῖ τοὺς Θη-
 βαίους ὀπίσω, καὶ τοὺς τρέπει εἰς τοιαύτην φυγὴν
 φοβεράν, ὥς ἐωθούμενοι διὰ τῶν πυλῶν εἰς τὴν πό-
 λιν, δὲν ἐπρόφθασαν μήτε τὰς πύλας νὰ κλείσωσιν,
 ἀλλ' ὅσοι τῶν Μακεδόνων ἦσαν ἐγγυὲς, διώκοντες
 ὀπισθεν, εἰσῆλθον καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ τεῖχος· καθότι
 καὶ τὰ τεῖχη αὐτὰ ἦσαν ἔρημα διὰ τὰς πολλὰς φυ-
 λακὰς· καὶ περάσαντες εἰς τὴν Καδμείαν, διηρέθη-
 σαν· καὶ ἄλλοι μὲν ἐνωθέντες μετὰ τῶν κατεχόν-
 των τὴν Καδμείαν, ἐξήρχοντο πρὸς τὸ ἄλλο μέρος
 τῆς πόλεως κατὰ τὸ Ἀμφεῖον· ἄλλοι δὲ ἀναβάντες
 εἰς τὰ τεῖχη, τὰ ὅσα εἶχαν κυριεύσῃ οἱ μετὰ τῶν
 φευγόντων Θηβαίων συνεισελθόντες, ἔτρεχον πρὸς
 τὴν ἀγοράν· καὶ ὀλίγου μὲν καιρὸν ἀντεστάθησαν
 οἱ εἰς τὸ Ἀμφεῖον τεταγμένοι Θηβαῖοι· ἐπειδὴ ὁ-
 μως οἱ Μακεδόνες πανταχόθεν, καὶ ὁ Ἀλέξανδρος
 ἄλλοτε εἰς ἄλλο μέρος ἐπιφαινόμενος, τοὺς ἐβιάζον,
 οἱ μὲν ἵππεῖς αὐτῶν διαφυγόντες διὰ τῆς πόλεως,
 ἐξῆλθον ἔξω εἰς τὸ πεδῖον, οἱ δὲ πεζοὶ ἐτράπησαν
 ἄλλος εἰς ἄλλο μέρος πρὸς σωτηρίαν, ὥς ἐδύνατο ἑ-
 καστος. Ἐνταῦθα λοιπὸν ὀργισθέντες εἰς ἄκρον, ὅχι
 τόσον οἱ Μακεδόνες, ὅσον οἱ Φωκεῖς καὶ οἱ Πλαταιεῖς
 καὶ οἱ ἄλλοι Βοιωτοὶ, ἐφόνευσαν τοὺς Θηβαίους ἀκα-
 ταπαύτως, καὶ χωρὶς τινὸς ἀντιστάσεως πλέον·
 ἄλλους μὲν ἔνδον εἰς τὰς οἰκίας, συνεισερχόμενοι
 ὀρμητικῶς μετ' αὐτῶν, ἄλλους δὲ ἐναντιουμένους,
 καὶ ἄλλους καταφυγόντας ἤδη εἰς τὰ ἱερὰ καὶ ἱκε-
 τεύοντας τοὺς Θεοὺς, χωρὶς νὰ διακρίνωσιν οὔτε
 παῖδας οὔτε γυναῖκας.

S.

- 1 Σ. Καὶ πάθος τοῦτο Ἑλληνικόν, μεγέθει τε τῆς ἀλούσης πόλεως καὶ ὀξύτητι τοῦ ἔργου, οὐχ ἡκιστα δὲ τῷ παραλόγῳ ἔστε τοὺς παθόντας καὶ τοὺς δράσαντας, οὐ μείνουντι τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, ἢ καὶ αὐτοὺς τοὺς μετασχόντας τοῦ ἔργου ἐ-
 2 ξέπληξε. Τὰ μὲν γὰρ περὶ Σικελίαν Ἀθηναίοις ξυνενεχθέντα, εἰ καὶ πλήθει τῶν ἀπολαμμένων οὐ μείονα τὴν ξυμφορὰν τῇ πόλει ἤνεγκεν, ἀλλὰ τῷ τε πόρρω ἀπὸ τῆς οἰκείας διαφραρῆναι αὐτοῖς τὸν στρατὸν, καὶ τὸν πολὺν ξυμμαχικόν, μᾶλλον ἢ οἰκτεῖον ὄντα, καὶ τῷ τὴν πόλιν αὐτοῖς περιλει-
 3 τερθῆναι, ὥς καὶ ἐς ὕψερρον ἐπιπολὺ τῷ πολέμῳ ἀν-
 4 τισχεῖν, Λακεδαιμονίοις τε καὶ τοῖς ξυμμάχοις καὶ μεγάλῳ βασιλεῖ πολεμοῦντας, οὔτε αὐτοῖς τοῖς παθοῦσιν ἴσιν τὴν αἴσθησιν τῆς ξυμφορᾶς προσέθηκεν, οὔτε τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι τὴν ἐπὶ
 5 τῷ πάθει ἐκπλήξιν ὁμοίαν παρέσχε. Καὶ τὸ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς αὖθις Ἀθηναίων πταῖσμα, ναυ-
 6 τικόν τε ἦν, καὶ ἡ πόλις οὐδὲν ἄλλο, ὅτι μὴ τῶν μακρῶν τειχῶν καθαιρέσει, καὶ νεῶν τῶν πολλῶν παραδόσει, καὶ σερήσει τῆς ἀρχῆς ἐς ταπεινότητα ἀφικομένη, τότε σχῆμα τὸ πάτριον ὁμῶς ἐφύλαξε, καὶ τὴν δύναμιν οὐ διὰ μακροῦ τὴν πάλαι ἀνέλα-
 7 βεν, ὥς τότε μακρὰ τεῖχη ἐκτείχισαι, καὶ τῆς θαλάσσης αὖθις ἐπικρατῆσαι, καὶ τοὺς τότε φο-
 8 βε-

- (1) Καὶ αὐτοὺς τοὺς μετασχόντας τοῦ ἔργου] Φω-
 κεῖς δηλονότι καὶ Πλαταιεῖς, καὶ τοὺς ἄλλους βοιωτοὺς.
 (2) τὰ μὲν γὰρ περὶ Σικελίαν] διέλεξε Πλούταρχον εἰς
 Νικίαν, καὶ τὴν ἔκτην καὶ ἐβδόμην τοῦ Θεουκυδίδου· (4)
 καὶ τὸ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς] πόλις ἦν αὕτη καὶ ποταμὸς
 ἐν τῇ Χερσονήσῳ τῆς Θράκης κατὰ τὸν σχολιασὴν τοῦ
 Πολυβίου βιβλ. α'. β. ἔνθα συνέβη τὸ τῶν Ἀθηναίων δυ-

θ'. Τοῦτο δὲ τὸ πάθος τὸ Ἑλληνικὸν διὰ τὸ μέγεθος τῆς αἰχμαλωτισθείσης πόλεως, καὶ διὰ τὴν ταχύτητα τοῦ ἔργου, ὅχι ὀλιγώτερον δὲ καὶ διὰ τὸ ἀπροσδόκητον καὶ τῶν παθόντων καὶ τῶν ἐνεργησάντων, ἐξέπληξεν οὐ μόνον τοὺς ἄλλους Ἑλληνας, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς μετόχους τοῦ ἔργου· διότι ὅσαι δυσυχίαι συνέβησαν εἰς τοὺς Ἀθηναίους ἐν τῇ Σικελίᾳ, αὖ καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν φανευθέντων δὲν ἐπροξένυσαν ὀλιγωτέραν συμφορὰν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐπειδὴ διεφθάρησαν μακρὰν τῆς οἰκείας πατρίδος, καὶ οἱ περισσότεροι ἦσαν μάλιστα σύμμαχοι, καὶ οὐχὶ Ἀθηναῖοι πολῖται, καὶ πρὸς τούτοις ὅτι εἶχον τὴν πόλιν σώαν, ὥς καὶ ἐναντιώθησαν μετὰ ταῦτα πολὺν καιρὸν πολεμοῦντες ἐναντίον τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμάχων αὐτῶν καὶ τοῦ βασιλέως αὐτοῦ τῶν Περσῶν, διὰ τοῦτο μῆτε οἱ παθόντες αὐτοὶ ἠσθάνθησαν τόσον ἐκείνῃ τὴν συμφορὰν, μῆτε οἱ ἄλλοι Ἕλληνες ἐξεπλάγησαν ὁμοίως διὰ τὸ πάθος· καὶ τὸ ἀμάρτημα αὐτῶν τῶν Ἀθηναίων ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ἦτον καὶ αὐτὸ ναυτικόν, καὶ ἡ πόλις ἄλλο δὲν ἔπαθεν, εἰ μὴ μόνον τὴν καθαίρεσιν τῶν τειχῶν, καὶ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν νεῶν, καὶ τὴν ζέρησιν τῆς ἀρχῆς· τὰ ὅποια τὴν ἐταπείνωσαν μόνον, τὸ δὲ σχῆμα τῆς πατρίδος ἐφυλάχθη ἀπαρασάλευτον, καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἔλαβον τὴν παλαιὰν αὐτῆς δύναμιν, ὥς καὶ τὰ τεῖχη ἀνέστησαν τὰ μακρὰ, καὶ τῆς θαλάσσης τὴν ἐξουσίαν ἀνέλαβον, καὶ τοὺς πρότερον φοβεροὺς γενομένους Λακεδαιμονίους, καὶ θελήσαντας σχεδὸν νᾶ

κα-

σύχημα ἀφαιρεθέντων τὸ ναυτικὸν παρὰ Λυσάνδρου τοῦ Σπαρτιάτου· ὅρα Ξενοφῶντος τὰ Ἑλληνικά βιβλ. 2
(5) τὰ τεῖχη ἐκτειλίσαι] ὅρα αὐτόν· Ξενοφ.

βερούς σφίσι Λακεδαιμονίους καὶ παρ' ὀλίγον ἐλ-
 θόντας ἀφανίσαι τὴν πόλιν, αὐτοὺς ἐν τῷ μέρει
 6 ἐκ τῶν ἐσχάτων κινδύνων διασώσασθαι. Λακε-
 δαιμονίοντες αὐτὸ κατὰ τὰ Λεῦκτρα καὶ Μαντί-
 νειαν πταῖσμα, τῷ παραλόγῳ μᾶλλον τι τῆς ξυμ-
 φορᾶς, ἢ τῷ πλήθει τῶν ἀπολομένων τοὺς Λα-
 7 κεδαιμονίους ἐξέπληξεν· ἥ τε ξὺν Ἐπαμεινώνδῃ
 Βοιωτῶν καὶ Ἀρκάδων γενομένη προσβολὴ πρὸς
 τὴν Σπάρτην, καὶ αὐτὴ τῷ αἵθει τῆς ὀφείας μάλ-
 λον ἢ τῇ ἀκριθείᾳ τῶν κινδύνων αὐτοῦς τε τοὺς
 Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ξυμμετασχόντας αὐτοῖς
 8 τῶν τότε πραγμάτων ἐφόβησεν. Ἡ δὲ δὴ Πλα-
 ταιέων ἄλωσις τῆς πόλεως, τῇ σμικρότητι τῶν
 ἐγκαταληφθέντων, (ὅτι οἱ πολλοὶ αὐτῶν διαπεφεύ-
 γεσαν πάλαι ἐς τὰς Ἀθήνας,) οὐ μέγα πάθημα
 9 ἐγένετο. Καὶ ἡ Μήλου καὶ Σκιώνης ἄλωσις, νη-
 σιωτικὰ τε πολίσματα ἦν, καὶ τοῖς δρῶσασιν αἰ-
 σχύνῃ μᾶλλον τι προσέβαλεν, ἢ ἐς τὸ ξύμπαν
 10 Ἑλληνικὸν μέγαν τὸν παράλογον παρέσχε. Θη-
 βαίοις δὲ τὰ τῆς ἀποστάσεως ὀξεία καὶ ξὺν οὐδενὶ
 λογισμῷ γενόμενα, καὶ ἡ ἄλωσις δι' ὀλίγου τε
 καὶ οὐ ξὺν πένῃ τῶν ἐλόντων ξυνενεχθεῖσα, καὶ
 ὁ φόβος πολὺς, οἷα δὴ ἐξ ὁμοφύλων τε καὶ πα-
 11 λαιᾶς ἀπεχθείας ἐπέξιόντων, καὶ ὁ τῆς πόλεως
 παν-

- (5) ἐκ τῶν ἐσχάτων κινδύνων] ὅρα Ξενοφῶντος Ε' ἁλ. βιβλ. 5'. (6) τὸ κατὰ τὰ Λεῦκτρα καὶ Μαντίνειαν πταῖσμα] ἔνθα ἡττήθησαν παρὰ τῶν Θηβαίων, στρατηγούν-
 τος τοῦ περιουμένου Ἐπαμεινώνδου· ὅρα Ξενοφῶντος Ε' ἁλ. ἀνθόξι· καὶ ἐξῆς πάντα ταῦτα εὐρήσεις. (7) τοὺς ξυμ-
 μετασχόντας] Ἀρκάδας δηλονότι καὶ Ἀχαιοὺς, καὶ Ἡ-
 λείους, καὶ Ἀθηναίους· ὅρα Ξενοφῶντος Ε' ἁλ. βιβλ. 7
 (8) ἡ δὲ Πλαταιέων ἄλωσις] ὅρα Θουκυδίδου τὴν τρίτην.

καταδαφίσουν τὴν πόλιν των, τοὺς ἐλευθέρωσαν αὐτοὶ ἁμοιβαίως ἐκ τῶν ἐσχάτων κινδύνων· τὸ δὲ ἁμάρτημα αὐτῶν τῶν Λακεδαιμονίων εἰς τὰ Λεῦκτρα καὶ τὴν Μαντίνειαν ἐξέπληξεν αὐτοὺς ὅχι τόσον διὰ τὸ πλῆθος τῶν φρουρῶντων, ὅσον διὰ τὴν ἀπροσδόκητον συμφορὰν· καὶ ἡ ἐφοδος τοῦ Ἐπαμεινώνδου μετὰ τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν Ἀρκάδων ἐναντίον τῆς Σπάρτης καὶ αὐτὴ ὁμοίως δὲν ἐφόδητε τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς συμμετόχους τοῦ ἔργου ἐκείνου διὰ τὸν μέγαν ἐκείνον κίνδυνον τόσον, ὅσον δὲν ἤλπιζον νὰ ἴδωσιν τοιοῦτον συμβεβηκός· ἡ δὲ ἄλωσις πάλιν τῶν Πλαταιῶν δὲν ἔφερε τόσην ἐκπληξιν διὰ τὴν ὀλιγότητα τῶν ἐν αὐτοῖς φρουρῶντων· καθότι τὸ πλῆθος αὐτῶν εἶχε καταφυγὴ εἰς τὰς Ἀθήνας· ἡ δὲ ἄλωσις αὐτῶν τῆς Μήλου καὶ τῆς Σκιώνης, τῶν νησιωτικῶν καὶ μικρῶν πολισμάτων ἐκείνων, περισσοτέραν αἰσχύνην ἐπρόξενησεν εἰς τοὺς δρῶσαντας, παρὰ ἐκπληξιν καὶ θάμβος εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας· τῶν Θηβαίων ὅμως ἡ ἀνότης καὶ ταχεῖα ἀποσασία, καὶ ἡ ἐν ὀλίγῳ καιρῷ συμβῆσα ἄλωσις χωρὶς τινὸς δυσκολίας καὶ πολλοῦ κόπου τῶν πολεμίων, καὶ ὁ πολὺς ἅμα φόνος, ὡς ἐξ ὁμοφύλων, παλαιὰς ἔχθρας ἐχόντων, γενόμενος, καὶ ὁ ἀνδρα-

πο-

ξί. (8) ὅτι οἱ πολλοὶ αὐτῶν πεφύγασι πάσαι εἰς τὰς Ἀθήνας] ὅρα Θουκυδ. ἐν τῇ δευτέρᾳ. σ'. καὶ ἐν τῇ τρίτῃ. κ'. καὶ ἐξῆς. (9) καὶ ἡ Μήλου καὶ Σκιώνης ἄλωσις] περὶ μὲν τῆς Μήλου ὅρα Θουκυδ. ἐν τῇ πέμπτῃ. ριζ'. περὶ δὲ τῆς Σκιώνης αὐτῶν αὐτόθι. λβ. (9) τοῖς δρῶσασιν] τοῖς Ἀθηναίοις, οἵτινες ἔδρασαν ταῦτα πᾶν τυραννικῶς. (10) ὁμοφύλων] Ἑλλήνων τῶν βοιωτῶν Πλαταιῶν καὶ Φωκῶν. (11) καὶ παλαιὰς ἀπεχθείας ἔπεξίσχοντων] ἰνδεικνυμένων, πάθος γὰρ μέγα ἦν Πλαταιεῦσι

- παντελής ἀνδραποδισμός. δυνάμει τε καὶ δόξῃ ἐς
τὰ πολέμια τῶν τότε προεχούσης ἐν ταῖς Ἑλλη-
σιν, οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος εἰς μῆνιν τὴν ἀπὸ τοῦ
12 θεοῦ ἀνιηέχθη. Ὅς τῆς τε ἐν τῷ Μηδικῷ πολέμῳ
προδοσίας τῶν Ἑλλήνων διὰ μακροῦ ταύτην δίκην
ἐκτίσαντας Θηβαίους· καὶ τῆς Πλαταιέων ἐν τε ταῖς
13 σπονδαῖς καταλήψεως, καὶ τοῦ παντελοῦς ἀνδρα-
ποδισμοῦ τῆς πόλεως, καὶ τῆς τῶν παραδόντων
σφῆς Λακεδαιμονίοις οὐχ Ἑλληνικῆς γενομένης
διὰ Θηβαίους σφαγῆς, καὶ τοῦ χαρίου τῆς ἐρημώ-
σεως, ἐν ᾧ τῷ οἱ Ἕλληνες παραταξάμενοι Μήδοις.
14 ἀπάσαντο τῆς Ἑλλάδος τὸν κίνδυνον· καὶ ὅτι Ἀ-
θηναίους αὐτοὶ τῇ ψήφῳ ἀπάλλουσι, ὅτε ὑπὲρ ἀν-
δραποδισμοῦ τῆς πόλεως γνώμῃ προὔτεθι ἐν τοῖς
15 Λακεδαιμονίων ξυμμάχοις. Ἐπεὶ καὶ πρὸ τῆς ξυμ-
φορᾶς πολλὰ ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐπισημῆναι ἐλέγχετο,
ἃ δὴ ἐν μὲν τῷ παραυτίκα ἡμελήθη· ὕστερον δὲ ἡ
μνήμη αὐτὰ ἐς λογισμὸν τοῦ ἔκπαλαι ἐπὶ τοῖς
16 ξυνενεχθεῖσι προσημανθῆναι ἀνένεγκε. Τοῖς δὲ
μετασχοῦσι τοῦ ἔργου ξυμμάχοις (οἷς δὴ καὶ
ἐπέτρεψεν Ἀλέξανδρος τὰ κατὰ τὰς Θήβας δια-
δεῖ-

πρὸς Θηβαίους, ἐξ ὧν ἔπαθον παρ' αὐτῶν ἀνδραποδισάντων
καὶ κατασκαφάντων τὴν πόλιν αὐτῶν. (12) τῆς ἐν τῷ
Μηδικῷ πολέμῳ προδοσίας τῶν Ἑλλήνων] ἐκστρατεύσαντι
ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τῷ Ξέρξῃ συνεμάχησαν αὐτῷ καὶ Θη-
βαῖοι, προδόντες τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων· ὅρα Θουκ. ἐν
τῇ τρίτῃ κς'. (12) καὶ τῆς Πλαταιέων ἐν ταῖς σπον-
δαῖς καταλήψεως] ὅρα Θουκ. ἐν τῇ δευτέρᾳ. β'. (13)
καὶ τοῦ παντελοῦς ἀνδραποδισμοῦ τῆς πόλεως] τῶν Πλα-
ταιῶν δηλοῦν· ὅρα Θουκ. ἐν τῇ τρίτῃ. ξς. αὐτόθι δὲ
ἐξῆς εὐρήσεις καὶ τὰ ἐπόμενα (14) καὶ ὅτι Ἀθηναίους
αὐτοὶ τῇ ψήφῳ ἀπάλλουσι] ἡττηθέντων τῶν Ἀθηναίων.

ποδισμὸς πάσης τῆς πόλεως· ἥτις ὑπερεῖχεν ἐν τῷ τότε μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, ταῦτα ὅλα κατὰ τὸ εἰκὸς ἀναφέρονται εἰς θείαν τινὰ ὀργήν, εἰς ἐκδίκησιν δηλονότι μετὰ πολὺν καιρὸν τῆς προδοσίας τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν Μιδικὸν ποτὲ πόλεμον, καὶ τῆς εἰσόδου εἰς τὰς Πλαταιάς ἐν καιρῷ τῆς εἰρήνης, καὶ τοῦ παντελοῦς ἀνδραποδισμοῦ τῆς πόλεως, καὶ τῆς σφαγῆς τῶν παραδοθέντων εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους· ἥτις ἔγινε πολλὰ ἀνόσιος καὶ βάρβαρος διὰ τοὺς Θεβαίους· καὶ πρὸς τούτοις εἰς ἐκδίκησιν τῆς ἐρημώσεως τῆς χώρας τῶν Πλαταιέων, εἰς τὴν ὁποίαν ἐναντιωθέντες οἱ Ἕλληνες εἰς τοὺς Μήδους, ἀπεδίωξαν τῆς Ἑλλάδος τὸν κίνδυνον· καὶ πάλιν ὅταν ἐπροκλήθη εἰς τὸ συμμαχικὸν τῶν Λακεδαιμονίων, ἂν πρέπη νὰ ἀνδραποδίσωσι τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων, αὐτοὶ οἱ Θεβαῖοι ἔδοσαν ψῆφον κατεδαφισμοῦ· καθότι καὶ πρὸ τῆς συμφορᾶς αὐτῆς τῶν Θεβαίων, ἐφάνησαν τινὰ σημεῖα, ὥς λέγουσιν, ἐκ Θεοῦ· τὰ ὅποια ἐν μὲν τῷ παρόντι τότε παρημελήθησαν βέβαια, μετὰ ταῦτα ὁμῶς ἀναμνησθέντες αὐτὰ οἱ ἄνθρωποι, ἐπίστευσαν, ὅτι ἔκτοτε ἐπρομήνυον τὴν συμβᾶσαν εἰς αὐτοὺς δυστυχίαν· ὥς τόσον οἱ συμμέτοχοι τοῦ παρόντος πολέμου καὶ σύμμαχοι τοῦ Ἀλεξάνδρου, εἰς τοὺς ὁποίους αὐτὸς καὶ ἐπέτρεψε νὰ ἀποφασίσωσι, περὶ τῆς μελλούσης τύχης

ἐν τῷ Πιλοπονησιακῷ πολέμῳ, γνώμη προὔτειν τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ἄλλοις συμμάχοις, εἰ καθαιρετέον καὶ ἀνδραποδίσειν ἐς τὰς Ἀθήνας, τῶν δὲ Θεβαίων καὶ τινων ἄλλων μηλόβοτον ἀνεῖναι φησάντων τὴν πόλιν, οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀπέφησαν· οὐ γὰρ δίκαιον εἶναι τοσαῦτα ἀγαθὰ τὴν Ἑλλάδα ποιήσασαν ἐν τῷ πρὸς τοὺς Μήδους πολέμῳ· ὅρα Ξενοφῶντος τὰ Ἑλλ. βιβλ.

γαίῃ τὴν μὲν Καδμείαν φρουρὰν κατέχειν ἔδο-
 ξε, τὴν πόλιν δὲ κατασκάψαι εἰς ἔδαφος, καὶ τὴν
 χώραν κατανεῖμαι τοῖς ξυμμάχοις, ὅση μὴ ἱερὰ
 17 αὐτῆς* παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας, καὶ ὅσοι ὑπελεί-
 ποντο Θηβαίων, πλὴν τῶν ἱερέων τε καὶ ἱερείων,
 καὶ ὅσοι ξένοι Φιλίππου ἢ Ἀλεξάνδρου, ἢ ὅσοι πρό-
 18 ξένοι Μακεδόνων ἐγένοντο, ἀνδραποδίσαι. Καὶ
 τὴν Πινδάρου δὲ τοῦ ποιητοῦ οἰκίαν καὶ τοὺς ἀ-
 πογόνους τοῦ Πινδάρου λέγουσιν, ὅτι διεφύλαξεν
 19 Ἀλέξανδρος αἰδοῖ τῇ Πινδάρου· ἐπὶ τούτοις Ὀρ-
 χομενύτε καὶ Πλαταιᾶς ἀνασησαίτε καὶ τειχί-
 σαι οἱ ξύμμαχοι ἔγνωσαν.

1 ἰ. Εἰς δὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ὥς ἐξηγγέλθη
 τῶν Θηβαίων τὸ πάθος, Ἀρκάδες μὲν ὅσοι βοη-
 θήσαντες Θηβαίοις ἀπὸ τῆς οἰκείας ἁρμύνης, ἀ-
 θάνατον κατεψηφίσαντο τῶν ἐπαράντων σφᾶς εἰς
 τὴν βοήθειαν. Ἡλεῖτοι δὲ τοὺς φυγάδας σφῶν κα-
 2 τεδέξαντο, ὅτι ἐπιτήδειοι Ἀλεξάνδρου ἦσαν· Αἰ-
 3 τωλοὶ δὲ πρεσβείας σφῶν κατὰ ἔδην πέμψαντες,
 ξυγγνώμης τυχεῖν ἔδεοντο, ὅτι καὶ αὐτοῖσι πρὸς
 τὰ παρὰ τῶν Θηβαίων ἀπαγγελθέντα ἐνεωτέρι-
 4 σταν. Ἀθηναῖοι δὲ, μυσηρίων τῶν μεγάλων ἀγο-
 μένων, ὥς ἤκου τινὲς τῶν Θηβαίων ἐξ αὐτοῦ τοῦ
 ἔργου, τὰ μὲν μυσηρία ἐκπλαγέντες ἐξέλιπον,
 ἐκ δὲ τῶν ἀγρῶν ἐσκευαγώγουσιν εἰς τὴν πόλιν. Ὁ
 5 δῆμος δὲ εἰς ἐκκλησίαν συνελθὼν, Δημάδου γρά-
 φαντος, δέκα πρέσβεις ἐκ πάντων Ἀθηναίων ἀπο-
 λεξάμενος, πέμπει παρὰ Ἀλεξάνδρον, οὕσιν ας
 ἐπι-

β'. (17) ξένοι] ξένος μὲν, ὅς ἂν φίλος ἐκ φιλοξενίας ἔ-
 νος ἀνθρώπου τινός, πρόξενος δὲ ὁ μῖας ὅλης πόλεως, ὁ
 τοὺς ξένους διατεταγμένος δέχεσθαι παρὰ τοῦ κοινοῦ
 δημοσίου δαπάνη.

χης τῆς πόλεως τῶν Θηβαίων, ἀπεφάσισαν κοινῇ γνώμῃ εἰς μὲν τὴν Καδμείαν νᾶ προσδιορίσωσι φύλακας, τὴν δὲ πόλιν νᾶ κατεδαφίσωσι κατὰ κράτος, καὶ τὸν τόπον νᾶ τὸν διαμοιράσωσι πέριξ εἰς τοὺς συμμάχους, ἔξω ἀπὸ τὸν ἀφιερωμένον εἰς τοὺς Θεούς. τοὺς δὲ παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἔμειναν ἔτι ἐκ τῶν Θηβαίων, πλὴν τῶν ἱερέων καὶ τῶν ἱσρευῶν, καὶ ὅσοι ἔτυχον νᾶ εἶναι φίλοι ἐκ φιλοξενίας τοῦ Φιλίππου καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἢ ὅσοι πρόξενοι κοινῶς ὄλων τῶν Μακεδόνων, ὅλους τοὺς ἄλλους νᾶ τοὺς ἀνδραποδίσωσι· λέγουσιν ὁμῶς, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος διεφύλαξεν ἀβλαβῆ καὶ τὴν οἰκίαν τοῦ Πινδάρου τοῦ ποιητοῦ, καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτοῦ, τὸν ἄνδρα σεβόμενος· πρὸς τοῦτοις δὲ ἀπεφάσισαν ἔτι οἱ σύμμαχοι νᾶ ἀναντίσωσι καὶ νᾶ περιτειχίσωσιν ὁμοίως τὸν ὀρχομένον καὶ τὰς Πλαταιάς.

Ἰ. Ἀφ' οὗ δὲ ἠκούσθῃ εἰς τοὺς Ἕλληνας τῶν Θηβαίων ἡ δυσυχία, οἱ Ἀρκάδες, ὅσοι εἶχαν κινηθῇ ἀπὸ τῆς πατρίδος νᾶ ἔλθωσιν εἰς βοήθειαν τῶν Θηβαίων, ἀπεφάσισαν θάνατον εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι τοὺς ἐπαρακίνησαν εἰς τὴν ἐκστρατείαν· οἱ δὲ Ἑλλῆες ἀνεκάλεσαν τοὺς φυγάδας, καθότι ἦσαν φίλοι τοῦ Ἀλεξάνδρου· οἱ δὲ Αἰτωλοὶ ζείλαντες πρέσβεις ἕκαστοι κατὰ πόλεις, ἐξήτουσαν συγγνώμην παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, καθότι καὶ αὐτοὶ ἐκινήθησαν ὀλίγον τι· πεισθέντες εἰς τὰ μηνύματα τῶν Θηβαίων· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι αὖθις, εὐορτάζοντες ἦδη τὰ μεγάλα μυσηρία, καθὼς ἦλθον τινὲς τῶν Θηβαίων, διαφυγόντες

ἐξ

(2) Κατὰ ἔθνη] κατὰ πόλεις· πολλαὶ γὰρ πόλεις ἦσαν Αἰτωλοῖς· καὶ τούτων ἕκαστη πρέσβεις ἰδίᾳ ἔπεμψεν εἰς Ἀλέξανδρον. (3) μυσηρίων τῶν μεγάλων ἀγομένων]

ἐπιτηδευστάτους Ἀλέξανδρον ἐγίνωσκον· ὅτι τε
 6 σῶος ἐξ Ἰλλυριῶν καὶ Τριβαλλῶν ἐπανήλθε, χαί-
 ρειν τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων οὐκ ἐν καιρῷ ἀπαγ-
 γελοῦντας, καὶ ὅτι Θηβαίους τοῦ νεωτερισμοῦ ἐ-
 7 τιμωρήσατο. Ὁ δὲ, τὰ μὲν ἄλλα φιλανθρωπῶς πρὸς
 τὴν πρεσβείαν ἀπεκρίνατο, ἐπιστολὴν δὲ γράψας
 πρὸς τὸν δῆμον, ἐξήτει τοὺς ἀμφὶ Δημοσθένην
 καὶ Λυκούργον· καὶ Ὑπερίδην δὲ ἐξήτει καὶ Πο-
 λύευκτον, καὶ Χάριτα, καὶ Χαρίδημον, καὶ Εὐ-
 8 φιάλτην, καὶ Διότιμον, καὶ Μοιροκλέα· τούτους
 γὰρ αἰτίους εἶναι τῆς τε ἐν Χαιρωνείᾳ συμφορᾶς
 τῇ πόλει γεννημένης, καὶ τῶν ὕστερον ἐπὶ τῇ Φι-
 λίππου τελευτῇ πλημμεληθέντων ἐς τε αὐτὸν καὶ
 ἐς Φίλιππον· καὶ Θηβαίους δὲ τῆς τε ἀποσάσεως
 ἀπέφαινε αἰτίους οὐ μείον ἢ τοὺς αὐτῶν Θηβαίων
 9 νεωτερίσαντας. Ἀθηναῖοι δὲ τοὺς μὲν ἄνδρας οὐκ
 ἐξέδωσαν, πρεσβεύονται δὲ αὐτοῖς παρὰ Ἀλέξαν-
 δρον, ἀφεῖναι δεόμενοι τὴν ὀργὴν τοῖς ἐξαιτη-
 10 θεῖσι· καὶ Ἀλέξανδρος ἀφῆκε, τυχὸν μὲν, αἰδοῖ
 τῆς πόλεως, τυχὸν δὲ, σπουδῇ τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν
 εὐχολοῦ, οὐκ ἐθέλων οὐδὲν ὑποπτον ἐν τοῖς Ἑλλη-
 11 σιν ὑπολείπεσθαι. Χαρίδημον μὲν τοι, μόνον τῶν
 ἐξαιτηθέντων τε καὶ οὐ δοθέντων, φεύγειν ἐκέ-
 12 λευσε· καὶ φεύγει Χαρίδημος ἐς τὴν Ἀσίαν παρὰ
 βασιλέα Δαρείου.

13 ια. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐπανήλθεν εἰς Μα-
 κεδονίαν· καὶ τῷ τε Διὶ τῷ Ὀλυμπίῳ τὴν θυσίαν
 τὴν

τῶν Ἐλευσινίων δηλονότι. (7) τοὺς ἀμφὶ Δημοσθένην]
 ὥστε ἔλεγεν ἐν μιᾷ λέξει τοὺς ῥήτορας, οὓς καταλέγει
 ἐξῆς. (8) τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ συμφορᾶς] τῆς μάχης, ἣν
 Φίλιππος πρὸς Ἀθηναίους ἐποίησε, καὶ ἐνίκησεν, ἐν
 ἣ καὶ Ἀλέξανδρος ἦν, μέρος ἄγων τῆς στρατιᾶς.

ἐξ αὐτοῦ τοῦ κινδύνου, ἀφῆκαν εὐθὺς τὴν πανήγυριν, καὶ ἄρχισαν νὰ μετακομίζωσιν εἰς τὴν πόλιν τὰ σκευὴ ἐκ τῶν ἀγρῶν· καὶ ὁ δῆμος συναθροισθεὶς εἰς τὸν σύλλογον μετ' ὑψίστου τοῦ Δημάδου, καὶ ἐκλέξας δέκα ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἀθηναίους, τοὺς ὁποίους ἐγνώριζεν ὡς φίλους τοῦ Ἀλέξανδρου, τοὺς ἔστειλε πρέσβεις νὰ τὸν συγχαροῦν, εἰ καὶ παρὰ καιρὸν, διὰ τὴν αἰσίαν αὐτοῦ ἐπιστροφὴν ἀπὸ τῶν Ἰλλυριῶν καὶ Τριβαλλῶν, καὶ διὰ τὴν τιμωρίαν καὶ ἐκδίηκσιν τῶν ἀποστατησάντων Θηβαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πρὸς μὲν τοὺς πρέσβεις ἐφάνη φιλάνθρωπος, πρὸς δὲ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων γράψας ἐπιστολὴν, ἐζήτηε τοὺς ῥήτορας, Δημοσθένην καὶ Λυκούργον, Ὑπερείδην καὶ Πολύευκτον, Χάρिता καὶ Χαρίδημον, Ἐφιάλτην καὶ Διότιμον καὶ Μοιροκλέα, ὡς αἰτίους τρόπον τινὰ, καθὼς αὐτὸς ἔλεγε, τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ δυσυχίας τῶν Ἀθηναίων, καὶ πρὸς τοῦτοις τῶν ἄλλων ταραχῶν· αἱ ὁποῖαι ἠκολούθησαν ἔπειτα εἰς τὸν θάνατον τοῦ Φιλίππου πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς Φίλιππον· ἀπεδείκνυε δὲ ἔτι τοὺς αὐτοὺς αἰτίους καὶ τῆς τῶν Θηβαίων ἀποστασίας μᾶλλον, παρὰ αὐτοὺς τοὺς κινήσαντας τῶν Θηβαίων τὸ πλῆθος· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τοὺς μὲν ζητηθέντας ἄνδρας δὲν ἔδοσαν, ἔστειλαν δὲ αὐθις ἄλλους, θεόμενοι νὰ δώσῃ συγγνώμην εἰς τοὺς συμπολίτας αὐτῶν, τοὺς ὁποίους ἐζήτησε, καὶ οὕτως ἐνέδοσαν εἰς τὴν δέησιν αὐτῶν ὁ Ἀλέξανδρος, ἴσως μὲν διὰ σέβας πρὸς τὴν πόλιν αὐτῶν, ἴσως δὲ καὶ ὅτι ἐδιέτατο νὰ ἐκκρατεῦσθαι εἰς τὴν Ἀσίαν, μὴ βουλόμενος νὰ ἀφῇσθαι ὀπίσθην εἰς τοὺς Ἕλληνας ὑποψίας· μόνον δὲ τὸν Χαρίδημον ἀπὸ τοῦς ζητηθέντας ἐπρόσαξε νὰ ἐξορίσωσιν ἐκ τῆς πόλεως· ὅς τις καὶ ἔφυγεν εὐθὺς εἰς τὴν Ἀσίαν πρὸς τὸν βασιλέα Δαρείον.

ια. Ἀφ' οὗ δὲ κατάρθωσε ταῦτα, ἐπανῆλθεν εἰς Μακεδονίαν, καὶ ἔκαμε τὴν θυσίαν εἰς τὸν Ὀλύμπιον

τὴν ἀπ' Ἀρχελαίου ἔτι καθεστῶσαν ἔδυσε, καὶ
 τὸν ἀγῶνα ἐν Αἰγαῖς διέθηκε τὰ Οὐλύμπια. Οἱ δὲ
 2 καὶ ταῖς Μούσαις λέγουσιν, ὅτι ἀγῶνα ἐποίησε.
 Καὶ ἐν τούτῳ ἀγγέλλεται τὸ Ὀρφεὺς τοῦ Οἰά-
 γρου τοῦ Θρακικοῦ ἀγαλμα, τὸ ἐν Πιερίδι, ἰδρῶ-
 3 σαι ξυνεχῶς. Καὶ ἄλλοι ἄλλα ἐπεθείαζον τῶν μάν-
 τεων. Ἀρίσανδρος δὲ, ἀνὴρ Τελμισσεὺς μάντις,
 θάρρειν ἐκέλευσεν Ἀλέξανδρον· δηλοῦσθαι γὰρ
 ὅτι ποιηταῖς ἐπῶντε καὶ μελῶν, καὶ ὅσοι ἀμφὶ
 ᾠδὴν ἔχουσι, πολὺς πόνος ἔσαι ποιεῖντε καὶ ᾄδειν
 4 Ἀλέξανδρον καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. Ἄμα δὲ τῷ
 ἡρὶ ἀρχομένῳ ἐξελαύνει ἐφ' Ἑλλησπόντου, τὰ μὲν
 κατὰ Μακεδονίαν τε καὶ τοὺς Ἕλληνας Ἀντιπά-
 τρω ἐπιτρέφας, αὐτὸς δὲ ἄγων πεζοὺς μὲν, σὺν
 Φιλοῖσ τε καὶ τοξόταις, οὐ πολλῶ πλείους τῶν τρι-
 5 σμυρίων, ἱππέας δὲ ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους.
 Ἦν δὲ αὐτῷ ὁ ζόλος παρὰ τὴν λίμνην τὴν Κερκι-
 νί-

(3) Καὶ ὅσοι ἀμφὶ ᾠδὴν ἔχουσι] ἐπειδὴ καὶ ὁ Ὀρφεὺς
 ἦν ποιητὴς λυρικός, ἀμφὶ ᾠδὰς ἔχων καὶ μέλη· ἔπος
 δ' οὖν ἐστὶν ἄσμα ἡρωϊκόν· μέλος δὲ, λυρικόν· οὕτω καὶ
 Ξενοφῶν ἀποφθ. βιβλ. ι'. ἐπὶ μὲν ἐπῶν ποιήσῃ Ὀμηρον
 ἔγωγε μάλιστα τεθαύμακα· καὶ παρὰ τοῖς μελικοῖς ποιη-
 ταῖς, οὓς εἵνοι λυρικοὺς ὀνομάζουσιν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος
 δεξιῶς χρώμενος τῇ δεισιδαιμονίᾳ τῶν χρόνων ἐκείνων,
 ἦλθεν εἰς Δελφοὺς χρησόμενος τῷ θεῷ περὶ τῆς ἐκστρα-
 τείας εἰς Πέρσας· καὶ κατὰ τύχην ἡμερῶν ἀποφράδων
 εὐσῶν, ἐν αἷς οὐ νενομίσταί γεμισθεῖν, πρῶτον μὲν ἐπεμ-
 ψε παρακαλῶν τὴν πρόμαντιν· ὥς δὲ ἀρνούμενης ἐκείνης,
 καὶ προῖσχομένης τὸν νόμον, αὐτὸς ἀναβὰς, βίᾳ πρὸς
 τὸν ναὸν εἴλκεν αὐτήν· ἡ δὲ, ὥσπερ ἐξηγτημένη τῆς
 σπουδῆς εἶπεν· ἀνίκητος εἶ, ὦ παῖ· ταῦτα δὲ ἀκούσας
 ὁ Ἀλέξανδρος, οὐκέτ' ἔφη χρῆζειν ἑτέρου μαντεύματος.

πῖον Δία, τὴν ὁποίαν εἶχε νομοθετήσῃ ἔτι ἔκπαλαι
 ὁ Ἀρχέλαος· καὶ πρὸς τούτοις ἐφρόντισε νὰ συγκρο-
 τηθῇ ὁ ἀγὼν τῶν ἐν Αἰγαῖς Οὐλυμπίων· ἄλλοι δὲ
 λέγουσιν, ὅτι ἔκαμεν ἀγῶνα καὶ εἰς τὰς Μούσας·
 καὶ ἐνταῦθα ἔρχεται ἀγγελία, ὅτι τὸ ἀγαλμα τοῦ
 Ὀρέφους τοῦ Θρακὸς τοῦ υἱοῦ τοῦ Οἰάγρου ἵδρωσε πολ-
 λάκις εἰς τὴν Πιερίαν· καὶ ἐντεῦθεν διάφοροι λόγοι
 καὶ θείασμος ἐγίνοντο τῶν μάντεων πρὸς Ἀλέξαν-
 δρον· ὁ Ἀρίσανδρος ὅμως ὁ Τελμισσεὺς Μάντις ἔδω-
 κε χρυσὰς ἐλπίδας εἰς τὸν Ἀλέξανδρον· καθότι ἔκα-
 με τοιαύτην ἐξήγησιν, ὅτι οἱ ποιηταὶ τῶν ἐπῶντε
 καὶ τῶν μελῶν, καὶ ὅσοι καταγίνονται εἰς τὰς ᾠδὰς
 θέλουσιν ἰδρῶσθαι σιχουργοῦντες καὶ ἄδοντες τὸν
 Ἀλέξανδρον, καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὰ ἔργα. Ὡς τό-
 σον ἦρος φανεύτος, ἀφήσας τὴν φροντίδα τῆς Μακε-
 δονίας καὶ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος εἰς τὸν Ἀντίπατρον,
 αὐτὸς δὲ λαβὼν πεζοὺς μὲν μετὰ τῶν Φιλῶν καὶ
 τῶν τοξοτῶν, ὑπὲρ τὰς τριάκοντα χιλιάδας, ἵπ-
 πείας δὲ ὑπὲρ τὰς πέντε χιλιάδας, ἐκστρατεύει πρὸς
 τὸν Ἑλλήσποντον· καὶ ἐκινήθη τὸ πρῶτον παρὰ τὴν
 λίμνην τὴν Κερκινίτιν ὡς πρὸς τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὰς
 ἐκ-

ἀλλ' ἔχειν ὃν ἐβούλετο χρησμὸν παρ' αὐτῆς. (4) αὐ-
 τῷ πολλῷ πλείους τῶν τρισμυρίων] Ἀλέξανδρος διαβάς τὸν
 Ἑλλήσποντον, καὶ ἐξέτασιν τῶν ὀπλῶν ποιησάμενος ἐν
 Τρωάδι, εὗρεν Μακεδόνας μὲν πεζοὺς μυρίους καὶ τρι-
 σχιλίους· συμμαχικὸν δὲ ἑς ἑπτακισχιλίους, καὶ ξενι-
 κὸν μισθωτὸν ἑς πεντακισχιλίους, ὃν ἅμα ἦρχεν ὁ Παρ-
 μενίων. Ὀδρυσῶν δὲ ἔτι καὶ Τριβαλλῶν καὶ Γ'λλυριῶν ἑς
 πεντακισχιλίους· καὶ χιλίους Ἀγριῶνας τοξότας· καὶ
 τοῦτ' ἦν αὐτῷ πεζικόν· ἱππικόν δὲ ἦγε, Μακεδόνων
 μὲν ὀκτακοσίους πρὸς τοῖς χιλίοις, ὃν ἦρχε Φιλῶτας ὁ
 τοῦ Παρμενίωνος· ὡσαύτως δ' ἔτι καὶ Θεσσαλῶν χιλίους

νίτιν ὡς ἐπ' Ἀμφίπολιν καὶ τοῦ Στρυμόνος ποτα-
 6 μου τὰς ἐκβολὰς. Διαβάς δὲ τὸν Στρυμόνα, πα-
 ρήμεισε τὸ Πάγγαιον ὄρος τὴν ὡς ἐπ' Ἀῤῥδην καὶ
 Μαρώνειαν πόλεις Ἑλληνίδας ἐπὶ θαλάσση ὠκι-
 7 σμένας. Ἐνθεν δὲ ἐπὶ τὸν Ἑῤρον ποταμὸν ἀφι-
 κόμενος, διαβαίνει καὶ τὸν εὐπετώς. Ἐκεῖθεν δὲ
 διὰ τῆς Παιτικῆς ἐπὶ τὸν Μέλανα ποταμὸν ἔρχε-
 ται. Διαβάς δὲ καὶ τὸν Μέλανα, εἰς Σησὸν ἀφικ-
 νεῖται ἐν εἴκοσι ταῖς πάσαις ἡμέραις ἀπὸ τῆς οἴ-
 8 κοθεν ἐξορμήσεως. Ἐλθὼν δὲ εἰς Ἐλεοῦντα, θύει
 Πρωτεσιλάῳ ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ Πρωτεσιλάου, ὅτι
 καὶ Πρωτεσίλαος πρῶτος ἐδόκει ἐκθῆναι εἰς τὴν
 Ἀσίαν τῶν Ἑλλήνων τῶν ἅμα Ἀγαμέμνονι εἰς Ἴ-
 λιον κρατευσάντων. Καὶ ὁ νοῦς τῆς θυσίας ἦν,
 ἐπιτυχεσθῆναι οἱ γενέσθαι ἢ Πρωτεσιλάῳ τὴν ἁ-
 9 πόθεσιν. Παρμενίων μὲν δὴ τῶν πεζῶν τοὺς πολ-
 λούς, καὶ τὴν ἵππον διαβιβάσαι ἐτάχθη ἐκ Ση-
 ροῦ

καὶ Ὀκτακοσίους, ὧν ἦρχε Κάλας ὁ τοῦ Ἀρτάλου·
 ἐκ δὲ τῶν Ἑλλήνων εἰς ἑξακοσίους, ὧν ἦρχεν Ἐριγύσιος·
 ἐκ δὲ τῶν Θρακῶν καὶ Παϊόνων εἰς ἑννεακοσίους κουφο-
 τέρους τούτους· ὧν ἦρχε Κάσσανδρος
 πεζικόν

Μακεδόνες.	. . .	13000	} 31,000	} 36,100	
Συμμαχικόν.	. . .	07000			
Μισθωτὸν.	. . .	05000			
Ὀδρυσῶν καὶ τλ.	. . .	05000			
Ἀγριῶνες ἀκοντισαί.	. . .	01000	} τὸ ὅλον		
ἵππικόν					
Μακεδόνες.	. . .	1800			
Θεσσαλαί.	. . .	1800			
Ἑλληνες.	. . .	0600			
Θραῖκες καὶ Παῖοντες.	. . .	900			
			} 5100		

ἐκβολὰς τοῦ Στρυμόνος· διαπεράσας δὲ τοῦτον τὸν ποταμόν, ἐπέρασεν ἐκ πλαγίου ἀπὸ τοῦ Πάγγαιον ὄρος κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν εἰς τὰ Ἀΐδηρα καὶ Μαράνειαν πόλεις Ἑλληνίδας πλησίον τῆς Θαλάσσης. Ἐντεῦθεν δὲ ἔλθων εἰς τὸν Ἑβρον ποταμόν, διεπέρασε καὶ τοῦτον εὐκόλως· καὶ ἐντεῦθεν διὰ τῆς Παιτικῆς πορευόμενος, ἔφθασεν εἰς τὸν Μέλαινα ποταμόν· διαβὰς δὲ καὶ τοῦτον, ἦλθεν εἰς τὴν Σιζόν· καὶ συμποσοῦνται αἱ πᾶσαι ἡμέραι αὗται εἴκοσι, ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκστρατείας του ταύτης. Ἐλθὼν δὲ ἐνταῦθα εἰς Ἐλεοῦντα, θυσιάζει εἰς τὸν τάφον τοῦ Πρωτεσίλαου, φέρων τιμὴν εἰς αὐτόν, ὅτι καὶ αὐτὸς πρῶτος φαίνεται νὰ ἔκαμεν ἀπόβασιν εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους Ἑλλήνας· οἵτινες συνεστράτευσαν μετὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος κατὰ τῆς Τρωάδος· ὁ δὲ σκοπὸς τῆς θυσίας ἀπέβλεπεν εἰς εὐτυχεσέραν ἀπόβασιν. Οἱ δὲ Παρμενίων ἔλαβε τὴν φροντίδα νὰ διαβιβάσῃ τοὺς περισσοτέρους πέζους καὶ τὸ ἵππικὸν ἀπὸ τὴν Σιζὸν ἄντικρυς εἰς τὴν Ἀΐδαν· καὶ διεβιβάσθησαν οὗτοι, ἔχοντες τριήρεις μὲν ἑκατὸν καὶ ἑξήκοντα, πλοῖα δὲ ἄλλα σρογγύλα πολλά. ὁ δὲ

Ἀλέ-

(7) διαβαίνει καὶ τὸν ἐντεῶς] τὸ, Τὸν ποιητικώτερον ἀντὶ, τοῦτον· ὅρα καὶ ἀνωτέρω α', 12. καὶ κατατέρε βιβλ. β' δ', 12 ἐν ἄλλοις δὲ κεῖται τὸν Ἑβρον, δις ἑπαναληφθέν. (8) πρῶτος ὁ Πρωτεσίλαος ἐδόκει ἐκ βῆναι εἰς τὴν Ἀσίαν·] ἐν τῇ ἐκστρατείᾳ τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Τρώων διὰ τὴν ὕβριν τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πάριος ἀρπάσαντος τὴν Ἑλένην τὴν γυναῖκα τοῦ Μενελάου, ἡγουμένου τοῦ Ἀγαμέμνονος, πρῶτον τῶν Ἑλλήνων τὸν Πρωτεσίλαον ἀποβῆναι εἰς τὴν Ἀσίαν ἐποίησεν Ὀμήρος· ἰλ. β'. στίχ. 720.

„ . . . Τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ,
„ Νηὸς ἀποδρώσκοντα πολὺ πρῶτισον Ἀχαιῶν.

Ε

- τοῦ ἐς Ἀΐνυον· καὶ διέβησαν τριήρεσι μὲν ἑκατὸν καὶ ἐξήκοντα, πλοίοις δὲ ἄλλοις πολλοῖς εὐρογγύ-
 10 λοις. Ἀλέξανδρον δὲ ἐξ Ἐλεούντος ἐς τὸν Ἀχαιῶν λιμένα κατῆραι ὁ πλείων λόγος κατέχει, καὶ αὐ-
 τόν τε κυβερνῶντα τὴν στρατηγίδα ναῦν διαβαί-
 νειν· καὶ ἐπειδὴ κατὰ μέσον τὸν πόρον τοῦ Ἐλ-
 λισπόντου ἐγένετο, σφάζοντα ταύρου, τῷ Πο-
 σειδῶνι καὶ Νηρηΐσι σπένδειν ἐκ χρυσῆς φιάλης
 11 ἐς τὸν πόντον. Λέγουσι δὲ καὶ πρῶτον ἐκ τῆς νεῶς
 σὺν τοῖς ὅπλοις ἐκβῆναι αὐτὸν ἐς τὴν γῆν τὴν
 Ἀσίαν, καὶ βωμούς ἰδρύσασθαι, ὅθεν τε ἐσάλη
 ἐκ τῆς Εὐρώπης, καὶ ὅπου ἐξέβη τῆς Ἀσίας, Διὸς
 ἀποδατηρίου καὶ Ἀθηνᾶς καὶ Ἡρακλέους· ἀνελ-
 12 θόντα δὲ ἐς Ἴλιον, τῇ τε Ἀθηνᾷ θῦσαι τῇ Ἰλιά-
 δι, καὶ τὴν πανοπλίαν τὴν αὐτοῦ ἀναθεῖναι ἐς
 τὸν νεῶν, καὶ καθελεῖν ἀντὶ ταύτης τῶν ἱερῶν
 τινα ὅπλων ἔτι ἐκ τοῦ Τρωϊκοῦ ἔργου σωζόμενα·
 καὶ ταῦτα λέγουσιν, ὅτι οἱ ὑπασπισταὶ ἔφερον πρὸ
 αὐτοῦ ἐς τὰς μάχας· θῦσαι δὲ αὐτὸν καὶ Πριά-
 13 μῳ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς τοῦ Ἐρκειοῦ λόγος
 κατέχει, μῆνιν Πριάμου παραιτούμενον τῷ Νεο-
 πτολέμου γένει, ὃ δὴ ἐς αὐτὸν καθεῖκεν.
 1 ιβ. [Ἀνιόντα δ' αὐτὸν ἐς Ἴλιον Μενoitίος τε ὁ
 κυβερνήτης χρυσῷ σφάνῳ ἐσφάνωσε, καὶ ἐπὶ
 τοῦ-

(12) καὶ ταῦτα ἔφερον οἱ ὑπασπισταὶ πρὸ αὐτοῦ εἰς τὰς
 μάχας·] ὅρα κατωτέρω βιβλ. ζ'. ι. 7. (13) τῷ Νεο-
 πτολέμου γένει] Νεοπτόλεμος υἱὸς ἦν Ἀχιλλέως, καὶ
 ἐφόρευσε Πριάμον ἐν τῇ ἐξίᾳ τοῦ Βασιλικοῦ αὐτοῦ οἴ-
 κου· ὅπερ ἦν ἀσέβημα μέγα. (13) ὃ εἰς αὐτὸν καθεῖ-
 κε]. Κάρανος ἀνὴρ ἐκ γένους βασιλικοῦ δέκατος ἕκτος ἀ-
 πὸ Ἡρακλέους, ἐξελεῖν τοῦ Ἀργεοῦς, κατέχευε τῶν Μα-
 κεδόνων τὴν βασιλείαν· ἐξ οὗ δέκατος ἑβδόμος ὁ Ἀλέ-

Ἀλέξανδρος κινήσας ἐξ Ἐλεούντος, κατὰ τοὺς περὶ
 ρισσοτέρους ἰσχυρικοὺς, ἐπέρασεν εἰς τὸν λιμένα τῶν
 Ἀχαιῶν, αὐτὸς μόνος ἔχων ἐν τῷ πλεῖν τῆς στρατι-
 γικῆς νεὼς τὴν κυβέρνησιν, καὶ καθὼς ἔφθασε περὶ
 τὸ μέσον τοῦ Ἑλλησπόντου, ἔσφαξεν ἕνα ταῦρον,
 καὶ ἔκαμε σπονδὴν εἰς τὴν θάλασσαν μὲ χρυσὴν
 φιάλην εἰς τιμὴν τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῶν Νηρηίδων·
 λέγουσι δὲ πρὸς τοῦτοίς, ὅτι αὐτὸς πρῶτος μετὰ
 τῶν ὅπλων ἐξεπήδησεν ἀπὸ τῆς νεὼς πέραν εἰς τὴν
 γῆν τῆς Ἀσίας· καὶ ἐνταῦθα εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ
 εἰς τὴν Ἀσίαν, ὅπου ἐμδῆκεν εἰς τὴν θάλασσαν,
 καὶ ὅπου πρῶτον ἐπάτησεν εἰς τὴν γῆν, ἀποκατέστησε
 δύο βωμοὺς εἰς τιμὴν τοῦ Διὸς τοῦ ἀποβατηρίου, καὶ
 τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ τοῦ Ἡρακλέους· καὶ ἀναβὰς ἐντεῦ-
 θεν εἰς τὴν Τρωάδα, ἔκαμε θυσίαν εἰς τὴν Ἀθηνᾶν
 τῆς Τρωάδος, καὶ ἀφιέρωσεν εἰς τὸν ναὸν αὐτῆς τὴν
 ἑαυτοῦ πανοπλίαν, ἔλαβε δὲ ἀντ' αὐτῆς ἄλλα τινα
 ὅπλα ἐκ τῶν ἱερῶν· τὰ ὅποια ἐσώζοντο αὐτόθι ἐτι
 ἀπὸ τὸν πόλεμον τῆς Τρωάδος· καὶ λέγουσιν ὅτι
 αὐτὰ ἔβασουσιν οἱ ὑπασπισταὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ εἰς
 τὰς μάχας· λέγεται δὲ ἔτι, ὅτι ἐθυσίασε καὶ εἰς τι-
 μὴν τοῦ Πριάμου ἐπάνω εἰς τὸν βωμὸν τοῦ Διὸς τοῦ
 Ἐρκείου, μὲ γνώμην νὰ τὸν ἐξιλεώσῃ διὰ τοῦ Νεο-
 πτολέμου τὸ γένος, τὸ ὅποιον κατέβαινεν εἰς αὐτόν.
 ιβ'. Ἐν ᾧ δὲ Ἀλέξανδρος πρὸς τὴν Τρωάδα, τὸν ἐ-
 σεφάνωσε μὲ χρυσοῦν σέφανον Μενότιος ὁ κυβερ-
 νή-

ἄνδρος ὢν, πρὸς μὲν πατρός ἐξ Ἡρακλέους κατάγεσθαι
 ἐκλήζετο, πρὸς δὲ μητρὸς ἐξ Ἀχιλλεύος· ἦν γὰρ ἡ Οὐ-
 λυμπιάς ἐκ τῶν τῆς Ἡπείρου βασιλέων καταγομένη τῶν
 ἀπογόνων τοῦ Νεοπτολέμου αὐτόθι μετὰ τὴν ἄλυσιν
 τῆς Τρωάδος ἐλθόντος καὶ βασιλεύσαντος· ὅρα καὶ βιβλ.
 δ'. ια', 11.

τούτῳ Χάρης ὁ Ἀθηναῖος ἐκ Σιγείου ἐλθὼν, καὶ τί-
 2 νες ἄλλοι, οἱ μὲν Ἕλληνες, οἱ δὲ ἐπιχωριοί.] Οἱ
 δὲ, ὅτι καὶ τὸν Ἀχιλλέως ἄρα τάφον ἐξεφάνω-
 σεν· Ἡφαιζίωνα δὲ λέγουσιν, ὅτι τοῦ Πατρόκλου
 τὸν τάφον ἐξεφάνωσε, καὶ εὐδαιμόνισεν ἄρα (ὡς
 ὁ λόγος) Ἀλέξανδρος Ἀχελλέα, ὅτι Ὀμήρου κή-
 3 ρυκος ἐς τὴν ἐπεῖτα μνήμην ἔτυχε. Καὶ μέντοι
 καὶ ἦν Ἀλεξάνδρῳ οὐχ ἥκιστα τοῦτου ἔνεκα εὐδαι-
 μονισέος Ἀχιλλεύς, ὅτι αὐτῷ γε Ἀλεξάνδρῳ οὐ
 κατὰ τὴν ἄλλην ἐπιτυχίαν τὸ χωρίον τοῦτο ἐκλι-
 πὲς ξυνέβη, [οὐδὲ ἐξηνέχθη ἐς ἀνθρώπους τὰ Ἀ-
 4 λεξάνδρου ἔργα ἐπαξίως. Οὐτ' οὖν καταλογάδην,
 οὔτε τις ἐν μέτρῳ ἐποίησεν, ἀλλ' οὐδὲ ἐν μέλει ἤ-
 σθη Ἀλεξάνδρος, ἐν ὧν Γέροντες καὶ Γέλων καὶ
 Θήρων, καὶ πολλοὶ ἄλλοι οὐδέντι Ἀλεξάνδρῳ ἐ-
 πεοικότες.] Ὡς πολὺ μείον γιγνώσκεται τὰ Ἀ-
 λεξάνδρου, ἢ τὰ φραυλότατα τῶν πάλαι ἔργων.
 5 Ὅποτε καὶ ἡ τῶν μυρίων σὺν Κύρῳ ἀνοδος ἐπὶ
 βασιλέα Ἀρταξέρξην καὶ τὰ Κλεάρχου τε καὶ τῶν
 ἄρα αὐτῷ ἀλόντων παθήματα, καὶ ἡ κατάβασις
 αὐτῶν ἐκείνων, ἦν Ξενοφῶν αὐτοὺς κατήγαγε,
 πολὺ τι ἐπιφανέστερα ἐς ἀνθρώπους Ξενοφώντος ἔ-
 νεκα ἐσιν, ἢ Ἀλεξάνδρος τε καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου
 6 ἔργα. Καί τοιγε Ἀλέξανδρος οὔτε ξὺν ἄλλῳ ἐγρά-
 τευσεν, οὔτε φεύγων μέγαν βασιλέα τοὺς τῇ
 καθόδῳ τῇ ἐπὶ τὴν θάλατταν ἐμποδῶν γιγνομέ-
 νους ἐκράτησεν· ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὅστις ἄλλος εἰς ἀ-
 νήρ

(3) οὐ κατὰ τὴν ἄλλην ἐπιτυχίαν ἐκλιπὲς ξυνέβη.]
 τὰ μὲν ἄλλα εὐτύχησε πάντα, Ὀμήρων δὲ ἡτύχησε,
 ἅψ' ὃ ὑμῆσαι τὰ ἔργα αὐτοῦ· ὅπερ ἦν ἐκλιπὲς τῶν εὐ-
 τυχημάτων. (4) ἐν μέλει ἤσθη] οὔτε ἐν ἔπεσιν ἠρωϊκοῖς
 ὡς ὁ Ἀχιλλεύς παρ' Ὀμήρου, ἐπηνέβη, οὔτε ἐν μέλει

νήτης, καὶ μετὰ τοῦτον ὁ Χάρης ὁ Ἀθηναῖος, ἐλθὼν
 ἤδη ἀπὸ τὸ Σίγειον· καὶ πρὸς τοῦτοις ἄλλοι τινές,
 οἱ μὲν Ἕλληνες, οἱ δὲ αὐτόθεν ἐντόπιοι· ἄλλοι δὲ
 λέγουσιν, ὅτι ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ἐσεφάνωσε καὶ
 τοῦ Ἀχιλλέως τὸν τάφον, ὁ δὲ Ἡφαισίῳ τὸν τοῦ
 Πατρόκλου· καὶ ὅτι εὐδαιμόνισεν ὁ Ἀλέξανδρος τὸν
 Ἀχιλλέα, ὅτι εἶχε τὸν Ὀμηρον ἐπαινέτην καὶ κήρυ-
 κα αὐτοῦ εἰς τὴν διαδοχὴν τῶν αἰώνων· καὶ κατὰ
 τοῦτο εἶχε δίκαιον ὁ Ἀλέξανδρος νὰ μακαρίζῃ τὸν
 Ἀχιλλέα· καθότι τοῦτο τὸ εὐτύχημα συγκρινόμενον
 πρὸς τὰ μεγάλα αὐτοῦ κατορθώματα, ἐφάνη πολλὰ
 ἑλλιπές, καὶ μήτε ἐξισορήθισαν τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐ-
 παξίως εἰς τοὺς ἀνθρώπους, οὔτε ἐν λόγῳ πεζῷ,
 οὔτε ποιητικῷς, ἀλλὰ μήτε με μέλος ἐξύμνυσε τις
 ποτὲ τὸν Ἀλέξανδρον, ἐν ᾧ μάλιστα ἠξιώθισαν τοῦ-
 του ὁ Γέρων, καὶ ὁ Γέλων, καὶ ὁ Θήρων, καὶ πολλοὶ
 ἄλλοι· οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουσιν οὐδεμίαν σύγκρισιν
 πρὸς Ἀλέξανδρον. Ἐντεῦθεν λοιπὸν τὰ παλαιὰ ἔχου-
 σι περισσοτέραν φήμην ἀπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὰ ἔρ-
 γα· ἐπειδὴ καὶ ἡ ἀνάβασις μετὰ τοῦ Κύρου τῶν μυ-
 ρίων Ἑλλήνων κατὰ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν Ἀρ-
 ταξέρξου, καὶ τὰ πάθη τοῦ Κλεάρχου καὶ τῶν ἄλ-
 λων τῶν μετ' αὐτῶν συλληφθέντων, καὶ ἡ μετὰ
 τοῦ Ξενοφῶντος κατάβασις τῶν αὐτῶν, ταῦτα ἐφά-
 νησαν λαμπρότερα εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐξ αἰτίας τοῦ
 Ξενοφῶντος, παρὰ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τὰ ἔργα τοῦ Ἀ-
 λεξάνδρου· μετ' ὅλον ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος, οὔτε ἀκο-
 λου-

λινικοῖς, ὡς ὁ Γέρων καὶ Γέλων καὶ Θήρων, ἥσθη·
 διαφορὰ ἐνταῦθα ἔπους καὶ μέλους· ὅρα ἀνωτέρω· ια', β.
 (5) ἡ τῶν μυρίων σὺν Κύρῳ ἀνάβασις] διέλθε τὸ περὶ
 Ἀναβάσεως Κύρου τοῦ Ξενοφῶντος. (6) οὔτε σὺν ἄλλῳ
 ἐςράτευσε] ὥσπερ οἱ μύριοι, ἢ καὶ ὁ Ξενοφῶν μετὰ Κύ-

- νὴρ τοσαῦτα ἢ τηλικαῦτα ἔργα κατὰ πλήθος ἢ
 7 μέγεθος ἐν Ἑλλήσιν ἢ βαρβάροις ἀπεδείξατο. Ἐν-
 θεν καὶ αὐτὸς ὀρμηθῆναι φημι ἐς τήνδε τὴν ξυγ-
 γραφὴν, οὐκ ἀπαξιάσας ἑμαυτὸν φανερὰ κατα-
 8 στήσειν ἐς ἀνθρώπους τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. Ὅστις
 δὲ ὦν ταῦτα ὑπὲρ ἑμαυτοῦ γινώσκω, τὸ μὲν
 ὄνομα οὐδὲν δέσμαι ἀναγράψαι (οὐδὲ γὰρ οὐδὲ
 ἄγνωστον ἐς ἀνθρώπους ἐστίν) οὐδὲ πατρίδα, ἣτις
 μοι ἐστίν, οὐδὲ τὸ γένος τὸ ἐμὸν, οὐδὲ εἰ δὴ τίνα
 ἀρχὴν ἐν τῇ ἑμαυτοῦ ἦρξα· ἀλλ' ἐκεῖνο ἀναγρά-
 φω, ὅτι ἐμοὶ πατρίς τε καὶ γένος καὶ ἀρχαί, οἵ-
 δε οἱ λόγοι εἰσίτε καὶ ἀπὸ νέου ἔτι ἐγένοντο.
- 9 Καὶ ἐπὶ ταῦδε οὐκ ἀπαξιώ ἑμαυτὸν τῶν πρώτων
 ἐν τῇ φωνῇ τῇ Ἑλλάδι, εἴπερ οὖν καὶ Ἀλέ-
 10 ξάνδρος τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις. Ἐξ Ἰλίου δὲ ἐς Ἀρί-
 στήν ἦκεν, οὗ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῷ διαβεβηκυῖα
 11 τὸν Ἑλλήσποντον ἐσρατοπεδεύκει. Καὶ τῇ ὕστεραίᾳ
 ἐς Περκάστιν, τῇ δὲ ἄλλῃ Λάμφακον παραμεί-
 ψας, πρὸς τῷ Προστακτίῳ ποταμῷ ἐσρατοπέδευσεν,
 ὃς ῥέων ἐκ τῶν ὄρων τῶν Ἰδαίων, ἐκδίδοι ἐς Θα-
 λασσαν τὴν μεταξὺ τοῦ Ἑλλήσποντου τε καὶ τοῦ
 Εὐξείνου πόντου. Ἐνθεν δὲ ἐς Ἑρμῶντον ἀφίκετο,
 12 Κολωνάς πόλιν παραμείψας. Σκοποὶ δὲ αὐτῷ ἐπέμ-
 ποντο πρὸ τοῦ στρατεύματος· καὶ τούτων ἡγεμῶν
 ἦν Ἀμύντας ὁ Ἀρράβαίου, ἔχων τῶν τε ἐταίρων
 τὴν Ἴλην τὴν ἐξ Ἀπολλωνίας, ἧς ἱλάρχης ἦν Σω-
 κράτης

ρου· συγκρίνει δὲ τὰ Ἀλεξάνδρου πρὸς τοὺς μυρίους,
 συνάγων τὸ μῆζον τοῖς Μακεδόσιν οὐ πάντι κατὰ λό-
 γον, εἴτις τὰς περιστάσεις ὁρῶς λογίσαιτο. (7) οὐκ
 ἀπαξιάσας ἑμαυτὸν καταστήσειν] ἔχει ὁρῶς τὸ μέλλοντι
 κόν, ληφθέντος τοῦ, ἀπαξιάσας οὕτω, οὐ νομίσας.

λουθῶν ἄλλον τινα ἐξεσράτευσεν, οὔτε φεύγων ἀ-
 πό τὸν μέγαν βασιλέα, ἐνίκησε μόνους τοὺς ἐμπο-
 δίζοντας τὴν κατάβασιν ὀπίσω ἐπὶ τὴν θάλασσαν·
 ἀλλ' οὐδεὶς μνημονεύεται εἰς καὶ μόνος ἀνὴρ, μήτε
 μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων μήτε μεταξὺ τῶν βαρβάρων,
 ὅς τις νὰ ἔδειξε τοσαῦτα μεγάλα ἔργα καὶ κατορ-
 θώματα. Διὰ τοῦτο λοιπὸν καὶ ἐγὼ ἐκινήθην εἰς τὸ
 νὰ συγγράψω τὴν ἱστορίαν αὐτὴν, σοχαζόμενος ἑμαυ-
 τὸν ὅχι τόσο ἀνάξιον εἰς τὸ νὰ συγίσσω εἰς τοὺς με-
 ταγενεσέρους τὰ ἔργα τοῦ Ἀλεξάνδρου· ὁποῖος ὅμως
 εἶμαι, καὶ ἔχω τοιαύτην ὑπόληψιν εἰς τὸν ἑαυτὸν
 μου, τὸ μὲν ὄνομα δὲν ἔχω χρεῖαν νὰ τὸ φανερώ-
 σω· καθότι δὲν εἶναι ἀγνωστον εἰς τὸν κόσμον, μή-
 τε ποῖαν ἔχω πατρίδα, μήτε τὸ γένος μου, μήτε
 ἂν ἔλαβον εἰς αὐτὴν πολιτικόν τι ἀξίωμα· ἀλλ' εἰς
 ἐκεῖνο μόνον καυχῶμαι, ὅτι πατρίδα καὶ γένος καὶ
 ἀξιώματα ἔχω καὶ νῦν καὶ ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας αὐ-
 τοὺς τοὺς λόγους· καὶ διὰ τοῦτο κατατάττω τὸν
 ἑαυτὸν μου μεταξὺ τῶν πρώτων τῶν μεμαθηκότων
 τῶν Ἑλλήνων τὴν γλῶσσαν, καθὼς καὶ ὁ Ἀλέξαν-
 δρος κρίνεται ἀξίος νὰ εἶναι ὁ πρῶτος τῶν στρατηγῶν.
 Ἀπὸ δὲ τῆς Τρωάδος ἦλθεν εἰς τὴν Ἀρίσθην, ὅπου
 ὅλον τὸ ἐσράτευμα ἐσρατοπέδευσε μετὰ τὴν διάβασιν
 τοῦ Ἑλλησπόντου· τὴν δὲ μετὰ ταύτην ἦλθεν εἰς
 τὴν Περκώκην, καὶ τὴν ἄλλην αὐτῆς διαβάς πλησίον
 τῆς Λαμψάκου, ἐσρατοπέδευσε εἰς τὸν Προσάκτιον
 ποταμόν· ὅς τις ῥέων ἀνωθεν ἐκ τῶν ὄρεων τῆς Ἰ-
 ὄνης, εἰσβάλλει εἰς τὴν θάλασσαν μεταξὺ τοῦ Ἑλλη-
 σπόντου, καὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου· Εὐτεῦθεν δὲ δια-
 βάς ἀπὸ τῆς Κολωνίας, ἦλθεν εἰς Ἐρμῶτον· καὶ ἐν-
 ταῦ-

ἀνάξιον ἑμαυτὸν, τοῦτέστιν, οἰόμενος καταστήσειν ἀξίως
 τὰ ἔργα τοῦ Ἀλεξάνδρου ὡς ἀνθρώπου.

- κράτης ὁ Σάθωνος, καὶ τῶν προδρόμων καλουμέ-
 13 νων Ἰλας τέσσαρας. Κατὰ δὲ τὴν παροδὸν Πρίαμον
 πόλιν ἐνδοθεῖσαν πρὸς τῶν ἐνοικούντων τοὺς πα-
 14 ραλιφόμενους ἀπέσειλε σὺν Πανηγόρῳ τῷ Λυκα-
 γόρου ἐνὶ τῶν ἐταίρων. Περσῶν δὲ στρατηγοὶ ἦσαν
 Ἀρσάμης καὶ Ῥεομίθρης καὶ Πετήνης καὶ Νικράτης
 καὶ ξὺν τούτοις Σπιθριδάτης ὁ Λυδίας καὶ Ἰωνί-
 15 ας σατράπης, καὶ Ἀρσίτης ὁ τῆς πρὸς Ἑλλη-
 σπόντῳ Φρυγίας ὑπαρχος. Οὗτοι δὲ πρὸς Ζελεῖν
 τῇ πόλει κατεστρατοπεδευκότες ἦσαν ξὺν τῇ ἵπ-
 16 πόρῳ τῇ βαρβαρικῇ καὶ τοῖς Ἑλλήσι τοῖς μισθο-
 φόροις. Βουλευομένοις δὲ αὐτοῖς ὑπὲρ τῶν παρόν-
 των, ἐπειδὴ Ἀλέξανδρος διαβεδικῶς ἡγγέλλετο,
 Μέμνων ὁ Γόδιος παρῆναι μὴ διὰ κινδύνου ἵεναι
 πρὸς τοὺς Μακεδόνας, τῷ τε πεζῷ πολὺ περιόντας
 σφῶν, καὶ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου παρόντος, αὐτοῖς
 17 δὲ ἀπόντος Δαρείου. Προϊόντας δὲ, τού τε χιλὸν
 ἀφανίζειν καταπατοῦντας τῇ ἵππῳ, καὶ τὸν ἐν τῇ
 γῇ καρπὸν ἐμπιπράναι, μηδὲ τῶν πόλεων αὐτῶν
 φειδομένους. οὐ γὰρ μενεῖν ἐν τῇ χώρᾳ Ἀλέξαν-
 18 δρον ἀπαρία τῶν ἐπιτηδείων. Ἀρσίτην δὲ λέγε-
 ται εἶπεῖν ἐν τῷ συλλόγῳ τῶν Περσῶν, ὅτι οὐκ ἂν
 19 περιῖδοι μὴτ' οἰκίαν μίαν ἐμπρησθεῖσαν τῶν ὑπὸ οἱ
 τεταγμένῳ ἀνθρώπων· καὶ τοὺς Πέρσας Ἀρσίτη
 προσθέσθαι, ὅτι καὶ ὑποπτόντι αὐτοῖς ἦν ἐς τὸν
 Μέμ-

(19) ὑποπτόντι αὐτοῖς ἦν] ὑπώπτουσι τὸν Μέμνονα, ὅτι ἐ-
 κὼν ἀνέβαλε τὸν πόλεμον, ἵνα πλείονα χρόνου ἔχῃ τὸ ἀξίωμα
 παρὰ τοῦ βασιλείως· ὃς ἐπέτρεψεν αὐτῷ τὴν ἐξουσίαν τῆς
 Ἰωνίας καὶ τοῦ ναυτικοῦ, ἵν' ἐπιφέρῃ τὸν πόλεμον ἐκεῖ-
 νεν ἐπὶ Μακεδονίαν καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα· ὅσπερ βα-
 δίως ἐγένετ' ἂν, εἰμὴ Μέμνων τεθνήκει· ὅρα κατωτέρω
 βιβλ. β'. α'.

ταῦθα σέλλει ἔμπροσθεν κατασκόπους πρὸ τοῦ στρατεύματος, κατασχέσας ἡγεμόνα αὐτῶν τὸν Ἀμύνταν τὸν υἱὸν τοῦ Ἀρβαδαίου μετ' ἐν τάγμα ἱππικὸν τῶν ἑταίρων ἐξ Ἀπολλωνίας· τοῦ ὁποίου τάγματος ταξίαρχος ἦτον ὁ Σακράτης ὁ υἱὸς τοῦ Σάδωνος, καὶ πρὸς τούτους μετ' ἄλλα τέσσαρα τάγματα τῶν προδρόμων· ἐν ᾧ δὲ διήρχετο ὁ Ἀλέξανδρος τὰ μέρη ἑκείνα, ἔσειλεν ἕνα τῶν φίλων Πανήγορον τοῦνομα τὸν υἱὸν τοῦ Λυκαγόρου μετ' δυνάμιν νὰ παραλάβῃ εἰς τὴν ἑξουσίαν του τὴν Πρίαμον πόλιν, ἣτις παρεδόθη ὑπὸ τῶν κατοίκων. Οἱ δὲ στρατιῶται τῶν Περσῶν ἦσαν οὗτοι, Ἀρσάμης καὶ Ῥεομίθρης, Πετήνης καὶ Νιφάτης, καὶ μετὰ τούτων Σπιθριδάτης ὁ Σατράπης τῆς Λυδίας καὶ Ἰωνίας, καὶ ὁ Ἀρσίτης ὁ ὑπαρχὸς τῆς Φρυγίας πλησίον τοῦ Ἑλλησπόντου· αὐτοὶ εἶχαν στρατοπεδεύσῃ πλησίον τῆς Ζηλείας μετὰ τοῦ ἱππικοῦ τοῦ βαρβαρικοῦ, καὶ τῶν μισθοφόρων Ἑλλήνων· ἀκούσαντες δὲ ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος διεπέρασε τὸν Ἑλλησπόντον, ἐβουλεύοντο περὶ τῶν πρακτέων, καὶ ἐν τούτοις ὁ Μένων ὁ Ῥόδιος ἐσυμβούλευε νὰ μὴ ἀποκινδυνεύσουν πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον· καθότι ἔχει τὸ πεζικὸν περισσότερον, καὶ αὐτὸς εἶναι παρὼν, ἐν ᾧ λείπει εἰς αὐτοὺς ὁ Δαρεΐας· ἀλλὰ προχωροῦντες εἰς τοῦ ἔμπροσθεν, νὰ καταπατῶσι μετὰ τοὺς ἵππους τὸν χόρτον, καὶ νὰ κατακαίωσι τῆς γῆς τοὺς καρπούς, χωρὶς νὰ λυπηθῶσι μήτε αὐτὰς τὰς πόλεις· ἐπειδὴ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον δὲν θέλει μείνῃ πολὺ εἰς τὸν τόπον αὐτὸν ὁ Ἀλέξανδρος διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς ζωοτροφίας· πρὸς ταῦτα δὲ λέγουσιν ὅτι ἀπεκρίθη ὁ Ἀρσίτης εἰς τὸν σύλλογον τῶν Περσῶν, ὅτι δὲν ἀνέχεται παντελῶς νὰ ἰδῇ νὰ καῇ μήτε μία οἰκία τῶν εἰς αὐτὸν ὑποτασσομένων ἀνθρώπων· καὶ οὕτως εἰς τὴν γνώμην αὐτὴν προσετέθησαν καὶ οἱ ἐπίλοιποι Πέρσαι· καθότι καὶ ὑποφίαν εἶχον τι-
νὰ

Μέμνονα, τριβὰς ἐμπαιεῖν ἐκόντα τῷ πολέμῳ τῆς ἐκ βασιλείως τιμῆς ἕνεκα.

- 1 ἰγ'. Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος προὔχῳρει ἐπὶ τὸν Γρανικὸν ποταμὸν συντεταγμένῳ τῷ στρατῷ, διπλὴν μὲν τὴν φάλαγγα τῶν ὀπλιτῶν τάξας· τοὺς δὲ ἰππέας κατὰ τὰ κέρατα ἄγων, τὰ σκευαφόρα δὲ κατόπιν ἐπιτάξας ἔπεσθαι, τοὺς δὲ προκατασκηφομένους τὰ τῶν πολέμιων ἤγεν αὐτῷ Ἡγέλοχος, ἰππέας μὲν ἔχων τοὺς σαρισσοφόρους,
- 2 τῶν δὲ ψιλῶν ἐς πεντακοσίους. Καὶ Ἀλέξανδρός τε οὐ πολὺ ἀπέειχε τοῦ ποταμοῦ τοῦ Γρανικοῦ, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν σκοπῶν σπουδῇ ἐλαύνοντες, ἀπήγγελλον ἐπὶ τῷ Γρανικῷ πέραν τοὺς Πέρσας ἔφε-
3 ζάναι τεταγμένους ὡς ἐς μάχιν. Ἐνθα δὴ Ἀλέξανδρος μὲν τὴν στρατιὰν πᾶσαν συνέταττεν ὡς μαχομένους. Παρμενίων δὲ προσελθὼν, λέγει
- 4 Ἀλέξανδρε τάδε· Ἐμοὶ δοκεῖ, βασιλεῦ, ἀγαθὸν εἶναι ἐν τῷ παρόντι κατακρατοπεδεῦσθαι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τῇ ὄχθῃ, ὡς ἔχομεν. Τοὺς γὰρ πολέμιους οὐ δοκῶ τολμήσειν πολὺ τῶν πεζῶν λειτουμένους, πλησίον ἡμῶν αὐλισθῆναι, καὶ ταύτῃ παρέξειν ἔωθεν· εὐπετῶς τῷ στρατῷ διαβαλεῖν τὸν πορὸν. ὑποφθάσομεν γάρ αὐτοὶ περάσαντες, πρὶν ἐ-
5 κείνους ἐς τάξιν καθίστασθαι. Νῦν δὲ οὐκ ἀκινδύ-
νως

(1) Διπλὴν ἑκτάξας τὴν φάλαγγα] διὰ ἐξουσίαν τόπων τυχὸν τοὺς μὲν ἔμπροσθεν ἔταξε, τοὺς δὲ ἡμίσεις κατόπιν μικρόν· καὶ τοῦτο διφάλαγγία ὀνομάζεται. (1) σαρισσοφόρους] Μακεδονικὸν δόρυ ἢ σάρισσα. (3) ὡς μαχομένους] μέλλον ὁ χρόνος οὗτος, ἀντὶ τῆς κλίσεως μαχεσσομένους. (4) ὡς ἔχομεν] οὕτω δηλονότι, ὡς ἔχομεν ἐν τῷ παρόντι· τοῦ μὲν Παρμενίωνος ἡ γνώμη ἀρίστη, καὶ Μέντορος ἴστικεν ὅλως, ἀλλ' ἡ ὀξύτης

να πρὸς τὸν Μένονα, ὅτι θέλει δῆθεν νὰ ἀναβάλῃ τὸν πόλεμον διὰ νὰ ἔχῃ αἰτίαν νὰ τιμᾶται παρὰ τοῦ βασιλέως.

ιγ'. Ἐντεῦθεν δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἐπροχώρει πρὸς τὸν Γρανικὸν ποταμὸν, ἔχων τὸ σράτευμα παρατεταγμένον, διπλὴν μὲν τῶν φάλαγγα τῶν ὀπλιτῶν, τοὺς δὲ ἱππέας ἐκατέρωθεν τὴν δύο πτερύγων, καὶ τὰ σκευοφόρα ἀκολουθοῦντα κατόπιν· ὁ δὲ Ἡγέλοχος μετὰ τῶν ὀρουφόρων ἱππέων καὶ πεντακοσίων ψιλῶν ἐποπορεύετο διὰ νὰ κατασκοπήσῃ τοὺς παλεμίους. Ἐνταῦθα δὲ ἐν ᾧ ἐπλησίασεν ὀλίγον πρὸς τὸν Γρανικὸν ποταμὸν ὁ Ἀλέξανδρος, βλέπει τινὰς ἀπὸ τοὺς κατασκοποῦς τρέχοντας πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγοντας, ὅτι οἱ Πέρσαι παρετάχθησαν πέραν τοῦ ποταμοῦ ὡς εἰς μάχην· διέταξε λοιπὸν καὶ αὐτὸς τὴν στρατιὰν δεξιῶς πρὸς τὴν μάχην· καὶ ὁ Παρμενίων ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν, λέγει ταῦτα. Εἰς ἐμέ, ὦ βασιλεῦ, φαίνεται ἀσφαλές· ἐρον νὰ στρατοπεδεύσωμεν ἐν τῷ παρόντι ἐπάνω εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, καθὼς εὐρισκόμεθα· καθότι ἐροχάζομαι, ὅτι οἱ πολέμιοι δὲν θέλουσι τολμήσῃ νὰ διανυκτερεύσωσι πλησίον ἡμῶν, ἐπειδὴ ἔχωσι τὸ πεζικὸν πολὺ ὀλιγώτερον· καὶ ἐντεῦθεν θέλομεν διαπεράσῃ τὸν ποταμὸν αὐριοι τῇ αὐγῇ εὐκολώτερον· ἐπειδὴ ἔως οὗ νὰ παραταχθῶσιν ἐκεῖνοι, ἡμεῖς θέλομεν προφθάσῃ νὰ διαβῶμεν· νῦν δέ μοι φαίνεται ἐπικίνδυνον νὰ ἀποτολμήσωμεν τὴν διάβασιν· καθότι δὲν δυνάμεθα νὰ φυλάξωμεν τὸ σράτευμα ἐν τάξει κατὰ μέτωπον διὰ μέσου τοῦ ποταμοῦ· ἐπειδὴ φαίνεται

ζα-

τοῦ Ἀλεξάνδρου εἰς τὰ ἔργα καὶ τὸ φιλόδοξον κρείττω ἢ· ὅπερ, εἰ ἐσφάλετο, μέγα ἂν ἦν ἀμάρτημα Ἀλεξάνδρου, οὕτω παραβόλως ἀποκινδυνεύειν, ἐπειδὴ ὅμως

- νωσμοι δοκοῦμεν ἐπιχειρήσειν τῷ ἔργῳ, ὅτι οὐχ
 οἶόν τε ἐν μετώπῳ διὰ τοῦ ποταμοῦ ἀγειν τὸν
 6 στρατόν. Πολλὰ μὲν γὰρ αὐτοῦ ὄραται βαδεία· αἱ
 δὲ ὄχθαι αὐται, ὅρας ὅτι ὑπερύψηλοι καὶ κρημ-
 7 νώδεις εἰσὶν αἱ αὐτῶν· ἀτάκτως τε οὖν καὶ κατα-
 κέρας, ἥπερ ἀσθενέστατον, ἐκβαίνουσιν ἐπικεί-
 σονται ἐς φάλαγγα συντεταγμένοι τῶν πολεμίων
 8 οἱ ἱππεῖς· καὶ τὸ πρῶτον σφάλμα ἐς τε τὰ πα-
 ρόντα χαλεπὸν, καὶ ἐς τὴν ὑπὲρ παντός τοῦ πο-
 9 λέμου κρίσιν σφαλερὸν. Ἀλέξανδρος δέ, ταῦτα
 μὲν (ἔφη) ὡς Παρμενίων γιγνώσκω, αἰσχύνομαι
 δὲ, εἰ τὸν μὲν Ἑλλήσποντον διέβην εὐπετῶς, τοῦ-
 το δὲ σμικρὸν ῥεῦμα (οὗτω τῷ ὀνόματι τὸν Γρα-
 νικὸν ἐκφαλίσας) εἴρξει ἡμᾶς τοῦ μὴ διαδῆναι,
 10 ὥς ἔχομεν. Καὶ τοῦτο οὔτε πρὸς Μακεδόνων τῆς
 δόξης, οὔτε πρὸς τῆς ἐμῆς ἐς τοὺς κινδύνους ὀξύ-
 τιτος ποιῶμαι· ἀναδαρῆσειν τε δοκῶ τοὺς Πέρ-
 σας, ἀξιομάχους Μακεδόσιν ὄντας, ὅτι οὐδὲν ἄ-
 ξιον τοῦ σφῶν δέους ἐν τῷ παραυτίκῳ ἔπαθον.
 11
 1 ἰδ'. Ταῦτα εἰπὼν, Παρμενίωνα μὲν ἐπὶ τὸ εὐώ-
 νυμον κέρας πέμπει ἡγησόμενον, αὐτὸς δὲ ἐπὶ
 2 τὸ δεξιὸν παρήγεν. Προετάχθησαν δὲ αὐτῷ τοῦ
 μὲν δεξιοῦ, Φιλώτας ὁ Παρμενίωνος, ἔχων τοὺς
 ἑταίρους τοὺς ἱππέας, καὶ τοὺς τοξότας, καὶ τοὺς

Α'.

εὐέκκιστον, οὐδὲν οἱ ἄνθρωποι λέγουσι κακόν, ἀλλ' ἔτι καὶ
 ἐπαινοῦσιν, οὕτως ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τὰ δέοντα
 κρίνοντας. (5) οὐχ οἶόν τε ἐν μετώπῳ] παντὶ τῷ προ-
 σάπῳ τῆς φάλαγγος· εἴτ' οὖν οὐκ ἂν ἐκτεταμένῃ ἐκ
 τοῦ ἴσου πανταχόθεν ἔχοντες τὴν φάλαγγα διαβαίνειν δύ-
 ναιντο. (7) ἀτάκτως καὶ κατὰ κέρας] κατ' ὀλίγους δη-
 λούσι (καθάπερ ἐν ὁδῷ σευῆ ἀνὰ δύο ἢ πλείους) καθ' ὃ
 μέρος εἴη ἂν προσβατὸν τῆς εἰς τὸ ἀντιπέρασ ὄχθης.

βαθὺς εἰς πολλὰ μέρη· αἱ δὲ ὄχθαι ἄντικρυς αὐθις, βλέπεις καλὰ, ὅτι εἶναι πολλὰ ὑψηλαὶ καὶ ἀπύκρημνοι πολλαχόθι· ἐὰν λοιπὸν θελήσωμεν νὰ διαβῶμεν ἀτάκτως καὶ κατὰ κέρας κατὰ τὰ ἀσθενέστερα μέρη τῆς ὄχθης, οἱ ἵπποις τῶν ἐχθρῶν θέλουσι προσβάλῃ ἐναντίοι ἡμῶν, παρατεταγμένοι εἰς φάλαγγα· καὶ ἐντεῦθεν τὸ πρῶτον συμβάν ἁμάρτημα θέλει γένη καὶ κατὰ τὸ παρὸν χαλεπὸν, καὶ εἰς τὴν κρίσιν ὑπὲρ παντὸς τοῦ πολέμου ἐπισφαλές. Οἱ δὲ Ἀλέξανδρος ἀπεκρίθη πρὸς ταῦτα τοιοῦτοτρόπως. Ταῦτα μὲν, ὦ Παρμενίων, γνωρίζω· αἰσχύνομαι ὅμως νὰ ἐμποδισθῶμεν ἀπὸ αὐτὸ τὸ βευμάτιον (οὕτως ἐσμύκρυνε μὲ τὸν λόγον τὸν Γρανικὸν ποταμὸν) νὰ διαπεράσωμεν, καθὼς εὕρισκόμεθα, ἐν ᾧ διεπέρασα εὐκόλως αὐτὸν τὸν Ἑλλήσποντον· καὶ διὰ τοῦτο μήτε τῆς δόξης τῶν Μακεδόνων κρίνω ἄξιον τοῦτο, μήτε τῆς ἐμῆς εἰς τοὺς πολέμους ὀξύτητος· καὶ πρὸς τούτοις σοχάζομαι, ὅτι θέλουσι λάβῃ θάρρος οἱ Πέρσαι, ὅτι εἶναι ἄξιοι νὰ ἀντιπολεμήσωσι πρὸς τοὺς Μακεδόνας, ὅταν μὴ δοκιμάσωσι παρευθὺς ἄξιόν τι τοῦ φόβου κακόν.

ιδ'. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, τὸν μὲν Παρμενίωνα ἔσειλε νὰ διοικήσῃ τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα, αὐτὸς δὲ ἦλθεν εἰς τὴν δεξιάν· καὶ προέταξεν εἰς μὲν τὸ δεξιὸν πρῶτον τὸν Φιλώταν τοῦ Παρμενιῶνος τὸν υἱόν, ἔχοντα τοὺς ἐταίρους ἱππέας, τοὺς τοξότας καὶ τοὺς

Λ'.

(8) εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ παντὸς πολέμου τὴν κρίσιν] εἰ γὰρ ἡττώμεθα, πολλοὺς ἂν εἶχον ἐχθροὺς ὀπίσω τοὺς πρότερον φίλους νομιζομένους· οἵτινες τὴν πρώτην μάχην περιορῶντες, ὅπως ἔξει, οὕτως ἐπὶ τὰ δευτέρα τρέψασθαι ἔμελλον· ὅρα καὶ κατωτέρω βιβλ. β', ις', 2.

Ἀγριῶνας τοὺς ἀκουτιζᾶς· Ἀμύντας δὲ ὁ Ἀρβαί-
 βαίου, τοὺς τε σαρισσαφόρους ἱππέας ἔχων, Φι-
 λώτα ἐπετάχθη, καὶ τοὺς Παίονας καὶ τὴν Ἰλιν
 3 τὴν Σακράτους. Ἐχόμενοι δὲ τούτων ἐτάχθησαν
 οἱ ὑπασπισταὶ τῶν ἐταίρων, ὧν ἡγεῖτο Νικάνωρ
 ὁ Παρμενίωνος· ἐπὶ δὲ τούτοις, ἡ Περδίκκου τοῦ
 Οὐρόντου φάλαγξ· ἐπὶ δὲ, ἡ Κοίνου τοῦ Πολε-
 μοκράτους· ἐπὶ δὲ, ἡ Κρατεροῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου·
 ἐπὶ δὲ, ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομένους· ἐπὶ δὲ, ὧν
 4 Φίλιππος ὁ Ἀμύντου ἦρχε. Τοῦ δὲ εὐωνύμου πρῶ-
 τοι μὲν οἱ Θετταλοὶ ἱππεῖς ἐτάχθησαν, ὧν ἡγεῖ-
 το Κάλας ὁ Ἀρπάλου· ἐπὶ δὲ τούτοις, οἱ ξύμμα-
 χοι ἱππεῖς, ὧν ἦρχε Φίλιππος ὁ Μενελάου· ἐπὶ
 5 δὲ τούτοις, οἱ Θράκες ὧν ἦρχεν Ἀγάθων· Ἐχό-
 μενοι δὲ τούτων πεζοὶ, ἥ τε Κρατεροῦ φάλαγξ
 καὶ ἡ Μελεάγρου καὶ ἡ Φιλίππου, ἔστε ἐπὶ τῷ
 6 μέσῳ τῆς ξυμπάσης τάξεως. Περσῶν δὲ ἱππεῖς
 μὲν ἦσαν ἐς δισμυρίους, ξένοι δὲ πεζοὶ μισθοφό-
 ροι ὀλίγον ἀποδέοντες δισμυρίων· ἐτάχθησαν δὲ
 τὴν μὲν ἵππον παρατείναντες τῷ ποταμῷ κατὰ
 τὴν ὄχθην ἐπὶ φάλαγγα μακρὰν, τοὺς δὲ πεζοὺς
 κατόπιν τῶν ἱππέων· καὶ γὰρ ὑπερδέξια ἦν τὰ
 7 ὑπὲρ τὴν ὄχθην χωρία. ἡ δὲ Ἀλέξανδρον αὐτὸν
 καθεώρων (δῆλος γὰρ ἦν τῶν τε ὅπλων τῇ λαμ-
 πρότητι καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν τῇ σὺν ἐκπλήξει
 θωρακείᾳ) κατὰ τὸ εὐώνυμον σφῶν ἐπέχοντα,
 ταύτῃ πυκνὰς ἐπέταξαν τῇ ὄχθῃ τὰς Ἰλας τῶν
 ἱπ-

(3) ἐπὶ δὲ] τὸ δὲ πλήρες ἐπὶ δὲ τούτοις· οὕτως
 εἶπεν ἑλληνικῶς καὶ ἀνωτέρω γ', 2. (4) τοῦ δὲ εὐωνύ-
 μου] ἐννοητέον τὴν Ἐπὶ πρότεσιν ἔξωθεν ἢ μᾶλλον ἀπο-
 δοτέα ἡγευικὴ κτητικῶς εἰς τὸ Πρῶτοι (7) τῇ τῶν ὁ-
 πλων λαμπρότητι] ἦν γὰρ τῇ πέλτῃ καὶ τοῦ κράνους τῇ

Ἀγριαῖνας ἀκοντιστάς· ἔπειτα δὲ τὸν Ἀμύνταν τὸν
 υἱὸν τοῦ Ἀρραβαίου, ἔχοντα καὶ αὐτὸν τοὺς δορυφό-
 ρους ἱππέας, τοὺς Παίονας, καὶ τοῦ Σακράτους τὸ
 τάγμα· μετὰ δὲ τούτους ἐτάχθησαν ἐκ τῶν ἐταί-
 ρων οἱ ὑπασπισταί· τῶν ὁποίων ἡγεμὼν ἦτον ὁ Νι-
 κανὼρ τοῦ Παρμενίωνος ὁ υἱός· ἐκ τούτων δὲ ἐτάχθη
 ἡ φάλαγξ τοῦ Περδίκκου καὶ τοῦ Οἰβρόντου· μετὰ
 ταύτην δὲ ἡ φάλαγξ τοῦ Κύντου τοῦ υἱοῦ τοῦ Πο-
 λεμοκράτους· ἔπειτα δὲ ἡ φάλαγξ τοῦ Καρτεροῦ τοῦ
 υἱοῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου· ἐπομένως δὲ ταύτης ἡ φάλαγξ
 τοῦ Ἀμύντου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀνδρομένους· μετὰ ταύ-
 την δὲ ἐκείνοι, τοὺς ὁποίους ἐξουσίαζεν ὁ Φίλιππος
 ὁ υἱός τοῦ Ἀμύντου. Εἰς δὲ τὸ ἀρισερὸν, πρῶτον μὲν
 ἦσαν οἱ Θεσσαλοὶ ἱππεῖς, τῶν ὁποίων ἄρχων ἦτον
 ὁ Κάλας ὁ υἱός τοῦ Ἀρπάλου· ἐπὶ τούτοις δὲ οἱ
 σύμμαχοι ἱππεῖς· τοὺς ὁποίους διοικῶσεν ὁ Φί-
 λιππος ὁ υἱός τοῦ Μενελάου· μετὰ δὲ τούτους οἱ
 Θρᾷκες, τῶν ὁποίων ἄρχων ἦτον ὁ Ἀγάδων· ἐπο-
 μένως δὲ τούτων οἱ πεζοὶ, ἡ φάλαγξ δηλονότι τοῦ
 Κρατεροῦ, τοῦ Μελεάγρου, καὶ τοῦ Φιλίππου με-
 χρι τοῦ κέντρου πάσης τῆς τάξεως. Ἐκ δὲ τῶν Περ-
 σῶν ἱππεῖς μὲν ἦσαν εἴκοσι χιλιάδες, ξένοι δὲ πεζοὶ
 μισθοφόροι ὀλίγοντι ὀλιγώτεροι ἀπὸ εἴκοσι χιλιά-
 δας· παρετάχθησαν δὲ καὶ αὐτοὶ ἔχοντες τὸ μὲν ἱπ-
 πικὸν παρατεταμένον εἰς φάλαγγα μακρὰν ἐπάνω
 εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ· τοὺς δὲ πεζοὺς τεταγ-
 μένους κατόπιν τῶν ἱππέων· καθότι οἱ τόποι αὐτοὶ
 εἰς τὰς ὄχθας ἦσαν πολλὰ ἐπιτήδειοι δι' αὐτούς· εἰς
 δὲ τὸ ἀρισερὸν αὐτῶν μέρος, ὅπου ἔβλεπον τὸν Ἀ-
 λε-

χαίτη διαπρεπής· ἥς ἐκατέρωθεν εἰσέκει πτερόν λευκό-
 τιτι καὶ μεγέθει θαυμαστόν. ὡς Πλούταρχος εἰς Ἀλέξαν-
 δρον. (7) κατὰ τὸν εὐώνυμον μὲν σφῶν ἐπύχοντα]

- 8 ἵππων. Χρόνον μὲν δὴ ἀμφοτέρω τὰ στρατεύματα ἐπ' ἄκρου τοῦ ποταμοῦ ἐφeszῶτες, ὑπὸ τοῦ τὸ μέλλον ὀκνεῖν, ἡσυχίαν ἦγον· καὶ σιγὴ ἦν πολλή ἀφ' ἑκατέρων. Οἱ γὰρ Πέρσαι προσέμενον τοὺς Μακεδόνας, ὅποτε ἐσθήσονται ἐς τὸν πόρον, ὥς
- 9 ἐπικεισόμενοι ἐκβαίνουσιν· Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπιδῆσας ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐγκελευσάμενος ἐπεσθαι τε καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς γίνεσθαι, τοὺς μὲν προδρόμους ἱππέας, καὶ μὴν καὶ τοὺς Παίονας προεμβαλεῖν εἰς τὸν ποταμὸν ἔχοντα Ἀμύνταν τὸν Ἀρράβαίου καὶ τῶν πεζῶν μίαν τάξιν, καὶ πρὸ τούτων τὴν Σωκράτους Ἰλιν Πτολεμαῖον τὸν Φιλίππου ἄγοντα, ἣ δὴ καὶ ἐτύγχανε τὴν ἡγεμονίαν τοῦ ἱππικοῦ παντός· ἔχουσα ἐν
- 10 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· αὐτὸς δὲ ἄγων τὸ δεξιὸν κέρας ὑπὸ σαλπύγγων τε καὶ τῷ Εὐαλίῳ ἀλαλάζον-
τας,

ἐξωβελίσθη ὁ Μέν. (8) ἀμφοτέρω τὰ στρατεύματα ἐφeszῶτες] ἡ μετοχὴ ἐφeszῶτες ἑτερογενῶς ἐνεχθῆσα, πρὸς τὸ σηματοδοτοῦμενον ἀποδίδεται. (8) ὑπὸ τοῦ τὸ μέλλον ὀκνεῖν] ἀποδεικνύοντες πρὸς τὸν μέλλοντα κίνδυνον. (9) τοὺς μὲν προδρόμους] ἀνάγνωθι δ' οὕτω φυσικώτερον· ὁ Ἀλέξανδρος, δὲ ἐγκελευσάμενος τὸν μὲν Ἀμύνταν τὸν Ἀρράβαίου, ἔχοντα τοὺς προδρόμους ἱππέας καὶ μὴν καὶ τοὺς Παίονας, καὶ τῶν πεζῶν μίαν τάξιν, προεμβαλεῖν εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ τὸν Πτολεμαῖον ἄγοντα πρὸ τούτων τὴν Σωκράτους Ἰλιν, αὐτὸς δὲ ἄγων ἐμβαίνει εἰς τὸν ποταμὸν· (9) ἣ δὴ καὶ ἐτύγχανε τὴν ἡγεμονίαν τοῦ ἱππικοῦ παντός· ἔχουσα ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ] διετέτακτο, ὥς ὅρκει, ἐν Μακεδονίᾳ οὐμόνον τοῖς ἱππικοῖς ἀλλὰ καὶ τῷ πεζῷ κατ' ἡμέραν πρωτεύειν ἐκάστην τάξιν, καὶ πολλαχῶς ταυτὶ μεταβάλλεσθαι, καὶ τὸν σήμερον μὲν τυχόν· σχόντα τὴν ἡγεμονίαν ἤτοι τοῦ ἱππικοῦ, ἢ τοῦ πε-

λέξανδρον· ὅς τις ἐγνωρίζετο μακρόθεν ἀπὸ τῶν ὀπλων τὴν λάμψιν, καὶ ἀπὸ τὸ ἐπόμενον πλῆθος τῶν θεραπεύοντων, ἐνταῦθα ἐδιώρισαν ἐν τῇ ὄχθῃ πολλὰ πυκνὰ τὰ τάγματα τῶν ἱππέων. Ἐντεῦθεν δὲ ἀμφοτέρωθεν τὰ στρατεύματα ἰσάμενα ἰκανὸν καιρὸν εἰς τὴν ὄχθην ἐπάνω, ἡσύχαζον διὰ τὸν φόβον τοῦ μέλλοντος· καὶ σιωπῇ ἦτον εἰς ἑκατέρους μεγαλωτάτῃ· ἐπειδὴ οἱ Πέρσαι ἐπρόσμενον τοὺς Μακεδόνας νὰ ἔμθωσιν εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ οὕτως νὰ ὀρμήσωσι κατ' αὐτῶν εἰς τὴν ἀπόβασιν. Ὡς τόσον ὁ Ἀλέξανδρος ἀναβὰς εἰς τὸν ἵππον, καὶ προσάξας τοὺς περίεχ' νὰ τὸν ἀκολουθήσωσι, παρακινήσας αὐτοὺς νὰ δείξουν ἀνδραγαθίαν, καὶ τὸν Ἀμύνταν τὸν υἱὸν τοῦ Ἀρραβαίου νὰ ἔμβῃ εἰς τὸν ποταμὸν μετὰ τοὺς προδρόμους ἱππέας, καὶ τοὺς Παίονας, καὶ πρὸς τούτοις τῶν πεζῶν ἓνα τάγμα· καὶ πρὸ τούτων τὸν Πτολεμαῖον τὸν υἱὸν τοῦ Φιλίππου ἔχοντα τοὺς Σωκράτους τὸ τάγμα· τὸ ὅποιον ἔτυχε μάλισα νὰ ἔχῃ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ τὴν ἡγεμονίαν ὅλου τοῦ ἱππικοῦ· αὐτὸς δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἔχων τοὺς ἐν τῷ δεξιῷ ἀλαλάζοντας τὸν Εὐνάλιον, καὶ σαλπίζοντας, ἐμβαίνει εἰς τὸν πόρον τοῦ

ζικοῦ, ἄκριον εἶναι δεύτερον, καὶ τὴν ὑστραίαν τρίτον καὶ ἔξῃς οὕτω, μέχρις ἂν ἡ τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ ἡμέρα περιούσῃ καὶ πολλαχῶς ἐν βαθμοῖς παπαικίλμειν αὐτῷ ἐκινέσθῃ· καὶ τοῦτ' εἴκειν οὐμόνου ἐφ' ἐνὸς τοῦ ἡγεμόνος διατηρεῖσθαι, ἀλλὰ διὰ πασῶν τῶν τάξεων· ὥς σφζεσθαι ποικίλῃ κατ' ἐκάστην ἡμέραν τὴν τιμὴν ἐν ταῖς τάξεσι, καὶ μηδένα τῶν ἡγεμόνων ἐν μηδεμίᾳ ἐβδομάδι τὸν αὐτὸν κατέχειν τῶν πρωτεύον βαθμῶν, διὰ πάντων μετατιθεμένης τῆς διακοσμήσεως ταύτης· ὅρα δὲ καὶ κατωτέρω· κή, 5 καὶ βιβλ. ε. ιγ'· 8 σαφέστερον καὶ περὶ πάντων τῶν ἡγεμόνων εἰρημένον· ὃ δὲ ὁ Ἀρριανὸς ἡγεμο-

τας, ἐμβαίνει ἐς τὸν πόρον, λοξὴν αἰὲ παρατείνων τὴν τάξιν, ἣ παρεῖλκε τὸ βεῦμα, ἵνα δὴ μὴ ἐκβαίνοντι αὐτῷ οἱ Πέρσαι κατὰ κέρας προσπίπτουσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς, ὡς ἀνυσὸν, τῇ φάλαγγι προσμίξῃ αὐτοῖς.

- 1 **ΙΕ.** Οἱ δὲ Πέρσαι, ἣ πρῶτοι οἱ ἀμφὶ Ἀμύνταν καὶ Σωκράτην προσέσχον τῇ ὄχθῃ, ταύτῃ καὶ αὐτοὶ ἀνωθεν ἔβαλλον· οἱ μὲν αὐτῶν, ἀπὸ τῆς ὄχθης ἐξ ὑπερδεξίου ἐς τὸν ποταμὸν ἐσακοντίζοντες· οἱ δὲ, κατὰ τὰ χθαμαλότερα αὐτῆς ἐς τε
2 ἐπὶ τὸ ὕδωρ καταβαίνοντες. Καὶ ἦν τῶν τε ἱππέων ὠδισμός, τῶν μὲν ἐκβαίνειν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, τῶν δ' εἶργειν τὴν ἐκβασιν· καὶ παλτῶν ἀπὸ μὲν τῶν Περσῶν πολλὴ ἄφεςις, οἱ Μακεδόνες δὲ ξὺν
3 τοῖς δάρασιν ἐμάχοντο. Ἀλλὰ τῷ τε πλήθει πολὺ ἐλαττούμενοι Μακεδόνες ἐκακοπάθου ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ, καὶ αὐτοὶ ἐξ ἀβεβαίου τε καὶ ἄμα κάτωθεν ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀμυνόμενοι· οἱ δὲ Πέρσαι, ἐξ ὑπερδεξίου τῆς ὄχθης· ἄλλως τε καὶ τὸ κράτιστον τῆς Περσικῆς ἵππου ταύτῃ ἐπετέτακτο,

το,

νίαν καλεῖ, τοῦτο ὁ Ἡρόδοτος πρυτανείαν ἐκάλεσεν, οὕτως εἰπών· ὡς ἐκάσῃ αὐτέων ἐγίνετο ἡ πρυτανήϊ τῆς ἡμέρης βιβλ. 3, 112. τοῦτο δὲ ἦν, ὡς οἶμαι, ἵν' ἕκαστος τῶν ἡγεμόνων, καὶ ἐκάσῃ τῶν τάξεων τῆς μεγίστης ἀξιοῖτο τιμῆς, καὶ ἀπροφασίως ἐν τοῖς κινδύνοις παραβάλλεσθαι· (10) λοξὴν αἰὲ παρατείνων τὴν τάξιν] λοξὴ δὲ, ἢ τὸ μὲν κέρας, ὁπότερον ἂν προαιρῆται, πλείονος τῶν πολεμίων ἔχουσα, καὶ ἐν αὐτῇ τὸν ἀγῶνα ποιοῦμένη· τὸ δὲ ἕτερον ἐν ἀποστάσει δι' ὑπομονῆς ἔχουσα. Αἰν. τακτ. κεφ. 30 τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ὁ Ἀρριανὸς ἐν τοῖς τακτικαῖς κεφ. 36 φησί. (10) ἵνα μὴ αὐτῷ ἐκβαίνοντι κατὰ κέρας] ἐπειδὴ διὰ τε τὸ βεῦμα τοῦ ποταμοῦ ἐν πολ-

τοῦ ποταμοῦ, λοξὴν αἰεὶ παρατείνων τὴν τάξιν πρὸς τὴν θέσιν τοῦ ρεύματος, διὰ τὴν μὴ ἀπαντήσασιν αὐτοὺς κατὰ κέρας οἱ Πέρσαι, διαβαίνοντας ἤδη τὸν ποταμὸν, ἀλλὰ νὰ ἐφορμήσῃ καὶ αὐτὸς κατ' αὐτῶν, ὅσον ἐδύνατο κατὰ μέτωπον ἐν σχήματι φάλαγγος.

ἰε'. Οἱ δὲ Πέρσαι ὥρμησαν καὶ αὐτοὶ καθ' ὃ μέρος τῆς ὀχθῆς ἄρχισαν νὰ ἐκβαίνωσι πρῶτοι οἱ περὶ τὸν Ἀμύνταν καὶ τὸν Σωκράτην, ἄλλοι μὲν ῥίπτοντες ἀκόντια ἀπὸ τῆς ὀχθῆς ἄνωθεν ἐκ τόπων ἐπιτηδείων κάτω πρὸς τὸν ποταμὸν, ἄλλοι δὲ καταβαίνοντες κατωτέρω εἰς τὰ ταπεινότερα μέρη μέχρι τοῦ ποταμοῦ· καὶ ἐνταῦθα γίνεται πολλὴ ταραχὴ καὶ ὠδισμὸς τῶν ἱππέων, τῶν μὲν, προθυμοποιουμένων νὰ ἀποδῶσιν ἔξω τοῦ ποταμοῦ εἰς τὴν γῆν, τῶν δὲ προσπαθούντων νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἐκβασιν· καὶ οἱ μὲν Πέρσαι ἐρρίπτου πλῆθος πελτῶν, οἱ δὲ Μακεδόνες ἐμάχοντο ἀπὸ χειρὸς μὲν τὰ δόρατα. Ὡς τὸσον οἱ Μακεδόνες ὀλιγώτεροι ἤδη ὄντες, ἐπασχον παρὰ πολὺ εἰς τὴν πρώτην ταύτην ὁρμὴν, ἐπειδὴ αὐτοὶ μὲν ἐμάχοντο μάλιστα κάτωθεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, ἐκ τόπου ἐπισφαλοῦς· οἱ δὲ Πέρσαι ἄνωθεν ἐκ τῆς ὀχθῆς ἐκ μέρους ἐπιτηδείου, ἐνθα μάλιστα ἦτον παρα-
τε-

λοῖς βαθὺ ὃν καὶ ὀρητικόν, καὶ διὰ τὸ ὑπερύψηλον τῶν εἰς τὸ ἀντιπέρασ ὀχθῶν οὐκ ἐδύνατο κατὰ μέτωπον ἐπάγειν τὴν φάλαγγα, ἦγε λοξὴν, ὡς αὐτῇ προχωροῖη, καὶ οὐ κατὰ κέρας (ὅρα ἄνωτέρω· 17', 5 καὶ 7) ἵνα μὴ ἀθρόοι οἱ πολέμιοι ὀλίγοις ἐπικείμενοι βλάπτοιεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς προσάγοι, ὡς οἷόν τε λοξῶς μὲν, ἀλλ' ὡς φόβον πανταχῇ παρέχων, καὶ δόκησιν πολλαχῇ τῆς εἰς τὴν ὀχθὴν ἀποβάσεως.

(3) Εἰς ἀρεβαίου] ἐκ τόπου ὀλισθηροῦ, καὶ πηλώ-

το, οἷ τε Μένονος παῖδες, καὶ αὐτὸς ὁ Μένων
 4 μετὰ τούτων ἐκινδύνευσε. Καὶ οἱ μὲν πρῶτοι τῶν
 Μακεδόνων ξυμμίζαντες τοῖς Πέρσαις, κατεκό-
 πησαν πρὸς αὐτῶν, ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι, ὅ-
 σοι γε μὴ πρὸς Ἀλέξανδρον πελάζοντα ἀπέκλιναν
 αὐτῶν. Ἀλέξανδρος γὰρ ἤδη πλησίον ἦν. ἅμα οἱ
 5 ἄγων τὸ κέρας τὸ δεξιόν. Καὶ ἐμβάλλει ἐς τοὺς
 Πέρσας πρῶτος, ἵνα τὸ πᾶν σῖφος τῆς ἵππου καὶ
 αὐτοὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν τεταγμένοι ἦσαν,
 καὶ περὶ αὐτῶν ξυνεισῆκει μάχη καρτερὰ, καὶ ἐν
 τούτῳ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις τῶν τάξεων τοῖς Μακε-
 6 δόσι διέβαινον οὐ χαλεπῶς ἤδη. Καὶ ἦν μὲν ἀπὸ
 τῶν ἵππων ἡ μάχη, πεζομαχία δὲ μᾶλλον τι ἐφαί-
 κει. Συνεχόμενοι γὰρ ἵπποι τε ἵπποις, καὶ ἄνδρες
 ἀνδράσιν, ἡγωνίζοντο, οἱ μὲν ἐξῴσαι εἰσάπαν ἀ-
 πὸ τῆς ὄχθης, καὶ ἐς τὸ πεδίου βιάσασθαι τοὺς
 Πέρσας, οἱ Μακεδόνες· οἱ δὲ εἰρῆζαί τε αὐτῶν τὴν
 ἑκθασιν οἱ Πέρσαι, καὶ ἐς τὸν ποταμὸν αὖθις ἀ-
 7 πώσασθαι. Καὶ ἐκ τούτου ἐπλεονέκτου ἤδη οἱ
 σὺν Ἀλέξανδρῳ τῇ τε ἄλλῃ ῥώμῃ καὶ ἐμπειρίᾳ,
 καὶ ὅτι ξυστοῖς κρανεῖνοις πρὸς παλτὰ ἐμάχοντο.
 8 Ἐνθα δὴ καὶ Ἀλέξανδρῳ ξυντρίβεται τὸ δόρυ ἐν
 τῇ

δους. (4) οἱ πρῶτοι ξυμμίζαντες, κατεκόπησαν πρὸς αὐ-
 τῶν τῶν Περσῶν] εἴτα παρακατιῶν ὀλίγους πάνυ, καὶ
 οὐκ ἀξίως τοῦ ἀγῶνος καταριζομένη τοὺς ἀποθανόντας· ὁ
 δὲ Πλούταρχος Ἀριστοβούλῳ ἐπόμενος, τέσσαρας τεθνή-
 ναι τῶν Μακεδόνων φησὶ καὶ τριάκοντα. (4) ἅμα οἱ ἄ-
 γων] ἅμα ἐαυτῷ ἄγων. ἴσως δὲ ἔδει περισπᾶσθαι ὡς ἐπ'
 αὐτοπαθείας ληφθεῖσαν τὴν Οἷ ἐνταῦθα. (6) ἡ ἀπὸ
 τῶν ἵππων μάχη πεζομαχία μᾶλλον τί ἐφαίκει·] οὐ γὰρ
 κατὰ κύκλους καὶ ἐξελιγμούς, ὅπερ ἵππικὴ τέχνη ἦν,
 ἀλλ' ἀπὸ χειρὸς ἰσάμενοι, καθάπερ πεζοὶ, ἐμάχοντο,

τεταγμένον καὶ τὸ πλεον ἐκλεκτὸν ἵππικὸν τῶν Περ-
 σῶν, ὅπου καὶ οἱ παῖδες τοῦ Μέρμονος, καὶ αὐτὸς ὁ
 ἴδιος Μέρμων ἐκινδύνευσεν μετὰ τούτων. Ἐνταῦθα
 λοιπὸν οἱ πρῶτοι ἐλθόντες εἰς χεῖρας κατεκόπησαν
 ὑπὸ τῶν Περσῶν, δείξαντες μεγάλην ἀνδραγαδίαν,
 ὅσοι δηλονότι δὲν ἐκκλιναν πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον
 πλησιάζοντα ἤδη μὲ τὸ κέρας τὸ δεξιόν· ὅστις πρῶ-
 τος ἐφώρμησεν εἰς τοὺς Πέρσας, καὶ ὃ μέρος ἦσαν
 παρατεταγμένοι τὸ πλῆθος, καὶ αὐτοὶ οἱ στρατη-
 γοὶ αὐτῶν· καὶ ἔνταῦθα συγκροτεῖται μάχη σφο-
 δροτάτη, καὶ αἱ τάξεις τῶν Μακεδόνων μεταξὺ μία
 μετὰ τὴν ἄλλην ἤδη διέβαινον εὐκολώτερον· καὶ ἡ
 μάχη τοῦ ἵππικοῦ ὁμοίαζε μάλισμα μὲ πεζομαχίαν.
 Ἐπειδὴ συμπεσόντες ἵπποι πρὸς ἵππους, καὶ ἄνδρες
 πρὸς ἄνδρας, ἀγωνίζοντο, ἐκεῖνοι μὲν προθυμοποιού-
 μενοι νὰ ἐξώσωσι τοὺς Πέρσας ἀπὸ τῆς ὀχθῆς, καὶ
 νὰ τοὺς ἐκδιώσωσιν ἔξω εἰς τὸ πεδίον· οἱ δὲ Πέρ-
 σαι αὖθις, νὰ τοὺς ἐμποδίσουν τὴν ἐκβασιν, καὶ νὰ
 τοὺς ἀπωθήσωσι πάλιν εἰς τὸν ποταμόν. Ἐντεῦθεν
 δὲ ὑπερτεροῦσαν οἱ Μακεδόνες καὶ διὰ τὴν ἀνδρίαν
 καὶ ἐμπειρίαν, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἐμάχοντο καὶ μὲ δόρα-
 τα ἐκ κρανέας ἐναντίον εἰς τὰ παλτά τῶν Περσῶν·
 καὶ ἔνταῦθα συντρίβεται ἐν τῇ μάχῃ καὶ τὸ δόρυ
 τοῦ Ἀλεξάνδρου· καὶ αὐτὸς ζητεῖ ἄλλο εὐθύς ἀπὸ
 τὸν Ἀρετιν τὸν βασιλικὸν ἀναβολέα, ἀλλὰ καὶ οὗτος,
 ἐπειδὴ ἐμάχετο καὶ αὐτὸς, εἶχεν τὸ οἰκεῖον δόρυ συν-

ΤΕ-

ἵνα μὴ δοῖεν χώραν οἱ Πέρσαι τοῖς Μακεδόσιν παρατα-
 θῆναι, ἀλλ' αὐτοῦ ἐν ταῖς ὀχθαῖς ὠσουμένους σεραχη-
 ρεῖσθαι. (7) ξυστοῖς κρανείοις] ξυστὸν μὲν τὸ δόρυ αὐτὸ,
 παρὰ τὸ ἐξέσθαι ἐν τῇ κατασκευῇ, ὅπλον ἐκ τοῦ ἐγ-
 γὺς ἐνεργούμενον· τὸ δὲ παλτὸν ἐκ τοῦ πάλλασθαι, ὅ-
 περ καὶ πόρρωθεν βάλλεται· ἣν δὲ πολλῶν βραχυτέρων

- τῇ μάχῃ· ὁ δὲ Ἀρετινὴν ἤτει δόρυ ἕτερον, ἀναβολέα
 τῶν βασιλικῶν· τῷ δὲ καὶ αὐτῷ πονουμένῳ συν-
 τετριμμένον τὸ δόρυ ἦν· ὁ δὲ τῷ ἡμίσει κεκλα-
 σμένου τοῦ δόρατος οὐκ ἀφανῶς ἐμάχετο, καὶ
 τοῦτο δείξας Ἀλεξάνδρῳ, ἄλλον αἰτεῖν ἐκέλευε.
 9 Δημάρατος δὲ, ἀνὴρ Κορίνθιος τῶν ἀμφ' αὐτὸν
 10 ἑταίρων, δίδωσιν αὐτῷ τὸ αὐτοῦ δόρυ. Καὶ ὅς ἀ-
 ναλαβαὶν, καὶ ἰδὼν Μιθριδάτην τὸν Δαρείου γαρ-
 ρὸν πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων προῖππεύοντα, καὶ ἐ-
 πάγοντα ἅμα οἱ ὥσπερ ἔμβολου τῶν ἵππέων,
 ἐξελαύνει καὶ αὐτὸς πρὸ τῶν ἄλλων· καὶ παίσας
 εἰς τὸ πρόσωπον τῷ δόρατι, καταβάλλει τὸν Μι-
 11 θριδάτην. Ἐν δὲ τούτῳ Φοισάκης μὲν ἐπελαύνει
 τῷ Ἀλεξάνδρῳ, καὶ παίει Ἀλεξάνδρου τὴν κε-
 φαλὴν τῇ κοπίδι, καὶ τοῦ μὲν κράνους τί ἀπέθραυ-
 σε, τὴν πληγὴν δὲ ἔσχε τὸ κράνος. Καὶ κατα-
 βάλλει καὶ τοῦτον Ἀλέξανδρος, παίσας τῷ ξυσσῶ
 12 διὰ τοῦ θώρακος εἰς τὸ σῆρνον. Σπιθριδάτης δὲ
 ἀνετέτατο μὲν ἤδη ἐπ' Ἀλέξανδρον ὀπισθεν τὴν
 κοπίδα, ὑποφθάσας δὲ αὐτὸν Κλεῖτος ὁ Δρωπίδου
 παίει κατὰ τοῦ ὤμου, καὶ ἀποκόπτει τὸν ὤμον
 τοῦ Σπιθριδάτου ξὺν τῇ κοπίδι· καὶ ἐν τούτῳ
 ἐπεκβαίνοντες αἰεὶ τῶν ἵππέων, ὅσοις προῦχώρει
 κατὰ τὸν ποταμὸν, προσεγίγνοντο τοῖς ἀμφ' Ἀ-
 λέξανδρον.

15.

τοῦ ξυσσῶ. (8) ἀναβολέα τῶν βασιλικῶν] ἀναβολεῖς βα-
 σιλικοὶ εἰσὶν, οἵτινες ἀναβάλλουσιν τὸν βασιλεῖα ἐπὶ τὸν
 ἵππον, ἀνακουφίζοντες, καὶ τοῦ ἀναβολέως (ὅπερ οὕτω
 καὶ τὴν σκόλαν αὐτὴν δηλοῖ) λαβόμενοι· οὕτω δὲ καὶ
 Πλούταρχος εἰς τὸν Κράσον· ἅμα δὲ ἵππος παρέσθι τῷ
 Κράσῳ χρυσοχάλινος, καὶ οἱ ἀναβολεῖς αὐτὸν ἀράμενοι
 παρεβίβασαν. (10) ὥσπερ ἔμβολου·] εἰς σερνὸν τοῦ μπρο-

τετριμμένον, καὶ μὲ τὸ μέρος τὸ ἥμισυ γευναίως ἐμάχετο· τὸ ὅποιον καὶ δείξας εἰς τὸν Ἀλέξανδρον, εἶπε νὰ ζητήσῃ ἀπὸ ἄλλον τινά· ἔθεν καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ὁ Δημάρατος ὁ Κορίνθιος τὸ οἰκεῖον, εἷς ὢν ἀπὸ τούς ἐταίρους τοῦ Ἀλεξάνδρου· τὸ ὅποιον ἄμα λαβὼν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ἰδὼν τὸν Μισριδάτην τὸν γαμβρὸν τοῦ Δαρείου σχηματίσαντα τὸ ἱππικὸν ὥσπερ ἔμβολον, καὶ προχωροῦντα παραπολὺ πρὸ τῶν ἄλλων, τρέχει καὶ αὐτὸς πρὸ τῶν ἄλλων, καὶ κτυπήσας αὐτὸν εἰς τὸ πρόσωπον, τὸν ἐφόνευσεν. Ἐν τούτῳ δὲ ἄρμισε ὁ Ῥοισάκης ἐναντίον τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἐκτύπησεν αὐτὸν μὲ τὴν κοπίδα εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐκ τῆς περικεφαλαίας ἐκόπη μὲν μέρος τι, ἐμπόδισεν ὁμως αὐτῇ τὴν πληγὴν· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος, κτυπήσας εὐθύς καὶ αὐτὸν εἰς τὸ σῆ-
δας διὰ μέσου τοῦ θώρακος, τὸν ἔρριψε κάτω· ὁ δὲ Σπιθριδάτης ἀνέτεινεν ὅπισθεν τὴν κοπίδα ἤδη πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, ἀλλ' ἐπρίφθασεν εὐθύς ὁ Κλεῖτος ὁ υἱὸς τοῦ Δρωπίδου ὅπισθεν, καὶ κτυπήσας αὐτὸν εἰς τὸν ὤμων, ἀπέκοψεν αὐτὸν μετὰ τῆς κοπίδος· καὶ ἐν τούτῳ διαβαίνοντες οἱ Μακεδόνες τὸν ποταμὸν, οἱ δυνάμενοι, συνετάττοντο εἰς τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸ κράτευμα.

ΙΣ'.

σθεν μέρος ἐπῆγε τοὺς ἄλλους ἱππεῖς· ὦν προσεῖχκει αὐ-
τὸς ἐν τῇ ἐφόδῳ καὶ πρῶτος ἐπέτρεχεν· ὅρα δὲ τὴν ἔμ-
βολον εἰς τὰ σχήματα τῶν τακτικῶν. (11) τὴν πλη-
γὴν δὲ ἔσχε τὸ κράνος] ὁ δὲ Πλούταρχος αὐτῶς ἐκφρά-
ζει τοῦτο· συμπεπτωκάτων δ' αὐτῶν, ὁ Σπιθριδάτης ὑ-
ποσήσας ἐκ πλαιγίῳ τὸν ἵππον, καὶ μετὰ σπουδῆς ἐυ-
νανασῆς, κοπίδι βαρβαρικῇ κατήνευχε· καὶ τὸν μὲν λό-
φον ἀπέρριψε μετὰ θάτερου πτεροῦ, τὸ δὲ κράνος πρὸς
τὴν πληγὴν ἀκριβῶς καὶ μόλις ἀντέσχευ, ὥς τῶν πρῶ-

- 1 ις'. Καὶ οἱ Πέρσαι παϊόμενοι τε πανταχόθεν ἤ-
 δη ἐς τὰ πρόσωπα αὐτοῖτε καὶ οἱ ἵπποι τοῖς ξυ-
 ροῖς, καὶ πρὸς τῶν ἵππέων ἐξοιδοῦμενοι, πολλὰ
 δὲ καὶ πρὸς τῶν ψιλῶν ἀναμεμιγμένων τοῖς ἵπ-
 πεῦσι βλαπτόμενοι, ἐγκλίνουσι ταύτῃ πρῶτον,
 2 ἢ Ἀλέξανδρος προεκινδύνευσεν. ὧς δὲ τὸ μέσον ἐ-
 νεδεῶκει αὐτοῖς, παρεβήγυντο δὴ καὶ τὰ ἐφ' ἐ-
 κάτερα τῆς ἵππου· καὶ ἦν δὴ φυγὴ καρτερὰ. Τῶν
 μὲν δὲ ἵππέων τῶν Περσῶν ἀπέθανον εἰς χιλίους.
 3 Οὐ γὰρ πολλὴ ἡ δίοξις ἐγένετο, ὅτι ἐξετράπη
 Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοὺς ξένους τοὺς μισθοφόρους·
 ὧν τὸ σῆκος, ἢ τὸ πρῶτον ἐτάχθη, ἐκπλήξει μᾶλ-
 λόν τι τοῦ παραλόγου, ἢ λογισμῷ βεβαίῳ ἔμε-
 4 νε. Καὶ τούτους τήν τε φάλαγγα ἐπαγαγών, καὶ
 τοὺς ἵππεας πάντῃ προσπεσεῖν κελεύσας, ἐν μέ-
 σῳ δὲ ὀλίγου κατακόπτει αὐτούς· ὥς τε διέφυγε
 μὲν οὐδεὶς, ὅτι μὴ διέλαθέ τις ἐν ταῖς νεκροῖς· ἐ-
 5 ζωγρήθησαν δὲ ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους. Ἔπεσον
 δὲ καὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν, Νιφάτις τε καὶ
 Πετήνης, καὶ Σπιθριδάτης ὁ Λυδίας σατράπης, καὶ
 ὁ τῶν Καππαδοκῶν ὑπαρχος Μιθροβουζάνης, καὶ
 Μιθριδάτης ὁ τοῦ Δαρείου γαμβρός, καὶ Ἀρβου-
 πάλης ὁ Δαρείου τοῦ Ἀρταξέρξεω παῖς, καὶ Φαρ-
 νάκης, ἀδελφὸς οὗτος τῆς Δαρείου γυναικὸς, καὶ
 ὁ

των φαῦσαι τριχῶν τὴν πτέρυγα τῆς κοπίδος· προσέτι
 δὲ ὁ Πλούταρχος οὐ τῷ Ροισάκῃ, τῷ δὲ Σπιθριδάτῃ
 ἀποδίδωσι ταῦτο· καὶ ὅτι ὁ Κλέϊτος οὐκ ἀπέκοψε τοῦ
 Σπιθριδάτου τὸν ὦμον ἐν τῇ κοπίδι, ἀλλ' ἐφθασε δια-
 λάσας τῷ ξυστῷ μέσον.

(3) ἐκπλήξει μᾶλλον ἢ λογισμῷ ἔμεινε] ὁ δὲ Πλού-
 ταρχος οὕτω λέγει περὶ τῶν μισθοφόρων τούτων Ἑλλή-
 νων·, οὗτοι δὲ πρὸς τινὶ λόφῳ συζήαντες, ἤτουν τὰ πι-

ιζ'. Οἱ δὲ Πέρσαι κτυπούμενοι ἤδη μετὰ δόρατα εἰς τὰ πρόσωπα πανταχόθεν αὐτοῖ καὶ οἱ ἵπποι, καὶ ἔξωθούμενοι ὑπὸ τῶν ἐναντίων ἱππέων, καὶ βλαπτόμενοι ὅχι ὀλιγώτερον ὑπὸ τῶν ψιλῶν· οἵτινες ἦσαν ἀναμεμιγμένοι μετὰ τῶν ἱππέων, πρέπονται ἤδη εἰς φυγὴν καὶ ὁ μέρους μάλισα ἐμάχετο ὁ Ἀλέξανδρος. Ἀφ' οὗ δὲ ἐνέδωκεν εἰς φυγὴν πρὸ μέσου αὐτῶν, διεβράχισαν εὐθὺς ἑκατέρωθεν καὶ αἱ πτέρυγες· καὶ εὐτεῦθεν ἐσάθη μία φυγὴ σφοδρὸτάτη· καὶ ἀπέθανον μὲν ἀπὸ τοὺς ἱππεῖς τῶν Περσῶν ἕως χίλιοι μόνον· καὶ ὅτι δὲν ἐδίωξεν αὐτοὺς ἐπιπολὺ ὁ Ἀλέξανδρος, ἐπειδὴ καὶ ἐπέσρεψεν ἐναντίον τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων· οἵτινες ἐκπλαγέντες μᾶλλον τὸ παράδοξον τόλμημα τῶν Μακεδόνων, καὶ οὐχὶ μελογισμὸν βέβαιον καὶ ὀρθόν, ἐνέμειναν εἰς τὴν πράτην αὐτῶν θέσιν, καὶ ἦν ἐτάχθησαν ἐξ ἀρχῆς· πρὸς τοὺτους λοιπὸν, ὀρμήσας μὲ τὴν φάλαγγα εἰς τὸ μέσον, καὶ μὲ τὸ ἱππικὸν ἰσχυρῶς ὁ Ἀλέξανδρος πανταχόθεν, ἐν ὀλίγῳ καιρῷ κατέκοψεν αὐτοὺς εἰς τὸ μέσον· ὥστε οὐδεὶς διέφυγεν ἐξ αὐτῶν, ἔξω μόνου, ἂν ἐκρύβη τις μεταξύ τῶν νεκρῶν· ἐλήφθησαν δὲ ζῶντες περίπου τοὺς δισχιλίους· ἐφονεύθησαν δὲ καὶ ἐκ τῶν Περσικῶν στρατηγῶν, ὁ Νιφάτης καὶ ὁ Πετήνης· Σπιθριδάτης ὁ τῆς Λυδίας σατράπης καὶ ὁ Μηθροβουζάνης ὁ ὑπαρχὸς τῆς Καππαδοκίας· Μηθριδάτης ὁ γαμβρὸς τοῦ Δαρείου, καὶ ὁ Ἀρβουπάλης ὁ υἱὸς τοῦ Δαρείου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀρταξέρξου, καὶ ὁ Φαρνάκης ὁ ἀδελφὸς τῆς γυναικὸς τοῦ Δαρείου, καὶ

ὁ

εὖ τὸν Ἀλέξανδρον· ὁ δὲ θυμῷ μᾶλλον, ἢ λογισμῷ, πρῶτος ἐμβαλὼν, τόν τε ἵππον ἀποβάλλει, ξίφει πληγύνει (ἦν δ' ἄλλος, οὐχ ὁ Βουκεφάλας) καὶ τοὺς πλείους τῶν ἀποθανόντων, καὶ τραυματισθέντων ἐκεῖ συνε-

6 ὁ τῶν ξένων ἡγεμὼν Ὡμάρις. Ἀρσίτης δὲ ἐκ μὲν
 τῆς μάχης φεύγει εἰς Φρυγίαν, ἐκεῖ δὲ ἀποθνή-
 σκει αὐτὸς πρὸς αὐτοῦ, ὡς ὁ λόγος, ὅτι αἴτιος ἐ-
 δόκει Πέρσαις γενέσθαι τοῦ ἐν τῷ τότε πταίσμα-
 7 τος. Μακεδόνων δὲ τῶν μὲν ἑταίρων ἀμφὶ τοὺς ἑξ-
 κοσι καὶ πέντε τῇ πρώτῃ προσβολῇ ἀπέθανον, καὶ
 τούτων χαλκαὶ εἰκόνες ἐν Δίῳ ἐστάσιν, Ἀλεξάν-
 δρου κελεύσαντος Λύσιππον ποιῆσαι, ὅσπερ καὶ
 8 Ἀλέξανδρον μόνος προκριθεὶς ἐποίει. Τῶν δὲ ἄλ-
 λων ἱππέων, ὑπὲρ τοὺς ἐξήκοντα, πεζοὶ δὲ ἐς
 τοὺς τριάκοντα· καὶ τούτους τῇ ὕστερα ἡμέρᾳ ἔθαψεν
 Ἀλέξανδρος ξὺν τοῖς ὅπλοις τε καὶ ἄλλῳ κόσμῳ·
 γονεῦσι δὲ αὐτῶν καὶ παισὶ τῶν τε κατὰ τὴν χώ-
 ραν ἀτέλειαν ἔδωκε, καὶ ὅσαι ἄλλαι ἢ τῷ σώμα-
 9 τι λειτουργίαι, ἢ κατὰ τὰς κτήσεις ἐκάσων, εἰ-
 σφοραί. Καὶ τῶν τετραμμένων δὲ πολλὴν πρόνοιαν
 ἔσχεν, ἐπελθόντε αὐτὸς ἐκάστους καὶ τὰ τραύ-
 ματα ἰδὼν, καὶ ὅπως τις ἐτρώθῃ ἐρόμενος, καὶ
 ὅτι πράττων, εἰπεῖν τε καὶ ἀλαζονεύσασθαι οἱ
 10 παρασχών. Οἱ δὲ καὶ τῶν Περσῶν τοὺς ἡγεμόνας
 ἔθαψεν. Ἐθαψε δὲ καὶ τοὺς μισθοφόρους Ἕλλη-
 νας, οἱ ξὺν τοῖς πολεμίοις στρατεύοντες ἀπέθα-
 νον·

βη κινδυνεύσαι καὶ πεσεῖν, πρὸς ἀνδράποδες ἀπεγνωκό-
 τας καὶ μαχίμους συμπλεκομένους· (6) ὅτι αἴτιος ἐδό-
 κει Πέρσαις τοῦ ἐν τῷ τότε πταίσματος] ὡς ἀποφάσας
 τὴν γνώμην τοῦ Μέμνονος· ὅρα ἀνωτέρω. 13, 18. (8)
 πεζοὶ δὲ ἐς τριάκοντα] οἱ σύμπαντες δὲ 115· κατὰ δὲ
 τὸν Πλούταρχον εἰσάγοντα τὸν Ἀριστόβουλον, τριάκον-
 τα καὶ πέντε ἐγένοντο οἱ νεκροί· ὧν πεζοὶ ἦσαν μόνον ἐν-
 μέν· ἀλλὰ τοιαῦτα παράλογα φεύδῃ ἐν τῷ πλήθει τῶν
 ἀποθανόντων ἐν μάχαις καὶ ὁ κατ' ἡμᾶς χρόνος ἔδειξεν
 ὅτι πλείονα, ἐκατέρων ἐλαττούντων μὲν τοὺς ἰδίους πρὸς

ὁ Ὠμάρις τῶν ξένων ὁ στρατηγός. Ὁ δὲ Ἀρσίτης ἐκ τῆς μάχης φεύγει εἰς τὴν Φρυγίαν, καὶ ἐνταῦθα ἐφρονεύθη ὑφ' ἑαυτοῦ καθὼς λέγουσι· καθότι αὐτὸς ἐφάνη αἴτιος εἰς τοὺς Πέρσας νὰ πάθωσι τοιοῦτον κακόν. Ἐκ δὲ τῶν Μακεδόνων ἀπέθανον ἐκ μὲν τῶν ἐταίρων εἰς τὴν πρώτην προσβολὴν πέντε καὶ εἰκοσι, καὶ τούτων Λύσιππος χαλκᾶς εἰκόνας ἔκαμε κατὰ προσαγὴν τοῦ Ἀλέξανδρου, καὶ τὰς ἔζησαν εἰς τὸ ἱερόν τοῦ Διὸς· κατεσκεύασε δὲ ὁ Λύσιππος αὐτοπροαιρέτως καὶ αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον· ἐκ δὲ τῶν ἄλλων ἱππέων ἐφρονεύθησαν ἐξήκοντα καὶ ἐπέκεινα, ἐκ δὲ τῶν πεζῶν ὡς τριάκοντα· τοὺς ὁποίους ἔθαψε σύμπαντας ὁ Ἀλέξανδρος τὴν δευτέραν ἡμέραν μετὰ τῶν ὅπλων ὁμοῦ καὶ τοῦ ἄλλου καλλωπισμοῦ· εἰς δὲ τοὺς γονεῖς αὐτῶν καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς ἐχάρισε τὸ δόσιμον ἐκ τῶν προϊόντων τῆς χώρας εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, καὶ ὅ,τι ἄλλο ἢ ἀπὸ κτήματος συνεισέφερον, ἢ σωματικὴν τινὰ ὑπηρεσίαν προσέφερον, τοὺς ἀφῆκεν ἐλευθέρους ἐκ πάντων· ἐφρόντισε δὲ παραπολὺ καὶ διὰ τοὺς πληγωμένους, ἐπειδὴ ἦλθεν εἰς ἕνα ἕκαστον κατὰ μέρος, καὶ εἶδεν αὐτῶν τὰ τραύματα, ἐρωτῶν πῶς ἕκαστος ἐπληρώθη, καὶ εἰς τί ἀγωνιζόμενος, παρακινῶν αὐτοὺς νὰ εἰπῇ ἕκαστος ἐλευθέρως καὶ καυχώμενος μάλιστα· ἔθαψε δὲ πρὸς τούτοις καὶ τῶν Περσῶν τοὺς ἡγεμόνας· ἔθαψε δὲ ἔτι καὶ τοὺς μισθοφόρους Ἕλληνας, οἱ ὅποιοι ἦσαν σύμμαχοι τῶν Περσῶν· ὅσους δὲ ἔξ αὐτῶν ἔλαβεν αἰ-

τὸ σεμνότερον, ὑπεραυξούντων δὲ τὰ τῶν ἐναντίων πρὸς τὸ ἐκπληκτικώτερον. (10) εἰπεῖν τε καὶ ἀλαζονεύσασθαι οἱ παρασχών·] ἐνδιδούς αὐτοῖς θάρρος μετ' ἀλαζονίας καυχῆσασθαι, ὅπως ἕκαστος ἀγωνιζόμενος ἄριστα, τέτρωται· τοῦτο δ' οὖν ἔργον ἀρίστου στρατηγοῦ, εἰς τὴν ἀρε-

νον· ὅσους δὲ αὐτῶν αἰχμαλώτους ἔλαβε, τούτους δὲ δῆσας ἐν πέδαις, εἰς Μακεδονίαν ἔπεμψεν ἔργάζεσθαι, ὅτι παρὰ τὰ κοινῇ δόξαντα τοῖς Ἑλλησιν, Ἕλληνες ὄντες, ἐναντία τῇ Ἑλλάδι ὑπὲρ
 11 τῶν βαρβάρων ἐμάχοντο. Ἀποπέμπει δὲ καὶ εἰς Ἀθήνας τριακοσίας πανοπλίας Περσικᾶς, ἀνάδημα εἶναι τῇ Ἀθηνᾷ ἐν τῇ πόλει· καὶ ἐπίγραμμα ἐπιγραφῆναι ἐκέλευσε τόδε, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ, ΠΛΗΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, ΑΠΟ ΤΩΝ ΒΑΡΒΑΡΩΝ ΤΩΝ ΤΗΝ ΑΣΙΑΝ ΚΑΤΟΙΚΟΥΝΤΩΝ.

1 ἰζ'. Κατασῆσας δὲ Κάλαν σατραπεύειν ἧς Ἀρσίτης ἦρχε, καὶ τοὺς φόρους τοὺς αὐτοὺς ἀποφέρειν τάξας, οὗσπερ Δαρείῳ ἔφερον, ὅσοι μὲν τῶν βαρβάρων κατιόντες ἐκ τῶν ὁρῶν ἐνεχείριζον σφᾶς, τούτους μὲν ἀπαλλάττεσθαι ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἐκά-
 2 ρους ἐκέλευσε. Ζελεΐτας δὲ ἀφῆκε τῆς αἰτίας, ὅτι πρὸς βίαν ἔγνω συσρατεῦσαι τοῖς βαρβάροις. Δασκύλιον δὲ παραλιψόμενον Παρμενίωνα ἐκπέμπει· καὶ παραλαμβάνει Δασκύλιον Παρμενίωνα ἐκλιπόν-
 3 των τῶν φρουρῶν. Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Σάρδεων προὔχεται, καὶ ἀπέχοντας αὐτοῦ ὅσαν ἐδομήκοντα σαδίους Σάρδεων, ἦκον παρ' αὐτὸν Μιθρήνης τε ὁ φρουράρχος τῆς ἀκροπόλεως τῆς ἐν Σάρδεσι, καὶ Σαρδιανῶν οἱ δυνατώτατοι· ἐνδιδόντες οἱ μὲν τὴν πόλιν,
 4 ὁ δὲ Μιθρήνης τὴν ἄκραν καὶ τὰ χρήματα. Ἀλέξανδρος δὲ αὐτὸς μὲν κατεσρατοπέδευσε ἐπὶ τῷ Ἑρμῷ ποταμῷ. Ἀπέχει δὲ ὁ Ἑρμὸς ἀπὸ Σάρδεων σαδίους εἴκοσιν. Ἀμύνταν δὲ τὸν Ἀνδρομένους
 τὴν

τὴν κινῶν τὰς ψυχὰς τῶν καυχωμένων ἐν τοῖς ἔργοις αὐ-
 τῶν, (10) τούτους δὲ δῆσας] ἐκληφθῆτω κένταυρα ὁ
 δὲ ἀντὶ τοῦ διή, ὡς εἴρηται ἐν τῇ α' 11. (10) παρὰ

αἰχμαλώτους, τοὺς ἔβαλεν εἰς δεσμὰ, καὶ τοὺς ἔ-
 ρειλεν εἰς τὴν Μακεδονίαν νὰ ἐργάζωνται· ἐπεὶ δὲ
 Ἕλληνες ὄντες ἐπολέμησαν ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος
 ὑπὲρ τῶν βαρβάρων· τὸ ὅποιον ἦτον ἐναντίον εἰς τὴν
 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ἑλλήνων· ἔσειλε δὲ καὶ εἰς
 τὰς Ἀθήνας τριακοσίας Περσικὰς πανοπλίας, ἀφιέ-
 ρωμα εἰς τὴν ἐκεῖ Ἀθηνᾶν· καὶ ἐπρόσβαξε νὰ ἐπι-
 γράψωσι τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο. Ἀλέξανδρος Φιλίπ-
 που, καὶ οἱ Ἕλληνες, πλὴν Λακεδαιμονίων, ἀπὸ
 τῶν βαρβάρων τῶν τὴν Ἀσίαν κατοικούντων.

ιζ΄. Διορίσας δὲ τὸν Κάλαν Σατράπην εἰς τὴν ἑ-
 παρχίαν τοῦ Ἀρσίου, προσάξας ἐν ταύτῳ νὰ ἀπο-
 δίδωσιν εἰς αὐτὸν καὶ τοὺς φόρους, τοὺς ὁποίους ἐ-
 πρόσφερον καὶ εἰς τὸν Δαρεῖον, τοὺς μὲν βαρβάρους,
 ὅσοι κατέβαινον ἄνωθεν ἐκ τῶν ὄρεων, καὶ παρεδί-
 δον τὰς πόλεις αὐτῶν, τοὺς ἀπέσειλλε πάλιν εἰς τὰς
 οἰκίας των· τοὺς δὲ Ζελεΐτας, ἐπεὶ δὲ ἐπληροφορήθη,
 ὅτι ἄκουτες καὶ μὲ βίαν συνεστράτευσαν μετὰ τῶν
 βαρβάρων, τοὺς ἐσυγχώρησεν· εἰς δὲ τὸ Δασκυλίον ἔσει-
 λε τὸν Παρμενίωνα νὰ τὸ παραλάβῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν
 του· τὸ ὅποιον καὶ ἔκαμεν ὁ Παρμενίων, ἀφ' οὗ οἱ
 φύλακες ἔφυγον· αὐτὸς δὲ ἐπροχώρει ὡς πρὸς τὰς
 Σάρδεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀπέχων ἤδη περίπου ἑβδο-
 μήκοντα στάδια, ἀπαντᾷ τὸν Μιθρήνην τὸν ἀρχιφύ-
 λακα τῆς ἐν Σάρδασι ἀκροπόλεως, καὶ τοὺς πλέον
 πλουσίους τῶν Σαρδιανῶν· οἵ τινες ἤρχοντο πρὸς αὐ-
 τὸν, νὰ παραδώσωσιν οἱ μὲν τὴν πόλιν, ὁ δὲ Μιθρή-
 νης τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ χρήματα· ὁ δὲ Ἀλέξαν-
 δρος αὐτὸς μὲν ἐκρατοπέδευσεν παρὰ τὸν Ἑρμον πο-
 ταμὸν· ὅς τις ἀπέχει ἀπὸ τὰς Σάρδεις εἴκοσι στά-
 δια·

τὰ κοινῇ δόξαντα] τῶν Ἑλλήνων δηλονότι, κρατηγὸν αὐ-
 τὸν ἐλομένων κοινῶς κατὰ τῶν Περσῶν· ὅρα ἀνωτέρω α', 2.

τὴν ἄκραν παραληφόμενον ἐκπέμπει εἰς Σάρδεις·
καὶ Μιθρήνην μὲν ἐν τιμῇ ἅμα οἱ ἦγε, Σαρδια-
νοὺς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Λυδοὺς τοῖς νόμοις τε τοῖς
πάλαι Λυδῶν χρῆσθαι ἔδωκε, καὶ ἐλευθέρους εἶ-
5 ναι ἀφῆκεν. Ἀνῆλθε δὲ αὐτὸς εἰς τὴν ἄκραν, ἵνα
τὸ φρούριον ᾦν τῶν Περσῶν· καὶ ἔδοξεν αὐτῷ ὄχυ-
ρὸν τὸ χωρίον· Ὑπερύφιλόν τε γὰρ ᾦν καὶ ἀπότο-
μον πάντῃ καὶ τριπλῷ τείχει πεφραγμένον· αὐ-
τὸς δὲ ἐπὶ τῇ ἄκρᾳ ναόν τε οἰκοδομήσαι Διὸς Ὀ-
6 λυμπίου ἐπενόει, καὶ βωμὸν ἰδρύσασθαι. Σκο-
ποῦντι δὲ αὐτῷ τῆς ἄκρας, ὅπερ ἐπιτιηδεϊστάτου
χωρίου, ὥρα ἔτους ἐξαίφνης χειμῶν ἐπιγίγνεται,
καὶ βρονταὶ σκληραὶ, καὶ ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ πίπτει,
7 οὗ τὰ τῶν Λυδῶν βασιλεία. Καὶ ἐντεῦθεν Ἀλέ-
ξανδρῷ ἔδοξεν ἐκ Θεοῦ σημανθῆναι, ἵνα χρή οἰκο-
δομεῖσθαι τῷ Διὶ τὸν νεῶν, καὶ οὕτως ἐκέλευσε.
8 Κατέλιπε δὲ τῆς μὲν ἄκρας τῆς Σαρδεων ἐπιμα-
λητὴν Πausανίαν τὸν ἑταῖρον· τῶν δὲ φόρων τῆς
συντάξεώς τε καὶ ἀποφορᾶς Νικίαν· Ἀσάνδρου
δὲ τὸν Φιλώτου, Λυδίας καὶ τῆς ἄλλης τῆς Σπι-
θριδάτου ἀρχῆς, δούς αὐτῷ ἱππέας τε καὶ ψιλοὺς
9 ὅσοι ἱκανοὶ πρὸς τὰ παρόντα ἐδόκουν. Κάλαν δὲ
καὶ

(1) Τοῖς παλαι Λυδῶν χρῆσθαι ἔδωκε] ἐν οἷς δηλο-
νότι ἐνομίζοντο ἐλευθέροι εἶναι, τὸν Περσικὸν δεσποτι-
σμόν ἤδη ἀποφυγόντες· ἐπεὶ δὲ ταῦτα Ἀλέξανδρος
δεξιῶς, τὴν εὐνοίαν αὐτῶν πρὸς τὰ λοιπὰ ἔργα περιποιό-
μενος αὐτῷ. (6) ὥρα ἔτους·] ὥρα δημοτ. ἀκμὴν ἡλικίας
κατὰ τοῦτο οὖν ἐξεῖληφε κἀνταῦθα τὴν λέξιν ἐπὶ τοῦ ἔ-
τους κατατάξας· καὶ εἴη μὲν αὐτοῦ νεαρὰ ἡλικία τὸ ἔαρ,
ἀνδρική δὲ τὸ θέρος, καὶ τούτου ἡ ἀκμὴ, εἴτ' οὖν ἡ ὥ-
ρα τὸ περὶ τροπᾶς θερμότητος τοῦ ἡλίου ἐστίν· ὅπερ οὕτως
παρέφρασε τις τῶν Λατίνων, „ὥρα ἔτους παρ' Ἑλλήσιν

δια τῶν δὲ Ἀμύνταν τὸν υἱὸν τοῦ Ἀνδρομέδου εἰ-
 σείλεν εἰς τὰς Σάρδεις νὰ παραλάβῃ εἰς τὴν ἐξου-
 σίαν του τὴν ἀκρόπολιν· καὶ τὸν μὲν Μιθρήνην εἶ-
 χε μεθ' ἑαυτοῦ ἐν τιμῇ, εἰς δὲ τοὺς Σαρδιανούς
 καὶ τοὺς ἄλλους Λυδοὺς ἐπέτρεψε νὰ ἔχωσι τοὺς
 νόμους τῶν ἀρχαίων Λυδῶν, καὶ νὰ εἶναι ἐλεύθε-
 ροι. Ἀνέβη ὡς τόσον καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἄνω ἀκρό-
 πολιν, καὶ ἐφάνη εἰς αὐτὸν τὸ χωρίον αὐτὸ δυ-
 νατόν· καὶ ὅτι ἦτον πολλὰ ὑψηλόν, καὶ ἀπόκριμνον,
 καὶ προσέτι μὲ τριπλοῦν τεῖχος περιτετειχισμένον·
 αὐτὸς δὲ ἐσοχάζετο νὰ ἀνεγείρῃ ἐπάνω τῆς ἀκροπό-
 λεως ἕνα ναὸν εἰς τιμὴν τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς, καὶ νὰ
 σήσῃ ἐνταυτῷ καὶ βωμόν· ἐν ᾧ δὲ ἐσκέπτετο ἐπι-
 τηδειότερον μέρος πρὸς τοῦτο, εὐθὺς εἰς τὴν ἀκμὴν
 τοῦ θέρους, ἄνεμος κινεῖται σφοδρὸς, καὶ βρονταὶ
 σκληραὶ, καὶ ὕετός καταβαίνει ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ὁ
 μέρος μάλιστα εὐρίσκεται ὁ βασιλικὸς οἶκος τῶν Λυ-
 δῶν. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἐσοχάσθη ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι
 ἐκ θεοῦ ἦτον τοῦτο σημεῖον τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁ-
 ποῖον ἔπρεπε νὰ οἰκοδομηθῇ ὁ ναὸς τοῦ Διὸς, καὶ
 οὕτως ἐπρόσαξεν· ἀφῆκε δὲ εἰς τὰς Σάρδεις, νὰ ἐ-
 πιμελῇται τὴν ἀκρόπολιν, Πausανίαν τὸν ἐταῖρον·
 εἰς δὲ τὴν περιλαβὴν τῶν φόρων διώρισε τὸν Νι-
 κίαν· τὸν δὲ Ἀσανδρον αὐθις τὸν υἱὸν τοῦ Φιλώτου,
 τῆς Λυδίας καὶ τῆς λοιπῆς ἐπαρχίας τοῦ Σπιθριδά-
 του

ἐκεῖνος ἐστὶν ὁ καιρὸς, ἐν ᾧ μεσοῦντι τὴν τοῦ κυνὸς ἐπιτο-
 λὴν συμβαίνει γενέσθαι· ὅπερ αὖ εἶη περὶ τὴν εἰκοσὴν
 Ἰουλίου ἔρα καὶ βιβλ. ε'. β'. 6 καὶ ἐν τῇ Ἰνδικῇ κ', 7.
 (8) τῶν φόρων τῆς συντάξεως καὶ ἀποφορᾶς.] συντάξιν
 μὲν διδόναι ἐστὶ χρέματα, οἷς προσήκει· ἀποφορὰ δὲ λαμ-
 βάνειν ἀπὸ τῶν ὑπὸ κώων· οὕτω γοῦν κἀνταῦθα διώρισε
 Πausανίας διδόναι μὲν τοῖς μισθωτοῖς τὸν μισθόν, καὶ

καὶ Ἀλέξανδρον τὸν Ἀρόπου, ἐπὶ τὴν χώραν τὴν
 Μένωνος ἐκπέμπει, ἄγοντας τοὺς τε Πελοποννη-
 σίους καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων τοὺς πολλοὺς πλὴν
 Ἀργείων. Οὗτοι δὲ ἐν Σάρδεσι κατελείφθησαν
 10 τὴν ἄκραν φυλάττειν. Ἐν τούτῳ δὲ, ὥς τὰ
 τῆς ἱππομαχίας ἐξηγγέλθη, αἰτε τὴν Ἐφeson
 φρουροῦντες μισθοφόροι ὥχοντο φεύγοντες, δύο
 τριῆρεις τῶν Ἐφesiῶν λαβόντες, καὶ ξύν αὐτοῖς
 Ἀμύντας ὁ Ἀντιόχου, ὃς ἔφυγεν ἐκ Μακεδονίας
 Ἀλέξανδρον· παθῶν μὲν οὐδέν πρὸς Ἀλεξάνδρου,
 δυσνοία δὲ τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον, καὶ αὐτὸς ἀπα-
 11 ξιώσας τὴν παθεῖν πρὸς αὐτοῦ ἄχαρι. Τετάρτη δὲ
 ἡμέρᾳ ἐς Ἐφeson ἀφικόμενος, τοὺς τε φυγάδας,
 ὅσοι δι' αὐτὸν ἐξέπεσον τῆς πόλεως, κατήγαγε,
 καὶ τὴν ὀλιγαρχίαν καταλύσας, δημοκρατίαν κα-
 τέστησε· τοὺς δὲ φόρους, ὅσους ταῖς βαρβάραις ἀ-
 12 πέφερον, τῇ Ἀρτέμιδι ξυντελεῖν ἐκέλευσεν. Ὁ δὲ
 δῆμος ὁ τῶν Ἐφesiῶν, ὥς ἀφικρέθη αὐτοῖς ὁ ἀπὸ
 τῶν ὀλίγων φόρος, τοὺς τε Μένωνα ἐπαγομέ-
 νους, καὶ τοὺς τὰ ἱερὸν συλήσαντας τῆς Ἀρτέμι-
 δος, καὶ τοὺς τὴν εἰκόνα τοῦ Φιλίππου τὴν ἐν τῷ
 ἱερῷ καταβαλόντας, καὶ τὸν τάφον ἐκ τῆς ἀγο-
 ρᾶς ἀνορύξαντας τὸν Ἡρόπυθου, τοῦ ἑλευθερώ-
 13 σαντος τὴν πόλιν, ὥρμησαν ἀποκτείνειν. Καὶ Σύρ-
 φα-

βάνειν δὲ παρὰ τῶν ὑπηκόων τοὺς φόρους· ἢ οὕτω, διο-
 ρίζειν μὲν, ὅσα ἑκάστοι ὀφείλον ἀποφέρειν, λαμβάνειν δὲ
 τὰ ἀποφερόμενα παρ' αὐτῶν. (10) καὶ αὐτὸς ἀπαξιώσας
 παθεῖν τι πρὸς αὐτοῦ ἄχαρι] τοῦ; ἐν Μακεδονίᾳ πρότε-
 ρον διὰ τὴν δυσνοίαν πρὸς ἐκείνους; ἢ ἐν Ἀσίᾳ διὰ τὴν
 φυγὴν καὶ τὴν αὐτομολίαν πρὸς τοὺς πολεμίους; τοῦτο
 δὲ ἐκἀτέρωσε βέπει ἀπὸ τοῦ Ἰσου· ἔμοιγε δὲ βέλτιον τὸ
 πρῶτον δοκεῖ· ὥς εἶναι τὸ, ἄχαρι ἀναφερόμενον πρὸς

του, δούς εἰς αὐτὸν ἱππεῖς καὶ ψιλοὺς, ὅσοι ἐφαίνοντο πρὸς τὰ παρὸν ἱκανοί· τὸν δὲ Κάλαν καὶ Ἀλέξανδρον τὸν υἱὸν τοῦ Ἀερόπου τοὺς ἐξεῖλεν ἀμφοτέρους εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Μέρμνονος, ἔχοντας μετ' ἐαυτῶν τοὺς Πελοποννησίους, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων συμμάχων τοὺς περισσοτέρους, πλὴν τῶν Ἀργείων· οἱ ὅποιοι ἔμειναν εἰς τὰς Σάρδεις εἰς φύλαξιν τῆς ἀκροπόλεως. Ἐν δὲ τῷ μεταξύ, καθὼς ἤκουσθη ἡ μάχη τοῦ Γρανικοῦ, οἱ τὴν Ἐφεσον φυλάττοντες μισθοφόροι, λαβόντες δύο τριήρεις τῶν Ἐφεσίων, ἔφυγον εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μετὰ τούτων ὁμοίως ὁ Ἀμύντας ὁ υἱὸς τοῦ Ἀντιόχου· ὅς τις εἶχε φύγη ἐκ Μακεδονίας ἐξ αἰτίας τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὅχι ὅτι ἔπαθε τί κακὸν παρ' αὐτοῦ, ἀλλ' ὅτι εἶχε τί μῖσος πρὸς ἐκεῖνον· καὶ διὰ τοῦτο διὰ νὰ μὴ λάβῃ τί ἀνταπόδομα παρ' αὐτοῦ, ἀνεχώρησε μετὰ τῶν ἄλλων ἐκείθεν. Μετὰ τέσσαρας δὲ ἡμέρας ἔλθων εἰς τὴν Ἐφεσον, ἔφερεν εὐθύς ὀπίσω τοὺς ἐξορίστους, τοὺς ὁποίους δὲ αὐτὸν οἱ πολῖται εἶχαν ἐξωρισμένους, καὶ ἀκυρώσας τὴν ὀλιγαρχίαν, ἀποκατέστησε τὴν δημοκρατίαν, καὶ ἐπρόσβαλε νὰ προσφέρωσιν ὅλους τοὺς φόρους, τοὺς ὁποίους ἐπρόσφερον μέχρι τοῦδε εἰς τοὺς βαρβάρους, εἰς τὴν Ἀρτέμιδα· ὁ δὲ δῆμος τῶν Ἐφεσίων, καθὼς ἀπέβαλεν ἅπαξ τὸν φόβον τῶν ὀλιγαρχούντων, ὥρμησαν εὐθύς νὰ φονεύσωσι τοὺς συμπολίτας ἐκεῖνους· οἱ ὅποιοι εἶχαν φέρῃ τὸν Μέρμνονα, καὶ ἐσύλησαν τὸ ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ ἐκρήμνισαν τὴν εἰκόνα τοῦ Φιλίππου ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἀνέσκαψαν εἰς τὴν ἀγορὰν τὸν τάφον τοῦ Ἡρόπυ-

το, δύσνοιαν· ἵνα μὴ δηλονότι λάβῃ τί ἄχαρι, εἴτ' οὖν μισηθῇ ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἢ ἄλλο χεῖρον ὥς παρὰ βασιλέως. (11) δι' αὐτὸν ἐξέπεσον] διώρσεται μοι ἀντί

φακα μὲν καὶ τὸν παῖδα αὐτοῦ Πελάγοντα καὶ
 τοὺς τῶν ἀδελφῶν τοῦ Σύρφακος παῖδας ἐκ τοῦ
 ἱεροῦ ἐξαγαγόντες κατέλευσαν· τοὺς δὲ ἄλλους διε-
 14 κώλυσεν Ἀλέξανδρος προσωτέρω ἐπιζητεῖν καὶ
 τιμωρεῖσθαι· γινούς ὅτι ὁμοῦ τοῖς αἰτίοις καὶ οὐ
 ξὺν δίκη τινὰς, τοὺς μὲν κατ' ἔχθραν, τοὺς δὲ
 κατὰ ἄρπαγὴν χρημάτων ἀποκτενεῖ ξυγχωρηθὲν
 15 αὐτῷ, ὁ δῆμος. Καὶ εἰ δὴ τῶν ἄλλων, καὶ τοῖς ἐν
 Ἐφέσῳ πραχθεῖσιν, Ἀλέξανδρος ἐν τῷ τότε εὐ-
 δοκίμει.

1 ἰν'. Ἐν τούτῳ δὲ ἐκ Μαγνησίας τε καὶ Τράλ-
 λεων παρ' αὐτὸν ἦκον ἐνδιδόντες τὰς πόλεις· καὶ
 ὃς πέμπει Παρμενίωνα, δούς αὐτῷ δισχιλίους καὶ
 πεντακοσίους πεζοὺς τῶν ξένων, καὶ Μακεδόνας
 παραπλησίους, ἱππέας δὲ τῶν ἐταίρων ἐς διακο-
 2 σίους. Ἀντίμαχον δὲ τὸν Ἀγαθοκλέους, ἐπὶ τὰς
 Αἰολίδας τε πόλεις ξὺν δυνάμει οὐκ ἐλάττονι ἐξέ-
 πεμψε, καὶ ὅσαι Ἰωνικαὶ ὑπὸ τοῖς βαρβάροις ἔτι
 3 ἦσαν. Καὶ τὰς μὲν ὀλιγαρχίας πανταχοῦ κατα-
 λύειν ἐκέλευσε, δημοκρατίας δέ γε ἐγκαθίστα-
 ναι, καὶ τοὺς νόμους τοὺς σφῶν ἐκάστοις ἀποδοῦ-
 ναι· καὶ τοὺς φόρους ἀνεῖναι, ὅσους τοῖς βαρβά-
 4 ροις ἀπέφερον. Αὐτὸς δὲ ἐπιμένει ἐν Ἐφέσῳ,
 θυσιάζοντες ἔθυσσε τῇ Ἀρτέμιδι, καὶ παμπνὺν ἐπεμ-
 ψε ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ ὠπλισμένη τε καὶ ὥς ἐς
 5 μάχην ξυντεταγμένη. Τῇ δ' ὕστεραίᾳ ἀναλαβὼν
 τῶν

δι' αὐτῶν. (14) ξυγχωρηθὲν αὐτῷ] εὐθεῖα ἀπόλυτος
 λόγῳ τῶν ἀπροσώπων. (15) καὶ εἰδὴ τῷ ἄλλῳ,] καὶ
 εἰπερτῶ ἄλλῳ· ὃ ἔστι μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀγαθῶν αὐ-
 τοῦ ἔργων, ἐν τοῖς τῶν Ἐφεσίων πράγμασι παρ' αὐτοῦ
 πραχθεῖσιν εὐδοκίμει Ἀλέξανδρος.

(3) Καὶ τοὺς νόμους τοὺς σφῶν ἐκάστοις ἀποδοῦναι]

πύθου· ὅστις εἶχεν ἐλευθερώσῃ τὴν πόλιν· καὶ τὸν μὲν Σύρακα καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Πελάγοντα, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀδελφῶν τοῦ Σύρακακος, ἐξαγαγάντες ὅλους ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ τοὺς ἐφόρευσαν· τοὺς δὲ λοιποὺς ἐμπόδισεν ὁ Ἀλέξανδρος νὰ ἐξετάζωσι περαιτέρω, καὶ νὰ τιμωρῶσι, σοχαζόμενος, ὅτι μετὰ τῶν αἰτίων θέλει μεταχειρισθῇ ὁ δῆμος τὴν ἐλευθερίαν αὐτὴν· νὰ φονεύσῃ καὶ ἀναιτίους πολλούς, ἄλλους μὲν διὰ ἔχθραν ἰδιαιτέραν, ἄλλους δὲ διὰ νὰ ἀρπάσουν τὰ χρηματάτων· ὁθεν καθὼς καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ, οὕτω καὶ εἰς τῶν Ἑφesiῶν τὰ πράγματα ἐφάνη ἐπαινετὸς ὁ Ἀλέξανδρος.

ιγ'. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἡλθον πρέσβεις εἰς αὐτὸν ἐκ τῆς Μαγνησίας καὶ τῶν Τράλλεων, καὶ παρέδοσαν τὰς πόλεις αὐτῶν· καὶ αὐτὸς πέμπει ἐκείσε τὸν Παρμενίωνα νὰ τὰς παραλάβῃ μὲν δύο χιᾶδας καὶ πεντακοσίους ἀπὸ τοὺς ξένους, καὶ ἄλλους τόσους ἐκ τῶν Μακεδόνων, καὶ διακοσίους ἱππέας ἀπὸ τοὺς ἑταίρους· μὲ ἴσιν δὲ δύναμιν ἐσειλεν ἔτι καὶ τὸν Ἀντίμαχον τὸν υἱὸν τοῦ Ἀγαθοκλέους εἰς τῶν Αἰολέων τὰς πόλεις καὶ τῶν Ἰώνων, ὅσαι ἦσαν ἔτι ὑπὸ τῶν βαρβάρων τὴν ἐξουσίαν, μὲ προσαγὴν νὰ διαλύσῃ πανταχοῦ τὰς ὀλιγαρχίας, καὶ νὰ συστήσῃ τὰς δημοκρατίας, καὶ νὰ ἀποδώσῃ εἰς ὅλους τοὺς νόμους τῶν, καὶ νὰ συγχαρήσῃ εἰς αὐτοὺς τοὺς φόρους, τοὺς ὁποίους ἐπρόσπερον μέχρι τοῦδε εἰς τοὺς βαρβάρους. Αὐτὸς δὲ διατρίψας εἰς Ἑφεσον, ἔκαμε θυσίαν εἰς τὴν Ἀρτέμιδα, καὶ πομπὴν μὲ ὄλιν τὴν στρατιὰν ὀπλισμένην καὶ παρατεταγμένην, καθὼς εἰς:

δῆλον ὅτι τοὺς νόμους, οὓς εἶχον, μήπω ὑποταγέντες τῇ Περσικῇ δυναστείᾳ. (4) καὶ πομπὴν ἔπεμψε] ἐπόμπευσεν. τοῦτ' ἐστὶν ὀπλισμένη τῇ στρατιᾷ καὶ ὡς εἰς μάχην

τῶν τε πεζῶν τοὺς λοιποὺς καὶ τοὺς τοξότας καὶ
 τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς Θωρᾶκας ἱππέας καὶ τῶν
 ἑταίρων τήν τε βασιλικὴν ἵλην καὶ πρὸς ταύτην
 πρὸς ἄλλας, ἐπὶ Μιλήτου ἐσέλλετο· καὶ τὴν μὲν
 ἔξω καλουμένην πόλιν ἐξ ἐφόδου ἔλαβεν, ἐκλιπού-
 σης τῆς φυλακῆς· ἐνταῦθα δὲ κατακρατοπεδεύσας,
 6 ἔγνω ἀποτεριχίζειν τὴν εἰσω πόλιν. Ἡγισίκρατος
 γὰρ, ὅτῳ ἢ φρουρᾷ ἢ Μιλησίων ἐκ βασιλέως ἐπε-
 τέτραπτο, πρόσθεν γράμματα παρ' Ἀλέξανδρου
 ἔπεμπεν, ἐνδιδούς τὴν Μίλητον· τότε δὲ ἀνα-
 σταφρῆσας ἐπὶ τῷ Περσῶν στρατῷ οὐ μακρὸν ὄν-
 τι, διασώζειν τοῖς Πέρσαις ἐπενόει τὴν πόλιν.
 7 Νικάνωρ δὲ τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικὸν ἄγων, ὑποφ-
 θάνει τοὺς Πέρσας, τρισὶν ἡμέραις πρότερος κα-
 ταπλεύσας, ἢ τοὺς Πέρσας Μιλήτῳ τροσχεῖν· καὶ
 ὀρμίζεται ναυσὶν ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐν τῇ νή-
 8 σῳ τῇ Λαδῇ· κεῖται δὲ αὕτη ἐπὶ τῇ Μιλήτῳ. Αἱ
 δὲ τῶν Περσῶν νῆες ὑσερήσασαι, ἐπειδὴ ἔμαθον
 οἱ ναύαρχοι τῶν ἀμφὶ Νικάνωρα τὴν ἐν τῇ Λαδῇ
 προκαταγωγὴν, πρὸς τῇ Μυκάλῃ τῷ ὄρει ὀρμί-
 9 σθισαν. Τὴν γὰρ Λαδὴν τὴν νῆσου προκατεῖλη-
 φει Ἀλέξανδρος, οὐ τῶν νεῶν μόνον τῇ ἐγκαθορ-
 μίσει, ἀλλὰ καὶ τοὺς Θωρᾶκας καὶ τῶν ἄλλων ξέ-
 νων ἐς τετρακισχιλίους διαβιβάσας ἐς αὐτήν. Ἡ-
 10 σαν δὲ τῶν βαρβάρων αἱ νῆες, ἀμφὶ τὰς τετρακο-
 σίας.

ξυντεταγμένη ἦλθε μετὰ παρατάξεως εἰς τὸν ναόν. (5)
 καὶ τὴν ἵλην τὴν βασιλικὴν] ἵλη μὲν τάγμα ἱππικόν· πολ-
 λά δὲ τοιαῦτα ἦσαν τάγματα τῶν ἑταίρων λεγόμενα,
 ἐξ ὧν μία ἦν καὶ ἡ βασιλικὴ αὕτη ἵλη, ἢ τάξις, τιμὴ
 καὶ δόξα τῶν ἄλλων προύχουσα· ἥς ὡς τὰ πολλὰ αὐτοῦ
 ἠγείτο ὁ βασιλεὺς. (7) προσχεῖν] προσορμίσασθαι ταῖς
 ναυσὶν· ὅπερ ἡ συνήθεια νῦν, ἀράζειν εἰς τι χωρίον πα-

εἰς τὴν μάχην· τὴν δὲ δευτέραν ἡμέραν, λαβὼν
 τοὺς ἐπιλοίπους πεζοὺς, καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς
 Ἀγριᾶνας, καὶ τοὺς ἱππεῖς τῶν Θρᾱκῶν, καὶ ἐκ
 τῶν ἑταίρων τὸ βασιλικὸν τάγμα, καὶ ἄλλας τρεῖς
 ἔτι τάξεις, ἐκινήθη ἐρχόμενος πρὸς τὴν Μίλητον·
 ἔλθων δὲ, τὴν μὲν ἔξω πόλιν, φυγόντων ἤδη τῶν
 φυλαττόντων, τὴν ἐκυρίευσεν ἐκ πρώτης ὁρμῆς· καὶ
 ἐντεῦθεν κατακαθίσας τὸ κράτευμα, ἐμελετοῦσε
 νὰ περιτειχίσῃ τὴν ἔσω πόλιν· ἐπεὶ δὲ ὁ Ἡγήσι-
 κρατος, ὅτις εἶχε λάβῃ παρὰ τοῦ βασιλέως τὴν ἐ-
 ξουσίαν νὰ φυλάξῃ τὴν Μίλητον, εἶχε γράψῃ γράμ-
 ματα πρότερον πρὸς Ἀλέξανδρον, προσφέρων τὴν
 Μίλητον· τότε ὁμῶς ἀναθάρρῃσας εἰς τὸ ναυτικὸν
 τῶν Περσῶν· τὸ ὁποῖον εἶχε πλησιάζῃ, μετέβαλε
 γνώμην καὶ ἤθελε νὰ διασώσῃ τὴν πόλιν εἰς τὸν
 Περσῶν τὴν ἐξουσίαν· ὁ Νικάνωρ ὁμῶς, ὅστις ἐδιου-
 κοῦσε τὸν Ἑλληνικὸν στόλον, καταπλεύσας προφ-
 θάνει πρότερον τρεῖς ἡμέρας, πρὶν νὰ προσορμισθῶ-
 σιν οἱ Πέρσαι εἰς Μίλητον· καὶ προσορμίζεται εἰς
 τὴν Λάδην τὴν νῆσον μὲ ἑκατὸν ἐξήκοντα ναῦς· ἡ
 δὲ Λάδη αὕτη κεῖται ἀντικρυς τῆς Μιλήτου· οἱ δὲ
 Πέρσαι οἱ ἐλθόντες ὕψερυν, μαθόντες τὸν κατὰ-
 πλουν τοῦ Νικάνωρος εἰς τὴν Λάδην, προσωρμίσθη-
 σαν καὶ αὐτοὶ πλησίον τῆς Μυκάλης· καθότι τὴν
 Λάδην τὴν εἶχε προκαταλάβῃ ὁ Ἀλέξανδρος, ὅχι
 μόνον μὲ τὸ ἐκεῖ προσορμισθὲν ναυτικόν, ἀλλ' ὅτι
 καὶ τοὺς Θρᾱκας, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ξένων διετί-
 θασεν εἰς αὐτὴν ἕως τέσσαρας χιλιάδας· τῶν δὲ
 βαρβάρων αἱ νῆες ἦσαν ὡς τετρακόσται· μὲ ὅλου
 τοῦ-

ραβαλάσσιον, λέγει. (7) κεῖται δ' αὕτη ὑπὲρ τῆς Μι-
 λήτου] ἐπίκειται δ' αὕτη τῇ Μιλήτῳ· τοῦτ' ἔστιν ἀπέν-

- σίας. Παρμενίων μὲν δὴ καὶ ὥς παρήναι Ἀλέξανδρον ναυμαχεῖν, τὰ τε ἄλλα κρατήσκειν τῷ ναυτικῷ τοὺς Ἕλληνας ἐπελπίζων, καί τι καὶ θεῖον ἀνέπειθεν αὐτόν, ὅτι αὐτὸς ὥφθη καθήμενος ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατὰ πρύμναν τῶν Ἀλεξάνδρου νεῶν.
- 11 Καὶ γὰρ δὴ νικήσαντας μὲν, μεγάλη αἰσχυρήσασθαι εἰς τὰ ὅλα· νικηθεῖσι δὲ, οὐ παρὰ μέγα εἶσθαι τὸ πταῖσμα· καὶ ὥς γὰρ θαλασσοκρατεῖν τοὺς Πέρσας· καὶ αὐτὸς δὲ ἔφη ἐπιβῆναι ἐθέλειν τῶν νεῶν, καὶ τοῦ κινδύνου μετέχειν. Ἀλέξανδρος δὲ τῇ τε γνώμῃ ἀμαρτάνειν ἔφη Παρμενίωνα, καὶ τοῦ σημείου τῇ οὐ κατὰ τὸ εἶκος ἔμμελλε.
- 12 Ὀλίγαις τε γὰρ ναυτὶ πρὸς πολλῶν πλείους ζῶν οὐδενὶ λογισμῷ ναυμαχήσειν, καὶ οὐ μεμελητηκότῃ τῷ σφῶν ναυτικῷ πρὸς ἡσκημένον τὸ τῶν ὑπέρων τε καὶ Φοινίκων· τίντε ἐμπειρίαν τῶν Μακεδόνων καὶ τὴν τόλμαν ἐν ἀδεαίῳ χωρίῳ οὐκ ἐθέλειν παραδοῦναι τοῖς βαρβάροις· καὶ ἡττηθεῖσι τῇ ναυμαχίᾳ οὐ μικρὰν τὴν βλάβην εἰσεσθαι εἰς τοῦ πολέμου τὴν πρώτην δόξαν· τὰ τε
- ἄλ-

αὐτὴ κεῖται τῆς Μιλήτου. (10) καὶ ὥς] καὶ οὕτω· καὶ τοι δὴλονότι ἐλαττοῦτο πολλῶν ταῖς ναυσί. (10) ἐπελπίζων] ἐλπίσι πειρώμενος πεῖθειν Ἀλέξανδρον. (11) καὶ αὐτὸς δ' ἔφη ἐπιβῆναι τῶν νεῶν] ναυμαχῶν, ὅτι ὁ Παρμενίων ζῶν λογισμῷ μᾶλλον, ἢ θυμῷ χρῆσθαι τοῖς πράγμασι δοκῶν πανταχοῦ, ἐν μὲν τῷ Γρανικῷ αὐτοσχεδίως ἀποκινδυνεύσαι τὴν μάχην κωλύων Ἀλέξανδρον, ἀλλ' εἰς τὴν ὑπερηλίαν ἀναβάλλεσθαι παραινῶν, ἐν δὲ τῇ ἐν Ἀρβήλοις αὖθις μάχῃ νύκτωρ ἐπιχειρῆσαι φόβῳ τοῦ πλήθους τῶν πολεμίων μᾶλλον ἀναπείθων αὐτὸν τοῖς ἐχθροῖς, ὅπως ἐνταῦθα ἀποκινδυνεύειν τὴν ναυμαχίαν παρώτρυνε, καὶ αὐτὸς τοῦ κινδύνου συγκαταμενῆσαι ἀναδε-

τοῦτο ὁ Παρμενίων ἐπαρακινούσεν εἰς ναυμαχίαν τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ ἄλλας ἐλπίδας δεικνύων πολλὰς εἰς αὐτὸν, καὶ μάλιστα ἐκ θεοῦ τινὸς σημείου κινούμενος, ὅτι ἐφάνη αὐτὸς τις καθήμενος εἰς τὸ παραθαλάσσιον, ἀποβλέπων πρὸς τὴν πρύμναν τῶν νεῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου· καὶ τέλος πάντων ἀπεδείκνυσεν, ὅτι εἰν νικήσωσι, θέλουσι λάβῃ πολλὴν ὠφελειαν εἰς τὸ ὅλον· ἂν δὲ νικηθῶσιν ἐξ ἐναντίας, δὲν θέλουσι δοκιμάσῃ τασαύτην ζημίαν· καθότι καὶ οὕτω πάλιν θαλασσοκρατοῦσιν οἱ Πέρσαι· ἀνεδέχετο δὲ καὶ αὐτὸς τὸν ἀγῶνα νὰ ἐμῇ εἰς τὰς ναῦς, καὶ νὰ γένῃ μέτοχος τοῦ κινδύνου· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν, ὅτι σφάλλει εἰς τοῦτο ὁ Παρμενίων, ὁμοίως δὲ ἀπατάται καὶ εἰς τὴν ἐξήγησιν τοῦ θεοῦ σημείου· καθότι ἔλεγεν, ὅτι οὕτω θέλει συγκροτήσῃ τὴν ναυμαχίαν ἀλόγως μὲ ὀλίγων ναυτικῶν πρὸς πολὺ περισσώτερον· καὶ μάλιστα ἐν αὐτοῖς μὲν εἶναι ἀμελέτητοι καὶ ἀνάσκητοι εἰς τὴν θαλάσσαν, ἐκεῖνοι δὲ, Κύπριοι ὄντες καὶ Φοίνικες, ἐξισκημένοι καὶ ἔμπειροι· καὶ προσέτι, ὅτι δὲν θέλει νὰ δώσῃ πείραν εἰς τοὺς βαρβάρους τῆς ἀνδρίας καὶ τόλμης τῶν Μακεδόνων εἰς μέρος ἐπισφαλές καὶ ἀδέσβαιον· καὶ ἂν νικηθῶσιν αὐτοὶ εἰς τὴν ναυμαχίαν, τοῦτο δὲν θέλει εἶναι μικρὰ βλάβη εἰς τὴν πρώτην ὑπόληψιν τοῦ πολέμου, καὶ οἱ ἄλλα παλ-

λά,

χόμενος, ὁ ἐπὶ πάντων χαλινὸς τῆς ἀξυτητος καὶ τόλμης Ἀλεξάνδρου γενόμενος. (12) τῇ οὐ κατὰ τὸ εἶκος ἐμβλήσκει] τῇ εἰκασίᾳ, ἐξηγήσει. (13) ἐν ἀβεβαίῳ χωρίῳ.] ἐν ταῖς ὕδασι, ἥς οἱ Μακεδόνες οὐκ ἦσαν ἔμπειροι. (14) ἐκ τοῦ πολέμου τὴν πρώτην δόξαν] ἣν ἔσχον ἐν τοῖς ὅπλοις οἱ Μακεδόνες· ἢ οὕτω μᾶλλον εἰς τῶν ἀνθρώπων τὴν πρώτην περὶ τοῦ πολέμου κρίσιν· ὅπερ ἐστὶ

- ἄλλα, καὶ τοὺς Ἑλληνας νεωτεριεῖν, πρὸς τοῦ ναυ-
 τικοῦ πταίσματος τὴν ἐπαγγελίαν ἐπαρθέντας.
 15 Ταῦτα μὲν τῷ λογισμῷ ξυντιθεῖς οὐκ ἐν καιρῷ
 ἀπέφαινε ναυμαχεῖν· τὸ θεῖον δὲ αὐτὸς ἄλλη ἐ-
 ξηγεῖσθαι. εἶναι μὲν γὰρ πρὸς αὐτοῦ τὸν αἰτὸν·
 ἀλλ' ὅτι ἐπὶ γῆς καθήμενος ἐφαίνετο, δοκεῖ οἱ
 μᾶλλον τι σημαίνειν, ὅτι ἐκ γῆς κρατήσει τοῦ
 Περσῶν ναυτικοῦ.
- 1 ις. Καὶ ἐν τούτῳ Γλαύκιππος, ἀνὴρ τῶν δοκί-
 μων ἐν Μιλήτῳ, ἐκπεμφθεὶς παρὰ Ἀλέξανδρου
 παρὰ τοῦ δήμου τε καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφό-
 ρων, οἷς μᾶλλον τι ἐπετέτραπτο ἢ πόλις, τά τε
 τεῖχη ἐφη ἐξέλlein τοὺς Μιλησίους καὶ τοὺς λι-
 μένας παρέχειν κοινούς Ἀλεξάνδρῳ καὶ Πέρσαις·
 2 καὶ τὴν πολιορκίαν ἐπὶ ταύταις λύειν ἠξίου. Ἀλέ-
 ξανδρος δὲ Γλαυκίππῳ μὲν προσάσσει ἀπαλλάτ-
 τεσθαι κατὰ τάχος ἐς τὴν πόλιν, καὶ Μιλησίοις
 ἀπαγγέλλειν παρασκευάζεσθαι, ὡς μαχομένους
 3 ἔσωθεν. Αὐτὸς δ' ἐπισησας τῷ τείχει μηχανάς,
 καὶ τὰ μὲν καταβαλὼν δι' ὀλίγου τῶν τειχῶν, τὰ
 δὲ κατασεῖσας ἐπιπολὺ, προσῆγε τὴν στρατιάν,
 ὡς ἐπιβησομένους, ἣ κατερήριπτο ἢ ἐσεσάλευτο
 τὸ

ταυτὸν τῷ, τὸ πρῶτον σφάλμα ἔς τε τὰ παρόντα χα-
 λεπὸν, καὶ εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ παντός πολέμου κρίσιν
 σφαλερὸν. ὅρα ἀνωτέρω ιγ'. 8.

(3) Παρασκευάζεσθαι ὡς μαχομένους] διώρθωσα
 οὕτω ἀγτὶ τοῦ μαχομένου, ὡς ἔχει καὶ ἀνωτέρω. ιγ'. 3.

(3) προσῆγε τὴν στρατιάν ὡς ἐπιβησομένους] ἑτερογενῶς
 πρὸς τὸ σημανόμενον τὸ μετοχικὸν ἐπηνέχθη· τὸ γὰρ
 στρατιάν στρατιώτας πολλοὺς σημαίνει. (3) κατερήριπτο]
 ἐρέτω τὸ ῥῆμα, μέλλων ἐρείψω, παρακείμενος ἤρπειφα,
 προστιθεμένων δὲ τῶν δύο ἀρχτικῶν γραμμάτων τοῦ ἐνε-

λά, ἀλλ' ὅτι καὶ οἱ Ἕλληνες μάλις αὖ ὅπισθεν, ἀφ' οὗ
ἀκούσωσιν εὐθὺς τὸ ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ἀμάρτημα,
θέλουσι κινηθῆναι εἰς ἀποστασίαν. Ταῦτα λοιπὸν με-
τὸν ὁρθὸν λόγον ζυγοσθεμήσας, ἀπεδείκνυε τὴν
ναυμαχίαν παράκαιρον· εἰς δὲ τὸ θεῖον ἐκεῖνο ση-
μεῖον τοῦ ἀετοῦ διάφορον αὐτὸς ἐξηγήσιν ἐδίδεν, ὅ-
τι πρὸς καλὸν μὲν εἶναι αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐφάνη
καθήμενος εἰς τὴν γῆν, ἐσοχάζετο ὅτι ἐκ γῆς ἐ-
στήμιναι μᾶλλον τὴν νίκην αὐτοῦ εἰς τὸ ναυτικὸν
τῶν Περσῶν.

ιβ'. Ἐν τούτῳ δὲ ἔρχεται πρὸς Ἀλέξανδρον ὁ
Γλαύκιππος ἀνὴρ ἔγκριτος, πεμφθεὶς ἀπὸ τὸν δῆ-
μον τῶν Μιλησίων καὶ ἀπὸ τοὺς μισθοφόρους τοὺς
ξένους· εἰς τοὺς ὁποίους ἦτον μᾶλλον ἐπιτετραμμέ-
νη ἡ ἐξουσία τῆς πόλεως, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν,
ὅτι οἱ Μιλήσιοι θέλουσι νὰ παραδώσωσι τὰ τεῖχη
καὶ τοὺς λιμένας κοινῶς εἰς τοὺς Μακεδόνας καὶ
Πέρσας, μὲ συμφωνίαν ὅμως νὰ διαλύσῃ ὁ Ἀλέ-
ξανδρος τὴν πολιορκίαν· ἀλλ' αὐτὸς εὐθὺς προσά-
ζει τὸν Γλαύκιππον νὰ ἀναχωρήσῃ κατὰ τάχος ἐ-
κεῖθεν, καὶ νὰ εἰπῇ εἰς τοὺς Μιλησίους νὰ προετοι-
μασθῶσιν εἰς πόλεμον ἔσωθεν· καὶ ἐντεῦθεν ἔφερεν
εὐθὺς τὰς μηχανὰς πλησίον τοῦ τεύχους, καὶ ἄλλο
μὲν μέρος τοῦ τεύχους ἐκρήμνισεν εἰς ὀλίγον και-
ρὸν, ἄλλο δὲ κατέσεισεν εἰς πολὺ διάστημα τόπου·
καὶ οὕτως ἔπειτα ἐκίνησε τὸ κράτευμα νὰ ἀναβῇ
εἰς αὐτὸ, καθ' ὃ μέρος ἦτον κρημνισμένον, ἢ σε-
σαλευμένον, καὶ ἐν τούτῳ ἠκολούθουν, καὶ σχε-
δὸν ἐθεωροῦσαν μακρῶς ταὺς οἰκείους καὶ φίλους
αὐτῶν συμμάχους πολιορκουμένους καὶ ἐκ τῆς Μυ-
κά-

ῥατος, καὶ συσελλομένης τῆς παραληγουσῆς διὰ τὸ τρι-
σύλλαβον εἶναι, ἐρήριφα, καὶ ὁ παθητικὸς, ἐρήριμαι.

τὸ τεῖχος, ἐφομαρτούντων καὶ μονοῦ θωαμένων
 των τῶν Περσῶν ἀπὸ τῆς Μυκάλης πολιορκουμέ-
 4 νους τοὺς φίλους σφῶν καὶ ξυμμάχους. Ἐν τούτῳ
 δὲ καὶ οἱ ἀμφὶ Νικάνορα ἀπὸ τῆς Λάδης τὴν ὁρ-
 μὴν τῶν ξύν Ἀλεξάνδρῳ κατιδόντες, εἰς τὸν λι-
 μένα ἐπέπλεον τῶν Μιλησίων, παρὰ γῆν τὴν εἰ-
 ρεσίαν ποιοῦμενοι, καὶ κατὰ τὸ σῶμα τοῦ λιμέ-
 νος, ἥπερ τὸ σενώτατον ἦν, ἀντιπρώρους βύζην
 τὰς τριήρεις ὀρμίσαντες, ἀπὸ κεκλείεσαν, τῷ μὲν
 Περσικῷ ναυτικῷ τὸν λιμένα, τοῖς Μιλησίοις δὲ
 5 τὴν ἐκ τῶν Περσῶν ἀφελειαν. Ἐνθα οἱ Μιλή-
 σιοί τε καὶ οἱ μισθοφόροι, πανταχόθεν ἤδη προσ-
 κειμένων σφίσι τῶν Μακεδόνων, οἱ μὲν αὐτῶν
 ῥιπτοῦντες σφᾶς ἐν τῇ θαλάσῃ ἐπὶ τῶν ἀσπί-
 δων ὑπτίων, εἰς νηοῖδα τινα ἀνώνυμον τῇ πόλει
 6 ἐπικειμένην διενήχοντο· οἱ δὲ, εἰς κελήτια ἐμβαί-
 νοντες καὶ ἐπειγόμενοι ὑποφθάσαι τὰς τριήρεις
 τῶν Μακεδόνων, ἐγκατελήφθησαν ἐν τῷ σῶματι
 τοῦ λιμένος πρὸς τῶν τριηρῶν· οἱ δὲ πολλοὶ ἐν
 7 αὐτῇ τῇ πόλει ἀπώλλυντο. Ἀλέξανδρος δὲ, ἐχθ-
 μένης ἤδη τῆς πόλεως, ἐπὶ τοὺς εἰς τὴν νῆσον κα-
 ταπεφευγότας ἐπέπλει αὐτοὺς, κλίμακας φέρειν
 ἐπὶ τὰς πύρας τῶν τριηρῶν κελεύσας, ὥς κατὰ
 τὰ ἀπότομα τῆς νήσου, καθάπερ πρὸς τεῖχος, ἐκ
 τῶν

ὃ σημαίνει τὸ κατακρημνίζειν. (3) μονοῦ θωαμένων των
 Περσῶν ἀπὸ τῆς Μυκάλης·] ἔνθα ἦν δημοτικὴ τῶν Περ-
 σῶν ἡ πολλὴ ναυτικὴ δύναμις. (4) παρὰ γῆν τὴν εἰρε-
 σίαν ποιοῦμενοι] πλησίον τῆς γῆς πλέοντες, ἵνα μὴ ἐμ-
 πέσωσι τοῖς Πέρσαις κατὰ τὸ πέλαγος δύναμις πλεο-
 νεκτοῦντας. (4) ἀντιπρώρους βύζην τὰς τριήρεις ὀρμίσ-
 σαντες.] ἔλθοντες εἰς τὸ τοῦ λιμένος σῶμα, ἔσρεψαν τὰς
 πύρας τῶν νηῶν πρὸς τὸ πέλαγος ἐναντίον τῶν πολε-

κάλῃς οἱ Πέρσαι· ἐν δὲ τῷ μεταξύ καὶ οἱ μετὰ τοῦ Νικάνωρος ἰδόντες ἀπὸ τῆς Λαδῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου τὴν ἔφεδον, ἔπλεον πρὸς τὸν λιμένα τῶν Μηλισίων διὰ τῶν κωπίων πλησίον τῆς γῆς παραλλήλως, καὶ οὕτως προσορμίσαντες τὰς ναῦς παραλλήλους καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν ἔξω βλεπούσας κατὰ τὸ εἶμα τοῦ λιμένος, ὅπου εἶναι μάλιστα τὸ στενότερον μέρος, ἀπέκλεισαν τὸ μὲν ναυτικὸν τῶν Περσῶν ἔξω τοῦ λιμένος, τοὺς δὲ Μηλισίους ἐντὸς, διὰ νὰ μὴν ἔχωσιν οὐδεμίαν ὠφέλειαν ἔξωθεν ἐκ τοῦ ναυτικοῦ τῶν Περσῶν. Ἐνταῦθα λοιπὸν οἱ Μηλισιοὶ καὶ οἱ μισθοφόροι, κυκλωμένοι ἤδη πανταχόθεν ἀπὸ τοὺς Μακεδόνων, ἄλλοι μὲν ριπτόμενοι ἐπάνω τῶν ἀσπίδων ἐν τῇ θαλάσῃ, διέβαινον πλέοντες εἰς μίαν νῆσον μικρὰν ἀνώνυμον, ἣ ὅποια κεῖται ἔμπροσθεν εἰς τὴν πόλιν· ἄλλοι δὲ ἐμβαίνοντες εἰς πλοιάρια, καὶ βιαζόμενοι νὰ προφθάσωσι τὰς τριήρεις τῶν Μακεδόνων, ἐπροφθάσθισαν ὑπὸ τῶν αὐτῶν· οἱ δὲ περισσότεροι διεφθάρησαν εἰς τὴν πόλιν. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κυριεύσας ἤδη τὴν πόλιν, ἐπρόσαξε νὰ βάλῃσι κλίμακας εἰς τὰς πύρας τῶν τριηρῶν, καὶ ἐμβὰς εἰς αὐτάς, ἔπλεον ἐναντίον τῶν καταφυγόντων εἰς τὸ νησίδιον μὲ γνώμην νὰ κάμῃ ἀπόβασιν εἰς αὐτὸ ἀπὸ τῶν τριηρῶν κατὰ τὰ ἀπόκρημνα, καθὼς γίνεται εἰς τὸ τεῖχος· ἰδὼν ὅμως τοὺς ἐν τῇ νήσῳ προθυμουμένους νὰ ἀν-

τι-

μίαν, εἴ τις ἐκ τοῦ πελάγους ἐπέλθοι, καὶ τοῦτ' αὖ εἴη μᾶλλον τὸ ἀντίπρῳρον τῶν ναῶν· τὸ δὲ βύζην τὸ παραλλήλως κατὰτάττεσθαι σημαίνει καὶ ἔφεξης, καθάπερ οἱ σφατῶται ἐν παρατάξει· ταῦτα δὲ ποιήσαντες, τοὺς μὲν Μηλισίους εἶργον τοῦ ὠφέλειαν ἔχειν τινὰ παρὰ τῶν ναυτικῶν Περσῶν· τοὺς δὲ Πέρσας τοῦ ἐν τῷ

- 8 τῶν νεῶν τὴν ἀπόδασιν ποιησόμενος. Ὡς δὲ δια-
κινδυνεύειν ἐθέλοντας τοὺς ἐν τῇ νήσῳ εἴρα,
οἶκτος λαμβάνει αὐτὸν τῶν ἀνδρῶν, ὅτι γευματοῖτε
καὶ πιστοὶ αὐτῷ ἐφαίνοντο. καὶ σπένδεται πρὸς
αὐτοὺς ἐπὶ τῷδε, ὥς αὐτῷ ξυστρατεύειν. Ἦσαν
δὲ οὗτοι μισθοφόροι Ἕλληνες ἐς τριακοσίους· αὐ-
9 τοὺς δὲ Μιλησίους, ὅσοι μὴ ἐν τῇ καταλήψει τῆς
πόλεως ἔπεσον, ἀφῆκε, καὶ ἐλευθέρους εἶναι ἐ-
10 δωκεν. Οἱ δὲ βάρβαροι ἀπὸ τῆς Μυκάλης ὀρμώμε-
νοι, ταῖς μὲν ἡμέραις ἐπέπλεον τῷ Ἑλληνικῷ
ναυτικῷ, προκαλέσασθαι ἐς ναυμαχίαν ἐλπίζον-
τες· τὰς δὲ νύκτας πρὸς τῇ Μυκάλῃ οὐκ ἐν καλῷ
ὀρμίζοντο, ὅτι ὑδρεύεσθαι ἀπὸ τοῦ Μαιάνηρου
ποταμοῦ τῶν ἐκβολῶν διὰ μακροῦ ἠναγκάζον-
11 το. Ἀλέξανδρος δὲ, ταῖς μὲν ναυτὶ τὸν λιμένα
ἐφύλαττε τῶν Μιλησίων, ὥς μὴ βιάσαιντο αἱ
βάρβαροι τὸν ἔσπλουν. Ἐκπέμπει δ' ἐς τὴν Μυ-
κάλην Φιλῶταν, ἄγοντα τοὺς τε ἱππέας καὶ τῶν
πεζῶν τάξεις τρεῖς, παραγγείλας εἰργεῖν τῆς ἀπο-
12 θύσεως τοὺς ἀπὸ τῶν νεῶν. Οἱ δὲ, ὑδατόστε σπάνει
καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτιγδείων οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ πολιορ-
κούμενοι ἐν ταῖς ναυσὶν, ἐς Σάμον ἀπέπλευσαν.
ἐκεῖθεν δὲ ἐπισιτισάμενοι αὐθις ἐπέπλεον τῇ
13 Μιλήτῳ· καὶ τὰς μὲν πολλὰς τῶν νεῶν πρὸ τοῦ
λιμένος ἐν μετρώρῳ παρέταξαν, ὅπῃ ἐκκαλέσαι-
το ἐς τὸ πέλαγος τοὺς Μακεδόνας· πέντε δὲ αὐ-
τῶν εἰσέπλευσαν εἰς τὸν μεταξὺ τῆς τε ἄλλης
νή-

λιμένι προσορμίζεσθαι τούτων· (8) διακινδυνεύειν] μέχρι
θανάτου μάχεσθαι. (8) οἶκτος λαμβάνει αὐτὸν] οὐκ αἶ-
δα, πότερον μᾶλλον οἶκτος ἢν προσποιητός, ἢ φόβος ἀ-
ληθής, ἵνα μὴ ἀπολέσῃ πολλαπλασίους ἐκ τῶν οἰκείων,
ἐκείνους καὶ αἰρῶν· ἢ γὰρ ἀπόγνωσις τῶν ἀνδρῶν καὶ ἡ

τις αὐτοῖς ἕως τὸν ἔσχατον κίνδυνον, ἐλυπήθη τοὺς
 ἄνδρας, ὅτι ἄνδρεῖοι καὶ πιστοὶ ἐφάνησαν ἐν ταυτῷ,
 καὶ οὕτω κάμνει διαλλαγὰς πρὸς αὐτοὺς μὲ συμ-
 φωνίαν νὰ ἐξακολουθήσωσιν αὐτὸν εἰς τὸν πόλε-
 μον· ἦσαν δὲ οὗτοι Ἕλληνες μισθοφόροι ἕως τρια-
 κόσιοι· τοὺς δὲ Μιλησίους, ὅσοι ἀπέφυγον τὸν θά-
 νατον εἰς τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως, τοὺς ἀφῆκε, χα-
 ρίς αὐτοὺς καὶ τὴν ἑλευθερίαν. Οἱ δὲ Πέρσαι,
 βαζῶντες τὴν Μυκάλην ὡς ὀρμητήριον, τὴν μὲν ἡ-
 μέραν ἤρχοντο πρὸς τὸ ναυτικὸν τῶν Ἑλλήνων, μὲ
 ἐλπίδα νὰ τοὺς ἐλκύσωσιν ἔξω εἰς ναυμαχίαν· τὴν
 δὲ νύκτα ἐπέσπερον εἰς τὴν Μυκάλην εἰς τόπον ἀ-
 νεπιτήδειον, καθότι ἠναγκάζοντο νὰ λαμβάνωσιν
 ὕδωρ ἀπὸ μακρᾶν ἐκ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Μαιάνδρου·
 ὁ δὲ Ἀλέξανδρος μὲ τὸ ναυτικὸν μὲν ἐφύλαττε τὸν
 λιμένα τῶν Μιλησίων, διὰ νὰ μὴν εἰσπλεύσωσι
 μὲ βίαν αὐτόθι οἱ βάρβαροι· σέλλει δὲ καὶ τὸν Φι-
 λώταν εἰς τὴν Μυκάλην μὲ τὸ ἵππικόν καὶ μὲ τρία
 τάγματα πεζικά, νὰ ἐμποδίξῃ τῶν ἐχθρῶν τὴν ἀ-
 πόβασιν. Ἐντεῦθεν ξενοχωρηθέντες ἐκείνοι διὰ τὴν
 ἔλλειψιν τοῦ ὕδατος, καὶ τῶν ἄλλων πρὸς τὸ ζῆν
 ἀναγκαίων, καὶ πολιορκούμενοι τρόπον τινα εἰς τὰς
 ναῦς, ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Σάμον· ἐκεῖθεν δὲ αὐ-
 ρις συνάξαντες τὰς ζωτροφίας τῶν, ἔπλεον πρὸς
 τὴν Μίλητον· καὶ τὰς μὲν περισσοτέρας τριήρεις
 τὰς ἐξήσαν μακρὰν εἰς τὴν θάλασσαν κατὰ τοῦ λι-
 μένος τὸ σῶμα, μὲ σκοπὸν νὰ ἐλκύσωσι τοὺς Μα-
 κεδόνας εἰς τὴν εὐρυχωρίαν· πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν εἰ-
 σήλ-

ἰσχύς τοῦ χωρίου τοιοῦτό τι ἠπείλει. (8) καὶ σπένδει-
 ται πρὸς αὐτοὺς] ἀγαθὸν τοῦτο ἔργον τοῦ Ἀλεξάνδρου·
 ἀλλὰ τὸ οὐχὶ ταυτὰ ἐποίησε καὶ τῷ Γρανικῷ πρὸς τοὺς
 δυσμυρίους μισθοφόρους Ἕλληνας; (13) ὅπη] ἀντὶ τοῦ,

νήσου καὶ τοῦ στρατοπέδου λιμένα, ἐλπίσαντες
 κενὰς καταλήφειν τὰς Ἀλεξάνδρου ναῦς· ὅτι
 14 τοὺς ναύτας ἀποσκηδάννυσθαι ἐπὶ πολὺ ἀπὸ τῶν
 νεῶν, τοὺς μὲν ἐπὶ φρυγανισμῷ, τοὺς δὲ ἐπὶ
 ξυγκοριδῇ τῶν ἐπιτιγδαίων, τοὺς δὲ καὶ εἰς προ-
 15 νομίᾳς ταττομένους, πεπυσμένοι ἦσαν. Ἀλλὰ μέ-
 ρος μὲν τι ἄπην τῶν ναυτῶν· ἐκ δὲ τῶν παρόν-
 των συμπληρώσας Ἀλέξανδρος δέκα ναῦς, ὡς
 προσπλεούσας τὰς πέντε τῶν Περσῶν κατεΐδε,
 πέμπει ἐπ' αὐτὰς κατὰ σπουδὴν, ἐμβάλλειν ἄν-
 16 τιπρώρους κελεύσας. Οἱ δὲ ἐν ταῖς πέντε ναυσὶ
 τῶν Περσῶν, ὡς παρ' ἐλπίδα ἀναγομένους τοὺς
 Μακεδόνας ἐπὶ σφᾶς εἶδον, ὑποσρέφαντες ἐκ πολ-
 17 λοῦ ἔφρουγον πρὸς τὸ ἄλλον ναυτικόν. Καὶ ἡ μὲν
 Γασσέων ναὺς ἐλίσσεται αὐτοῖς ἀνδράσιν ἐν τῇ
 φυγῇ, οὐ ταχυναυτοῦσα· αἱ δὲ τέσσαρες ἐφθα-
 σαν καταφυγεῖν εἰς τὰς οἰκείας τριήρεις. Οὕτω
 μὲν δὴ ἀπέπλευσαν ἄπρακτοι ἐκ Μιλήτου οἱ
 Πέρσαι.

1 κ'. Ἀλέξανδρος δὲ καταλύσαι ἔγνω τὸ ναυτι-
 κόν, χρημάτων τε ἐν τῷ τότε ἀπορία, καὶ ἅμα
 οὐκ ἀξιόμαχον ὁρῶν τὸ αὐτοῦ ναυτικόν τῷ Περσι-
 κῷ· οὐκ οὐδ' ἐθέλων μέρει τινὶ τῆς στρατιᾶς
 2 κινδυνεύειν. Ἄλλως τε ἐπενόει, κατέχων ἤδη τῷ
 πεζῷ τὴν Ἀσίαν, ὅτι οὔτε ναυτικοῦ ἔτι δέοιτο,
 τὰς τε παραλίους πόλεις λαβὼν, καταλύσει τὸ
 Περσῶν ναυτικόν, οὔτε ὁπόθεν τὰς ὑπηρεσίας
 συμπληρώσουσιν, οὔτε ὅποι τῆς Ἀσίας προσέξου-

σιν

εἶπη, ἀριστότερον εἶπε. (16) ἐπιστρέφοντες ἐκ πολλοῦ]
 ἐκ πολλοῦ διαστήματος δηλονότι, ὥστε οὐκ ἐξῆν τοῖς διώ-
 κουσι φθάσαι τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῶν. (17) αὐτοῖς ἀνδρά-
 σιν] σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσιν.

σῆλθον εἰς τὸν λιμένα μεταξύ τῆς ἄλλης νήσου καὶ τοῦ στρατοπέδου, μὲ ἐλπίδα νὰ προφθάσωσι τὰς τριήρεις τοῦ Ἀλεξάνδρου κενὰς, ἀκούσαντες, ὅτι οἱ ναῦται ἦσαν διεσκορπισμένοι πολὺ μακρὰν ἀπὸ τῶν νεῶν, ἄλλοι μὲν εἰς σύναξιν ξύλων, ἄλλοι δὲ εἰς συγκομιδὴν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, καὶ ἄλλοι εἰς λαφυραγωγίαν· καὶ μέρος μὲν τῶν ναυτῶν τοῖς ἦντι ἔλειπεν, ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος ἀναπληρώσας δέκα ναῦς ἐκ τῶν παρόντων, καθὼς εἶδε τὰς πέντε τῶν ἐναντίων προσερχομένας, σέλλει αὐτάς μὲ θίαν μεγάλην νὰ τὰς κτυπήσωσι μὲ τὰς πρώρας ἀπ' ἐναντίας· οἱ δὲ Πέρσαι ἰδόντες τοὺς Μακεδόνας πλέοντας παρ' ἐλπίδα, ὑποσρέψαντες παρευθὺς ἐκ πολλοῦ διασήματος, ἔφυγον πρὸς τὸ ἄλλο ναυτικὸν εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἡ μὲν ναῦς τῶν Ἰασέων, μὴ δυναμένη νὰ πλεύσῃ ταχέως, ἐλήφθη αἰχμάλωτος εἰς τὴν φυγὴν μετὰ πάντων τῶν στρατιωτῶν· αἱ δὲ λοιπαὶ τέσσαρες προφθάσασαι, κατέφυγον εἰς τὸ πολὺ ναυτικόν. Οὕτω λοιπὸν ἔφυγον ἐκ τῆς Μιλήτου οἱ Πέρσαι ἄπρακτοι.

κ'. Ἐντεῦθεν δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἐσοχάσθη συμπέρον νὰ διαλύσῃ τὸ ναυτικόν, πρῶτον μὲν διὰ τὴν ἐν τῷ τότε ἔλλειψιν τῶν χρημάτων, καὶ δεύτερον ὅτι δὲν ἦτον ἰσοδύναμον μὲ τὸ ναυτικὸν τῶν Περσῶν· καὶ διὰ τοῦτο μήτε ἤθελε νὰ ἐμβάλῃ εἰς κίνδυνον τὸ μέρος τοῦτο τῆς στρατιᾶς· καὶ μάλιστα κατακρατῶν ἤδη τὴν Ἀσίαν μὲ τὸ πεζικόν, ἐσοχάζετο, ὅτι δὲν ἔχει χρεῖαν πλέον τοῦ ναυτικοῦ, καὶ ἂν οὐ κυριεύσῃ ὅλας τὰς πόλεις τὰς παραθαλασσίους, θέλει καταλύσῃ τὸ ναυτικὸν τῶν Περσῶν· ἐπειδὴ θέ-
λου-

(2) Οὕτε ὁπόθεν τὰς ὑπηρεσίας συμπληρώσωσι] τὰς ὑπηρεσίας, τοὺς ὑπηρετάς τοὺς ναύτας ἀντὶ τῶν ἀπολ-

σιν ἔχοντας. Καὶ τὸν αὐτὸν ταύτῃ συνέβαλλεν,
 ὅτι ἐσήμηνεν αὐτῷ ἐκ τῆς γῆς κρατήσειν τῶν
 3 νεῶν. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος, ἐπὶ Καρίας ἐξέλ-
 λετο, ὅτι ἐν Ἀλικαρνασσῷ συνεσηκέναι οὐ φαύ-
 λην δύναμιν τῶντε βαρβάρων καὶ ξένων ἐξηγγέλ-
 4 λετο. Ὅσαι δὲ ἐν μέσῳ πόλεις Μιλήτου τε καὶ
 Ἀλικαρνασσοῦ, ταύτας ἐξ ἐφόδου λαβὼν, κατα-
 κρατοπεδεύει πρὸς Ἀλικαρνασσῷ, ἀπέχων τῆς
 πόλεως ἐς πέντε μάλιστα σταδίους, ὡς ἐπὶ χρονίῳ
 5 πολιορκίᾳ. Ἦν τε γὰρ φύσις τοῦ χωρίου ὀχυρὸν ἐ-
 ποίει αὐτὸ, καὶ ὅπη τι εὐδεῖν ὡς πρὸς ἀσφάλειαν
 ἐφαίνετο, ξύμπαντα ταῦτα Μένωνι τε αὐτὸς πα-
 ρῶν, ἡδὴ ἀποδεδειγμένως πρὸς Δαρείου τῆς τε κά-
 τω Ἀσίας καὶ τοῦ ναυτικοῦ παντός ἡγεμῶν, ἐκ
 6 πολλοῦ παρεσκευάκει· καὶ στρατιῶται πολλοὶ μὲν
 ξένοι μισθοφόροι τῇ πόλει ἐγκατελείφθησαν, πόλ-
 λοι δὲ καὶ Περσῶν αὐτῶν· αἵτε τριήρεις ἐφόρμου
 τῷ λιμένι, ὡς καὶ ἀπὸ τῶν ναυτῶν πολλὰν ὠφέ-
 7 λειαν γίνεσθαι ἐς τὰ ἔργα. Τῇ μὲν δὲ πρώτῃ
 ἡμέρᾳ προσάγοντος Ἀλεξάνδρου τῷ τείχει, κατὰ
 τὰς ἐπὶ Μύλασσα φερούσας πύλας, ἐκδρομή τε
 γίνεταί τῶν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἀκροβολισμός·
 καὶ τούτους οὐ χαλεπῶς ἀνέσειλάν τε οἱ παρ' Ἀ-
 λε-

λουμένων συμπληρῶσαι οὐκ εἶχον, ἀποκλεισθέντες τῶν
 πόλεων τῶν ἐπὶ τῇ θαλάσῃ· τὸ δὲ ὑπηρεσίας καὶ Θου-
 κυδίδης οὕτως (ἐν τῇ ἡ. §. α.) ἐξείληφεν ἀντὶ τοῦ ὑπη-
 ρέτας, „οὐχ ὄρῳντες, εἰπὼν, οὐδὲ ὑπηρεσίας ταῖς ναυ-
 σίν.“ τοῦτ' ἐστὶ ναύτας· ὃ ἄλλως πλήρωμα λέγεται τῶν
 νεῶν, ἢ συμπλήρωμα κατὰ τὸ ἐλλειπές· ὅρα δὲ καὶ τῇ
 ε'. λβ'. τὸν αὐτὸν Θουκυδίδην, οὕτως εἰπόντα „καὶ
 ὑπηρεσίας ταύταις (ταῖς ναυσίν) τὰς κρατίσας τῶν τριη-
 ράρχων διδόντων.“ ἀντὶ τοῦ, ὑπηρετάς, ὡς ἐγῶμαι, εἰ-

λουσι δυσκολευθῇ πανταχόθεν καὶ ναύτας νὰ εὕρω-
 σιν εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν λειπόντων, καὶ λιμένα
 νὰ ἔμβωσιν· καὶ ὁ φανείς ἀετὸς κατὰ τὴν εἰκα-
 σίαν αὐτοῦ ἐσήμαινεν, ὅτι ἀπὸ τῆς ξηρᾶς δύναται
 νὰ νικήσῃ τὸ ναυτικὸν τῶν ἐχθρῶν. Ἀφ' οὗ δὲ κα-
 τάρθωσε ταῦτα, ἐκινήθη πρὸς τὴν Καρίαν· καθότι
 ἤκουετο, ὅτι μεγάλη δύναμις τῶν βαρβάρων καὶ τῶν
 ξένων τῶν μισθοφόρων εἰς τὴν Ἀλικαρνασσὸν συνη-
 θροίσθη· τὰς δὲ μεταξὺ τῆς Μιλήτου καὶ τῆς Ἀλι-
 καρνασσοῦ πόλεις κατακυριεύσας ἐκ πρώτης ἐφόδου,
 ἐσρατοπέδευσε πλησίον τῆς Ἀλικαρνασσοῦ, ἀπέχων
 αὐτῆς ἕως πεντήκοντα στάδια, μὲ σκοπὸν νὰ διαρκέ-
 σῃ πολὺ εἰς τὴν πολιορκίαν αὐτήν. Ἐπειδὴ ἡ θέρσις τῆς
 πόλεως ταύτης ἦτον ἐκ φύσεως δυνατὴ, καὶ ἐὰν ἐ-
 φαίνετο ποῦ τί ἐλάττωμα εἰς ἀσφάλειαν, ταῦτα
 πάντα τὰ προετοίμασε πρὸ πολλοῦ ὁ Μέμνων προ-
 σωπικῶς παριστάμενος εἰς τὸ ἔργον, ἐπειδὴ καὶ εἶχε
 διορισθῇ ἀπὸ τὸν Δαρεῖον ἡγεμῶν καὶ στρατηγὸς τῆς
 κάτω Ἀσίας καὶ τοῦ παντὸς ναυτικοῦ· καὶ πρὸς τού-
 τοις ἦσαν πολλοὶ στρατιῶται εἰς τὴν πόλιν καὶ ξένοι
 καὶ Πέρσαι· καὶ τὸ ναυτικὸν αὐθις εἰς τὸν λιμένα
 ὄν, ἔδιδε πολλὴν ὠφέλειαν καὶ συνδρομὴν εἰς τὰς
 μάχας. Εἰς τὴν πρώτην λοιπὸν ἡμέραν, καθὼς ἐκί-
 νησε τὴν στρατίαν ὁ Ἀλέξανδρος πρὸς τὸ τεῖχος κατὰ
 τὰς πύλας τὰ βλεπούσας πρὸς Μύλασσα, ἐξώρμη-
 σαν ἔσσωθεν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἠκροβολίσθησαν·
 ἀλλ' οἱ Μακεδόνες ἐκδραμόντες καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τοῦ
 ἐν.

του ναύτας κρατίστους, ἀνδρειοτάτους· ὅπερ ἄλλως παρ
 ἡμεῖς οὐ καλῶς διεμνύνεται, ὅπερ σαφέστερον γίγνεται
 ἐξ ὧν λέγει κατωτέρω (βιβλ. 5. α. 8) οὕτως· „αἱ δὲ
 ὑπηρεσίαι αὐτῶ εἰς τὰς ναῦς (τουτέστι ναῦται) ξυμπλη-
 ρώθησαν ἐκ τῶν ξυνοπομένων τῇ στρατιᾷ Φοινίκων, καὶ

λεξάνδρου ἀντεκδραμόντες, καὶ ἐς τὴν πόλιν κα-
 8 τέκλεισαν. Οὐ πολλαῖς δὲ ὕσερον ἡμέραις Ἀλέ-
 ξανδρος ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τὴν τῶν
 ἑταίρων ἵππον, καὶ τὴν Ἀμύντου τε καὶ Περδίκ-
 κου καὶ Μελεάγρου τάξιν τὴν πεζικὴν, καὶ πρὸς
 τούτοις τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, πε-
 ριῆλθε τῆς πόλεως τὸ πρὸς Μύνδον μέρος, τό τε τεῖ-
 χος κατοφόμενος, εἰ ταύτῃ ἐπιμαχώτερον τυγχά-
 νοι ὃν ἐς τὴν προσβολήν, καὶ ἅμα εἰ τὴν Μύνδον ἐξ
 ἐπιδρομῆς δύναίτο λαθὼν κατασχεῖν ἔσεσθαι γὰρ
 9 οὐ σμικρὰν τὴν ὠφέλειαν ἐς τὴν τῆς Ἀλικαρνασσοῦ
 πολιορκίαν, ἢ Μύνδον οἰκίαν γενομένην. Καί τι
 ἐνεδίδото αὐτῷ ἐκ τῶν Μυνδίων, εἰ λάθοι νυκ-
 10 τὸς προσελθὼν. Αὐτὸς μὲν δὴ κατὰ τὰ συγκεί-
 μενα ἅμφι μέσας νύκτας προσῆλθε τῷ τείχει·
 ὡς δὲ οὐδὲν ἐνεδίδото ἀπὸ τῶν ἑνδον, αἶτε μη-
 χαναὶ καὶ αἱ κλίμακες αὐτῷ οὐ παρήσαν, οἷα δὴ
 οὐκ ἐπὶ πολιορκίαν σαλέντι, ἀλλ' ὡς ἐπὶ προδοσίᾳ
 ἐνδιδομένης τῆς πόλεως, προσήγαγε καὶ ὡς τῶν
 Μακεδόνων τὴν φάλαγγα, ὑπορύττειν κελεύσας
 11 τὸ τεῖχος. Καὶ ἕνα γε πύργον κατέβαλον οἱ Μα-
 κεδόνες· οὐ μὲντοι ἐγυμνωσέ γε τὸ τεῖχος πε-
 σὸν· καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἅμα εὐρώεως ἀμυνόμε-
 νοι,

Κυπρίων καὶ Καρῶν, καὶ Αἰγυπτίων· ἴδε καὶ τῇ Ἰνδικῇ
 ιη. 1. (9) καί τι ἐνεδίδετο] διώρῳσα τοῦτο ἀντὶ τοῦ,
 καί τοι. (11) οὐ μὲντοι ἐγυμνωσέ γε τὸ τεῖχος πεσόν]
 τοῦτο δ' ἄπορον ἔμεινε τὸ χωρίον καὶ τοῖς πρὸ ἡμῶν ἐκ-
 δόταις· ὁ δὲ Γρονάβιος, καὶ διωρῳάσα ἀντὶ τοῦ, πε-
 σόν, πεσὼν εἰπὼν, πρὸς τὸν πύργον ἀνενεγκὼν τὸ με-
 τοχικόν, ἐπιφέρει, ὅτι πάντα τὰ χειρόγραφα οὕτως ἔ-
 χει, πεσόν· καὶ τούτοις μᾶλλον πείθεσθαι χρή· τῶς
 δ' οὖν, ἢ ὁ λόγος σαφέστερος ἢ, προσδετέον τι πρὸς σα-

ἐναντίου γενναίως, κατέκλεισαν αὐτοὺς αὖθις εἰς τὴν πόλιν με εὐκολίαν. Μετὰ δὲ ἡμέρας ὀλίγας ἀναλαβὼν ὁ Ἀλέξανδρος τοὺς ὑπασπιστάς, καὶ τὸ ἵππικὸν τῶν ἐταίρων, καὶ τὸ πεζικὸν τάγμα τοῦ Ἀμύντου, τοῦ Περδίκκου, καὶ τοῦ Μελεάγρου· καὶ πρὸς τοῦτοις τοὺς τοξότας, καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, περιῆλθεν εἰς τὸ πρὸς τὴν Μύνδον μέρος τῆς πόλεως με σκοπὸν νὰ κατασκοπήσῃ τὸ τεῖχος, ἂν ἐκεῖθεν εἶναι ἀδυνατώτερον, καὶ ἐνταυτῷ ἂν δύναται νὰ κυριεύσῃ οὕτως ἀνεπαισθήτως τὴν Μύνδον με μίαν ἀπροσδόκητον ἔφοδον· καθότι ἐνόμιζε μεγάλην ἐκεῖθεν ἀφέλειαν, πρὸς τὴν πολιορκίαν τῆς Ἀλικαρνασσοῦ· καὶ οἱ Μύνδοι κατὰ τι μάλις ἐνέδιδον αὐτὴν με ὑπόσχεσιν, εἰ ἐλθῇ κρυφίως διὰ νυκτός. Ὡς τὸσον αὐτὸς μὲν κατὰ τὴν συμφωνίαν ἦλθε περὶ τὸ μεσάνυκτιον· ἐπειδὴ ὅμως οἱ ἔνδον δὲν ἔκαμνον ὁμοίως τὰ ὑποσχεθέντα, μηχανὰς δὲ καὶ κλίμακας δὲν εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ, ἐλπίζων ὅτι θέλει λάβῃ τὴν πόλιν με προδοσίαν, χωρὶς νὰ ἔχῃ χρεῖαν πολιορκίας, με ὅλον τοῦτο ἐκίνησε τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα πρὸς τὸ τεῖχος, καὶ ἐπρόσβαλε νὰ ὑποσκάψωσι κάτωθεν τὰ θεμέλια· καὶ οὕτως ἐκρήμνισαν ἓνα πύργον οἱ Μακεδόνες· τὸ τεῖχος ὅμως δὲν ἐγυμνάσθη παντελῶς.

Φήνειαὺ οὕτως ἰγράφοντας· οὐ μὲντοι ἐγύμνωσέ τι (μέρος τῆς πόλεως) τὸ τεῖχος πεσόν· ὅπερ ἂν εἴη τὰυτόν, ὥστε ἔλεγε· ἀλλὰ τὸ τεῖχος πεσόν οὐκ ἐγύμνωσεν, εἴτ' οὖν οὐκ ἠνέψε τι μέρος τοῖς Μακεδόσι πρὸς εἴσοδον ἱκανῶς· οὐ γὰρ τυχὸν σύμπαν κατεπεπτώκει εἰς ἕδαφος· καὶ τεῦθεν χαλεπὴ ἂν εἴη τοῖς Μακεδόσιν ἡ πάροδος εἰς τὰ τεῖχη· εἰ δὲ δεῖ διορθοῦν τὸ, πεσόν εἰς τὸ πεσὼν, οὕτως ἐξηγηθήσεται· οὐ μὲντοι (ὁ πύργος) ἐγύμνωσέ γε (ἠνέψεν, ἐξεκέλυψε) τὸ τεῖχος πεσόν, ὥς δύνασθαι

- νοι, καὶ ἐκ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ ἤδη κατὰ θάλασσαν πολλοὶ παραβεβηθικότες, ἄπορον ἐποίησαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ τὴν αὐτοσχεδιόντε καὶ ἐξ ἐπιδρο-
- 12 μῆς κατάληψιν τῆς Μύνδου. Οὕτω μὲν δὴ ἐπα-
νέρχεται Ἀλέξανδρος, οὐδὲν πράξας οὐ ἔνεκα ὀρ-
μή. καὶ τῇ πολιορκίᾳ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ αὐθις
- 13 προσεΐχε. Καὶ τὰ πρῶτα μὲν τὴν τάφρον, ἣ πρὸ
τῆς πόλεως ὀρώρυκτο αὐτοῖς, πλάτος μὲν τριά-
κοντα μάλιστα πήχεων, τὸ δὲ βάθος ἐς πεντεκαί-
δεκα, ἔχωνσε, τοῦ βραδίου εἶναι τὴν προσαγωγὴν
τῶν τε πύργων, αἳ ὧν ἔμελλε τοὺς ἀκροβολισμοὺς
εἰς τοὺς προμαχομένους τοῦ τείχους ποιῆσθαι,
καὶ τῶν ἄλλων μηχανῶν, αἷς κατασειεῖν ἐπενόει
τὸ τεῖχος. Καὶ ἡ τε τάφρος αὐτῷ ἐχώσθη οὐ χα-
- 14 λεπῶς, καὶ οἱ πύργοι προσήγοντο ἤδη. Οἱ δὲ ἐκ
τῆς Ἀλικαρνασσοῦ νυκτὸς ἐκδραμόντες, ὥς ἐμ-
πρῆσαι τοὺς τε πύργους, καὶ ὅσαι ἄλλαι μηχαν-
αὶ προσηγμέναι ἢ οὐ πόρρω τοῦ προσάγεσθαι
ἦσαν, ὑπὸ τῶν φυλακῶν τε τῶν Μακεδόνων, καὶ
ὅσοι ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ ἐξεγεγρθέντες παρεβούθη-
σαν, οὐ χαλεπῶς κατεκλείσθησαν εἰς τὰ τεῖχη
- 15 αὐθις· καὶ ἀπέθανον αὐτῶν ἄλλοι τε ἐς ἐβδομή-
κοντα καὶ ἑκατὸν, καὶ ὁ Νεοπτόλεμος ὁ Ἀρραβαιοῦ
τοῦ Ἀμύντου ἀδελφός, τῶν παρὰ Δαρεῖον αὐτο-
μολησάντων. Τῶν δ' Ἀλεξάνδρου στρατιωτῶν ἀ-
πέθανον μὲν ἐς ἑκατὰδεκα, τραυματίαι δὲ ἐγέ-
νον

παρελθεῖν εἴσω τοὺς Μακεδόνας· ἡ οὕτω πεσὼν ὁ πύρ-
γος, κατέλιπε τὴν ἐνδοτέραν πλευρὰν, σὴν τοῦ γενη-
κοῦ τείχους οὔσαν, ἐφ' οὗ εἰσιν οἱ προμαχώνες καὶ ὁ Πε-
ρίδρομος, ὀρσίαν. (15) Νεοπτόλεμος] αὗτος, κατὰ τὸν
Γρονόβιον εἰσάγοντα τὸν Διόδωρον βιβλ. 17, 25. ἐν τοῖς
Μακεδόσιν ἀπέθανε μαχόμενος, ἀλλ' οὐχὶ ἐν τοῖς Πέρ-

λῶς ἐκ τῆς πτώσεως τοῦ πύργου· καὶ οἱ ἐκ τῆς πό-
 λεως ἐν ταύτῳ ἀνδιστάμενοι γενναίως, ἐλθόντες ἅμα
 καὶ ἐκ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ διὰ θαλάσσης πολλοὶ εἰς
 βοήθειαν, ἐματαίωσαν τὸν αὐτοσχέδιον τοῦ Ἀλεξάν-
 δρου σκοπὸν εἰς τὸ νὰ κυριεύσῃ τὴν Μύνδου μὲ ἐφο-
 δον. Οὕτω λοιπὸν ἐπανῆλθεν ἄπρακτος ὁ Ἀλέξαν-
 δρος· καὶ κατεγίνετο αὐτῷ εἰς τῆς Ἀλικαρνασσοῦ
 τὴν πολιορκίαν· καὶ πρῶτον ἄρχισε νὰ γεμίσῃ τὴν
 τάφρον, τὴν ὅποιαν εἶχαν ἀνοίξῃ οἱ Ἀλικαρνασσεῖς
 πρὸ τῆς πόλεως, τὸ μὲν πλάτος τριάκοντα πήχεων,
 τὸ δὲ βάθος δέκα καὶ πέντε, διὰ νὰ πλησιάσῃ εὐ-
 κόλως τοὺς πύργους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἶχε σκο-
 πὸν νὰ ρίπτῃ βέλη εἰς τοὺς πολεμοῦντες ἀναι-
 δει ἐκ τοῦ τείχους, καὶ τὰς ἄλλας μηχανὰς ὡσαύ-
 τας, μὲ τὰς ὁποίας ἐμελλε νὰ κατασεύσῃ τὸ τεῖ-
 χος· καὶ οὕτω καὶ τὴν τάφρον εὐκόλως ἐγγέμισε,
 καὶ τοὺς πύργους προσήγαγε πρὸς τὸ τεῖχος. Οἱ
 δὲ ἐκ τῆς πόλει ἐκδραμόντες διὰ νυκτὸς νὰ κατα-
 καύσωσι τοὺς πύργους, καὶ ὅσας ἄλλας μηχανὰς εἶ-
 χον πλησίον, ἢ ὀλίγον ἔτι μακρὰν, ἐμποδίσθησαν
 ἀπὸ τῶν Μακεδόνων τοὺς φύλακας καὶ τοὺς ἄλλους,
 ὅσοι ἐν αὐτῷ τῷ θορύβῳ ἦλθον ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐξε-
 γερθέντες παρευθὺς εἰς βοήθειαν, καὶ οὕτω κατεκ-
 λείσθησαν αὐτῷ εἰς τὴν πόλιν εὐκόλως· καὶ ἀ-
 πέθανον ἐξ αὐτῶν ἕως ἐξομοῦντα ἐκ τῶν ἄλλων,
 καὶ αὐτὸς ὁ Νεοπτόλεμος μάλιστα ὁ υἱὸς τοῦ Ἀρρά-
 βαίου, καὶ ἀδελφὸς τοῦ Ἀμύντου, εἰς ὧν τῶν κα-
 ταφυγόντων πρὸς τὸν Δαρεῖον. Ἐκ δὲ τῶν στρατιω-
 τῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου δεκαεὶς μὲν ἀπέθανον, ἐπλη-
 γώ-

σαις ἀπομαχόμενος· ἡ δὲ γενεαλογία ἴσως ἔχει ἁμίνον,
 οὐχ ὡς ἐν τῇ μεταφράσει ἐξείληπται, ἀλλ' οὕτως· ὁ Νεο-
 πτόλεμος ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀρράβαίου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀμύντου.

νοντο ἐς τριακοσίους· ὅτι ἐν νυκτὶ γενομένης τῆς ἐκδρομῆς, ἀφυλακτότεροι ἐς τὸ τικρώσκεισθαι ἦσαν.

- 1 καί. Οὐ πολλὰς δὲ ἡμέραις ὕσερον, δύο τῶν Μακεδόνων ὀπλῖται ἐκ τῆς ὕσερον Περδίκκου τάξεως, ξυσκηνοῦντές τε καὶ ἅμα ξυμπίνοντες, αὐτόν τε καὶ τὰ αὐτοῦ ἐκάτερος ἐπὶ μέγα τῷ λόγῳ ἤγεν·
- 2 Ἐνθα δὲ φιλοτιμία τε ἐσπίπτει αὐτοῖς (καί τι καὶ ὁ οἶνος ὑπερθερμαίνειν) ὥστε ὀπλισάμενοι αὐτοὶ ἐπὶ σφῶν, προσβάλλουσι τῷ τείχει κατὰ τὴν ἄκραν τὴν πρὸς Μύλασσα μάλισα τετραμμένην, ὡς ἐπίδειξιν τῆς σφῶν βῶμης μᾶλλον τι ἢ πρὸς πολεμίους μετὰ κινδύνου τὸν ἀγῶνα ποιησόμενοι.
- 3 νοι. Καὶ τούτους κατιδόντες τινὲς τῶν ἐκ τῆς πόλεως δύο τε ὄντας, καὶ οὐ ξὺν λογισμῷ προσφε-
- 4 ρομένους τῷ τείχει, ἐπεκθέουσιν. Οἱ δὲ τοὺς μὲν ἐγγὺς πελάσαντας ἀπέκτειναν, πρὸς δὲ τοὺς ἀφελικώτας ἠκροβολίζοντο, πλεονεκτούμενοι τῷ τε πλήθει καὶ τοῦ χωρίου τῇ χαλεπότητι· ὅτι ἐξ ὑπερδεξίου τοῖς πολεμίσις ἢ ἐπιδρομή τε καὶ
- 5 ὁ ἀκροβολισμὸς ἐγίγνετο. Καὶ ἐν τούτῳ ἀντεκθέουσι τινὲς καὶ ἄλλοι τῶν τοῦ Περδίκκου στρατιωτῶν, καὶ ἀπὸ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ ἄλλοι· καὶ
- 6 ξυμπίπτει μάχη κυρτερὰ πρὸς τῷ τείχει. Καὶ κατακλείονται αὐτοὶ πρὸς τῶν Μακεδόνων εἴσω τῶν

(1) Ἐκ τῆς ὕσερον Περδίκκου τάξεως.] τὸ, ὕσερον ἢ παρέλκον παρεισέφρησεν ἐκ τοῦ μικρὸν ἀνωτέρω ὕσερον τοῖς ἀντιγραφείοις· ἢ ὁ Περδίκκας· πρὸς ἣν εἶχε τάξειν, προσέλαβεν ὕσερον καὶ ἐτέραν. (2) αὐτοὶ ἐπὶ σφῶν] αὐτοὶ ἀπ' αὐτῶν, ἐκούσιοι. (4) πλεονεκτούμενοι] καὶ τοὶ πλεονεκτούμενοι, εἴτ' οὖν ἔλαττον ἔχοντες τῷ τε πλήθει, δύο αὐτοὶ ὄντες, πρὸς πολλῶν πλείους μαχόμενοι, καὶ τοῦ χωρίου τῇ φύσει, ἀνωδέντως καὶ ἐξ ὁ-

γώθησαν ὁμως ἕως τριακόσιοι· καθότι ἐκδραμόντων τῶν πολεμίων διὰ νυκτὸς, δὲν ἦσαν τοσοῦτον πεφυλαγμένοι εἰς τὰς βολὰς τῶν ἐχθρῶν.

κά. Μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας ὕψερου, δύο ὀπλίται τῶν Μακεδόνων ἐκ τῆς ὕψερου γενομένης τάξεως τοῦ Περδίκκου, εἰς μίαν σκηνὴν κατοικοῦντες, καὶ συμπίνοντες ἤδη, ἤλθον εἰς καύχησιν πρὸς ἀλλήλους, τὰ ἑαυτοῦ ἔργα ἐκάτερος ὑπερεπαινῶν, καὶ ἐνταῦθα ἐλθόντες εἰς φιλοτιμίαν, ὑποθερμανθέντες μάλιχα καὶ ἀπὸ τὸν οἶνον ὀλίγον τι, ὥπλισθησαν ἀμφοτέροι, καὶ προσβάλλουσιν εἰς τὸ τεῖχος κατὰ τὴν ἄκραν τὴν ἀποβλέπουσαν μάλιχα πρὸς τὰ Μύλασσα, διὰ νὰ δείξωσι, πόσον ἐκάτερος ἀποτολμᾷ, ἐξ ἀνδρίας πρὸς τοὺς κινδύνους, καὶ ὅχι τοσοῦτον μὲ σκοπὸν νὰ ἀποκινδυνεύσωσι νὰ βλάψωσι τοὺς ἐχθρούς· ἰδόντες δὲ αὐτοὺς τινὲς ἐκ τῆς πόλεως δύο ὄντας, καὶ ἀλόγως πλησιάζοντας εἰς τὸ τεῖχος, ἐξέδραμον κατ' αὐτῶν· οἱ δὲ δύο δεξιόμενοι αὐτοὺς ἐξώθεν, τοὺς μὲν ἐρχομένους πλησίον ἀπέκτειναν, εἰς δὲ τοὺς ἄλλους ἠκροβολίζοντο, μὲ ὅλον ὅτι ἦσαν κατώτεροι καὶ κατὰ τὸ πλῆθος καὶ κατὰ τὴν θέσιν τοῦ τόπου· καθότι ἐκεῖνοι ἐπαλεμοῦσαν ἀπὸ ἐπιτήδειον τόπον. Ἐν τούτῳ λοιπὸν συνέτρεξαν καὶ ἄλλοι τινὲς ἐκ τῆς τάξεως τοῦ Περδίκκου· ὁμοίως καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν Ἀλικαρνασέων, καὶ γίνεται μάχη σφοδροτάτη πλησίον τοῦ τεύχους. Ὡς τόσον ἐβιάσθησαν αὐτοὶ οἱ ἐξελθόντες νὰ κλεισθῶν εἰς τὴν πόλιν· ἡ δὲ πόλις ὀλίγον ἔλειψε νὰ κυριευθῇ ὑπὸ τῶν Μακεδόνων· καθότι καὶ τὰ τεῖχη δὲν ἦσαν ἀκριβῶς πεφυλαγμένα, καὶ δύο πύργοι μάλιχα

καὶ

χυροῦ μαχομένων τῶν πολεμίων. (5) τῶν τοῦ Περδίκκου στρατιωτῶν] κἀντεῦθεν ἄρα παρέλκον δοκί τὰ, ὕψερου,

τῶν πυλῶν οἱ ἐπεκδραμόντες. Παρ' ὀλίγον δὲ ἤλ-
 7 δε καὶ ἀλῶναι ἡ πόλις. Τά τε γὰρ τείχη ἐν τῷ
 τότε οὐκ ἐν ἀκριβεῖ φυλακῇ ἦν, καὶ δύο πύργοι
 καὶ μεσοπύργιον εἰς ἑδάρας καταπεπτωκότα, οὐ
 χαλεπὴν ἂν τῷ στρατεύματι, εἰ ἅπαν προσήφα-
 το τοῦ ἔργου, τὴν ἐς τὸ τεῖχος πάροδον παρέ-
 σχε. Καὶ ὁ τρίτος πύργος κατασεσισμένος, οὐ-
 8 δὲ οὗτος χαλεπῶς ἀνερρίφῃ ὑπορυσσόμενος. Ἀλ-
 λά ἔφθισαν γὰρ ἀντὶ τοῦ πεπτωκότος τείχους,
 ἔσωθεν πλίνθινον μνηοειδὲς ἀντοικοδομήσαμε-
 9 νοι οὐ χαλεπῶς ὑπὸ πολυχειρίας. Καὶ τούτῳ
 ἐπήγε τῇ ὑπεραίᾳ τὰς μηχανάς. Ἀλέξανδρος καὶ
 ἐκδρομὴ αὐτοῖς γίνεται τῶν ἐκ τῆς πόλεως, ἐπὶ
 10 τῷ ἐμπρῆσαι τὰς μηχανάς. Καὶ μέρος μὲν τι τῶν
 πλησίον τοῦ τείχους γερῶν, καὶ ἐνὸς τῶν πύρ-
 γων τῶν ξυλίνων κατεκαύθη, τὰ δὲ ἄλλα διεφύ-
 λαξαν οἱ περὶ φιλοῖταν τε καὶ Ἑλλάνικον, οἷς ἡ
 11 φυλακὴ αὐτῶν ἐπετέτραπτο· ὥς δὲ καὶ Ἀλέξαν-
 δρος ἐπεφάνη ἐν τῇ ἐκδρομῇ, τὰς τε δᾶδας ὅσας
 ἔχοντες ἐκδεσθῆναι ἠέκασαν ἀφέντες, καὶ τὰ ὅπλα
 οἱ πολλοὶ αὐτῶν ῥίψαντες, εἴσω τοῦ τείχους ἔ-
 12 φευγον. Καί τι τά γε πρῶτα τῇ φύσει τοῦ χω-
 ρίου ὑπερδεξίου ὄντος ἐπεκράτουν, καὶ οὐ κατὰ
 μέτωπον μόνον ἠκροβολίζοντο ἐς τοὺς προμαχομέ-
 νους τῶν μηχανῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πύργων, οἳ
 δὴ ἐκατέρωθεν τοῦ ἐρηριμμένου τείχους αὐτοὶ ὑ-

πο-
 ἀκτινῶ παρειαχθέν. (7) ἀνερρίφῃ] ἐν ἄλλοις, ἂν ἐρίφθῃ·
 ὃ καὶ ἁμεινὸν ἴσως. (8) μνηοειδὲς] ὁμοίον τι ἐξείργα-
 σο καὶ τοῖς Πλαταιεῦσι παρὰ Θουκυδίδῃ· ὅρα ἐν τῇ δευ-
 τέρᾳ φυλ. 174. ἐν τῇ ἐμῇ ἐκδόσει. (10) τῶν πλησίον
 τοῦ τείχους γερῶν] Περσικὰ μὲν ὅπλα ἐς τὰ γερῶν
 κυρίως· καταχρηστικῶς δὲ καὶ πᾶν σκέπασμα γερῶν λε-
 γεται, εἴτε δερμάτινον, εἴτε ἄλλης τινὸς ὕλης· διὸ καὶ

καὶ τὸ μεταξὺ τούτων τεῖχος, ἐπειδὴ εἶχαν πέση,
ἔδιδον εὐκόλως τὴν εἰσοδὸν εἰς τοὺς Μακεδόνας,
εἰάν ἔτρεχον σύμπαντες εἰς τὸ ἔργον, καὶ ὁ τρίτος
προσέτι πύργος ὑποσκαπτόμενος, ἔπεσε καὶ αὐτὸς
χωρὶς πολλῆς δυσκολίας. Ἀλλ' ἐπρόφθασαν ἔσωθεν
καὶ ὠκοδόμησαν ἀντὶ τοῦ καταπεσόντος ἑτέρου τεῖ-
χος σεληνοειδὲς εὐκόλως διὰ πολυχειρίαν· καὶ ἐν
τούτῳ ἔφερεν αὐθις τὰς μηχανὰς ὁ Ἡλέξανδρος· καὶ
οἱ ἔνδοθεν ἐκδραμόντες πάλιν ἀπὸ τὴν πόλιν εἰς τὸ
νὰ κατακαύσωσι τὰς μηχανὰς, μέρος μὲν τῶν σκη-
νῶν, αἱ ὅσται ἦσαν πλησίον τοῦ τεύχους, κατέκαυ-
σαν, ὁμοίως καὶ μέρος ἑνὸς πύργου· τὰ δὲ ἄλλα τὰ
διεφύλαξαν οἱ μετὰ τοῦ Φιλώτου, καὶ τοῦ Ἑλάνικου
διωρισμένοι πρὸς φύλαξιν· καθὼς ὁμοιᾶν ἐξαίφνης ἐ-
φάνη καὶ ὁ Ἀλέξανδρος, ἀφίσαντες τὰς δαῖδας εὐ-
θύς, τὰς ὁποίας εἶχον ἀπὸ τὴν πόλιν, ὅταν ἐξέδρα-
μον, οἱ δὲ περισσότεροι ῥίψαντες καὶ τὰ ὅπλα, ἐ-
φυγον εἰς τὴν πόλιν, μὲ ἄλον ὅτι ὑπερπερὺντες κα-
τὰ τὴν φύσιν τοῦ τόπου ὅτος ἐπιδεξίου, ἐπεκρα-
τοῦσαν τὸ πρῶτον· καθότι δὲν ἔρριπτον τὰ βέλη
μόνον ἔμπροσθεν κατὰ μέτωπον εἰς τοὺς μαχομέ-
νους ἀπὸ τὰς μηχανὰς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πύργων ἀ-

τὸ

Δημοσθένους τὰ τῶν σκηνῶν σκεπάσματα καὶ περικαλύμ-
ματα ἐν τῷ περὶ Κτησιφώντος, γέβρα καλῶν, ἐμπύπ-
ρασθαι λέγει· λέγουντ' ἂν ὁμοίως γέβρα καὶ τὰ τῶν
σκηνῶν περιφράγματα· Σουΐδας Λεξ. κατὰ τοῦτο οὖν
κῆνταῦθα τὰ γέβρα ἀντὶ σκηναίων τινῶν, εἴτ' οὖν προ-
καλυμμάτων διὰ τὰς μηχανὰς ἐκληφθέντα οὐκ ἐν κά-
κῃ ἂν εἴῃ· δύναται δὲ ἐκληφθῆναι καὶ ἀντὶ ὅπλων τι-
νῶν. (12) ἐκατέρωθεν τοῦ ἐρηγισμένου τεύχους.] τοῦ
κατ' εὐθείαν τεύχους οἱ πύργοι πολὺ ἐξέχοντες ἔξω,
παρέχουσι τοῖς ἀπ' αὐτῶν ἀπομαχομένοις κατόπιν μι-
κροῦ δεῖν τῶν ἐν τῷ μεταπυργίῳ μαχομένων ἐχθρῶν γί-

πολελειμμένοι ἐκ πλαγίου τε καὶ μονονοῦ κατὰ
νώτου παρείχον ἀκροβολίζεσθαι ἐς τοὺς τῷ ἀν-
τωκοδομημένῳ τείχει προσάγοντας.

- 1 κβ'. Οὐ πολλαῖς δὲ ὕστερον ἡμέραις ἐπάγοντος
αὐτοῖς Ἀλεξάνδρου τὰς μηχανὰς τῷ πλινθίῳ τῷ
ἐντὸς τείχει, καὶ αὐτῷ ἐφεσηκότος τῷ ἔργῳ, ἐκ-
δρομὴ γίνεται πανδημεὶ ἐκ τῆς πόλεως· τῶν μὲν
κατὰ τὸ ἐρηριμμένον τείχος, ἣ αὐτὸς Ἀλέξαν-
δρος ἐπετέτακτο· τῶν δὲ κατὰ τὸ τρίπυλον, ἣ
οὐδὲ πάνυ τι προσδεχομένοις τοῖς Μακεδόσιν ἦν.
2 Καὶ οἱ μὲν ὁρῶντες ταῖς μηχαναῖς ἐνέβαλλον, καὶ
ὅσα ἄλλα ἐς τὸ ἐξάψαι τε φλόγα καὶ ἐπὶ μέγα
3 προκαλέσασθαι. Τῶν δὲ ἄμφ' Ἀλεξάνδρου αὐτῶν
τε ἐμβαλλόντων ἐς αὐτοὺς ἐρρώμενους, καὶ ταῖς
μηχαναῖς ἀπὸ τῶν πύργων λίθων τε μεγάλων α-
φιεμένων, καὶ βελῶν ἐξακοντιζομένων, οὐ χαλε-
πῶς ἀπεσφάρισάν τε καὶ ἔφυγον ἐς τὴν πόλιν·
καὶ φόνος ταύτῃ οὐκ ὀλίγος ἐγένετο, ὅσω πλείο-
4 νες τε καὶ ξύν μείζονι τῇ τόλμῃ ἐξέδραμον. Οἱ
μὲν γάρ, εἰς χεῖρας ἐλθόντες τοῖς Μακεδόσιν,
ἀπέθανον· οἱ δὲ, ἄμφι τῷ τείχει τῷ καταπεπτω-
κότι, σενωτέρας τε ἢ κατὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν τῆς
παρόδου οὔσης, καὶ τῶν κατερηριμμένων τοῦ τεί-
χους χαλεπὴν τὴν ὑπέρβασιν αὐτοῖς παρεχόντων.
5 Τοῖς δὲ κατὰ τὸ τρίπυλον ἐκδραμοῦσιν ἀπῆντα
Πτολεμαῖος ὁ σωματοφύλαξ ὁ βασιλικός, τήν τε
Ἀρδαίου καὶ Τιμάνδρου ἅμα οἱ τάξιν ἄγων, καὶ ἔ-
σιν

νεσθαι, κἀντεῦθεν οὐ μόνον ἐκ τοῦ πλαγίου ἐπ' αὐτοὺς
ὑφίπαι τὰ βέλη, ἀλλὰ καὶ κατὰ νότον.

(1) Τῶν δὲ κατὰ τὸ τρίπυλον] μία τῶν πυλῶν τοῦ
τείχους ἦν τὸ τρίπυλον τοῦτο· ὅρα ἐν τῷ πίνακι τῆς πό-
λεως ταύτης. (2) καὶ ὅσα ἄλλα] ἀκριστότερον ἐκλήφ-

πὸ τὰ πλάγια ἐκατέρωθεν τοῦ καταπεπτωκότος
τείχους· ἐξ ὧν ἐδύναντο νὰ τοξεύωσιν ἐκ πλαγίου,
σχεδὸν ὀπισθεν εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐπλησίαζον
πρὸς τὸ οἰκοδομηθὲν νέον τεῖχος.

κβ'. Μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας ὕψερρον ἐκίνησεν αὐ-
τις ὁ Ἀλέξανδρος τὰς μηχανὰς πρὸς τὸ τεῖχος τὸ
πλίνθινον τὸ ἐσώτερον, παρευρισκόμενος καὶ αὐτὸς
εἰς τὸ ἔργον· καὶ οἱ Ἀλικαρνασσεῖς ἐξέρχονται ἐν-
δοθεν πανδημεῖ, ἄλλοι μὲν κατὰ τὸ τεῖχος τὸ κρημ-
νισμένον, καὶ ὁ μέρος ἵστατο καὶ αὐτὸς ὁ Ἀλέξαν-
δρος· ἄλλοι δὲ πρὸς τὸ τρίπυλον, ὅθεν οἱ Μακεδό-
νες δὲν εἶχον οὐδένα φόβον, οὐδὲ ἡλπίζου παντελῶς·
καὶ ἄλλοι μὲν ἔβαλλον πῦρ εἰς τὰς μηχανὰς μετὰ τὰς
δαῖδας, καὶ ὅσα ἄλλα ὕλικά εἶναι ἐπιτήδεια νὰ ἀ-
νάψωσι πλόγα μεγάλην· ὁ Ἀλέξανδρος ὅμως καὶ
οἱ μετ' αὐτοῦ ἐναντιωθέντες σφροδρῶς εἰς αὐτούς,
καὶ ῥίψαντες λίθους μεγάλους ἀπὸ τοῦς πύργους με-
τὰς μηχανὰς, ὁμοίως καὶ βέλη ἐκεῖθεν τοξεύοντες,
ἔτρεψαν αὐτοὺς εὐθὺς εἰς φυγὴν πρὸς τὴν πόλιν· καὶ
ἐνταῦθα ἐφρονεύθησαν πάμπολλοι, ἀναλόγως μετὰ τὸ
πλῆθος τῶν ἐκδραμόντων καὶ τὴν μεγάλην αὐτῶν
αὐθάδειαν. Διότι ὅσοι ἦλθον εἰς χεῖρας μετὰ τοῦς Μα-
κεδόνας, ἐφρονεύθησαν εἰς τοῦ τόπον· ἄλλοι δὲ φεύγον-
τες αὐτῶν, ἐφρονεύθησαν κατὰ τὸ τεῖχος τὸ κρημνισ-
μένον, ἐπειδὴ ἡ παράδος ἦτον σενὴ ὡς πρὸς τὸ πλῆ-
θος αὐτῶν, καὶ τοῦ τείχους μάλιστα τὰ ἐρείπια ἐ-
δυσκόλευον τὴν διάβασιν. Τοὺς δὲ ἐκδραμόντας αὐ-
τῶν κατὰ τὸ τρίπυλον τοὺς ἀπῆντησεν ὁ Πτολεμαῖος
ὁ βασιλικὸς σωματοφύλαξ, ἔχων ἤδη τὸ τάγμα τοῦ
Ἀρδαίου καὶ τοῦ Τιμάνδρου, καὶ τινὰς ἔτι ψιλούς·
καὶ

ἴδτω τοῦτο, ἀντὶ τοῦ, καὶ ἄλλ' ἅττα· ἵνα μὴ ζητῆς
ἕτερον ῥῆμα εἰς ἀπόδοσιν εὐθείας. (4) καὶ τῶν κατεργη-

- 6 σιν οὓς τῶν φίλων. Καὶ οὗτοι οὐδὲ αὐτοὶ χαλε-
 πῶς ἐτρέψαντο τοὺς ἐκ τῆς πόλεως. Εὐνέβη δὲ καὶ
 τούτοις ἐν τῇ ἀποχωρῆσει κατὰ σκευὴν γέφυραν
 τὴν ἐπὶ τῆς τάφρου πεποιημένην φεύγουσι, τὴν
 τε γέφυραν αὐτὴν ὑπὸ πλήθους ξυντρίβει, καὶ
 πολλοὺς αὐτῶν ἐς τὴν τάφρον ἐμπεσόντας, τοὺς
 μὲν ὑπὸ σφῶν καταπατιθέντας διαφθαῖναι,
 7 τοὺς δὲ καὶ ἄνωθεν ὑπὸ τῶν Μακεδόνων βαλλο-
 μένους. Ὁ πλείστος δὲ φόβος περὶ ταῖς πύλαις αὐ-
 ταῖς ξυνέβη· ὅτι ἡ ξυγκλείσις τῶν πυλῶν, φο-
 βερά τε καὶ πρὸ τοῦ καιροῦ γενομένη, δεισάντων
 μὴ συνεισπέσοιεν τοῖς φεύγουσιν ἐχόμενοι αὐ-
 τῶν οἱ Μακεδόνες, πολλοὺς καὶ τῶν φίλων τῆς
 εἰσόδου ἀπέκλεισεν, οὓς πρὸς αὐτοῖς τοῖς τείχε-
 8 σιν οἱ Μακεδόνες διέφθειραν. Καὶ παρ' ὀλίγον ἦκεν
 ἀλῶναι ἡ πόλις, εἰ μὴ Ἀλέξανδρος ἀνεκαλέσατο
 τὸ κράτευμα, ἔτι διασῶσαι ἐθέλων τὴν Ἀλικαρ-
 νασσόν, εἴ τι φίλιν ἐνδοδεῖν ἐκ τῶν Ἀλικαρνασ-
 9 σέων. Ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν ἐκ τῆς πόλεως ἐς
 χίλους, τῶν δὲ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἀμφὶ τοὺς τεσ-
 σαράκοντα, καὶ ἐν τούτοις Πτολεμαῖός τε ὁ σω-
 ματοφύλαξ, καὶ Κλέαργος ὁ τοξάρχης, καὶ Ἀδ-
 δαῖος ὁ χιλιάρχης· οὗτοι καὶ ἄλλοι τῶν οὐκ ἡμε-
 λημένων Μακεδόνων.
 10 καὶ γ'. Ἐνθα δὴ ξυνελθόντες οἱ ἡγεμόνες τῶν Περ-
 σῶν, Ὀρόντοβάτης τε καὶ Μένων, καὶ ἐκ τῶν
 παρόντων γνόντες σφᾶςτε οὐ δυναμένους ἐπιπο-
 λῶν ἀντέχειν τῇ πολιορκίᾳ, καὶ τοῦ τείχους τὸ
 μὲν

ριζμένων τοῦ τείχους] τῶν ἐρειπίων τοῦ τείχους. (5)
 καὶ ἔστιν οὓς τῶν φίλων] ἀορίστως, καὶ τινὰς τῶν φίλων.
 (8) καὶ παρ' ὀλίγον ἦκεν ἀλῶναι ἡ πόλις] καὶ μικροῦ
 δεῖν εἰς ἀλῶναι ἡ πόλις· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος κτ.

καὶ τοὺς ἔτρεψε καὶ αὐτὸς μετ' εὐκολίας εἰς φυγὴν πρὸς τὴν πόλιν· συνέβη δὲ καὶ εἰς αὐτοὺς, ἐν ᾧ διέβαινον μίαν γέφυραν ἐπάνω τῆς τάφρου σενὴν, συνετρίβη αὐτὴ ἀπὸ τοῦ πληθους τῶν φευγόντων, καὶ πεσόντες πολλοὶ εἰς τὴν τάφρον, οἱ μὲν ἐξ αὐτῶν ἀπέθανον καταπαταύμενοι ὑπ' ἀλλήλων· οἱ δὲ κτυπούμενοι ἄνωθεν ὑπὸ τῶν Μακεδόνων· ἡ περισσotτέρα ὁμως σφαγὴ συνέβη κατὰ τὰς πύλας· καθότι φοβηθέντες ἐκ τῆς ἐκπλήξεως νὰ μὴ συνεισέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν μετ' αὐτῶν καὶ οἱ Μακεδόνες, ἐκλείσαν τὰς πύλας πρὸ τοῦ καιροῦ, καὶ οὕτως ἀπέκλεισαν ἔξω καὶ πολλοὺς τῶν οἰκείων· τοὺς ὁποίους οἱ Μακεδόνες ἐφόρευσαν πλησίον τοῦ τείχους. Οὕτω δὲ ὀλίγον ἔλειψε νὰ κυριεύσωσι καὶ τὴν πόλιν, εἰάν ὁ Ἀλέξανδρος δὲν ἀνακαλοῦσεν ὀπίσω τὸ σφάτευμα, βουλόμενος ἔτι νὰ διασώσῃ τὴν πόλιν, ἀν' θελήσωσιν οἱ Ἀλικαρνασσεῖς νὰ τὴν παραδώσουν. Ὡς τὸσον ἐφονεύθησαν εἰς τὴν μάχην αὐτὴν ἐκ μὲν τῶν Ἀλικαρνασέων ὡς χίλιοι, ἐκ δὲ τῆς στρατίας τοῦ Ἀλεξάνδρου ἕως τεσσαράκοντα, καὶ ὁ Πτολεμαῖος ὁ σωματοφύλαξ, καὶ Κλέαρχος ὁ τοξάρχος, καὶ Ἀδδαῖος ὁ χιλιάρχης· καὶ ἄλλοι ἀπὸ τοὺς ἐγκρίτους τῶν Μακεδόνων.

κγ'. Εὐταῦθα λοιπὸν συναθροισθέντες οἱ ἀρχισφάτιγγοι τῶν Περσῶν ὁ Ὀροντοβάτης καὶ Μέμων, καὶ αἰσθανόμενοι ἐκ τῆς παρούσης κατασάσεως, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ὑποφέρουν πολὺν καιρὸν τὴν πολιορκίαν, βλέποντες καὶ τὸ τεῖχος, μέρος μὲν κρη-

μνισ-

(1) Καὶ ἐκ τῶν παρόντων γινόντες οὐ δυναμένους ἀντέχειν] οὕτω δὲ ἀνάγνωθι εἰς τὸ φυσικώτερον μᾶλλον, καὶ γινόντες σφᾶς (ἑαυτοὺς) οὐ δυναμένους ἀντέχειν ἐκ τῶν παρόντων· ὃ ἔστι μετὰ τῆς δυνάμεως ταύτης, ἣν ἔ-

μὲν τι καταπεπτωκὸς ἤδη ὄρωντες, τὸ δὲ κατα-
 σεσεισμένον· πολλοὺς δὲ τῶν στρατιωτῶν ἐν ταῖς
 ἐκδομαῖς, τοὺς μὲν διεφθαρμένους, τοὺς δὲ καὶ
 2 ὑπὸ τοῦ τετρωσθαι ἀπομάχους ἄντας· ταῦτα ἐν
 νῶ λαθόντες, ἅμφί δευτέραν φυλακὴν τῆς νυκτὸς
 τὸν τε ξύλινον πύργον, ὃν αὐτοὶ ἀντωκιδόμησαν
 ταῖς μηχαναῖς τῶν πολεμίων ἐμπιπράσι, καὶ τὰς
 3 σοάς, ἐν αἷς τὰ βέλη αὐτοῖς ἀπέκειτο. Ἐνέβαλον
 δὲ καὶ ταῖς οἰκίαις πῦρ ταῖς πλησίον τοῦ τείχους·
 τῶν δὲ καὶ προσήψατο ἡ φλόξ, ἀπὸ τε τῶν σοῶν
 καὶ τοῦ πύργου πολλὴ ἐπενεχθεῖσα, καί τι καὶ
 τοῦ ἀνέμου ταύτῃ ἐπιφέρουτος· αὐτῶν δὲ οἱ μὲν
 εἰς τὴν ἄκραν τὴν ἐν τῇ νήσῳ ἀπεχάρισαν, οἱ δὲ
 εἰς τὴν Σαλμακίδα ἄκραν οὕτω καλούμενην. Α'
 4 λεξάνδρῳ δὲ ὡς ἐξηγγέλθη ταῦτα πρὸς τινων αὐ-
 τομολησάντων ἐκ τοῦ ἔργου, καὶ τὸ πῦρ πολὺ
 καθεώρα αὐτὸς, καί τοι ἅμφί μέσας που νύκτας
 ἦν τὸ γιγνόμενον· ὃ δὲ καὶ ὡς ἐξαγαγὼν τοὺς
 Μακεδόνας, τοὺς μὲν ἔτι ἐμπιπράντας τὴν πόλιν
 ἐκτείνειν, ὅσοι δὲ ἐν ταῖς οἰκίαις καταλαμβάνοιτο
 τῶν Ἀλικαρνασσιῶν, τούτους δὲ σώζειν παρήγ-
 5 γειλεν. Ἦδη τε ἡμῖς ὑπέφαινε, καὶ κατιδὼν τὰς
 ἄκρας, ἃς οἵ τε Πέρσαι καὶ οἱ μισθοφόροι κατει-
 λήφεσαν, ταύτας μὲν ἀπέγνω πολιορκεῖν, τρι-
 βήν τε ἐπινοῶν οὐκ ὀλίγην ἔσεσθαι οἱ ἅμφ' αὐ-
 τὰς τῇ φύσει τῶν χωρίων, καὶ οὐ παρὰ μέγα εἶ-
 ναι

χουσι πρὸς τὸ παρόν. (3) τῶν δὲ καὶ προσήψατο ἡ
 φλόξ.] ἄλλων δὲ καὶ αὐτομάτως ἦψατο ἡ φλόξ, ἀπὸ
 τῶν ἀποσηκῶν καὶ τοῦ πύργου ἐπενεχθεῖσα, καὶ ὑπὸ
 τοῦ ἀνέμου κατὰ τι βιασθεῖσα καὶ ἀνξηθεῖσα. (4) Α'-
 λεξάνδρῳ ὡς ἐξηγγέλθη ταῦτα.] ὡς δὲ ταῦτα ἐξηγγέλθη
 τῷ Α' λεξάνδρῳ. (4) τούτους δὲ σώζειν παρήγειτο] τὸ

μνηστρένον, μέρος δὲ σεσαλευμένον· καὶ πολλοὺς πρὸς
 τούτοις τῶν στρατιωτῶν ἄλλους μὲν φονευθέντας εἰς
 τὰς ἐκδρομὰς, ἄλλους δὲ πληγωθέντας, καὶ ἐντεῦ-
 θεν ἀχρήστους ὄντας· αὐτὰ λέγω λογιζόμενοι ἔβαλ-
 λον πῦρ περὶ τὸ μεσουύκτιον εἰς τὸν ξύλινον πύργον,
 τὸν ὅποσον εἶχαν οἰκοδομήσει αὐτοὶ ἐναντίον τῶν μι-
 χανῶν τῶν ἐχθρῶν, καὶ εἰς τὰς ἀποθήκας ὁμοίως,
 εἰς τὰς ὁποίας εἶχον τὰ βέλη· ἀνέβη δὲ πρὸς τού-
 τοις καὶ τὰς οἰκίας πλησίον τοῦ τείχους· εἰς ἄλλας
 δὲ ἔφθασε τὸ πῦρ αὐτόματον ἀπὸ τοῦ πύργου ὀρ-
 μῆσαν, καὶ ἀπὸ τὰς ἀποθήκας, ἐνεργούμενον κατὰ-
 τι καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου· αὐτοὶ δὲ ἄλλοι μὲν κατέφυ-
 γον εἰς τὸ ἐν τῇ νήσῳ ὄχυρῶμα, ἄλλοι δὲ εἰς τὴν ἀ-
 κρόπολιν, ἣτις ὀνομάζεται Σαλμακίς. Οἱ δὲ Ἀλέξαν-
 δρος, ἀφ' οὗ ἔμαθε ταῦτα εὐθὺς ὑπότινων ἐκείθεν
 ἔλδόντων, καὶ εἶδε καὶ τὸ πῦρ μέγα, καίτοι περὶ
 τὸ μεσουύκτιον γενόμενον τοῦτο μάλιστα, αὐτὸς ὁ-
 μως λαβὼν τοὺς Μακεδόνας εὐθὺς, ὤρμησεν εἰς τὴν
 πόλιν, καὶ οὕτω τοὺς μὲν ἐναντίους ἐφόνευσεν, ἐν
 ᾧ ἔτι ἔβαλλον πῦρ εἰς τὴν πόλιν· τοὺς δὲ εἰς τὰς οἰ-
 κίας αὐτῶν ἡσυχάζοντας δὲν τοὺς ἔβλαπτον κατὰ
 παραγγελίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου. Μετὰ ταῦτα δὲ γε-
 νομένης ἡμέρας, ἰδὼν ὁ Ἀλέξανδρος τὰς ἄκρας, εἰς
 τὰς ὁποίας εἶχον καταφύγη οἱ Πέρσαι καὶ οἱ μισθο-
 φόροι, δὲν ἔκρινεν εὐλογον νὰ τὰς πολιορκήσῃ, σο-
 χαζόμενος, ὅτι θέλει διατρίψῃ πολὺν καιρὸν διὰ
 τὴν θέσιν τοῦ τόπου, καὶ μάλιστα ἐν ᾧ δὲν εἶχεν
 ἀνάγκην πολλήν, ἀφ' οὗ ἐκυρίευσεν ἤδη τὴν πόλιν
 πᾶσαν. Θάψας δὲ ἐντεῦθεν τοὺς φονευθέντας τὴν
 νύκ-

Δὲ ἀντὶ τοῦ Δι'· ὅρα περὶ τούτου ἀνωτέρω· ἀ. 11.
 (5) καὶ οὐ παρὰ μέγα εἶναι] καὶ οὐκ ἀναγκαῖον αὐτῷ
 τοσούτον εἶναι, διὰ πολλοῦ ἔτι πολιορκεῖν, ἔχοντι ἤδη

- 6 ναι ἐξελόντι οἱ τὴν πόλιν ἤδη πᾶσαν. Θάψας δὲ
τοὺς ἀποθανόντας ἐν τῇ νυκτὶ, τὰς μὲν μηχαν-
7 νὰς ἐς Τράλλεις ἀπαγαγεῖν ἐκέλευσε τοὺς ἐπ' αὐ-
ταῖς τεταγμένους. Αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν εἰς ἑδαφὸς
κατασκάψας, αὐτῆς τε ταύτης καὶ τῆς ἄλλης Κα-
ρίας φυλακὴν ἐγκαταλιπὼν, ξένους μὲν πεζοὺς
τρισχιλίους, ἵππεῖς δὲ ἐς διακοσίους, καὶ Πτολε-
8 μαῖον ἡγεμόνα αὐτῶν, ἐπὶ Φρυγίας ἐξέλλετο.
τῆς δὲ Καρίας ξυμπάσης σατραπεύειν ἔταξεν Ἀ-
9 δαν, θυγατέρα μὲν ἑκατόμου, γυναῖκα δὲ Ἰ-
δριέως, ὃς καὶ ἀδελφὸς αὐτῇ ὦν, κατὰ νόμον τῶν
Καρῶν ξυνοίκει. Καὶ ὁ μὲν Ἰδριεύς τελευτῶν ταύ-
τη ἐπέτρεψε τὰ πράγματα, νενομισμένον ἐν τῇ
Ἀσίᾳ ἔτι ἀπὸ Σεμιράμεως, καὶ γυναῖκας ἄρχειν
10 ἀνδρῶν. Πηξόδαρος δὲ τὴν μὲν ἐκβάλλει τῆς ἀρ-
χῆς, αὐτὸς δὲ κατεῖχε τὰ πράγματα τελευτήσαντος
δὲ Πηξοδάρου, Ὀρουτοβάτης τὴν Καρῶν ἀρχὴν ἐκ βα-
11 σιλέως πεμπτοεὶς εἶχε, γαμβρὸς ὦν Πηξοδάρου. Ἀδᾶ
δὲ Ἀλινδα μόνον κατεῖχε, χωρίον τῆς Καρίας ἐν τοῖς
ὀχυρώτατον, καὶ ἐσφαλόντι Ἀλέξανδρῳ ἐς Καρίαν,
ἀπῆντα, τά τε Ἀλινδα ἐνδιδοῦσα, καὶ παῖδά οἱ
12 τιθεμένη Ἀλέξανδρον. Καὶ Ἀλέξανδρος τά τε Ἀ-
λινδα αὐτῇ ἐπέτρεψε, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ παιδὸς
οὐκ ἀπῆξίωσε, καὶ ἐπειδὴ Ἀλικαρνασσὸν τε ἐξεῖ-
λε, καὶ τῆς ἄλλης Καρίας ἐπεκράτησεν, αὐτῇ ἄρ-
χειν ἀπάσης ἔδωκε.
- 1 κδ'. Τῶν Μακεδόνων δὲ τῶν συνεσρατευμένων
Ἀλεξάνδρῳ, ἦσαν οἱ νεωστὶ πρὸ τῆς στρατείας γε-
γαμηκότες· καὶ τούτων ἔγνω οὐκ ἀμελητέα εἶ-
ναι

τὴν πόλιν πᾶσαν. (7) αὐτὸς δὲ ἐς ἑδαφὸς κατασκάψας
τὴν πόλιν] οὐκ οὐκ οἶκος ἢν αὐτῷ ὡς δῆθεν (ἀνωτέρω κβ',
3) ἐβέλονται διασώσασθαι τὴν Ἀλικαρνασσόν, ἀνακαλί-

νόκτα ἐκείνην, ἐπρόσθετε τοὺς μηχανοφύλακας καὶ μετακομίσωσι τὰς μηχανὰς εἰς τὰς Τράλλεις· αὐτὸς δὲ κατεδαφίσας κατὰ κράτος τὴν πόλιν, καὶ ἀφίσας φύλακας καὶ εἰς αὐτὴν, καὶ εἰς τὴν ἄλλην Καρίαν, πεζοὺς μὲν ξένους τρεῖς χιλιάδας, ἵππεῖς δὲ διακοσίους, καὶ στρατηγὸν αὐτῶν τὸν Πτολεμαῖον, ἐκίνησεν πρὸς τὴν φρυγίαν· εἰς δὲ τὴν Καρίαν διώρισε Σατράπην, τὴν Ἀᾶν τὴν θυγατέρα τοῦ Ἡκτόρνου, γυναῖκα δὲ τοῦ Ἰδριεύς· ὅστις καὶ ἀδελφὸς αὐτῆς ὦν, τὴν εἶχε καὶ εἰς γυναῖκα κατὰ τὸν νόμον τῶν Καρῶν· καὶ ὁ μὲν Ἰδριεύς, ἀποθνήσκων ἤδη, ἠρῆκεν εἰς αὐτὴν τῆς ἐπαρχίας τὴν ἐξουσίαν, κατὰ τινὰ νόμον ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἀπὸ τῆς Σεμιράμιδος ἐτιϋντα καὶ ἐξουσιάζωσι καὶ αἱ γυναῖκες τοὺς ἄνδρας· ὁ Πηξόδαρος ὁμῶς ἐξέβαλεν αὐτὴν ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἔλαβεν αὐτὸς τὴν διοίκησιν· ἀποθανόντος δὲ τοῦ Πηξοδάρου, ὁ Ὀρουτοβάτης γαμβρὸς ὦν αὐτοῦ, ἔλαβε τὴν ἐξουσίαν τῆς Καρίας παρὰ τοῦ Βασιλέως· ἡ δὲ Ἀᾶ εἶχε μόνον τὰ Ἀλινδα, χωρίον ἰσχυρότατον ἐν τῇ Καρίᾳ· καὶ ὅταν ὁ Ἀλέξανδρος εἰσῆλθεν εἰς τὴν Καρίαν, ἦλθεν αὐτῇ εἰς ἀπάντησιν, προσφέρονσα τὰ Ἀλινδα, καὶ ὑποθέτησεν αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον· καὶ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τὰ Ἀλινδα ἐχάρισεν εἰς αὐτὴν, καὶ τὴν ὑποθεσίαν ἐδέχθη· ὅθεν ἀπ' οὗ ἐκυρίευσεν καὶ τὴν Ἀλικαρνασσόν, καὶ τὴν ἄλλην Καρίαν, ἔδωκεν εἰς αὐτὴν ὅλης τῆς ἐπαρχίας τὴν ἐξουσίαν.

κδ'. Ἡ δὲ τῶν Μακεδόνων τῶν μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκστρατεύσαντων ἦσαν τινὲς νεόγαμοι μετα-

ξυ^{ξυ}
σασθαι τὴν στρατίαν, ἀλλ' ἴσως ἀδυναμία· οὐδὲ γὰρ πρὸς Ἀλεξάνδρου, δυναμένου πόλιν εἰλεῖν, ἀναβάλλεσθαι τοῦργον. (11) ἐν τοῖς ὀχυρώτατον] ἐν τοῖς ἄλλοις, ἢ ἐν τοῖς μάλιστα ὀχυρώτατον· τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ τοῦ Θουκυλίδου (Α΄. σ.) ἐν τοῖς Πρώτοι δὲ Ἀθηναῖοι.

ναι οἱ ὁ Ἀλέξανδρος, ἀλλ' ἐκπέμπει γὰρ αὐτοὺς
 ἐκ Καρίας, διαχειράζοντας ἐν Μακεδονίᾳ ἅμα ταῖς
 2 γυναιξίν, ἐπιτάξας αὐτοῖς Πτολεμαῖον τὸν Σελεύ-
 κου, ἓνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασιλικῶν,
 καὶ τῶν στρατιῶν Κοῖνόν τε τὸν Πολεμοκράτους
 καὶ Μελέαγρον τὸν Νεοπτολέμου, ὅτι καὶ αὐτοὶ
 τῶν νεογάμων ἦσαν, προσάξας, ἐπειδὴν αὐτοῖτε
 ἐπανίωσι, καὶ τοὺς μετὰ σφῶν ἐκπεμφθέντας
 ἐπαναγάγωσι, καταλέξαι ἱππέας τε καὶ πεζοὺς
 3 ἐκ τῆς χώρας ὅσους πλείους. Καὶ τῷ ἔργῳ τούτῳ,
 εἴπερ τινὶ ἄλλῳ, εὐδοκίμησε παρὰ Μακεδόσιν
 Ἀλέξανδρος. Ἐπέμφε δὲ καὶ Κλέανδρον τὸν Πο-
 λεμοκράτους ἐπὶ ξυλλογῇ στρατιωτῶν εἰς Πελο-
 4 πόννησον. Παρμενίωνα δὲ πέμπει ἐπὶ Σάρδεων,
 δούς αὐτῷ τῶν τε ἐταίρων ἱππαρχίαν, καὶ τοὺς Θετ-
 ταλοὺς ἱππέας καὶ τοὺς ἄλλους ξυμμάχους καὶ
 τὰς ἀμάξας ἄγειν· καὶ κελεύει προῖέναι ἀπὸ Σάρ-
 5 δεων ἐπὶ Φρυγίαν. Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Λυκίας τε καὶ
 Παμφυλίας ἔει, ὡς τῆς παραλίου κρατήσας, ἀ-
 χρεῖον κατασῆσαι τοῖς πολεμίοις τὸ ναυτικόν. Καὶ
 6 πρῶτον μὲν ἐν παρόδῳ Ὑπάρνα χωρίον ὄχυρόν φυ-
 λακὴν ἔχον ξένους μισθοφόρους ἐξ ἐφόδου ἔλα-
 βεν· οἱ δ' ἐκ τῆς ἄκρας ξένοι ὑπόσπονδοι ἐξῆλ-
 7 θον. Ἐπεὶτα εἰσβαλὼν ἐς Λυκίαν, Τελμισσεῖς μὲν
 ὁμολογίᾳ προσηγάγετο· περάσας δὲ τὸν Ξάνδρον
 ποταμὸν, Πίναρα καὶ Ξάνδρον τὴν πόλιν καὶ Πά-
 8 ταρα ἐνδοθέντα ἔλαβε, καὶ ἄλλα ἐλάττω πο-

μῆ

(1) Ἀλλ' ἐκπέμπει γὰρ αὐτοὺς] ὁ Γὰρ οὕτω διη-
 ρημένος τοῦ Ἀλλὰ, συχνὸς τῷ ἡμετέρῳ ξυγγραφεῖ ἐξη-
 νηκεται, καὶ ἴδιον αὐτῷ μάλιστα τὸ σχῆμα ταυτί. (5)
 ὡς τῆς παραλίου κρατήσας, ἀχρεῖον κατασῆσαι] ἄμεινον

ξύ· ὁθεν ἐπεμελήθη ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τοῦτο τὸ
 πρᾶγμα, καὶ σέλλει αὐτοὺς ἀπὸ τὴν Ἡρίαν εἰς
 τὴν Μακεδονίαν νὰ περάσωσι τὸν χειμῶνα μετὰ
 τῶν νεονύμφων αὐτῶν, διορίσας εἰς αὐτοὺς ἡγεμό-
 νας Ἱπτολεμαῖον μὲν τὸν υἱὸν τοῦ Σελεύκου ἓνα ἀπὸ
 τοὺς βασιλικούς σωματοφύλακας, ἀπὸ δὲ τοὺς στρα-
 τηγούς, τὸν Κῆτιον τὸν υἱὸν τοῦ Πολεμοκράτους, καὶ
 Μελέαγρον τὸν υἱὸν τοῦ Νεοπτολέμου, ὅτι καὶ αὐ-
 τοὶ ἦσαν ἀπὸ τοὺς νεογάμους· οἵτινες ἔλαβον προ-
 ραγὴν, ὅταν ἐπανέλθωσι τὴν ἀνοιξίν, καὶ φέρωσι
 καὶ τοὺς ἄλλους, μὲ τοὺς ὁποίους καταβαίνουσιν
 ἤδη εἰς τὴν πατρίδα, νὰ συνάξωσι καὶ ἄλλους
 πολλοὺς ἐκ τῆς Μακεδονίας καὶ πεζοὺς καὶ ἵπ-
 πείας· καὶ ἐντεῦθεν περισσότερον ἀπὸ ἄλλα τι ἐπαι-
 νέθη ὁ Ἀλέξανδρος διὰ τοῦτο ὑπὸ τῶν Μακεδόνων.
 Ἐξείλε δὲ καὶ εἰς Πελοπόννησον τὸν Κλέανδρον τὸν
 υἱὸν τοῦ Πολεμοκράτους νὰ στρατολογήσῃ· τὸν δὲ Παρ-
 μενίωνα τὸν ἐξείλεν εἰς τὰς Σάρδεεις μὲ μίαν ἱπ-
 παρχίαν ἐκ τῶν ἑταίρων, καὶ μὲ τοὺς ἱππεῖς Θεττα-
 λούς, καὶ τοὺς ἄλλους συμμάχους, καὶ μὲ τὰς ἀμά-
 ξας, προσάξας αὐτὸν νὰ προχωρήσῃ ἐκ τῶν Σάρδεων
 ἐκεῖθεν κατὰ τῆς Φρυγίας· αὐτὸς δὲ ἐκινήθη πρὸς
 τὴν Λυκίαν καὶ Παμφυλίαν, μὲ γνώμην νὰ κυριεύ-
 σῃ ὅλην τὴν παραθαλάσσιον γῆν, καὶ ἐντεῦθεν νὰ
 ἀποκαταστήσῃ ἀχρηστον τὸ ναυτικὸν τῶν Ἱερσῶν· καὶ
 πρῶτον κυριεύει ἐν τῇ διαβάσει τὰ Ὑπάρνα χωρίον
 ἰσχυρὸν, ἔχον φύλακας μισθοφόρους· οἵτινες ἐξῆλ-
 θον ἐκεῖθεν μὲ συμφωνίαν. Ἐντεῦθεν δὲ εἰσελθὼν
 εἰς τὴν Λυκίαν, ὑπέταξε τοὺς Τελμισσεῖς μὲ ὁμολο-
 γίαν καὶ διαβὰς τὸν ποταμὸν Ξάνθον, ἔλαβεν εἰς ὑ-
 ποταγὴν τὰ Πίναρα καὶ τὴν Ξάνθον τὴν πόλιν, καὶ
 τὰ Πάταρα, καὶ ἄλλα τινὰ μικρότερα πολίσματα,
 ἕως τριάκοντα. Ἀπ' οὗ δὲ κατῴρθωσε ταῦτα εἰς τὴν
 ἀκμὴν τοῦ χειμῶνος, εἰσῆλθεν εἰς τὴν χώραν ἐκεῖ-

- μῇ ἤδη τοῦ χειμῶνος, ἐς τὴν Μιλυάδα καλουμένην χώραν ἐσβάλλει, ἢ ἐς μὲν τῆς μεγάλης Φρυγίας, ξυνετέλει δὲ ἐς τὴν Λυκίαν, τότε οὕτως
- 9 ἐκ βασιλέως μεγάλου ταταγμένον. Καὶ ἐνταῦθα Φασιλιτῶν πρέσβεις ἦκον περὶ φιλίας τε καὶ χρυσῷ σεφάνῳ σεφανῶσαι Ἀλέξανδρον, καὶ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν ἐπικηρυκευόμενοι ἐπρέσβευον Λυκίων
- 10 τῶν κάτω οἱ πολλοί. Ἀλέξανδρος δὲ Φασιλίτας τε καὶ Λυκίους παραδοῦναι τὰς πόλεις τοῖς ἐπὶ τούτῳ σελλομένοις ἐκέλευσε, καὶ παρεδόθησαν ξύμπασαι. Αὐτὸς δὲ ὀλίγον ὕσερον ἐς τὴν Φασιλίδαν παραγενόμενος, συνεξαίρει αὐτοῖς φρούριον ὄχυρόν ἐπιτετειχισμένον τῇ χώρᾳ πρὸς Πισιδῶν· ὃθεν ὀρμώμενοι οἱ βάρβαροι, πολλὰ ἔβλαπτον τῶν Φασιλιτῶν τοὺς τὴν γῆν ἐργαζομένους.
- 11 κέ. Ἔτι δὲ αὐτῷ περὶ τὴν Φασιλίδαν ὄντι ἐξαγγέλλεται Ἀλέξανδρον τὸν Ἀερόπου ἐπιβουλεύειν, τὰ τε ἄλλα τῶν ἐταίρων ὄντα, καὶ ἐν τῷ τότε
- 2 Θεασσαλῶν τῆς ἵππου ἄρχοντα. Ἦν μὲν δὲ ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος ἀδελφεὸς Ἡρμένους τε καὶ Ἀρρabaίου τῶν ξυνεπιλαβόντων τῆς σφαγῆς τῆς
- 3 Φιλίππου. Καὶ τότε αἰτίανσχόντα αὐτὸν Ἀλέξανδρος ἀφῆκεν, ὅτι ἐν πρώτοις τε ἀφίκετο τῶν φίλων παρ' αὐτόν, ἐπειδὴ Φίλιππος ἐτελεύτησε, καὶ τὸν θάρρακα συνενδύς, συνηκολούθησεν αὐτῷ εἰς τὰ βα-
- 4 σίλεια· ὕσερον δὲ καὶ ἐν τιμῇ ἀμφ' αὐτὸν εἶχε,
- στρα-

ἣν γράφειν, κατασχῇ. (8) ξυνετέλει δὲ εἰς τὴν Λυκίαν] ὁ ἐς αὐτὴν ἀπέφερε τοὺς φόρους τῷ τῆς Λυκίας σατραπῇ κατὰ πρόσαξιν τοῦ Μεγάλου βασιλέως. (8) οὕτως τεταγμένον] εὐθεῖα ἀπόλυτος λόγῳ τῶν ἀπροσώπων.

(3) Αἰτίανσχόντα] ἔνοχος ἦν ἐν τῷ θανάτῳ τοῦ Φιλίππου· Παισανίας γὰρ συναμύστας διεγείρας, ἐφόνευσεν

νην, ἣτις ὀνομάζεται Μιλυάς· ἡ ὁποία κεῖται μὲν ἐν τῇ Μεγάλῃ Φρυγίᾳ, ὑπέκειτο ὁμῶς εἰς τὴν Λυκίαν κατὰ προσαγὴν τότε τοῦ Μεγάλου βασιλέως· καὶ ἐνταῦθα ἔρχονται πρέσβεις ἐκ τῆς Φασηλίδος, ζητοῦντες τὴν φιλίαν τοῦ Ἀλέξανδρου, καὶ σεφانوῦντες αὐτὸν μὲ χρυσοῦν σέφανον· διὰ τὸ αὐτὸ δὲ ἦλθον καὶ ἄλλοι πρέσβεις παρακαλοῦντες, ἔξ ὧν οἱ περισσότεροι ἦσαν ἀπὸ τούτων κατὰ Λυκίους· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπρόσαξεν αὐτοὺς ὅλους νὰ παραδώσωσι τὰς πόλεις αὐτῶν εἰς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους αὐτὸς θέλει σείλη· καὶ οὕτω παρέδωκαν αὐτὰς εἰς τοὺς ἀπεσταλμένους. Αὐτὸς δὲ ἔλθων μετ' ὀλίγον εἰς τὴν Φασηλίδαν, ἐκυρίευσεν μετὰ τῶν Φασιλιτῶν ἐν ὀχύρωμα ἐκτετειχισμένον παρὰ τῶν Πισιδῶν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν, ἀπὸ τοῦ ὁποῖον ὁρμώμενοι οἱ βάρβαροι, ἔβλαπτον παραπολύ τοὺς γεωργοὺς τῶν Φασηλιτῶν.

κέ. Ἐν ᾧ δὲ διέτριβεν ἔτι περὶ τὴν Φασηλίδαν, μανθάνει, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀερόπου ἐπιβουλεύει αὐτὸν· ὅς τις καὶ ἄλλως εἶχεν ἀξίωμα μέγα, εἰς ὧν τῶν ἐταίρων, καὶ πρὸς τούτοις ἦτον καὶ στρατηγὸς ἐν τῷ τότε τῶν Θεσσαλῶν ἱππέων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος οὗτος ἦτον ἀδελφὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τοῦ Ἀβρααίου τῶν συνενεργησάντων εἰς τοῦ Φιλίππου τὸν θάνατον· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος τότε τὸν ἐσυγχώρησεν, ὅτι μετὰ τῶν πρώτων ἀπὸ τούτων φίλους ἦλθεν εἰς αὐτὸν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Φιλίππου, καὶ ἐνδύθει τὸν θώρακα καὶ αὐτὸς, ἠκολούθησε τὸν Ἀλέξανδρον ἐρχόμενον εἰς τὸν βασιλικὸν οἶκον· μετὰ ταῦτα δὲ καὶ τὸν ἐτιμοῦσε, καὶ στρατηγὸν τὸν

ε΄

Φίλιππου ἐν ἐπιβουλῇ· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος αὗτος ὁ Ἀερόπου καί τοι συνωμότης ὧν τῆς ἐκείνου σφαγῆς, ἀλλ' οὐν ἐν τῇ τῶν πραγμάτων θορύβῳ πρῶτος περιβαλλόμε-

κρατηγόντε ἐπὶ Θράκης σείλας· καὶ ἐπειδὴ Κά-
 λας ὁ τῶν Θετταλῶν ἵππαρχος ἐπὶ σατραπείᾳ ἐ-
 ξεπέμφθη, κατὸν ἀπέδειξεν ἄρχειν τῆς Θεσσα-
 5 λικῆς ἵππου. Τὰ δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἐξηγγέλθη ὦ-
 δε. Δαρεῖος, ἐπειδὴ Ἀμύντας αὐτομολήσας παρ
 αὐτὸν, λόγους τέτινας καὶ γράμματα παρὰ τοῦ
 Ἀλεξάνδρου τούτου ἐκόμισε, καταπέμπει ἐπὶ θά-
 λασσαν Ἀσισίην ἄνδρα Πέρσιν τῶν ἀμφ' αὐτὸν
 6 πιζῶν, πρόφασιν μὲν, παρὰ Ἀτιζύην τὸν Φρυ-
 γίας σατράπην, τῇ δὲ ἀληθείᾳ τῷ Ἀλεξάνδρῳ
 τούτῳ συνεσόμενον, καὶ πίσεις δώσοντα, ἣν ἀ-
 ποκτείνῃ βασιλέα Ἀλέξανδρον, αὐτὸν βασιλέα
 καταστήσειν τῆς Μακεδονίας, καὶ χρυσίου τάλαν-
 7 τα πρὸς τῇ βασιλείᾳ ἐπιδώσειν χίλια. Οἱ δὲ Ἀσι-
 σίης ἀλούς πρὸς Παρμενίωνος, ταῦτ' εἶπεν ἀνα-
 κρινόμενος, ὦν ἕνεκα ἀπεςάλη· καὶ τοῦτον αὐτί-
 κα ἐν φυλακῇ πέμπει παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ πυ-
 8 θάνεται ταῦτα αὐτοῦ Ἀλέξανδρος. Συναγαγὼν
 δὲ τοὺς φίλους, βουλὴν προὔτιθη ὅτι χρὴ ὑπὲρ
 Ἀλεξάνδρου γινῶναι. Καὶ ἐδόκει τοῖς ἐταίροις μῆ-
 τε πάλαι εὖ βεβουλευσθαι, τὸ κράτιστον τοῦ ἵπ-
 πικοῦ ἀνδρὶ οὐ πιζῶ ἐπιτρέψας, νῦν τε χρῆναι αὐ-
 τὸν κατὰ τάχος ἐκποδῶν ποιεῖσθαι, πρὶν καὶ ἐ-
 πιτιθεϊότερον γενόμενον τοῖς Θετταλῶσι, ξὺν αὐ-
 τοῖς

νος τὸν θῶρακα, ἠκολούθησε Ἀλέξανδρῳ πρὸς τὰ βα-
 σίλεια, ἵνα κατὰσχῃ τὸν θρόνον τὸν πατρῶον. (4) καὶ
 ἐπειδὴ Κάλας ἐπὶ σατραπείᾳ ἐξεπέμφθη] ἥς ἦρχε δη-
 λονότι Ἀρσίτης ὁ Πέρσης (ὄρα ἀνωτέρω. 12', 1.) ὁ εἰς τῆς
 Φρυγίας· ὄρα βιβλ. β'. δ'. 1. (5) Ἀμύντας αὐτομολήσας]
 ὄρα ἀνωτέρω. 12', 10. (6) καὶ πίσεις δώσοντα, . . ἀπο-
 καταστήσειν] ὑποσχέσεις, ὅρκους· ὅθεν καὶ κατὰ μέλλον-
 τα τὸ ἀπαρέμφατον ἐπενήνετα. (8) μῆτε πάλαι εὖ

ἔξειλεν εἰς τὴν Θράκην· καὶ ἀφ' οὗ ἔξειλε τὸν κά-
 λαν τὸν ἱππαρχὸν τῶν Θετταλῶν εἰς τὴν σατραπείαν,
 διώρισεν αὐτὸν ἄρχοντα τῶν Θετταλῶν ἱππέων. Ἡ
 δὲ ἐπιβουλὴ οὕτως ἐφανερώθη· ὁ Δαρεὶς, ἀφ' οὗ ἤλ-
 θεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἀμύντας, καὶ ἔφερε τινὰ γράμμα-
 τα πρὸς αὐτὸν παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Ἀλεξάνδρου,
 ἔξειλε κάτω εἰς τὰ παραθαλάσσια Πέρσῃν τινὰ ἀ-
 πό τοὺς πισοὺς αὐτοῦ Ἀσισίην ὀνόματι, με πρόφα-
 σιν μὲν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν σατράπην τῆς Φρυγίας τὸν
 Ἀτιζύην, τὸ δὲ ἀληθὲς νὰ συνομιλήσῃ μετὰ τοῦ-
 του τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ νὰ τὸν ὑποσχεθῇ μεθ' ὀρ-
 κου, ὅτι ἂν φονεύσῃ τὸν βασιλέα Ἀλέξανδρον, νὰ
 ἀποκαταστήσῃ αὐτὸν βασιλέα εἰς τὸν θρόνον τῆς Μα-
 κεδονίας, καὶ πρὸς τούτοις νὰ τῷ δώσῃ καὶ χίλια
 τάλαντα χρυσοῦ· ὁ Ἀσισίης ὁμῶς πεσὼν εἰς τὰς
 χεῖρας τοῦ Παρμενίωνος, καὶ ἔξετασθεὶς, ἐμαρτύ-
 ρησε τὸ πρῆγμα, διὰ τὸ ὅποιον ἐξάλη· καὶ εὐθὺς
 ἐλλεται φυλαττόμενος πρὸς Ἀλέξανδρον· ὅστις ἐ-
 ρωτήσας αὐτὸν, ἔμαθε τὸ πᾶν παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου.
 Ἐντεῦθεν δὲ ὁ Ἀλέξανδρος συναθροίσας τοὺς φί-
 λους του, συμβουλευέται τὸ πρακτέον περὶ τούτου
 τοῦ Ἀλεξάνδρου· ἐκεῖνοι δὲ εἶπον, ὅτι μῆτε πρότε-
 ρον ἐσκεύφθῃ ὁρῶς, δοὺς τὸ δυνατώτατον ἱπι-
 κὸν εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐνὸς ἀπίστου ἀνδρὸς, καὶ νῦν
 πρέπει νὰ τὸν κάμῃ ἄφαντον ἀπὸ τοῦ μέσου εὐθὺς,
 πρὶν νὰ συμφωνήσῃ τὶ μετὰ τῶν Θετταλῶν, καὶ
 πράξῃ τι ἐναντίον· ἐφόδει δὲ αὐτοὺς καὶ σημεῖον τι
 θεῖον·

βεβουλευθῆναι.] ὅποτε Κάλαν πέμψας εἰς σατραπείαν, αὐ-
 τῷ παρέδωκε τὸ τῶν Θεσσαλῶν ἱππικόν· ὅρα ἀνωτέρω
 ιζ', 1. (8) πρὶν καὶ ἐπιτηδειότερον γενόμενον τοῖς Θετ-
 ταλοῖς] ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἀφανίσαι αὐτὸν ἐκέλευεν,
 ἵνα μὴ συγγενόμενος αὐτοῖς τοῖς Θετταλοῖς, ἐπ' αὐ-

- 9 τοῖς τὶ νεωτερίσαι. Καί τι καὶ θεῖον ἐφόδει αὐ-
τούς. Ἔτι γὰρ πολιορκούντος αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου
Ἀλικαρνασσὸν ἀναπαύεσθαι μὲν ἐν μεσημέρῳ, χε-
λιδόνα δὲ περιπέτεσθαι ὑπὲρ κεφαλῆς τρύζουσιν
μεγάλως, καὶ τῆς εὐνῆς ἄλλη καὶ ἄλλη καθίζειν,
10 θορυβώδεσθαι ἢ κατὰ τὸ εἰωθὸς ἄδουσιν. Τὸν δὲ,
ὑπὸ καμάτου ἐγεγνηναι μὲν ἀδυνάτως ἔχειν ἐκ
τοῦ ὕπνου, ἐνοχλούμενον δὲ πρὸς τῆς φωνῆς, τῇ
χειρὶ οὐ βαρέως ἀποσοβῆσαι τὴν χελιδόνα· τὴν
δὲ τοσούτου ἄρα δεῖσαι ἀποφυγεῖν πληγεῖσιν,
ὥς τε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου καθε-
μένην, μὴ πρόσθεν ἀνεῖναι, πρὶν παντελῶς ἐξε-
11 γερθῆναι Ἀλέξανδρον. Καὶ Ἀλέξανδρος οὐ φαῦ-
λον ποιησάμενος τὸ τῆς χελιδόνος, ἀνεκοίνωσεν
Ἀριστάνδρῳ τῷ Τελμισσεῖ μάντι· Ἀριστάνδρον δὲ,
ἐπισουλὴν μὲν ἐκ τοῦ τῶν φίλων σημαίνεσθαι αὐ-
τῷ εἰπεῖν· σημαίνεσθαι δὲ, καὶ ὅτι καταφανὴς
ἔσαι. Τὴν γὰρ χελιδόνα, σύντροφόν τε εἶναι ὄρνι-
θα καὶ εὖνουν ἀνθρώποις, καὶ λάλον μᾶλλον ἢ
12 ἄλλην ὄρνιθα. Ταῦτά τε οὖν καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ Πέρ-
σου ξυνθεῖς, πέμπει ἐς Παρμενίωνα Ἀμφοτερόν
τὸν Ἀλεξάνδρου μὲν παῖδα, ἀδελφὸν δὲ Κρατε-
ροῦ· καὶ συμπεμπει αὐτῷ τῶν Περγαίων τινας
13 τὴν ὁδὸν ἡγησαμένους. Καὶ ὁ Ἀμφοτερός σολὴν
ἐνδύς ἐπιχώριον, ὥς μὴ γνώριμος εἶναι κατὰ τὴν
ὁδὸν, λανθάνει ἀφικόμενος παρὰ Παρμενίωνα·
καὶ γράμματα μὲν οὐ κομίζει παρ' Ἀλεξάνδρου
(οὐ γὰρ ἔδοξε γράφειν ὑπὲρ οὐδενὸς τοιούτου ἐς
τὸ ἐμφανές) τὰ δὲ ἀπὸ γλώσσης οἱ ἐντεταλμένα
ἐξή-

τοὺς εἰς τινα ἀπόλασιν, χαριζομένους αὐτῷ. (11) καὶ
εὖνουν ἀνθρώποις] καὶ διὰ τοῦτο ἐκ τῶν ἐπιτηδείων καὶ

θεῖον· καθότι, ἐν ᾧ ἐπολιόρκει ἔτι τὴν Ἀλικαρνα-
σὸν, καὶ ἀνεπαύετο κατὰ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, μία
χελιδὼν πετομένη ἐπάνω τῆς κεφαλῆς του, κελα-
δοῦσε μεγάλως, καὶ νῦν μὲν ἐκάθιστο εἰς τοῦτο τὸ μέ-
ρος τῆς κλίνης αὐτοῦ, νῦν δὲ εἰς ἐκεῖνο, ἀδιακόπως
κελαδοῦσα ὑπὲρ τὸ σῦνθεσ· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος δὲν
ἐδύνατο νὰ ἐξυπνήσῃ ἀπὸ τὸν κόπον· καὶ ἐνοχλού-
μενος παραπολὺ ἀπὸ τὰς φωνὰς αὐτῆς, τὴν ἐδίωξεν
ὀλίγον τι μετὰ τὴν χεῖρα· ἡ δὲ χελιδὼν ὅχι μόνον δὲν
ἔφυγε κτυπηθεῖσα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν εὐ-
θύς τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκάθισε, καὶ δὲν τῷ ἔδιδεν ἡ-
συχίαν, ἕως οὗ ἐξηγέρθη παντελῶς ἐκ τοῦ ὕπνου·
τοῦτο λοιπὸν δὲν τὸ ἀμέλησεν ὁ Ἀλέξανδρος, ἀλλ'
εὐθύς τὸ ἐκοινολόγησεν εἰς τὸν Ἀρίσανδρον τὸν μάν-
τιν τὸν Τελμισσέα· ὁ δὲ Ἀρίσανδρος εἶπεν, ὅτι ἐπι-
βουλὴν σημαίνει ἀπὸ τινος φίλου· πλὴν θέλει ἀπο-
καλυφθῇ καθὼς φαίνεται· καθότι ἡ χελιδὼν εἶναι
μία ὄρνις σύντροφος καὶ φίλος τῶν ἀνθρώπων, καὶ
πολύλαλος μᾶλλον τῶν ἄλλων ὀρνίδων. Ταῦτα λοι-
πὸν ἐνθυμηθεὶς ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ παραβάλλων ταῦ-
τα πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Πέρσου λεγόμενα, πέμπει εἰς
τὸν Παρμενίωνα τὸν Ἀμφοτερόν τὸν υἱὸν μὲν τοῦ Ἀ-
λεξάνδρου, ἀδελφὸν δὲ τοῦ Καρτεροῦ· καὶ μετ' αὐ-
τοῦ σέλλει ἔτι τινὰς τῶν Περγαίων νὰ τὸν ὀδηγή-
σουν· καὶ οὕτως ὁ Ἀμφοτερὸς ἐνδυθεὶς φορέματα ἐ-
πιχώρια διὰ νὰ μὴ γνωρισθῇ κατ' ὁδόν, ἦλθε, χῶ-
μῃς νὰ ἀποφανῇ, εἰς τὸν Παρμενίωνα· καὶ γραμμα-
τα μὲν δὲν ἔφερεν εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου·
καθότι δὲν ἐσοχάσθη καλὸν νὰ γράψῃ περὶ τοῦ
γοιούτου εἰς τὸ φανερόν ὁ Ἀλέξανδρος· μόνον δὲ με-

λό·

ρίλων ἢ ἐπιβολή. (11) καὶ λάλον] καὶ διὰ τοῦτο κα-

ἐξήγγειλε· καὶ οὕτω ξυλλαμβάνεται ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος, καὶ ἐν φυλακῇ ἦν.

- 1 καὶ ὁ Ἀλέξανδρος δὲ ἄρας τὴν Φασηλίδος μέ-
 ρος μὲν τι τῆς στρατιᾶς διὰ τῶν ὁρῶν πέμπει ἐπὶ
 Πέργης, ἣ ὁδοποιοῖκεσαν αὐτῷ οἱ Θράκες, χαλε-
 πὴν ἄλλως καὶ οὐ μακρὰν οὖσαν τὴν παράδον· αὐ-
 2 τὸς δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν διὰ τοῦ αἰγιαλοῦ ἦ-
 γε τοὺς ἀμφὶ αὐτόν. Ἔστι δὲ ταύτῃ ἡ ὁδὸς οὐκ
 ἄλλως, ὅτι μὴ τῶν ἀπ' ἄρκτου ἀνέμων πνεύτων·
 εἰ δὲ νότοι κατέχοιεν, ἀπόρως ἔχει διὰ τοῦ αἰ-
 3 γιαλοῦ ὁδοποιεῖν. Τότε δ' ἐκ νότων σκληρῶν,
 βορέαι ἐπιπνεύσαντες, οὐκ ἄνευ τοῦ θείου (ὡς
 αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφὶ αὐτόν ἐξηγοῦντο) εὐμαρῇ
 4 καὶ ταχέϊαν τὴν παράδον παρέσχον. Ἐκ Πέργης
 δὲ ὡς προΐει, ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ κατὰ τὴν ὁ-
 δὸν πρέσβεις Ἀσπενδίων αὐτοκράτορες, τὴν μὲν
 πόλιν ἐνδιδόντες, φρουρὰν δὲ μὴ εἰσαγεῖν δεόμε-
 5 νοι. Καὶ περὶ μὲν τῆς φρουρᾶς πράξαντες ἀπῆλ-
 θον, ὅσα ἤξιον· πεντήκοντα δὲ ταλάντα κελεύει
 τῇ στρατιᾷ δοῦναι αὐτοῖς ἐς μισθόν, καὶ τοὺς ἵπ-
 6 πους, οὓς δασμὸν βασιλεῖ ἔτρεφον. Οἱ δὲ ὑπὲρ τε
 τοῦ ἀργυρίου καὶ τοὺς ἵππους παραδώσειν ξυνθέ-
 μενοι, ἀπῆλθον. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ Σίδης ἦει· εἰ-
 σὶ δὲ οἱ Σιδῖται κυμαῖσι ἐκ Κύμης τῆς Αἰολίδος· καὶ
 οὗ-

ταφανὴς ἔσαι ἡ ἐπιβουλὴ. (13) καὶ ἐν φυλακῇ ἦν] δηλονότι
 ὅτι ἀπώλετο· οὐδὲν γὰρ περὶ αὐτοῦ ἄλλοσι μέμνηται.

(1) Χαλεπὴν ἄλλως καὶ οὐ μακρὰν οὖσαν τὴν παρά-
 δον] τὸ μὲν ὁδοποιοῖκεσαν οὐ τὸ, ὅδειξαν σημαίνει, ὡς
 οἱ Ἀκτῖνοι καὶ ἄλλοι, ἐν οἷς καὶ ὁ Γάλλος μεταφραστὴς,
 ἐξειλήφασιν, ἀλλ' αὐτοῦ τοῦτο τὸ ὁδὸν αὐτῷ ἐπεποιήκα-
 σαν· [ὡς καὶ ἐν τῷ δ'. λ. 30. φησὶν οὕτω· ἡ στρατιὰ αὐ-
 τῷ ὁδοποιεῖτο, πρόσω ἰοῦσα, ἅπορα ἄλλως οὐτα τὰ ταύ-

λόγου ἐφανέρωσεν εἰς ἐκεῖνον τὴν προσαγὴν. Οὕτω λοιπὸν συλληφθεὶς ὁ Ἀλέξανδρος, ἐφυλάττετο.

κς'. Οἱ δὲ Ἀλέξανδρος κινήσας τὸν στρατὸν ἐκ τῆς Πασήλιδος ἤδη, μέρος μὲν αὐτοῦ πέμπει εἰς τὴν Πέργην διὰ τῶν ὁρέων, ὅπου εἶχαν ἐξομαλίσει τὴν ὁδὸν οἱ Ὠρεῖες· ἡτίς ἦτον μὲν σύντομος, ἀδιάβατος ὁμως ἀλλέως· αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν ἄλλων ἐπορεύετο διὰ τοῦ παραθαλασπίου μίαν ὁδὸν ἀδιάβατον ἄλλως, χωρὶς τῆς πνοῆς τοῦ βορείου ἀνέμου· ὅταν ὁμως πνέῃ ὁ νότος, ἀδύνατον εἶναι νὰ διέλθῃ ἐκεῖθεν ἀνθρώπος. Ὅθεν τότε μετὰ ἓνα νότον σκληρὸν ἐπνευσεν εὐθύς ὁ βορέας, καὶ τοῦτο ἐφάνη τότε δεῖον σημεῖον, ὥς αὐτὸς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐξήγησαν, καὶ οὕτως ἐγίνεν ἡ διάβασις εὐκολος. Προχωρήσας δὲ ὀλίγον τι ἐκ τῆς Πέργης, ἅπαντ' ἀπέρχεις ἐρχομένους ἐκ τῆς Ἀσπένδου, μὲ ἀπόλυτον ἐξουσίαν νὰ παραδώσωσι τὴν πόλιν αὐτῶν, δεόμενοι ὁμως νὰ μὴ σείλῃ ἐκεῖσε φρουράν· καὶ ἐδέχθη τὸ ζήτημα ὁ Ἀλέξανδρος, ἐζήτησεν ὁμως πεντήκοντα τάλαντα εἰς μισθὸν τοῦ στρατεύματος, καὶ τοὺς ἵππους, τοὺς ὀπίσθους ἔτρεφον νὰ προσφέρωσιν ἐν λόγῳ φόρου πρὸς τὸν βασιλέα· οἱ δὲ πρέσβεις ἀκούσαντες ταῦτα μετὰ εὐχαριστίας, ἀνεχώρησαν εἰς τὴν Ἀσπένδον· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπορεύετο πρὸς τὴν Σίδην· τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι, Σιδῖται ὀνομαζόμενοι, κατὰγονται ἐκ τῆς

ΚΥ-

τῇ χωρίᾳ· ὥς τὸ σύνολον οὕτως ἔχει· ἀδοπεποιήκεσαν αὐτῷ οἱ Ὠρεῖες τὴν πάροδον, χαλεπὴν ἄλλως (μὴ ἀδοπεποιημένην δηλονότι) οὕσαν, μὴτε μακράν· ἢ οὕτω· χαλεπὴν μὲν, οὐ μακράν δὲ τὴν πάροδον οὕσαν. ἀλλ' ἐν ἄλλοις εὗρηται το, μακράν καὶ ἄνευ τοῦ, οὐ. (2) ἔσι δὲ ταῦτη ἡ ὁδὸς οὐκ ἄλλως, ὅτι μὴ·] οὐκ ἂν ἄλλως ταῦτη διέλθοι τις, εἰμὴ ὁ ἀπ' ἄρκτου ἄνεμος πνεύ-

οὗτοι λέγουσιν ὑπὲρ σφῶν τόνδε τὸν λόγον· ὅτι
 ὡς κατήσαν τε ἐς τὴν γῆν ἐκείνην οἱ πρῶτοι ἐκ κύ-
 μης σαλόντες, καὶ ἐπὶ οἰκισμῷ ἐξέβησαν, αὐτίκα
 τὴν μὲν Ἑλλάδα γλώσσαν ἐξέλαθοντο, εὐθὺς δὲ
 βάρβαρον φωνὴν ἴεσαν, οὐδὲ τῶν προσχώρων βαρ-
 βάρων, ἀλλὰ ἰδίαν σφῶν, αὐτοὶ πρόσθεν οὐσαν τὴν
 φωνήν· καὶ ἐκ τότε οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους προσχώ-
 7 ρους Σιδίται ἐδαρβάριζον. Κιταλιπῶν δὲ φρουρὰν
 ἐν τῇ Σίδῃ, προίει ἐπὶ Σύλλιον, φρούριον ὀχυρὸν
 καὶ φρουρὰν ἔχον ξένων μισθοφόρων, καὶ αὐτῶν
 τῶν ἐπιχωρίων βαρβάρων. Ἀλλ' οὔτε τὸ Σύλλιον
 8 ἐξ ἐφόδου αὐτοσχεδίου ἠδυνήθη λαθεῖν. Ἐπειτα
 καὶ ἠγγέλθη αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδόν, τοὺς Ἀσπενδοῦς
 ὅτι οὐδὲν τῶν συγκειμένων πράξαι ἐδέλοιν·
 οὔτε τοὺς ἵππους παραδοῦναι τοῖς περικυβέουσιν,
 οὔτε ἀπαριθμῆσαι τὰ χρήματα, καὶ τὰ ἐκ τῆς
 χώρας ὅτι ἀνασκευασάμενοι ἐς τὴν πόλιν, τάς τε
 πύλας ἀποκεκλείκασιν τοῖς παρ' Ἀλεξάνδρου, καὶ
 τὰ τεῖχη ὅπη πεποννηκότα ἦν, ἐπισκευάζουσι.
 Ταῦτα πυθόμενος, ἐπὶ Ἀσπένδου ἀνεξεύγνυσεν.
 1 κζ'. Ὡκισαι δὲ τῆς Ἀσπένδου τὰ μὲν πολλὰ ἐ-
 πὶ ἄκρα ὀχυρὰ καὶ ἀποτόμῳ· καὶ παρ' αὐτὴν τὴν
 ἄκραν ὁ Εὐρυμέδων ποταμὸς ρεῖ. Ἦσαν δὲ αὐ-
 τοῖς καὶ περὶ τῇ ἄκρᾳ ἐν τῷ χθαρμαλῷ οὐκ ὀλί-
 γαι οἰκήσεις, καὶ τεῖχος περιεβέβλητο αὐταῖς
 2 οὐ μέγα. Τὸ μὲν δὴ τεῖχος, ὡς προσάγοντα Ἀ-

λέ-
 σεις, καὶ τὸ κύμα πρὸς τὸ νότιον εὖ μάλ' ἀπωδήσεις,
 καὶ τὴν πάροδον ἐπὶ ξηροῦ ποιήσεις. (7) ἀλλ' οὔτε τὸ
 Σύλλιον ἐξ αὐτοσχεδίου ἐφόδου] τὸ, οὔτε προσιζέμενον
 ἐν τῷ λόγῳ, καὶ ἑτέραν αὐτοσχεδίου ἐξ ἐπιδρομῆς ἀποτυ-
 χίαν εἰσάγει· ἀνακτέον οὖν ταῦτα πρὸς τὴν ἐν τῇ Μύν-
 δη ἀνωτέρῳ κ', 11. ἢ ἢ οὕτως ἔχον τὸ πλήρες· ἀλλ'
 οὔτε τὸ Σύλλιον ἐξ ἐφόδου αὐτοσχεδίου ἠδυνήθη λα-

Κύμης τῆς Αἰολίδος, καὶ λέγουσι ταῦτα περὶ ἑαυ-
 τῶν ὅτι ἀπ' οὗ ἐφθασαν εἰς αὐτὸν τὸν τόπον οἱ πρῶ-
 τοι ἐκεῖνοι οἱ ἐκ τῆς Κύμης σαλεύτες, καὶ ἐκατοίκη-
 σαν, εὐθὺς ἐπελάθοντο τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν,
 καὶ ἐπρόφερον ἄλλην βαρβαρικὴν, ὅχι ἐκ τῶν γει-
 τάνων τινα, ἀλλ' ἑτέραν κατὰ πάντα διάφορον ἥτις
 δὲν ὑπῆρχε μέχρι τοῦδε ἐπὶ τῆς γῆς· ὅθεν οἱ Σιδῶ-
 νται ἐκτοτε δὲν ἐβαρβάριζον κατὰ τὴν φωνὴν ὁμοίως
 μὲ τοὺς ἄλλους βαρβάρους. Οἱ δὲ Ἀλέξανδρος ἀφή-
 σας ἤδη φύλακας εἰς τὴν Σίδην, προὔχῳρει ἐναντίον
 τοῦ Σύλλιου· εἰς τὸ ὅποσον ἦσαν φύλακες μισθοφό-
 ροι ξένοι, καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν βαρβάρων τῶν ἐντοπίων,
 δὲν ἐδυνήθη ἕως μήτε τὸ Σύλλιον νὰ λάβῃ μὲ αὐ-
 τοσχέδιον ἔφοδον· καὶ ἐνταυτῷ μανθάνει ἐν τῇ ὁ-
 δῷ, ὅτι οἱ Ἀσπένδιοι δὲν θέλουσι νὰ βάλῳσιν εἰς
 πρᾶξιν τὰς συμφωνίας, μήτε τοὺς ἵππους ἀποδίδου-
 τες εἰς τοὺς παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου σαλόντας, μήτε
 τὰ χρήματα· μετακομίσαντες δὲ τὰ πράγματά των
 ἔξωθεν εἰς τὴν πόλιν, ἀπέκλεισαν τὰς πύλας εἰς
 τοὺς Μακεδόνας, καὶ ἤδη διορδαίνουσι τὰ τεῖχη,
 εἰς φραίνεται ποῦ τί σαθρὸν καὶ ἀδύνατον. Ταῦτα
 λοιπὸν ἀκούσας, ἐκινήθη εὐθὺς ὀπίσω πρὸς Ἀσ-
 πένδον.

κζ'. Τὸ δὲ περισσότερον μέρος τῆς Ἀσπένδου εἴ-
 ναι εἰς μίαν ἄκραν ὑψηλὴν καὶ ἀπότομον, πλησίον
 τῆς ὁποίας τρέχει ὁ Εὐρυμέδων ποταμός· ἦσαν δὲ
 καὶ περὶ τὴν ἄκραν εἰς τὸ ταπεινότερον μέρος πολλαὶ
 οἰκίαι, περιτετειχισμέναι καὶ αὗται μὲ τεῖχος, μι-
 κρὸν ὅμως· ὅθεν οἱ τὸ μικρὸν τοῦτο τεῖχος φυλάτ-

τον-
 βεῖν, ὥσπερ οἰδὲ τὴν Μύνδον· ἀλλ' ἀποδοθεῖν αὐ καὶ
 πρὸς τὸν ἐπόμενον Καὶ μετὰ τὸ ἔπειτα· ὃν ἤδη προσέ-
 δηκα ἐξ ἑτέρας ἐκδόσεως.

(1) Αὐτοῖς] δῆλον ὅτι τοῖς Ἀσπενδίοις. ἐν τῷ Α΄.

λέξανδρον ἔγνωσαν, ἐκλείπουσιν, ὅσοι ἐπώκουν,
 καὶ τὰς οἰκίας, ὅσας ἐν τῷ χθαμαλῷ ὠκισμένας
 οὐκ ἐδόκουν διαφυλάξαι ἂν δύνασθαι· αὐτοὶ δὲ
 3 ἐς τὴν ἄκραν ξυμπεύγουσιν. Ἀλέξανδρος δὲ, ὡς
 ἀφίκετο ξὺν τῇ δυνάμει, εἰσω τοῦ ἐρήμου τεύ-
 χους παρελθὼν, κατεσρατοπέδευσεν ἐν ταῖς οἰ-
 κίαις ταῖς καταλελειμμένας πρὸς τῶν Ἀσπεν-
 4 δίων· οἱ δὲ Ἀσπένδιοι, ὡς εἶδον αὐτόν τε Ἀλέ-
 ξανδρον παρ' ἐλπίδα ἤκοντα, καὶ τὸ σρατόπεδον
 ἐν κύκλῳ σφῶν πάντα, πέμψαντες πρέσβεις ἐ-
 5 δέοντο, ἐφ' οἷσπερ πρότερον ξυμβῆναι· καὶ Ἀλέξαν-
 δρος τότε χωρίου ὄχυρόν ἰδὼν, καὶ αὐτῶς, οὐκ ἐ-
 πὶ χρόνιον πολιορκίαν παρεσκευασμένος, ἐπὶ τοῖς
 6 αὐτοῖς μὲν οὐδὲ ὡς ξυνέβη πρὸς αὐτούς· ὁμήρους
 δὲ δοῦναι σφῶν τοὺς δυνατωτάτους ἐκέλευσε καὶ
 τοὺς ἵππους, οὓς πρόσθεν ὠμολόγησαν· καὶ ἐ-
 κατὸν τάλαντα, ἀντὶ τῶν πεντήκοντα· καὶ πεί-
 δεσθαι τῷ σατράπῃ τῷ ὑπ' Ἀλεξάνδρου ταχθέν-
 τι, καὶ φόρους ἀποφέρειν ὅσα ἔτη Μακεδόσι, καὶ
 ὑπὲρ τῆς χάρας διακριθῆναι, ἣν τῶν προσχώρων
 7 οὖσαν βίᾳ κατέχειν ἐν αἰτίᾳ ἦσαν. Ὡς δὲ πάντα
 οἱ ἐπεχώρησαν, ἀνέζευξεν ἐς Πέργην, κἀκεῖθεν
 ἐς φρυγίαν ὤρμητο· ἣν δὲ αὐτῷ ἡ πορεία παρα-
 8 Τελμισσὸν πόλιν. Οἱ δὲ ἄνθρωποι οὗτοι, τὰ μὲν
 γένος Πισίδαι εἰσὶ βάρβαροι, χωρίου δὲ οἰκοῦσιν ὑ-
 περύφηλον, καὶ πάντα ἀπότομον· καὶ ἡ ὁδὸς πα-
 ρὰ

σπενδος ἀνωτέρω περιεχομένοις· ὁ δὲ Γρονόβιος προκρί-
 νει τὸ, αὐτῆς (τῆς Ἀσπένδου) ἀντὶ τοῦ, αὐτοῖς, ἀπὸ
 τοῦ ἀρίστου κώδικος. (4) ἐφ' οἷς περ πρότερον] ἐφ' οἷς περ
 τὸ πρότερον, ἐκ τοῦ ἀρίστου κώδικος κατὰ τὸν Γρονόβιον
 ὅρα δὲ ἀνωτέρω. κς'. 5. περὶ τῶν συνηκῶν. (5) καὶ ὁ
 Ἀλέξανδρος τότε χωρίου ὄχυρόν ἰδὼν] καὶ τοὶ τὸ χω-

τουντες, ιδόντες ἐρχόμενον τὸν Ἀλέξανδρον, ἀφῆκαν
 αὐτό, ὁμοίως καὶ τὰς οἰκίας, εἰδότες, ὅτι δὲν δύ-
 νανται νὰ ἀντισταθῶσιν ἐκεῖθεν· κατέφυγον δὲ σύμ-
 παντες εἰς τὴν ἄκραν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ἔλθων με-
 τὰ πάσης τῆς δυνάμεως, καὶ εἰσελθὼν ἐντὸς τοῦ
 τείχους, ἐσρατοπέδευσεν εἰς τὰς οἰκίας, τὰς ὁποίας
 ἀφῆκαν οἱ Ἀσπένδιοι· οἱ ὅποιοι, ιδόντες τὸν Ἀλέ-
 ξανδρον ἀπροσδοκῆτως ἔλθοντα, καὶ τὸ σρατόπεδον
 κύκλωθεν πανταχοῦ, ἔσειλαν πρέσβεις, δεόμενοι
 νὰ δεχθῇ τὰς πρώτας αὐτοῖς συνθήκας· ὁ δὲ Ἀλέ-
 ξανδρος, μὲ ὅλον ὅτι ἔβλεπε τὸ χωρίον πολλὰ δυνα-
 τόν, καὶ αὐτὸς δὲν ἦτον ἑτοιμος διὰ πολυχρόνιον πο-
 λιρκίαν, μὲ ὅλον τοῦτο δὲν ἐδέχθη μόνον τὰς πρώ-
 τας συνθήκας, ἀλλ' ἐζήτησεν ἔτι νὰ δώσωσιν εἰς
 αὐτόν καὶ ὀμήρους τοὺς ἐγκριτωτέρους, καὶ τοὺς ἵπ-
 πους, τοὺς ὁποίους ἐσυμφώνησαν πρότερον, καὶ τὰ
 λαντα ἑκατὸν ἀντὶ τῶν πεντήκοντα, καὶ νὰ πείθων-
 ται εἰς τὸν παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου διορισθέντα σατ-
 ράπην, καὶ φόρους νὰ προσφέρωσι κατ' ἔτος εἰς τοὺς
 Μακεδόνας, καὶ νὰ ἔλθωσιν εἰς κρίσιν διὰ τὸν τόπον
 ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ἤρπασαν ἐκ τῶν γειτόνων μὲ
 βίαν. Ταῦτα δὲ καθὼς ἐδέχθησαν οἱ Ἀσπένδιοι, ἀ-
 νεχώρησεν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Πέρην, καὶ ἐκεῖθεν
 αὐτοῖς ὠρμήθη πρὸς τὴν Φρυγίαν, διαπερὼν πλησίον
 τῆς πόλεως Τελμισσοῦ· οἱ δὲ ἄνθρωποι οὗτοι οἱ
 Τελμισσεῖς εἶναι βάρβαροι Πισίδαι κατὰ τὸ γένος·
 κατοικοῦν δὲ εἰς ἓνα τόπον πολλὰ ὑψηλόν, καὶ ἀπό-
 κρη-

ρίου ὀχυρόν ἰδὼν· ἔχει γὰρ ὁ λόγος ἐπιφρομένην τινα
 ἔνστασιν. (6) ὅσα ἔτη] ἀεὶ, καθ' ἑκάστον ἔτος, καὶ εἰς
 δίκην ἔλθειν περὶ τῆς χώρας τῶν γειτόνων, ἣν ἀδίκως
 ἀνεκαλοῦντο λατῆρσιν. (7) ὡς δὲ πάντα οἱ (αὐτῶ) ἐ-
 παχώρησαν] συνεχώρησαν ἢ παρεχώρησαν.

- ρὰ τὴν πόλιν, χαλεπή· καθήκει γὰρ ἐκ τῆς πό-
 λεως ὄρος ἔστε ἐπὶ τὴν ὁδόν· καὶ τοῦτο μὲν αὐ-
 9 τοῦ ἐν τῇ ὁδῷ ἀποπαύεται. Ἀντίπορον δὲ αὐτῷ
 ὄρος ἄλλο ἔστιν, οὐ μείον ἀπτόμον· καὶ ταῦτα
 τὰ ὄρη ὥσπερ πύλας ποιεῖ ἐπὶ τῇ ὁδῷ, καὶ ἔστιν
 ὀλίγη φυλακὴ κατέχοντας τὰ ὄρη ταῦτα, ἄπορον
 ποιεῖν τὴν παράδον. Καὶ τότε οἱ Τελμισσεῖς παν-
 10 δημεῖ ἐκβεβηθηκότες, ἀμρότερα τὰ ὄρη κατέ-
 χον. Ταῦτα δὲ ἰδὼν Ἀλέξανδρος, στρατοπεδεύε-
 σθαι αὐτοῦ, ὅπως εἶχον, ἐκέλευε τοὺς Μακεδό-
 νας, γνούς ὅτι οὐ μενοῦσι πανδημεῖ οἱ Τελμισσεῖς,
 αὐλιζομένους σφᾶς ἰδόντες, ἀλλ' ἀποχωρήσουσιν
 εἰς τὴν πόλιν πλησίον οὖσαν οἱ πολλοὶ αὐτῶν,
 11 ὅσον φυλακὴν καταλιπόντες ἐπὶ ταῖς ὄρεσι. Καὶ
 ξυνέβη, ὅπως εἶκαζεν· οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ αὐτῶν
 ἀπῆλθον, αἱ φυλακαὶ δὲ ἐγκατέμειναν. Καὶ ἐπὶ
 τούτους εὐθύς ἀναλαβὼν τοὺς τε τοξότας, καὶ
 τὰς τῶν ἀκουτιστῶν τάξεις, καὶ τῶν ὀπλιτῶν ὅσοι
 κουρότεροι. ἐπήγαγεν. Οἱ δὲ οὐκ ἔμειναν βαλ-
 λόμενοι, ἀλλὰ ἔλιπον τὸ χωρίον.
 1 κή. Ἀλέξανδρος δὲ ὑπερβαλὼν τὰ σενά, πρὸς
 τῇ πόλει κατεστρατοπέδευσε. Καὶ ἐνταῦθα ἀφικ-
 2 νοῦνται παρ' αὐτὸν Σελγέων πρέσβεις. Οἱ δὲ εἰσι
 καὶ αὐτοὶ Πισίδαι βάρβαροι, καὶ πόλιν μεγάλιν
 οἰκοῦσι, καὶ αὐτοὶ μάχιμοί εἰσιν· ὅτι δὲ πολέ-
 3 μιοι τοῖς Τελμισσεῦσιν ἐκ παλαιῷ ἐτύγχανον,
 ὑπὲρ φιλίας πρὸς Ἀλέξανδρον πεπρεσβευμένοι ἦ-
 3 σαν. Καὶ πρὸς τούτους σπένδεται Ἀλέξανδρος,
 καὶ ἐκ τούτου πιστοῖς ἐς ἅπαντα ἐχρήσατο, τὴν
 Τελμισσὸν δὲ ἀπέγνω ἔλθειν ἂν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ,
 4 ἀλλ' ἐπὶ Σαλαγασσοῦ ἐσέλλετο. Ἦν δὲ καὶ αὐ-
 τη οὐ μικρά πόλις. Πισίδαι καὶ ταύτην ὥκρου·
 καὶ ἐδόκουν πάντων Πισιδῶν μαχίμων ὄντων αὐ-
 τοὶ εἶναι οἱ μαχιμώτατοι, καὶ τότε τὸν λόφον τὸν

πρὸ

κριμον πανταχόθεν· καὶ ἡ ὁδὸς ἐκείθεν πλησίον τῆς πόλεως εἶναι δυσκολωτάτη· καθότι ἄνωθεν ἐκ τῆς πόλεως μέχρι τῆς ὁδοῦ κάτω κρέματα ἐν ὄρος ἀπότομον, καὶ πάλιν ἀρχεται ἄλλο ὄρος ἀντικρυς ὁμοίως καὶ τοῦτο ἀπόκριμνον, καὶ ἡ ὁδὸς ἐν τῷ μέσῳ ὥς διὰ πύλης σενεύεται· ὅθεν μία μικρὰ φυλακὴ δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τῶν ἐχθρῶν τὴν διάβασιν. Τότε λοιπὸν οἱ τελμισσεῖς συνελθόντες, κατέλαβον πανδημεὶ τὰ ὄρη ἀμφοτέρω· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ταῦτα ἰδὼν, ἐπρόσβαλε τοὺς Μακεδόνας νὰ στρατοπεδεύσωσιν αὐτόθι οὕτως καθὼς εὐρίσκονται, ὥς πληροφορημένος, ὅτι δὲν θέλουσι μείνῃ αὐτόθι οἱ Τελμισσεῖς πανδημεὶ, ἀφ' οὗ ἰδοῦν, ὅτι οἱ ἐχθροὶ κατακάθονται, ἀλλὰ θέλουσιν ἀναχωρήσῃ οἱ περισσότεροι εἰς τὴν πόλιν, ἥτις ἦτον πλησίον· καὶ ὅτι θέλουσιν ἀφήσῃ μόνον ὀλίγους εἰς τὰ ὄρη ἐκεῖ, ὅσον εἰς φυλακὴν· καὶ συνέβη τῷ ὄντι καθὼς ἐσυμπέραινεν ὁ Ἀλέξανδρος· ἐπειδὴ οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν ἀνεχώρησαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἔμειναν μόνου οἱ φύλακες· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εὐθὺς ἐφάρμισε κατ' αὐτῶν μὲ τοὺς τοξότας καὶ τὰ τάγματα τῶν ἀκοντιστῶν, καὶ τοὺς ἐλαφροτέρους τῶν ὀπλιτῶν· καὶ οὕτως ἐκεῖνοι κτυποῦμενοι, ἀφῆκαν τὸν τόπον καὶ ἔφυγον.

κγ. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος διαβὰς τὰ σενά, ἐστρατοπέδευσε πλησίον τῆς πόλεως· καὶ ἐνταῦθα ἔρχονται πρὸς αὐτὸν πρέσβεις παρὰ τῶν Σελγέων· οἱ ὁποῖοι καὶ αὐτοὶ εἶναι Πισίδαι ἐκ τῶν βαρβάρων, πόλιν κατοικοῦντες μεγάλην, καὶ πολεμικοὶ ὄντες· ἐξείλαν δὲ πρέσβεις πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, ζητοῦντες τὴν φιλίαν αὐτοῦ, καθότι ἐκπαλαί ἦσαν τῶν Τελμισσέων πολέμιοι· ὅθεν ἐφιλιάσθη μετ' αὐτῶν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ τοὺς εἶχε πιστοὺς ἐφελῆς· ἐπειδὴ δὲ ἐγνώρισεν, ὅτι τὴν Τελμισσὸν δὲν δύναται νὰ τὴν κυριεύσῃ εἰς ὀλίγον καιρὸν, ἐκινήθη ἐκείθεν ἐναν-

πρὸ τῆς πόλεως, ὅτι καὶ αὐτός οὐ μείων τοῦ τεύ-
 χους ὀχυρὸς εἰς τὸ ἀπομάχεσθαι ἦν, κατειληφ-
 5 τες προσέμενον. Ἀλέξανδρος δὲ τὴν μὲν φάλαγγ-
 γα τῶν Μακεδόνων τάττει ὥδε. Ἐπὶ μὲν τοῦ δε-
 ξιοῦ κέρας, ἵνα καὶ αὐτὸς ἐπετέτακτο, τοὺς ὑ-
 πασπιστὰς εἶχεν· ἐχορμένους δὲ τούτων, τοὺς πε-
 ζεταίρους ἔστε ἐπὶ τὸ εὐώνυμον παρατείνας· ὡς
 ἐκάστος τῶν στρατηγῶν ἡγεμονία τῆς τάξεως ἐν
 τῇ τότε ἡμέρᾳ ἦν. Ἐπὶ δὲ τοῦ εὐωνύμου ἐπέτα-
 6 ξεν ἡγεμόνα Ἀμύνταν τὸν Ἀρράβαίου. Προετάρ-
 χησαν δὲ αὐτῷ, τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρας, οἷ τε το-
 ξόται καὶ οἱ Ἀγριῶνες· τοῦ δὲ εὐωνύμου, οἱ ἀκον-
 τισαὶ οἱ Θωρᾶκες, ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης. Οἱ γὰρ ἰπ-
 πεῖς αὐτῷ οὐκ ὠφέλιμοι ἐν τῇ δυσχωρίᾳ ἦσαν·
 τοῖς Πισίδαις δὲ καὶ Τελμισσαῖς προσθεσθαι θη-
 7 κότες ζυνεταξάντο. Ἡδὴ δὲ οἱ ἀμφ' Ἀλέξανδρον
 προσβεβληκότες τῷ ὄρει, ὅπερ κατεῖχον οἱ Πισί-
 δαι, κατ' αὐτὸ τὸ ἀποτομώτατον τῆς ἀνάδου ἦ-
 σαν. Καὶ ἐν τούτῳ ἐπιτίθενται αὐτοῖς οἱ βάρβα-
 ροὶ λόχοις κατὰ κέρας ἐκάτερον, ἡ σφίσι μὲν εὐ-
 προσοδώτατον ἦν, τοῖς πολεμίοις δὲ χαλεπωτά-
 8 τι ἢ πρόσθασις· καὶ τοὺς μὲν τοξότας, οἷα δὴ οὐ-
 τε ἀκριβῶς ὠπλισμένους καὶ πρώτους πελάσαν-
 τας, ἐτρέφαντο· οἱ δὲ Ἀγριῶνες ἔμειναν. Ἐγγύς
 γὰρ ἦδη καὶ ἡ φάλαγγξ τῶν Μακεδόνων προσῆγε,
 9 καὶ πρὸ αὐτῆς Ἀλέξανδρος ἐφαίνετο. Ὡς δὲ ἐν χερ-
 σὶν ἡ μάχη ἐγένετο, γυμνοὶ τε οἱ βάρβαροὶ οὔτε
 ὠπλίταις προσεφέροντο, καὶ πάντα κατατιτρω-
 σκόμενοι ἐπιπτον, ἐνταῦθα δὲ ἐγκλίνουσι· καὶ
 α·

(5) Ἐχορμένους δὲ τούτων τοὺς πεζεταίρους] κατὰ
 τὸ μέσον τῆς φάλαγγος δηλονότι μέχρι τοῦ εὐωνύμου
 τούτους κατέταξε, καθ' ἣν ἕκαστος τῶν ἡγεμόνων τάξιν

τίον τῆς Σαλαγασσοῦ, πόλεως καὶ ταύτης μεγάλης, καὶ κατοίκους αὐτῆς Πισίδας ἐχούσης· οἱ ὅποιοι ἐφαίνοντο μάλιστα πολεμικώτεροι πάντων τῶν ἄλλων ἀνδρείων ἐκείνων Πισιδῶν. καὶ τότε κατέλαβον μάλιστα τὸν πρὸ τῆς πόλεως λόφον· ὅς τις ἦτον καὶ αὐτὸς οὐχ ἦττον δυνατὸς ἀπὸ τὸ τεῖχος εἰς πόλεμον· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος διέταξεν οὕτω τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα· εἰς μὲν τὴν δεξιὰν πτέρυγα, ὅπου ἴστατο καὶ αὐτός, ἔβαλε τοὺς ὑπασπιστάς· πλησίον δὲ τούτων τοὺς πεζεταίρους μέχρι τῆς ἀριστερᾶς παρατείνας, καθὼς ἕκαστος τῶν στρατηγῶν εἶχε τάξιν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· εἰς δὲ τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα διώρισεν ἡγεμόνα τὸν Ἀμύνταν τὸν υἱὸν τοῦ Ἀρραβαίου· καὶ πρὸ μὲν τῆς δεξιᾶς ἐτάχθησαν οἱ τοξόται καὶ οἱ Ἀγριᾶνες· πρὸ δὲ τῆς ἀριστερᾶς, οἱ ἀκοντισταὶ Θρᾷκες, τῶν ὁποίων ἡγεμὼν ἦτον ὁ Σιτάλκης· καθότι οἱ ἰππεῖς ἦσαν ἄχρηστοι διὰ τὴν δυσκολίαν τοῦ τόπου. εἰς δὲ τοὺς Πισίδας αὐτῆς ἦλθον καὶ οἱ Τιλμισσεῖς εἰς βοήθειαν· καὶ ἐντεῦθεν καθὼς οἱ περὶ τὸν Ἀλέξανδρον ὥρμησαν εἰς τὸ ὅρος, τὸ ὅποιον ἔδρασαν οἱ Πισίδαι, καὶ ἔφθασαν εἰς τὴν πλέον ἀπόκριμνον τῆς ἀνόδου, ἐνταῦθα ἀντεξώρμησαν οἱ βάρβαροι κατ' αὐτῶν κατὰ λόχους καθ' ἑκατέραν τὴν πτέρυγα, καθ' ὃ μέρος εἰς αὐτοὺς μὲν ἦτον εὐκολώτατον, εἰς δὲ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν δυσκολώτατον εἰς ἀνάβασιν· καὶ τοὺς μὲν τοξότας τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγὴν, ὥς ἀδύνατα ὄπλα ἔχοντας, καὶ πρῶτον ἐλθόντας· οἱ δὲ Ἀγριᾶνες ἐνέμειναν· καθότι καὶ ἡ φάλαγξ τῶν Μακεδόνων ἦταν ἤδη πλησίον, καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐφαίμετο ἔμπροσθεν· ἐλθόντες δὲ εἰς χεῖρας, οἱ βάρβαροι γυμνοὶ ἤδη ὄντες ἐμάχοντο πρὸς ἐπλίτας, καὶ κτυπούμενοι πανταχόθεν, ἀπέθνησκον· καὶ ἐντεῦθεν τρέπονται εἰς φυγὴν, φρονεθέντες ἐξ αὐτῶν εἰς τὸν τόπον ἕως πεντακόσιοι μόνον· καθότι

- 10 ἀπέθανον μὲν αὐτῶν ἐς πεντακοσίους. Κούφοι γὰρ
 οὔτες καὶ ἔμπειροι τῶν χωρίων, οὐ χαλεπῶς ἀπε-
 χόρου· καὶ οἱ Μακεδόνες, διὰ βαρύτητα τῶν ὀ-
 πλων, καὶ ἀπειρίαν τῶν ὁδῶν, οὐ θαρράλεοι ἐς
 11 τὸ διώκειν ἦσαν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐχόμενος τῶν
 φευγόντων, τὴν πόλιν αὐτῶν αἶρεῖ κατὰ κράτος·
 τῶν δὲ ξὺν αὐτῷ Κλέανδρός τε ὁ στρατηγὸς ἀπο-
 θνήσκει, καὶ τῶν ἄλλων ἀμφὶ τοὺς εἴκοσιν. Ἀ-
 12 λέξανδρος δὲ ἐπὶ τοὺς ἄλλους Πισίδας ἤγε, καὶ
 τὰ μὲν τινα τῶν φρουρίων βία ἐξεῖλε, τὰ δὲ ὁμο-
 λογίᾳ προσηγάγετο.
- 1 κ.θ'. Εὐτεῦθεν δὲ ἦει ἐπὶ Φρυγίας, παρὰ τὴν
 λίμνην ἣ ὄνομα Ἀσκανία, ἐν ἣ ἄλεις πηγνύνται
 αὐτόματοι· καὶ τούτοις χρῶνται οἱ ἐπιχώριοι,
 2 οὐδὲ θαλάσσης τί ἐπὶ τούτῳ δέονται. Καὶ ἀφι-
 κνέται ἐς Κελαιναῖς πεμπταῖος. Εὐν δὲ ταῖς Κε-
 λαιναῖς ἄκρα ἦν πάντῃ ἀπότομος, καὶ ταύτην φυ-
 λακῇ κατεῖχον ἐκ τοῦ σατράπου τῆς Φρυγίας,
 Κάρες μὲν χίλιοι, Ἕλληνες δὲ μισθοφόροι ἑκα-
 3 τάν· καὶ οὗτοι πρεσβεύονται παρ' Ἀλέξανδρον,
 ἐπαγγελλόμενοι, εἰ μὴ ἀφίκοιτο σφίσι βοήθεια
 ἐν

εἶχεν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὅρα δὲ περὶ τῆς τάξεως ταύ-
 της ἀνωτέρω· 18, 9. (9) ἐς πεντακοσίους] ὀλίγοι ἔπε-
 σον δηλονότι, διὰ τὸ κούφους μὲν ὄντας αὐτοὺς, καὶ τῶν
 χωρίων ἔμπειρους ἀποσπᾶσθαι, τοὺς δὲ Μακεδόνας μὴ ἀ-
 ποτολμῆσαι προσωτέρω τὴν δίωξιν δι' ἀπειρίαν τῆς χώ-
 ρας, καὶ διὰ τὴν τῶν ὀπλων βαρύτητα· ἀλλ' Ἀλέξαν-
 δρος οὐκ οἶδα, ἐκείνων οὕτως ἐχόντων, σὺν τίσι ἐχόμε-
 νος τῶν φευγόντων, ἔσχε τὴν πόλιν αὐτῶν· οὐ πάνυ
 γὰρ ταῦτα πρὸς ἄλληλα ξύμφωνα, εἰ μὴ τι Ἀλέξαν-
 δρος προαναγκάσας ὕστερον, ἐπῆγεν αὐτοῖς πρὸς τὴν δίω-
 ξιν. (11) Κλέανδρος ὁ στρατηγὸς] προσίδησι δὲ ἐχομέ-

ὄντες ἑλαφροὶ καὶ ἔμπειροι τῶν χωρίων, εὐκόλως διέφευγον· οἱ δὲ Μακεδόνες ὡς βαρέως ὀπλισμένοι, καὶ ἄπειροι τῶν χωρίων, δὲν ἐτόλμουν νὰ διώκωσι περαιτέρω· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καταδιώκων αὐτοὺς κατὰ πόδας, κυριεύει τὴν πόλιν μετὰ βίαν· ἀπέθανον δὲ ἐκ τῶν στρατιωτῶν αὐτοῦ Κλέανδρος ὁ στρατηγὸς, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ὡς εἴκασι· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐντεῦθεν ἐκινήθη πρὸς τοὺς ἄλλους Πισίδας· καὶ τινὰ μὲν φρούρια τὰ ἐκυρίευσεν μετὰ βίαν καὶ δύναμιν, ἄλλα δὲ τὰ ὑπέταξε μετὰ συνθήκην.

κθ'. Ἐντεῦθεν ἐπροχωρεῖ πρὸς τὴν φρυγίαν διαπερῶν ἀπὸ τὴν λίμνην τὴν Ἀσκανίαν, εἰς τὴν ὁποίαν γίνεται ἄλας αὐτόματον· τὸ ὅποτον μεταχειρίζονται οἱ ἐντόπιοι, χωρὶς νὰ ἔχωσι χρεῖαν θαλασσίου ὕδατος εἰς τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ· φθάνει δὲ εἰς τὰς Κελαινὰς εἰς πέντε ἡμέρας. Ἐνταῦθα δὲ ἦτον μία ἄκρα ἀπόκριμνος παραπολὺ, τὴν ὁποίαν ἐφύλαττον χίλιοι Κᾱρες καὶ ἑκατὸν Ἕλληνες μισθοφόροι, διαρισμένοι ἀπὸ τὸν Σατράπην τῆς Φρυγίας· οὗτοι δὲ σέλλουσι πρέσβεις πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ὑποσχόμενοι,

ὡς τούτου καὶ τὸ, τῶν τοξευτῶν ἐκ τοῦ ἀρίστου κώδικος ὁ Γρονόβιος.

(1) Ἄλας αὐτόματοι πηγνυνται] οὐκ ὀρυκταὶ ἐκ τῆς γῆς, ὡς τισιν ἔδοξεν, ἀλλ' ἐκ τῶν ὑδάτων τῆς λίμνης.
(1) οὐ δὲ θαλάσσης τί ἐπὶ τούτῳ δέονται.] ἐκτείναν τις βούλοιο ἄλας πηγνυεῖν, οὗτος δεῖται θαλασσίου ὕδατος πρὸς τὴν κατασκευὴν· ἄλλως δὲ ἄπρακτον ἔσαι αὐτῇ τοῦ πιχεύειν, καὶ ὁ πόνος εἰς μάτην· ἐνταῦθα δὲ ἐπὶ τῆς λίμνης τῆς Ἀσκανίας, φησὶ, αὐτόματοι ἄλας ἐπήγνυντα, μηδὲν θαλασσίῳ δεόμενοι ὕδατος· τέως δ' οὖν οἱ μεταφραστοὶ ἄλλως ἐξέλαβον τοῦτο, ὅτι οἱ ἐπιχώριοι δῆθεν, ταύτους τοὺς ἄλας ἔχοντες ὡς ὀρυκτοὺς, οὐκ ἐδέοντα

ἐν ἡμέρᾳ ἣ ζυνέκειτο (σφράσαντες τὴν ἡμέραν)
 4 ὅτι παραδώσουσι τὸ χωρίον. Καὶ ἔδοξε ταῦτα Ἀ-
 λεξάνδρῳ ὠφελιμώτερα, ἢ πολιορκεῖν, ἄπορον
 πάντα προσφέρεισθαι, τὴν ἄκραν. Πρὸς μὲν δὴ
 ταῖς Κελαιναῖς φυλακὴν καταλείπει στρατιώτας ἐς
 5 χιλίους, καὶ πεντακοσίους. Μείνας δὲ αὐτοῦ ἡμέ-
 ρας δέκα, καὶ σατράπην ἀποδείξας Φρυγίας Ἀντί-
 γονον τὸν Φιλίππου, ἐπὶ δὲ τοὺς συμμάχους
 αὐτ' ἐκείνου στρατιγὸν Βάλακρον τὸν Ἀμύντου
 ἐπιτάξας, αὐτὸς ἐπὶ Γόρδιον ἐσέλλετο. καὶ Παρ-
 μενίῳ ἐπέσειλεν, ἄγοντα ἅμα οἱ τὴν δύναμιν,
 ἐκεῖσε ἀπαντᾶν. Καὶ ἀκύντα ζῶν τῇ δυνάμει Παρ-
 6 μενίων· καὶ οἱ νεόγαμοι δὲ οἱ ἐπὶ Μακεδονίας σα-
 λέντες, εἰς Γόρδιον ἦκου, καὶ ζῶν αὐτοῖς ἄλλη
 στρατιὰ καταλεχθεῖσα, ἣν ἦγε Πτολεμαῖός τε ὁ
 Σελεύκου, καὶ Κοῖνος ὁ Πολεμοκράτους, καὶ Με-
 λέαγρος ὁ Νεοπτολέμου, πεζοὶ μὲν Μακεδόνες
 εἰς χιλίους, ἵππεῖς δὲ ἐς τριακοσίους, καὶ Θεσ-
 σαλῶν ἱππεῖς διακόσιοι, Ἡλείων δὲ, ἑκατὸν καὶ
 7 πεντήκοντα, ὧν ἦγετο Ἀλκίας ὁ Ἡλείος. Τὸ δὲ
 Γόρδιόν ἐστι μὲν τῆς Φρυγίας τῆς ἐφ' Ἑλλησπόν-
 του, κεῖται δὲ ἐπὶ τοῦ Σαγγαρίου ποταμοῦ· τοῦ
 δὲ Σαγγαρίου αἱ μὲν πηγαὶ ἐκ Φρυγίας εἰσὶν·
 αὐτὸς δὲ διὰ τῆς Θρακῶν τῶν Βιθυνῶν χώρας ἐ-
 ξίη-

τῶν θαλασσίων ἁλῶν· ἀλλὰ τὸ, ἐπὶ τούτῳ, εἴπερ, τί
 βούλεται προστιθέμενον ἐν τῷ λόγῳ; διαφέρει δ' ἂν καὶ
 τὸ πεπηγμένον τοῦ ὀρυκτοῦ· ὅρα βιβλ. γ'. δ', 6. (4)
 ἢ πολιορκεῖν, ἄπορον πάντα προσφέρεισθαι, τὴν ἄκραν]
 διχῶς τοῦτο ἐννοεῖται, ἢ προσθετέον μετὰ τὸ, ἄπορον
 τὸ, ὅν· ἢ ἡ ἀπόλυτος εὐθεῖα τὸ, ἄπορον λόγῳ τῶν ἀ-
 προσκόπων, οὕτως, ἄπορον ὅν πάντα προσφέρεισθαι· ἢ,
 ὃ καὶ μᾶλλον, ἀναγκαστέον οὕτω· πολιορκεῖν τὴν ἄκραν

νοί, νὰ παραδώσωσιν εἰς αὐτὸν τὸ χωρίον, καὶ δὲν ἔλθῃ βοήθεια εἰς αὐτοὺς μέχρι τῆς δεῖνος ἡμέρας· τὸ ὅποιον ἐφάνη ἀφελιμώτερον εἰς τὸν Ἀλέξανδρον ἀπὸ τοῦ νὰ πολιορκῇ ἓνα τόπον πανταχόθεν δυσπρόσιτον. Ἀφῆκε λοιπὸν αὐτοῦ πλησίον τῶν Κελαινῶν χίλιους πεντακοσίους στρατιώτας εἰς φύλαξιν· καὶ παραμείνας αὐτόθι ἡμέρας δέκα, καὶ διορίσας Σατράπην τῆς Φρυγίας τὸν Ἀντίγονον τὸν υἱὸν τοῦ Φιλίππου, ἀντὶ δὲ αὐτοῦ στρατηγὸν τῶν συμμάχων κατατάξας τὸν Βάλακρον τὸν υἱὸν τοῦ Ἀμύντου, αὐτὸς ἐπαρεύετο πρὸς τὸ Γόρδιον· ἔγραψε δὲ καὶ εἰς τὸν Παρμενίωνα νὰ ἔλθῃ ἐκεῖ μὲ ὅλην τὴν δύναμιν· τὸ ὅποιον καὶ ἐγένεον· ἦλθον δὲ αὐτόθι καὶ οἱ νεόγαμοι οἱ σαλέντες πρότερον εἰς Μακεδονίαν, καὶ προσέτι καὶ ἄλλο σράτευμα μετ' αὐτῶν, τὸ ὅποιον ἔφερον Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς τοῦ Σελεύκου, καὶ Κοῖνος ὁ υἱὸς τοῦ Πολεμοκράτους, καὶ Μελέαγρος ὁ υἱὸς τοῦ Νεοπτολέμου· ἦσαν δὲ χίλιοι Μακεδόνες πεζοὶ καὶ ἰππεῖς τριακόσιοι· ἐκ δὲ τῶν Θετταλῶν, ἰππεῖς διακόσιοι· ἐκ δὲ τῶν Ἡλείων, ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα· τῶν ὁποίων ἡγεμῶν ἦτον Ἀλκίας ὁ Ἡλείος. Τὸ δὲ Γόρδιον τοῦτο εἶναι τῆς ἐπαρχίας τῆς Φρυγίας ἐπὶ τοῦ Ἐλλυσπύντου, κείμενον εἰς τὸν Σαγγάριον ποταμὸν· τοῦ ὁποίου αἱ πηγαὶ εἶναι ἐν τῇ Φρυγίᾳ· καταρρέων δὲ ἐκεῖθεν διὰ μέσου τῶν ἐν τῇ Βιθυνίᾳ Θρακῶν,

εἰς-

ἄπορον (οὐσαν) πάντῃ τροφορεσθαι. (5) καὶ σατράπην ἀποδείξας Φρυγίας Ἀντίγονον] οὐ τῆς μικρᾶς Φρυγίας, ἐν ἣ ἀπέδειξε σατράπην τὸν Κάλαν (ὅρα ἀνωτέρω, 13, 1.) ἀλλὰ τῆς μεγάλης· ἀλλ' ὁ Ἀβρίανος οὐκ οἶδ' ὅπως συνέχευε ταῦτα. (6) καὶ οἱ νεόγαμοι δὲ οἱ ἐπὶ Μακεδονίαν σαλέντες] ὅρα ἀνωτέρω κδ', 1. (6) πεζοὶ Μακεδόνες ἐς χίλιους] τρισχίλιοι κατὰ τοῦ Γρονόβιον ἐν

- 8 ξιγήσιν εἰς τὸν Εὐξείνου πόντον· ἐνταῦθα καὶ Ἀθηναίων πρεσβεία παρ' Ἀλέξανδρον ἀφίκετο, δεόμενοι Ἀλεξάνδρου ἀφείναι σφίσι τοὺς αἰχμαλώτους, οἱ ἐπὶ Γρανικῷ ποταμῷ ἐλήφθησαν Ἀθηναίων, ξυκρατούμενοι τῆς Πέρσας· καὶ τότε ἐν Μακεδονίᾳ ξὺν τοῖς δισχιλίαις δεδεμένοι ἦσαν·
- 9 καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἄπρακτοι ἐν τῷ τότε ἀπῆλθον· οὐ γὰρ ἐδόκει ἀσφαλὲς εἶναι Ἀλέξανδρῳ, ἔτι συνεσῶτος τοῦ πρὸς τὸν Πέρσιν πολέμου, ἀνεῖναι τι τοῦ φόβου τοῖς Ἕλλησιν, ὅσοι ἐναντία τῇ Ἑλλάδι κρατεύεσθαι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων οὐκ ἀπιζίνωσαν. Ἀλλ' ἀποκρίνεται, ἐπειδὴν τὰ παρόντα καλῶς γένηται, τότε ἥκειν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν πρεσβευομένους,

---

τοῦ ἀρίστου κώδικος. (8) ἐν Μακεδονίᾳ ξὺν τοῖς δισχιλίαις] ὅρα ἀνωτέρω 15, 10.

εισβάλλει εἰς τὸν Εὐξείνιον πόντον. Ἐνταῦθα ἔρχονται καὶ πρέσβεις παρὰ τῶν Ἀθηναίων, παρακαλοῦντες τὸν Ἀλέξανδρον νὰ τῷς ἀπολύσῃ τοὺς αἰχμαλώτους· τοὺς ὁποίους ἔλαβεν εἰς τὸν Γρανικὸν ποταμὸν, ἐν ᾧ συνεπολέμουν μετὰ τῶν Περσῶν κατ' αὐτοῦ· τότε δὲ τοὺς εἶχε δεδεμένους ἐν Μακεδονίᾳ μετὰ τῶν ἄλλων δισχιλίων· ἀλλ' ὑπέσρεψαν ἄπρακτοι· καθότι ἐσοχάσθη ἀσύμφορον ὁ Ἀλέξανδρος τοῦτο, ἐν ᾧ ἔτι ἐκμᾶζει ὁ πόλεμος πρὸς τοὺς Πέρσας νὰ σηκώσῃ τὸν φόβον ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, ὅσοι ἠθέλησαν νὰ κινήσωσιν ὅπλα ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος ὑπὲρ τῶν βαρβάρων· ἀπεκρίθη δὲ εἰς αὐτοὺς μόνον ἐκεῖνο· ὅταν λάβῃ ὁ παρὼν πόλεμος καλὴν ἔκβασιν, τότε νὰ ἔλθωσι νὰ παρακαλέσουσι περὶ αὐτῶν.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΠΕΡΙ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.
ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΥΨΟΘΕΣΙΣ.

Κεφ. 1) Μιτυληναίων παράδοσις εἰς τοὺς Πέρσας. Φαρνάβαζος διάδοχος Μέμνονος· 2) ἡ Τένεδος παραδίδεται τοῖς Πέρταις· ναυτική δυσυχία Δατάμου τοῦ Πέρσου· 3) διήγησις μυθώδης Γορδίου, λύσις τοῦ Γορδιαίου δεσμοῦ· 4) Καππαδοκία κυριεύεται, Ἀλέξανδρος περὶ εἰς Κιλικίαν, φυγόντων τῶν Περσῶν ἐκ Ταρσοῦ· 5) Ἀλέξ. ἐκ Ταρσοῦ χωρεῖ εἰς Ἀρχιάλου, περιγραφὴ τοῦ τάφου τοῦ Σαρδαναπάλου, Ἀλέξ. διαβάς Σόλους, τὴν ὄρεινὴν Κιλικίαν, Ταρσόν, καὶ Μαγαρσὸν διέταξε ταῦτα· 6) Δαρείου ἐλθόντος εἰς Σώχους, Ἀλέξ. κατέλαβε τὰς Πύλας καὶ τὴν Μυρίανδρον, Δαρεῖος κακῶς βουλευέται· 7) Δαρεῖος διὰ τῶν πυλῶν ἔρχεται εἰς Γίσσον καὶ τὸν Πίναρον, καλῶς παραινεῖ καὶ βουλευέται ὁ Ἀλέξανδρος· 8) Ἀλέξ. ἐπανέρχεται εἰς τὰς Πύλας, διατάττει τὴν στρατιάν, διάταξις καὶ τῆς Περσικῆς στρατιάς· 9) ἐπανόρθωσις τῆς Μακεδονικῆς τάξεως· 10) Ἀλεξάνδρου εὐτυχῆς προσβολή· ἄξιον ἔργον τῶν παρὰ Πέρσαις Ἑλλήνων κατὰ Μακεδόνων, καὶ ἔπειτα νικῶνται· 11) νικηθέντων τῶν Περσῶν, φεύγει Δαρεῖος, λαμβάνεται τὸ ἄρμα αὐτοῦ, καὶ τὸ τόξον, καὶ ἡ ἀσπίς, καὶ ὁ κἀνδύς, δυσυχία γενικὴ εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Περσῶν ἀλώσεν ἡδὴ· 12) Ἀλέξ. ἐπι-

σκέπτεται τοὺς οἰκείους' τετραμένους, θάπτει τοὺς ἀποθανόντας, διήγησις περὶ τῆς αἰχμαλωτισθείσης βασιλικῆς οἰκογενείας· 13) φυγὴ Δαρείου πρὸς τὸν Εὐφράτην, τῶν Ἑλλήνων πρὸς Τρίπολιν, Ἀλέξ. λαμβάνει τὰς πόλεις τῆς Φοινίκης· 14) ἐπιστολὴ Δαρείου, ἀποκρίσις Ἀλεξάνδρου· 15) οἱ πρὸς Δαρεῖον πρέσβεις τῶν Ἑλλήνων ἀλίσκονται· αἱ πόλεις τῆς Συρίας μέχρι τῆς Τύρου παραδίδονται· 16) διάφοροι Ἡρακλεῖς καὶ ναοὶ αὐτῶν, Γηρυὼν ἐν Ἀφρικῇ, αἰτησις τῶν Τυρίων ἀπαρέσκει τῷ Ἀλεξάνδρῳ· 17) ἡ Τύρος καὶ τοὶ ἰσχυρὰ οὖσα, πολιορκεῖται· 18) χώμα ὑψοῦται πρὸς τὴν νῆσον ἀπὸ τῆς ἡπείρου· 19) διαφθείρεται τοῦτο ὑπὸ τῶν ἔνδον, καὶ καταφλέγονται αἱ μηχαναί· 20) ναυτικὸν συναθροίζεται Ἀλεξάνδρῳ, ὑποτάσσει τοὺς Ἀράβας, Κλέανδρος ἦλθε μετὰ Ἑλλήνων νεοσυλλέκτων, ἀνακαινίζεται ἡ πολιορκία καὶ διὰ θαλάσσης· 21) βία ἐκ μηχανῶν καὶ τῶν νεῶν πρὸς τὸ τεῖχος, νέα πανουργία τῶν Τυρίων· 22) ἐκδρομὴ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἔξω, κατακλείονται αὐτῶν βίη, καὶ Ἀλέξανδρος πλησιάζει εἰς τὰ τεῖχη· 23) ἀλίσκεται ἡ Τύρος προσβολῇ τοῦ Ἀλεξάνδρου· 24) ἀνδραποδισμὸς τῶν Τυρίων, τιμὴ τοῦ Ἡρακλέους· 25) ἐπιστολὴ Δαρείου περὶ ἐλευθερίας τῆς οἰκογενείας, ἀποκρίσις Ἀλεξάνδρου γενναία καὶ ἀλαζονική· 26) ἡ Γάζα ἀμυνομένη πολεμεῖται· 27) Ἀλέξανδρος τραυματισθεὶς κυριεύει αὐτήν.

Εκ δὲ τούτου Μένων τοῦ τε ναυτικοῦ παντὰς
 ἡγεμῶν ἐκ βασιλείας Δαρείου καθεστῆκώς, καὶ τῆς
 παραλίου ξυμπάσης, ὡς εἰς Μακεδονίαν τε καὶ
 τὴν Ἑλλάδα ἀποσρέφων τὸν πόλεμον, χίον μὲν
 λαμβάνει, προδοσίᾳ ἐνδοθεῖσαν· ἐνθεν δὲ ἐπὶ
 Λέσβου πλεύσας, ὡς οὐ πρὸς εἶχον αὐτῷ οἱ Μι-
 τυληναῖοι, τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Λέσβου προση-
 γάγετο. Ταύτας δὲ παρασησάμενος καὶ προσχῶν
 τῇ Μιτυλήνῃ τὴν μὲν πόλιν χάρακι διπλῶ ἐκ θα-
 λάττης εἰς θάλατταν ἀπετείχισε, στρατόπεδα δὲ
 πέντε ἐποικοδομησάμενος, τῆς γῆς ἐκράτει οὐ
 χαλεπῶς· καὶ μέρους μέντι τῶν νεῶν τὸν λιμέ-
 να αὐτῶν ἐφύλασσε, τὰς δ' ἐπὶ τὴν ἄκραν τῆς
 Λέσβου τὸ Σίγριον, ἵνα ἡ προσβολὴ μάλιστα ἐσι-
 ταῖς ἀπ' αὐτοῦ χίου καὶ Γεραισοῦ καὶ Μαλαίας ὀλ-
 κάσιν, ἀποκλείσας τὸν παράπλου ἐν φυλακῇ εἶ-
 χεν, ὡς μή τινα ὠφέλειαν κατὰ θάλατταν γίγνε-
 σθαι

(1) Ὡς εἰς Μακεδονίαν καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα ἐπι-
 σρέφων τὸν πόλεμον] τὸ στρατήγημα ἄξιον τῷ Μένωνι
 ἦν, καὶ τὴν Ἀσίαν οὕτως τῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου ὀξύτη-
 τος καὶ ἐφόδου ἂν ἐλευθέρου, εἰ μὴ ὁ θάνατος φθὰς
 τὴν εὐτυχίαν ταύτην τὸν βασιλέα ἀφείλεν· ἀνάγκη γὰρ
 Ἀλέξανδρον, ἢ αὐτὸν ἐπανελθεῖν εἰς βοήθειαν τῆς πα-
 τρίδος, ἢ μέρος τῆς στρατίας ἀποπέμψαι πολὺ· τοῦτο
 δὲ καὶ Ἀντίβας ποιήσας, ἐπὶ πολὺ εὐτύχησε, καὶ αὐ-
 ρις Σκιπίων τὸν τρόπον αὐτοῦ μιμησάμενος, εὐτυχῶς
 διέφερε τὰ τοῦ πολέμου, κρείττων τοῦ Ἀντίβου γενό-
 μενος. (2) ταύτας δὲ παρασησάμενος] τετάρταται τὰ

Μετὰ ταῦτα δὲ ὁ Μένων, λαβὼν ἤδη τὴν ἔξουσίαν παντὶς τοῦ ναυτικοῦ παρὰ τοῦ βασιλέως Δαρείου, καὶ ὅλων τῶν παραθαλασσίων, καὶ βουλόμενος νὰ μεταφέρῃ τὸ θάνατον τοῦ πολέμου εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐκυρίευσεν μὲν τὴν Χίον ἐκ προδοσίας, ἔπλευσε δὲ ἐκεῖθεν καὶ πρὸς τὴν Λέσβον, καὶ τὰς μὲν ἄλλας πόλεις αὐτῆς ἐξουσίασεν· οἱ Μιτυληναῖοι ὅμως δὲν παρεδίδοντο εἰς αὐτόν· ὁθεν πλεύσας πλησίον τῆς πόλεως αὐτῶν, ἀπετείχισεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἐν μέρους τῆς θαλάσσης ἕως τὸ ἄλλο μὲν χαράκωμα διπλοῦν· καὶ καταστήσας πέντε στρατόπεδα, εὐκόλως ἐξουσίαζεν εἰς τὴν γῆν· καὶ μέρος μὲν τοῦ ναυτικοῦ ἐφύλαττε τὸν λιμένα αὐτῶν, τὸ δὲ λοιπὸν τὸ ἔξειλεν εἰς τὸ Σίγριον, τῆς Λέσβου τὸ ἀκροτήριον· ἔνθα προσορμίζονται μάλιστα τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα, ὅσα ἔρχονται ἐκ τῆς Χίου καὶ Γεραισοῦ καὶ Μελαίας· καὶ ἀποκλείσας ἐνταῦθα τὴν διόδον, ἐφύλαττε νὰ μὴ ἔλθῃ ἐκ θαλάσσης οὐ-

δε-

κείμενον πᾶς καὶ ἀνωρθωτέον οὕτω· ἔλθων πρῶτον εἰς Μιτυλήνην, εὔρεν αὐτοὺς μὴ θέλοντας αὐτῷ προσχωρεῖν· εἰσάσας δὲ αὐτοὺς ἐν τῷ παρόντι, ἦλθεν ἐς τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Λέσβου· καὶ παραλαβὼν αὐτάς ὑπὸ ἐξουσίαν, ἐπανῆλθεν αὖθις ἐπὶ τὴν Μιτυλήνην. (3) ἵνα ἢ προσβολὴ μάλιστα ἢ] ὅπου αἱ ἐμπορικαὶ ὁλκάδες ἐκ Γεραισοῦ καὶ τλ. παραπλέουσιν, προσωρμίζοντο. (4) τὰς δὲ... ἐν φυλακῇ εἶχεν] οὐκ ἔβρωται οὕτω λέγειν, μέρος μὲν ἐφύλαττε τὸν λιμένα, τὰς δὲ... ἀποκλείσας τὸν παράπλουν ἐφύλαττε· πρότερον γὰρ ἐν φυλακῇ εἶχεν, τὸν

4 σ.θαι Μιτυληναίοις· καὶ ἐν τούτῳ αὐτὸς μὲν νό-
 σω τελευτᾷ· καὶ εἰπέρ τι ἄλλα, καὶ τοῦτο ἐν τῷ
 5 τότε ἔδραψε τὰ βασιλέως πράγματα. Αὐτοφρα-
 δάτης δὲ καὶ Φαρνάβαζος ὁ Ἀρταβάζου (ὅτῳ καὶ
 ἐπέτρεψε τελευτῶν ὁ Μέμνων τὴν αὐτοῦ ἀρχήν,
 ἔς· Δαρεῖον ὅτι ὑπὲρ αὐτῆς γινῶναι, ἀδελφιδῶ
 αὐτοῦ ὄντι) οὗτοι τῇ πολιορκίᾳ οὐκ ἀρρώσως προ-
 6 σέκειντο· καὶ οἱ Μιτυληναῖοι τῆς τε γῆς εἰργόμε-
 νοι, καὶ ἀπὸ θαλάττης πολλὰς ναυσὶν ἐφορμύ-
 σαις φρουρούμεναι, πέμψαντες παρὰ τὸν Φαρνά-
 7 βαζον, ὁμολογίας ἐποιήσαντο· τοὺς μὲν ξένους
 τοὺς παρ' Ἀλέξανδρου σφίσι κατὰ συμμαχίαν ἤ-
 κοντας ἀπελθεῖν, Μιτυληναῖους δὲ καθελεῖν μὲν
 τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον σφίσι γενομένας σύλας,
 ξυμμάχους δὲ εἶναι Δαρείου κατὰ τὴν εἰρήνην τὴν
 ἐπ' Ἀνταλκίδου γενομένην πρὸς βασιλέα Δαρεῖον,
 τοὺς φυγιάδας δὲ αὐτῶν κατιέναι ἐπὶ τοῖς ἡμίσε-

σι

παράπλου. ἢ τὰς ναῦς· εἰ μὲν τὸ πρῶτον, μένει τὸ
 δεύτερον ἀναπόδοτον· εἰ δὲ τὸ δεύτερον, εἴη ἂν ὁ λόγος
 κδιανόητος· οὐκοῦν διορθωτέον οὕτω· τὰς δὲ, ἀντὶ τοῦ,
 τὰς δὲ, ὀργανικῶς δηλονότι· ἔοικε δὲ ἀμρότερα τὰ μέρη
 τῆς διαιρέσεως ὁ συγγραφεὺς συνεκδοχικῶς ἐκλαβεῖν, ὥ-
 σεί ἔλεγε μέρος μὲν (ἀντὶ τοῦ, μέρει) τοῦ ναυτικοῦ τὸν
 λιμένα, μέρος δὲ τὸν παράπλου ἀποκλείσας, ἐφύλαττεν
 εὐροδοῖτο δ' ἂν μᾶλλον, εἰ προσεδεῖη μετὰ τὸ Σίγριον
 τὸ μετοχικὸν Ἀποσίλας. (4) εἴπερ τι ἄλλῳ] μᾶλλον
 ἢ ἄλλοτι. (5) ἔς· Δαρεῖον ὅτι ὑπὲρ αὐτῆς γινῶναι] τὸ,
 ὅτι διάρθωσα οὕτω ἀντὶ τοῦ, ὅτι· ὁ δὲ Γρανόβιος ἐκ
 τοῦ ἄριζου κώδικος οὕτω γράφει, Δαρεῖον τι ὑπὲρ αὐτῆς.
 (7) τὴν ἐπ' Ἀνταλκίδου] τῷ τε πρὸς Πέρσας καὶ τοὺς Εὔλ-
 ληνας πολέμῳ ἅμα δυσπραγοῦντες Λακεδαιμόνιοι, πρὸς
 δὲ καὶ Ἀθηναίους φθονοῦντες, ἀνοικοδομηθέντων ἤδη ἀν-

δερμά ὠφέλεια εἰς τοὺς Μιτυληναίους· καὶ ἐν τού-
 τῳ αὐτῷ μὲν ἀπέθανεν ἀπὸ νόσου· τὸ ὅποιον ἔδλα-
 ψε τότε τὸν βασιλέα περισσότερον ἀπὸ ἄλλοι· ὁ
 δὲ Αὐτοκραδάτης καὶ ὁ Φαρνάδαζος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀρτα-
 βάζου, εἰς τὸν ὅποιον ἀποθνήσκων ἤδη ὁ Μέρμων,
 ἀφῆκε τὴν ἐξουσίαν ὡς ἀνεψιὸν τοῦ Δαρείου, ἕως
 οὗ αὐτὸς ὁ Δαρεῖος νὰ ἀποφασίσῃ περὶ αὐτῆς ὅτι
 βούλεται, αὐτοὶ λέγω ἐξακολουθοῦσαν τὴν πολιор-
 κίαν γενναίως. Οἱ δὲ Μιτυληναῖοι ἐκ γῆς καὶ θα-
 λάσσης πολιορκούμενοι, ἔπεμψαν εἰς Φαρνάδαζον,
 καὶ ἐσυμβιβάσθησαν οὕτως, ὥςτε οἱ μὲν ξένοι, οἱ ἔλ-
 θόντες αὐτόθι εἰς συμμαχίαν τὰρ τοῦ Ἀλεξάνδρου,
 νὰ ἀναχωρήσωσιν ἐκεῖθεν, οἱ δὲ Μιτυληναῖοι νὰ κρη-
 μίσωσι τὰς εἰλάς· τὰς ὁποίας ἐσήκωσαν πρὸς τι-
 μὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ νὰ εἶναι σύμμαχοι τοῦ
 Δαρείου κατὰ τὴν εἰρήνην τὴν γενομένην πρεσβεύ-
 σαντος τοῦ Ἀνταλκίδου, πρὸς τὸν βασιλέα Δαρεῖον,
 καὶ πρὸς τούτοις νὰ δώσωσιν ἄδειαν εἰς τοὺς ἐξορί-
 στους

τοῖς τῶν τειχῶν ὑπὸ Κόνωνα, ἔπεμψαν πρὸς τὸν μέ-
 γαν βασιλέα Ἀνταλκίδαν τὸν ναύαρχον, εἰρήνην μὲν αὐ-
 τῷ προβαλοῦντα, τὸν δὲ Κόνωνα πρὸς Τηρίβαζον δια-
 βαλοῦντα, ὡς καταχρώμενον τοῖς χρήμασι τοῦ βασι-
 λέως· γενομένων δὲ τῶν ἐν Ἀσίᾳ Ἑλλήνων ἐν ταῖς συν-
 θήκαις ὑπὸ βασιλεῖ, βαρέως μὲν ἔφερον οἱ Ἀακκαίαι-
 οἱ, ἀλλ' οὐκέτι ἐδύναντο κατ' ἑαυτοὺς νεωτερίσκει· οἱ
 Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Θηβαῖοι κατὰ μὲν τὸν Διοδ. βιβλ. ιδ'.
 ἡσυχίαν ἤγον· κατὰ δὲ τὸν Ξενοφ. βιβλ. δ'. Ἑλ. βαρὺως
 ἔφερον καὶ αὐτοὶ, οὐ μὲν οὖν τῇ δουλώσει τῶν Ἀσια-
 τίδων πόλεων, τῇ δὲ αὐτονομίᾳ τῶν νήσων καὶ τῶν ἐν
 Ἑλλάδι πόλεων· (ἐνῆν γὰρ καὶ τοῦτο ἐν ταῖς συνθῇ-
 καῖς). ἵνα μὴ ἀλλοτριωθῶσιν, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι Αἰμνου,
 καὶ Ἰμβρου, καὶ Σκίρου· οἱ δὲ Θηβαῖοι τῶν Βοιωτίδων

8 σι τῶν τότε, ὄντων ὅτε ἔφυγον. Ἐπὶ τούτοις μὲν
 δὴ ἡ ξυμβασίς τοῖς Μιτυληναῖαις πρὸς τοὺς Πέρ-
 9 σας ξυνέβη. Φαρνάβαζος δὲ καὶ Αὐτοφραδάτης,
 ὡς παρήλθον ἅπαξ εἰς τὴν πόλιν, φρουρὰν τε
 ἐς αὐτὴν εἰσήγαγον, καὶ φρουράρχον ἐπ' αὐτῇ
 Λυκομήδην Ῥόδιον, καὶ τύραννον ἐγκατέστησαν τῇ
 πόλει Διογένην, ἕνα τῶν φυγάδων· χρήματά τε
 εἰσέπραξαν τοὺς Μιτυληναῖους, τὰ μὲν βίᾳ ἀφεί-
 λόμενοι τοὺς ἔχοντας, τὰ δὲ ἐς τὸ κοινὸν ἐπι-
 βαλόντες.

1 β'. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι, Φαρνάβαζος μὲν
 ἔπλει ἐπὶ Λυκίας, ἄγων τοὺς ξένους τοὺς μισθο-
 φόρους· Αὐτοφραδάτης δὲ, ἐπὶ τὰς ἄλλας νήτους.
 2 Καὶ ἐν τούτῳ καταπέμπει Δαρεῖος Θυμῶνδαν τὸν
 Μέντορος, αὐτὸν μὲν τοὺς ξένους παρὰ Φαρναβά-
 ζου παραληφόμενον καὶ ἀνάξοντα, παρὰ βασι-
 λέως Φαρναβάζου δὲ ἐροῦντα ἄρχειν, ὅσων Μένων
 ἦρχε· καὶ παραδοῦς τούτῳ τοὺς ξένους Φαρνάβα-
 3 ζος, ἔπλει παρ' Αὐτοφραδάτην ἐπὶ τὰς ναῦς. Ὡς
 δὲ ὁμοῦ ἐγένοντο, δέκα μὲν ναῦς σέλλουσιν ἐπὶ
 τὰς Κυκλάδας νήσους Δατάμην ἄνδρα Πέρσην ἄ-
 γοντα, αὐτοὶ δὲ ναυσὶν ἑκατὸν ἐπὶ Τενέδου ἔ-
 πλει.

πόλεων· καὶ ἄλλοι δὲ ἐπ' ἄλλοις χαλεπήναντες, ἀτελῇ
 ἀπέφηναν τὴν εἰρήνην, τὴν ἐπ' Ἀνταλκίδου ὀνομασθεῖσαν.

(2) Παρὰ βασιλέως Φαρναβάζου δὲ ἐροῦντα] ἀνάγνω-
 θι οὕτω· Φαρναβάζου δὲ παρὰ βασιλέως ἐροῦντα ἄρχειν,
 ὅσων Μένων ἦρχε· ὅρα δ' ὅπως τὰ πράγματα μεταβέ-
 βληται· εἰ γὰρ μὴ τεθναίῃ Μένων, ἐν τῇ Μακεδονίᾳ
 ἔδει διαπεπολεμῆσθαι τῷ Βασιλεῖ· νῦν δὲ ἀνακαλεῖται
 τοὺς μισθοφόρους, ὡς περὶ τῆς ἑαυτοῦ ἀρχῆς ἀμυνόμε-
 νος. (3) δέκα μὲν ναῦς] ἀνάγνωθι δ' οὕτω. Δατάμην
 μὲν σέλλουσιν ἐπὶ τὰς Κυκλάδας νήσους ἄνδρα Πέρσην

ζους νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν πατρίδα, καὶ νὰ λάβω-
σιν ὀπίσω καὶ τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας των· τὴν ὁ-
ποίαν εἶχον, ὁπόταν ἐξωρίσθησαν· τοιαύτην λοιπὸν
συνθήκην ἔκαμαν πρὸς τοὺς Πέρσας οἱ Μιτυληναῖοι·
ὁ δὲ Φαρνάβαζος ὁμῶς καὶ ὁ Αὐτοκραδάτης, καθὼς
εἰσῆλθον ἅπαξ ἐντὸς τῆς πόλεως, διέταξαν εἰς αὐ-
τὴν φυλακὴν, καὶ στρατιγὸν εἰς αὐτὴν Λυκομήδην
τὸν Ῥόδιον, καὶ κατέστησαν τύραννον εἰς τὴν πόλιν
τὸν Διογένην, ἕνα τῶν ἐξορίσων· καὶ χρήματα ἔλα-
βον παρὰ τῶν Μιτυληναίων, ἄλλα μὲν βίβη ἀρπά-
σαντες παρὰ τῶν πλουσίων, ἄλλα δὲ ἐκ συνεισφο-
ρᾶς τοῦ κοινοῦ.

β'. Α'φ' οὗ δὲ κατώρθωσαν ταῦτα ὁ μὲν Φαρνά-
βαζος, ἐκινήθη διὰ θαλάσσης πρὸς τὴν Λυκίαν, ἔ-
χων μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς ξένους τοὺς μισθοφόρους· ὁ
δὲ Αὐτοκραδάτης ἔπλευσε πρὸς τὰς ἄλλας νήσους·
καὶ ἐν τούτῳ σέλλει ὁ Δαρεῖος Θυμῶνδαν τὸν υἱὸν τοῦ
Μέντομος, μὲ προσαγῆν, αὐτὸς μὲν νὰ παραλάβῃ τοὺς
ξένους τοὺς μισθοφόρους παρὰ τοῦ Φαρναβάζου, καὶ
νὰ τοὺς φέρῃ ἐπάνω εἰς τὴν Ἀσίαν, εἰς δὲ τὸν Φαρ-
νάβαζον νὰ προσφέρῃ ἀπὸ μέρους τοῦ βασιλέως τὴν
ἐξουσίαν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὁ Μέμνων· ὁ δὲ Φαρνάβα-
ζος παραδούς τοὺς ξένους εἰς τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ, ἔ-
πλευσε πρὸς τὸν Αὐτοκραδάτην εἰς τὸ γενικὸν ναυ-
τικόν. Ἐνωθέντες δὲ αὗται, ἔσειλαν δέκα ναῦς με-
τὸν Δατάμην τὸν Πέρσην ἐναντίον εἰς τὰς Κυκλά-
δας νήσους, αὐτοὶ δὲ αὐθις με' ἑκατὸν ναῦς ἔπλευ-
σαν πρὸς τὴν Τενέδον, καὶ προσορμισθέντες εἰς τὸν
λιμένα τῶν Τενεδίων τὸν καλούμενον Βόρειον, ἔσει-
λαν

δέκα ναῦς ἄγοντα. (3) ἐπὶ Τενέδου] βέλτιον γράφε-
σθαι, ἐπὶ Τένεδον· οὕτω γὰρ μικρὸν ἀνωτέρω ἐπὶ τὰς
ἄλλας, ἔφη, νήσους· καὶ ἐπὶ τὰς Κυκλάδας· τὸ δὲ ἔ-

- 4 πλευσαν· κατακομισθέντες δὲ τῆς Τενέδου εἰς
 τὸν Βόρειον καλούμενον λιμένα, πέμπουσι παρὰ
 τοὺς Τενεδίους, καὶ κελεύουσι τὰς σῆλας τὰς πρὸς
 Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς Ἕλληνας γενομένας σφίσι,
 ταύτας μὲν καθελεῖν, πρὸς Δαρείου δὲ ἄγειν τὴν
 εἰρήνην, ἣν ἐπὶ Ἀνταλκίδου Δαρεῖω συνέθεντο. Τε-
 5 νεδίοις δὲ τὰ μὲν τῆς εὐνοίας εἰς Ἀλέξανδρον τε
 καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐποίει μᾶλλον· ἐν δὲ τῷ πα-
 ρόντι ἄπορον ἄλλως εἶδοκει, ὅτι μὴ προσχωρήσαν-
 6 τας τοῖς Πέρσαις, σώζεσθαι· ἐπεὶ οὐδὲ Ἡγελό-
 χῳ, ὅτῳ προστετέτακτο παρ' Ἀλεξάνδρου αὐτοῖς ξυ-
 ναγαγεῖν δύναμιν ναυτικὴν, τοσαύτη ξυνηγμένη
 ἦν, ὥς δι' ὀλίγου προσδοκᾶν ἔσεσθαι ἂν σφίσι
 παρ' αὐτοῦ τινὰ ὠφέλειαν. Οὗτω μὲν δὴ οἱ ἀμφὶ
 Φαρνάδαζον τοὺς Τενεδίους φόβῳ μᾶλλον, ἢ ἐθέ-
 7 λοντας παρεσχίσαντο. Ἐν δὲ τούτῳ Πρωτέας ὁ Ἀν-
 δρονίκου ἐτύγχανε μὲν ξυναγαγὼν ἐξ Εὐβοίας τε
 καὶ Πελοποννήσου ναῦς μακρὰς, ὑπὸ Ἀντιπάτρου
 τεταγμένος, ὥς εἶναί τινα ταῖς τε νήσοις φυλα-
 κὴν καὶ αὐτῇ τῇ Ἑλλάδι, εἰ (καθάπερ ἐξηγγέλ-
 8 λετο) ἐπιπλέοιεν οἱ βάρβαροι· πυθόμενος δὲ Δα-
 τάρμην περὶ Σίφνον ὁρμοῦντα δέκα ναυσὶν, αὐτὸς
 9 ὁδὸς τῆς ἐπὶ τῷ Εὐρίπῳ· καὶ προσχὼν ἔωθεν Κύ-
 θνῳ τῇ νήσῳ, τὴν μὲν ἡμέραν αὐτοῦ αὐλίζεται,
 ὥς σαφέστερόν τε διαπυθέσθαι τὰ περὶ τῶν δέκα-
 νεῶν, καὶ ἅμα ἐν νυκτὶ φροδωρότερον προσπесεῖν
 10 τοῖς Φοίνιξιν· ὥς δὲ ἔμαθε σαφῶς τὸν Δατάρμην
 ζῶν ταῖς ναυσὶν ἐν Σίφνῳ ὁρμοῦντα, ἐπιπλεύσας
 ἔτι

πὶ Λυκίας, φίλιόν ἐστι καὶ διὰ τοῦτο πρὸς γενικὴν. (4)
 ἦν ἐπ' Ἀνταλκίδου] ὅρα ἀνωτέρω. α. 7. (5) Τενεδίοις
 πρὸς Ἀλέξανδρον τὰ τῆς εὐνοίας ἐποίει μᾶλλον] ἡ φρά-

λαν εἰς τοὺς Τενεδίους προσαγὴν νὰ κρημνίσωσι τὰς
 σήλας τὰς γινομένας πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς
 Ἕλληνας, καὶ νὰ ἔχωσι τὴν εἰρήνην, τὴν ὁποίαν ἔ-
 καμαν πρὸς Δαρεῖον διὰ μέσου τοῦ Ἀνταλκίδου· οἱ
 δὲ Τενεδιοὶ, μὲ ὅλον ὅτι εἶχον κλίσιν περισσοτέραν
 καὶ εὐνοίαν πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς Ἕλληνας,
 ἀλλὰ διὰ νὰ διασωθῶσιν εἰς τὰς παρούσας περιστά-
 σεις, ἔκριναν εὐλογον νὰ κλίνωσιν εἰς τοὺς Πέρσας.
 Ἐπειδὴ μῆτε ὁ Ἡγήλοχος, ὅστις εἶχε λάβῃ προσαγὴν
 παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου νὰ συγκροτήσῃ αὐτοῖς δύναμιν
 ναυτικὴν, εἶχε συναθροίσῃ τοσαύτην, ὥστε νὰ ἐλ-
 πίζωσιν ἐκεῖθεν ἐντὸς ὀλίγου τινὰ ὠφέλειαν. Οὕτω
 λοιπὸν ἔλαβον ὑπ' ἐξουσίαν τοὺς Τενεδίους καὶ μὴ
 θέλοντες διὰ φόβου. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Πρωτέας ὁ
 υἱὸς τοῦ Ἀνδρονίκου, τεταγμένος ὑπὸ τοῦ Ἀντικα-
 τρου, εἶχε συναθροίσῃ δεκαπέντε ναῦς μακρὰς ἐν
 τῇς Εὐβοίας καὶ τῇς Πελοποννήσου εἰς προφύλαξιν
 τινὰ τῶν νήσων, καὶ αὐτῇς τῇς Ἑλλάδος, ἂν κατὰ
 τὴν φήμην τὸ τότε ἤθελαν ἐπιπλεύσῃ πρὸς ἐκεῖνα
 τὰ μέρη οἱ βάρβαροι· ἀκούσας δὲ, ὅτι ὁ Δατάμης
 εὕρεσκειται εἰς τὴν Σίφνον μὲ δέκα ναῦς, ἔρχεται
 διὰ νυκτὸς εἰς τὴν Χαλκίδα τῇς Εὐβοίας, καὶ προσορ-
 μισθεὶς τὸ πρωὶ εἰς τὴν Κύθρον τὴν νήσον, τὴν
 μὲν ἡμέραν ἡσύχασε, διὰ νὰ πληροφορηθῇ σαφέστε-
 ρον περὶ τῶν δέκα νεῶν, καὶ μὲ γνώμην μάλιστα νὰ
 προσπέσῃ εἰς τοὺς Φοίνικας φροεωτέρου ἐν νυκτί.
 Ὅθεν καθεὺς ἔμαθε σαφῶς, ὅτι ὁ Δατάμης εὕρεσκειται
 μὲ τὰς δέκα ναῦς εἰς τὴν Σίφνον, ἐπιπλεύσας ἔτι
 διὰ

σις αὕτη οὕτως ἂν παραφρασθῇ· οἱ δὲ Τενεδιοὶ ταῖς
 μὲν εὐνοίαις μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἦσαν· τῷ δὲ φόβῳ
 πρὸς Πέρσας ἐβλεπον σώζεσθαι. (9) ὥς σαφέστερον δια-
 πυθέσθαι] ἄμεινον ἔμοιγε δοκεῖ κατὰ μετοχὴν ἀποδοθῆ-

ἔτι νυκτὸς οὕσης, ὑπ' αὐτὴν τὴν ἑω καὶ ἀπροσδοκίτοις ἐπιπεσὼν, ὁκτὼ μὲν ναῦς αὐτοῖς ἀνδράσιν
 11 ἔλαβε· Δατάμης δὲ μετὰ δυοῖν τριήρων, ἐν τῇ πρώτῃ προσμίξει τῶν ὅμα Πρωτέα νεῶν ὑπεκφυγὼν, ἀπεσώθη πρὸς τὸ ἄλλο ναυτικόν.

- 1 γ'. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐς Γόρδιον παρῆλθε, πόθος λαμβάνει αὐτὸν ἀνελθόντα ἐς τὴν ἄκραν (ἵνα καὶ τὰ βασίλεια ἦν τοῦ Γορδίου καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Μίδου) τὴν ἄμαξαν ἰδεῖν τοῦ Γορδίου,
- 2 καὶ τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμὸν. Λόγος δὲ περὶ τῆς ἀμάξης ἐκείνης παρὰ τοῖς προσχώροις πολὺς κατεῖχε, Γόρδιον εἶναι τῶν πάλαι Φρυγῶν ἄνδρα πένητα, καὶ ὀλίγην εἶναι αὐτῷ γῆν ἐργάζεσθαι, καὶ ζεύγη βοῶν δύο· καὶ τῷ μὲν ἀρο-
- 3 τριᾶν, τῷ δὲ ἀμαξεύειν τὸν Γόρδιον. Καί ποτε ἀρουῶντος, αὐτοῦ, ἐπισηῆναι ἐπὶ τὸν ζυγὸν ἄετόν, καὶ ἐπιμεῖναι ἕς τε ἐπὶ βουλυτὸν καθήμενον· τὸν δὲ ἐκπλαγέντα τῇ ὄψει, ἵεναι κοινώσουντα ὑπὲρ τοῦ θεοῦ παρὰ τοὺς Τελμισσέας τοὺς μάντις·
- 4 εἶναι γὰρ τοὺς Τελμισσέας σαφοῦς τὰ θεῖα ἐξηγεῖσθαι, καὶ σφίσιν ἀπὸ γένους δεδῶσθαι αὐ-
- 5 τοῖς καὶ γυναῖξιν καὶ παισὶ τὴν μαντείαν· προσάγοντα δὲ κόμη τινὶ τῶν Τελμισσέων, ἐντυχεῖν παρθένω ὑδρευομένῃ, καὶ πρὸς ταύτην εἰπεῖν, ὅ-
- 6 πως οἱ τὸ τοῦ αἵετος ἔσχε. Τὴν δὲ (εἶναι γὰρ καὶ αὐ-

ναι τὸν λόγον, οὕτω· ὡς διαπευσόμενος καὶ προσπεσούμενος· ἢ γοῦν καθ' ὑποτακτικὴν, ὡς διαπύθεται καὶ προσπέση. (11) δυοῖν τριήρων] τριήρης καὶ ναῦς ἀδιαφόρως καὶ παρὰ Θουκυδίδη καὶ παρ' ἄλλοις ἐκλαμβάνονται· οὐδ' ἦν τις, ὡς εἶκε, διαφορὰ, πλὴν ἐν τῷ ὀνόματι.

(1) Καὶ τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμὸν] καὶ τὸν δεσμὸν τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης. (3) ἕς τε ἐπιβουλυτὸν]

διὰ νυκτός, ἔπεσεν ἀπροσδοκίτως ἐπάνω εἰς τοὺς ἐχθρούς εἰς τὴν πρώτην αὐγὴν τῆς ἡμέρας, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὀκτὼ ναῦς μετὰ τῶν ἐν αὐταῖς πολεμίων· ὁ δὲ Δατάμης εἰς τὴν πρώτην προσβολὴν τοῦ Πρωτέως, λαβὼν τὰς λοιπὰς δύο ναῦς, καὶ διαφυγὼν μεταξὺ, διεσάθη εἰς τὸ ἄλλο ναυτικὸν τῶν Περσῶν.

γ'. Οὗ δὲ Ἀλέξανδρος, καθὼς ἔφθασεν εἰς τὸ Γόρδιον, ἐπεθύμησε νὰ ἀναβῇ ἐπάνω εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ὅπου ἦτον καὶ ὁ βασιλικὸς οἶκος τοῦ Γορδίου, καὶ τοῦ ἡοῦ αὐτοῦ Μίδου, διὰ νὰ ἰδῇ τὴν ἀμαξάν τοῦ Γορδίου, καὶ τὸν δεσμὸν τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης· περὶ τῆς ὁποίας μεγάλη φήμη εἰς τοὺς γείτονας περιήρχετο, ὅτι ὁ Γόρδιος ἦτον ἀνὴρ πτωχός, ἐκ τῶν παλαιῶν Φρυγῶν καταγόμενος, ὀλίγην γῆν ἐργαζόμενος, ἔχων καὶ δύο ζεύγη βοῶν, τὸ μὲν εἰς Γεωργίαν, τὸ δὲ εἰς πορείαν· ἐν ᾧ δὲ ἐγεωργοῦσε ποτὲ, ἔρχεται τις ἀετός, καὶ κάθεται ἐπάνω τοῦ ζυγοῦ τῶν βοῶν, ἐπιμείνας μέχρι τῆς ἑσπέρας· ὁ δὲ Γόρδιος ἰδὼν τὸ σημεῖον, καὶ ἐκπλαγείς, ἠθέλησε νὰ ἔλθῃ εἰς τοὺς μάντεις τῶν Τελμισσέων, καὶ νὰ κοινολογήσῃ τὸ θαῦμα· καθότι οἱ Τελμισσοεῖς ἐλέγοντο σοφοὶ εἰς ἐξήγησιν τῶν θεῶν σημείων, καὶ ὅτι ἔχουσι τὸ χάρισμα τῆς μαντείας ἐκ διαδοχῆς τοῦ γένους αὐτῶν, αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν· πλησιάσας δὲ εἰς τινὰ κώμην τῶν Τελμισσέων, ἀπήντησε μίαν παρθένον λαμβάνουσαν ὕδωρ ἥδη ἐκ τῆς πηγῆς, καὶ λέγει εἰς αὐτὴν τὰ συμβαίνοντα τοῦ αἵτου· ἡ δὲ παρθένος, ἐκ τοῦ μαντικοῦ γένους οὔσα, τῷ ἀπεκρίθη, νὰ ἐπα-
νέλ-

μέχρι τοῦ καιροῦ ἐκείνου, καθ' ὃν ἔλυσε τοὺς βόας, παρὰ τὸ τοὺς βόας λύειν· τοιαύταις γὰρ περιστάσεσιν ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐσήμαινον οἱ Ἑλληνες τοὺς καιροὺς· οἷον, λίαν πρῶτον,

αὐτὴν τοῦ μαντικοῦ γένους) θύειν κελεύσαι τῷ
 Διὶ τῷ βασιλεῖ, ἐπανελθόντα εἰς τὸν τόπον αὐ-
 7 τόν. καὶ (δεηθῆναι γὰρ αὐτῆς Γόρδιον, τὴν θυ-
 σίαν ξυνεπισπομένην οἱ αὐτὴν ἐξηγήσασθαι),
 θύσαίτε, ὅπως ἐκείνη ὑπετίθετο, τὸν Γόρδιον,
 καὶ ξυγγενέσθαι ἐπὶ γάμῳ τῇ παιδί, καὶ γενέ-
 8 σθαι αὐτοῖν παῖδα Μίδαυ ὄνομα. Ἦδη τε ἄνδρα
 εἶναι τὸν Μίδαυ καλὸν καὶ γενναῖον· καὶ ἐν τού-
 τῳ εἴσει πιέζεσθαι ἐν σφίσι τοὺς Φρύγας, καὶ
 γενέσθαι αὐτοῖς χρησμόν, ὅτι ἄμαξα ἄξει αὐ-
 τοῖς βασιλέα, καὶ ὅτι οὗτος αὐποῖς καταπαύσει
 9 τὴν εἴσιν· ἐτι δὲ περὶ αὐτῶν τούτων βουλευο-
 μένοις ἐλθεῖν τὸν Μίδαυ ὁμοῦ τῷ πατρὶ καὶ τῇ
 μητρί, καὶ ἐπιστῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτῇ ἁμάξῃ·
 τοὺς δὲ, ξυμβαλόντας τὸ μαντεῖον, τοῦτον ἐκεί-
 νον γινῶναι ὄντα, ὅντινα ὁ θεὸς αὐτοῖς ἔφραζεν
 ὅτι ἄξει ἡ ἁμαξα· καὶ καταστῆσαι μὲν αὐτοὺς βα-
 10 σιλέα τὸν Μίδαυ. Μίδαυ δὲ αὐτοῖς τὴν εἴσιν κα-
 ταπαῦσαι, καὶ τὴν ἁμαξαν τοῦ πατρὸς ἐν τῇ ἁ-
 κρῇ ἀναθεῖναι χαριστήρια τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ, ἐπὶ
 11 τῇ τοῦ αἵτου πομπῇ· πρὸς δὲ δὴ τούτοις, καὶ τότε
 περὶ τῆς ἁμάξης ἐμυθεύετο· ὅστις λύσειε τοῦ ζυ-
 γοῦ τῆς ἁμάξης τὸν δεσμόν, τοῦτον χρῆναι ἄρ-
 ξαι

ὁρῶν βαδέας, τὸ περίορθρον ὑπὸ τὴν ἔω, ἅμα ἔω, ἡ
 μέρας διαγελώσης, ὑποφανομένης ἡμέρας, τοῦ λυκαυ-
 γοῦς ὑποφανομένου, ἅμα ἡλίῳ, ταῖς πρώταις τῶν ἀκ-
 τίνων βολαῖς· πληθούσης ἀγορᾶς· τὸ ἄριστον· ὅρα με-
 σημβρίας, ἐν εἰσέρῃ μεσημβρίας, ἡμέρας μεσουσης, πρὸς
 ἡλίου μεσημβρινὸν δάλπος, κατὰ μέσην ἡμέραν, τοῦ ἡ-
 λίου ὑπὲρ κεφαλὴν ἰσαμένου, ἡλίου μεσουρανοῦντος, ἐν
 μεσουρανήματι γενομένου· τὸ δειλινόν, κατὰ δαίλην ὀ-
 ψίαν, δαίλης ὀψίας, δαίλης οὔσης· ἀμφὶ βουλευτόν, τὸ

νέλθῃ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, καὶ νὰ προσφέρῃ θυσίαν
 εἰς τὸν Δία τὸν βασιλέα· ὁ δὲ Γόρδιος τὴν ἐπαρακά-
 λεσε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ καὶ νὰ τὸν διδάξῃ τῆς θυ-
 σίας τὸν τρόπον· οὕτως λοιπὸν ἐθυσίασεν ὁ Γόρδιος
 κατὰ τὴν διδασκαλίαν ἐκείνης, ἔπειτα δὲ τὴν ἔλαβε
 καὶ εἰς γάμον, καὶ ἐγέννησαν υἱὸν Μίδαν ὀνομαζό-
 μενον. Ἀπ' οὗ δὲ ἔφθασεν εἰς ἡλικίαν ὁ Μίδας οὗ-
 τος, γενόμενος εὐμορφος καὶ γενναῖος, εἰς αὐτοὺς
 τοὺς καιροὺς ἐξασίαζον πρὸς ἀλλήλους οἱ Φρύγες
 θανάσιμα, καὶ ἐδόθη χρησμὸς εἰς αὐτοὺς, ὅτι ἁ-
 μαξα θέλει φέρῃ εἰς αὐτοὺς βασιλέα, ὅστις θέλει
 καταπαύσῃ αὐτῶν τὴν διχόνοιαν· ἐν τούτῳ λοιπὸν
 ἐν ᾧ ἔτι ἐβουλεύοντο περὶ ταύτων, ἦλθεν ὁ Μίδας
 ἐπὶ τῆς ἀμάξης ὁμοῦ μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μη-
 τρὸς, καὶ παρέστη εἰς τὸν σύλλογον αὐτῶν παρ' ἐλπί-
 δα· οἱ δὲ Φρύγες ἐνόησαν εὐθὺς τὸν χρησμὸν, ὅτι
 αὐτὸς εἶναι ὁ βασιλεὺς των, τὸν ὁποῖον προεῖπεν ὁ
 θεὸς, ὅτι θέλει τὸν φέρῃ ἁμαξα· καὶ οὕτως ἐχει-
 ροτόνησαν βασιλέα τὸν Μίδαν· ὁ δὲ Μίδας κατέ-
 παυσεν αὐτῶν τὴν διχόνοιαν, καὶ ἀφίερωσε τὴν ἁ-
 μαξαν τοῦ πατρὸς εἰς τὴν ἀκρόπολιν εἰς εὐχαρι-
 στίαν τοῦ βασιλέως Διὸς διὰ τὴν πέμψιν τοῦ αἵτου.
 Πρὸς τοῦτοις ἐλέγετο καὶ τοῦτο μυθικώτερον τρό-
 πον τινὰ, ὅτι ὁποῖος λύσῃ τὸν δεσμὸν τοῦ ζυγοῦ
 τῆς ἀμάξης, αὐτὸς πρέπει νὰ γένη βασιλεὺς τῆς Ἀ-
 σίας·

πρὸς ἑσπέραν, ὅψις τῆς ἡμέρας, τοῦ ἡλίου ἐπὶ δυσμᾶς
 βέποντος· σκοτίας καταλαβούσης, περὶ τὸ νύμφας, περὶ
 που λύχων ἀφᾶς, ἤδη τῆς νυκτὸς ἀρχομένης, ἅμα νυκτί·
 εἰς μέσσην νύκτα, μέχρι μεσσης νυκτὸς, κατὰ τὰς τῶν ἁ-
 λεκτρονίων ὥδας. (9) καὶ κατασηῆσαι] διάρθωσα τοῦτο
 ἀντὶ τοῦ μελλοντικοῦ κατασηῆσει· ὁ δὲ λόγος δηλὸς τῷ

- ζαι τῆς Ἀσίας. Ἦν δὲ ὁ δεσμός ἐκ φλοιοῦ κρα-
 νείας· καὶ τούτου ἤντε τέλος, ὡς τε ἀρχὴ ἐφαίνετο.
 12 Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀπόρων μὲν εἶχεν ἐξευρεῖν λύ-
 σιν τοῦ δεσμοῦ, ἄλλον δὲ περιιδεῖν οὐκ ᾔθελε,
 μή τινα καὶ τοῦτο εἰς τοὺς πολλοὺς κίνησιν ἐργά-
 σιται, οἱ μὲν λέγουσιν, ὅτι παίσας τῷ ξίφει διέ-
 13 κοψε τὸν δεσμόν, καὶ λελύσθαι ἔφη. Ἀριστόβου-
 λος δὲ λέγει, ἐξελόντα τὸν ἔσθρα τοῦ ῥυμοῦ, ὃς
 ἦν τύλος διαβεβλημένος διὰ τοῦ ῥυμοῦ διαμπαξ,
 ζυνέχων τὸν δεσμόν, ἐξελευσθαι ἔξω τοῦ ῥυμοῦ
 14 τὸν ζυγόν. Ὅπως μὲν δὴ ἐπράχθη τὰ ἀμφὶ τῷ
 δεσμῷ τούτῳ Ἀλεξάνδρῳ, οὐκ ἔχω ἰσχυρίσα-
 σθαι. Ἀπηλλάγη δ' οὖν ἀπὸ τῆς ἀμάξης αὐτός τε
 καὶ οἱ ἀμφ' αὐτόν, ὡς τοῦ λογίου τοῦ ἐπὶ τῇ λύ-
 15 σει τοῦ δεσμοῦ συμβεβηκότος. Καὶ γὰρ καὶ τῆς
 νυκτὸς ἐκείνης βρονταί τε καὶ σέλας ἐξ οὐρανοῦ
 ἐπεσήμηναν· καὶ ἐπὶ τούτοις ἔθνε τῇ ὕσεραϊ Ἀ-
 λέξανδρος τοῖς φήνασι θεοῖς τά τε σημεῖα, καὶ
 τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν.
 1 δ'. Αὐτὸς δὲ τῇ ὕσεραϊ ἐπ' Ἀγκύρας τῆς Γα-
 λατικῆς ἐσέλλετο, κακεῖ αὐτῷ πρεσβεῖα ἀφικνεῖ-
 ται Παφλαγόνων, τότε ἔθνος ἐνδιδόντων, καὶ
 εἰς ὁμολογίαν συμβαινόντων· εἰς δὲ τὴν χώραν ζύν
 τῇ δυνάμει μὴ ἐσθαιεῖν ἐδέοντο. Τούτοις μὲν δὴ
 προσίσσει Ἀλέξανδρος ὑπακούειν Κάλῃ τῷ σα-
 2 τράπῃ τῆς Φρυγίας, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τῆς Καππαδο-
 κίας

ἐπισήσαντι. (11) ἦν δ' ὁ δεσμός ἐκ φλοιοῦ κρανείας] ὁ
 δὲ Πλούταρχος, κρανείας ἀντὶ κρανείας προσφέρει. (12)
 μή τινα καὶ τοῦτο εἰς πολλοὺς κίνησιν ἐργάσιται] ἵνα
 μὴ τῷ ἀλύτῳ τοῦ δεσμοῦ κατὰ τὸν χρησμόν ἐπαρθέν-
 τες, νεωτερήσωσιν, ἀδύνατα ἔσσεσθαι παρὰ τοῦ θείου
 Ἀλεξάνδρου τὴν ἀρχὴν τῶν Περσῶν κατασχεῖν οἰκθύντες.

σίας· ὁ δὲ δεσμός οὗτος ἦτον ἀπὸ τὸν φλοιὸν τῆς κρανέας· δὲν ἐφαίνετο ὅμως οὔτε ἀρχὴ αὐτοῦ, οὔτε τέλος· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, μὴ δυνάμενος νὰ εὕρῃ τὴν λύσιν αὐτοῦ, μὴ θέλων ὅμως νὰ τὸν ἀφήσῃ ἄλυτον πάλιν, ἵνα μὴ τὸ ἐξηγήσωσιν ἀλλέως οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἐντεῦθεν γένη τί κίνημα ἐναντίον, κατὰ τινας μὲν κτυπήσας αὐτὸν μὲ τὸ ξίφος, τὸν ἔκοψεν εἰς τὸ μέσον· καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐλύθη· κατὰ δὲ τὸν Ἀριστόδουλον, ἐκβαλὼν τὸν ἔσθρα, ὁ ὁποῖος ἦτον διαπεπρασμένος διὰ τοῦ βυμοῦ, συνέχων καὶ τὸν δεσμόν, ἐξέβαλεν οὕτως καὶ τὸν ζυγὸν ἀπὸ τὸν βυμόν. Ὡς τάσων κατὰ τίνα τρόπον ἔπραξεν τὰ περὶ τοῦ δεσμοῦ ὁ Ἀλέξανδρος, ἐγὼ δὲ φιλονεικῶ περὶ τούτου· ἐκεῖνος δὲ μόνον γνωρίζω, ὅτι ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν μὲ εὐχαρίστησιν αὐτός τε καὶ οἱ περὶ αὐτόν, μὲ πεποιθήσιν, ὅτι ἐλύθη ὁ χρησμός· ἐπειδὴ καὶ βρονταὶ καὶ φῶς ἐξ οὐρανοῦ ἐβεβαίωσαν τοῦτο τὴν νύκτα ἐκείνην· καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐδυσίασε διὰ τοῦτο τὴν δευτέραν ἡμέραν εἰς τοὺς θεοὺς τοὺς δεῖξαντας τὰ σημεῖα, καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν.

-δ'. Αὐτὸς δὲ τὴν δευτέραν ἡμέραν ἐκινήθη πρὸς τὴν Ἀγκυραν τῆς Γαλατίας, καὶ ἐνταῦθα ἔρχονται πρέσβεις πᾶν Παφλαγένων προσφέροντες εἰς αὐτὸν τὴν ὑποταγὴν τοῦ γένους, καὶ εἰς φιλίαν συμβιβάζομενοι, δεόμενοι μόνον νὰ μὴ εἰσέλθῃ μετὰ τῆς στρατιᾶς εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. Ἐκ τούτου λοιπὸν προσάξας αὐτοὺς ὁ Ἀλέξανδρος νὰ ὑπατάσσωνται εἰς τὸν Κάλαν τῆς Φρυγίας τὸν Σατράπην, καὶ ἐκεῖθεν ὁρμήσας πρὸς τὴν Καππαδοκίαν, ὑπέταξεν ὅλην τὴν γῆν

---

(1) Κἀκεῖ τῷ σατράπῃ τῆς Φρυγίας] ὅρα ἀνωτέρω α. ιζ', 1. κἀντεῦθεν ἄρα συγκεχρῆσθαι τῷ συγγραφεῖ

κίας ἐλάσας, ξύμπασαν τὴν ἐντὸς Ἀλυσ ποταμοῦ προσηγάγετο, καὶ ἔτι ὑπὲρ τὸν Ἄλυν πολλὴν κατασηήσας δὲ Καππαδοκῶν Σαβίκταν σατράπην, αὐτὸς προῆγεν ἐπὶ τὰς πύλας τῆς Κιλικίας, καὶ ἀφικόμενος ἐπὶ τὸ Κύρου τοῦ ξυνοφῶντι στρατόπεδον, ὡς κατεχομένης τὰς πύλας φυλακαῖς ἰσχυραῖς εἶδε, Παρμενίωνα μὲν αὐτοῦ καταλείπει σὺν ταῖς τάξεσι τῶν πεζῶν, ὅσοι βαρύτερον ὦν πλίσμνοι ἦσαν· αὐτὸς δὲ ἀμφὶ πρῶτην φυλακὴν ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριῶνας, προῆγε τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὰς πύλας, ὡς οὐ προσδεχομένοις τὰς φύλαξιν ἐπιπεσεῖν. Καὶ προσάγων μὲν οὐκ ἔλαθεν, ἐς ἴσον δὲ αὐτῷ κατέσκη ἡ τόλμα. Οἱ γὰρ φύλακες αἰσθόμενοι Ἀλέξανδρον αὐτὸν προσάγοντα, λίποντες τὴν φυλακὴν, ὥχοντο φεύγοντες. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἅμα τῇ ἑφ' ξυνὴ τῇ δυνάμει πάσῃ ὑπερβαλὼν τὰς πύλας, κατέβαινεν ἐς τὴν Κιλικίαν. Καὶ ἐνταῦθα ἀγγέλλεται αὐτῷ Ἀρσάμης, ὅτι προσθεν μὲν ἐπενόει διασώζειν Πέρσαις τὴν Ταρσόν, ὡς δὲ ὑπερβεβληκότα ἤδη τὰς πύλας ἐπόρευτο Ἀλέξανδρον, ἐκλιπεῖν ἐν νῶϊ εἶχε τὴν πόλιν. Δεδιέναι οὖν τοὺς Ταρσεῖς μὴ ἔφ' ἀρπαγὴν τραπεῖς, οὕτω τὴν ἀπόλειψιν τῆς Ταρσοῦ ποιήσεται. Ταῦτα ἀκούσας, δρόμῳ ἦγεν ἐπὶ τὴν Ταρσὸν τοὺς τε ἵπ-

δοκεῖ τὰς δύο Φρυγίας· ὅρα· α', κβ', 5. (2) τὴν ἐντὸς τοῦ Ἀλυσ ποταμοῦ] τὴν ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα χάσαν, καὶ ἔτι πέραν τοῦ Ἀλυσ πολλήν· (3) ἐπὶ τὸ Κύρου τοῦ ξυνοφῶντι στρατόπεδον.] τοῦτο δ' ἦν πρὸς πόλιν Ἰάναν μεγάλην καὶ οἰκουμένην, ὡς αὐτὸς ὁ Ξενοφῶν εἶπεν ἐν τῷ περὶ ἀναβάσεως Κύρου· βιβλ. α'. β', κ'. ἐνταῦθα ἔμεινεν ὁ Κύρος ἡμέρας τρεῖς· κέντευνθεν ἐ-

γῆν τὴν μεταξύ τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ Ἄλως ποταμοῦ, καὶ πρὸς τούτοις καὶ ἄλλην πολλὴν πέραν τοῦ ποταμοῦ· κατασχέσας δὲ καὶ ἐνταῦθα σατράπην τῶν Καππαδοκῶν τὸν Σαβίικταν, ἐπροχώρει ἐκεῖθεν πρὸς τὰς πύλας τῆς Κιλικίας· καὶ φθάσας εἰς τοῦ Κύρου τὸ στρατόπεδον, μετὰ τοῦ ὁποίου συνεστράτευε καὶ ὁ Ξενοφῶν, καθὼς εἶδεν ἐνταῦθα τὰ ξενὰ κατεχόμενα ἀπὸ φυλακᾶς ἰσχυρᾶς, ἀφῆκε μὲν αὐτοῦ τὸν Παρμενίωνα μετὰ τάγματα τῶν πεζῶν, ὅσοι ἦσαν βαρύτερον ὀπλισμένοι, αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασπιστὰς, τοὺς τοξότας, καὶ τοὺς Ἀγριῶνας κατὰ τὴν πρώτην φυλακὴν τῆς νυκτός, ἐχώρουσε πρὸς τὰ ξενὰ, διὰ τὰ ἐπιπέσει εἰς τοὺς φύλακας ἐκεῖσε παρὰ προσδοκίαν· ἐρχόμενος δὲ ἔδωκε μὲν αἰσθησιν εἰς τοὺς φύλακας, ἡ δὲ ὁλμῇ ὅμως αὐτοῦ τὸ αὐτὸ ἀποτελέσμα ἔκαμε· καθότι οἱ φύλακες, καθὼς αἰσθάνθησαν ἐρχόμενον αὐτόν, ἀφῆκαν τὸν τόπον καὶ ἔφυγον· ὅθεν εἰς τὴν αὐγὴν τῆς δευτέρας ἡμέρας διαπεράσας ὁ Ἀλέξανδρος τὰ ξενὰ μεθ' ὅλης τῆς στρατίας, κατέβαινε πρὸς τὴν Κιλικίαν· καὶ ἐνταῦθα μανθάνει, ὅτι ὁ Ἀρσάμης πρότερον μὲν εἶχε σκοπὸν νὰ φυλάξῃ τὴν Ταρσὸν εἰς τοὺς Πέρσας, ἀφ' οὗ ὅμως ἔμαθεν, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος διεπέρασε τὰς πύλας τῆς Κιλικίας, εἶχε γνῶμην νὰ τὴν ἀφήσῃ· καὶ ὅτι φοβοῦνται ἐντεῦθεν οἱ Ταρσεῖς, ἵνα μὴ διαρπάσῃ τὰ πράγματα τῶν καὶ οὕτως ἔπειτα τοὺς ἀφήσῃ· ταῦτα λέγων ἀκούσας, ἔτρεχε δρομαίως πρὸς τὴν Ταρσόν, ἔχων τοὺς

ἰπ-

πειρᾶτο εἰσβάλλειν εἰς τὴν Κιλικίαν. (4) ἀμφὶ πρώτην φυλακὴν] εἰς τέσσαρας φυλακὰς ἀνὰ τρεῖς ὥρας διαιρουμένης τῆς κατὰ τὴν ἰσημερίαν νυκτός, ἐν τῇ πρώτῃ προῆγεν Ἀλέξανδρος. (4) ὡς ἐπιπείσειν] τί δ' οὐχὶ ἄ-

- 9 ἱππέας καὶ τῶν ψιλῶν ὅσοι κουφότατοι. Ὡς τε ὁ Ἀρσάμης μαθὼν αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν, σπουδῇ φεύγει ἐκ τῆς Ταρσοῦ παρὰ βασιλέα Δαρείου, οὐδὲν
 10 βλάβας τὴν πόλιν. Ἀλέξανδρος δὲ (ὥς μὲν Ἀριστοβούλῳ λέλεκται) ὑπὸ καμάτου ἐνόσησεν· οἱ δὲ εἰς τὸν Κύνδον ποταμὸν λέγουσι ῥίψαντα νύξασθαι ἐπιθυμήσαντα τοῦ ὕδατος, ἰδρῶντα καὶ
 11 καύματι ἐχόμενον. Ὁ δὲ Κύνδης μετὰ διὰ μέσης τῆς πύλεως· οἳ δὲ ἐκ τοῦ Ταύρου ὄρους τῶν πηγῶν οἱ ἀνισχουσῶν, καὶ διὰ χώρου καθαροῦ ῥέων, ψυχρὸς τέ ἐστι καὶ τὸ ὕδωρ καθαρὸς· σπασμῶ τε οὖν ἔχεσθαι Ἀλέξανδρον, καὶ θέρμας ἰσχυραῖς,
 12 καὶ ἀγρυπνίᾳ ξυνεχεῖ. Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἰατροὺς οὐκ οἶεσθαι εἶναι βιώσιμον· Φίλιππον δὲ Ἀκαρναῖνα ἰατρὸν ξυνόντα Ἀλέξανδρῳ, καὶ τότε ἀμφὶ ἱατρικὴν εἰς τὰ μάλισα πιζεούμενον, καὶ τὰ ἄλλα οὐκ ἀδόκιμον ἐν τῷ στρατῷ ὄντα, καθῆραι ἐθέλειν Ἀλέξανδρον φαρμάκῳ, καὶ τὸν κελεύειν καθῆραι, τὸν μὲν δὴ παρασκευάζειν τὴν κύλικα·
 13 ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρῳ δοθῆναι ἐπισολὴν παρὰ Παρμενίωνος, φυλάξασθαι Φίλιππον· ἀκούειν γὰρ διεκδάρθαι ὑπὸ Δαρείου χρήμασιν, ὥς τε φαρ-
 14 μάκῳ ἀποκτεῖναι Ἀλέξανδρον. Τὸν δὲ, ἀναγνόντα τὴν ἐπισολήν, καὶ ἔτι μετὰ χεῖρας ἔχοντα, αὐτὸν μὲν λαβεῖν τὴν κύλικα, ἐν ᾗ ἦν τὸ φάρμακον· τὴν ἐπισολὴν δὲ τῷ Φιλίππῳ δοῦναι ἀναγνώ-
 ναι. Καὶ ὁμοῦ τόν τε Ἀλέξανδρον πίνειν, καὶ τὸν Φίλιππου ἀναγινώσκειν τὰ παρὰ τοῦ Παρμενί-
 ονος.

μεινον, ὡς ἐπιπεσούμηνος; (10) εἰς τὸν Κύνδον ῥίψαντα νύξασθαι] ῥίψαντα ἑαυτὸν δηλονότι· ἢ γραπτέον ῥιψάμενον, λόγῳ τῶν μέσων ῥημάτων. (12) καὶ τὸν

ἰππέας καὶ ἐκ τῶν ψιλῶν τοὺς πλέον ἑλαφρτέρους· ὥςτε μαδῶν ὁ Ἀρσάμης τὴν ταχεῖαν ταύτην ἑρμῆν, ἔφυγεν εὐθὺς πρὸς τὸν βασιλέα Δαρεῖον, χωρὶς νὰ βλάψῃ τὴν πόλιν παντάπασιν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, καδῶς λέγει ὁ Ἀριστόβουλος, ἀρρώσθησεν ἀπὸ τὸν κόπον· ἄλλοι δὲ ἄλλην αἰτίαν τῆς νόσου ἀπέδωκαν, ὅτι ἐπιθυμήσας νὰ κολυμβήσῃ εἰς ὕδωρ, ἐβρίβη εἰς τὸν κύναν τὸν ποταμὸν, κεκαυσμένος ἤδη καὶ ἰδρωμένος· ὁ δὲ κύνας οὗτος ὁ ποταμός, ὃς τις καὶ ῥέει διὰ μέσου τῆς πόλεως, ἐπειδὴ καὶ ἔχει τὰς πηγὰς ἄνωθεν ἐκ τοῦ ὄρους τοῦ Ταύρου, καὶ διέρχεται πανταχοῦ ἀπὸ τόπον καθαρὸν, εἶναι διὰ τοῦτο καὶ καθαρὸς καὶ ψυχρὸς· ἐντεῦθεν λοιπὸν κυριεύεται ὁ Ἀλέξανδρος ἀπὸ σπασμὸν, καὶ δέρμην ἰσχυράν, καὶ ἀδιάκοπον ἀγρυπνίαν· καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἰατροὶ τὸν ἀπήλπισαν, ὁ δὲ Φίλιππος ὁ Ἀκαρναῖν ἰατρός, μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου ὢν ἐν τῷ τότε, ἀνὴρ καὶ εἰς τὴν ἱατρικὴν ἀξιόπιστος, καὶ εἰς τὰ ἄλλα μεταξὺ τῆς στρατιᾶς ἀξιόλογος, ἠθέλησε νὰ δώσῃ καθάρσιον· συγκατανεύσαντος δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου, συνέβη τοιοῦτον τι, ὁ μὲν ἰατρός ἐτοίμαζε τὸ ἱατρικὸν εἰς ποτήριον, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἔλαβεν ἐν τούτῳ ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ Παρμενίωνος, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτον γεγραμμένον νὰ φυλαχθῇ ἀπὸ τὸν Φίλιππον ἰατρὸν· ἐπειδὴ ἔμαθεν, ὅτι εἶναι δωροδοκιμένος ἀπὸ τὸν Δαρεῖον μὲ χρήματα νὰ φαρμακώσῃ τὸν Ἀλέξανδρον· ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος ἔχων ἔτι τὴν ἐπιστολὴν ἀνὰ χεῖρας, λαμβάνει ἐν ταύτῳ καὶ τὸ ποτήριον, καὶ εἶδεν τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸν Φίλιππον νὰ τὴν ἀναγνώσῃ· καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ἔπινεν, ὁ δὲ Φίλιππος ἀ-

υε-

κελεύειν καθεῖναι] καὶ τὸν, ἀντὶ τοῦ, καὶ ἰατρίον· ὅρα

- 15 νος. Φιλίππου δὲ εὐθὺς ἐνδήλου γενέσθαι, ὅτι καλῶς οἱ ἔχει τὰ τοῦ φαρμάκου· οὐ γὰρ ἐκπλαγῆναι πρὸς τὴν ἐπισολήν, ἀλλὰ τοσόνδε μόνον παρακαλέσαι Ἀλέξανδρον, καὶ ἐς τὰ ἄλλα οἱ πείθεσθαι, ὅσα ἐπαγγέλλοιτο· σωθῆσεσθαι γὰρ περὶ δόμενον· καὶ τὸν μὲν καθαρθῆναι τε καὶ βαῖσαι αὐτῷ τὸ νόσημα. Φιλίππῳ δὲ ἐπιδείξαι, ὅτι πιστός ἐστιν αὐτῷ φίλος· καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ τοῖς ἀμφ' αὐτόν, ὅτι αὐτοῖς τε τοῖς φίλοις βέβαιος εἰς τὸ ἀνύποπτον τυγχάνει ὢν, καὶ πρὸς τὸ ἀποθανεῖν ἐρρωμένος.
- 1 Ἐκ δὲ τούτου, Παρμενίωνα μὲν πέμπει ἐπὶ τὰς ἄλλας πύλας, αἱ δὲ ὀρίζουσι τὴν Κιλικίαν τε καὶ Ἀσσυρίων χώραν, προκαταλαβεῖν καὶ φυλάσσειν τὴν πάροδον, δοῦς αὐτῷ τῶν τε ξυμμάχων τοὺς πεζοὺς, καὶ τοὺς Ἕλληνας τοὺς μισθοφόρους, καὶ τοὺς Θρᾷκας, ὧν Σιτάλκης ἡγήετο,
- 2 καὶ τοὺς ἰππέας δὲ τοὺς Θετταλοὺς. Αὐτὸς δὲ ὤξερυν ἄρας ἐκ Ταρσοῦ, τῇ μὲν πρώτῃ εἰς Ἀγχιάλον πόλιν ἀφικνεῖται. Ταύτην δὲ Σαρδανάπαλον
- 3 κτίσαι τὸν Ἀσσύριον λόγος. Καὶ τῷ περιβόλῳ δὲ καὶ τοῖς θερμλίοις τῶν τειχῶν δῆλῃ ἐς μεγαλύνει τὴν πόλιν κτισθεῖσα, καὶ ἐπὶ μέγα ἐλθοῦσα δυνάμειος

δὲ καὶ βιβλ. α. ια', 7. (15) οὐ γὰρ ἐκπλαγῆναι πρὸς τὴν ἐπισολήν.] ὁ δὲ Πλούταρχος εἰς Ἀλέξανδρον οὕτω λέγει περὶ τοῦ Φιλίππου· ἐκείνου δὲ (τοῦ Φιλίππου) ἐξισταμένου πρὸς τὴν διαβολήν, καὶ ποτὲ μὲν σεοκλυτοῦντος καὶ πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀνατείνοντος τὰς χεῖρας, ποτὲ δὲ τῇ κλίνῃ περιπίπτοντος, καὶ παρακαλοῦντος τὸν Ἀλέξανδρον εὐθυμεῖν καὶ προσέχειν αὐτῷ· τὸ γὰρ φάρμακον ἐν ἀρχῇ κρατῆσαν τοῦ σώματος, οἷον ἀπέωσε, καὶ κατέδυσεν εἰς βάθος τὴν δύναμιν· ὥς τε καὶ φωνὴν ἐπιλεί-

μεγίνωσκε τὰ γεγραμμένα παρὰ τοῦ Παρμενίωνος.
 ἄλλ' ὁ Φίλιππος ἔδειξεν εὐθὺς ἐκ τῆς ὀφείας, ὅτι
 τὸ ἱατρικὸν δὲν ἔχει τὶ ὑποπτον· καθότι δὲν ἔξε-
 πλαίγη ἐν τῇ ἀναγνώσει τῆς ἐπιστολῆς παντελῶς,
 ἀλλὰ τόσον μόνον παρεκάλεσε τὸν Ἀλέξανδρον,
 νὰ πείθεται καὶ εἰς τὰς ἄλλας παραγγελίας του·
 ἐπειδὴ οὕτω πειθόμενος, θέλει ἀναλάβῃ τὴν ὑγι-
 εῖαν του· καὶ οὕτως ὁ Ἀλέξανδρος λαβὼν τὸ καθάρ-
 σιον, ἱατρεύθη ἀπὸ τῆς νόσου, δείξας εἰς τὸν Φί-
 λιππον, ὅτι εἶναι φίλος πιστὸς εἰς αὐτόν· ὁμοίως
 καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τῶν φίλων, ὅτι εἶναι βέβαιος
 εἰς αὐτοὺς χωρὶς τινὸς ὑποψίας, καὶ πρόθυμος εἰς
 τὸν θάνατον.

ἔ. Ἐντεῦθεν δὲ τὸν μὲν Παρμενίωνα πέμπει εἰς
 τὰς ἄλλας πόλεις· αἱ ὁποῖαι χωρίζουσι τὴν χώραν τῶν
 Ἠλικίων καὶ τῶν Ἀσυρίων διὰ νὰ τὰς προκαταλάβῃ
 καὶ νὰ φυλάττῃ ἐκεῖ τὴν διάδασιν, δούς εἰς αὐτόν
 τοὺς πεζοὺς τῶν συμμάχων, καὶ ἐκ τῶν Ἑλλήνων
 τοὺς μισθοφόρους, καὶ τοὺς Θρᾷκας· τῶν ὁποίων ἡ-
 γεμῶν ἦτον ὁ Σιτάλκης, καὶ πρὸς τοῦτοις τοὺς ἰπ-
 πέας τοὺς Θετταλοὺς· αὐτὸς δὲ κινηθεὶς μετὰ ταύ-
 τα ἐκ τῆς Ταρσοῦ, τὴν μὲν πρώτην ἡμέραν ἔρχεται
 εἰς Ἀγχίαλον· τὴν ὁποίαν λέγουσι νὰ ἔκτισεν ὁ Σαρ-
 δανάπαλος· καὶ φαίνεται ἐκ τῆς περιοχῆς καὶ ἐκ τῶν
 θεμελίων τῶν τειχῶν, ὅτι ποτὲ ἦτον πόλις μεγά-
 λη καὶ πολυάνθρωπος, καὶ ὅτι ἔφθασεν εἰς μεγά-
 λην

πειν, καὶ τὰ περὶ τὴν αἵσθησιν ἀσαφῆ καὶ μικρὰ κομι-
 δῇ γενέσθαι, λειποθυμίας ἐπιπεσούσης· οὐ μὲν ἄλλα
 ταχέως ἀνελθούσης ὑπὸ τοῦ Φιλίππου, καὶ βίωσας αὐ-
 τόν, ἐπέδειξεν τοῖς Μακεδόσιν· οὐ γὰρ ἐπαύσαντο, πρὶν
 ἰδεῖν Ἀλέξανδρον ἀθυμοῦντες.

μεως· καὶ τὸ μνημα τοῦ Σαρδαναπάλου ἐγγυῶς
 ἦν τῶν τειχῶν τῆς Ἀγχιάλου, καὶ αὐτὸς ἐφει-
 σήκει ἐπ' αὐτῷ Σαρδανάπαλος, συμβεβληκῶς τὰς
 χεῖρας ἀλλήλαις, ὥς μάλιχα ἐς κρότον συμβά-
 4 λονται. Καὶ ἐπίγραμμα ἐπεγέγραπτο αὐτῷ, Ἀσ-
 σύρια γράμματα. Οἱ μὲν Ἀσσύριοι καὶ μέτρον
 5 ἔφασκον ἐπεῖναι τῷ ἐπιγράμματι. Οἱ δὲ νοῦς ἦν
 αὐτῶ, ὃν ἔφραζε τὰ ἔπη, ὅτι ΣΑΡΔΑΝΑΠΑΛΟΣ
 Ο ΑΝΑΚΥΝΔΑΡΑΞΟΥ ΠΑΙΣ, ΑΓΧΙΑΛΟΝ ΚΑΙ
 ΤΑΡΣΟΝ ΕΝ ΗΜΕΡΑΙ ΜΙΑῖ ΕΔΕΙΜΑΤΟ. ΣΥ
 ΔΕ Ω ΖΕΝΕ, ΕΣΘΙΕ. ΚΑΙ ΠΙΝΕ, ΚΑΙ ΠΑΙΖΕ,
 ΩΣ Τ' ΑΛΛΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΟΥΚ ΟΝΤΑ ΤΟΥ-
 ΤΟΥ ΑΞΙΑ· τὸν ψόφον αἰνισσόμενος, ὅνπερ αἱ χεῖ-
 ρες ἐπὶ τῷ κρότῳ πρηνοῦσι. Καὶ τὸ ΠΑΙΖΕ, ρα-
 διουργότερον ἐγγεγράφθαι ἔφασαν τῷ Ἀσσυρίῳ
 6 ὀνόματι. Ἐκ δὲ τῆς Ἀγχιάλου ἐς Σόλους ἀφίκε-
 το, καὶ φρουρὰν ἐπήγαγεν ἐς Σόλους, καὶ ἐπέ-
 βαλεν αὐτοῖς τάλαντα διακόσια ἀργυρίου ζημίαν,
 ὅτι πρὸς τοὺς Πέρσας μᾶλλον τι τὸν νοῦν εἶχον.
 7 Ἐνθεν δὲ ἀναλαβὼν τῶν μὲν πεζῶν τῶν Μακεδό-
 νων τρεῖς τάξεις, τοὺς τοξότας δὲ πάντας καὶ τοὺς
 Ἀγριαῖνας, ἐξελαύνει ἐπὶ τοὺς τὰ ὕψη κατέχον-
 τας Κίλικας· καὶ ἐν ἑπτὰ ταῖς πάσαις ἡμέραις
 τοὺς μὲν βίᾳ ἐξελαύνει, τοὺς δὲ ὁμολογίᾳ παραση-
 σάμενος, ἐπανῆκεν ἐς τοὺς Σόλους· καὶ ἐνταῦθα
 8 μανθάνει Πτολεμαῖον καὶ Ἀσανδρόν, ὅτι ἐκράτη-
 σαν Ὀραντοβάτου τοῦ Πέρσου, ὃς τήν τε ἄκραν
 τῆς Ἀλικαρνασσοῦ ἐφύλασσε, καὶ Μύνδον, καὶ

Καὶ

(5) Ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ εἰδείματος.] τὸ, ἡμέρᾳ μιᾷ διεφ-
 θάρθαι ἐν τῇ ἐκ τῶν Ἀσσυρίων εἰς τὴν Β' Ελλάδα φωνῇ
 μεταφράσει εἰκάζει Γρονόβιος, ὡς ἀπροσδιόριστον χρόνον
 τοῖς Ἀσσυρίοις τῆς λέξεως δηλούσης δῆθεν αὐτῶν, ὡς

λην δύναμιν· καὶ τὸ μνῆμα τοῦ Σαρδαναπάλου ἦ-
τον πλησίον εἰς τὰ τείχη τῆς Ἀγχιάλου· καὶ αὐτὸς
ὁ Σαρδανάπαλος ἔστατο ὄρθιος εἰς αὐτὸ, ἔχων τὰς
χεῖρας πρὸς ἀλλήλας συμπεπλεγμέναις, καὶ ὃν
τρόπον συμπλέκονται, ὅταν συγκροτῶνται· καὶ ἐπί-
γραμμα ἐσώζετο ἐπὶ τοῦ μνήματος μὲν Ἀσσύρια γράμ-
ματα, εἰς τὸ ὅποιον καὶ μέτρον τι ἦτον, ὥς ἔλεγον
οἱ Ἀσσύριοι· τὸ δὲ νόημα τῶν γραμμάτων ἦτον τοι-
ούτου, „ΣΑΡΔΑΝΑΠΑΛΟΣ Ο ΑΝΑΚΤΥΝΔΑΡΕΟΥ
ΠΑΙΣ ΑΓΧΙΑΛΟΝ ΚΑΙ ΤΑΡΣΟΝ ΕΝ ΗΜΕΡΑ ΜΙΑ
ΕΔΕΙΜΑΤΟ· ΣΥ ΔΕ, Ω ΞΕΝΕ, ΕΣΘΙΕ, ΚΑΙ ΠΙ-
ΝΕ, ΚΑΙ ΠΑΙΖΕ, ΩΣ ΤΑΛΛΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ
ΟΥΚ ΟΝΤΑ ΤΟΥΤΟΥ ΑΞΙΑ.“ ἐφάνερον δὲ μὲ τοῦ-
το τὸν φόρον, τὸν ὅποιον ἔκαμνε τῶν χειρῶν ἡ συγ-
κρότησις· καὶ τὸ Παῖζε δὲ πονηρότερόν τι ἐσήμαινε.
λέγουσιν εἰς τὴν Ἀσσύριον λέξιν. Ἐκ δὲ τῆς Ἀγχιά-
λου ἦλθεν εἰς Σόλους, καὶ εἰσήγαγε φυλακὴν εἰς
αὐτούς, ζητήσας ἅμα καὶ διακόσια ταλάντα ἀργυ-
ρίου ζημίαν, ὅτι ἐκλιναν μᾶλλον τι πρὸς τοὺς Πέρ-
σας. Ἐντεῦθεν ἀναλαβὼν τρία τέγματα πεζικὰ ἐκ
τῶν Μακεδόνων, καὶ ὅλους τοὺς τοξότας καὶ τοὺς
Ἀγχιῶνας, ἐξώρμησεν ἐναντίον τῶν Κιλικίων· οἵ τι-
νες κατεῖχον τὰ ὄρη, καὶ εἰς διάστημα ἑπτὰ ἡμερῶν,
ἄλλους μὲν κατεδάμασε μὲ τὴν δύναμιν, ἄλλους
δὲ ὑπέταξε μὲ συνθήκην, καὶ οὕτως ἐπανῆλθεν εἰς
Σόλους· καὶ ἐνταῦθα μανθάνει, ὅτι ὁ Πτολεμαῖος
καὶ Ἀσάνδρος ἐνίκησαν τὸν Ὀρυντοδάτην τὸν Πέρ-
σιν· ὅς τις ἐπύλαττε τὴν ἄκραν τῆς Ἀλικαρνασσοῦ,
καὶ Μύνδον, καὶ Καῦνον, καὶ Θήραν, καὶ Καλλίπο·

λιν·

εἶναι τὸ, ἐν ἡμέσῃ μίᾳ, ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ· ἄλλως γὰρ
ἀδύνατον τὸ πρῶγμα γενέσθαι. (5) καὶ τὸ παῖζε βα-
διουργότερον ἢ ἐν Ἀσσυρίῳ ὀνόματι.] ἦν γὰρ οὕτω·

M

Καῦνον, καὶ Θήραν, καὶ Καλλίππολιν κατεῖχε.
 9 Προσῆκτο δὲ καὶ Κῶ, καὶ Τριόπιον. Τοῦτον ἡττή-
 σθαι ἔγραφον μάχῃ μεγάλη· καὶ ἀποθανεῖν μὲν
 τῶν ἄμφ' αὐτόν, πεζοὺς ἐς ἑπτακοσίους, καὶ
 ἵππείας ἐς πεντήκοντα, ἀλῶναι δὲ οὐκ ἐλάττους
 10 τῶν χιλίων. Ἀλέξανδρος δὲ ἐν Σόλοις θύσας τε
 τῷ Ἀσκληπιῷ, καὶ πομπεύσας αὐτὸς τε καὶ ἡ
 στρατιὰ πᾶσα, καὶ λαμπάδα ἐπιτελέσας, καὶ ἁ-
 γῶνα διαθεῖς γυμνικὸν καὶ μουσικόν, Σολεῦσι
 11 μὲν δημοκρατεῖσθαι ἔδωκεν, αὐτὸς δὲ ἀναζεύ-
 ζας εἰς Ταρσόν, τοὺς μὲν ἵππείας ἀπέσειλε, Φι-
 λώτα δούς ἄγειν διὰ τοῦ Ἀλφίου πεδίου ἐπὶ τὸν
 ποταμὸν τὸν Πύραμον· αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς πεζοῖς
 καὶ τῇ Ἰλῇ τῇ βασιλικῇ ἐς Μαγαρσὸν ἦκε, καὶ
 τῇ

ἔσθιε, καὶ πίνε, καὶ ἀσέλγαινε. (10) καὶ λαμπάδα ποιή-
 σας.] εἶδος ἀγῶνος ἦν ἡ λαμπάς· ὥς λαμπάδα ἀνιημέ-
 νην εἰς τόπον φέρειν διωρισμένον τοὺς ἀγωνιζομένους· ὃ
 δὲ συμβαίη τὴν λαμπάδα σβεσθῆναι, οὗτος τῆς νίκης ἐ-
 ξέπιπτε· Μεούρσιος εἰς τὰς ἐορτὰς τῶν Ἑλλήνων βιβλ.
 5. σελ. 814. ἦγετο δὲ ὁ ἀγὼν τῆς λαμπάδος πρὸς ἐσ-
 πέραν· ὃς καὶ Λαμπάς καὶ Λαμπαδηδρομία (H' συχ. ἐν
 λεξ.) καὶ Λαμπαδηφορία (σχολ. Ἀ' ρις. βατρ. σιχ. 131.)
 καὶ λαμπαδοῦχος ἀγὼν (H' ροδ. ἐν Οὐρανίᾳ. 98) ἡκου-
 σεν· ἐτελείτο δὲ οὗτος ἐπὶ μὲν τῶν Μηδικῶν τῷ Ἡφαι-
 σῳ μόνῳ (H' ροδ. αὐτόσι.) εἶτα δὲ καὶ Προμηθεύσις (Ἀ' ρ-
 ποκρατ. ἐν Λέξ. Λαμ.) καὶ Πανὶ κατ' ἔτος (H' ροδοτ. σ'.)
 καὶ δὴ καὶ Παναθηναίοις, ὡς ἔστιν ἰδεῖν παρὰ τῷ Καμι-
 κῷ (Βατραχ. σίχ. 1125.) Τὸ μὲν οὖν σάδιον ἦν ὅσον
 ἕξ ἢ ἑπτὰ σάδιον μάλιστα ἐν τῷ ἔξω Κεραμεικῷ ἀπὸ τοῦ
 ἐν Ἀκαδημίᾳ τοῦ Προμηθεύς βαμοῦ μέχρι τῶν τειχῶν
 τοῦ ἄστεως (Παυσαν. Ἀ' ττικ. κεφ. λ'.) διεξῆσι δὲ οἱ σα-
 διοδρόμοι κατὰ τι διάστημα τεταγμένοι (H' ροδ. Οὐραν. 98)

λιν· ὑπετάχθη δὲ μετὰ τούτων καὶ ἡ Κω νῆσος, καὶ τὸ Τριόπιον· ἔγραφον δὲ ὅτι ἐνίκηθη μὲ μάχην μεγάλην, καὶ ἀπέθανον ἀπὸ τοὺς στρατιώτας αὐτοῦ ἕως ἑπτακόσιοι μὲν πεζοὶ, πεντήκοντα δὲ ἵππεις, καὶ αἰχμαλωτίσθησαν ὅχι ὀλιγώτεροι τῶν χιλίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος θυσιάσας εἰς τὸν Ἀσκληπιὸν εἰς τοὺς Σόλους, καὶ πομπεύσας αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ στρατιά, καὶ ἐπιτελέσας τῆς λαμπάδος ἀγῶνα, καὶ γυμνικὸν καὶ μυσικόν, ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς κατοίκους τῶν Σόλων νὰ δημοκρατῶνται, αὐτὸς δὲ ἐπιστρέψας εἰς τὴν Ταρσὸν, ἔδωκε τοὺς ἵππεις εἰς τὸν Φιλώταν νὰ τοὺς φέρῃ διὰ μέσου τοῦ Ἀλίου πεδίου εἰς τὸν Πύραμον ποταμόν· καὶ λαβὼν τοὺς πεζοὺς καὶ τὸ βασιλικὸν τάγμα τῶν ἵππέων, ἦλθεν εἰς Μαγαρσὸν, καὶ ἐθυσίασεν εἰς τὴν ἐνταῦθα Ἀθηνᾶν· καὶ ἐντεῦθεν ἦλ-

δε

εῖτα ἐπειδὴ οἱ θεώμενοι φῶσιν ἀφεῖναι (Ἀριστοφ. Βατραχ. σίχ. 133.) ὁ πρῶτος ἀνέψας τὴν ἱερὰν Λαμπάδα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ἑρῶτος (Πλούταρχ. ἐν Σόλων. §. 4.) δραμῶν παραδιδῶν τῷ δευτέρῳ, κακεῖνος ἐφεξῆς (Ἡρόδοτ. αὐτόθι.) ὡς καὶ ὁ τραγικὸς Δίσχυλος εἶρηκε (ἐν Ἀγαμέμν. σίχ. 220.)

„Τοιοὶ δ' ἔτυμοι λαμπαδηφόρων νόμοι,

„ἄλλος παρ' ἄλλου διαδοχαῖς πληρούμενοι.

εἰ δὲ τῷ ἀπασβεσθεῖν ἡ Λαμπάς, οὐδὲν τούτῳ τῆς νίκης μέτεσι· εἰ δὲ καὶ πᾶσιν, οὐδεὶς ἐστὶν ὅτῳ ἡ νίκη καταλείπεται (Πausan. ἐνθ. ἀνωτέρω.) ἔδει οὖν τὸν νικῆσειν μέλλοντα ἐπὶ πάντα τὰ διασκήματα θεῖν· ὁ δὲ ὑπολειπόμενος ἐμαρίζετο ταῖς Κεραιμεικαῖς καλουμέναις πληγαῖς· τοῦτ' ἐστὶ κοίλη τῇ χειρὶ (Ἡσυχ. Λεξ. κεραιμ.) ἔθειον δ' οὐχ ὅπως περὶ, ἀλλὰ καὶ ἀφ' ἵππων· ὁ περ ἐπὶ τῶν τοῦ Πλάτωνος χρόνων εἰσῆχθη· ὡς αὐτὸς ὁ Πλάτων ἡμῖν διέξεισιν „Ἀραγε, ἦδ' ὅς, αὐδ' ἔρε, ὅτι

12 τῇ Ἀθηνᾷ τῇ Μαγασιῶδι ἔδυσεν. Ἐντεῦθεν δὲ εἰς Μαλλὸν ἀφίκετο, καὶ Ἀμφιλόχῳ ὅσα ἡρώϊ ἐνῆγισε· καὶ βασιλεύοντας καταλαβὼν, τὴν σάσιν αὐτοῖς κατέπαυσε· καὶ τοὺς φόρους, οὓς βασιλεὺς Δαρεῖω ἀπέφερον, ἀνῆκεν, ὅτι Ἀργείων μὲν Μαλλοὶ ἄποικοι ἦσαν, αὐτὸς δὲ ἀπ' Ἀργεοῦ τῶν Ἡρακλειδῶν εἶναι ἤξιον.

1 Ἡ. Ἐπὶ δὲ ἐν Μαλλῶ ὄντι αὐτῷ ἀγγέλλεται Δαρεῖον ἐν Σώχοις ζῆν τῇ πάσῃ δυνάμει στρατοπεδεύειν. Οἱ δὲ χώρος οὗτος ἔστι μὲν τῆς Ἀσσυρίας γῆς, ἀπέχει δὲ τῶν πυλῶν τῶν Ἀσσυρίων
2 εἰς δύο μάλιστα σταθμούς. Ἐνθα δὲ ξυναγαγὼν τοὺς ἑταίρους, φράζει αὐτοῖς τὰ ἐξηγγελμένα ὑπὲρ
3 Δαρείου τε καὶ τῆς στρατιᾶς τῆς Δαρείου. Οἱ δὲ αὐτόθεν, ὡς εἶχον, ἄγειν ἐκέλευον. Οἱ δὲ, τότε μὲν ἐπαινέσας αὐτούς, διέλυσε τὸν ζύλλογον, τῇ δὲ ὕσεραϊα προσῆγεν, ὡς ἐπὶ Δαρεῖον τε καὶ Πέρσας. Δευτεράτος δὲ ὑπερβαλὼν τὰς πύλας, ἐστρατοπέδευσε πρὸς Μυριάνδρῳ πόλει· καὶ τῆς νυκτὸς χειμῶν ἐπιγίγνεται σκληρὸς, καὶ ὕδαρτε ἐξ οὐρανοῦ καὶ πνεῦμα βίαιον. Τοῦτο κατέσχευεν ἐν τῷ
4 στρατοπέδῳ Ἀλέξανδρον. Δαρεῖος δὲ τέως μὲν ζῶν τῇ στρατιᾷ διέτριβεν, ἐπιλεξάμενος τῆς Ἀσσυρίας γῆς πεδίου πάντα ἀναπεπταμένον, καὶ τῷ τε πλήθει τῆς στρατιᾶς ἐπιτήδειον, καὶ ἐνιππάσασθαι
5 τῇ ἵππῳ ζύφορον. Καὶ τοῦτο τὸ χωρίον ξυμβούλευεν αὐτῷ μὴ ἀπολείπειν Ἀμύντας ὁ Ἀντιόχου,

ὁ

λαμπὰς ἔσαι πρὸς ἑσπέραν ἀφ' ἵππων τῇ θεῷ· ἀφ' ἵππων· ἡδ' εἰγὼ, καινόνγε τοῦτο· λαμπάδια ἔχοντες διαδώσουσιν ἀλλήλοις ἀμιλλώμενοι τοῖς ἵπποις, ἢ πῶς λέγεις; οὕτως, ἔφη ὁ Πολέμαρχος, καὶ πρὸς γε καὶ παννυχίδα ποιήσουσι· ὅρα Πλ. ἐν ἀρχῇ τῆς Πολιτ. Μα-

δεν εἰς τὴν Μαλλόν, καὶ ἔκαμεν ἐναγίσματα εἰς τὸν Ἀμφίλοχον ὡς εἰς ἥρωα· καὶ εὖραν τοὺς ἐντοπίους εἰς διχόνοιαν ὄντας, τοὺς ἐφίλωσε· καὶ ἐχάρισεν εἰς αὐτοὺς τοὺς φόρους, τοὺς ὑποίους ἀπέδιδον εἰς τὸν βασιλέα Δαρεῖον, ὅτι οἱ Μαλλοὶ ἦσαν ἀποικοὶ τῶν Ἀργείων, καθότι ἐκαυχᾶτο καὶ αὐτός, ὅτι εἶναι ἀπὸ τὸ Ἀργεὺς ὡς ἐκ γένους τῶν Ἡρακλειδῶν καταγόμενος.

ζ'. Ἐν ᾧ δὲ διέτριβεν ἔτι εἰς τὴν Μαλλόν, μανθάνει, ὅτι ὁ Δαρεῖος ἐσρατοπέδευσε μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως εἰς τοὺς Σώχους· ὁ δὲ τόπος οὗτος εἶναι μὲν ἐν τῇ Ἀσσυρίᾳ, ἀπέχει δὲ ἀπὸ τὰς πύλας τῶν Ἀσσυρίων περίπου δύο σταθμούς· καὶ ἐνταῦθα συναθροίσας τοὺς φίλους, λέγει εἰς αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ Δαρείου καὶ τῆς σρατιᾶς τοῦ Δαρείου λεγόμενα· οἱ δὲ φίλοι συνεβούλευον αὐτὸν νὰ κινηθῇ κατ' αὐτοῦ αὐτῶ καθὼς εὐρίσκεται· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος δεξάμενος τὴν προθυμίαν αὐτῶν μετ' εὐχαριστίας, τότε μὲν διέλυσεν τὴν συνάθροισιν· τὴν δὲ δευτέραν ἡμέραν ἐκινήθη πρὸς τὸν Δαρεῖον· καὶ διαβάς τὰς πύλας εἰς δύο ἡμέρας, ἐσρατοπέδευσε εἰς Μυρίαῦρον πόλιν· καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην συνέβη σκληρὸς χειμῶν, καὶ ὑετὸς ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἄνεμος σφοδρὸς· καὶ τοῦτο ἐμπόδισε τὸν Ἀλέξανδρον ἐν τῷ σρατοπέδῳ. Οἱ δὲ Δαρεῖος ἐκλέξας ἐν πεδίῳ τῆς Ἀσσυρίας γῆς πολλὰ ἐκτεταμένον, καὶ ἐπιτήδειον εἰς τὸ πλῆθος τῆς σρατιᾶς, καὶ συμφέρον διὰ τὸ ἱππικόν, διέτριβεν αὐτοῦ μέχρι τούτου μετὰ πάσης τῆς σρατιᾶς· καὶ τὸν τό-

πον

νουήλ Τεν. ἐν Παναθηναίσις. (12) τῶν Ἡρακλειδῶν εἶναι ἡξίου.] ὅρα βιβλ. α'. ια'. 13.

(3) Οἱ δὲ αὐτόθεν, ὡς εἶχον] οὕτω δηλονότι, ὡς ἐν τῷ παρόντι εὐρίσκοντο. (5) Ἀντιόχου] ὅρα βιβλ.

ὁ παρ' Ἀλεξάνδρου αὐτόμολος. Εἶναι γὰρ τὴν εὐ-
 ρυχωρίαν πρὸς τοῦ πλήθους τε καὶ τῆς σκευῆς τῶν
 6 Περσῶν. Καὶ ἔμενε Δαρεῖος. Ὡς δὲ Ἀλεξάνδρῳ
 πολλὴ μὲν ἐν Ταρσῷ τριβὴ ἐπὶ τῇ νύσῳ ἐγίγνε-
 το, οὐκ ὀλίγη δὲ ἐν Σόλοις, ἵνα ἔδυέ τε καὶ ἐπώμ-
 πευε, καὶ ἐπὶ τοὺς ὄρεινους Κίλικας διέτριψεν ἑ-
 ξελάσας, τοῦτο ἔσφηλε Δαρεῖον τῆς γνώμης· καὶ
 7 αὐτὸς τε ὅτι περ ἡδισον ἦν δοξασθὲν εἰς τοῦτο
 οὐκ ἀκουσίως ὑπήχθη· καὶ ὑπὸ τῶν κατ' ἡδονὴν
 ζυνόντων τε καὶ ζυνεσομένων ἐπὶ κακῷ τοῖς αἰεί-
 βασιλεύουσιν ἐπαίρουμένους, ἔγνω μηκέτι Ἀλέξαν-
 δρον ἐθέλειν προΐεναι τοῦ πρόσω, ἀλλ' ὀκνεῖν
 8 γὰρ, πυνθανόμενον, ὅτι αὐτὸς προσάγοι· κατα-
 πατήσειν τε τῇ ἵππῳ τῶν Μακεδόνων τὴν σρατιάν,
 ἄλλος ἄλλοθεν αὐτῷ ἐπαίροντες ἔλεγον· καίτοι-
 γε Ἀμύντας ἤξειν τε Ἀλέξανδρον ἰσχυρίζετο, ὅ-
 που ἂν πύθηται Δαρεῖον ὄντα, καὶ αὐτοῦ προσμέ-
 9 νειν ἐκέλευεν. Ἀλλὰ τὰ χεῖρα μᾶλλον, ὅτι καὶ
 ἐν τῷ παραυτίκα ἡδῶ ἀκοῦσαι ἦν, ἔπειθε· καί τε
 καὶ δαιμόνιον τυχὸν ἦγεν αὐτὸν εἰς ἐκείνον τοῦ
 χώρου, οὗ μήτε ἐκ τῆς ἵππου πολλὴ ὠφέλεια αὐ-
 τῷ ἐγένετο, μήτε ἐκ τοῦ πλήθους αὐτοῦ τῶν τε
 ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀκοντίων τε καὶ τοξευμάτων·
 μηδὲ τὴν λαμπρότητα αὐτῆς τῆς σρατίας ἐπιδει-
 ξαι ἐδυνήθη· ἀλλὰ Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς ἀμφ'
 10 αὐτὸν εὐμαρῶς τὴν νίκην παρέδωκεν. Ἐχρῆν γὰρ
 ἡδὴ καὶ Πέρσας πρὸς Μακεδόνων ἀφαιρεθῆναι τῆς
 Α'-

α. 12', 10. (6) τοῦτο ἔσφηλε Δαρεῖον τῆς γνώμης]
 τοῦτο ἐβιάσατο τὸν Δαρεῖον ἐκπεσεῖν τῆς ὀρθῆς γνώμης
 πρῶτον· δεύτερον δὲ ἠναγκάσθη τοῦτο ἐναγκαλίσασθαι
 ἡδῶς, ὅπερ ἡδισον αὐτῷ ἐπῆλθεν εἰς νοῦν· εἴτ' οὖν, ὅ-
 περ ἠυφραίνει αὐτὸν δοξασθὲν καὶ νοηθῆν· ὅτι δηλονότι

πον αὐτὸν συνεβούλευεν ὁ Ἀμύντας ὁ υἱὸς τοῦ Ἀντιόχου ὁ φυγὼν ἀπὸ τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ ἔλθων εἰς Δαρεῖον, νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ· καθότι ἡ εὐρυχωρία εἶναι συμφέρουσα, εἰς τὸ πλῆθος τῆς στρατιᾶς τῶν Περσῶν, καὶ τῆς ἀποσκευῆς τοῦ πολέμου· οὕτω δὲ πειθόμενος ἔμενεν αὐτοῦ ὁ Δαρεῖος· ἐπειδὴ ὅμως ὁ Ἀλέξανδρος διέτριψε πολὺ εἰς Ταρσὸν ἐξ αἰτίας τῆς νόσου, ὁμοίως δὲ καὶ εἰς Σόλλους ἐξ αἰτίας τῆς θυσίας καὶ τῆς πομπῆς, καὶ πρὸς τούτοις διὰ τὴν ἐκστρατείαν εἰς τὰ ὄρη τῆς Κιλικίας, διὰ τοῦτο ἐξηπατήθη ὁ Δαρεῖος, καὶ ἐξηκολούθησεν ἄλλην γνώμην, τὴν ὅποιαν ὡς ἠδύνουνσαν αὐτὸν εἰς τὰς ἐλπίδας του, ἐκουσίως ἐνηγαλίσθη, παρακινούμενος ἅμα καὶ ἀπὸ ἀνθρώπων, οἵτινες συνανασφύρονται πρὸς ἠδονήν, καὶ θέλουν συνευρίσκονται διὰ παντὸς μετὰ τῶν βασιλέων πρὸς κακὸν αὐτῶν διὰ πάντα· ὁθεν ἐνόμησεν, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος δὲν θέλει νὰ προχωρῇ περαιτέρω διὰ δειλίαν, ἀκούων, ὅτι ἔρχεται αὐτὸς πρὸς αὐτόν· οἱ δὲ περὶ αὐτὸν ἄλλος ἄλλοθεν κολακεύοντες ἔλεγον, ὅτι θέλει καταπατήσῃ μὲ τὸ ἱππικὸν τῶν Μακεδόνων πᾶσαν τὴν στρατιάν μὲ ὅλον ὅτι ὁ Ἀμύντας διίσχυριζόμενος ἔλεγεν· ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος θέλει ἔλθῃ, ὅπου μάθῃ, ὅτι εὐρίσκεται ὁ Δαρεῖος, καὶ διὰ τοῦτο συνεβούλευεν αὐτὸν νὰ μείνῃ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον· ἀλλ' ὁ Δαρεῖος ἐπρωτιμοῦσεν αἰεὶ τὸ χεῖρον, καθότι ἔφερεν ἐν τῷ παρόντι ἠδονὴν εἰς αὐτόν· ἴσως δὲ καὶ ὀργήτις θείκῃ ἔφερεν αὐτὸν εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον μῆτε ἀπὸ τὸ πολὺ ἱππικὸν ὠφελήθη, μῆτε ἀπὸ τὰ πλῆθος τῆς στρατιᾶς, τῶν τε ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀκοντίων καὶ τῶν τοξευμάτων·

ἄλ-

φοβεῖται αὐτόν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ διὰ τοῦτο σπινύδαι δέει καταλαβεῖν, καὶ τῇ ἵππῃ καταπατῆσαι.

Ἀσίας τὴν ἀρχὴν, καθάπεροῦν Μῆδοι μὲν πρὸς Περσῶν ἀφῆρεθῆσαν, πρὸς Μήδων δὲ ἔτι πρόσθεν Ἀσσύριοι.

- 1 ζ. Ὑπερβαλὼν δὴ τὸ ὄρος Δαρεῖος τὸ κατὰ τὰς Πύλας τὰς Ἀμανικὰς καλουμένας, ὡς ἐπὶ Ἰσσὸν προῆγε, καὶ ἐγένετο κατόπιον Ἀλεξάνδρου λαθῶν.
  - 2 Τὴν δὲ Ἰσσὸν κατασχών, ὅσους διὰ νόσον ὑπολειπμένους αὐτοῦ τῶν Μακεδόνων κατέλαβε, τούτους χαλεπῶς αἰκισάμενος ἀπέκτεινεν· ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν προῦχάρεϊ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Πίναρον. Καὶ Ἀλέξανδρος ὡς ἤκουσεν ἐν τῷ ὀπίσθῳ αὐτοῦ ὄντα τὸν Δαρεῖον, ἐπεὶ οὐ πικρὸς αὐτῷ ὁ λόγος ἐφαίνετο, ἀναθιβάσας εἰς τριακόντορον τῶν ἑταίρων τινὰς ἀποπέμπει ὀπίσω ἐπὶ Ἰσσὸν κατασκευομένους εἰ τὰ ὄντα ἐξαγγέλλεται. Οἱ δὲ,
  - 4 ἀναπλεύσαντες τῇ τριακοντόρῳ, ὅτι κολπώδης ἦν ἡ ταύτη θάλασσα, μᾶλλοντι εὐπετῶς κατέμαθον αὐτοῦ στρατοπεδεύοντας τοὺς Πέσας· καὶ ἀπαγγέλλουσιν Ἀλεξάνδρῳ ἐν χερσὶν εἶναι Δα-
  - 5 ρεῖον. Οἱ δὲ συγκαλέσας στρατηγοὺς τε καὶ ἱλάρχας, καὶ τῶν ξυμμάχων τοὺς ἡγεμόνας, παρεκάλει θάρρειν μὲν ἐκ τῶν ἤδη σφίσι καλῶς κινδυνευμένων, καὶ ὅτι πρὸς κενικημένους ὁ ἀγὼν
  - 6 νενικηκόσιν αὐτοῖς ἔσαι· καὶ ὅτι ὁ θεὸς ὑπὲρ σιρῶν στρατιγεῖ ἄμεινον, ἐπὶ νοῦν Δαρεῖῳ ἀγαγὼν, καθεῖρξαι τὴν δύναμιν ἐκ τῆς εὐρυχωρίας ἐς τὰ στενόπορα· ἵνα σφίσι μὲν ζύμμετρον τὸ χωρίου ἀναπτύξαι
- τὴν

(3) Εἰς τριακόντορον] ναῦν, τριάκοντα ἑρέτας ἔχουσαν (4) ὅτι κολπώδης ἦν αὐτοῦ ἡ θάλασσα] τοῦτο γὰρ τὸ κολπώδης εἶναι τὴν θάλασσαν παρῆχεν αὐτοῖς ῥῆθον κατασκοπῆσαι τῶν Περσῶν τὸ στρατόπεδον, ὡς ἀπὸ κέντρου ἡμικύκλιον καθορῶντας. (5) ἐκ τῶν ἤδη σφίσι κα-

ἀλλὰ μήτε τὴν λαμπρότητα αὐτοῦ τοῦ στρατεύματος ἐδυνήθη νὰ ἐπιδείξῃ· ἀλλὰ παρέδωκεν εὐκόλως τὴν νίκην εἰς τὸν Ἀλέξανδρον. Ἐπειδὴ ἔπρεπεν, ὡς φαίνεται, νὰ ἀφαιρεθῶσι καὶ οἱ Πέρσαι ὑπὸ τῶν Μακεδόνων τὸ βασιλεῖον τῆς Ἀσίας, καθὼς καὶ οἱ Μῆδοι τὸ ἐξερέθησαν ὑπὸ τῶν Περσῶν, καὶ ἔτι πρότερον οἱ Ἀσσύριοι ἀπὸ τοὺς Μήδους.

ζ'. Ὁ δὲ Δαρεῖος διαπεράσας τὸ ὄρος κατὰ τὰς πύλας τὰς καλουμένας Ἀμανικὰς, ἐπροχώρει ὡς πρὸς τὴν πόλιν Ἰσσὸν, καὶ οὕτω λαθὼν ἦλθεν ὀπίσω τοῦ Ἀλέξανδρου· καὶ κυριεύσας τὴν Ἰσσὸν, ἐφόνευσε μὲ ὑπείρους βασιάνους, ὅσους τῶν Μακεδόνων εὐρήκεν αὐτόθι μέναντας δι' ἀσθένειαν· τὴν δὲ δευτέραν ἡμέραν ἐπροχώρει πρὸς τὸν Πίναρον ποταμόν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος αὖθις, καθὼς ἤκουσεν, ὅτι ὁ Δαρεῖος ἐπέρασσε κατόπιν αὐτοῦ, μὴ πιθεύσας εἰς τοῦτο τόσον, ἐμβιδάζει τινὰς τῶν ἐταίρων εἰς μίαν τριακόντορον ναῦν, καὶ τοὺς σέλλει ὀπίσω εἰς τὴν Ἰσσὸν πρὸς περισσotέραν πληροφορίαν τῶν λεγομένων· ἀναπλευσαντες δὲ ἐκεῖνοι, καὶ γνόντες τὸ ἀληθὲς εὐκολώτερον, ἐπειδὴ ἡ θάλασσα ἦτον κολπώδης αὐτόθι, εἶπον εἰς τὸν Ἀλέξανδρον, ὅτι ὁ Δαρεῖος εὐρίσκεται ἤδη εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Ἐντεῦθεν δὲ ὁ Ἀλέξανδρος συγκαλέσας τοὺς στρατηγοὺς, καὶ τοὺς ἡγεμόνας τοῦ ἱππικοῦ καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων, ἐνεψύχωνεν αὐτοὺς ἐκ τῶν προτέρων γενομένων ἔργων αὐτῶν, ἀποδεικνύων, ὅτι ἡ μάχη θέλει γένῃ κατὰ νικητῶν πρὸς νενικημένους· καὶ ὅτι ὁ θεὸς κινεῖ τὰ πράγματα εἰς ὠφέλειαν μᾶλλον αὐτῶν· καθότι ἔφερε τὸν Δαρεῖον ἐκ τῆς εὐρυχωρίας, καὶ κατέκλεισε αὐτὸν μεταξὺ τῶν ξενῶν· ὅπου αὐτοὶ μὲν δύνανται νὰ ἐκτείνωσι τὴν φάλαγγα σύμμετρον· εἰς ἐκείνους δὲ τὸ πλῆθος τῆς στρατιᾶς θέλει μείνῃ ἀνωφελές εἰς τὴν μάχην, ἐν ᾗ δὲν ἔχουσι μάλιστα παρομοίαν

τὴν φάλαγγα, τοῖς δὲ ἀχρεῖον τὸ πλήθος ὅτι ἔσαι
 τῇ μάχῃ, οὔτε τὰ σώματα οὔτε τὰς γνώμας πα-
 7 ραπλησίαις. Μακεδόνες τε καὶ Πέρσαις καὶ Μήδοις,
 ἐκ πάνυ πολλοῦ τρυφῶσιν, αὐτοὺς ἐν τοῖς πόνοις
 τοῖς πολεμικοῖς πάλαι ἤδη μετὰ κινδύνου ἀσκου-
 μένους, ἄλλως τε καὶ δούλοις ἀνθρώποις ἐλευθέ-
 8 ρους ἐς χεῖρας ἤξειν, ὅσοι τε Ἕλληνες Ἕλλησιν,
 οὐχ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν μαχεῖσθαι, ἀλλὰ τοὺς μὲν
 ξὺν Δαρείῳ, ἐπὶ μισθῷ, καὶ οὐδὲ τούτῳ πολλῷ,
 κινδυνεύοντας. Τοὺς δὲ ξὺν σφίσιν, ὑπὲρ τῆς Ἑλ-
 9 λίδος ἐκόντας ἀμυνομένους· βαρβαρῶν τε αὖ
 Θρῆκας, καὶ Παίονας, καὶ Ἰλλυριοὺς, καὶ Ἀγριαῖ-
 νας, τοὺς εὐρωσσοτάτους τε κατὰ τὴν Εὐρώπην
 καὶ μαχιμωτάτους, πρὸς τὰ ἀπονωτάτα τε καὶ
 μαλακώτατα τῆς Ἀσίας γένη ἀντιτάξεσθαι· ἐπὶ
 δὲ Ἀλέξανδρου ἀντιστρατηγεῖν Δαρείῳ. Ταῦτα μὲν
 10 οὖν ἐς πλεονεξίαν τοῦ ἀγῶνος ἐπέξηει. Τὰ δὲ ἄλ-
 λα, ὅτι μεγάλα ἔσαι σφίσι τοῦ κινδύνου ἐπεδεί-
 κνυν. Οὐ γὰρ τοὺς σατράπας τοὺς Δαρείου ἐν τῷ
 τότε κρατήσειν, οὐδὲ τὴν ἵππον τὴν ἐπὶ Γρανικῷ
 ταχθεῖσαν, οὐδὲ τοὺς δισμυρίους ξένους τοὺς
 μισθοφόρους, ἀλλὰ Περσῶν τε ὅ,τι περ ὄφελος
 καὶ

λῶς κενδυνευμένων· ἐξ ὧν μαχεσάμενοι ἐν πολλαῖς μά-
 χαις πρότερον ἐκρατίσθυσαν. (6) τοῖς δὲ ἀχρεῖον τὸ
 πλήθος ὅτι ἔσαι] τὸ, ὅτι ἄλλως παρέλκει, εἰμὴ ἀνα-
 γνωσθεῖν οὕτω, τοῖς δὲ ὅτι ἀχρεῖον τὸ πλήθος· ἢ ἢ
 ἐπιτατικὸν τοῦ, ἀχρεῖον, τοῦτ' ἔστι πάντῃ ἀχρηστον,
 διὰ τὴν σενοχωρίαν μὴ δυναμένοις ἀναπτύξαι τὴν φά-
 λαγγα. (6) οὔτε τὰς γνώμας] οἱ γὰρ ἀπαξ νικηθέν-
 τες, δεδούλωται ἤδη καὶ τὰς γνώμας, τῷ πρώτῳ ἐκ
 μνήμης συνεχόμενοι φόβῳ. (7) εἰς χεῖρας ἤξειν] ἐξαρ-
 τᾶται τὸ μελλοντικὸν ἀπαρέμφατον ἀπὸ τοῦ συνηνοου-

μοίαν μήτε τοῦ σώματος τὴν ἰσχύϊν, μήτε τῆς ψυχῆς τὴν ἀνδρίαν· καθότι θέλουσιν ἔλθῃ εἰς μάχην οἱ Μακεδόνες πρὸς Πέρσας καὶ Μήδους ἐκ παλαιῶν χρόνων τρωφῶντας, αὐτοὶ δὲ γεγυμνασμένοι εἰς τοὺς πόρους τῶν πολέμων μετὰ κινδύνων ἐκ πολλοῦ ἤδη χρόνου, καὶ μάλιστα ἐλεύθεροι ὄντες πρὸς δούλους ἐκείνους μαχόμενοι· καὶ πάλιν ὅσοι Ἕλληνες ὄντες θέλουσιν ἔλθῃ εἰς χεῖρας πρὸς Ἕλληνας, οἱ ὅποιοι δὲν θέλουσι πολεμήσῃ διὰ τὸ ἴδιον τέλος· καθότι οἱ ὄντες μετὰ Δαρείου πολεμοῦσι μόνον διὰ μισθοῦ, καὶ τοῦτον πολλὰ ὀλίγον· οἱ δὲ μετὰ τῶν Μακεδόνων συμπολεμοῦντες, μάχονται ἐκόντες ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Ἐκ δὲ τῶν βαρβάρων αὐθις εἶναι οἱ Θράκες, καὶ Παίονες, καὶ Γαλγυριοὶ, καὶ Ἀγριᾶνες οἱ εὐρωσώτατοι τῶν Εὐρωπαϊῶν καὶ πολεμικώτατοι ὄντες, καὶ οὗτοι θέλουσιν ἀντιπαραταχθῆ πρὸς τὰ ἀπυνώτατα καὶ μαλακώτατα ἔθνη τῆς Ἀσίας· καὶ πρὸς τοῦτοις ἐναντίος στρατηγὸς τοῦ Δαρείου εἶναι αὐτὸς ὁ Ἀλέξανδρος. Ταῦτα λοιπὸν ἔλεγεν, ὅτι ὑπερτεροῦσιν αὐτοὶ πρὸς τὴν μάχην· ἐδείκνυε δὲ ἐπὶ τούτοις τὰ ἄλλα τῶν κινδύνων, πόσον μεγάλα εἶναι· ἐπειδὴ δὲν θέλουσι νικήσῃ ἐνταῦθα τοὺς Σατράπας τοῦ Δαρείου, καθὼς καὶ τὸ πρῶτον εἰς τὸν Γρανικὸν ποταμὸν, μήτε μόνον τὸ ἵππικὸν τὸ ἐκείσε παραταχθῆν, οὐ-

μένου ῥήματος, ἔλεγε· καί τοι πᾶλλα φθᾶς ἀνέλυσε πάντα διὰ τοῦ, ὅτι. (9) ἀντιτάξασθαι] διώρθησα τοῦτο αὐτὶ τοῦ ἀορίστου ἀντιτάξασθαι. (9) ἐπὶ δὲ Ἀλέξανδρον ἀντιστρατηγεῖν Δαρείῳ·] ἔλλειψιν ἔχει ἡ πρόθεσις, τὰ δ' ὅλον οὕτω ἐπὶ δὲ τούτοις· ὡς καὶ βιβλ. α. ια', 2. (10) τοὺς δισχυρίους] οὓς κατέκοψεν ἐν τῷ Γρανικῷ μισθοφόρους Ἕλληνας] ὅρα βιβλ. α. ις', 3. (10) ἀλλὰ Περσῶν ὅ,τι περ ὄφελος καὶ Μήδων·] φράσις

- καὶ Μήδων, καὶ ὅσα ἄλλα ἔθνη Πέρσαις καὶ Μή-
δοις ὑπήκοα ἐποικεῖ τὴν Ἀσίαν, καὶ αὐτὸν μέγαν
βασιλέα παρόντα, καὶ ὥς οὐδὲν ὑπολειφθήσεται
σφίσιν ἐπὶ τῷδε τῷ ἀγῶνι, ὅτι μὴ κρατεῖν τῆς
Ἀσίας ξυμπάσης, καὶ πέρας τοῖς πολλοῖς πόντοις
11 ἐπιθεῖναι. Ἐπὶ τούτοις δὲ τῶν τε εἰς τὸ κοινὸν
ζῦν λαμπρότητι ἤδη πεπραγμένων ὑπερίμνη. καί
καὶ εἰ ὁ γὰρ ἰδίᾳ τὶ διαπρεπὲς εἰς κάλλος τετολ-
μημένον, ὀνομαστὴ ἕκαστον ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἀνακα-
λῶν, καὶ τὸ αὐτοῦ οὐκ ἀκίνδυνον ἐν ταῖς μάχαις
12 ὥς ἀνεπαχθέστατα ἐπεξήκει. Λέγεται δὲ καὶ Ξενο-
φῶντος καὶ τῶν ἄλλα Ξενοφῶντι μυρίων εἰς μνή-
μην ἔλθειν, ὥς οὐδέν τι οὔτε κατὰ πλῆθος οὔτε
κατὰ τὴν ἄλλην ἀξίωσιν σφίσιν ἐπεσικότες· οὐ-
13 δὲ ἱππέων αὐτοῖς παρόντων Θεσσαλῶν, οὐδὲ Βοιω-
τῶν, ἢ Πελοποννησίων, οὐδὲ Μακεδόνων ἢ Θρᾷ-
κῶν, οὐδ' ὅση ἄλλη σφίσιν ἵππος ζυντέτακται·
οὐδὲ τοξοτῶν, ἢ σφενδονητῶν, ὅτι μὴ Κρητῶν,
ἢ Ροδίων ὀλίγων, καὶ τούτων ἐν τῷ κινδύνῳ ὑπὸ
Ξε.

αὕτη. τὰ ἄνδρας δηλοῦσα τοῦ, περὶ οὗ ὁ λόγος· ὥστε
ἔλεγε, τὸ κράτιστον σύμπαν τῶν Περσῶν καὶ Μήδων
στράτευμα· οὕτω δὲ καὶ Πῶρος (ὅρα βιβλ. ε. 16, 8.) ἀ-
νακαλῶν τὴν ἵππον... καὶ τῶν περὶ οὗ, τι περ ὄφελος
εἰς τρισμυρίους, ἤλαυνεν ὥς ἐπ' Ἀλέξανδρον· δηλον ὅτι
καὶ ταῦτα, ὅτι τοὺς κρατίστους λέγει. (11) ὥς ἀνεπαχ-
θέστατα ἐπεξήκει.] ἃ μὲν κοινῇ αὐτοῖς κινδυνεύονται, ταύ-
τα ἐν τῷ φανερῷ ἐπεξήκει συνείρων, ἃ δ' ἰδίᾳ πέπρα-
κται αὐτῷ μετρίως πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπειράτο λέγειν
ἵνα μὴ τὸν φόβον τῶν ἄλλων διεγείρῃ. (12) τῶν
ἄλλα Ξενοφῶντι μυρίων] τοσοῦτοι γὰρ ἦσαν σχεδόν, οὓς
Ξενοφῶν εἰς τὴν Ελλάδα κατήγαγεν, ὥς αὐτὸς ἐν 5
βιβλίῳ ὧδε φησί· οὗτοι ἐσώθησαν ἐκ τῶν ἀμφὶ τοὺς μυ.

οὐδὲ τοὺς δισμυρίους ξένους τοὺς μισθοφόρους, ἀλλ' ὅλους τοὺς Πέρσας καὶ Μήδους τὸ ἄνθος ἐκ πάντων, καὶ ὅσα ἄλλα ἔβην εἶναι ὑπήκοα εἰς τὴν Ἀσίαν τῶν Περσῶν καὶ τῶν Μήδων, καὶ αὐτὸν τὸν μέγαν βασιλέα ἡδὴ παρόντα· καὶ ὅτι δὲν θέλει μείνῃ ἄλλο τι εἰς αὐτοὺς εἰς αὐτὸν τὸν ἀγῶνα, εἰμὴ μόνον νὰ ἐξουσιάσωσι σύμπασαν τὴν Ἀσίαν, καὶ νὰ δώσωσι τέλος εἰς τοὺς πολλοὺς αὐτῶν κόπους. Ἐπὶ τούτοις δὲ ἔφερε κοινῶς εἰς τὴν μνήμην, ὅσα λαμπρὰ καὶ ἔνδοξα ἑκατόρθεον· καὶ ὅτι ἕκαστος ἔπραξε κατόρθωμα ἔνδοξον, τὸ ἀνέφερε κατ' ἰδίαν περισπαικτικῶτερον πρὸς αὐτόν, διηγούμενος καὶ τὴν τόλμην ἑαυτοῦ πρὸς τὰς μάχας, ὅσον ἐδύνατο μετριοφρονῶν πρὸς τοὺς ἄλλους, προσέχειν διὰ νὰ μὴ κινήσῃ τὸν φθόνον· λέγουσι δὲ, ὅτι ἀνέφερεν εἰς τὸν λόγον καὶ τὸν Ξενοφῶντα, καὶ ἅμα τοὺς μυρίους Ἑλλήνας τοὺς συστρεύσαντας μετὰ τοῦ Ξενοφῶντος, ὅτι δὲν ἦσαν διηλονότι ὅμοιοι μὲ αὐτοὺς μήτε κατὰ τὸ πλῆθος, μήτε κατὰ τὴν ἄλλην ὑπόληψιν· καθότι μήτε ἱππεῖς εἶχον τοὺς Θασταλοὺς, μήτε Βοιωτοὺς, ἢ Πελοποννησίους, μήτε Μακεδόνας ἢ Θρᾷκας· οὐδὲ τοξότας ἢ σφενδονήτας, εἰ μὴ μόνον ὑλίγους Κρήτας ἢ Ῥοδίους, τοὺς ὁποίους ἔκαμεν ὁ Ξενοφῶν ἐπάνω εἰς τὰς μάχας ἐκ τοῦ προχείρου· ἀλλ' ἐκείνοι μὲ ὅλον τοῦτο

ε-

ρίους. (12) αὐτε κατὰ τὴν ἄλλην ἀφίσιν] κατὰ τὴν ἄλλην ὑπόληψιν· οἱ γὰρ ἀμφὶ τὸν Ἀλέξανδρον πρᾶτ' ἔχον τῇ ἀξιῶσει, εἴτ' οὖν τῇ ὑπολήψει πρὸς τοὺς ἐχθρούς καὶ διὰ τὸ ἱππικὸν καὶ δι' ἄλλα πολλὰ, ἅπερ ὁ συγγραφεὺς συνείρει ἐξῆς. (13) καὶ τούτων ἐν τῷ κινδύνῳ ὑπὸ Ξενοφῶντος σχεδιασθέντων] οὗς ὁ Ξενοφῶν ἐκ τοῦ πάραυτα χρήμα κατέστησε σφενδονήτας πρὸς ἄμυναν τῶν ὀπίσθεν τοξευόντων ἐχθρῶν· ὅρα ἐν τῷ περὶ Κύρου ἀναβάσεως

- 14 Ξενοφώντας αὐτοσχεδιασθέντων. Οἱ δὲ βασιλεῖα τε
 ζὺν πάσῃ τῇ δυνάμει πρὸς Βαβυλῶνι αὐτῇ ἐτρέ-
 ψαντο, καὶ ἔστη ὅσα κατιόντων εἰς τὸν Εὐξείνου
 πόντον καὶ ὁδὸν σφίσιν ἐπεγένετο, νικῶντες ἐ-
 15 πῆλθον· ὅσα τε ἄλλα ἐν τῷ τοιαῷδε πρὸ τῶν κιν-
 δύνων ἐς παράκλησιν, ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἐξ ἀγα-
 16 θοῦ ἡγεμόνος παραινέσθαι εἰκός. Οἱ δὲ ἄλλος
 ἄλλοθεν δεξιούμενοί τε τὸν βασιλεῖα, καὶ τῷ λό-
 γῳ ἐπαίροντες, ἄγειν ἤδη ἐκέλευν.
- 1 ἦ. Οἱ δὲ τότε μὲν δειπνοποιεῖσθαι παραγγέλ-
 λει, προπέμπει δὲ ὡς ἐπὶ τὰς πύλας, τῶν ἱππέων
 εὐλίγους τινὰς καὶ τῶν τοξοτῶν προκατασχεφo-
 μένους τὴν ὁδὸν τὴν ὀπίσσω, ὡς ἐπὶ τὰς πύλας·
 καὶ αὐτὸς τῆς νυκτὸς ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν πᾶ-
 2 σαν ἦει, ὡς κατασχεῖν αὖτις τὰς πύλας. Ὡς δὲ
 ἀμφὶ μέσας νύκτας ἐκράτησεν αὖτις τῶν παρό-
 δων, ἀνέπαυε τὴν στρατιὰν τὸ λοιπὸν τῆς νυκτὸς,
 αὐτοῦ ἐπὶ τῶν πετρῶν προφυλακὰς ἀκριβεῖς κατα-
 3 στησάμενος· ὑπὸ δὲ τὴν ἑω κατήει ἀπὸ τῶν πυ-
 λῶν κατὰ τὴν ὁδόν· καὶ ἕως μὲν πάντῃ ξενόπορά
 ἦν τὰ χωρία, ἐπὶ κέρως ἦγεν· ὡς δὲ διεχώρει ἐς
 πλάτος, ἀνέπτυσσεν αἰεὶ τὸ κέρας ἐς φάλαγγα,
 ἄλλην καὶ ἄλλην τῶν ὀπλιτῶν τάξιν παράγων,
 τῇ μὲν, ὡς ἐπὶ τὸ ὄρος, ἐν ἀριστερᾷ δὲ, ὡς ἐπὶ
 τὴν

βιβλ. γ', ια'. (14) οἱ δὲ βασιλεῖα πρὸς τῇ Βαβυλῶνι ἐ-
 νίκησαν] ὅρα αὐτόσι Ξενοφ. βιβλ. α'. 1. αὐτόσι δὲ ἐξῆς
 καὶ τᾶλλα ὅσα εἰς τοῦτο φέρει. (14) ἐπῆλθον νικῶν-
 τες] διώρδωσα τοῦτο ἀντὶ τοῦ ἀπῆλθον μετὰ Γροναβίου
 ἐκ τοῦ ἀρίστου κώδικος, εἰμή τις λέγει, ὅτι ἀπεχώρησαν
 νικῶντες, ἀλλ' οὕτως οὐ πᾶν τι ἔβρωται.

(1) Ὡς κατασχεῖν αὖτις τὰς πύλας] οὕτω παντα-
 χῶς χρῆται τῇ φράσει] ἀττικώτερον δ' οὖν ἂν εἴη ἐκείνως

ἐνίκησαν τὸν βασιλέα κατὰ τὴν Βαβυλῶνα, καὶ ἐν-
τεῦθεν διεπέρασαν ὅλα τὰ ἔθνη νικῶντες πρὸς τὸν
Εὐξείνου πόντον, ὅσα ἐμπόδιζαν αὐτῶν τὴν ἐπάνο-
δον. Ταῦτα ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ
ὅσα ἄλλα εἶναι παρακινητικὰ εἰς τοιαύτας περιστά-
σεις πρὸ τῶν κινδύνων· τὰ ὅποια ἀγαθὸς ἡγεμὼν
ὀφείλει νὰ δημηγορῇ πρὸς στρατιώτας ἀνδρείους. Οἱ
δὲ Μακεδόνες καὶ Ἕλληνες ἄλλοι ἄλλοθεν δίδοντες
τὴν δεξιὰν εἰς τὸν βασιλέα, καὶ ὑφ' οὖντες αὐτὸν με-
τὰ τοὺς λόγους, τὸν ἐπαρακινούσαν νὰ κινηθῇ.

ἢ. Οἱ δὲ Ἀλέξανδρος τότε ἐπρόσαζεν αὐτοὺς νὰ
δειπνῶσιν, ἔπεμψε δὲ καὶ ἔμπροσθεν πρὸς τὰς
πύλας ἀλίγους τινὰς τῶν ἰππέων καὶ τῶν τοξοτῶν
διὰ νὰ προκαταλάβωσι τὴν ὀπίσω ὁδὸν κατὰ τὰ σε-
νά· λαβὼν δὲ καὶ αὐτὸς διὰ νυκτὸς τὴν στρατιάν, ἐ-
κινήθη, διὰ νὰ προκαταλάβῃ αὖθις τὰς πύλας· τὸ
ὅποιον καὶ κατέρρωσε περὶ τὸ μεσονύκτιον· ἐντεῦ-
θεν ἀφῆκε τὸ σράτευμα εἰς ἀνάπαυσιν ἐφεξῆς, ἀφ'
οὗ διώρισε φυλακὰς ἀκριβεῖς ἐκεῖ εἰς τὰς πέτρας· κα-
τὰ δὲ τὴν πρώτην αὐγὴν τῆς ἡμέρας κατέβαινεν ἀπὸ
τὰ σενά· τὰ ὅποια ὅσον ἦσαν ἐπὶ σενώτερα, ἔφερε
τὸ σράτευμα κατὰ κέρας· ἀφ' οὗ δὲ ὁ τόπος ἄρχισε
νὰ εὐρύνεται, ἐξέτεινε μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὸ κέρας
εἰς φάλαγγα, ἄλλοτε ἄλλην τάξιν τῶν ὀπλιτῶν,
καὶ ἄλλοτε ἄλλην κατὰ τὴν χρεῖαν διαβιβάζων ἐκ
τῶν ὀπισθεν εἰς τὰ πλάγια, ποτὲ μὲν ἐν δεξιᾷ πρὸς
τὸ

λέγοντι, ὡς καθέξων τὰς πύλας· οὕτω γὰρ ὁ λόγος,
προηγουμένου κινήτου ῥήματος, ἀπαιτεῖ. (3) ἐπὶ κέ-
ρας ἦγε] ὁ ὅριον, ὁρίῃ τῇ φάλαγγι· ὁρίῃ δὲ φάλαγγε
ἔστιν, κατὰ τὸν Αἰλιανὸν ἐν τοῖς τακτικαῖς καθ. 30. ὁ-
ταν ἐπὶ κέρας παρέρχεται, πολλαπλάσιον ἔχουσα τὸ βά-
θος τοῦ μήκους. (3) ἀνέπτυσε τὸ κέρας εἰς φάλαγγα]

4 τὴν θάλασσαν. Οἱ δὲ ἱππεῖς αὐτῷ τέως μὲν κατό-
 πιν τῶν πεζῶν τεταγμένοι ἦσαν· ὡς δὲ ἐς τὴν
 εὐρυχωρίαν προήεσαν, συνέτασσε ἡδὴ τὴν στρα-
 5 τιὰν ὡς ἐς μάχην· πρώτους μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ
 κέρας πρὸς τῷ ὄρει τῶν πεζῶν τότε ἄγημα καὶ
 τοὺς ὑπασπαστάς, ὧν ἡγεῖτο Νικάνωρ ὁ Παρμενίων-
 νος· ἐχομένην δὲ τούτων, τὴν κοῖνου τάξιν· ἐπὶ
 δὲ τούτοις, τὴν περδίκκου. Οὗτοι μὲν ἔς τε ἐπὶ
 τὸ μέσον τῶν ὀπλιτῶν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ἀρξαμένοι
 6 τεταγμένοι ἦσαν. Ἐπὶ δὲ τοῦ εὐωνύμου, πρώτη
 μὲν Ἀμύντου τάξις ἦν, ἐπὶ δὲ ἡ Πτολεμαίου·
 7 ἐχομένη δὲ ταύτης, ἡ Μελεάγρου. Τοῦ δὲ εὐωνύ-
 μου τοῖς πεζοῖς μὲν βρατερός ἐπετέτακτο ἄρχεσθαι
 τοῦ δὲ ξύμπαντος εὐωνύμου Παρμενίων ἡγεῖτο,
 καὶ παρήγγελλτο αὐτῷ μὴ ἀπολείπειν τὴν θάλασ-
 σαν, ὥς μὴ κυκλωθεῖεν ἐκ τῶν βαρβάρων, ὅτι
 πάντα ὑπερφαλαγγήσειν αὐτῶν διὰ πλῆθος ἡ-
 8 μελλον. Δαρσείος δὲ, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη αὐτῷ προ-
 σάγων ἡδὴ Ἀλέξανδρος ὡς ἐς μάχην, τὸν μὲν
 ἱππέων διαδιδάσκει πέραν τοῦ ποταμοῦ τοῦ Πινά-
 ρου ἐς τρισμυρίους μάλισα τὸν ἀριθμὸν, καὶ με-
 τὰ τούτων, τῶν ψιλῶν ἐς δισμυρίους, ὅπως τὴν
 9 λοιπὴν δύναμιν καὶ ἡσυχίαν συντάξῃ. Καὶ πρώ-
 τους μὲν τοῦ ὀπλιτικοῦ τοὺς Ἕλληνας τοὺς μι-
 σθοφόρους ἔταξεν ἐς τρισμυρίους, κατὰ τὴν φά-
 λαγγα τῶν Μακεδόνων. ἐπὶ δὲ τούτοις, τῶν
 καρδάρων καλουμένων, ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἐς ἑξα-
 κισμυρίους· ὀπλῖται δὲ ἦσαν καὶ οὗτοι. Τούτων
 τοὺς

τὰς ὀπισθεν τάξεις παράγων ἐπὶ τὰ ἐφ' ἑκάτερα, ἐξέ-
 τεινεν αἰεὶ ἐπὶ πλείον τὸ μέτωπον· τοῦτο γάρ ἐστιν ἀνά-
 πτυξις φάλαγγος. (6) ἐπὶ δὲ] ἐπὶ δὲ τούτοις. (7) ὅτι
 πάντα ὑπερφαλαγγήσειν ἡμελλον] οἱ βάρβαροι δηλονότι.

τὸ ὄρος, ποτὲ δὲ ἐν ἄρισερᾷ πρὸς τὴν θάλασσαν· οἱ δὲ ἱππεῖς μέχρι τούτου μὲν ἀκολουθοῦσαν κατόπιν, ἀφ' οὗ ὁμοῦ προὔχωρῃσαν εἰς τὴν εὐρυχωρίαν, παρέταττεν ἤδη τὴν στρατιὰν ὡς εἰς μάχην, πρῶτον μὲν εἰς τὸ δεξιὸν κέρως διορίσας πλησίον τοῦ ὄρους τὸ ἄγλημα τῶν πεζῶν καὶ τοὺς ὑπασπιστάς· τῶν ὀπίσμων ἡγεμῶν ἦτον Νικάνωρ ὁ υἱὸς τοῦ Παρμενίωνος· μετὰ τούτου δὲ ἐτάχθη τὸ τάγμα τοῦ Κοῖνου· πλησίον δὲ τούτου τοῦ Περδίκκου τὸ τάγμα· καὶ οὗτοι μὲν ἔφθασαν μέχρι τοῦ μέσου τῶν ὀπλιτῶν δεξιόθεν ἀρχόμενοι· ἐν δὲ τῷ ἄρισερῷ ἐτάχθη πρῶτον τοῦ Ἀμύντου τὸ τάγμα· μετὰ τοῦτο δὲ, τὸ τοῦ Πτολεμαίου· ἔπειτα δὲ τὸ τοῦ Μελεάγρου· ἡγεμῶν δὲ τοῦ ἄρισεροῦ διορίσθη ὁ Κρατερός, τοῦ σύμπαντος ὁμοῦ ὁ Παρμενίων· ὅστις ἔλαβε προσαγὴν παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου νὰ μὴ ἀφήσῃ τὴν θάλασσαν παντελῶς, διὰ νὰ μὴ κυκλωθῶσιν ὑπὸ τῶν πολεμίων· οἱ ὀπίθοι ἔμελλον νὰ ἐκτείνωσι τὴν φάλαγγα πολὺ πρὸς τὰ πλάγια διὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν. Οἱ δὲ Δαρεῖος καὶ Σαῖς ἔμαθον, ὅτι ἔρχεται ὁ Ἀλέξανδρος ἑτοιμος νὰ ἔμβῃ εἰς μάχην, διεβίβασε πέραν τοῦ ποταμοῦ Πινάρου ἐκ μὲν τῶν ἱππέων ἕως τριάκοντα χιλιάδας, ἐκ δὲ τῶν ψιλῶν ἕως εἴκοσι χιλιάδας, διὰ νὰ λάβῃ εὐκολίαν ἐντεῦθεν νὰ παρατάξῃ τὸ πλῆθος τοῦ ἐπιλοιποῦ στρατεύματος· καὶ πρῶτους μὲν ἐκ τῶν ὀπλιτῶν ἐτάξε τοὺς Ἕλληνας τοὺς μισθοφόρους ἐναντίον τῆς φάλαγγος τῶν Μακεδόνων, ὄντας καὶ τούτους τὸν ἀριθμὸν εἰς τριάκοντα χιλιάδας· μετὰ τούτους δὲ ἐτάξεν ἑκατέρωθεν ἑξήκοντα χιλιάδας Καρδάκους ὀπλίτας καὶ τούτους· καὶ τὸ χωρίον εἰς

τὸ

ὑπερφαλάγγησις δὲ ἐστὶ, κατὰ τὸν Αἰλιανὸν ἐν τοῖς τακ. κεφ. 49. ὅταν ἐξ ἑκατέρων τῶν κερμάτων τῆς φάλαγγος

- τους γὰρ ἐπὶ φάλαγγος ἀπλῆς ἐδέχετο τὸ χωρίον,
 10 ἵνα ἐτάσσαντο. Ἐπέταξε δὲ καὶ τῷ ὄρει τῷ ἐν ἀρι-
 στερᾷ σφῶν κατὰ τὸ Ἀλεξάνδρου δεξιόν, ἐς δι-
 σμυρίους· καὶ τούτων ἔσιν οἱ κατὰ νότου ἐγέ-
 11 νοντο τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς. Τὸ γὰρ ὄρος, ἵνα
 ἐπετάχθισαν, πῇ μὲν διεχώρει ἐς βάθος, καὶ
 κολπαδῆς τι αὐτοῦ, ὥσπερ ἐν Σαλάσση, ἐγίνετο·
 ἔπειτα ἐς ἐπικαμπὴν προῖον, τοὺς ἐπὶ ταῖς ὑπω-
 ρείαις τεταγμένους κατόπιν τοῦ δεξιοῦ κέρως τοῦ
 12 Ἀλεξάνδρου ἐποίει· τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος αὐτοῦ
 ψιλῶν τε καὶ ὀπλιτῶν κατὰ ἔσθλη συντεταγμένον
 ἐς βάθος οὐκ ἀφέλιμον, ὅπισθεν ἦν τῶν Ἑλλή-
 νων τῶν μισθοφόρων, καὶ τοῦ ἐπὶ φάλαγγος τε-
 ταγμένου βαρβαρικοῦ. Ἐλέγετο γὰρ ἡ πᾶσα ξυν-
 13 Δαρείῳ στρατιὰ μάλισα ἐς ἐξήκοντα μυριάδας μα-
 χίμους εἶναι. Ἀλέξανδρος δὲ, ὡς αὐτῷ πρόσω ἰόν-
 τι τὸ χωρίον διέσχευ ὀλίγον ἐς πλάτος, παρήγα-
 γε τοὺς ἱππέας, τοὺς τε ἐταίρους καλουμένους, καὶ
 14 τοὺς Θεσσαλοὺς, καὶ τοὺς Μακεδόνας. Καὶ τούτους
 μὲν ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρατι ἅμα οἱ ἔταξε. Τοὺς δὲ
 ἐκ Πελοποννήσου, καὶ τὸ ἄλλο τὸ συμμαχικόν,
 15 ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πέμπει ἐς Παρμενίωνα. Δαρεῖος
 δὲ, ὡς συντεταγμένη ἦδη ἦν αὐτῷ ἡ φάλαγξ,
 τοὺς ἱππέας, οὓς τινας πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἐπὶ τῷ δε-
 προτετάχει, ὅπως ἀσφαλῶς αὐτῷ ἡ ἔκταξις τῆς
 στρατιᾶς γένοιτο, ἀνεκάλεσεν ἀπὸ ξυνδήματος·
 16 καὶ τούτων τοὺς μὲν πολλοὺς ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέ-
 ρατι πρὸς τῇ Σαλάσση κατὰ Παρμενίωνα ἔταξεν,
 ὅτι

ὑπερέχουσι τῶν πολεμίων. (9) ἐπὶ φάλαγγος ἀπλῆς]
 ἐναντίου τοῦτο τῷ, διπλῆς· διπλῇ δ' ἂν εἴη, ὅταν με-
 τὰ τὴν ἀπλὴν ἐκ διαστήματος μικροῦ καὶ ἑτέρᾳ κατόπιν
 φάλαγγι ἐπιταχθῇ. (11) πῇ μὲν διεχώρει εἰς βάθος]

τὸ ὅποιον ἐτάττοντο οὗτοι, τοσούτους μόνον ἔχαιρε· διώρισε δὲ πρὸς τούτοις καὶ πλησίον τοῦ ὄρους εἰς τὸ ἀρισερὸν μέρος τῆς παρατάξεως, ἐναντίον εἰς τὸ δεξιὸν τῶν ἐχθρῶν ἕως εἴκοσι χιλιάδας· ἐξ ὧν τινὲς ἔφθασαν νὰ ἔλθωσιν ὀπισθεν τῆς δεξιᾶς πτέρυγος τοῦ Ἀλεξάνδρου· ἐπειδὴ τὸ ὄρος αὐτὸ κολπῶδες ὦν, καθὼς πολλαχοῦ καὶ ἡ θάλασσα, ἐκοιλαίνετο πολὺ πρὸς τὸ βάθος· ἔπειτα δὲ ὁ κύκλος τοῦ κόλπου ἐπικάμπτων, ἔφερε τοὺς εἰς τὰς ὑπωρείας αὐτοῦ τεταγμένους ὀπισθεν τῆς δεξιᾶς πτέρυγος τοῦ Ἀλεξάνδρου· τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος τῆς στρατιᾶς ὀπιτῶν καὶ ψιλῶν τὸ ἔταξε κατὰ βάθος ἀνωφελές ὀπισθεν τῶν Ἑλλήνων τῶν μισθοφόρων, καὶ τῆς ἄλλης φάλαγγος τῶν βαρβάρων· καὶ λέγουσιν, ὅτι ἀνέβαινε σύμπαν τὸ ἐράτευμα τὸ πολεμικὸν τοῦ Δαρείου μάλιστα εἰς χιλιάδας ἑξακοσίας· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος προχωρήσας ὀλίγον εἰς τοῦμπροσθεν, καὶ ἰδὼν ὅτι ἐπλάτυνθη ὁ τόπος, ἔφερε πρὸς τὰ πλάγια τοὺς ἱππέας τοὺς ὀνομαζομένους ἐταίρους, καὶ τοὺς Θετταλοὺς, καὶ τοὺς Μακεδόνας, καὶ τούτους μὲν διώρισε μεθ' ἑαυτοῦ πρὸς τὸ κέρας τὸ δεξιόν· τοὺς δὲ Πελοποννησίους καὶ τοὺς ἄλλους συμμάχους τοὺς ἔσειλε πρὸς τὸ ἀρισερὸν εἰς τὸν Παρμενίωνα· ὁ δὲ Δαρεῖος, ἀφ' οὗ διέταξεν ὅλην τὴν φάλαγγα, ἀνεκάλεσεν ἐκ συνθήματος τοὺς ἱππεῖς, τοὺς ὁποίους εἶχε διαβιβάσει πέραν τοῦ ποταμοῦ, διὰ νὰ παρατάξῃ τὴν ἄλλην στρατιὰν ἀσφαλέστερον· καὶ ἐκ τούτων τοὺς μὲν περισσοτέρους ἔσειλεν εἰς τὸ δεξιὸν πρὸς τὴν θάλασσαν ἐναντίον τοῦ Παρμενίωνος· καθ' ὃ

μὲν

ὅρα δὲ ταῦτα ἐν τῷ πίνακι τῆς μάχης αὐτῆς. (11) ὥσπερ ἐν θαλάσσῃ] ὥσπερ ἡ θάλασσα δηλονότι κολπώδης ἐστὶ πολλαχῇ, οὕτω καὶ τὸ ὄρος διεχώρει πρὸς βάθος.

- ὅτι ταύτη μᾶλλον τι ἰππᾶσιμα ἦν. μέρος δέ τι αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πρὸς τὰ ὄρη παρήγα-
 17 γεν. ὧς δὲ ἀχρεῖοι ἐνταῦθα διὰ ξενότητα τῶν χωρίων ἐφαίνοντο, καὶ τούτων τοὺς πολλοὺς πα-
 ριππεῦσαι ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας σφῶν ἐκέλευσεν.
 18 Αὐτὸς δὲ Δαρεῖος τὸ μέσον τῆς πάσης τάξεως ἐ-
 πείχε, καθάπερ νόμος τοῖς Περσῶν βασιλεῦσι τε-
 τάχθαι· καὶ τὸν νοῦν τῆς τάξεως ταύτης Ξενο-
 φῶν ὁ τοῦ Γρύλλου ἀναγέγραπεν.
- 1 Σ. Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος κατιδὼν ὀλίγου
 πᾶσαν τὴν τῶν Περσῶν ἵππον μετακεχωρηκυῖαν
 ἐπὶ τὸ εὐώνυμον τὸ ἑαυτοῦ, ὡς πρὸς τὴν θάλασ-
 σαν, αὐτῷ δὲ τοὺς Πελοποννησίους μόνους, καὶ
 τοὺς ἄλλους τῶν ξυμμάχων ἱππέας ταύτη τεταγ-
 μένους, πέμπει κατὰ τάχος τοὺς Θεσσαλοὺς ἱπ-
 2 πέας ἐπὶ τὸ εὐώνυμον, κελεύσας μὴ πρὸ τοῦ με-
 τώπου τῆς πάσης τάξεως παριππεῦσαι, τοῦ μὴ
 καταφανεῖς τοῖς πολεμίοις γενέσθαι μεταχωροῦν-
 τας, ἀλλὰ κατόπιν τῆς φάλαγγος ἀφανῶς διελ-
 3 θεῖν. Προέταξε δὲ τῶν μὲν ἱππέων κατὰ τὸ δε-
 ξιὸν τοὺς προδρόμους, ὧν ἡγεῖτο Πρωτόμαχος,
 καὶ τοὺς Παίονας, ὧν ἡγεῖτο Ἀρίξαν· τῶν δὲ πε-
 ζῶν, τοὺς τοξότας, ὧν ἦρχεν Ἀντίοχος· τοὺς δὲ
 Ἀγριαῖνας, ὧν ἦρχεν Ἀτταλος, καὶ τῶν ἱππέων
 τινὰς καὶ τῶν τοξοτῶν, εἰς ἐπικαμπὴν πρὸς τὸ ὀ-
 4 ρος τὸ κατὰ νότου ἔταξεν. ὧς τε κατὰ τὸ δεξιὸν
 αὐ-

(18) Ξενοφῶν ἀναγέγραφε] ἐν τῷ περὶ ἀναβάσεως βιβλ.
 α. ή, θ. καὶ ιζ'. ἔγραψεν, ὅτι τὸ μέσον ἔχουσιν οἱ βασι-
 λεῖς τῶν Περσῶν, καὶ οἱ ἄλλοι αὐτῶν στρατηγοί, ὅτι
 καὶ ἀσφαλέστερον πρὸς τὸν κίνδυνον ἂν εἴη τὸ μέρος του-
 τὸ, καὶ βῶον ἂν ἐντεῦθεν διαδιδόυντο τὰ παραγγέλματα
 τοῖς καὶ ἑκάτερα παρατεταγμένοις.

μέρος τὸ χωρίον ἦτον πλέον ἴσον καὶ ὁμαλόν· μέρος δὲ αὐτῶν ἔσειλε καὶ πρὸς τὸ ἀρισερόν ἀνω κατὰ τὸ ὅρος· ἐπειδὴ ὁμοῦς ἐφαίνοντο ἄχρηστοι καὶ ἐν ταῦθα διὰ τὴν σενοχωρίαν τοῦ τόπου, μετεκόμεσεν αὐτοὺς αὖτις ἐπὶ τὸ δεξιὸν πρὸς τοὺς ἄλλους· αὐτὸς δὲ ἵστατο εἰς τὸ μέσον παντὸς τοῦ στρατεύματος κατὰ τὸν νόμον τῶν Περσικῶν βασιλέων· τὸ δὲ νόημα τῆς τάξεως ταύτης Ξενοφῶν ὁ υἱὸς τοῦ Γρύλλου ἐξηγήσεν.

Γ'. Ἐν τούτῳ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἰδὼν πᾶν τὸ ἱππικὸν σχεδὸν τῶν ἐχθρῶν, ὅτι ἦλθεν εἰς τὸ ἀρισερόν αὐτοῦ κέρας ὡς πρὸς τὴν θάλασσαν, ἐν ᾧ αὐτὸς ἔταξεν αὐτόθι μόνον τοὺς Πελοποννησίους καὶ τοὺς ἄλλους συμμάχους ἱππεῖς, ἔσειλεν ἐκείσε καὶ τοὺς Θετταλοὺς παρευθὺς, μὲν προσαγὴν νὰ περιέλθωσιν ὀπισθεν συμπάσης τῆς φάλαγγος διὰ νὰ μὴ ἀφανῶσιν εἰς τοὺς ἐχθροὺς παντελῶς, ὅτι μετακομίζονται· ἔταξε δὲ καὶ ἔμπροσθεν τῶν ἱππέων ἐν τῷ δεξιῷ τοὺς προδρόμους· τῶν ὁποίων ἦτον ἡγεμῶν ὁ Πρωτόμαχος· καὶ τοὺς Παίονας· τῶν ὁποίων ἦτον ἡγεμῶν ὁ Ἀρίων· πρὸ δὲ τῶν πεζῶν αὖτις, τοὺς τοξότας· τῶν ὁποίων ἡγεμῶν ἦτον ὁ Ἀντίοχος· καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας· τῶν ὁποίων καὶ αὐτῶν ἡγεμῶν ἦτον ὁ Ἀτταλος· ἔταξε δὲ καὶ ἐκ τῶν ἱππέων τινὰς, καὶ τῶν τοξοτῶν κυκλικῶς πρὸς τὸ ὅρος, τὰ ὅπαιον ἔφε-
 ρεν

- (1) Κατιδὼν ὀλίγου] τὸ δὲ πλήρες, ὀλίγου δεῖν· τοῦτο δὲ ἀντὶ τοῦ, ὀλίγου δέοντες· ὅπερ διὰ τὸ ἀπρόσωπον εἶναι, κατ' αἰτιατικὴν ἀπολύτως ἐνέχεται· τὸ γὰρ δεῖν κατὰ συναίρεσιν ἐν ταῦθα αἰτιατικὴ ἢ εὐθεῖα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ δέον· ὥσπερ ἀπὸ τοῦ πλέον πλεῖν.
- (3) εἰς ἐπικαμπὴν πρὸς τὸ ὅρος τὸ κατὰ τὰ νώτου ἔταξεν] ἐπειδὴ γὰρ, ὑπερφλαγγήσαντος τοῦ Δαρείου

αὐτῷ τὴν φάλαγγα εἰς δύο κέρατα διέχουσαν τε-
τάχθαι, τὸ μὲν ὡς πρὸς Δαρεϊόντε, καὶ τοὺς πέ-
ραν τοῦ ποταμοῦ τοὺς πάντας Πέρσας· τὸ δέ, ὡς
πρὸς τοὺς ἐπὶ τῷ ὄρει κατὰ νότου σφῶν τεταγ-
5 μένους. Τοῦ δὲ εὐωνύμου προετάχθησαν, τῶν
μὲν πεζῶν, οἱ τε Κρήτες τοξόται, καὶ οἱ Θρᾷκες,
ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης· πρὸ τούτων δὲ ἡ ἵππος ἡκα-
τὰ τὸ εὐώνυμον. Οἱ δὲ μισθοφόροι ξένοι πᾶσιν
6 ἐπετάχθησαν. Ἐπεὶ δὲ οὔτε πυκνὴ αὐτῶν ἡ φά-
λαγξ κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ ἑαυτοῦ ἐφαίνετο, πο-
λύτε ταύτῃ ὑπερφαλαγγήσειν οἱ Πέρσαι ἐδόκουν,
ἐκ τοῦ μέσου ἐκέλευσε δύο Ἰλας τῶν ἑταίρων,
τὴν τε Ἀνθεβουσίαν, ἧς ἱλάρχης ἦν Περίδας ὁ Με-
νεσθέως, καὶ τὴν Λαγαίαν καλουμένην, ἧς ἡγεῖ-
το Παντόρδανος ὁ Κλεάνδρου, ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἀφα-
7 νῶς παρελθεῖν. Καὶ τοὺς τοξότας δὲ, καὶ μέρος
τῶν Ἀγριάνων, καὶ τῶν Ἑλλήνων μισθοφόρων
ἔστιν οὓς κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ αὐτοῦ ἐπὶ μεταποῦ
παραγαγὼν, ἐξέτεινεν ὑπὲρ τὸ τῶν Περσῶν κέρας
8 τὴν φάλαγγα. Ἐπεὶ γὰρ οἱ ὑπὲρ τοῦ ὄρους τε-
ταγμένοι οὔτε κατήεσαν, ἐκδομῆς τε ἐπ' αὐτοὺς
τῶν Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν ὀλίγων κιντὰ
πρόσκειν Ἀλεξάνδρου γενομένης, ῥαδίως ἀπο-
τῆς ὑπάρειας ἀνασταλέντες, εἰς τὸ ἄκρον ἀνέφυ-
γον, ἔγνω καὶ τοῖς κατ' αὐτοὺς τεταγμένοις δυ-
να-

κατὰ τὸ δεξιὸν κέρας τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὅσον τὸ ὄρος
διεχώρει πρὸς κόλπῳσι, ἔσχευ ἐναντίους καὶ ἐκ πλά-
γίου, ἔταξε τινας τῶν ἱππέων καὶ τῶν τοξοτῶν ἐπὶ τούτους·
ὥς τὸ δεξιὸν τὴν φάλαγγα εἰς δύο κέρατα μεμερίσθαι, ἔν
μὲν πρὸς Δαρείου αὐτόν, κατὰ μέτωπον, ἔν δὲ ἐγκαρσίως ὡς
ἐπὶ τοὺς πρὸς τῷ ὄρει τεταγμένους τῶν πολεμιῶν· ὅρα δὲ
ταῦτ' ἀκριβέστερον ἐν τῇ πίνακι τῆς μάχης. (5) οἱ μισθοφόροι

ρεν ὀπισθεν τοὺς ἔχθρους· ὥς τε τὸ δεξιὸν τῆς φά-
 λαγγος αὐτοῦ ἦτον διηρημένον εἰς δύο κέρατα, τὸ
 μὲν πρὸς τὸν Δαρεῖον, ἐναντίον εἰς τοὺς πέραν τοῦ
 ποταμοῦ ἀντιτεταγμένους Πέρσας, τὸ δὲ ἄλλο πρὸς
 τὸ ὄρος ἐναντίον εἰς τοὺς παρατεταγμένους ὀπισθεν
 ἐκ τῶν νώτων. Ἐν δὲ τῷ ἀρισερῷ αὐτοῖς προέταξεν
 ἐκ μὲν τῶν πεζῶν τοὺς τοξότας τοὺς Κρήτας, καὶ
 τοὺς Θράκας· τῶν ὁποίων ἡγεμῶν ἦτον ὁ Σιτάλκις·
 καὶ πρὸ τούτων τὸ ἵππικόν τὸ ἐν τῷ ἀρισερῷ παρα-
 τεταγμένον· οἱ δὲ μισθοφόροι ξένοι ἐτάχθησαν ὀ-
 πισθεν ἀπὸ ὅλους. Ἐπειδὴ ὁμοῦς ἔβλεπε κατὰ τὸ δε-
 ξιὸν μέρος, ἐν ᾧ ἴσατο καὶ αὐτὸς, ὅτι μήτε ἡ φά-
 λαγξ ἦτον τόσον πυκνή, καὶ οἱ Πέρσαι ἐφαίνοντο,
 ὅτι θέλουσι τὴν κυκλώσιν πολὺ διὰ τὴν ἑκτασίαν των,
 ἐπρόσαξε νὰ ἔλθωσι δύο τάγματα χωρὶς νὰ ἀποφα-
 νῶσιν ἐκ τοῦ μέσου ἀπὸ τὸ ἵππικόν τῶν ἐταίρων, τὸ
 Ἀνθεβούσιον δηλονότι, τὸ ὁποῖον ἡγεμόνα εἶχε τὸν
 Περίδαν τὸν υἱὸν τοῦ Μενεσθέως, καὶ τὸ ὀνομαζό-
 μενον Λάγιον, τοῦ ὁποίου ἡγεμῶν ἦτον ὁ Παντόρδα-
 νος ὁ υἱὸς τοῦ Κλεάνδρου· μετακινήσας δὲ καὶ τοὺς
 τοξότας, καὶ μέρος τῶν Ἀγριάνων, καὶ ἐκ τῶν μι-
 σθοφόρων Ἑλλήνων τινὰς πρὸς τὸ ἴδιον κέρας ἀπὸ τὸ
 ἔμπροσθεν μέρος, ἐξέτεινε τὴν φάλαγγα περαιτέρω
 τῆς ἀρισερᾶς πτέρυγος τῶν Περσῶν· καθότι, ἐπει-
 δὴ οἱ πρὸς τὸ ὄρος τεταγμένοι Πέρσαι μήτε αὐτοὶ
 κατέβαινον κάτω, ἀλλὰ μάλιστα ἔφρευγον ἀνωτέρω,
 ἰδόντες ὀλίγους τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἐξορμή-
 σαντας κατ' αὐτῶν ἐκ προσαγῆς Ἀλεξάνδρου, διὰ
 τοῦτο ἐσοχάσθη συμφέρον νὰ κατατάξῃ καὶ τοὺς

τούς

ξένοι πᾶσιν ἐπετάχθησαν] διώρῳσα τοῦτο ἀντὶ τοῦ ἐ-
 τάχθησαν ἐκ τοῦ ἀρίστου κώδικος κατὰ τὸν Γρονοβιον.
 (6) Ἀνθεβουσίαν] Ἀνθεμουσίαν ἐν τῷ ἀρίστῳ φέρεται

νατὸν ὃν χρήσασθαι ἐς ἀναπλήρωσιν τῆς φάλαγγος, ἐκείνοις δὲ ἱππέας τριακοσίους ἐπιτάξαι ἐξήρκεσεν.

- 1 ἰ. Οὕτω δὲ τεταγμένους χρόνου μὲν τινα προῆγεν ἀναπαύων, ὥστε καὶ πάνυ ἔδοξε σχολαία
- 2 γενέσθαι αὐτῶν ἡ πρόσδοξ. Τοὺς γὰρ βαρβάρους, ὅπως τὰ πρῶτα ἐτάχθησαν, οὐκέτι ἀντεπῆγε Δαρείος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ταῖς ὄχθαις, πολυλαχῇ μὲν ἀποκρήμνοις οὖσαις, ἔσι δὲ ὅπου καὶ χάρακα παρατείνας αὐταῖς, ἵνα εὐεφραδότερα ἐφραίνετο, οὕτως ἔμενευ. Καὶ ταύτῃ εὐθὺς δῆλος ἐγένετο τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον τῇ γνώμῃ δεδουλωμένος. Ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν τὰ στρατόπεδα, ἐνταυθὶ παριππεύων πάντα Ἀλέξανδρος, παρεκάλει ἄνδρας ἀγαθοὺς γίγνεσθαι, οὐ τῶν ἡγεμόνων μόνον τὰ ὀνόματα ζῶν τῷ πρέποντι κόσμῳ ἀνακαλῶν, ἀλλὰ καὶ ἱλάρχας καὶ λοχαγοὺς ὀνομασί' καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, ὅσοι κατ' ἀξίωσιν, ἥτινα ἀρετὴν γνωριμώτεροι ἦσαν· καὶ αὐτῷ πανταχόθεν βοή ἐγένετο, μὴ διατρίβειν,
- 4 ἀλλὰ ἐσθάλλειν ἐς τοὺς πολεμίους. Ο' δὲ ἦγεν ἐν τάξει ἔτι τὰ μὲν πρῶτα, καί περ ἐν ἀπόπτῳ ἤδη ἔχων τὴν Δαρείου δύναμιν, βάδην, τοῦ μὴ διασπασθῆναί τι ἐν τῇ ζυγνυομένῃ πορείᾳ κυ-
- 5 μῆναν τῆς φάλαγγος. Ὡς δὲ ἐντὸς βέλους ἐγίγνον-

κάδικι κατὰ Γρονόβιον. καὶ ἦν πόλις Ἀνθιμουῦς λαμπρὰ ἐν Μακεδονίᾳ· ἦν δὲ καὶ ἐπαρχία τις ἐν τῇ μέσῃ τῶν ποταμῶν, ἐξ ἐκείνης ὕψερυν ἴσως τὴν ἐπανουμίαν λαβοῦσα.

(3) ὅσοι κατ' ἀξίωσιν ἥτινα ἄλλην ἀρετὴν] τὸ μὲν κατ' ἀξίωσιν, ἥτοι ὑπόληψιν ἢ τὸ ἀξίωμα δηλοῖ· τὸ δὲ κατ' ἀρετὴν, τὰ ἔνδοξα ἔργα. (4) καί περ ἐν ἀπόπτῳ ἤδη ἔχων τοῦ Δαρείου τὴν δύναμιν] τὸ, ἄποπτον, τὸ, τε

τοὺς μετὰ τῶν ἄλλων καὶ αὐτῶ νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν φάλαγγα· ἐναντίον δὲ ἐκείνων ἐφάνη ἀρκετὸν νὰ ἀντιτάξῃ μόνον τριακοσίους ἰππεῖς.

ἱ. Οὕτω λοιπὸν ἐπροχώρει ὀλίγον καιρὸν μετὰ ἀνέσεως, ἔχων τεταγμένην τὴν στρατιάν, ὥς ἐφάνη πολλὰ ἀργὸς εἰς τὸ νὰ πλησιάσῃ πρὸς τοὺς ἔχθρους· οἱ ὅποιοι ἐν ᾧ τόπῳ ἐτάχθησαν κατ' ἀρχάς, αὐτοῦ ἐστάθησαν μέχρι τέλους, εἰς τὰς ὕχθας δηλονότι τοῦ παταμοῦ· αἱ ὅποιαι εἰς τὰ περισσότερα μέρη ἦσαν ἀπόκριμνοι· εἰς δὲ τὰ ὀμαλώτερα ἐτάθησαν παρὰ τοῦ Δαρείου καὶ χαρακώματα· ὅστις ἔμεινεν αὐτοῦ μέχρι τέλος, καὶ ἐντεῦθεν ἐφάνη, ὅτι ἐφοβήθη εὐθύς τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸ ἐράτευμα. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπλησίασαν πρὸς ἀλλήλα τὰ ἐρατεύματα, τότε τρέχων ὁ Ἀλέξανδρος ἐφίππῳ εἰς ὅλον τὸ ἐράτευμα, ἐπαραινόμενος πάντας νὰ δείξωσι γενναϊότητα, ἀναφέρων τὰ ὀνόματα ὅχι μόνον τῶν ἡγεμόνων μετὰ ἐπαίνων, ἀλλὰ καὶ χιλιάρχων καὶ λοχαγῶν, καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, ὅσοι ἦσαν ὀνομαστοὶ διά τινα ἰδιαιτέραν ἀρετὴν ἢ ἀξίωμα· καὶ ἐφώναζον ἅπαντες πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν, νὰ μὴ διατρίβῃ, ἀλλὰ νὰ ὀρμήσῃ ἐναντίον τῶν πολεμίων. Οἱ δὲ Ἀλέξανδρος μὲ ὅλον, ὅτι εἶχεν ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡδὴ τοῦ Δαρείου τὸ ἐράτευμα, ὅμως ἐκίνει τὴν στρατιάν εἰς τοῦ ἔμπροσθεν μετὰ τάξεως ἔτι καὶ ἀναπαύσεως.

διὰ

πόρρωθεν θεωρούμενον, καὶ τὸ πᾶντὴ σημαίνει ἀδύνατον· τέως δ' οὖν ἐνταῦθα τὸ πρῶτον ἔμοιγε ἀμεινον· ὑπομονὴν γὰρ τινὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου ὁ λόγος ἐμφαίνει παρὰ φύσιν τῆς αὐτοῦ ὀξύτητος εἰς τὰ ἔργα, καὶ τοῦτο ἵνα μὴ διασπασθῇ ἡ φάλαγγς αὐτῷ· ὅπερ καὶ συνέβη μετὰ μικροῦ ὀξύτερον αὐτοῦ εἰσβαλόντος· οὕτω δὲ καὶ κατωτέρω κδ'. 6. (4) κυμῆναν τῆς φάλαγγος·] οὕτω καὶ Ξενοφῶν τῷ ῥήματι

γινουτο, πρῶτοι δὲ οἱ κατ' Ἀλέξανδρον, καὶ αὐ-
 τὸς Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τεταγμένος, ὁρῶ-
 μω ἐς τὸν ποταμὸν ἐνέβαλλον, ὥς τῇ τε ὁρῷ· ἡτι-
 τῆς ἐφοδοῦ ἐκπλῆξαι τοὺς Πέρσας, καὶ τοῦ θῆσ-
 σον ἐς χεῖρας ἐλθόντας, ὀλίγα πρὸς τῶν τοξο-
 τῶν βλάπτεσθαι. Καὶ ξυνέβη ὅπως εἴκατεν Ἀ-
 6 λέξανδρος. Εὐθύς γὰρ ὥς ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐ-
 γένετο, τρέπονται τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος οἱ
 τῷ ἀριστερῷ κέρατι ἐπιτεταγμένοι· καὶ ταύτη
 μὲν ἐνῖκα λαμπρῶς Ἀλέξανδρός τε καὶ οἱ ἀμφ'
 7 αὐτόν· οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ μισθοφόροι, οἱ σὺν Δα-
 ρείῳ, ἣ διέσχε τῶν Μακεδόνων ἡ φάλαξ, ὥς ἐπὶ
 8 τὸ δεξιὸν κέρας παραβραγεῖσα, (ὅτι Ἀλέξανδρος
 μὲν σπουδῇ ἐς τὸν ποταμὸν ἐμβαλὼν, καὶ ἐν χερ-
 σὶ τὴν μάχην ποιήσας, ἐξώθει ἤδη τοὺς ταύτη
 τεταγμένους τῶν Περσῶν· οἱ δὲ κατὰ μέσον τῶν
 Μακεδόνων, οὔτε τῇ ἴσῃ σπουδῇ ἠψάντο τοῦ ἔρ-
 γου, καὶ πολλαχῇ κρημνιάδεσι ταῖς ὁχδαῖς ἐν-
 τυγχάνοντες, τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγος οὐ δυ-
 9 νατοὶ ἐγένοντο ἐν τῇ αὐτῇ τάξει διασώσασθαι)
 ταύτη ἐμβάλλουσι οἱ Ἕλληνες τοῖς Μακεδόσιν,
 ἣ μάλιστα διεσπασμένην αὐτοῖς τὴν φάλαγγα
 10 κατεῖδον. Καὶ τὸ ἔργον ἐνταῦθα καρτερόν ἦν, τῶν
 μὲν ἐς τὸν ποταμὸν ἀπώσασθαι τοὺς Μακεδόνας,
 καὶ τὴν νίκην τοῖς ἤδη φεύγουσιν σφῶν ἀνασώ-
 σασθαι· τῶν Μακεδόνων δὲ, τῆς τε Ἀλεξάνδρου
 ἤδη φαινομένης εὐπραγίας μὴ λειψθῆναι, καὶ τὴν
 δόξαν τῆς φάλαγγος, ὥς ἀμάρχου δὴ ἐς τὸ τότε
 11 διαβεβοημένης μὴ ἀφανίσαι. Καί τι καὶ τοῖς γέ-

νε-

τι τούτῳ ἐχρήσατο· ὥς δὲ πορευομένων ἐξεκύναιεν τι
 τῆς φάλαγγος, τὸ ἐπιλειπομενον ἤρξατο δρόμῳ θεῖν.
 (8) ἐξώθει] διώρθωσα τοῦτο ἀντὶ τοῦ ἐξώθη. (9)

διὰ νὰ μὴ διασπασθῇ ἡ φάλαγγς κατὰ τι μέρος εἰς τὴν ταχεῖαν ὁδόν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐφθασαν εἰς βολὴν τῶν τοξευμάτων, πρῶτος ὁ Ἀλέξανδρος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἀπὸ τῆς δεξιᾶς πτέρυγος τρέχοντες, ἐμβῆκαν εἰς τὸν ποταμὸν, διὰ νὰ φέρωσι τοὺς Πέρσας εἰς ἐκπληξιν μὲ τὴν ὀξύτητα τῆς ὁρμῆς, καὶ νὰ προφθάσουν νὰ μὴ βλαφθῶσι τόσον πολλὰ ἀπὸ τοὺς τοξότας· καὶ συνέβη αὐτῶ, καθὼς ἐσυμπέραιναν ὁ Ἀλέξανδρος· ἐπειδὴ καθὼς ἦλθον εἰς χεῖρας, ὅσοι ἐκ τῶν Περσῶν ἦσαν εἰς τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα τεταγμένοι, ἐτράπησαν εὐθὺς εἰς φυγὴν· καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἐνικοῦσαν φανερά κατὰ τοῦτα τὸ μέρος· οἱ δὲ Ἕλληνες, τοῦ Δαρείου οἱμισθοφόροι, ἰδάντες τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα διεσχισμένην κατὰ τὸ δεξιὸν κέρας αὐτῶν, ὥρμησαν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο· καθότι ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ἔτρεξεν εὐθὺς εἰς τὸν ποταμὸν μὲ μεγάλην ὁρμὴν, καὶ ἐνταῦθα ἔλθων εἰς χεῖρας ἀπωθοῦσεν ὀπίσω τοὺς Πέρσας· οἱ δὲ ἄλλοι Μακεδόνες κατὰ τὸ μέσον ἤρχοντο ἐν τάξει βραδέως καὶ μάλις, ἐπειδὴ ἀπαντοῦσαν πολλαχθῆ τὰς ὀχθὰς κρημνώδεις, δὲν ἐδύναντο νὰ φυλάξωσι τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγος εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν αἰεὶ· κατὰ τοῦτο λοιπὸν τὸ διάσχιμα ὥρμησαν οἱ Ἕλληνες ἐναντίον τῶν Μακεδόνων· καὶ ἐνταῦτα ἐγίνετο ἡ μάχη ἰσχυροτάτη, ἐπειδὴ ἐφιλοτιμοῦντο οἱ μὲν Ἕλληνες νὰ ἐξώσωσι τοὺς Μακεδόνες κατὰ τοῦ ποταμοῦ, καὶ νὰ ἀνασώσωσι τὴν νίκην εἰς τοὺς φεύγοντας Πέρσας· οἱ δὲ Μακεδόνες αὖθις ἐξ ἐναντίας νὰ μὴ προδώσασιν τὴν ἡδὴ φαινομένην εὐτυχίαν τοῦ

Α'.

ταύτῃ ἐμβάλλουσιν οἱ Ἕλληνες] καθ' ὃ μέρος δηλοῦσι προχωρήσας Ἀλέξανδρος, διέσχισε τὴν τάξιν. (10) τὴν δόξαν μὴ ἐφάνισαι] διόρθωσα τοῦτο ἀντὶ τοῦ, δόξης·

νεσι, τῷ τε Ἑλληνικῷ καὶ τῷ Μακεδονικῷ, φιλο-
 12 τιμίας ἐνέπεσεν ἐς ἀλλήλους. Καὶ ἐνταῦθα πίπτει
 Πτολεμαῖός τε ὁ Σελεύκου, ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμε-
 νος, καὶ ἄλλοι ἐς εἴκοσι μάλιστα καὶ ἑκατὸν, τῶν
 οὐκ ἡμελημένων Μακεδόνων.

- 1 ιά. Ἐν τούτῳ δὲ αἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τὰ
 ξεις, τετραμμένους ἤδη τοὺς κατὰ σφᾶς τῶν Περ-
 σῶν ὄρῶντες, ἐπὶ τοὺς ξένους τε τοὺς μισθοφό-
 ρους τοὺς Δαρείου, καὶ τὸ πονοῦμενον σφῶν ἐπικάμ-
 ψαντες, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀπώσαντο αὐτούς· καὶ
- 2 κατὰ τὸ παρεβῶγός τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος
 ὑπερφαλαγγήσαντες, ἐς τὰ πλάγια ἐμβελήκο-
- 3 τες ἤδη, ἔκοπτον τοὺς ξένους· καὶ οἱ ἵππεῖς δὲ
 οἱ τῶν Περσῶν κατὰ τοὺς Θεσσαλοὺς τεταγμέ-
 νοι, οὐκ ἔμειναν ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ· ἐν αὐτῷ τῷ
 ἔργῳ, ἀλλ' ἐπιδιαβάντες εὐρώσως ἐνέβαλλον εἰς
- 4 τὰς Ἰλίας τῶν Θετταλῶν· καὶ ταύτῃ ξυνέσκη ἵπ-
 πομαχία κρατερὰ· οὐδὲ πρόσθεν ἐνέκλιναν οἱ Πέρ-
 σαι, πρὶν Δαρεῖόν τε πεφευγότα ἥσθοντα, καὶ
 πρὶν ἀποβῆναι σφῶν τοὺς μισθοφόρους συγ-
 κοπέοντας ὑπὸ τῆς φάλαγγος· τότε δὲ ἤδη λαμ-
 πράτε καὶ ἐκ πάντων ἡ φυγὴ ἐγίγνετο· καὶ οἷτε
- 5 τῶν Περσῶν ἵπποι ἐν τῇ ἀναχωρήσει ἑκακοπά-
 δουν, βαρέως ὀπλισμένους τοὺς ἐμβάτας σφῶν
 φέροντες, καὶ αὐτοὶ οἱ ἵππεῖς κατὰ σενᾶς ὁδοὺς,
 πληθεῖ τε πολλοὶ, καὶ πεφοβημένοι, σὺν ἀτα-
 ξίᾳ

οὕτω γὰρ καὶ τοῖς χειρογράφοις κατὰ Γρονόβιον φέρε-
 ται· ἢ ἐννοητέον μέρος τῆς δόξης.

(1) Καὶ τὸ πονοῦμενον σφῶν ἐπικάμψαντες] εἰς βοή-
 θειαν δηλονότι τῆς φάλαγγος τῶν ἄλλων Μακεδόνων, οἵ-
 τινες εὐκύντο παρὰ τῶν παρὰ τῷ Δαρείῳ μισθοφόρων
 Ἑλλήνων, (3) ἀλλ' ἐπιδιαβάντες] ἐξωσθέντων τῶν Θετ-

Ἀλεξάνδρου, καὶ νῦν μὲν ἀποσφύσσῃ κατὰ τι τῆς Μακεδονικῆς φάλαγγος τὴν ὑπόληψιν· ἣτις ἐφημίζετο ἐν τῷ τότε ἀκαταμάχητος· ἐνέπεσε δὲ καὶ φιλοτιμίατις μεταξὺ τῶν δύο γενῶν, τοῦ Ἑλληνικοῦ δηλονότι καὶ τοῦ Μακεδονικοῦ πρὸς ἀλλήλους· καὶ ἐνταῦθα φρονεῖται Πτολεμαῖος ὁ ὕψος τοῦ Σελεύκου, ἀφ' οὗ ἔδειξε μεγάλην ἀνδραγαθίαν, καὶ ἄλλοι πρὸς τούτῳ ἐκ τῶν λαμπρῶν Μακεδόνων ἕως ἑκατὸν καὶ εἴκοσι.

ιά. Ἐν τούτῳ δὲ τὰ πάγματα τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀπὸ τὴν δεξιᾶν πτέρυγα, ἀφ' οὗ εἶδον τοὺς ἀντιπαρατεταγμένους Πέρσας τραπέντας ἤδη εἰς φυγὴν, ἐπέσρεψαν εὐθύς ἐναντίον τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων τοῦ Δαρείου, καθ' ὃ μέρος ἐνικούσαν τοὺς Μακεδόνας, καὶ κυκλώσαντες αὐτοὺς τατὰ τὸ διαββαγὲν μέρος τῆς Περσικῆς στρατιάς, καὶ προσπεσόντες ἀπὸ τὰ πλάγια, ἀπωθούσαν αὐτοὺς βαρέως· οἱ δὲ ἱππεῖς αὐθις τῶν Περσῶν οἱ τεταγμένοι ἐναντίον τῶν Θετταλῶν, δὲν ἐσάθισαν ἐντεῦθεν τοῦ ποταμοῦ ἐν τῇ μάχῃ, ἀλλὰ διαβάντες εἰς τὸ ἀντιπέρασ ἀνδρείως, ὥρμησαν εἰς τὰς τάξεις αὐτῶν· καὶ ἐνταῦθα ἐγίνε μία ἰσχυροτάτη ἱππομαχία· καὶ μῆτε ἐτράπησαν εἰς φυγὴν οἱ Πέρσαι ἐντεῦθεν, πρὶν νῦν μάθωσιν, ὅτι ἐφυγεν ὁ Δαρεῖος, καὶ πρὶν νῦν διαββαγῶσιν ἀπ' αὐτῶν οἱ μισθοφόροι, διακοπέντες ἀπὸ τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα· καὶ τότε τέλος πάντων τρέπονται σύμπαντες φανερά εἰς φυγὴν· καὶ οἱ ἵπποι τῶν Περσῶν πολλὰ ἐκακοπαθοῦσαν εἰς τὴν φυγὴν, ἔχοντες τοὺς ἐπιβάτας αὐτῶν βαρέως καθεπλισμένους· καὶ αὐτοὶ οἱ ἱππεῖς, ὄντες πληθὺς πολυ-

λύ,

ταλῶν, καὶ διαβάντων πάλιν τὸν ποταμὸν, ἐπιδιέβησαν καὶ οἱ Πέρσαι κατόπιν ἐξωθούμεντοι καὶ κόπτοντες· ὅρα

ξίμ' ἀποχωροῦντες, οὐ μείον ὑπ' ἀλλήλων κατα-
 πατούμενοι, ἢ πρὸς τῶν διωκόντων πολεμίων
 ἐβλήπτοντο, καὶ οἱ Θεσσαλοὶ εὐρώεως αὐτοῖς ἐ-
 πέκειντο· ὥς οὐ μείον ἢ ὡς πεζῶν κίνος ἐν τῇ
 6 φυγῇ τῶν ἵππέων ἐγίγνετο. Δαρεῖος δὲ, ὡς αὐτῷ
 τὸ πρῶτον ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐφοβήθη τὸ κέρας τὸ
 εὐώνυμον, καὶ ταύτῃ ἀποβήμενον κατεῖδε
 τοῦ ἄλλου στρατοπέδου, εὐθύς, ὡς εἶχεν, ἐπὶ
 τοῦ ἄρματος σὺν τοῖς πρώτοις ἔφρουγε· καὶ ἔσε-
 μὲν ἑταλοῖς χωρίαις ἐν τῇ φυγῇ ἐτύγχανεν, ἐπὶ
 7 τοῦ ἄρματος διεσώζετο. Ὡς δὲ φάραγγί τε καὶ
 ἄλλαις δυσχωρίαις ἐνέκυρσε, τὸ μὲν ἄρμα ἀπο-
 λείπει αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀσπίδα, καὶ τὸν κἀνδυν
 ἐκδύς· ὁ δὲ καὶ τὸ τόξον ἀπολείπει ἐπὶ τοῦ ἄρ-
 ματος· αὐτὸς δὲ ἵππον ἐπιβάς ἔφρουγε. Καὶ ἡ νύξ
 οὐ διὰ μακροῦ ἐπιγινομένη ἀφείλετο αὐτὸν, τὸ
 8 πρὸς Ἀλεξάνδρου ἀλῶναι. Ἀλέξανδρος γάρ, ἔσε-
 μὲν φάος ἦν, ἀνὰ κράτος ἐδίωκεν· ὡς δὲ συνε-
 σκόταζέ τε ἤδη, καὶ τὰ πρὸ παδῶν ἀφανῆ ἦν, ἔς
 τὸ ἔμπαλιν ἐτρίπετο ὡς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.
 Τὸ μὲν τοι ἄρμα τὸ Δαρείου ἔλαβε, καὶ τὴν ἀσπί-
 9 δα ἐπ' αὐτῷ, καὶ τὸν κἀνδυν, καὶ τὸ τόξον. Καὶ
 γὰρ καὶ ἡ δίαξις βραδυτέρα αὐτῷ ἐγεγόνει, ὅτι
 ἐν τῇ πρώτῃ παραβῆξει τῆς φάλαγγος ἐπιστρέ-
 ψας καὶ αὐτὸς, οὐ πρόσθεν ἐς τὸ διώκειν ἐτρί-
 πετο, πρὶν τοὺς τε μισθοφόρους τοὺς ξένους καὶ
 τὸ

δ' ὅπως ἡ νίκη ἦν τοῦ Δαρείου, εἰμὴ αὐτὸς πάνυ ἀνα-
 ξίως καὶ μαλακῶς, τοὺς κατὰ τὸ εὐώνυμον ἰδὼν τρεπο-
 μένους μόνον, ἐτρέπετο εἰς φυγὴν. (5) οὐ μείον ὑπ'
 ἀλλήλων καταπατούμενοι] προσθετέον τοῦ, ἦσαν, εἰς
 ἀπόδοσιν τῆς εὐθείας, ἢ διορθωτέον τὸ μετοχικὸν εἰς
 ῥῆμα οὕτω, καταπατοῦντο· ἄλλως γὰρ δυσχερῶς ἀπα-

λὺ, καὶ συμπύπτοντες ἅμα κατὰ ξενὰς ὁδοὺς μὲ φθόνον καὶ ἀταξίαν μεγάλην, κατεπατοῦντο καὶ ὑπ' ἀλλήλων ἐπίσης, καὶ ὑπὸ τῶν καταδιωκόντων ὅπισθεν πολεμίων ἐβλάπτοντο· καὶ μάλιστα ὑπὸ τῶν Θετταλῶν, οἱ ὅποιοι κατεδίωκον αὐτοὺς χωρὶς ἄνεσιν· ὥστε ὁ φόβος καὶ ἡ φθορὰ τῶν ἰππέων ἐν τῇ φυγῇ ἦτον ὁμοία, καθὼς συμβαίνει εἰς τοὺς πεζοὺς. Ὁ δὲ Δαρεῖος, καθὼς εἶδε τὸ ἀρισερὸν αὐτοῦ πτερὺν πεφροτισμένον ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ διεβρίγημένον ἀπὸ τὸ ἄλλον στρατόπεδον, εὐθὺς καθὼς εὐρίσκετο, ἔφευγεν εἰς τὴν ἄμαξαν μετὰ τῶν ἄλλων πρώτων Περσῶν· καὶ ἐν ὧν μὲν ἀπαντοῦσεν ὁμαλοὺς ἔμπροσθεν τόπους εἰς τὴν φυγὴν, ἔφευγεν εἰς τὴν ἄμαξαν· ἀφ' οὗ ὁμοῦ ἔφθασεν εἰς φάραγγας τινας, καὶ εἰς ἄλλας κακοτοπίας, ἀφῆκε τὴν ἄμαξαν, καὶ τὴν ἀσπίδα, καὶ τὸ τόξον ἐπὶ τῆς ἀμάξης, ἐκδυθεὶς δὲ καὶ τὸν κίνδυνον, καὶ ἀναβὰς εἰς ἵππον, ἔφευγεν ἔμπροσθεν· καὶ μετ' ὀλίγον ἐλθούσης τῆς νυκτὸς μόλις ἀπέφυγε τὸ νὰ πέσῃ αἰχμάλωτος εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ἐπειδὴ ὁ Ἀλέξανδρος, ἐν ὧν ἔτι ἦτον ἡμέρα, ἐδίωκε κατὰ κράτος· καθὼς συνεσκότασεν ὁμοῦ, καὶ δὲν ἔβλεπεν ἔμπροσθεν, ἐτράπη ὀπίσσω πρὸς τὸ στρατόπεδον. Ὡς τίσιν τὴν ἄμαξαν τοῦ Δαρείου, καὶ τὴν ἀσπίδα, καὶ τὸ τόξον, καὶ τὸν κίνδυνον ἐπάνω εἰς αὐτὴν, αὐτὰ τὰ ἔλαθεν ἅπαντα· καθότι καὶ ἡ δίωξις αὐτοῦ δὲν ἐγίνε τόσον σφοδρὰ ἐξ ἀρχῆς, ὅτι ἐτράπη καὶ αὐτὸς πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ὅταν τὸ πρῶτον διεβράγῃ ἡ φύλαγξ, καὶ δὲν ἐδίωκε πλέον,

δίδονται. (7) ὁ δὲ καὶ τὸ τόξον ἀπολείπει] τὸ, ὃ δὲ ἀντωνυμικὸν προσεζέμενον παράδοξον τί ἐμφαίνει τὸ πρᾶγμα. (7) τὸ πρὸς Ἀλεξάνδρου ἄλῳσαι] διώρσασα τοῦτο, αὐτὸ τοῦ, τὸ πρὸς Ἀλέξανδρον ἄλῳσαι σωλίκον.

- τὸ τῶν Περσῶν ἱππικὸν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀπώ-
 10 σθένετας κατεΐδε. Τῶν δὲ Περσῶν ἀπέθανον μὲν
 Ἀρσάμης καὶ Ῥεομίθρης καὶ Ἀτιζύης, τῶν ἐπὶ
 Γρανικῷ ἠγυσαμένων τοῦ ἱππικοῦ· ἀποθνήσκει
 δὲ καὶ Σαδάκης ὁ Αἰγύπτου σατράπης, καὶ Βου-
 11 θάκης, τῶν ἐντίμων Περσῶν. Τὸ δὲ ἄλλο πλῆ-
 θος, εἰς δέκα μάλιστα μυριάδας, καὶ ἐν τούτοις,
 ἱππεῖς ὑπὲρ τοὺς μυριάδας· ὥστε λέγει Πτολεμαῖος
 ὁ Λάγου, ξυνεπισπόμενος τότε Ἀλεξάνδρῳ, τοὺς
 μετὰ σφῶν διώκοντας Δαρεῖον, ὡς ἐπὶ φάραγ-
 γί τινι ἐν τῇ διώξει ἐγένοντο, ἐπὶ τῶν νεκρῶν
 12 διαδῆναι τὴν φάλαγγα. Τότε στρατόπεδον τὸ Δα-
 ρεῖου εὐθὺς ἐξ ἐφοδίου ἐάλω, καὶ ἡ μήτηρ, καὶ ἡ
 γυνή, αὐτῇ δὲ καὶ ἀδελφὴ Δαρεῖου, καὶ υἱὸς Δα-
 ρεῖου νήπιος, καὶ θυγατέρες δύο ἐάλωσαν, καὶ
 ἄλλαι ἀμφ' αὐτάς Περσῶν τῶν ὁμοτίμων γυναῖ-
 κες οὐ πολλαί. Οἱ γὰρ ἄλλοι Πέρσαι τὰς γυναῖ-
 κας σφῶν ζῶν τῇ ἄλλῃ κατασκευῇ εἰς Δαμασκὸν
 13 ἔτυχον ἐσαλκότες· ἐπεὶ καὶ Δαρεῖος τῶν τε χρη-
 μάτων τὰ πολλὰ, καὶ ὅσα ἄλλα μεγάλῳ βασι-
 λεῖ εἰς πολυτελῆ διαίταν, καὶ στρατευομένῳ ὁμῶς
 συνέπεται, πεπόμεναι εἰς Δαμασκὸν· ὥστε ἐν τῷ
 στρατεύματι οὐ πλείονα ἢ τρισχίλια τάλαντα ἐά-
 14 λω. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν Δαμασκῷ χρήματα ὀλίγου
 ὕψερρον ἐάλω ὑπὸ Παρμενίωνος ἐπ' αὐτὸ τοῦτο σα-
 λέντος. Τοῦτο τέλος τῇ μάχῃ ἐκείνῃ ἐγένετο, ἐ-
 πὶ

(11) ὡς ἐπὶ φάραγγι τινὶ ἐγένοντο] διώρθασα τὸ φά-
 ραγγι αὐτὴ τοῦ φάλαγγι· οὕτω γὰρ καὶ τῷ ἀρίστῳ κα-
 τὰ Γροσόβιον κώδικι φέρεται· ἦσαν δὲ φάραγγες αὐτό-
 ρι, αἷς καὶ Δαρεῖος ἐγκύρσας ἀπέλισε τὸ ἄρμα, ὡς ἀ-
 ρωτέρῳ 7. εἴρηται· ἄλλως δὲ ἀδιανόητον ἂν εἴη. (12)
 τῶν ὁμοτίμων] τῶν πρωτεύοντων παρὰ Δαρεῖον Περσῶν

πλέον, ἕως οὗ εἶδε τοὺς μισθοφόρους Ἕλληνας καὶ τοὺς ἱππεῖς τῶν Περσῶν διωχθέντας ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. Ἐκ δὲ τῶν Περσῶν ἐφρονεύθησαν ὁ Ἀρσάμης καὶ ὁ Ῥεομίθρης, καὶ ὁ Ἀττιζύης· οἵ τινες ἦσαν ἐκ τῶν ἡγεμόνων τοῦ ἱππικοῦ ἐν τῷ Γρανικῷ ποταμῷ· ἐφρονεύθη δὲ πρὸς τούτοις καὶ ὁ Σαβάκης ὁ Σατράπης τῆς Αἰγύπτου, καὶ ὁ Βουδάκης ἐκ τῶν ἐντίμων Περσῶν· ἐκ δὲ τοῦ ἄλλου πλήθους ἐφρονεύθησαν περίπου ἑκατὸν χιλιάδες· καὶ μεταξὺ τούτων ὑπὲρ τὰς δέκα χιλιάδας ἱππεῖς· ὥς τε κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Πτολεμαίου· ὅστις ἠκολούθει ἐν τῷ τότε τοῦ Ἀλεξάνδρου τὴν στρατίαν, οἱ διακόντες τὸν Δαρεῖον μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, καθὼς ἐν τῇ διώξει ἐφθασαν εἰς μίαν φάραγγα, διέβησαν ἐπάνω νεκρῶν σωμαμάτων ὅλη ἡ φάλαγξ. Οὔτε δὲ καὶ πᾶν τὸ στρατόπεδον τοῦ Δαρείου αἰχμαλωτίσθη, καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Δαρείου ὁμοίως, καὶ ἡ γυνή, καὶ ἡ ἀδελφή, καὶ εἰς ἡὸς αὐτοῦ νήπιος, καὶ δύο θυγατέρες· καὶ πρὸς τούτοις καὶ ἄλλαι γυναῖκες ὀλίγαι ἐκ τῶν ὁμοτίμων Περσῶν· καθότι τὰς ἄλλας γυναῖκας οἱ Πέρσαι τὰς εἶχαν σείλη εἰς τὴν Δαμασκὸν· ἐπειδὴ καὶ ὁ Δαρεῖος τὰ περισσότερα χρήματα, καὶ ὅσα ἄλλα πολυτελεῖ συνηθίζουσιν οἱ βασιλεῖς τῶν Περσῶν νῦν ἔχουσι καὶ εἰς τὰς ἐκστρατείας, τὰ εἶχε σείλη εἰς Δαμασκὸν· ὥς τε ὁ Ἀλεξάνδρος δὲν εὗρεν εἰς τὸ στρατόπεδον περισσότερα ἀπὸ τρισχίλια τάλαντα· ἀλλὰ πέμψας εὐδύς τὸν Παρμενίωνα εἰς τὴν Δαμασκὸν, ἔλαβε καὶ τὰ ἄλλα ἐκεῖσε μετ' ὀλίγας ἡμέρας. Τοῦτο λοιπὸν τὸ τέλος ἔλαβεν ἡ μάχη ἐκείνη κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ

Α΄ρ-

κατὰ βασιμὸν ἀξιώματος· διέλθε δὲ τὸ πρῶτον τοῦ Ξενοφῶντος περὶ Κύρου παιδείας.

πὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Νικοστράτου, μὴνὸς Μακτιριαῶνος.

- 1 1β'. Τῇ δὲ ὕστεραίᾳ, καίπερ τετραμένος τὸν μῆ-
 ρὸν Ἀλέξανδρος ξίφει, ὅμως δὲ τοὺς τραυματίας
 ἐπῆλθε, καὶ τοὺς νεκροὺς ξυναγαγὼν, ἔθαψε
 μεγαλοπρεπῶς, σὺν τῇ δυνάμει πάσῃ ἐκτεταγ-
 2 μένῃ λαμπρότατα ὥς ἐς πόλεμον· καὶ λόγῳ τε
 ἐπεκρίσμησεν, ὅσοις τὶ διαπρεπὲς ἔργον ἐν τῇ μά-
 χῃ ἢ αὐτὸς ξυνέγνω εἰργασμένον, ἢ ἀκοῇ συμ-
 φωνούμενον ἔλαβε, καὶ χρημάτων ἐπιδόσει ὥς
 3 ἐκάσους σὺν τῇ ἀξίᾳ ἐτίμησε. καὶ Κιλικίας μὲν
 ἀποδεικνύει σατράπην Βάλακρον, τὸν Νικάνορος,
 ἓνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασιλικῶν· ἀντὶ
 δὲ τούτου ἐς τοὺς σωματοφύλακας κατέλεξε Μέ-
 νητα τὸν Διονυσίου· ἀντὶ δὲ Πτολεμαίου τοῦ
 Σελεύκου, τοῦ ἀποθανόντος ἐν τῇ μάχῃ, Πολυ-
 πέρχοντα τὸν Σιμρίου ἄρχειν ἀπέδειξε τῆς ἐκείνου
 4 τάξεως. καὶ Σολεῦσιν τὰ τε πεντήκοντα τάλαντα,
 ἃ ἔτι ἐνδεᾶ ἦν ἐκ τῶν ἐπιβληθέντων σφίσι χρημα-
 5 των, ἀνῆκε, καὶ τοὺς ὁμήρους ἀπέδωκεν. Ὁ δὲ
 οὐδὲ τῆς μητρὸς τῆς Δαρείου, οὐδὲ τῆς γυναικὸς
 ἢ τῶν παίδων ἠμέλησεν· ἀλλὰ λέγουσί τινες τῶν
 τὰ Ἀλεξάνδρου γραφάντων, τῆς νυκτὸς αὐτῆς
 ἢ ἀπὸ τῆς διώξεως τῆς Δαρείου ἐπανῆκεν, ἐς τὴν
 σκηνὴν παρελθόντα αὐτὸν τὴν Δαρείου, ἣτις αὐ-
 τῷ ἐξηρημένη ἦν, ἀκοῦσαι γυναικῶν οἰμωγὴν καὶ
 ἄλλον τοιοῦτον θόρυβον οὐ πόρρω τῆς σκηνῆς·
 πυθέσθαι οὖν αἵτινες γυναῖκες, καὶ ἀνθ' οὗτου
 οὕ-

(2) Ἡ ἀκοῇ συμφωνούμενον] παρὰ πολλῶν συμφώνως
 λεγόμενον ἤκουσεν· ἐν δὲ τῷ ἀρίστῳ κώδικι ἀντὶ τοῦ ἔλα-
 βεν, ἔμαθον φέρεται. (4) ἃ ἔτι ἐνδεᾶ ἦν] ἅπερ οὐκ
 ἀπεδεδώκεσαν ἐκ τῶν διακοσίων, ἃ αὐτοῖς ζημίαν ἐπέ-

Ἀρχοντας Νικοστράτου εἰς τὰς Ἀθήνας κατὰ μῆνα Ἰανουάριον.

ιβ'. Τὴν δευτέραν δὲ ἡμέραν μετ' ὅταν ὅτι ἦτον ὁ Ἀλέξανδρος πληγωμένος εἰς τὸν μηρὸν, ἦλθεν ὁμῶς εἰς τοὺς πληγωμένους πρὸς παρηγορίαν· συναθροίσας δὲ καὶ τοὺς νεκροὺς τοὺς ἔθαψε μετ' τιμὴν μετ' ὅλην τὴν στρατιάν ἐκτεταμένην λαμπρότατα, καθὼς εἰς τὸν πόλεμον· καὶ μετ' λόγους ἐπαίνεσεν ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ αὐτὸς ἐγνωρίσεν ἀνδραγάθηματὶ γενόμενον παρ' αὐτῶν ἐν τῇ μάχῃ, ἢ ἔξ' ἀκοῆς τὸ παρέλαβε· διεμοίρασε δὲ καὶ χρήματα εἰς ὅλους κατὰ τὴν ἀξίαν ἐκάστου· διώρισε δὲ καὶ σατράπην εἰς τὴν Κιλικίαν τὸν Βάλακρον τὸν υἱὸν τοῦ Νικάνορος, ἕνα ἐκ τῶν βασιλικῶν σωματοφυλάκων· εἰς δὲ τοὺς σωματοφύλακας ἀντὶ τούτου ἔβαλε τὸν Μένιπτα τὸν υἱὸν τοῦ Διονυσίου· καὶ ἀντὶ τοῦ Πτολεμαίου τοῦ υἱοῦ τοῦ Σελεύκου, ὅστις ἀπέθανεν ἐν τῇ μάχῃ, διώρισε τὸν Πολυπέρχοντα τὸν υἱὸν τοῦ Σιμμίου νὰ ἔχῃ τὸ τάγμα ἐκείνου· ἐχάρισε δὲ καὶ εἰς τοὺς Σολεῖς τὰ ἀπλήρωτα ἔτι πεντήκοντα τάλαντα, τὰ ὅποια τοὺς ἐζήτησε πρότερον ἐκ τοῦ φόρου· ἔδωσε δὲ εἰς αὐτοὺς ἔτι καὶ τοὺς ὁμήρους· ἐφρόντισε δὲ πρὸς τούτοις καὶ διὰ τὴν μητέρα τοῦ Δαρείου, καὶ διὰ τὴν γυναῖκα, καὶ διὰ τοὺς παῖδας ὁμοίως· καὶ ὥς λέγουσι τινὲς τῶν γραφάντων τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου, καθὼς ἐπέσρεψεν ἀπὸ τῆς διώξεως τὴν ἰδίαν νύκτα, ἐμβήκεν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Δαρείου, τὴν ὁποίαν εἶχαν ἐξηρημένην δι' αὐτόν, καὶ ἤκουσε θρῆνον γυναικῶν καὶ οἰμαγῆν, καὶ ἄλλον τοιοῦτον θόρυβον ὅχι μακρὰν τῆς σκηνῆς· ἐντεῦθεν δὲ ἐρώτησε, ποῖαι εἶναι αἱ γυναῖκες αὗται, καὶ διὰ τί κατοικοῦσι πλησίον, τῆς σκηνῆς·

βαλε· ὅρα ἀνωτέρω ε', 6. (5) ἦτις αὐτῷ ἐξηρημένη

6 οὕτως ἐγγυὺς παρασκηνοῦσαι· καί τινα ἐξαγγεί-
 λαι, ὅτι, ὦ βασιλεῦ, ἡ μήτηρτε καὶ γυνὴ Δα-
 ρείου καὶ οἱ παῖδες, ὡς ἐξηγγέλθη αὐταῖς, ὅτι τὰ
 τόξοντε τοῦ Δαρείου ἔχεις, καὶ ἡ ἄσπις, ὅτι κε-
 κόμισαι ὀπίσω ἡ Δαρείου, ὡς ἐπὶ τεθνεῶτι Δα-
 7 ρεῖῳ ἀνοιμώζουσιν. Ταῦτα ἀκούσαντα Ἀλέξαν-
 δρον, πέμψαι πρὸς αὐτὰς Λεοννάτον, ἓνα τῶν
 ἐταίρων, ἐντειλόμενον φράσαι, ὅτι ζῇ Δαρεῖος·
 τὰ δὲ ὅπλα καὶ τὸν κίνδυνον, ὅτι φεύγων ἀπέλιπεν
 ἐπὶ τῷ ἄρματι, καὶ ταῦτα ὅτι μόνον ἔχει Ἀλέ-
 8 ξανδρος. Καὶ Λεοννάτον παρελθόντα εἰς τὴν σκη-
 νὴν, τά τε περὶ Δαρείου εἰπεῖν, καὶ ὅτι τὴν Σε-
 ραπίαν αὐταῖς ζυγχωρεῖ Ἀλέξανδρος τὴν βασι-
 λικὴν, καὶ τὸν ἄλλον κόσμον, καὶ καλεῖσθαι βα-
 9 σιλίσσας. Ἐπεὶ οὐδὲ κατὰ ἔχθραν οἱ γενέσθαι
 τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Δαρεῖον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἁρ-
 χῆς τῆς Ἀσίας διαπεπολεμῆσθαι ἐννόμως. Ταῦ-
 τα μὲν Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος λέγουσι.
 10 Λόγος δὲ ἔχει, καὶ αὐτὸν Ἀλέξανδρον τῇ ὕσε-
 ραίᾳ ἐλθεῖν ἔσω ξὺν Ἡφαισίωνι μόνῳ τῶν ἐταί-
 ρων, καὶ τὴν μητέρα τὴν Δαρείου, ἀμφιγυνοῦσα-
 σαν, ὅς τις ὁ βασιλεὺς εἴη αὐτοῖν (ἐξάλδαι γὰρ ἄμ-
 φω τῷ αὐτῷ κόσμῳ) τὴν δὲ Ἡφαισίωνι προσελ-
 θεῖν, καὶ προσκυνῆσαι, ὅτι μείζον ἐφάνη ἐκεῖ-
 11 νος. Ὡς δὲ ὁ Ἡφαισίων τε ὀπίσω ὑπεχώρησε, καὶ
 τις τῶν ἀμφ' αὐτὸν, τὸν Ἀλέξανδρον δεῖξας, ἐ-
 κείνου ἔφη εἶναι Ἀλέξανδρον, τὴν μὲν καταϊδε-
 σθεῖ-

ἦν.] ἦν ἐφύλαξαν αὐτῷ οἱ Μακεδόνες ἰδίαν. (7) καὶ
 ταῦτα ὅτι μόνον ἔχει] ἐν δὲ τῷ ἀρίστῳ κώδικι, μόνον,
 φέρεται. (9) οὐδὲ κατ' ἐχθραν οἱ γενέσθαι] ἐπολεμή-
 σε δηλονότι πρὸς Δαρεῖον, οὐχ ὑπότινος πᾶσιν ἰδιωτι-
 κοῦ κινούμενος πρὸς αὐτὸν, ἀλλ' ἵνα τὴν βασιλείαν τῶν

νῆς· καὶ ἀπεκρίθη τις τῶν παρόντων· ὦ βασιλεῦ,
 ἡ μήτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ καὶ οἱ παῖδες τοῦ Δαρείου, κα-
 θὼς ἔμαθον, ὅτι ἔλαβες τὸ τάxon, καὶ τὸν κίνδυνον,
 καὶ τὴν ἀσπίδα τοῦ Δαρείου, θρηνοῦσι δι' αὐτόν, ὡς
 ἀποθανόντα· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀκούσας ταῦτα, ἔ-
 ρειλε τὸν Λεοννάτον, ἓνα ἐκ τῶν ἐταίρων, νὰ ταῖς
 εἴπῃ, ὅτι ζῇ ὁ Δαρεῖος· τὰ δὲ ὄπλα καὶ τὸν κίνδυνον
 τὰ ἀφῆσεν ἐν τῇ φυγῇ εἰς τὴν ἄμαξαν, καὶ μόνου
 ταῦτα ἔλαβεν ὁ Ἀλέξανδρος· ὁ δὲ Λεοννάτος εἰσελθὼν
 εἰς τὴν σκηνὴν, εἶπε μὲν καὶ ταῦτα περὶ τῆς κατασά-
 σεως τοῦ Δαρείου, καὶ πρὸς τούτοις ὅτι ἀφίκει εἰς
 αὐτὰς τοὺς βασιλικοὺς θερμάποντας, καὶ τὸν ἄλλον
 καλλωπισμὸν, καὶ πρὸς τούτοις νὰ ὑπομάζωνται καὶ
 βασιλίσσαι· καθότι αὐτὸς δὲν ἐπολέμησε πρὸς τὸν
 Δαρεῖον διὰ τίνα ἔχθραν, ἀλλ' ὁ πόλεμος οὗτος γί-
 νεται κατὰ νόμον, ποῖος ἐκ τῶν δύο εἶναι δυνατώ-
 τερος νὰ ἔχῃ τὸ βασίλειον τῆς Ἀσίας· καὶ ταῦτα
 μὲν λέγουσιν ὁ Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος. Λέ-
 γουσι δὲ ἔτι ἄλλοι, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Ἀλέξανδρος
 τὴν δευτέραν ἡμέραν εἰσῆλθεν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ
 μόνον ἐκ τῶν ἐταίρων τὸν Ἡφαισίωναν· καὶ ὅτι τοῦ
 Δαρίου ἡ μήτηρ, μὴ γνωρίζουσα, ποῖος ἐξ αὐτῶν
 εἶναι ὁ βασιλεὺς, καθότι ἦσαν ὁμοίως ἐνδεδυμένοι,
 προσῆλθεν εἰς τὸν Ἡφαισίωναν, καὶ προσπεσούσα,
 τὸν ἐπροσκύνησεν, ὅτι ἐκεῖνος ἐφάνη εἰς αὐτὴν
 κατὰ τὸ ἀνάστημα τοῦ σώματος μεγαλύτερος. Ε-
 πειδὴ δὲ ὁ Ἡφαισίωναν ἀνεχώρησεν ὀπίσσω ὀλίγον τι,
 καὶ ἄλλος δείξας εἶπεν εἰς αὐτήν, ἐκεῖνος εἶναι ὁ
 Ἀλέξανδρος, ἐντράπη, καὶ ἀνεχώρησεν ἐκείθεν ὀ-
 λίγον τί· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν εὐθὺς πρὸς αὐτήν,
 ὅτι

Περσῶν ἑαυτῷ περιποιήσαιο· τὸ δὲ ὑνόμως προσεβέ-
 μενον ἐν τῷ λόγῳ, οὐκ οἶδ' ὁποῖαν ἔννομον ἔννοιαν ἔχει

σθεῖσαν τῇ διαμαρτία ἀποχωρεῖν, Ἀλέξανδρον δὲ οὐ φάναι αὐτὴν ἀμαρτεῖν· καὶ γὰρ ἐκεῖνον εἶ-
 12 ναι Ἀλέξανδρον. Καὶ ταῦτα ἐγὼ οὐθ' ὡς ἀληθῆ, οὔτε ὡς πάντα ἅπιστα ἀνέγραφα. Ἀλλ' εἴτε οὕτως ἐπράχθη, ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον τῆς τε ἐς τὰς γυναῖκας κατοικτίσεως, καὶ τῆς εἰς τὸν ἐταῖρον πί-
 σεως καὶ τιμῆς· εἴτε πιθανὸς δοκεῖ τοῖς ξυγγρα-
 φασιν Ἀλέξανδρος, ὡς καὶ ταῦτα ἂν πράξας καὶ εἰπὼν, καὶ ἐπὶ τῷ δε ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον.

1 ἰγ'. Δαρεῖος δὲ τὴν μὲν νύκτα ξὺν ὀλίγοις τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἔφυγε, τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἀναλαμβάνων αἰετῶν τε Περσῶν τοὺς διασωθέντας ἐκ τῆς μά-
 χης, καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, ἐς τετρα-
 κισχιλίους ἔχων τοὺς πάντας, ὡς ἐπὶ Θάψακόν τε πόλιν καὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν σπουδῇ ἤλαυνεν, ὡς τάχιστα μέσον αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Ἀλεξάν-
 2 δρου τὸν Εὐφράτην ποιῆσαι. Ἀμύντας δὲ ὁ Ἀντιόχου, καὶ Θυμῶνδης ὁ Μέντορος, καὶ Ἀριζομή-
 δης ὁ Φεραῖος, καὶ Βιάνωρ ὁ Ἀκαρνᾶν, ξύμπαν-
 τες οὗτοι αὐτόμολοι μετὰ τῶν ἀμφ' αὐτοὺς στρα-
 τιωτῶν ὡς ὀκτακισχιλίων, εὐθύς ὡς τεταγμένοι ἦσαν κατὰ τὰ ὅρη φεύγοντες, ἀφίκοντο εἰς Τρίπο-
 3 λιν τῆς Φοινίκης· καὶ ἐνταῦθα καταλαμβάνοντες τὰς ναῦς νεωσληκίμενας, ἐφ' ὧν πρόσθεν ἐκ Λέσβου διακεκορισμένοι ἦσαν, τούτων ὅσαι μὲν ἱκαναὶ σφίσιν ἐς τὴν κομιδὴν ἐδόκουν, ταύτας κατελκύ-
 σαντες, τὰς δὲ ἄλλας αὐτοῦ ἐν τοῖς νεωρίοις κα-
 τα-

ἐνταῦθα, ὅτι μὴ τῆς πλεονεξίας τὸ δίκαιον. (12) ὅτι ταῦτα ἂν πράξας καὶ εἰπὼν] ὅτι ἐπεφύκει Ἀλέξανδρος καὶ πράξει καὶ εἰπεῖν ταῦτα.

(1) Τὸν Εὐφράτην ποιῆσαι] ἄμεινον ἢν εἰπεῖν, ποιη-
 σόμενος, ἢ γοῦν ποιήσασθαι· μέσον γὰρ ῥῆμα ὁ λόγος

ὅτι δὲν ἔσφαλεν εἰς οὐδὲν, καθότι ἐκεῖνος εἶναι ἀ-
 ληθῶς ὁ Ἀλέξανδρος. Καὶ ταῦτα μὲν ἐγὼ μῆτε ὡς
 ἀληθῆ τῶ ὄντι, μῆτε πάλιν ὡς πάντα ἀπίστευτα ἔ-
 γραφα, ἀλλ' ἐὰν ἔγιναν ταῦτα τῇ ἀληθείᾳ, ἐπαι-
 νῶ τὸν Ἀλέξανδρον διὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν πρὸς τὰς
 γυναῖκας, καὶ διὰ τὴν πίσιν καὶ τιμὴν πρὸς τὸν
 φίλον· ἂν ὅμως πιθανῶς μόνου ταῦτα εἶπον οἱ συγ-
 γραφεῖς, ὅτι ἐδύνατο δηλονότι καὶ νᾶ πράξει καὶ
 νᾶ εἰπῇ αὐτὰ ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ διὰ τοῦτο πάλιν
 ἐπαινῶ τὸν Ἀλέξανδρον.

ιγ'. Ο' δὲ Δαρεῖος τὴν μὲν νύκτα ἐκείνην, ὀλί-
 γους ἔχων τοὺς περὶ αὐτὸν μόνους, ἔφευγε· τὴν
 δὲ ἡμέραν, συναθροίζων αἰετοὺς ἀποσωθέντας ἀ-
 πό τῆς μάχης Πέρσας καὶ μισθοφόρους Ἑλλήνας ἕως
 τέσσαρας χιλιάδας, ἔτρεχε πρὸς τὴν Θάψακον πό-
 λιν, καὶ πρὸς τὸν ποταμὸν τὸν Εὐφράτην, διὰ νᾶ
 ἀφίκη αὐτὸν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ο'
 δὲ Ἀμύντας ὁ υἱὸς τοῦ Ἀντιόχου, καὶ ὁ Θυμῶνδης ὁ
 υἱὸς τοῦ Μέντορος, καὶ Ἀριστομήδης ὁ Φεραῖος, καὶ
 Βιάνωρ ὁ Ἀκαρναῖν, ὅλοι αὐτοὶ αὐτόματοι ὄντες καὶ
 φυγάδες πρὸς τὸν Δαρεῖον μετὰ τῶν περὶ αὐτοὺς
 στρατιωτῶν, οἵτινες ἦσαν ἕως ὀκτὼ χιλιάδες, οὗτοι
 καθὼς εὐρέθησαν τεταγμένοι, φεύγοντες διὰ τῶν
 ὀρέων, ἤλθον εἰς τὴν Τρίπολιν τῆς Φοινίκης· καὶ ἐν-
 ταῦθα εὐρόντες τὰς ναῦς ἔξω εἰς τὴν ξηρὰν, εἰς τὰς
 ὁποίας ἤλθον πρότερον ἐκ τῆς Λέσβου, καὶ καταβι-
 βάσαντες ἐκ τούτων εἰς τὴν θάλασσαν, ὅσαι αἶσαν
 ἱκαναὶ εἰς τὸ νᾶ πλεύσωσιν ὅλοι αὐτοὶ τὰς δὲ λοιπὰς
 κατακαύσαντες, διὰ νᾶ μὴ τοὺς διώξωσιν ὀπίσθεν

πα-

ἀπαιτεῖ· οὕτω καὶ Ξενοφῶν (Κυρ. παιδ. βιβλ. 3.)
 ὁ δὲ Κύρος, ὡς ἐδύνατο ἐν ἀφανισμῷ, κόμας τε
 καὶ γυλόφους ἐπίπροσθεν ποιησάμενος· καὶ περὶ Ἀναβ.

τακαύσαντες, ὥς μὴ παρασχεῖν ταχεῖαν σφῶν τὴν
 δίοξιν, ἐπὶ Κύπρῳ ἔφυγον, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Αἴ-
 γυπτον, ἵνα περ ὀλίγον ὕψερν πολυπραγμονῶν
 τι Ἀμύντας ἀποθνήσκει ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων. Φαρ-
 4 νάδαζος δὲ καὶ Αὐτοφραδάτης τέως μὲν περὶ τὴν
 Χίον διέτριβον, καταξήσαντες δὲ φρουρὰν τῆς Χίου,
 τὰς μὲν τινὰς τῶν νεῶν ἐς Κῶ καὶ Ἀλικαρνασσὸν
 ἔσειλαν· αὐτοὶ δὲ ἑκατὸν ναυσὶ ταῖς ἄριστα πλεού-
 5 σαις ἀναγόμενοι, ἐς Σίφνον κατέσχον. Καὶ παρ
 αὐτοὺς ἀφικνεῖται Ἀγῆς ὁ τῶν Λακεδαιμονίων
 βασιλεὺς ἐπὶ μιᾷς τριήρους, χρήματά τε αἰτήσων
 ἐς τὸν πόλεμον, καὶ δύναμιν ναυτικὴν τε καὶ πε-
 ζικὴν ὅσην κλείσῃν ἀξιώσων συμπέμψαι οἱ ἐς
 6 τὴν Πελοπόννησον. Καὶ ἐν τούτῳ ἀγγελία αὐτοῖς
 ἔρχεται τῆς μάχης τῆς πρὸς Ἰσσοῦ γενομένης. Ἐκ-
 πλαγέντες δὲ πρὸς τὰ ἐξαγγελθέντα, Φαρνάδα-
 ζον μὲν σὺν δαΐδεκα τριήρεσι, καὶ τῶν μισθο-
 φόρων ξένων ξὺν χιλίοις καὶ πεντακοσίοις, ἐπὶ
 Χίου ἐσάλη, δείσας μὴ τι πρὸς τὴν ἀγγελίαν τῆς
 7 ἡττῆς οἱ Χῖοι νεωτερίσωσιν. Ἀγῆς δὲ παρ' Αὐτο-
 φραδάτου τάλαντα ἀργυρίου λαβὼν τριάκοντα,
 καὶ τριήρεις δέκα, ταύτας μὲν Ἰππῖαν ἄξοντα
 ἀποστέλλει παρὰ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἀγησίλαον
 ἐπὶ Ταΐναρον· καὶ παραγγέλλειν ἐκέλευσεν Ἀ-
 γησίλαῳ, δίδόντα τοῖς ναύταις ἐντελὴ τὸν μι-
 σθόν, πλεῖν τὴν ταχίστην ἐπὶ Κρήτης, ὥς τὰ ἐ-
 8 κεί καταξήσόμενον. Αὐτὸς δὲ τότε μὲν αὐτοῦ ἐν
 ταῖς νήσοις ὑπέμενεν, ὕψερν δὲ εἰς Ἀλικαρνασ-
 9 σὸν παρ' Αὐτοφραδάτην ἀφίκετο. Ἀλέξανδρος δὲ
 σα-

1. ποιήσασθαι ὅπισθεν τὸν ποταμόν. (5) ἀξιώσων οἱ
 συμπέμψαι] ἀξίως καὶ κατὰ χρέος αἰτήσων. τὸ γὰρ ἄ-
 ξιοῦν δύναμιν ἔχει τινὰ δικαίου· ὅπερ νῦν ἡ χύδην συνή-

παρευθὺς, ἔφυγον εἰς τὴν Κύπρον, καὶ ἔκαθεν αὐ-
 δις εἰς Αἴγυπτον· ὅπου ὁ Ἀμύντας μετ' οὐπολου,
 περιεργαζόμενος τι ἐκεῖ, ἐφανεύθη ὑπὸ τῶν ἐντο-
 πίων. Οἱ δὲ Φαρνάβαζος καὶ Αὐτοφραδάτης μίχρη μὲν
 τινὸς διέτριβον εἰς τὴν Χίον· ἀφ' οὗ ὁμοως κατέστησαν
 φυλακὰς ἐν αὐτῇ, μέρος μὲν τῶν νεῶν τὰς ἔσειλαν
 εἰς τὴν νῆσον Κῶν, καὶ εἰς τὴν Ἀλικαρνασσόν, αὐτοὶ
 δὲ ἐμβάντες εἰς ἑκατὸν τας πλέον ταχείας, προσωρ-
 μίσθησαν εἰς τὴν Σίφνον· καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς
 ὁ Ἄγχις ὁ βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων εἰς μίαν τριή-
 ρη, νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτῶν χρήματα διὰ τοῦ πόλε-
 μου, καὶ νὰ στείλῃ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν Γελοπόν-
 νησον δύναμιν ναυτικὴν τε καὶ πεζικὴν, ὅσην ἂν δύ-
 νωνται περισσώτεραν. Ἐν τούτῳ δὲ μανδάνουσι τῆς
 μάχης τὸ τέλος τῆς ἐν Ἰσσοῦ γενομένης· ἐκπλαγέν-
 τες δὲ διὰ τὰ λεγόμενα, ὁ μὲν Φαρνάβαζος λαβὼν
 δώδεκα τριήρεις, καὶ ξένους μισθοφόρους χιλίους
 πεντακοσίους, ἔπλευσε πρὸς τὴν Χίον, φροῦόμενος
 ἵνα μὴ ἀκούσωσιν οἱ Χῖοι τοῦ Δαρείου τὴν ἵπταν, καὶ
 κινηθῶσιν εἰς ἐπανάστασιν· ὁ δὲ Ἄγχις λαβὼν παρὰ
 τοῦ Αὐτοφραδάτου τριάκοντα τάλαντα, καὶ δέκα
 τριήρεις, αὐτὰς μὲν τὰς ἔδωκεν εἰς τὸν Ἰππίαν νὰ
 τὰς φέρῃ εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἀγχισίλαιν εἰς τὴν
 Ταΐναρον, παραγγείλας αὐτὸν νὰ εἰπῇ εἰς τὸν αὐτὸν
 Ἀγχισίλαιον νὰ δώσῃ ὅλον τὸν μισθὸν ἐντελῆ εἰς τοὺς
 ναῦτας, καὶ ἅμα νὰ πλεύσῃ παρευθὺς εἰς τὴν Πρί-
 την, καὶ νὰ βάλῃ τὰ ἐκεῖ εἰς κατάστασιν· αὐτὸς δὲ
 τότε μὲν ἔμεινε αὐτοῦ εἰς τὰς νήσους, μετὰ ταῦ-
 τα δὲ ἔπλευσε πρὸς τὴν Ἀλικαρνασσὸν εἰς τὸν Αὐ-
 φραδάτην. Οἱ δὲ Ἀλέξανδρος διαρίσας σκτράπην εἰς
 τὴν

Θεῖα βαρβάρως, πρετυνδέρειν, λέγει· λαμβάνεται ἀλλ'
 οὐ καὶ ἀντὶ τοῦ, δέομαι πολλάκις,

- σατρίπην μὲν Συρίᾳ τῇ κοίλῃ Μένωνα τὸν Κερδῖ-
 10 μαν ἰπέταξε, δούς αὐτῷ εἰς φυλακὴν τῆς χώρας
 τοὺς τῶν συμμάχων ἱππέας· αὐτὸς δὲ ἐπὶ Φοι-
 νικίῃ ἦει, καὶ ἀπαντὰ αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν Στρά-
 των ὁ Τιροσράτου παῖς, τοῦ Ἀραδίου τε καὶ τῶν
 Ἀραβῶν προσοίκων βασιλέως· ὁ δὲ Τιροσράτος
 αὐτὶς μετ' Αὐτοφραδάτου ἔπλει ἐπὶ τῶν νεῶν,
 καὶ οἱ ἄλλοι οἵ τε τῶν Φοινίκων καὶ οἱ τῶν Κυ-
 πρίων βασιλεῖς καὶ αὐτοὶ Αὐτοφραδάτῃ ξυνέπλεον·
 11 Στράτων δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἐντυχὼν, σεφανοῖ χρο-
 σῶ σεφάνῳ αὐτὸν, καὶ τήν τε Ἀραβὸν αὐτῷ τὴν
 νῆσον καὶ τὴν Μάραθρον τὴν καταντικρὺ τῆς Ἀ-
 ράδου ἐν τῇ ὑπείρῳ ὤκισμένην, πόλιν μεγάλην
 καὶ εὐδαίμονα, καὶ Μαριάμμιν πόλιν, καὶ τὰ λ-
 λα ὅσα τῆς σφῶν ἐπικρατείας, ἐνδίδωσιν.
 1 ἰδ'. Ἐτι δὲ ἐν Μάραθῳ Ἀλεξάνδρου ὄντος, ἀ-
 φίκοιτο παρὰ Δαρείου πρέσβεις, ἐπισολήν τε κο-
 μίζοντες Δαρείου, καὶ αὐτοὶ ἀπὸ γλώσσης δεη-
 σόμενοι ἀρεῖναι Δαρείῳ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυ-
 2 ναῖκα, καὶ τοὺς παῖδας. Ἐδήλου δὲ ἡ ἐπισολή, ὅ-
 τι Φίλιππον τε πρὸς Ἀρταξέρξην φιλία καὶ συμ-
 μαχία ἐγένετο· καὶ ἐπειδὴ Ἀρσῆς ὁ υἱὸς Ἀρταξέρ-
 ξου ἐκασίλευσεν, ὅτι Φίλιππος ἀδικίας πρῶτος
 ἐς βασιλέα Ἀρσῆν ἤρξεν, οὐδὲν ἄχαρι ἐκ Περσῶν
 3 πασῶν. Ἐξ οὗ δὲ αὐτὸς βασιλεύει Περσῶν, οὔτε
 πέμψαι τινὰ Ἀλέξανδρον παρ' αὐτὸν ἐς βεβαίωσιν
 τῆς πάλαι οὔσης φιλίας τε καὶ συμμαχίας, δια-
 θῆναι τε ξὺν στρατῷ ἐς τὴν Ἀσίαν, καὶ πολλὰ
 κακὰ ἐρῶσασθαι Πέρσας. Τούτου ἕνεκα καταβῆ-
 ναι αὐτὰς τὴν χώραν ἀμύνων καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν
 πα-

(3) Τήν τε χώραν ἀμύνων καὶ τὴν ἀρχὴν ἀνασώσων]
 ἢ ἂν καὶ τὰντα τὰ μετοχικὰ ἄμεινον μέσως προενεχ-

τὴν Συρίαν τὴν κοίλην Μένωνα τῶν Κερδίμαν, δοὺς εἰς αὐτὸν τοὺς ἵππους τῶν συμμάχων πρὸς φύλαξιν τοῦ τόπου ἐκείνου, ἐκινήθη πρὸς τὴν Φοινίκην· καὶ ἀπαντᾷ αὐτὸν καθ' ὁδὸν ὁ Στράτων ὁ υἱὸς τοῦ Τιρο-
 κράτου τοῦ βασιλέως τῶν Ἀραδίων καὶ τῶν γειτό-
 νων αὐτῶν· ὁ δὲ Τιρόκρατος οὗτος ἦτον εἰς τὸ ναυ-
 τικὸν μὲ τὸν Αὐτοφραδάτην· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἄλ-
 λοι βασιλεῖς τῶν Φοινίκων καὶ τῶν Κυπρίων· ὁ δὲ
 Στράτων ὡς τόσον ἀπαντήσας τὸν Ἀλέξανδρον, τὸν
 ἐξεφάνωσε μὲ σέφανον χρυσοῦν, καὶ ἐπρόσφερεν εἰς
 αὐτὸν τὴν νῆσον Ἀραδον καὶ τὴν Μάραθον πόλιν
 μεγάλην καὶ εὐτυχῇ, κειμένην ἐν τῇ ὑπεύρῳ ἀντικρὺ
 τῆς Ἀραδου, καὶ προσέτι τὴν πόλιν τὴν Μαριάμμην,
 καὶ ὅλην τὴν ἄλλην αὐτοῦ ἐπικράτειαν.

Ιδ'. Εὐθὺς δὲ διέτριβεν ἐν Μάραθῳ ὁ Ἀλέξανδρος
 ἔτι, ἤλθον πρέσβεις παρὰ τοῦ Δαρείου, φέροντες ἐ-
 πιτολὴν πρὸς Ἀλέξανδρον, παρακαλοῦντες ἐνταυτῷ
 καὶ αὐτοὶ ἐκ σόματος, νὰ δώσῃ εἰς τὸν Δαρεῖον τὴν
 μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ παιδιά· ἐφάνε-
 ρωνε δὲ ἡ ἐπιτολὴ, ὅτι προλαβόντως ὁ Φίλιππος εἶχε
 κάμῃ φιλίαν καὶ συμμαχίαν μὲ τὸν Ἀρταξέρξην·
 καὶ ἀφ' οὗ ὁ Ἄρσης ὁ υἱὸς τοῦ Ἀρταξέρξου ἀνέβη εἰς
 τὸν θρόνον τῆς βασιλείας, πρῶτον ὁ Φίλιππος ἠδί-
 κησε τὸν βασιλέα Ἄρσιν, χωρὶς νὰ πάθῃ τι κα-
 κὸν παρὰ τῶν Περσῶν· ἀφ' οὗ δὲ ἀνέβη αὐθις αὐ-
 τὸς εἰς τὸν θρόνον, ὁ Ἀλέξανδρος δὲν ἔσειλε παν-
 τελῶς τινὰ πρὸς αὐτὸν διὰ νὰ βεβαιώσῃ τὴν παλαιὰν
 φιλίαν καὶ συμμαχίαν, ἀλλὰ διέβη εἰς τὴν Ἀσίαν
 μετὰ δυνάμεως, καὶ ἔκαμε μεγάλα κακὰ εἰς τοὺς
 Πέρσας· διὰ τοῦτο λοιπὸν κατέβη καὶ αὐτὸς διὰ νὰ
 διαφυλάξῃ τὸν τόπον, καὶ νὰ διασώσῃ τὴν πατρι-
 κήν

θῆναι, ὅσον ἀμυνόμενος, καὶ διασωσόμενος· ὁ δὲ λόγος

4 πατρώαν ἀνασώσων. Τὴν μὲν δὲ μάχην, ὡς θεῶν
 τῶ ἔδοξεν, οὕτω κριθῆναι· αὐτὸς δὲ βασιλεὺς
 παρὰ βασιλείῳς γυναῖκά τε τὴν αὐτοῦ αἰτεῖν καὶ
 μητέρα καὶ παῖδας τοὺς ἀλόντας, καὶ φιλίαν ἐθέ-
 λειν ποιήσασθαι πρὸς Ἀλέξανδρον, καὶ ξύμμα-
 5 χος εἶναι Ἀλεξάνδρῳ· καὶ ὑπὲρ τούτων πέμπειν
 ἡξίου Ἀλεξάνδρου παρ' αὐτὸν ξὺν Μενίσκῳ τε
 καὶ Ἀρσίμα τοῖς ἀγγέλοις, ταῖς ἐκ Περσῶν ἤκου-
 σι, τοὺς τὰ πιστὰ ληφομένους τε καὶ ὑπὲρ Ἀλε-
 6 ξάνδρου δάσοντας. Πρὸς ταῦτα ἀντιγράφει Ἀλέ-
 ξανδρος, καὶ συμπεμπει ταῖς παρὰ Δαρείου ἔλθου-
 σι Θέρσιππον, παραγγεῖλας τὴν ἐπιστολὴν δοῦναι
 Δαρείῳ, αὐτὸν δὲ μὴ διαλέγεσθαι ὑπὲρ μηδενός.
 7 Ἡ δὲ ἐπιστολὴ Ἀλεξάνδρου ὧδε ἔχει. Οἱ ὑμέτεροι
 πρόγονοι, ἔλθόντες εἰς Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν
 ἄλλην Ἑλλάδα, κακῶς ἐποίησαν ἡμᾶς, οὐδέν
 8 προηδικημένοι· ἐγὼ δέ, τῶν Ἑλλήνων ἡγεμῶν
 κατασθεῖς, καὶ τιμωρῆσασθαι βουλόμενος Πέρσας,
 διέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, ὑπαρξάντων ὑμῶν. Καὶ
 9 γὰρ Περινθίοις ἐβοηθήσατε, οἱ τὸν ἐμὸν πατέρα
 ἡδίκουν. Καὶ εἰς Θράκην, ἧς ἡμεῖς ἀρχομεν, δύ-
 10 ναμιν ἔπεμψεν Ὀχρος. Τοῦ δὲ πατρὸς ἀποθανόν-
 τος ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευσάντων, οὓς ὑμεῖς συνε-
 τάξατε (ὡς αὐτοὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς πρὸς ἀπαν-
 τας ἐκομπάσατε) καὶ Ἀρσην ἀποκτεῖναντός σου
 μετὰ Βαγῶου, καὶ τὴν ἀρχὴν κατασχόντας οὐ δι-
 11 καίως, οὐδὲ κατὰ τὸν Περσῶν νόμον, ἀλλὰ ἀδι-
 κοῦντος Πέρσας, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τοὺς Ἑλλη-
 νας γράμματα οὐκ ἐπιτήδεια διαπέμποντος, ὅπως
 πρὸς με πολεμῶσι, καὶ χρήματα ἀποσέλλοντος
 πρὸς

εἴρηται ἀνωτέρω. 1γ'. 1. (8) ὑπαρξάντων ὑμῶν] ἐπειδὴ
 δηλονότι ὑμεῖς πρότερον ἤρξατε ἀδικίας ἐφ' ἡμᾶς (10) ὑ-

κὴν βασιλίαν· ὥς τόσον ἡ μάχη ἔλαβε τέλος τοιοῦ-
 του, καθὼς ἐκ τῶν θεῶν τις ἠθέλησεν· αὐτὸς δὲ
 βασιλεὺς ζητεῖ παρὰ βασιλέως τὴν μητέρα, καὶ γυ-
 ναῖκα καὶ παιδία, οἱ ὅποιοι ἔπεσον αἰχμάλωτοι εἰς
 τὰς χεῖρας αὐτοῦ· καὶ θέλει νὰ κάμῃ φίλιαν καὶ συμ-
 μαχίαν πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον· καὶ περὶ τούτων νὰ
 στείλῃ ἀνθρώπους μετὰ τοῦ Μενίσκου καὶ τοῦ Ἀρσί-
 μου τῶν ἀπεσελημένων παρ' αὐτοῦ Περσῶν, νὰ λάβωσι
 τὸν ὄρκον καὶ τὴν βεβαίωσιν παρ' αὐτοῦ, καὶ νὰ δώ-
 σωσιν αὐτοῖς ὁμοίως περὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου. Οἱ δὲ Ἀ-
 λέξανδρος ἀπεκρίθη πρὸς ταῦτα, καὶ πέμπει μετὰ
 τῶν ἐλθόντων παρὰ τοῦ Δαρείου τὸν Θέρσιππον, πα-
 ραγγεῖλλας αὐτὸν νὰ ἐγχειρίσῃ τὴν ἐπιστολὴν εἰς αὐ-
 τὸν τὸν Δαρεῖον, καὶ αὐτὸς νὰ μὴ ὁμιλήσῃ παντε-
 λῶς περὶ οὐδενός· ἡ δὲ ἐπιστολὴ αὐτοῦ περιεῖχε τοι-
 αύτην ἔννοιαν. Οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι ἐλθόντες εἰς τὴν
 Μακεδονίαν, καὶ εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα, μᾶς ἔελα-
 ψαν πολὺ, χωρὶς νὰ πάθωσι τί κακὸν πρότερον παρ'
 ἡμῶν· ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ ἔλαβον τῶν Ἑλλήνων τὴν ἡ-
 γεμονίαν, θέλων νὰ ἐκδικήσω τοὺς Πέρσας, διέβην
 εἰς τὴν Ἀσίαν, ἀπ' οὗ σεῖς ἐκάμπετε ἀρχὴν ἀδικίας·
 ἐπειδὴ ἐβουθίσατε τοὺς Περιουσίους, οἱ ὅποιοι ἀδι-
 κοῦσαν τὸν πατέρα μου τότε· καὶ ὁ Ὠχρος ἔσειλε δύ-
 ναμιν εἰς τὴν Θράκην, τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἡμεῖς εἰς
 τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν· ἀπ' οὗ δὲ ἐφονεύθη πάλιν ὁ πα-
 τέρ μου ὑπὸ τῶν ἐπιβούλων, τοὺς ὁποίους σεῖς ἐβύ-
 λετε, καθὼς καυχώμενοι τοῦτο, ἐγράφετε πρὸς ἅ-
 παντας πανταχοῦ, καὶ ἀπ' οὗ σὺ μετὰ τοῦ Βαγῶου
 ἐφόνευσας τὸν Ἀρσην, καὶ ἤρπασας τὸ βασίλειον αὐ-
 τοῦ ἀδίκως καὶ παραλόγως ἀδικῶν τοὺς Πέρσας, καὶ
 ἐναντίον τοῦ νόμου αὐτῶν, καὶ ἔγραφες γράμματα
 πρὸς

πρὸ τῶν ἐπιβουλευσάντων] ὑπὸ Πικσανίου καὶ τῶν συνα-

- 12 πρὸς Λακεδαιμονίους, καὶ ἄλλους τινὰς τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν μὲν ἄλλων πάλεων οὐδεμιᾶς δεξαμένης, Λακεδαιμονίουν τε λαβόντων, καὶ τῶν παρὰ σου πεμφθέντων, τοὺς ἐμοὺς φίλους διαφθειράντων, καὶ τὴν εἰρήνην, ἣν τοῖς Ἕλλησι κατεσκεύασα, διαλύειν ἐπιχειρούντων, ἐςράτευσά ἐπί σε, ὦ.
- 13 πᾶρξαντός σου τῆς ἔχθρας. Ἐπεὶ δὲ μάχη νεκίηκα, πρότερον μὲν τοὺς σοὺς στρατιγούς καὶ σατράπας, νῦν δὲ καὶ σὲ καὶ τὴν μετὰ σου δύναμιν, καὶ τὴν χώραν ἔχω, τῶν θεῶν μοι δόντων, ὅσοι τῶν
- 14 μετὰ σου παραταξαμένων μὴ ἐν τῇ μάχῃ ἀπέθανον, ἀλλὰ παρ' ἐμὲ κατέφυγον, τούτων ἐπιμέλομαι, καὶ οὐκ ἄκοντες παρ' ἐμοὶ εἰσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἐκόντες ζυστρατεύονται μετ' ἐμοῦ. Ὡς οὖν ἐ-
- 15 μοῦ τῆς Ἀσίας ἀπάσης κυρίου ὄντος, ἦκε πρὸς ἐμέ. Εἰ δὲ ἐροῇ, μὴ ἔλθωὶν πάσης τι ἐξ ἐμοῦ ἄχαρι, πέμπε τινὰς τῶν φίλων τὰ πιεσὰ ληφρομένους.
- 16 Ἐλθὼν δὲ πρὸς με, τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας, καὶ εἰ ἄλλο τι θέλεις, αἶτει καὶ λάμβανε. Ὅ,τι γὰρ ἂν κείδης ἐμὲ, ἔσαι σοι.
- 17 Καὶ τοῦ λοιποῦ, ὅταν πέμπης παρ' ἐμὲ, ὡς πρὸς βασιλέα τῆς Ἀσίας πέμπε· μηδὲ ἐξ ἴσου ἐπίσელλε, ἀλλ' ὡς κυρίῳ ὄντι πάντων τῶν σῶν, φράζε εἴτου δέη. Εἰ δὲ μὴ, ἐγὼ βουλευσομαι περὶ σοῦ
- 18 ὡς ἀδικοῦντος. Εἰ δὲ ἀντιλέγεις περὶ τῆς βασιλείας, ὑπομείνας ἔτι ἀγῶνισαι περὶ αὐτῆς, καὶ

μὴ

μοῦ αὐτῷ. (13) πρότερον τοὺς σοὺς στρατιγούς καὶ σατράπας] ἐν τῷ Γραυικῷ ποταμῷ ἀνατίθω βιβλ. α, ιδ'. (15) ἦκε πρὸς ἐμέ] καὶ πάντως, εἶγε Δαρεῖος ἀφικνεῖτο πρὸς Ἀλέξανδρον, ἀνελάμβανεν αὐτὸς τῆς βασιλείας, εἰ μὴ πάσης, ἀλλὰ γαῦν μέρους αὐτῆς τὸ σκῆπτρον παρ' Ἀλεξάνδρου· τοιαύτη γὰρ φύσις αὐτῷ εἰς φιλοτιμίαν

πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἐναντία περὶ ἐμοῦ, παρακινῶν
αὐτοὺς κατ' ἐμοῦ, καὶ χρήματα σέλλων εἰς Λακε-
δαιμονίους, καὶ εἰς ἄλλους τινὰς τῶν Ἑλλήνων· ἐξ
αὐτῶν οἱ μὲν ἄλλοι δὲν τὰ ἐδέχθησαν εἰς οὐδεμίαν πό-
λιν, εἰμὴ μόνοι οἱ Λακεδαιμόνιοι· καὶ ἀφ' οὗ οἱ πα-
ρὰ σοῦ πεμφθέντες διέφθειρον τοὺς φίλους μου, καὶ
ἐπεχειρίζοντο νὰ διαλύσωσι τὴν εἰρήνην, τὴν ὅποιαν
εἶχα κάμῃ μετὰ τῶν Ἑλλήνων· ἀφ' οὗ λέγω ἔκαμες
ὅλα αὐτὰ, καὶ ἐκίνησας πρῶτος κατ' ἐμοῦ ἀδίκιαν,
τότε καὶ ἐγὼ ἐσφράτευσα ἐναντίον σου. Καὶ ἐπειδὴ
ὅτις ἤδη ἐνίκησα, πρότερον μὲν τοὺς σατράπας καὶ
στρατηγοὺς σου, νῦν δὲ καὶ ὅλην τὴν δύναμίν σου, καὶ
ἤδη κυριεύει τὸν τόπον μετὰ τὴν βοήθειαν τῶν θεῶν,
ὅσοι μὲν παρατέχθησαν μετὰ σοῦ ἐναντίον μου, καὶ
δὲν ἐφρονεύθησαν ἐν τῇ μάχῃ, ἀλλὰ κατέφυγον
εἰς ἐμὲ, τούτους περιποιούμαι, καὶ ἐκουσίως ἤλ-
θον πρὸς ἐμὲ, ἀκολουθοῦντες τὴν ἐκστρατείαν μου.
Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐγὼ εἶμαι ἤδη κύριος τῆς Ἀσίας ἀ-
πάσης, ἔλθ' εἰς ἐμέ· ἂν ὁμως φοβῆσαι νὰ μὴ πά-
θῃς τι κακὸν παρ' ἐμοῦ, σέλλων πρῶτον τινὰς τῶν
φίλων νὰ λάβωσι παρ' ἐμοῦ μετ' ὅρκου ὑπόσχεσιν
ἀσφαλείας· ἔλθὼν δὲ εἰς ἐμὲ, ζήτηί καὶ μητέρα,
καὶ γυναῖκα, καὶ παῖδας, καὶ εἴτι ἕτερον θέλεις,
καὶ λαμβάνει· καθότι θέλεις λάβῃ ὅ,τι πρᾶγμα πέμ-
θων ζητεῖς παρ' ἐμοῦ· καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, ὅταν πέμ-
θῃς τινὰ πρὸς ἐμὲ, πέμπε αὐτὸν ὡς πρὸς τὸν βα-
σιλέα τῆς Ἀσίας, καὶ ὅταν γράψῃς, μὴ γράψῃς ἐξ
ἰσοτιμίας, ἀλλ' ὡς πρὸς κύριον πάντων τῶν σῶν,
καὶ οὕτω λέγε ἔπειτα ὅ,τι θέλῃς· εἰ δὲ μὴ, θέλω
κινηθῆ κατὰ σοῦ ὡς ἀδίκου καὶ πολεμίου. Ἐὰν ὁ-
μως ἀντιλέγῃς εἰς τὸ περὶ τῆς βασιλείας κεφάλαιον,
ἔλθ' καὶ πολέμησον περὶ ταύτης, καὶ μὴ φεύγῃς
μακρὰν· καθότι θέλω ἔλθῃ ἐγὼ κατὰ σοῦ εἰς ὅ-
ποιον

μὴ φεύγε. Ὡς ἐγὼ ἐπὶ σε πορεύσομαι, οὗ ἂν ᾔδῃ.
 Πρὸς μὲν Δαρεῖον ταῦτα ἐπέσειλεν.

- 1 **ΙΕ΄.** Ἐπεὶ δὲ ἔμαθε τά τε χρήματα, ὅσα σὺν Κωφῇνι τῷ Ἀρταβάζου ἀποπεπόμφει εἰς Δαμασκὸν Δαρεῖος, ὅτι ἐάλωκε, καὶ ὅσοι Περσῶν ἀμφ' αὐτὰ ἐγκατελείφθησαν σὺν τῇ ἄλλῃ βασιλικῇ παρασκευῇ, ὅτι καὶ οὗτοι ἐάλωσαν, ταῦτα μὲν ὀπίσω κομίσαντα εἰς Δαμασκὸν Παρμενίωνα φυλάσσειν ἐκέλευε. Τοὺς δὲ πρέσβεις ἐκ τῶν Ἑλλήνων, οἱ πρὸς Δαρεῖον πρὸ τῆς μάχης ἀφιγμένοι ἦσαν, ἐπεὶ καὶ τούτους ἐαλωμέναι ἔλαβε, παρ' αὐτὸν πέμπειν ἐκέλευσεν. Ἦσαν δὲ, Εὐθυκλῆς μὲν Σπαρτιάτης, Θεσσαλίσκος δὲ Ἰσμινίου, καὶ Διονυσόδωρος Ὀλυμπιονίκης, Θηβαῖοι Ἰφικράτης δὲ ὁ Ἰφικράτους τοῦ στρατηγοῦ, Ἀθηνᾶτος. Καὶ οὗτοι ὥς ἤκου παρ' Ἀλέξανδρον, Θεσσαλίσκου μὲν καὶ Διονυσόδωρον, καὶ περ Θηβαίους ὄντας, εὐθὺς ἀφῆκε· τὸ μὲν τι, κατοικτίσει τῶν Θηβῶν· τὸ δὲ, ὅτι συγγνωστὰ δεδραμέναι ἐφαίνοντο, ἡνδραποδισμένης ὑπὸ Μακεδόνων τῆς πατρίδος, σφίσιν τε ἦν τινα ἡδύναντο ἀφέλειαν εὐρίσκόμενοι, καὶ εἰ δὴ τινα καὶ τῇ πατρίδι ἐκ Περσῶν καὶ Δαρείου, ταῦτα μὲν ὑπὲρ ἀμφοῖν ἐπιεικῇ ἐνθυμῇ θεῖς, ἰδίᾳ δὲ Θεσσαλίσκου μὲν αἰδοῖ τοῦ γένους

ἀ-

ἦν καὶ ἔδειξε τοῦδ' ὕψερρον πρὸς Πῶρον αὐτόν. (18) ἐπέσειλε] διώρδωσα ἀντὶ τοῦ, ἀπέσειλε ἐκ τοῦ ἀρίστου κώδικος.

(1) Τῇ ἄλλῃ βασιλικῇ παρασκευῇ] ἐν δὲ τῷ ἀρίστῳ κώδικι, κατασκευῇ φέρεται. (1) ὀπίσω κομίσαντα εἰς Δαμασκὸν] ἔξω γὰρ Δαμασκοῦ πόλιν ἐάλωσαν φεύγοντες. (2) ἐπεὶ καὶ τούτους ἐαλωμέναι ἔλαβεν] ἔλαβεν ἀκοῇ, εἴτ' οὖν ἤκουσεν ὁ Ἀλέξανδρος. (4) κατοικτίσει

ποιον μέρος σὲ εὖρω. Καὶ ταῦτα μὲν ἔγραψε πρὸς Δαρεῖον.

ἰε. Ἀφ' οὗ δὲ ἔμαθεν, ὅτι τὰ χρήματα, τὰ ὅποια εἶχε σείλη ὁ Δαρεῖος εἰς Δαμασκὸν μετ' τὸν Κωφῆνα τὸν υἱὸν τοῦ Ἀρταβάζου, ἔπεσον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Παρμενίωνος, ὁμοίως δὲ καὶ ὅσοι ἐκ τῶν Περσῶν τὰ ἐφύλαττον μετὰ πάσης τῆς ἄλλης βασιλῆς πολυτελείας ἔπεσον καὶ αὐτοὶ αἰχμάλωτοι, ταῦτα μὲν ἐπρόσαξεν αὐθις τὸν Παρμενίωνα καὶ τὰ φέρη ὅπισθαι εἰς Δαμασκὸν, καὶ καὶ τὰ φυλάττει· μαθὼν δὲ ὅτι καὶ οἱ πρέσβεις τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι ἦλθον πρὸ τῆς μάχης πρὸς τὸν Δαρεῖον, αἰχμαλωτίσθησαν, ἐπρόσαξε καὶ τοὺς σείλη καὶ αὐτοὺς εἰς αὐτόν· καὶ ἦσαν οὗτοι Εὐθυκλῆς μὲν, Σπαρτιάτης, Θεσσαλίσκος δὲ ὁ υἱὸς τοῦ Ἰσμηνίου, καὶ Διονυσόδωρος ὁ λυμπιονίκης, Θηβαῖοι. Ἰφικράτης δὲ ὁ υἱὸς τοῦ Ἰφικράτους τοῦ στρατηγοῦ, Ἀθιναῖος· καὶ οὗτοι μὲν καθεὶς ἦλθον εἰς τὸν Ἀλέξανδρον, τὸν μὲν Θεσσαλίσκον καὶ τὸν Διονυσόδωρον εὐθὺς ἐσυγχώρησε, κατὰ τι μὲν εὐσπλαγχνισθεὶς τὰς Θήβας διὰ τὴν προλαβοῦσαν αὐτῶν δυσυχίαν· κατὰ τι δὲ, ὅτι δὲν ἐφαίνετο καὶ ἔκαμαν τόσον ἄδικον πρᾶγμα, ἐν ᾧ ἡνδραποδίσθη ἡ πατρίστειν ὑπὸ τῶν Μακεδόνων, θέλοντες καὶ εὗρουσι τινὰ ὀφείλειαν ἐκ τῶν Περσῶν καὶ ἐκ τοῦ Δαρείου εἰς τὸν ἑαυτὸν τῶν καὶ εἰς τὴν πατρίδα τῶν. Ταῦτα λοιπὸν σοχαζόμενος δικάσει καὶ ὑπὲρ τῶν δύο κοινῶς, ἰδίως δὲ αὐθις τὸν μὲν Θεσσαλίσκον σεβόμενος διὰ τὸ λαμπρὸν αὐτοῦ γένος, ὅτι ἦτον εἷς τῶν ἐπιφανεσέρων Θηβαίων· τὸν δὲ

Διο-

τῶν Θηβαίων] ὅτι τὴν πόλιν αὐτῶν κατέσκαψε, καὶ τοὺς ἀποσωθέντας ἐκ τοῦ κινδύνου ἡνδραποδίστατο (4) εὐρισκόμενοι] μέσον τὸ ῥῆμα ἐστίν, ὡς ἐπὶ τὸ αὐτὸ πρό-

- ἀφιέναι εἶπεν, ὅτι τῶν ἐπιφανῶν Θηβαίων ἦν Διονυσόδωρον δὲ, ἐπὶ τῇ νίκῃ τῶν Ὀλυμπίων.
- 6 Ἰφικράτην δὲ, φιλίμ τε τῆς Ἀθηναίων πόλεως, καὶ μνήμη τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, ζῶντά τε ἀμφ' αὐτὸν ἔχων ἐς τὰ μάλισα ἐτίμησε, καὶ νόσω τελευτήσαντος τὰ ὅσα ἐς τὰς Ἀθήνας τοῖς πρὸς γένους ἀπέπεμψεν. Εὐθυκλέα δὲ, Λακεδαιμονίων τε ὄντα, πόλεως περιφανῶς ἐχθρὰς ἐν τῷ τότε, καὶ αὐτὸν οὐδὲν ἰδίᾳ εὐρισκόμενον ἐς ξυγγνώμην ὅ,τι γε καὶ λόγου ἄξιον, τὰ μὲν πρῶτα ἐν φυλακῇ ἀδέσμῳ εἶχεν· ὕστερον δὲ, ὡς ἐπὶ με-
- 8 γάλα εὐτύχει, καὶ τοῦτον ἀφῆκεν. Ἐκ Μαράθου δὲ ὁρμηθεῖς, βύβλον τε λαμβάνει, ὁμολογία ἐνδοθεῖσαν, καὶ Σιδῶνα, αὐτῶν Σιδωνίων ἐπικαλεσαμένων, κατὰ ἔχθος τὸ Περσῶν καὶ Δα-
- 9 ρείου. Ἐντεῦθεν δὲ προύχῳρι ὡς ἐπὶ Τύρον, καὶ ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν πρέσβεις Τυρίων, ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ἐσαλμένοι, ὡς ἐγνωκότων Τυρίων πράσσειν, ὅ,τι ἂν ἐπαγγέλη Ἀλέξαν-
- 10 δρος. Οἱ δὲ, τὴν τε πόλιν ἐπαινέσας, καὶ τοὺς πρέσβεις (καὶ γὰρ ἦσαν τῶν ἐπιφανῶν ἐν Τύρῳ οἷοι ἄλλοι, καὶ ὁ τοῦ βασιλέως τῶν Τυρίων παῖς· αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς Ἀζέλμικος μετ' Αὐτοφραδάτου ἐπλεῖ) ἐκέλευσεν ἐπανελθόντας φράσαι Τυρίοις, ὅτι ἐθέλοι παρελθάν ἐς τὴν πόλιν θύσαι τῷ Ἡρακλεῖ.
- 1 ἰς. Ἐξί γὰρ ἐν Τύρῳ ἱερὸν Ἡρακλέους παλαιότατον, ὃν μνήμη ἀνθρώπινῃ διασώζεται, οὐ τοῦ
- 2 Ἀργείου Ἡρακλέους, τοῦ τῆς Ἀλκμήνης. Πολλὰς γὰρ γενεαῖς πρότερον τιμᾶται ἐν Τύρῳ Ἡρακλῆς,

σωπον τὴν ἀφέλειαν ἀνεφέρειν. (6) τοῖς πρὸς γένους] τοῖς συγγενέσιν αὐτοῦ.

Διόνυσόδωρον, διὰ τὴν νίκην τῶν Ὀλυμπίων* τὸν δὲ Ἰφικράτην διὰ τὴν φιλίαν πρὸς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων, καὶ διὰ τὴν δόξαν καὶ ὑπόληψιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐν ᾧ ἐξοῦσε τὸν εἶχε μεθ' ἐαυτοῦ μὲ μεγάλην τιμὴν, καὶ ἀφ' οὗ ἀπέθανεν ἀπὸ νό-
σον, ἔσειλε καὶ τὰ ὅσα αὐτοῦ εἰς Ἀθήνας πρὸς τοὺς συγγενεῖς τοῦ* τὸν δὲ Εὐθυκλέα Λακεδαιμό-
νιον ὄντα, ἐκ πόλεως ἀναμφιδόλως ἐχθρὰς ἐν τῷ τότε, καὶ μηδὲ ἰδίως ἔχοντα τί ἄξιον συγχωρή-
σεως, καὶ ἀξιόλογον εἰς συγγνώμην, πρῶτον τὸν ἐ-
φύλαττε, χωρὶς ὁμῶς νὰ τὸν βάλῃ εἰς τὰ δεσμὰ* ἔ-
πειτα δὲ, προχωροῦντων εὐτυχῶς τῶν πραγμάτων, ἐσυγχώρησε καὶ αὐτόν. Ἐκ τούτων δὲ τῶν πραγ-
μάτων κινηθεῖς ἤδη ἐκ τῆς Μαρμάρου, λαμβάνει μὲ συμφωνίαν τὴν Βύβλον καὶ τὴν Σιδῶνα, προσκαλε-
σθεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων Σιδωνίων διὰ τὴν ἐχθρὰν πρὸς τοὺς Πέρσας, καὶ τὸν Δαρείον. Ἐντεῦθεν δὲ ἤρχετο πρὸς τὴν Τύρον* καὶ ἀπαντῶσιν αὐτόν καθ' ὁδὸν πρέσβεις τῶν Τυρίων μὲ γνώμην τοῦ κοινοῦ, ὅτι θέλουσιν ἀπαντες νὰ ἐξακολουθήσωσιν ὅτι ἂν προ-
ξάξῃ Ἀλέξανδρος* ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπαινέσας τὴν πόλιν καὶ τοὺς πρέσβεις ὁμοίως* (καθότι ἦσαν καὶ ἄλλοι μὲν ἐκ τῶν ἐν τῇ Τύρῳ ἐπιφανῶν, ἀλλὰ καὶ ὁ ἦος τοῦ βασιλέως τῆς Τύρου* ὅς τις ἐν τῷ τότε εὕρισκετο ἔτι εἰς τὸ ναυτικὸν τοῦ Αυτοκρατάτου) ἐπρόσαξεν αὐτοὺς νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πόλιν, καὶ νὰ εἰποῦν εἰς τοὺς Τυρίους, ὅτι αὐτὸς θέλει νὰ ἔμβῃ εἰς τὴν πόλιν διὰ νὰ προσφέρῃ θυσίαν εἰς τὸν Ἡρακλέα.

ις'. Καθότι εἶναι εἰς τὴν Τύρον ἐν Ἱερὸν τοῦ Ἡ-
ρακλέους παλαιότατον ἀπὸ ὅσα ἐνθυμοῦνται οἱ ἄν-
θρωποι* ὅχι ὁμῶς τοῦ Ἀργείου Ἡρακλέους τοῦ ἡοῦ
τῆς Ἀλκμήνης* καθότι οὗτος ὁ Ἡρακλῆς τιμᾶται εἰς

- κλῆς, ἣ Κάδμου ἐκ Φοινίκης ὀρμηθέντα Θήβας
κατασχεῖν, καὶ τὴν παῖδα Κάδμῳ τὴν Σεμέλην
γενέσθαι· ἐξ ἧς καὶ ὁ τοῦ Διὸς Διόνυσος γίνεται.
- 3 Διόνυσος μὲν δὴ τρίτος ἂν ἀπὸ Κάδμου εἴη, κα-
τὰ Λάβδακον τὸν Πολυδάμαν, τοῦ Κάδμου παῖδα·
Ἡρακλῆς δὲ ὁ Ἀργεῖος, κατ' Οἰδίποδα μάλιστα τὸν
- 4 Λαῖον. Σέβουσι δὲ καὶ Αἰγύπτιοι ἄλλον Ἡρακλέα,
οὐχ ὥνπερ Τύριοι, ἢ Ἕλληνες. Ἀλλὰ λέγει Ἡρό-
δοτος, ὅτι τῶν δώδεκα θεῶν Ἡρακλέα ἀγορεύειν
Αἰγύπτιοι, καθάπερ καὶ Αἰθιναῖοι Διόνυσον τὸν
Διὸς καὶ Κόρης σέβουσιν, ἄλλον τοῦτου Διόνυσον·
καὶ ὁ Ἰάκχος ὁ μουσικὸς τούτῳ τῷ Διονύσῳ, οὐ-
- 5 χὶ τῷ Θηβαίῳ ἐπάδεται. Ὡς τὸν γε ἐν Ταρτησ-
σῷ πρὸς Ἰθέρων τιμώμενον Ἡρακλέα (ἵνα καὶ σῆ-
λαίτινες Ἡρακλέους ὀνομασμέναι εἰσὶ) δοκῶ ἐ-
γὼ τὸν Τύριον εἶναι Ἡρακλέα· ὅτι Φοινίκων κτί-
σμα ἢ Ταρτησσός, καὶ τῷ Φοινίκων νόμῳ ὅτε
νεὼς πεποιήται τῷ Ἡρακλεῖ τῷ ἐκεῖ, καὶ θυοῖται
θύον-

(3) Κατὰ Λάβδακον] σύγχρονος Λαβδάκου· ὃς ἦν
καὶ αὐτὸς καὶ ὁ Διόνυσος ἔκγονοι τοῦ Κάδμου, ὁ μὲν
ἐκ τοῦ Πολυδάμου τοῦ υἱοῦ, ὁ δὲ Διόνυσος ἐκ τῆς θυ-
γατρὸς τῆς Σεμέλης· ὁ δὲ Ἀργεῖος Ἡρακλῆς πέμπτος
ἀπὸ τοῦ Κάδμου, οὕτως· Κάδμος, Πολύδαμος, Λάβδα-
κος, Λαῖος, Οἰδίπους· κατ' ὃν ἐγενετο Ἡρακλῆς ὁ Ἀρ-
γεῖος· ὁ δὲ Τύριος πολλαῖς γενεαῖς ἀνθρώπων ἐγένετο
πρότερος, πρὶν γενέσθαι Ἀμφιτρυάνα, ἐξ οὗ ἐγεννήθη
Ἡρακλῆς ὁ Ἀργεῖος· λέγει γὰρ ὁ Ἡρόδοτος, ὅτι εἰς
Τύρον ἔλθων, ἔμαθε παρὰ τῶν ἱερέων, ὅτι ἅμα Τύρῳ
κτισθεῖσα συνωκοδομηθεῖσαι καὶ τὸν ναὸν τοῦ Ἡρακλέως
αὐτοῦ, δισχίλια καὶ τριακόσια ἔτη πρὶν αὐτοῦ τοῦ Ἡ-
ροδότου· εἴτα δὲ ἔλθων καὶ εἰς Θάσον, εὔρει αὐτοῦ αὐ-
τὸς ἱερὸν Ἡρακλέους ἰδρυμένον παρὰ τῶν Φοινίκων, ἀφ'

τὴν Τύρον πολλὰς γενεὰς ἀρχαιότερον πρὶν νῦν ἔλθῃ
ὁ Κάδμος ἐκ τῆς Φοινίκης εἰς τὰς Θήβας, ἐξ οὗ ἐγεν-
νήθη Σουγιάτηρ ἢ Σεμέλη· ἐξ ἧς ἐγεννήθη καὶ ὁ Διό-
νυσος ὁ υἱὸς τοῦ Διὸς· ὥστε ὁ μὲν Διόνυσος εἶναι τρί-
τος ἀπὸ τοῦ Κάδμου σύγχρονος μὲ τὸν Λαβδάκον τὸν
υἱὸν μὲν τοῦ Πολυδάρου, ἔκγονον δὲ τοῦ Κάδμου· ὁ
δὲ Ἡρακλῆς ὁ Ἀργεῖος ἐξάβη σύγχρονος μὲ τὸν Οἰ-
δίποδα μάλιστα τὸν υἱὸν τοῦ Λαῖου. Σέβονται δὲ καὶ
οἱ Αἰγύπτιοι ἄλλον τινὰ Ἡρακλέα ἔξω τοῦ Τυρίου
καὶ τοῦ Ἀργείου, καθὼς λέγει ὁ Ἡρόδοτος, ὅτι οἱ
Αἰγύπτιοι ἀριθμοῦσι τὸν Ἡρακλέα εἰς τὸν ἀριθμὸν
τῶν δώδεκα θεῶν, καθὼς καὶ οἱ Ἀθηναῖοι σέβονται
ἄλλον Διόνυσον τὸν υἱὸν τοῦ Διὸς καὶ τῆς Περσεφό-
νης· εἰς τὸν ὁποῖον ψάλλουσι καὶ τὸν μουσικὸν Ἰακ-
χον, καὶ ὅχι εἰς τὸν Θηβαῖον. Εὐτεῦθεν λοιπὸν ἐγὼ
συμπεραίνω, ὅτι ὁ ὑπὸ τῶν Ἰσθίων τιμώμενος ἐν
Ταρτησσῶ Ἡρακλῆς, ἐνθα καὶ σῆλαι τινὲς τοῦ Ἡ-
ρακλέους ὑπὸ τῆς φήμης κηρύττονται, εἶναι αὐτὸς ὁ
Τύριος· καθότι καὶ ἡ Ταρτησσὸς αὕτη ὑπὸ τῶν Φοι-
νίκων ἐκτίσθη, καὶ ὁ ναὸς τοῦ Ἡρακλέους αὐτόθι
κατὰ τὴν συνήθειαν ἔγινε τῶν Φοινίκων, καὶ θυ-
σῖαι

οὗ Θάσον ἔκτισαν, πέντε γενεαῖς ἀμέλειτοι ἀνδρῶν πρό-
τερον, ἢ τὸν ἐξ Ἀμφικρύωνος τοῖς Ἑλλήσιν Ἡρακλέα
γενέσθαι· ὥστε τὰ ἱστορούμενα δηλοῖ παλαιὸν τινὰ θεοῦ
εἶναι τὸν Ἡρακλέα τὸν Τύριον, καὶ Αἰγύπτιον· ὅρα Ἡ-
ρόδοτον ἐν τῷ β'. βιβλίῳ· 43. (4) σέβουσι δὲ καὶ Αἰ-
γύπτιοι ἄλλον Ἡρακλέα, οὐχ ὃν οἱ Τύριοι, ἢ Ἑλληνες]
ἀλλ' Ἡρόδοτος οὐκ ἄλλον τὸν Τύριον τοῦ Αἰγυπτίου
λέγειν δοκεῖ, εἰμὴ ὅτι τῶν δώδεκα θεῶν εἶναι αὐτόν· ὅ-
ρα Παυσανίαν περὶ τῶν δώδεκα θεῶν· βιβλ. 1. σελ. 5.
σιχ. 24. καὶ 8. 494, 30. (4) τὸν Διὸς καὶ Κόρης]
τῆς Περσεφόνης· ἕτερον δὲ τοῦτον Διόνυσον, ἢ τὸν ἐκ

- 6 θύονται. Γηρυόνην δὲ, ἐφ' ὅντινα ὁ Ἀργεῖος Ἡρα-
κλῆς ἐξάλη πρὸς Εὐρυσθέως, τὰς βοῦς ἐπελάσαι
τὰς Γηρυόνου, καὶ ἀγαγεῖν εἰς Μυκῆνας, οὐδέν τι
προσῆκειν τῇ γῇ τῶν Γεήρων, Ἐκαταῖος ὁ λογο-
ποιὸς λέγει· οὐδὲ ἐπὶ νῆτον τινὰ Εὐρύθειαν ἔξω
7 τῆς μεγάλης θαλάσσης σαλῆναι Ἡρακλέα· ἀλλὰ
τῆς Ἡπείρου τῆς περὶ Ἀμβρακίαν τε καὶ Ἀμφι-
λόχους βασιλεῖα γενέσθαι Γηρυόνην, καὶ ἐκ τῆς
Ἡπείρου ταύτης ἀπελάσαι Ἡρακλέα τὰς βοῦς, οὐ-
8 δὲ τοῦτον φαῦλον ἄθλον τιθέμενον. Οἶδα δὲ ἐ-
γὼ καὶ εἰς τοῦτο, ὅτι εὐδοτοῦ τὴν Ἡπείρου ταύ-
την, καὶ βοῦς τρέφουσιν καλλίστας· καὶ εἰς Εὐρυ-
σθέα τῶν μὲν ἐξ Ἡπείρου βοῶν κλέος ἀφίχθαι,
καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Ἡπείρου τὸ ὄνομα τὸν Γη-
9 ρυόνην οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος τίθεμαι· τῶν δὲ ἐ-
σχάτων τῆς Εὐρώπης Γεήρων, οὐτ' ἂν τοῦ βασι-
λέως τὸ ὄνομα γινώσκῃν Εὐρυσθέα, οὔτε εἰ βοῦς
10 καλαὶ ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ νέμονται· εἰ μή τις Ἡ-
ραν τοῦτοις ἐπάγων, ὡς αὐτὴν ταῦτα Ἡρακλεῖ
δι' Εὐρυσθέως ἐπαγγέλλουσιν, τὸ οὐ πιστὸν τοῦ
λόγου ἀποκρύπτειν ἐθέλοι τῷ μύθῳ. Τούτῳ Ἡ-
ρακλεῖ τῷ Τυρίῳ ἔφη ἐθέλειν θύσαι Ἀλέξανδρος.
11 Ὡς δὲ ἀπηγγέλθη ταῦτα πρὸς τῶν πρέσβειων εἰς
τὴν

Διὸς καὶ Σεμέλης τῆς θυγατρὸς Κάδμου. (6) Γηρυόνην
ἐφ' ὅν τινα ἐξάλη ὁ Ἡρακλῆς.] Γηρυόνης βασιλεὺς ἰσπα-
νίας τρισσακμοσ εἶναι μυθεύεται, ἐφ' ᾧ τρεῖς ἔσχε βασι-
λείας· βοῦς δὲ τινὰς ἔχων, καὶ ἐνεδόμενος διαφερόντως
αὐταῖς, τρικέφαλόν τινα κύνα αὐτοῖς ἐπέστησε φυλάξαι·
ὁ δὲ Ἡρακλῆς κατὰ πρόσαξιν Εὐρυσθέως, ἐπελθὼν ἀν-
τῷ, καὶ κρατήσας, ἤγαγεν αὐτάς, ἐπελάσας εἰς τὰς
Μυκῆνας τῷ Εὐρυσθεῖ. (6) ἔξω τῆς μεγάλης θαλάσσης]
ἐν τῇ Ὠκεανῷ, ἔξω δηλονότι τῶν σηλαῶν λεγομένων τοῦ

σῖαι ὁμοίως γίνονται· ὁ δὲ Γηρυόνης, ἐναντίου τοῦ ὀπίου ἐξάλη ὁ Ἡρακλῆς παρὰ τοῦ Εὐρυσθέως νὰ ἀρπάσῃ τὰς βόας αὐτοῦ, καὶ νὰ τὰς φέρῃ εἰς τὰς Μυκήνας, δὲν ἦτον παντελῶς ἐκ τῆς Ἰβηρίας κατὰ τὸν ἱστορικὸν Ἐκαταῖον· μήτε ἐξάλη ὁ Ἡρακλῆς εἰς τινα νῆσον Εὐρύθειαν ἔξω τῆς μεγάλης θαλάσσης· ἀλλ' ὁ Γηρυόνης οὗτος ἦτον βασιλεὺς τῆς Ἡπείρου περὶ τὴν Ἀμβρακίαν, καὶ τὴν Ἀμφιλοχίαν· ἐξ ἧς ὁ Ἡρακλῆς, ἀθλήσας καὶ τοῦτον τὸν μέγαν ἄθλον, ἔφερε τὰς βόας εἰς τὰς Μυκήνας· ἐπειδὴ δὲν με λανθάνει καὶ τοῦτο, ὅτι αὐτὸ τὸ μέρος τῆς Ἡπείρου τρέφει βόας καλλίσας· καὶ ἐντεῦθεν ὁ Εὐρυσθεὺς, ὡς εἰκάσω, ἤκουσε μὲν περὶ τῶν κλειζομένων τούτων βοῶν τῆς Ἡπείρου· ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τοῦ ὀνόματος τούτου τοῦ Γηρυόνου τοῦ βασιλέως τῆς Ἡπείρου· ἀλλὰ τοῦ βασιλέως τῶν Ἰβήρων μήτε ὄνομα ἐγίνωσκεν, οἵτινες κατοικοῦσιν εἰς τὰ ἔσχατα τῆς Εὐρώπης, μήτε ἂν βόες εὐμορφοὶ εὐρίσκωνται πρὸς ταῦτα τὰ μέρη· ἔξω ἄντις θέλη νὰ κρύψῃ τὴν ἀπιστίαν τοῦ λόγου μὲ τὸν μῦθον ἐκεῖνον, ὅτι ἐξηγουῖσε τὸ πρᾶγμα διῆθεν εἰς τὸν Ἡρακλέα διὰ τοῦ Εὐρυσθέως ἡ Ἡ'ρα. Εἰς αὐτὸν λοιπὸν τὸν Τύριον Ἡρακλέα ἐθέλησεν ὁ Ἀλέξανδρος νὰ προσφέρῃ

θυ-

Ἡρακλέους. (8) αἶδα δὲ ἐγὼ καὶ ἐς τοῦτο, ὅτι ἔνδοτον] ὁ δὲ Βουλκάνιος ἀντὶ τοῦ, ὅτι, ἔτι ἀξιοῖ γράφεσθαι· ἀλλὰ καὶ οὕτω ἐπιτακτικῶς πρὸς τὸ, Εὐβογον, ἔβρωται ἐκλήθε'ν ἀντὶ τοῦ, πολλὰ εὐβογον· τὸ δὲ προθετόπιον εἰς τοῦτο, δηλοῖ μὲν ἂν καὶ τὸν χρόνον, κας' ὃν ἔγραψε τὰυτα Ἀβρίανος, ὅνυχ ἦττον δὲ καὶ τὴν ὑπόθεσιν, εἰς ἣν φέρει τὸ καλλίσας τρέφειν βοὺς τὴν Ἡπείρον. (9) οὕτε εἰ βοὺς] διώρθωσα οὕτω ἐκ τοῦ ἀρίστου κώδικος ἀντὶ τοῦ, εἴτε βοὺς. (10) εἰμή τις Ἡ'ραν ἐπά-

- τὴν Τύρον, τὰ μὲν ἄλλα ἔδοξε σφίσι ποιεῖν, ὅτι·
 περ ἐπαγγέλλη Ἀλέξανδρος, εἰς τὴν πόλιν δὲ μή·
 12 τε τινὰ Περσῶν μήτε Μακεδόνων δέχεσθαι· ὡς
 τοῦτο ἔστε τὰ παρόντα τῷ λόγῳ εὐπρεπέεσσαν,
 καὶ ἐς τοῦ πολέμου τὴν κρίσιν, ἄδηλον ἔτι οὖ·
 σαν, ἀσφαλέςατον σφίσι γνωσόμενοι. ὣς δὲ ἔ·
 13 ξηγγέλθη Ἀλέξανδρῳ τὰ ἐκ τῆς Τύρου, τοὺς μὲν
 πρέσβεις πρὸς ὀργὴν ὀπίσω ἀπέπεμψεν· αὐτὸς δὲ
 ξυναγαγὼν τοὺς τε ἑταίρους καὶ τοὺς ἡγεμόνας
 τῆς στρατίας, καὶ ταξιάρχας καὶ ἱλάρχας, ἔλεξεν ὧδε·
 1 ἰζ'. Ἄνδρες φίλοι καὶ ξύμμαχοι, ἡμῖν οὔτε τὴν
 ἐπ' Αἰγύπτου πορείαν ἀσφαλῆ ὄρω, θαλασσοκρα-
 2 τούντων Περσῶν. Δαρεῖόν τε διώκειν, ὑπολιπο-
 μένους αὐτὴν τε τὴν Τυρίων πόλιν ἀμφίβολον, καὶ
 Αἴγυπτον, καὶ Κύπρον ἐχομένας πρὸς Περσῶν,
 οὐδὲ τοῦτο ἀσφαλές, ἔς τε τὰ ἄλλα, καὶ μάλι-
 3 στα δὴ ἐς τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα, μή ποτ' ἄρα
 ἐπικρατήσαντες αὐτοὶς τῶν ἐπὶ θαλάσῃ χωρίων
 οἱ Πέρσαι, προχωρησάντων ἡμῶν ξὺν τῇ δυνά-
 μει, ὡς ἐπὶ Βαβυλῶνά τε καὶ Δαρεῖον, αὐτοὶ ξὺν
 πλείονι σὺλῳ μεταγάγοιεν τὸν πόλεμον ἐς τὴν Ἑλ-
 4 λάδα. Λακεδαιμονίων μὲν ἡμῖν ἐκ τοῦ εὐθέως πο-
 λεμούντων, τῆς δὲ Ἀθηναίων πόλεως φόβῳ μάλ-
 λόν τι ἢ εὐνοία τῇ πρὸς ἡμᾶς, πρὸς τὸ παρὸν κα-
 5 τεχομένης· ἐξαιρεθείσης δὲ Τύρου, ἥ τε Φοινίκη

ἔχοι

γων] εἰμή τις Ἦ'ραν εἰσάγων. (11) εἰς τὴν πόλιν δὲ] προσέθηκε τὸν Δε· ὁ δὲ λόγος δῆλος. (12) ἔς τε τὰ παρόντα (ἐν τῇ παρούσῃ εὐτυχίᾳ μὲν Ἀλεξάνδρου, ἀτυχίᾳ δὲ Δαρεῖου) τῷ λόγῳ (προφάσει) εὐπρεπέεσσαν (εὐαπολόγητον, εὐπρόσωπον) καὶ εἰς τοῦ πολέμου τὴν κρίσιν ἄδηλον ἔτι οὖσαν (μή τι δηλονότι ἀναρῶσειν αὐτοὺς Δαρεῖος) ἀσφαλέςατον σφίσι γνωσόμενοι· ἐβούλοντο

θυσίαν· οἱ δὲ Τύριοι καθὼς ἤκουσαν ταῦτα παρὰ τῶν πρέσβεων, ἀπεφάσισαν νὰ ἐξακολουθήσωσι τὰς προσαγὰς αὐτοῦ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα, εἰς δὲ τὴν πόλιν νὰ μὴ δεχθῶσι μήτε ἐκ τῶν Μακεδόνων τινὰ, μήτε ἐκ τῶν Περσῶν· καθότι τοῦτο ἐφαίνετο καὶ εἰς τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων εὐλογώτερον εἰς ἀπολογίαν, καὶ εἰς τὴν τύχην τοῦ πολέμου ἔτι ἁδιχον οὖσαν, ἀσφαλέστερον εἰς αὐτούς· ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ Ἀλέξανδρος, τοὺς μὲν πρέσβεις ἔσειλε μετ' ὀργῆς ὀπίσω εὐθύς· αὐτὸς δὲ συναθροίσας τοὺς ἐταίρους καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς στρατιᾶς, καὶ τοὺς ταξιάρχας, καὶ τοὺς ἱλάρχας, εἶπε τοιοῦτους λόγους.

ΙΖ'. Ἄνδρες φίλοι καὶ σύμμαχοι, ἐν ᾧ θαλαττοκρατοῦσιν οἱ Πέρσαι, δὲν βλέπω τὴν εἰς Αἴγυπτου ἐκστρατείαν μας ἀσφαλῆ· τὸ νὰ τρέξωμεν δὲ αὐθις διακόντες τὸν Δαρεῖον, ἀφίνοντες αὐτὴν τῶν Τυρίων τὴν πόλιν ἀμφίβολον, καὶ τὴν Αἴγυπτον, καὶ τὴν Κύπρον, τὴν ὁποίαν κατέχουσιν ἤδη οἱ Πέρσαι, οὐδὲ τοῦτο μοι φαίνεται ἀσφαλές, καὶ δι' ἄλλα πολλὰ, μάλισα δὲ διὰ τὴν Ἑλλάδα, διὰ νὰ μὴ ἐξουσιάσωσιν αὐθις οἱ Πέρσαι τὰς παραθαλασσίους πόλεις, ἀφ' οὗ προχωρήσωμεν ἡμεῖς πρὸς τὴν Βαβυλῶνα καὶ τὸν Δαρεῖον, καὶ ἐντεῦθεν αὐξήσωσιν ἔτι τὸν ναυτικὸν των, καὶ μεταφέρωσι τὸν πόλεμον εἰς αὐτὴν τὴν Ἑλλάδα· ἐπειδὴ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ νῦν ἤδη φανερώς πολεμοῦσι· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τινὰ φόβον πρὸς ἡμᾶς μόνου ἐν τῷ παρόντι κατέχονται·

δηλονότι μὴδ' ἑτέρων εἶναι ἐν τῷ φανερῷ εὖνοι, ἀλλ' ὅτε ὅτερον εὖ προχωροῖν, μετὰ τούτου εἶναι.

(4) Λακεδαιμονίων ἐκ τοῦ εὐθέως πολεμοῦντων] ἐκ τοῦ φανεροῦ, οὐχ ὡς ἄλλοι Ἕλληνας μόνη δυσνοία καὶ

ἔχοιτο ἂν πᾶσα, καὶ τὸ ναυτικόν, ὅπερ πλείον τε
καὶ κράτιστον τοῦ Περσικοῦ, τὸ Φοινίκων παρ' ἡ
6 μᾶς μεταχωρήσειν εἰκός. Οὐ γὰρ ἀνέξονται οἱ ἐ-
ρέται οὐδ' οἱ ἐπιβάται Φοίνικες, ἐχομένων σφίσι
τῶν πόλεων, αὐτοὶ ὑπὲρ ἄλλων πλέοντες κινδύ-
7 νεύειν. Κύπρος δὲ ἐπὶ τῷδε ἢ οὐ χαλεπῶς ἡμῖν
προσχωρήσει, ἢ ἐξ ἐπίπλου εὐμαρῶς ληφθήσε-
8 ται. Καὶ ταῖς τε ἐκ Μακεδονίας ναυσὶ καὶ ταῖς
Φοινίσσαις πλείοντων ἡμῶν τὴν θάλασσαν, καὶ
Κύπρου ἅμα προσγενομένης, θαλασσοκρατοῦμέν-
9 τε ἂν βεβαίως, καὶ ὁ ἐς Αἴγυπτου εὐμα-
9 ρῶς ἡρῖν ἐν ταυτῷ γίνεται. Αἴγυπτου δὲ παρα-
σησαμένοις, ὑπέρτε τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς οἰκίας
10 οὐδὲν ἔτι ὑποπτον ὑπολείπεται· τόν τε ἐπὶ Βα-
βυλῶνος εὐμαρῶς μετὰ τοῦ ἐς τὰ οἶκοι ἀσφαλοῦς,
καὶ ξὺν μείζονι ἅμα ἀξιώσει ποιησόμεθα, ἀπο-
τετμημένοι τὴν θάλασσαν Περσῶν ζύμπασαν,
καὶ τὴν ἐπὶ τὰδε τοῦ Εὐφράτου γῆν.
11 ιη'. Ταῦτα λέγων, οὐ χαλεπῶς ἔπειθεν ἐπιχει-
ρεῖν τῇ Τύρῳ· ἀλλὰ καί τι θεῖον ἀνέπειθεν αὐτόν,
ὅτι ἐνὺπνιον αὐτῆς ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐδόκει, αὐ-
τὸν μὲν τῷ τείχει προσάγειν τῶν Τυρίων, τὸν δὲ
Η΄

γνώμη. (6) ἐρέται μὲν οἱ ναῦται, ἐπιβάται δὲ οἱ ἐπὶ
τῶν κατασρωμάτων στρατιῶται. (10) μετὰ τοῦ οἶκοι ἀ-
σφαλοῦς] ἔχοντες ἀσφάλειαν ὅπισθεν περὶ τῆς Ἑλλάδος,
καὶ μετὰ πλείονος δόξης καὶ ὑπολήψεως ἀναβαίνοντες,
ἐκστρατεύσομεν ἐπὶ Βαβυλῶνα. (10) ἀποτετμημένοι τὴν
θάλασσαν Περσῶν σύμπασαν.] μέσον τὸ ῥῆμα τοῦτο κα-
τὰ παρακείμενον σπάνιον· μετείληπται γοῦν ἀντὶ τοῦ
ἀποτεμώμενοι· ὁ δὲ νοῦς οὕτω· ἀφ' οὗ ἀπείρξαμεν τοὺς
Πέρσας τῆς μεσογείου θαλάσσης, καὶ τῆς γῆς ἐπὶ τὰ
ᾧδε τοῦ Εὐφράτου.

ται· ἀφ' οὗ ὁμως πέσῃ ἡ Τύρος ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν, θέλομεν ἔχει ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐξουσίαν καὶ ὅλην τὴν Φοινίκην αὐτήν· καὶ ἐντεῦθεν τὸ δυνατώτατον καὶ ἅμα περισσότερον ναυτικὸν τῶν Περσῶν, τὸ ὁποῖον εἶναι μάλιστα τῶν Φοινίκων, θέλει ἔλθῃ εἰς ἡμᾶς ἐξ ἀνάγκης· καθότι μήτε οἱ κοπιηλάται, μήτε οἱ ἐπιβάται Φοινῖκες θέλουσιν ὑποφέρειν νὰ κινδυνεύσωσιν ὑπὲρ ἄλλων, ἀφ' οὗ αἱ ἴδιαι πόλεις αὐτῶν ἔλθωσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν· καὶ ἐντεῦθεν ἡ Κύπρος μετὰ ταῦτα, ἡ ἐκουσίως θέλει ἐνωθῇ μεθ' ἡμῶν, ἢ χωρὶς δυσκολίαν μὲ πρῶτην ἐφοδὸν πλέοντες, θέλομεν τὴν κυριεύσῃ· καὶ οὕτως ἔπειτα ἔχοντες τὰς ἐκ Μακεδονίας ναῦς, καὶ τὰς ἐκ τῆς Φοινίκης, ἐνωθείσης ὁμοίως μεθ' ἡμῶν καὶ τῆς Κύπρου, θέλομεν ἔχει βέβαιον τῆς θαλάσσης τὸ κράτος, καὶ οὕτως θέλομεν πλεύσῃ εὐκόλως καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ἀφ' οὗ δὲ ὑποτάξωμεν καὶ τὴν Αἴγυπτον, δὲν ἔχαμεν πλέον οὐδεμίαν ὑποψίαν ὀπίσω περὶ τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῆς οἰκείας πατρίδος· καὶ μετὰ ταῦτα ἄφοβοι ὄντες ὀπίσω, θέλομεν ἐκστρατεύσῃ πρὸς τὴν Βαβυλῶνα μετὰ μείζονος ὑπολήψεως καὶ φρονήματος, ἀφ' οὗ δηλονότι ἀπακόψωμεν παντελῶς τοὺς Πέρσας ἐκ τῆς θαλάσσης, καὶ πάσης τῆς γῆς μέχρι τοῦ Εὐφράτου.

ἢ. Ταῦτα λοιπὸν εἰπὼν ὁ Ἀλέξανδρος, εὐκόλως κατέπεισε τοὺς ἀκούοντας νὰ ἐπιχειρισθῶσι τὴν πολιορκίαν τῆς Τύρου· ἐκινήθη δὲ εἰς τοῦτο καὶ ἕκτινος θεοῦ σημεῖον· καθότι εἶδεν ἐνύπνιον τὴν νύκτα ἐκείνην, ὅτι αὐτὸς ἐκίνησε τὸ κράτευμα πρὸς τὸ
τεῖ-

(1) Ὅτι ἐνύπνιον . . . αὐτὸς ἐδόκει] τὸ, ἐνύπνιον ἢ ἐπιβρῆματικῶς ἐκληφθεῖν οὕτως ἀντὶ τοῦ, καθ' ὅσον· ἢ ἀναγινωσκέσθω οὕτως ὀρθότερον· καὶ τι θεῖον ἀνέπειδεν αὐτὸν ἐνύπνιον, ὅτι αὐτῆς ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐδόκει καὶ

Η'ρακλέα δεξιούσθαιτε αὐτὸν καὶ ἀνάγειν ἐς τὴν
 2 πόλιν. καὶ τοῦτο ἐξηγεῖτο Ἀρίσανδρος, ὡς ἔχον
 πόνω ἀλωσομένην τὴν γύρην, ὅτι καὶ τὰ τοῦ Η'-
 3 ρακλέους ἔργα ἔχον πόνω ἐγένοντο. καὶ γὰρ καὶ
 μέγα ἔργον τῆς τύρου ἡ πολιορκία ἐφαίνετο. Νῦν
 σῶστε γὰρ αὐτὴ ἡ πόλις ἦν, καὶ τείχεσιν ὑψη-
 λοῖς πάντῃ ὠχύρωτο· καὶ τὰ ἀπὸ θαλάσσης πρὸς
 τῶν Τυρίων μᾶλλοντι ἐν τῷ τότε ἐφαίνετο, τῶν
 τε Περσῶν ἔτι θαλασσοκρατούντων, καὶ αὐτοῖς
 4 τοῖς Τυρίοις νεῶν ἔτι πολλῶν περιουστῶν. ὣς δὲ
 ταῦτα ὁμῶς ἐκράτησε, χῶμα ἐγείνατο χωρὺν καὶ
 5 τῆς ὑπείρου ὡς ἐπὶ τὴν πόλιν. ὣς δὲ παρὰ τὴν
 τεναγώδης τὸ χωρίον, καὶ τὰ μὲν πρὸς τῇ ὑπεί-
 ρῳ τῆς θαλάσσης βραχεὰ καὶ πηλῶδη αὐταῦ· τὰ
 δὲ πρὸς αὐτῇ τῇ πόλει, ἵνα τὸ βαθυτάτον τοῦ
 διάπλου, τριῶν μάλιστα ὀργυιῶν τὸ βάθος. Ἀλ-
 6 λὰ λίθων τε πολλῶν ἀφθουία ἦν, καὶ ὕλης, ἣν
 τινα τοῖς λίθοις ἄνωθεν ἐπεφόρου· χάρανέστε
 οὐ χαλεπῶς ἐν τῷ πηλῷ κατεπήγνυντο, καὶ αὐ-
 τὸς ὁ πηλὸς ξύνδεσμος τοῖς λίθοις ἐς τὸ ἐπιμένειν
 7 ἐγίγνετο. καὶ προθυμίαν τῶν Μακεδόνων εἰς τὸ
 ἔργον καὶ Ἀλεξάνδρου πολλή ἦν, παρόντες καὶ
 αὐτοῦ ἕκαστα ἐξηγουμένου, καὶ τὰ μὲν λόγῳ ἐ-
 παύοντος, τὰ δὲ καὶ χρήμασι τοῦς τε ἐκπρεπέε-
 ρον κατ' ἀρετὴν πονουμένους ἐπικουρίζοντος. Ἀλλ'
 8 ἔξε μὲν τὸ πρὸς τῇ ὑπείρῳ ἐχώννυτο, οὐ χαλε-
 πῶς

τλ. (4) πολλῶν περιουστῶν] διόρθωσα τοῦτο ἀντὶ τοῦ,
 πολλῶν περ οὐστῶν ἐσφαλμένου ἐκ τοῦ ἀρίστου κώδικος
 κατὰ τὸν Γρονόβιον· τὸ γὰρ, πολλῶν περ οὐστῶν, ἐν ἀν-
 τιωματικῷ μὲν λόγῳ ἑρῶνται, ἐν δὲ συμπλεκτικῷ καὶ
 συνεχῇ, ἀδιανόητον ἂν εἴη καὶ ἔμολον. (4) ὡς δὲ ταῦ-
 τα ὁμῶς ἐκράτησε] ἅπερ Ἀλέξανδρος ἔπεισε Μακεδό-

τείχος, ὃ δὲ Ἡρακλῆς ἀνωθεν ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἀνεβίβαζεν αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν· τὸ ὅποιον ἐξήγησεν ὁ Ἀρίσανδρος, ὅτι μὲ κόπον πολὺν θέλει λάβῃ τὴν πόλιν· καθότι καὶ τὰ ἔργα τοῦ Ἡρακλέους μὲ κόπον ἔλαβον τέλος. Ἐπειδὴ ἡ πολιορκία τῆς Τύρου μέγα τι ἔργον ἐφαίνετο· καθότι ἡ πόλις αὐτῇ ἦτον νῆσος, καὶ εἶχε τείχη πολλὰ ὑψηλά· καὶ μάλιστ' ἐν τῷ τότε οἱ Τύριοι ἦσαν δυνατώτεροι ἀπὸ τῆς θαλάσσης τὸ μέρος, ἐπειδὴ οἱ Πέρσαι ἦσαν ἔτι θαλασσοκράτορες, καὶ αὐτοὶ οἱ Τύριοι ἐπερίσσευον ἔτι πολὺ εἰς τὸ ναυτικόν. Ἀφ' οὗ ὅμως ἀπεφάσισε ταῦτα ἅπας, ἐσοχάσθη νὰ ἐνώσῃ τὴν πόλιν μὲ τὴν ξηρὰν, ἀποχερσώσας τὸν μεταξὺ πύρρμον τῆς θαλάσσης· ὅστις εἶναι ἐλαώδης, πρὸς μὲν τὴν ξηρὰν πηλώδης καὶ μὴ βαθύς, πρὸς δὲ τὴν πόλιν, ὅπου εἶναι βαθύτερος, ἔχει βάθος τριῶν ὀργυῶν· ἀλλ' ἦσαν ἐκεῖσε λίθων πλῆθος πολὺ, καὶ ἄλλαι ὕλαι, τὰς ὁποίας ἔρριπτον ἀνωθεν ἐπάνω τῶν λίθων· καὶ χάρακας δὲ ἐπήγνουον εὐκόλως εἰς τὸν πηλόν· ὅστις καὶ αὐτὸς ἐγένετο σύνδεσμος εἰς τῶν λίθων τὴν σῶσιν καὶ παγιότητα· ἡ δὲ προθυμία τῶν Μακεδόνων καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου πολλὴ ἦτον εἰς τοῦτο· ὅστις παρ ευρίσκετο εἰς τὸ ἔργον καὶ ἐξηγοῦσεν, ὅπως ἔπρεπε νὰ γίνωνται ἔκαστα, καὶ ἄλλοτε μὲν ἐκινούσε τοὺς ἐργαζομένους εἰς προθυμίαν μὲ λόγους ἐπαίνων, ἄλλοτε δὲ ἀνεκούφιζεν ἐκ τῶν κόπων καὶ μὲ δόσιν χρημάτων τοὺς πολυὰ κοπιῶντας. Ἀλλ' ἕως οὗ ἐγέμίζον τὸ πρὸς τὴν ἡπει-

νας· ἀφ' οὗ δηλονότι ἐδίδεαυτο τὴν γνώμην οἱ Μακεδόνες τοῦ Ἀλεξάνδρου· ὥς ἐπιχειρῆσαι τῇ Τύρῳ. (7) χρήμασι] διώρδωται μοι τοῦτο ἀντὶ τοῦ χρήσιμα ἐκ τοῦ ἀρίστου κατὰ τὸν Γρονόβιον κώδικος· ἄλλως γὰρ βεβίκα-

πῶς προὔχῳρει τὸ ἔργον, ἐπὶ βάθους τε ὀλίγον
 9 χωννύμενον, καὶ οὐδενὸς ἐξείργοντος. Ὡς δὲ τοῖ
 βαθυτέρῳ ἤδη ἐπέλαζον, καὶ ἅμα τῇ πύλει αὐτῇ
 ἐγγυὲς ἐγίγνοντο, ἀπὸ τε τῶν τειχῶν ὑψηλῶν
 οὐτῶν βαλλόμενοι ἐκακοπάθουν, ἅτε καὶ ἐπ' ἐρ-
 γασίᾳ μᾶλλόν τι, ἢ ὡς ἐς μάχην ἀκριβῶς ἐσαλμέ-
 10 ναι· καὶ ταῖς τριήρεσιν ἄλλη καὶ ἄλλη τοῦ χώ-
 ματος ἐπιπλέοντες οἱ Τύριοι, ἅτε δὴ θαλασσο-
 κρατοῦντες ἔτι, ἀπορον πολλαχῇ τὴν πρόσχωσιν
 11 ταῖς Μακεδόσιν ἐποίουν. Καὶ οἱ Μακεδόνες πύρ-
 γους ἐπάνω τοῦ χώματος, ὅτι περ προκεχωρήκει
 αὐτοῖς ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάσσης, ἐπέσκησαν δύο,
 12 καὶ μηχανὰς ἐπὶ ταῖς πύργοις. Προκαλύμματα δὲ
 δέρυραι καὶ διφθέραι αὐτοῖς ἦσαν, ὡς μήτε πυρ-
 φάροις βέλεσιν ἀπὸ τοῦ τείχους βάλλεσθαι, τοῖς
 τε ἐργαζομένοις προσοχὴν ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι πρὸς
 13 τὰ τοξεύματα· ἅμα τε ὅσοι προσπλέοντες τῶν Τυ-
 ρίων ἔβλαπτον τοὺς χωννύοντας, ἀπὸ τῶν πύργων
 βαλλόμενοι, οὐ χαλεπῶς ἀνασταλήσεσθαι ἔμελλον.
 Οἱ δὲ Τύριοι πρὸς ταῦτα ἀντιμηχανῶνται τοιοῦνδε.
 1. 9'. Ναῦν ἱππαγωγὸν κλημάτων τε ξηρῶν καὶ
 ἄλλης ὕλης εὐφλέκτου ἐμπλήσαντες, δύο ἰσούς
 ἐπὶ τῇ πρῶτῃ καταπηγνύουσι, καὶ ἐν κύκλῳ περι-
 φράσσουσιν ἐς ὅσον μακρότερον, ὡς φορυτόν τε ταύ-
 τη καὶ δᾶδας ὅσας πλείστας δέξασθαι· πρὸς δὲ,

πίσ-

μένα τὰ τῆς ἐννοίας· ὁ δὲ τε ἀκολουθῶν τούτοις ἀδια-
 νόητος. (9) ἅτε καὶ ἐπεργασίᾳ] ἅτε δὴ καὶ ἐπ' ἐργα-
 σίᾳ μᾶλλον ἐσαλμένοι· ἐλαφρῶς δηλονότι, καὶ οὐκ ἀ-
 κριβῶς ὡς εἰς μάχην ἰόντες. (11) ὅτι περ προκεχωρή-
 κει αὐτοῖς] ἢ ἦσαν μᾶλλον τι προκεχωρηκότες ἐν τῷ
 χωννύναι. (12) δέρυραι μὲν, τρίχινον παραπέτασμα κα-
 τὰ τὸν Σουῖδα· διφθέρα δὲ, ποιμαντικὸν περιβόλαιον ἐκ

πειρον μέρος, δὲν εἶχον πολλήν δυσκολίαν, ἐπειδὴ καὶ τὸ βάθος ἦτον ὀλίγον, καὶ ἄνωθεν οἱ πολέμιοι δὲν ἐμπόδιζον· καθὼς ἐφθασαν ὁμῶς εἰς τὰ βαθύτερον πλυσίον τῆς πόλεως, ἐκακοπαθοῦσαν παρὰ πολὺ, κτυπούμενοι ἄνωθεν ἀπὸ τῶν τειχῶν ὑψηλῶν ὄντων, καὶ μάλιστα ἐνδεδυμένοι ἐλαφρότερα ὥς εἰς ἐργασίαν, καὶ ὅχι πολεμικῶς· καὶ ἐκ θαλάσσης αὖθις οἱ Τύριοι προσπλέοντες ἄλλοτε ἀπὸ ἄλλο μέρος, ὡς θαλασσοκράτορες ἔτι, ἐμπόδιζον τῶν Μακεδόνων τὸ ἐπιχείρημα· ἐκεῖνοι δὲ ἐξ ἐναντίας ἐσησαν δύο πύργους ἐπάνω τοῦ προχώματος πολὺ πρὸς τὴν θαλάσσαν, καθ' ὃ μέρος εἶχαν προχωρήσει περισσότερον, καὶ ἐπὶ τῶν πύργων τινὰς μηχανὰς· τὰς ὁποίας ἐκάλυψαν μὲ δέρματα καὶ διφθέρας, διὰ νὰ μὴ κτυπῶνται ἀπὸ τὰ τεῖχη μὲ βέλη πεφυρακτωμένα, καὶ οἱ ἐργαζόμενοι νὰ ἔχωσι μάλιστα σκέπη πρὸς τὰ τοξεύματα· καὶ ἐνταῦθα νὰ κτυπῶσι καὶ αὐτοὶ ἐκείθεν τοὺς Τυρίους, ὅσοι πλείοντες ἐκ θαλάσσης, ἔβλαπτον τοὺς ἐργαζομένους· καὶ ταῦτα μὲν οἱ Μακεδόνες· οἱ δὲ Τύριοι ἐφευρίσκουσιν ἐκ τοῦ ἐναντίου τοιαῦτα.

ΙΖ'. Γεμίσαντες μίαν ναῦν ἱππαγωγὸν μὲ κλήματα ξηρὰ, καὶ ἄλλην εὐκαυζον ὕλην, καὶ σήσαντες εἰς τὴν πύρραν δύο ἰσούς, τὴν ἐφραξαν κύκλῳθεν ὅσον ἐδύνατο ὑψηλότερα, διὰ νὰ χωρέσῃ ἐνδὸν ἐνταῦθα πολὺ πλῆθος ξύλων ξηρῶν καὶ ὀρέας· καὶ προσέτι ἐβρίψαν ἔτι ἐπάνω πίσσαν καὶ θείον, καὶ
ὅσα

δερμάτων· καὶ σκεπασήρια ἐν ταῖς κώπαις, οἷς ἐχρῶντο ἐν ταῖς τριήρεσι, καθ' ὃ τρῆμα ἡ κώπη τίθεται· εἶεν οὖν αἱ μὲν δερβεῖς νεοσφάγντων τυχὸν ζώων δέρματα, αἱ δὲ διφθέραι ὥλων ἤδη καὶ ἐξεργασμέναι.

(1) Παρέτεινον δὲ καὶ κεραίαν διπλήν] δύο κεραίαις

2 πίσσαντε καὶ δεῖον, καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τὸ παρὰ
 καλέσαι μεγάλην φλόγα, ἐπὶ ταύτῃ ἐπεφάρη-
 3 σαν. Διαρέτεινον δὲ καὶ κεραίαν διπλὴν ἐπὶ τοῖς
 ἰσοῖς ἀμφοτέροισι, καὶ ἀπὸ ταύτης ἐξήρτησαν ἐν
 λέβησιν, ὅσα ἐπιχυθέντα ἢ ἐπιβληθέντα ἐπὶ μέ-
 4 γα τὴν φλόγα ἐξάψειν ἔμελλον· ἔρματα τε ἐς
 τὴν πρύμναν ἐνέθεσαν, τοῦ ἐξῆραι εἰς ὕψος τὴν
 πρῶραν, πιεζομένης κατὰ πρύμναν τῆς νεῆς. Ἐ-
 5 πείτα ἄνεμον τηρήσαντες ὡς ἐπὶ τὸ χῶμα ἐπιφέ-
 ροντα, ἐξάφαντες τριήρεσι τὴν ναῦν, κατ' οὐρον
 6 εἴλκον. Ὡς δὲ ἐπέλαζον ἤδη τῷ τε χώματι καὶ
 τοῖς πύργοις, πῦρ ἐμβαλόντες εἰς τὴν ὕλην, καὶ
 ὡς βριαύτατα ἅμα ταῖς τριήρεσιν ἐπανελκύσαν-
 7 τες τὴν ναῦν, ἐνσεύουσιν ἅκρῳ τοῦ χώματι. Αὐ-
 τοὶ δὲ οἱ ἐν τῇ νηὶ καιομένη ἤδη ἐξενήξαντο οὐ
 χαλεπῶς· καὶ ἐν τούτῳ ἦτε φλόξ πολλὴ ἐνέπι-
 πτε τοῖς πύργοις, καὶ αἱ κεραταὶ περικλασθεῖσαι
 ἐξέχεαν ἐς τὸ πῦρ, ὅσα ἐς ἔξαψιν τῆς φλογὸς πα-
 8 ρεσκευασμένα ἦν. Οἱ δὲ ἀπὸ τῶν τριήρων πλη-
 σίου τοῦ χώματος ἀνακαχεύοντες, ἐτόξευον ἐς
 τοὺς πύργους, ὡς μὴ ἀσφαλὲς εἶναι πελάσαι ὅ-
 9 σοι σβεσθήριον τῇ φλογὶ ἐπέφερον. Καὶ ἐν τούτῳ
 κατεχομένων ἤδη ἐκ τοῦ πυρός τῶν πύργων, ἐκ-
 δραμόντες ἐκ τῆς πόλεως πολλοὶ, καὶ ἐς κελύτια
 ἐμβάντες, ἄλλη καὶ ἄλλη ἐποκείλαντες τοῦ χώ-
 ματος, τόν τε χάρακα οὐ χαλεπῶς διέσπασαν τὸν
 πρὸ αὐτοῦ προβεβλημένον, καὶ τὰς μηχανὰς ξυμ-
 πύ-

(ἀντένας) παρακλήλους. (4) ἔρματα] λίθους μεγάλους,
 ἢ ἄλλ' ἅττα βάρη· ἢ ἡ ναὺς κατὰ τὴν πρύμναν ἰζάνου-
 σα ἐκ τοῦ βάρους ἐπὶ πολὺ, ὕψωσεν κατὰ πρῶραν, ὥστε
 ἐξικνεῖσθαι τῶν πύργων τὴν φλόγα. (6) ἐπανελκύσαν-
 τες τὴν ναῦν] τὸ μὲν ἀνέλκειν, πρὸς τὴν γῆν ἀπὸ τῆς

ὅσα εἶναι ἐπιτήδεια νὰ αὐξήσωσι τὴν φλόγα· ἤπλωσαν δὲ καὶ δύο κεραίας εἰς τοὺς ἰσοὺς ἀμφοτέρους, ἐξ ὧν ἐκρέμασαν λέβητας, εἰς τοὺς ὁποίους εἶχαν βάλῃ, ὅσα πράγματα χυνόμενα εἰς τὴν φλόγα ἐμελλον νὰ αὐξήσωσιν αὐτὴν ἔτι μᾶλλον· καὶ βάρη δὲ ἐπὶ τούτοις ἐνέβαλον ἐπάνω τῆς πρύμνης μὲ γνώμην νὰ βαθύνωσι ταύτην ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ νὰ ὑψώσωσιν ἐξ ἐναντίας τὴν πῦρραν. Ἐπειτα δὲ παρατηρήσαντες ἀνεμὸν ἐπιτήδειον πρὸς τὸ χωνυύμενον μέρος, καὶ δῆσαντες τὴν ναῦν ἀπὸ ἄλλας ναῦς, τὴν ἔφερον κατὰ τὴν πνοὴν τοῦ ἀνέμου. Αἱ γὰρ οὗ δὲ ἐπλησίασαν πρὸς τὸ πρόχωμα καὶ πρὸς τοὺς πύργους, ἔβαλον πῦρ εἰς τὴν ὕλην, καὶ κινήσαντες αὐτὴν μὲ τὴν βίαν καὶ δύναμιν τῶν ἄλλων τριήρων, τὴν ἐδίασαν νὰ ἐνωθῇ μὲ τῶν Μακεδόνων τὸ πρόχωμα· οἱ δὲ πλέοντες εἰς αὐτὴν ἤδη ἀναμμένην, ῥιπιδέντες εἰς τὴν θάλατταν, καὶ εὐκόλως κολυμβῶντες ἐξῆλθον. Ἐντεῦθεν δὲ γενομένη μεγάλη φλόξ, ἔφθανεν εἰς τοὺς πύργους, καὶ αἱ κεραιαί περικλασθεῖσαι, ἔχυνον εἰς τὸ πῦρ, ὅσα πράγματα ἦσαν ἐκ προετοιμασίας ἐπιτήδεια νὰ αὐξήσωσι τὴν φλόγα ἐπιπολύ· οἱ δὲ ἐν ταῖς ἄλλαις τριήρεσιν ὄντες, καθεσυχάζοντες ἀπὸ τὸν πλοῦν ἔμπροσθεν τοῦ προχώματος, ἐτόξευον εἰς τοὺς πύργους, διὰ νὰ ἀποκινδυνεύωσιν οἱ ἐρχόμενοι νὰ ρίπτωσι σφεσέρια εἰς τὴν φλόγα· καὶ ἐν τούτῳ, ἐπειδὴ ἀναφαν ἤδη αἱ πύργοι, ἐξέδραμον πολλοὶ ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐμβάντες εἰς μικρὰ πλοῖα, καὶ ἀπαθάντες ἄλλοι ἐντεῦθεν καὶ ἄλλοι ἐκεῖθεν εἰς τὸ πρόχωμα τῶν ἐναντίων, καὶ τὰ χαρακώματα εὐκόλως

λαος

θαλάσσης ἔστιν ἔλκειν, ἡ δὲ ἐπὶ, τὸ ἐναντίον κατὰ τῶν πύργων σημαίνει. (8) ἀνακαχεύοντες] παυσάμενοι τῆς εἰρεσίας, καὶ οἷον ἀνακαχὴν τούτου ἄγοντες.

Q

πάσας κατέφλεξαν, ὅσας μὴ τὸ ἀπὸ τῆς νεῆς πυρ
 10 ἐπέσχεν. Ἀλέξανδρος δὲ τότε χώμα ἀπὸ τῆς ἡ-
 πείρου ἀρξάμενος πλατύτερον χωνύειναι, ὥς πλέο-
 νας δέξασθαι πύργους, καὶ τοὺς μηχανοποιούς
 μηχαναῖς ἄλλας κατασκευάζειν ἐκέλευσεν. Ὡς δὲ
 11 ταῦτα παρεσκευάζετο, αὐτὸς τοὺς τε ὑπασπιστάς
 ἀναλαβὼν καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας, ἐπὶ Σιδῶνος ἐξέλ-
 λη, ὥς ἀθροίσων ἐκεῖ, ὅσαι ἤδη ἦσαν αὐτῷ τριή-
 ρεις, ὅτι ἀπορώτερα τὰ τῆς πολιορκίας ἐφαίνετο
 θαλασσοκρατούντων τῶν Τυρίων.

1 κ'. Ἐν τούτῳ δὲ Γηρόστρατός τε ὁ Ἀράδου βασι-
 λεύς, καὶ Ἐνυλος ὁ Βύβλου, ὥς ἔμαθον τὰς πό-
 λεις σφῶν ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐχομένας, ἀπολιπόν-
 τες αὐτοφραδάτιν τε καὶ τὰς ξὺν αὐτῷ νέας,
 παρ' Ἀλεξάνδρῳ σὺν τῷ ναυτικῷ τῷ σφετέρῳ ἀ-
 κρίκοντο, καὶ αὐτῶν Σιδωνίων τριήρεις σὺν αὐ-
 τοῖς ὥς τε Φοινίκων μὲν νῆες ὀγδοήκοντα μάλι-
 2 ζα αὐτῷ παρεγένοντο. Ἦν κὼν δὲ ἐν ταῖς αὐταῖς ἡ-
 μέραις καὶ ἐκ Ρόδου τριήρεις, ἥ τε Περίπολος κα-
 λουμένη, καὶ ξὺν ταύτῃ ἄλλαι ἐννέα. Καὶ ἐκ Σό-
 λων καὶ Μαλλοῦ τρεῖς, καὶ Λυκίας, δέκα. Ἐν
 Μακεδονίας δὲ πεντηκόντορες, ἐφ' ἧς Προτέας Ἀν-
 3 δρονίκου ἐπέπλει. Οὐ πολλῶν δ' ὕερον καὶ οἱ τῆς
 Κύπρου βασιλεῖς ἐς τὴν Σιδῶνα κατέσχον ναυσὶν
 ἑκατὸν μάλιζα καὶ εἴκοσιν, ἐπειδὴ τὴν τε ἦσαν
 τὴν κατ' Ἰσσοῦν Δαρείου ἐπύθοντο, καὶ ἡ Φοινίκη
 πᾶσα ἐχομένη ἤδη ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐφόβει αὐ-
 4 τοὺς. Καὶ τούτοις πᾶσιν ἔδωκεν Ἀλέξανδρος ἄδειαν
 τῶν πρόσθεν, ὅτι ὑπ' ἀνάγκης μᾶλλον τι ἢ κατὰ
 γνώμην

(2) Περίπολος] ἡ περιπολοῦσα καὶ περιπλέουσα κό-
 φος, καὶ τὰ παραγγέλλματα φέρουσα, καὶ ὑπηρετοῦσα τοῖς
 στρατηγοῖς ἐς τὰς κατασκοπὰς καὶ φυλακὰς πρὸς ὅ,τι

λως ἐξέβαλλον, τὰ ὅποια ἦσαν ἔμπροσθεν τοῦ προ-
χώματος, καὶ τὰς μηχανὰς ἀπάσας κατέκαυσαν, ὅ-
σας δὲν εἶχε φθάσῃ τὸ πῦρ ἀπὸ τῆς καιομένης νεώς.
Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐντεῦθεν ἄρχισε νὰ πλατύνῃ ἔτι
τὸ πρόχωμα ἀπὸ τῆς ξηρᾶς, διὰ νὰ δέχεται ἐπάνου
περισσότερους πύργους, καὶ ἐπρόσβαξε τοὺς μηχανο-
ποιούς νὰ κατασκευάσωσιν ἄλλας μηχανάς. Ἐν ᾧ
δὲ ταῦτα προετοιμάζοντο, αὐτὸς ἀναλαβὼν τοὺς ὑ-
πάσπιστας, καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας, ἐκινήθη πρὸς τὴν
Σιδῶνα, διὰ νὰ συναθροίσῃ ἐκεῖθεν τὰς τριήρεις, ὅ-
σαι ἤδη ἦσαν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ· καθότι ἡ
πολιορκία ἐφαίνετο δύσκολος, ἐν ὅσῳ οἱ Τύριοι ἦσαν
δυνατώτεροι εἰς τὴν θάλασσαν.

κ'. Ἐν τούτῳ δὲ Γηρόστρατος ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀ-
ράβου, καὶ Ἐνυλος ὁ βασιλεὺς τῆς Βυβλῶν, καθώς
ἔμαθον, ὅτι αἱ πόλεις αὐτῶν ἐκυριεύθησαν ὑπὸ τοῦ
Ἀλεξάνδρου, ἀφίνουσι τὸν Αὐτοφραδάτην καὶ τὸ
ναυτικόν αὐτοῦ, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, ἔ-
χοντες καὶ τὸ ἴδιον ναυτικόν· καὶ μετ' αὐτῶν ἦλ-
θεν ἔτι τῶν Σιδωνίων τὸ ναυτικόν· ὥςτε ἦλθον εἰς
αὐτὸν ἤδη νῆες τῶν Φοινίκων περὶ πᾶσι ὁδοήκοντα
μάλις· ἦλθον δὲ πρὸς τούτοις καὶ ἐκ τῆς Ρόδου
κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας δέκα· ἐξ ὧν ἡ μία ἦτον ἡ
Περίπολος λεγομένη· ἐκ δὲ τῶν Σόλων καὶ ἐκ τῆς
Μαλλοῦ τρεῖς, καὶ ἐκ τῆς Λυκίας δέκα· ἐκ δὲ τῆς
Μακεδονίας ἦλθε μία πεντηκόντορος, ἐπὶ τῆς ὁποίας
ἔπλεεν ὁ Πρωτέας ὁ υἱὸς τοῦ Ἀνδρουίκου. Μετ' ὀλί-
γον δὲ καιρὸν καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Κύπρου ἦλθον εἰς
τὴν Σιδῶνα μὲ ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ναῦς, ἐπειδὴ ἔμα-
θον τὴν δυσυχίαν τοῦ Δαρείου εἰς τὴν Ἰσσοῦν, καὶ
ἐνταυτῷ ἐφοδοῦντο τὸν Ἀλέξανδρον ἥδη· καθότι εἶ-
χε τὴν Φοινίκην ὅλην κυριευμένην· καὶ τούτους μὲν
ἐσυγχώρησεν ὁ Ἀλέξανδρος ὅλους διὰ τὰ πρότερον
πεπραγμένα, ἐπειδὴ καὶ συνηριθμίσθησαν εἰς τὸ ναυ-

γνώμην τὴν σφῶν ἐδόκουν ζυнтаχθῆναι τοῖς Πέρ-
 5 σαις ἐς τὸ ναυτικόν. Ἐν ᾧ δὲ αἶτε μηχαναὶ αὐτῷ
 ζυνεπήγνυντο, καὶ αἱ νῆες ὥς εἰς ἐπίπλουντε καὶ
 ναυμαχίας ἀπόπειραν ἐξηρτύοντο, ἐν τούτῳ δὲ
 ἀναλαβὼν τῶντε ἰππέων Ἰλας τινάς, καὶ τοὺς ὑ-
 πασπιστάς, καὶ τοὺς Ἀγριῶνας τε καὶ τοὺς τοξό-
 6 τας, ἐπ' Ἀραβίας σέλλεται εἰς τὸν Ἀντιλίθανον
 καλούμενον τὸ ὄρος. Καὶ τὰ μὲν βία τῶν ταύτη
 ἐξελὼν, τὰ δὲ ὁμολογίᾳ παρασησάμενος, ἔνδεκα
 ἡμέραις ἐπανῆγεν εἰς τὴν Σιδῶνα, καὶ καταλαμ-
 βάνει Κλέανδρον τὸν Πολεμοκράτους ἐκ Πελοπον-
 νήσου ἡκοντα, καὶ ζὺν αὐτῷ μισθοφόρους Ἑλλη-
 7 νας τετρακισχιλίους. Ὡς δὲ συνετέτακτο αὐτῷ τὸ
 ναυτικόν, ἐπιθιδάσας τοῖς κατασρώμασι τῶν ὑ-
 πασπιστῶν, ὅσοι ἱκανοὶ ἐδόκουν ἐς τὸ ἔργον, εἰ μὴ
 διέκπλοις μᾶλλόν τι ἢ ἐν χερσὶν ἢ ναυμαχία γί-
 γνοιτο, ἄρας ἐκ τῆς Σιδῶνος ἐπέπλει τῇ Τύρῳ
 8 ζυντεταγμέναις ταῖς ναυσίν, Αὐτὸς μὲν κατὰ τὸ
 δεξιὸν κέρας, ὃ δὴ ἐς τὸ πέλαγος αὐτῷ ἀνεῖχε
 καὶ ζὺν αὐτῷ οἵ τε Κυπρίων βασιλεῖς, καὶ ὅσοι
 Φοινίκων, πλὴν Πνυταγόρου. Οὗτος δὲ καὶ Κρατε-
 ρὸς τὸ εὐώνυμον κέρας εἶχον τῆς πάσης τάξεως.
 9 Τοῖς δὲ Τυρίοις πρότερον μὲν ναυμαχεῖν ἐγνω-
 σμένον ἦν, εἰ κατὰ θάλατταν ἐπιπλέοι σφίσιν
 10 Ἀλέξανδρος. Τότε δὲ πλῆθος νεῶν πολὺ ἀπροσδο-
 κή-

βούλονται * περίτολοι γὰρ ἐπὶ τῶν περὶ τὰς τάγμα ἦσαν
 ἐλαφρόν ἐς φυλακὴν τῆς χώρας περιτολοῦντες, (5) ἐν
 τούτῳ δὲ] αὐτὶ τοῦ, ἐν τούτῳ δὲ * ὅρα περὶ τούτου
 βιβλ. α. α. 11. (7) εἰμὴ διέκπλοις μᾶλλον, ἢ ἐν χερ-
 σὶν ἢ ναυμαχία γίνοιτο,] διέκπλους ἐς διὰ τῶν ἐναντίων
 νεῶν διαπλευσάντα τινὰ ἔξω γενέσθαι, καὶ ἐπιστρέψαντα
 αὐτοῖς εἰς τὸ αὐτὸ κατασῆναι * ὅταν δὲ μὴ γένηται τοῦτο,

τικὸν τῶν Περσῶν βιαζόμενοι μᾶλλον, ἢ θέλοντες.
 Ἐν ᾧ δὲ ἐτοιμάζοντο αἱ μηχαναὶ καὶ τὸ ναυτικόν
 ὁμοίως προεπρεπίζετο νὰ ὁρμήσῃ πρὸς τοὺς ἑχθρούς,
 καὶ νὰ δοκιμάσῃ μίαν ναυμαχίαν, ἐν τούτῳ αὐτὸς
 ἀναλαβὼν τινὰ τάγματα τῶν ἱππέων, καὶ τοὺς ἱπ-
 πασπιστὰς, καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας, καὶ τοὺς τοξότας,
 ἐκινήσῃ πρὸς τὴν Ἀραβίαν εἰς τὸ ἕρος τὸ καλούμενον
 Ἀντιλίθανον· καὶ ἐνταῦθα ἄλλους μὲν ὑποτάττει
 μὲ βίαν, ἄλλους δὲ μὲ συνθήκην, καὶ οὕτως εἰς ἑν-
 δεκα ἡμέρας ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Σιδῶνα, καὶ ἐνταῦ-
 θα εὕρισκε τὸν Κλέανδρον τὸν υἱὸν τοῦ Πολεμοκρά-
 τους ἐλθόντα ἐκ Πελοποννήσου μὲ τέσσαρας χιλιά-
 δας Ἑλλήνας μισθοφόρους. Ἀφ' οὗ δὲ προετοίμασε
 τὸ ναυτικόν πρὸς τὸν ἑκπλουν, ἀνεβίβασεν εἰς τὰ
 κατασρώματα τῶν νεῶν τινὰς τῶν ὑπασπιστῶν, ὅσοι
 ἐφαίνοντο ἱκανοὶ πρὸς τὸ ἔργον, εἰάν ἡ μάχη γένη
 τυχὸν ἀπὸ τῶν κατασρωμάτων καὶ ἐν χερσὶ, καὶ ὁ-
 χι κατὰ διέκπλους· καὶ οὕτω κινήθεις ἐκ τῆς Σι-
 δῶνος, ἔπλεεν ἐναντίον τῆς Τύρου, ἔχων τὸ ναυτι-
 κὸν παρατεταγμένον, αὐτὸς κατὰ τὸ δεξιόν, τὸ ὁ-
 ποῖον ἐντείνεται πρὸς τὸ πέλαγος· καὶ μετ' αὐτοῦ οἱ
 βασιλεῖς τῶν Κυπρίων, καὶ τῶν Φοινίκων, πλὴν τοῦ
 Πρυταγόρου· ἐπειδὴ αὐτὸς καὶ ὁ Κρατερός εἶχον τὸ
 ἄρισερόν πτερόν ὅλης τῆς τάξεως. Οἱ δὲ Τύριοι μὲ
 ὄλον ὅτι ἦσαν πρότερον ἀπεφασισμένοι νὰ ναυμαχή-
 σωσιν, εἰάν ἔλθῃ ὁ Ἀλέξανδρος ἐκ θαλάσσης, ἀλλὰ
 τότε ἰδόντες πλῆθος πολὺ ναυτικοῦ παρ' ἐλπίδα,

κα-

ἐκ τῶν κατασρωμάτων ὡς ἐν πεζομαχίᾳ μάχονται συμ-
 πτόντες, καὶ ἐπὶ τούτῳ Ἀλέξανδρος ἀνεβίβασεν εἰς
 τὰς ναῦς, ὅσοι ἐς τοῦτο ἐδόκουν αὐτῷ ἱκανοὶ εἶναι. (8)
 [ἐντεταγμέναις ταῖς ναυσὶ] διώρθωταί μοι αὐτὴ τοῦ ἐν-
 τεταγμένως ἐκ τοῦ ἀρίστου κώδικος κατὰ τὸν Γρανόβιον.

- κῆτος κατιδόντες (οὐ γάρ πω πεπυσμένοι ἦσαν
 τὰς τε Κυπρίων ναῦς καὶ τὰς Φοινίκων ξυμπάσας
 Ἀλέξανδρον ἔχοντα) καὶ ἅμα ξυντεταγμένως τοῦ
 11 ἐπίπλου γιγνομένου. (Ὀλίγον γὰρ πρὶν προσχεῖν τῇ
 πόλει, ἀνεκώχευσαν ἔτι πελάγαι αἱ ξὺν Ἀλε-
 ξάνδρῳ νῆες· ἔπειτα οὕτω ξυνταξάμενοι, ὥς οὐκ
 12 ἀντανήγοντο, πολλῶ τῷ ῥοδίῳ ἐπέπλεον.) Ταῦτα
 ὁρῶντες οἱ Τύριοι, ναυμαχεῖν μὲν ἀπέγνωσαν·
 τριήρεσι δέ, ὅσας τῶν λιμένων τὰ σώματα ἔδε-
 χοντο, βύζην τὸν ἔσπλουν φραξάμενοι ἐφύλασ-
 13 ναι τῶν πολεμίων τὸν στόλον. Ἀλέξανδρος δέ, ὥς
 οὐκ ἀντανήγοντο οἱ Τύριοι, ἐπέπλει τῇ πόλει.
 καὶ ἐς μὲν τὸν λιμένα τὸν πρὸς Σιδῶνος βιάζεσθαι
 ἀπέγνω διὰ ξενότητα τοῦ σώματός, καὶ ἅμα ἀν-
 τιπρώροις τριήρεσι πολλαῖς ὁρῶν πεφραγμένον τὸν
 14 ἔσπλουν· τρεῖς δέ τὰς ἐξωτάτω ἐφορμούσας τῷ
 σώματι τριήρεις προσπεσόντες οἱ Φοίνικες, καὶ ἀν-
 τιπρώροις ἐμβαλόντες καταδύουσιν. Οἱ δὲ ἐν ταῖς
 ναυσὶν οὐ χαλεπῶς ἀπενήξαντο ἐς τὴν γῆν, φι-
 15 λίαν οὔσαν. Τότε μὲν δὴ οὐ πόρρω τοῦ ποιητοῦ
 χώματος κατὰ τῶν αἰγιαλῶν, ἵνα σκέπη τῶν ἀνέ-
 μων ἐφαίνετο, οἱ σὺν Ἀλεξάνδρῳ ὤρμισαντο. Τῇ
 16 δὲ ὑσέραις, τοὺς μὲν Κυπρίους ξὺν ταῖς σφετέραις
 ναυσὶ καὶ Ἀνδρομάχῃ τῷ ναυάρχῳ κατὰ τὸν λι-
 μένα τὸν ἐκ Σιδῶνος φέροντα, ἐκέλευσεν ἐφορ-
 μεῖν τῇ πόλει. Τοὺς δὲ Φοίνικας κατὰ τὸν ἐπέκει-
 να τοῦ χώματος, τὸν πρὸς Αἴγυπτον ἀνέχοντα,
 ἵνα καὶ αὐτῶ ἡ σκηνὴ ᾖ.

ἰ κα. Ἡ δὲ καὶ μηχανοποιῶν αὐτῷ πολλῶν ἔκ-
 τε.

(12) βύζην τὸν ἔσπλουν φραξάμενοι, ἐφύλασσαν] ὅρα
 βιβλ. α. 15, 4.

(καθότι δὲν εἶχαν μάθῃ, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ἔχει ἡσὶ ὅλας τὰς ναῦς τῶν Κυπρίων, καὶ τῶν Φοινίκων.) καὶ ἐνταυτῷ παρατεταγμένον μάλισα εἰς τὴν θαλάσσαν· (ἐπεὶ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος πρὶν νὰ φθάσῃ πλησίον τῆς πόλεως, καθισχύχασεν ὀλίγον τὰς ναῦς εἰς τὸ πέλαγος· ἔπειτα δὲ, ἀφ' οὗ δὲν ἐξῆλθον καὶ οἱ Τύριοι εἰς ἀπάντησιν, ἐφώρμησαν συντεταγμένοι μὲ πολλὴν ὀρμὴν πρὸς τὴν πόλιν·) ταῦτα λέγων βλέποντες ἡδὴ οἱ Τύριοι, ἀπέβαλον μὲν τὴν ἐλπίδα τῆς ναυμαχίας, φράξαντες δὲ ἀντὶ τούτου τῶν λιμένων τὰ εἴματα μὲ τριήρεις, ὅσας ἐδέχοντο παραλλήλως, ἐφύλαττον αὐτοὺς, διὰ νὰ μὴ εἰσπλεύσῃ εἰς τινὰ ἐξ αὐτῶν τῶν πολεμίων ὁ εὐλογος. Οἱ δὲ Ἀλέξανδρος, ἰδὼν αὐτοὺς καθισχυάζοντας ἑνδον, ὤρμησε πρὸς τὴν πόλιν· καὶ τὸν μὲν λιμένα πρὸς τὴν Σιδῶνα ἐσοχάσθη δύσκολον νὰ παραδιάσῃ διὰ τοῦ εἴματος αὐτοῦ τὴν στενότητα, καὶ ἐνταυτῷ βλέπων αὐτὸν πεφραγμένον μὲ πολλὰς τριήρεις ἐχούσας πρὸς τὰ ἔξω τὰς πρώρας· τὰς δὲ ἔξω πολὺ τοῦ λιμένος εὐρισκαμένας τρεῖς, ὀρμήσαντες ἐκ τοῦ ἐναντίου οἱ Φοινίκες, τὰς ἐπνιξαν παρευδύς· οἱ δὲ ἄνθρωποι ὅμως ἐξῆλθον πρὸς τὴν γῆν κολυμβῶντες εὐκόλως. Ὡς τὸσον τότε μὲν τὸ ναυτικὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου προσωρμίσθη παραλλήλως εἰς τὸν αἰγιαλὸν ὅχι τὸσον μακρὰν τοῦ προχώματος, ἔνθα μάλισα ἐμποδίζετο ἡ πνοὴ τῶν ἀνέμων· τὴν δὲ δευτέραν ἡμέραν ἐπρόσβαξεν ὁ Ἀλέξανδρος τοὺς μὲν Κυπρίους μετὰ τοῦ Ἀνδρομάχου τοῦ ναυάρχου νὰ λάβωσι τὸ ναυτικὸν αὐτῶν, καὶ νὰ προσορμίσθωσι πλησίον τῆς πόλεως κατὰ τὸν λιμένα τὸν ἀποκλείποντα πρὸς τὴν Σιδῶνα· τοὺς δὲ Φοινίκας πρὸς τὸν ἄλλου λιμένα ἐπέκεινα τοῦ προχώματος τὸν βλέποντα πρὸς τὴν Αἴγυπτον, καθ' ὃ μέρος εἶχε καὶ αὐτὸς τὴν σκηπὴν του.

κα. Ἐν τούτῳ δὲ συνηθροίσθησαν εἰς τὸ στρατό-

τε Κύπρου καὶ Φοινίκης ἀπάσης συνειλεγμένων
 μηχαναὶ πολλαὶ συμπεπιγμέναι ἦσαν, αἱ μὲν ἐ-
 πί τοῦ χώματος, αἱ δὲ ἐπὶ τῶν ἱππαγωγῶν νεῶν,
 ὥς ἐκ Σιδῶνος ἄμα οἱ ἐκόμισεν· αἱ δὲ ἐπὶ τῶν
 2 τριήρων, ὅσαι αὐτῶν οὐ ταχυναυτοῦσαι ἦσαν. Ὡς
 δὲ παρσκευάσθῃ ἤδη ξύμπαντα, προσήγον τὰς
 μηχανὰς κατὰ τε τὸ ποιητὸν χῶμα, καὶ ἀπὸ τῶν
 νεῶν ἄλλη καὶ ἄλλη τοῦ τείχους προσορμιζομέ-
 3 νων τε καὶ ἀποπειρωμένων τοῦ τείχους. Οἱ δὲ Τύ-
 ριοι ἐπί τε τῶν ἐπάλξεων τῶν κατὰ τὸ χῶμα πύρ-
 γοις ξυλίοις ἐπέσκησαν, ὥς ἀπομάχεσθαι ἀπὸ
 αὐτῶν, καὶ εἴ πῃ ἄλλη αἱ μηχαναὶ προσήγοντο,
 βέλεσί τε ἡμύνοντο, καὶ πυρφόροις οἷσιν ἐβαλ-
 λον αὐτὰς τὰς ναῦς· ὥς τε φόβον παρέχειν τοῖς
 4 Μακεδόσι πελάζειν τῷ τείχει. Ἦν δὲ αὐτοῖς καὶ
 τὰ τείχη κατὰ τὸ χῶμα, τό τε ὕψος εἰς πεντή-
 κοντα καὶ ἑκατὸν μάλιστα πόδας, καὶ ἐς πλάτος
 ξύμμετρον, λίθοις μεγάλοις ἐν γούφῃ κειμένοις
 5 ξυμπεπιγῶτα. Ταῖς δὲ ἱππαγωγαῖς τε καὶ ταῖς
 τριήρεσι τῶν Μακεδόνων, ὅσαι τὰς μηχανὰς προ-
 σήγον τῷ τείχει, καὶ ταύτῃ οὐκ εὐπορον ἐγίγνε-
 το πελάζειν τῇ πόλει· ὅτι λίθοι πολλοὶ ἐς τὸ
 πέλαγος προβεβλημένοι ἐξείργον αὐτῶν τὴν ἐγ-
 γύς

(2) Καὶ ἀπὸ τῶν νεῶν προσορμιζομένων καὶ ἀποπει-
 ρωμένων] οὐκ ἐπιβεβηκότες τὰ μετοχικὰ τὰυτα πρὸς τὸ
 νεῶν, ἔχει, ἀλλ' ἀπόλυτος ἐστὶ γενική· ὥσπερ ἔλεγε· προ-
 σήγον τὰς μηχανὰς οὐ μόνον κατὰ τὸ χῶμα διὰ ξηρᾶς,
 ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν διὰ θαλάσσης, προσορμιζόμενοι ἄλλη
 καὶ ἄλλη τοῦ τείχους, καὶ ἀποπειρώμενοι αὐτοῦ· ὁ δὲ
 συγγραφεὺς ἀπειροκάλως πως ἐπλαγίασε τὰυτα ἀπὸ ἐν-
 δεΐας συντάξεως. (3) πύργοις ξυλίοις ἐπέσκησαν] πα-
 ρέλογον τοῦτο δοκεῖ πρὸς δοτικὴν τὴν ῥῆμιν φερόμενον.

πεδον πολλοὶ μῆχανοποιοὶ, ἀπὸ πάσης τῆς Φοινίκης καὶ Κύπρου, καὶ μῆχαναὶ πολλαὶ ἤδη κατεσκευάσθυσαν, ἅλλαι μὲν ἐπάνω τοῦ προχώματος, ἅλλαι δὲ ἐπάνω εἰς τριήρεις ἰκπαγωγούς, τὰς ὁποίας αὐτὸς εἶχε φέρῃ ἐκ τῆς Σιδῶνος· ἅλλας δὲ εἰς τριήρεις ἀργοκινήτους, καὶ ἀχρήστους σχεδὸν εἰς τὸν πλοῦν. Αὐτοὺ δὲ ἡτοίμασαν πάντα καλῶς, ἐκίνησαν τὰς μῆχανάς, τινὰς μὲν ἀπὸ τὸ πρόχωμα ἄνωθεν, τινὰς δὲ διὰ θαλάσσης ἀπὸ τὰς ναῦς, πανταχόθεν προσορμιζόμενοι καὶ δοκιμάζοντες νὰ προσβάλωσιν εἰς τὸ τεῖχος. Οἱ δὲ Τύριοι αὐτοῖς ἐκ τοῦ ἐναντίου ἔστησαν πύργους ξυλίους ἐπάνω εἰς τὰς ἐπάλξεις τοῦ τείχους πρὸς τῶν ἐναντίων τὸ πρόχωμα διὰ νὰ ἀντιπολεμῶσιν ἐκεῖθεν, καὶ ὅπου ἐφέροντο αἱ μῆχαναὶ εἰς ἄλλοτι μέρος, ἔρριπτον ἐκ τοῦ ἐναντίου εἰς αὐτάς ἄμα καὶ εἰς τὰς ναῦς βέλη πεφυρακτωμένα, καὶ ἐντεῦθεν ἐπροξενούσαν φόβον εἰς τοὺς Μακεδόνας εἰς τὸ νὰ ἔλθωσι πλησίον τοῦ τείχους· ἦσαν δὲ καὶ τὰ τεῖχη αὐτῶν κατὰ τὸ πρόχωμα τὸ μὲν ὕψος ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα πόδας, τὸ δὲ πλάτος ἀνάλογον πρὸς τὸ ὕψος, συνηρμοσμένα μὲ λίθους μεγάλους, καὶ συνδεδεμένα μὲ ὕψου· τὰς δὲ ἰκπαγωγούς καὶ τὰς ἅλλας τριήρεις τῶν Μακεδόνων, ὅσαι ἔφερον τὰς μηχαν-

χα-

καὶ ἀσύνηθες· ἔδει γὰρ εἰπεῖν, πύργους ἐπὶ τοῦ τείχους ἐπέστησαν, εἰ ἀόριστος οὗτος ἐνεργητικὸς ἐστὶν ὁ ἔπιστασαν· εἰ δὲ ὁ παθητικὸς ἐστὶν ὁ ἔπιστασαν, δύναται οὕτω διεξηγηθῆναι, ἐπέστησαν. εἴτ' οὖν ἦλθον ἐπὶ τῶν τειχῶν σὺν πύργοις, ὥς ἀπ' αὐτῶν μαχοῦμενοι· ἀλλὰ διορθώσου τοῦτο μᾶλλον εἰς αἰτιατικήν. (4) καὶ εἰς πλάτος ξύμμετρον] ὅχι εἰς τόσον πλάτος, φησὶν, ὅσον ἐστὶ τὸ ὕψος, ἀλλ' ὅσον ἡ ἀρχιτεκτονικὴ ἀπαιτεῖ εἰς τὸ ἀνέχεσθαι τὸ βάρος τοσούτου ὕψους. (5) εἰς τὸ πέλαιος προβεβλημένοι.] ὅ ἐστιν εἰς τὸ πέλαγος ὄντες, ἅ-

- 6 γῆς προσβολήν. Καὶ τούτους Ἀλέξανδρος ἔγνω
 ἐξελκύσαι ἐκ τῆς θαλάσσης· ἡνύετο δὲ χαλεπῶς
 τοῦτο τὸ ἔργον, οἷα δὴ ἀπὸ νεῶν, καὶ οὐκ ἀπο
 7 γῆς βεβαίου, γινόμενον· ἄλλως τε καὶ οἱ Τύριοι
 ναυς καταπράξαντες παρὰ τὰς ἀγκύρας ἐπήγον
 τῶν τριήρων· καὶ ὑποτέμνοντες τὰς σχοίνους τῶν
 ἀγκυρῶν, ἄπορον τὴν προσόρμισιν ταῖς πολεμιαῖς
 8 ναυσὶν ἐποιοῦν. Ἀλέξανδρος δὲ τριακοντόρους πολ-
 λὰς εἰς τὸν αὐτὸν τρόπον φράζας, ἐπέστησεν ἐγ-
 καρσίας πρὸ τῶν ἀγκυρῶν, ὥς ὑπ' αὐτῶν ἀνασέλ-
 λεσθαι τὸν ἐπίπλου τῶν νεῶν. Ἀλλὰ καὶ ὥς ὁ
 φαλοι κολυμβηταὶ τὰς σχοίνους αὐτοῖς ὑπέτεμνον.
 9 Οἱ δὲ ἀλύσεσιν εἰς τὰς ἀγκύρας ἀντὶ σχοίνων
 χρώμενοι οἱ Μακεδόνες καδίεσαν, ὥς τε μηδὲν ἔ-
 10 τι πλέον τοῖς κολυμβηταῖς γίγνεσθαι. Ἐξάπτου-
 ντες οὖν βρόχους τῶν λίθων ἀπὸ τοῦ χώματος, ἀ-
 νέσπων αὐτοὺς ἔξω τῆς θαλάσσης· ἔπειτα μι-
 χαναῖς μετεωρίσαντες, κατὰ βάθους ἀφίεσαν, ἵνα
 11 οὐκέτι προσεβλημένοι βλάβειν ἔμελλον. Ὅπου δὲ
 καθαρὸν πεποιήτο τῶν προσόλων τὸ τεῖχος, οὐ χα-
 12 λεπῶς ἤδη ταύτῃ αἱ νῆες προσεῖχον. Οἱ δὲ Τύριοι
 πάντῃ ἄποροι γιγνόμενοι, ἔγνωσαν ἐπίπλου ποιή-
 σασθαι ταῖς Κυπρίαις ναυσὶν, αἱ κατὰ τὸν λιμέ-
 να

νεῖχον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος, τοῦτ' ἔστιν, οἷον
 ὕφαλοι οὔτε μικροὶ, ἐκώλυον τὴν προσβολὴν τῶν νεῶν.
 (10) ἐξάπτουτες οὖν βρόχους τῶν λίθων] ἐξαρτῶντες
 βρόχους ἐκ τῶν λίθων· τοῦτ' ἔστι βρόχοις τοὺς λίθους
 ἀπολαμβάνοντες, κινῶντες ἀπὸ τοῦ χώματος αὐτοὺς ἔ-
 ξω τῆς θαλάσσης, οὐκ ἐπὶ τῆς γῆς· (τὶ γὰρ ἂν ἀφίε-
 σαν αὐτοὺς αὐθις εἰς θάλασσαν, μετεωρίσαντες μιχα-
 ναῖς, καὶ οὐ κατὰ γῆς ἀρῆκαν;) ἀλλ' ἔξω τῆς θαλάσ-
 σης, τοῦτ' ἔστιν ἄνω τῶν ὑδάτων ἐπὶ τῶν νεῶν, ἢ ἀπὸ

χανὰς πρὸς τὸ τεῖχος, τὰς ἐμπόδιζον ἔτι νὰ πλη-
σιάσωσι πρὸς τὸ τεῖχος λίθοι τινὲς προβεβλημέ-
νοι πολλοὶ εἰς τὸ πέλαγος· τοὺς ὁποίους ὁ Ἀλέξαν-
δρος ἀπεφάσισε νὰ ἐκβάλῃ ἐκεῖθεν ἐκ τῆς θαλάσ-
σης· καὶ τοῦτο τὸ ἔργον μὲ δυσκολίαν πολλήν κα-
τωρδύνετο· καὶ ὅτι ἐνεργεῖτο τὸ ἔργον ἀπὸ τῶν νεῶν
κινουμένων, καὶ οὐχὶ ἀπὸ γῆς σφεαῖς· καὶ μάλιστα οἱ
Τύριοι καταφράξαντες ναῦς τινὰς, ἤρχοντο μὲ αὐτὰς
εἰς τὰς ἀγκύρας τῶν ἐχθρῶν, καὶ κόπτοντες τὰ
σχοινία τῶν ἀγκυρῶν, ἐδυσκόλευον κατὰ πάντα τὴν
προσέβρισιν τῶν ἐναντίων νεῶν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος
ἐμφράξας τριακοντόρους πολλὰς κατὰ τὸν αὐτὸν καὶ
αὐτὸς τρόπον, ἔβαλεν αὐτὰς πλαγίως ἐμπροσθεν τῶν
ἀγκυρῶν, διὰ νὰ ἐμποδίσωσιν ἐκεῖθεν τῶν ἐναντίων
τὴν ἐφάδον. Ἀλλὰ καὶ αὐτὰς αὖθις ὑποκολυμῶν-
τες οἱ Τύριοι ἀφανεῖς εἰς τὸ βάθος, ἐκοπτον τὰ schoi-
νία ὁμοίως· οἱ δὲ Μακεδόνες τέλος πάντων ἔβαλον
ἀλύτους ἀντὶ τῶν σχοινίων εἰς τὰς ἀγκύρας, καὶ
ἐντεῦθεν οἱ ὑψαλοὶ κολυμβηταὶ δὲν ἐδύναντο νὰ φέ-
ρῳσι πλέον τὸν σκοπὸν τῶν εἰς ἔκβασιν. Οὕτω λοιπὸν οἱ
Μακεδόνες δένοντες τοὺς λίθους μὲ βρόχους, ἐξέβαλ-
λον αὐτοὺς ἔξω τῆς θαλάσσης· ἔπειτα ὑψώνοντες
αὐτοὺς μὲ τὰς μηχανὰς, τοὺς γερῶν περαιτέρω εἰς
περισσότερον βάθος, διὰ νὰ μὴ τοὺς ἐμποδίσωσι
πλέον ἐπιπολάζοντες· καὶ ἐντεῦθεν καὶ ὁ μέρος ἐκα-
θάρισθη ἡ θάλασσα ἀπὸ τοὺς λίθους τούτους, κατ'
αὐτὸ εὐκόλως αἱ νῆες ἐπλησίαζον πρὸς τὸ τεῖχος. Οἱ
δὲ Τύριοι βιαζόμενοι πανταχόθεν, ἀπεφάσισαν ἡ-
δὲ νὰ κάμωσιν ἐκδρομὴν ναυτικὴν ἐναντίον εἰς τὸ
ναυτικὸν τῶν Κυπρίων, καθαρμιζόμενον ἤδη κατὰ
τὸν

σημέναις ἀπὸ τῶν μηχανῶν· καὶ οὕτως ἀφίσαν περαι-
τέρω ἐν μείζονι βάθει, ἵνα μὴ ἀνέχοντες κωλύωσι τὴν

- 13 να ἐφάρμουν τὸν ἐς Σιδῶνα τετραμμένον· ἐκ πολ-
 λοῦ δὴ καταπετάσαντες τοῦ λιμένος τὸ εἶδος ἰ-
 ςίοις, ταῦ μὴ καταφανῆ γενέσθαι τῶν τριήρων
 τὴν πλήρωσιν, ἀμφὶ μέσον ἡμέρας, ὅποτε ὅτε
 ναῦται ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα ἐσκεδασμένοι ἦσαν, καὶ
 Ἀλέξανδρος ἐν τούτῳ μάλιστα ἀπὸ τοῦ ἐπὶ θάτε-
 ρα τῆς πόλεως ναυτικοῦ ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἐπεχώ-
 ρει, πληρώσαντες πεντήρεις μὲν τρεῖς, καὶ τετρή-
 ρεις ἵσας, τριήρεις δὲ ἑπτὰ, ὡς ἀκριβεστάτοις τε
 τοῖς πληρώμασι καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν κατασρωμάτων
 μάχεσθαι μέλλουσιν εὐοπλοτάτοις, καὶ ἅμα εὐ-
 14 θαρσατάτοις ἐς τοὺς ναυτικούς ἀγῶνας. Ταῦ μὲν
 πρῶτα ἀτρέμα τῇ εἰρεσίᾳ ἐπὶ μιᾷς νεῆς ἐξέπλεον,
 ἄνευ κελευσῶν τὰς κώπας παραφέροντες· ὡς δὲ
 ἐπέσρεφον ἤδη ἐπὶ τοὺς Κυπρίους, καὶ ἐγγυὲς τοῦ
 καθορᾶσθαι ἦσαν, τότε δὴ ξὺν βοῇ τε πολλῇ
 καὶ ἐγκελευσμῷ ἐς ἀλλήλους, καὶ ἅμα τῇ εἰρε-
 σίᾳ ξυντόνῳ ἐπεφέροντο.
- 1 κβ'. Συνέβη δὲ ἐκείνῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ Ἀλέξανδρον
 ἀποχωρῆσαι ἐπὶ τὴν σκηνὴν, οὐ διατρίψαντα δὲ
 κατὰ τὸ εἰωθός, δι' ὀλίγου ἐπὶ τὰς ναῦς ἐπανελ-
 2 θεῖν. Οἱ δὲ Τύριοι προσπεσόντες ἀπροσδοκῆτως
 ταῖς ναυσὶν ὁρμούσαις, καὶ ταῖς μὲν πάντῃ κε-
 ναῖς ἐπιτυχόντες, τῶν δ' ὑπ' αὐτὴν τὴν βοήν καὶ
 τὸν ἐπίπλουον χαλεπῶς ἐκ τῶν παρόντων πληρου-
 μένων, τήντε Πρυταγόρου τοῦ βασιλέως πεντή-

ρι

τῶν νεῶν προσβαλὴν, (13) ὡς ἀκριβεστάτοις μὲν τοῖς πλη-
 ρώμασι.] τεχνηκοτάτοις καὶ ἰσχυροτάτοις ναύταις· πλή-
 ρωμα γὰρ νεῶς οἱ ναῦται· τὸ δὲ ἀκριβὲς ἐννοεῖται καὶ ἐν
 τῇ ἀριζμῷ αὐτῶν. (14) ἐπὶ μιᾷς νεῆς ἐξέπλεον] μία
 ναὺς μετὰ τὴν ἄλλην ἐξῆς ἐξέπλεον.

(2) Χαλεπῶς ἐκ τῶν παρόντων πληρουμένων] ἐκ τῶν

τὸν λιμένα πρὸς τὴν Σιδῶνα· ὅθεν περιφράξαντες μὲ ἰσία πρὸ πολλοῦ τοῦ λιμένος τὸ σῶμα, διὰ τὰ μὴ φαίνονται ἔξωθεν, ὅτι ἐμβαίνουνσιν εἰς τὰς τριήρεις, καὶ πληρώσαντες τρεῖς μὲν πεντήρεις, καὶ ἄλλας τρεῖς τετρήρεις, ἑπτὰ δὲ τριήρεις κατὰ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, ὅταν καὶ οἱ ναῦται τῶν ἐναντίων ἦσαν ἐσκορπισμένοι πρὸς τὰ ἀναγκαῖα, καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἀπὸ τὸ ἐν μέρας τῆς πόλεως ἀνεχώρει πρὸς τὸ ἄλλο εἰς τὴν σκηνὴν του, καὶ ἐμβιβάσαντες εἰς τὰς ναῦς ταύτας τοὺς πλέον ἀνδρείους καὶ ὀπλισμένους τὰ πολεμίσωσι καὶ ἀπὸ τῶν καταστροφμάτων, ἂν κάμῃ χρεῖα, καὶ τολμηροτάτους πρὸς τὰς ναυμαχίας, οὕτως ἄρχισαν κατ' ἀρχὰς μὲν τὰ ἐκπλέωσι κατὰ μίαν ἡσυχίαν, χωρὶς προσεγγίης τινὸς κινεῦντες τὰς κώπας. Καθὼς ὁμοῦς ἐτράπησαν πρὸς τοὺς Κυπρίους καὶ ἐμελλον τὰ φανοῦν εἰς ἐκείνους, τότε εὐθὺς ὤρμησαν πρὸς αὐτοὺς μετὰ βοῆς λαμπρᾶς καὶ παρακινήσεως πρὸς ἀλλήλους μὲ μεγάλην κίνησιν καὶ ὀρμὴν.

κβ'. Συνέβη ὁμοῦς ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ἀφ' οὗ ἤλθεν ὁ Ἀλέξανδρος ἐκ συνηθείας εἰς τὴν σκηνὴν του, τὰ μὴ διετρίψῃ ἐκεῖ, καθὼς τὰς ἄλλας ἡμέρας, πολὺ, ἀλλὰ τότε εἶχεν ἐπανέλθῃ εὐθὺς εἰς τὸ ναυτικόν· οἱ δὲ Τύριοι προσπεσόντες παρ' ἐλπίδα ἐπάνω εἰς τὰς ναῦς τῶν ἐχθρῶν ἤδη ἡσυχάζοντων, καὶ ἄλλας μὲν εὐρόντες πάντῃ κενὰς, ἄλλας δὲ πληρουμένας τότε εἰς τὴν βοήν καὶ τὴν ὀρμὴν μὲ βίαν καὶ δυσκολίαν ἐκ τῶν παρόντων, εὐθὺς ἐπνιξαν ἐν τῇ πρώτῃ ὀρμῇ τὴν πεντήρη τοῦ Πρυταγόρου τοῦ βασιλέως, καὶ

παρόντων ναυτῶν, ἢ ἐκ τῶν δυνατῶν, ὅπως ἐν τῷ παρόντι δηλονότι οἶόντ' ἦν· τὸ δὲ πληρουμένων διώρεσθαι μοι ἀντὶ τοῦ πεπληρωμένων ἐκ τοῦ ἀρίστου κώδικος· καὶ ὁ

ρη εὐθύς ἀπὸ τῆς πρώτης ἐμβολῆς κατέδυσαν·
καὶ τὴν Ἀνδρσκέους τοῦ Ἀμαθουσίου, καὶ τὴν
Πασικράτους τοῦ Θουριέως· τὰς δὲ ἄλλας ἐς τὴν
3 αἰγιαλὸν ἐξωθούμεντες ἔκοπτον. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς
ἦσθετο τὸν ἔκπλου τῶν Τυρίων τριήρων, τὰς
μὲν πολλὰς τῶν ξὺν αὐτῷ νεῶν, ὅπως ἐκάστη πλη-
ρωθεῖη, ἐπὶ τῷ σόματι τοῦ λιμένος ἀνακωχεύειν
ἔταξεν, ὡς μὴ καὶ ἄλλαι ἐκπλεύσειαν τῶν τυ-
4 ρίων νῆες· αὐτὸς δὲ πεντήρεις τε τὰς ξὺν αὐτῷ
ἀναλαβὼν, καὶ τῶν τριήρων ἐς πέντε μάλιστα, ὅ-
σαι ἔφθισαν αὐτῷ κατὰ τάχος πληρωθεῖσαι, πε-
ριέπλει τὴν πόλιν, ὡς ἐπὶ τοὺς ἐκπεπλευκότας τῶν
5 Τυρίων. Οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ τείχους τὴν τε ἐπίπλου
τῶν πολεμίων κατιδόντες, καὶ Ἀλέξανδρον αὐτὸν
ἐπὶ τῶν νεῶν, βοῇ τε ἐπανάγειν ἐνεκελεύοντο τοῖς
ἐκ τῶν σφετέρων νεῶν, καὶ ὡς οὐκ ἐξακουσόντων
ὑπὸ θορύβου ξυνεχομένων ἐν τῷ ἔργῳ, σημείοις
ἄλλοις καὶ ἄλλοις ἐπεκάλουν ἐς τὴν ἀναχώρησιν.
6 Οἱ δὲ ὅψε ποτε αἰσθόμενοι τὸν ἐπίπλου τῶν ἀμφὶ
Ἀλέξανδρον, ὑποσρέψαντες εἰς τὸν λιμένα ἔφρευ-
γον· καὶ ὀλίγαι μὲν τῶν νεῶν φθάνουσιν ὑπεκ-
φυγεῖν, ταῖς δὲ πλείοσιν ἐμβαλοῦσαι αἱ ξὺν
Ἀλεξάνδρῳ, τὰς μὲν αὐτῶν ἄπλους ἐποίησαν,
πεντήρης δέ τις καὶ τετρήρης αὐτῶν ἐπ' αὐτῷ τῷ
7 σόματι τοῦ λιμένος ἐλίφθισαν. Φόνος δὲ τῶν ἐ-
πιβατῶν οὐ πολὺς ἐγένετο. Ὡς γὰρ ἦσθοντο ἐχο-
μένας τὰς ναῦς, ἀπενήξαντο οὐ χαλεπῶς ἐς τὸν
8 λιμένα. Ὡς δὲ οὐδεμία ἔτι τοῖς Τυρίοις ἐκ τῶν
νεῶν ὠφέλεια ἦν, ἐπήγον ἤδη οἱ Μακεδόνες τὰς

μη-

λόγος δῆλός ἐστι. (2) εὐθύς ἀπὸ τῆς πρώτης ἐμβολῆς]
ἐν δὲ τῷ ὑρίῳ κώδικι ἔχει ὥδε, ὑπὸ τῇ πρώτῃ ἐμβολῇ.
(3) ὅπως ἐκάστη πληρωθεῖη·] ἀφ' οὗ πληρωθῇ ἐκάστη ἐξῆς.

καὶ τὴν τοῦ Ἀνδροκλέους τοῦ Ἀμαθουσίου, ὁμοίως
καὶ τοῦ Πασικράτους τοῦ Θουριέως· τὰς δὲ ἄλλας
ἐξώσαντες εἰς τὴν παραθαλασσίαν κατέκοπτον· ὁ
δὲ Ἀλέξανδρος, καθὼς ἔμαθε τὴν ἐκδρομὴν τῶν Τυ-
ρίων, ἐπρόσαξεν εὐθὺς νὰ ἔμβωσιν εἰς τὰς ναῦς, καὶ
καθὼς ἐτοιμάσῃ ἕκαστος τὴν ἰδίαν, νὰ εὐρεθῶσιν εὐ-
θὺς εἰς τοῦ λιμένος τὸ σῶμα, καὶ νὰ ἐμποδίζωσιν
τὴν ἐκπλοὴν τῶν ἐπιλοίπων ἐκεῖθεν· αὐτὸς δὲ λα-
βὼν τὰς πεντήρεις αὐτόθεν, καὶ πέντε ἔτι τριήρεις,
ὅσας ἐπρόφθασαν νὰ πληρώσωσι κατὰ τάχος, πε-
ριέπλεε τὴν πόλιν, ἐρχόμενος ἐναντίον τῶν ἐκπλευ-
σάντων Τυρίων. Οἱ δὲ Τύριοι ἄνωθεν ἐκ τῆς πόλεως,
ιδόντες τὴν ὁρμὴν αὐτῶν, μάλισα δὲ καὶ αὐτὸν τὸν
Ἀλέξανδρον εἰς αὐτάς, ἐφώναζον εἰς τοὺς οἰκίστους
νὰ ἐπανέλθουν ὀπίσω· καὶ ἐπειδὴ δὲν ἤκούετο παν-
τελῶς ὑπὸ τοῦ θορύβου, τοὺς ἀνακαλοῦσαν διὰ δια-
φόρων σημείων νὰ ἀναχωρήσων ἐκεῖθεν· καὶ ἐκεῖνοι
μόλις μετὰ ταῦτα αἰσθόμενοι τὸν ἐπίπλοον τοῦ Ἀ-
λέξανδρου, ὑπέσρεψαν παρευθὺς, καὶ ἔφευγον πρὸς
τὸν λιμένα· καὶ ὀλίγοι μὲν αὐτῶν ἐπρόφθασαν καὶ
ἔφυγον, τὰς δὲ περισσοτέρας φθάσας ὁ Ἀλέξανδρος
καὶ ὁρμήσας ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἄλλας μὲν ἔδραφε
καὶ ἀχρήστους ἀποκατέστησεν εἰς τὸν πλοῦν, μίαν δὲ
πεντήρη καὶ μίαν τριήρη τὰς ἐκυρίευσεν εἰς αὐτὸ
τοῦ λιμένος τὸ σῶμα· ὀλίγοι δὲ ἐκ τῶν ἐπιβατῶν ἐ-
φονεύθησαν· ἐπειδὴ καθὼς ἤσθάνθησαν, ὅτι αἱ
νῆες ἐκυριεύθησαν, εὐθὺς ἀξεκολύμβησαν εἰς τοῦ
λιμένα. Ἀφ' οὗ λοιπὸν οἱ Τύριοι δὲν ἐδύναντο πλέον
νὰ καθαρθῶσιν τι μὲ τὸ ναυτικόν, τότε ἐκίνη-
σαν ἤδη οἱ Μακεδόνες τὰς μηχανὰς πρὸς τὸ τεῖχος·
καὶ

(5) τοῖς ἐκ τῶν σφετέρων νεῶν] ἀντὶ τοῦ, τοῖς ἐν ταῖς
σφετέραις ναυσὶν οὕτω καὶ κατατέρω. κξ'. 7. οὕτω δὲ

- μηχανὰς τῷ τείχει αὐτῶν· κατὰ μὲν δὴ τὸ χῶ-
μα προσαγόμεναι, διὰ ἰσχύιν τοῦ τείχους οὐδέν
9 ἦν οὐδ' ὅτι καὶ λόγου ἄξιον. Οἱ δὲ κατὰ τὸ πρὸς
Σιδῶνα τετραμμένον τῆς πόλεως, τῶν νεῶν τινας
10 τῶν μηχανοφόρων προσήγον. Ὡς δὲ οὐδὲ ταῦτα
ἦν οὐδ', ὅσον ἐς τὸ πρὸς νότον ἄνεμον ἦν, καὶ
πρὸς Αἴγυπτον ἀνέχον τεῖχος, μετήει, πάντα α-
11 ποπειρώμενός τοῦ ἔργου. Καὶ ἐνταῦθα πρῶτον κα-
τετείσθῃ τὸ τεῖχος ἐπὶ μέγα, καί τι καὶ κατή-
12 ρίφθῃ αὐτοῦ παραρράγην. Τότε μὲν δὴ ὅσον ἐπιβα-
λὼν γεφύρας, ἣ ἑρρίπτο τοῦ τείχους, ἀποπειράθῃ
ἐς ὀλίγον τῆς προσβολῆς· καὶ οἱ Τυρίοι οὐ χαλε-
πῶς ἀνεκρούσαντο τοὺς Μακεδόνας.
- 1 κγ'. Τρίτῃ δὲ ἀπὸ ταύτης ἡμέρα, νηνεμίαν τε
φυλάξας, καὶ παρακαλέσας τοὺς ἡγεμόνας τῶν
τάξεων ἐς τὸ ἔργον, ἐπήγε τῇ πόλει ἐπὶ τῶν νεῶν
2 τὰς μηχανὰς. Καὶ πρῶτα μὲν κατέσεισε τοῦ τεί-
χους ἐπὶ μέγα. Ὡς δὲ ἀποχρῶν εἰς πλάτος ἐφάνη
τὸ παρερρηγμένον, τὰς μὲν μηχανοφόρους ναῦς
ἐπανάγειν ἐκέλευσεν· ὁ δὲ δύο ἄλλας ἐπήγεν,
αἱ τὰς γεφύρας αὐτῷ ἔφερον, ἃς δὴ ἐπιβάλλειν
3 ἐπενόει τῷ κατερρηγμένῳ τοῦ τείχους. Καὶ τὴν
μὲν μίαν τῶν νεῶν οἱ ὑπασπισαὶ ἔλαβον, ἣ ἐπε-
τέτακτο Ἀῶμιτος· τὴν ἑτέραν δὲ, ἣ Κοῖνου τά-
ξις οἱ πεζέταιροι καλούμενοι, καὶ αὐτὸς ζύν τοῖς
ὑπασπισαῖς ἐπιθήσεσθαι τοῦ τείχους, ἣ παρείκοι,
4 ἔμελλε. Τὰς τριήρεις δὲ, τὰς μὲν ἐπιπλεῖν κατὰ
τοὺς λιμένας ἀμφοτέρους ἐκέλευσεν, εἰπὼς πρὸς
σφῶς τετραμμένων τῶν Τυρίων βιάσαιντο τὸν
ἐσ-

καὶ Θουκυδίδης τὰ τοιαῦτα ἐκφράζει. (10) μετήει] με-
τέβη ὁ Ἀλέξανδρος. (11) καί τι καὶ κατηρρίφθῃ αὐτοῦ]
σχηματίζεται οὕτω τὸ ῥῆμα τουτί· ἐρείπομαι, ἡρεπό-

καὶ πλησίον μὲν τοῦ προχώματος διὰ τὴν ἰσχύον
τοῦ τείχους δὲν ἐδύναντο νὰ κατορθώσωσι τί ἀ-
ξιόλογον ἀποτέλεσμα· ἄλλοι δὲ ἐκίνησαν τινὰς μη-
χανὰς πρὸς τὸ μέρος τῆς πόλεως, τὸ ὅποιον ἀπο-
βλέπει πρὸς τὴν Σιδῶνα· ἐπειδὴ ὅμως δὲν κατάρ-
θωνε καὶ ἐντεῦθεν τὶ ἀξιόλογον, ἐτράπη πρὸς τὸ
νότιον μέρος ὡς πρὸς τὴν Αἴγυπτον, δοκιμάζων καὶ
πρασπαθῶν νὰ κατορθώσῃ τί πανταχοῦ· καὶ ἐν-
ταῦθα πρῶτον ἐσείσθῃ τὸ τεῖχος εἰς πολὺ τι διά-
στημα, καὶ μέρος αὐτοῦ μάλιστα ἀποκοπέν, ἐκρημνί-
σθῃ· τότε λοιπὸν μόλις ἔβαλε γέφυραν, καὶ ὁ μέ-
ρος εἶχε πέσῃ ὀλίγον, ὅσον ἐδύνατο, καὶ ἐδοκίμασε
νὰ ἐπιπηδήσῃ ἐπάνω· ἀλλ' οἱ Τύριοι ἐξέκρουσαν μὲ
εὐκολίαν τοὺς Μακεδόνας.

κγ'. Τὴν δὲ τρίτην αὖθις ἡμέραν παρατηρήσας
γαλήνῃν, καὶ παρακινήσας τοὺς ἡγεμόνας τῶν τά-
ξεων εἰς τὸ ἔργον, ἐκίνησε τὰς μηχανὰς ἀπὸ τῆς
θαλάσσης ἐναντίον τῆς πόλεως· καὶ πρῶτον ἐσά-
λευσε μέγα μέρος τοῦ τείχους, καὶ καθὰς εἶδεν,
ὅτι ἐπλάτυνεν ἱκανῶς τὸ διάβρηγμα ἐκεῖνο τοῦ τεί-
χους

μην, ἐρείφομαι, ἤρειμαι καὶ ἐρήριμαι, ἄττικῶς· καὶ
ἐντεῦθεν ἠρίφθην. (12) ἢ ἐρέριπτο] διώρθωταί μοι τοῦ-
το ἀντὶ τοῦ ἔρριπτο ἐκ πάντων τῶν χειρογράφων κατὰ
Γρονόβιον· ἴν' ἢ σύμφωνα τῷ ἀνωτέρῳ· ὅπερ σὺν τῇ χρο-
νικῇ ἐπαυξήσει ἐρήριπτο ἔδει γράφασθαι.

(2) Καὶ πρῶτα μὲν κατέσεισε τοῦ τείχους ἐπὶ μέ-
γα·] διὰ τὴν ἀοριστίαν πρὸς γενικὴν τὸ σείω συνένταξιν·
ὡς εἰ ἔλεγε· κατέσεισε μέρος τοῦ τείχους· οὕτω δὲ καὶ
κατωτέρῳ κρ'. 6. κατὰ τὸ, δρέπομαι τῶν ἀνδρῶν, καὶ
πίνω τοῦ ὕδατος, καὶ τρώγω τοῦ ἄρτου, καὶ τὰ τοιαῦτα.
(2) τῷ κατεβρῆγμένῳ (μέρει) τοῦ τείχους. (4) πρὸς
σφᾶς] τοὺς τειχομαχοῦντας δηλονότι, καὶ ἀναβήσεσθαι

- 5 ἔσπλουν· ὅσαι δὲ αὐτῶν βέλη ἀπὸ μηχανῶν βαλ-
 λόμενα εἶχον, ἢ ὅσαι τοξότας ἐπὶ τῶν καταστρο-
 μάτων ἔφερον, ταύτας δὲ ἐκέλευσεν ἐν κύκλῳ περι-
 πλεύσας τὸ τεῖχος, ἐποκέλλειν τε, ὅποι παρῆναι
 καὶ ἀνακωχεύειν ἐντὸς βέλους ἔστε τὸ ἐποκείλαι
 ἄπορον γίγνοιτο· ὥς πανταχόθεν βαλλομένους
 τοὺς Τυρίους, ἐν τῷ δεινῷ ἀμφιβόλους γίνεσθαι.
 6 Ὡς δὲ αἵ τε νῆες αἱ ξύν Ἀλέξανδρῳ προσέσχον
 τῇ πάλει, καὶ αἱ γέφυραι ἐπεβλήθησαν τῷ τεί-
 χει ἀπ' αὐτῶν, ἐνταῦθα οἱ ὑπασπισαὶ εὐρώσας
 7 κατὰ ταύτας ἀνέβαινον ἐπὶ τὸ τεῖχος. [Ὅ, τε γὰρ
 Ἀῶμιτος ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τῷ τότε ἐγένετο,] καὶ
 ἄμα Ἀλέξανδρος εἶπετο αὐτοῖς, τοῦ τε ἔργου αὐ-
 τοῦ καρτερῶς ἀπτόμενος, καὶ θεατῆς τῶν ἄλλων, ὅ-
 τω τί λαμπρὸν κατ' ἀρετὴν ἐν τῷ κινδύνῳ ἐτολμᾶτο.
 8 Καὶ ταύτῃ πρῶτον, ἣ ἐπετέτακτο Ἀλέξανδρος, ἐ-
 λήφθη τὸ τεῖχος, οὐ χαλεπῶς ἀποκρουσθέντων
 ἀπ' αὐτοῦ τῶν Τυρίων, ἐπειδὴ πρῶτον βεβαίως τε
 καὶ ἄμα οὐ πάντῃ ἀποτόμῳ τῇ προσδᾶσει ἐχρή-
 9 σαντο οἱ Μακεδόνες. Καὶ Ἀῶμιτος μὲν, πρῶτος
 ἐπιβὰς τοῦ τείχους, καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐγκελεύ-
 με

μέλλοντας (5) καὶ ἀνακωχεύειν ἐντὸς βέλους] ἐντὸς
 βέλους ἐρέφεσθαι, ὅπῃ τὸ ἐποκέλλειν ἄπορον φαίνοιτο,
 ἵνα αὐτοῖς ἀσχολοῦμενοι οἱ ἀπὸ τῶν τειχῶν ἀμυνόμε-
 νοι, ἥττον προσχῶεν τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον, εἰς τὸ τεῖ-
 χος ἀναβῆσθαι μέλλουσι. (5) ἐν τῷ δεινῷ ἀμφιβό-
 λους γίνεσθαι] ἐκατέρωθεν βάλλεσθαι· οὕτω γὰρ ἐν
 ταῖς μάχαις καὶ Θουκυδίδης ἐκλαμβάνει τὴν λέξιν· ὅσων
 μὴ ἀμφιβόλοι γένωνται τῷ πλήθει. δ'. 78, 8· καὶ ἀμφι-
 βολοὶ οὗτοι, οὐκέτι ἀντείχον δ'. 86, 12. (6) ἀπ' αὐ-
 τῶν] διώρσασα τοῦτο ἀντὶ τοῦ ἐπ' αὐτῶν ἐκ τοῦ ἀρί-
 στου κώδικος κατὰ τὸν Γρονόβιον.

χους, ἐπρόσαξε νὰ παραμερίσωσι τὰς μηχανοφόρους ναῦς, καὶ νὰ ἀντιτάξωσι δύο ἐτέρας, αἱ ὅποσαι ἔφερον τὰς γεφύρας· τὰς ὁποίας ἐμελετοῦσε νὰ ῥίψῃ ἐπάνω τοῦ τείχους· ἐξ ὧν τὴν μὲν μίαν, εἰς τὴν ὑποαίαν ἦτον ὁ Ἀῤῥμῆτος, τὴν εἶχον οἱ ὑπασπισαί· τὴν ἐτέραν δὲ τὴν εἶχεν ἡ τάξις τοῦ Κοῖνου οἱ πεζῆταιροι διηλονότι καλούμενοι· αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν ὑπασπισῶν ἐμελλε νὰ ἀναβῇ εἰς τὸ τεῖχος, ἂν τὸ καλὴσῃ ἡ χρεία· τὸ δὲ ναυτικὸν ἐπρόσαξε νὰ πλεύσῃ ἔμπροσθεν καὶ τῶν δύο λιμένων, μήπως δυνηθῶσι νὰ εἰσέλθωσι μὲ βίαν, εἰάν οἱ Τύριοι συντρίξωσιν εἰς βοήθειαν τῶν τειχῶν· ὅσαι δὲ νῆες εἶχον τοξευτικὰς μηχανάς, ἡ τοξότας ἐπὶ τῶν κατασρωμάτων, αὗται ὅλαι ἐπρόσαξε νὰ περιέρχωνται τὸ τεῖχος, καὶ νὰ ἐξοκέλλωσιν ἔξω, ὅπου τὸ συγχωρήσῃ ὁ τόπος· εἰδὲ τοῦτα φαίνεται δύσκολον, νὰ διατρίβωσιν ἐν τὸς βολῆς τόξου, διὰ νὰ κτυπῶνται οἱ Τύριοι πανταχόθεν, καὶ νὰ ἀμφιβάλλωσι πρὸς πᾶσαν μέρος νὰ τρέξωσι πρῶτον. Ἐντεῦθεν δὲ καθὼς ἔφερε τὰς ναῦς πλησίον τῆς πόλεως ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ἔρριψαν τὰς γεφύρας ἐπάνω τοῦ τείχους, ἐνταῦθα πρῶτοι οἱ ὑπασπισαί ἀνέβαινον προθύμως δι' αὐτῶν εἰς τὸ τεῖχος· ἐπειδὴ καὶ ὁ Ἀῤῥμῆτος ἐν τῷ τότε ἔδειξε πολλὴν γενναιότητα, καὶ ἐνταυτῷ ἠκολούθει καὶ ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ ἐμβαίναν ἀνδρείως, καὶ θεατὴς τῶν ἀνδραγαθιμάτων τῶν ἄλλων γενόμενος, εἴ τις κατάρθανε τι τοιούτου τολμηρῶς εἰς τὸν κίνδυνον· καὶ οὕτω κατὰ τὸ μέρος τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκυριεύθη τὸ τεῖχος τὸ πρῶτον, ἀποδιωχθέντων ἐκεῖθεν τῶν Τυρίων χωρὶς δυσκολίας· καθότι οἱ Μακεδόνες εὗρον τὴν ἀπόδασιν ταύτην σφεαῖν, καὶ ἔχι τόσον ἀπόκριμνον· καὶ ὁ μὲν Ἀῤῥμῆτος, πρῶτος ἀναβὰς εἰς τὸ τεῖχος, καὶ παρακινῶν καὶ τοὺς οἰκείους σφατιώτας νὰ ἀναβαίνωσι, κτυπηθεὶς ἐνταῦ-

μενος ἐπιβαίνειν, βληθεὶς λόγχῃ, ἀποθνήσκει αὐτοῦ. Ἐπὶ δὲ αὐτῷ Ἀλέξανδρος ἔσχε τὸ τεῖχος
 10 ξὺν τοῖς ἐταίροις. Ὡς δὲ εἶχοντο αὐτῷ πύργοι τε
 ἔσιν οἱ καὶ μεταπύργια, αὐτὸς μὲν παρήει διὰ
 τῶν ἐπάλξεων ὡς ἐπὶ τὰ βασίλεια, ὅτι ταύτῃ εὐ-
 πορωτέρα ἐφαίνετο εἰς τὴν πόλιν ἢ κάθοδος.

- 1 καί. Οἱ δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν, οἵ τε Φοίνικες, κατὰ
 τὸν λιμένα τὸν πρὸς Αἴγυπτον (καθ' ὅνπερ καὶ
 ἐφορμοῦντες ἐτύγχανον) βιασάμενοι, καὶ τὰ κλει-
 θρα διασπάσαντες, ἔκοπτον τὰς ναῦς ἐν τῷ λι-
 μένι, ταῖς μὲν μετεώροις ἐμβάλλουτες, τὰς δὲ
 2 εἰς τὴν γῆν ἐξωθούντες. Καὶ οἱ Κύπριοι κατὰ τὸν
 ἄλλον λιμένα τὸν ἐκ Σιδῶνος φέροντα, οὐδὲ τοῦ-
 τον κλειθρόν γε ἔχοντα, εἰσπλεύσαντες, εἴλυν
 3 εὐθὺς ταύτῃ τὴν πόλιν. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν Τυ-
 ρίων, τὸ μὲν τεῖχος ὡς ἐχόμενον εἶδον, ἐκλείπυν-
 σιν· ἄθροισθέντες δὲ κατὰ τὸ Ἀγηνόριον καλού-
 μενον, ἐπέσρεψαν ταύτῃ ἐπὶ τοὺς Μακεδόνας.
 4 Καὶ Ἀλέξανδρος ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς ἐπὶ τούτους
 χωρήσας, τοὺς μὲν αὐτοῦ μαχομένους διέφθειρεν
 5 αὐτῶν, τοῖς δὲ φεύγουσιν ἐφείπετο. Καὶ φόνος
 ἦν πολὺς, τῶν τε ἀπὸ τοῦ λιμένος ἐχόντων ἡδὴ
 τὴν πόλιν, καὶ τῆς κοίτου τάξεως παρεληλυθιάς
 6 εἰς αὐτήν· Ὀργῇ γὰρ ἐχώρου ἐπίπαν οἱ Μακε-

δό-

(2) Οὐ δὲ τοῦτόν γε κλειθρον ἔχοντα] ἡ συνθήκη
 τοῦ λόγου τούτου εἰσάγει καὶ τὸν ἄλλον λιμένα, ὡς
 μὴ ἔχοντα κλειθρον· ἀλλ' ἐκεῖ ἔφη, ὅτι τὰ κλειθρα
 διασπάσαντες, ἔκοπτον τὰς ναῦς εἰσελθόντες εἰς τὸν
 λιμένα· εἰκότως τοιγαροῦν ἀναγνωσέον τὴν περίοδον ταύ-
 την οὕτω, ὡς κλειθρόν γε τοῦτον ἔχοντα· ἄλλως γὰρ
 πάνυ βεβιασμένον ἂν εἴη· ἢ γραπτέον τὸ, οὐδὲ, οὐδέν.
 (2) εἴλου εὐθὺς ταύτῃ τὴν πόλιν] εἰσελθόντες γὰρ εἰς

Ἰα μὲ μίαν λόγχην ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἀπέθανε· μετὰ τοῦτον δὲ ἀνέβη ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ τῶν ἐταίρων. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκυρίευσεν πύργους τινάς, καὶ μεσοπύργια μεταξὺ, αὐτὸς διέβαινε διὰ μέσου τῶν ἐπάλξεων πρὸς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως· καθότι ἐκεῖθεν ἐφαίνετο εὐκολωτέρα ἢ κατάβασις ἀπὸ τῶν τειχῶν εἰς τὴν πόλιν.

κδ'. Οἱ δὲ Φοίνικες καὶ οἱ ἄλλοι ναυτικοί, οἱ ὅποιοι ἐπολιορκοῦσαν τὸν λιμένα τὸν πρὸς τὴν Αἴγυπτον τετραμμένον, ὁρμήσαντες εἰς τὸ μέρος τοῦ λιμένος ἀνδρείως, καὶ διασπάσαντες τὰ κλεῖδρα αὐτοῦ, εἰσῆλθον ἔνδον, καὶ ἔκοπταν τὰς ναῦς τῶν Τυρίων, ἄλλας μὲν κατὰ τὸ μέρος τοῦ λιμένος μετεώρους ἐν τῇ θαλάσῃ, ἄλλας δὲ ἐξώσαντες εἰς τὴν γῆν· οἱ δὲ Κύπριοι αὖτις εἰσπλεύσαντες καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν ἄλλον λιμένα τὸν τετραμμένον πρὸς τὴν Σιδῶνα, ὅς τις οὐδὲ εἶχε τὸ κλεῖδρον, ἐκυρίευσαν ἐκεῖθεν τὴν πόλιν. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν Τυρίων, καθὼς εἶδον τὸ τεῖχος ἤδη κυριευμένον, ἀφῆκαν αὐτό, καὶ ἀθροισθέντες κατὰ τὸ καλούμενον Ἀγηνόριον, ὥρμησαν ἐκεῖθεν ὀπίσω ἐναντίον τῶν Μακεδόνων. καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁρμήσας κατ' αὐτῶν μετὰ τῶν ὑπασπιστῶν, ἄλλους μὲν αὐτοῦ διέφθειρε μαχομένους, ἄλλους δὲ ἐδίωκε φεύγοντας· καὶ ἐντεῦθεν πολὺν φόνον ἔκαμνον οἷ τε ἀπὸ τοῦ λιμένος κυριεύσαντες ἤδη τὴν πόλιν, καὶ τὸ τάγμα τοῦ Κοῖνου, εἰσελθόν ἤδη καὶ αὐτὸ εἰς τὴν πόλιν· ἐπειδὴ οἱ Μακεδόνες ὥρμουσαν πανταχοῦ μὲ μεγάλῃ.

τὸν λιμένα, οὐκ ἔτι πρὸς τεῖχος προσέβαλλον, ἀλλ' ἐκ τοῦ εὐθείως εἰς τὴν ἀγορὰν ἀπέβαινον ἀτείχιστον οὖσαν διὰ τὸν λιμένα. (5) καὶ φόνος ἦν πολὺς τῶν τε ἐκ τοῦ λιμένος ἤδη ἐχόντων τὴν πόλιν] ἐνεργητικῶς ἐκλήπ-

- δόνες, τῆς τε πολιορκίας τῇ τριβῇ ἀχθόμενοι, καὶ ὅτι λαβόντες τινὰς αὐτῶν οἱ Τυρίοι πλείοντας ἐκ Σιδῶνος, ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀναβιβάσαντες, ὅπως ἀποπτον εἴη ἀπὸ τοῦ κρατοπέδου, σφάζαντες ἐρρί-
 7 ψαν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν Τυρίων ἐς ὀκτακισχίλιους· τῶν δὲ Μακεδόνων, ἐν τῇ τότε προσβολῇ, Ἀδμητός τε ὁ πρῶτος ἐλὼν τὸ τεῖχος, ἀνὴρ ἄγαθός γενόμενος, καὶ ζὺν αὐτῷ εἴκοσι τῶν ὑπασπιστῶν· ἐν δὲ τῇ πάσῃ πα-
 8 λιορκίᾳ μάλισα ἐς τετρακοσίους. Τοῖς δὲ ἐς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἡρακλέους καταφυγοῦσιν, (ἦσαν δὲ αὐτῶν τε τῶν Τυρίων οἱ μάλισα ἐν τέλει, καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀζέλμικος, καὶ Καρχηδονίων τινὲς θεωροὶ ἐς τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους, κατὰ δῆτινα νόμου παλαιὸν εἰς τὴν μητρόπολιν ἀφικόμενοι) τούτοις ζύμπασιν ἄδειαν δίδωσιν Ἀλέξανδρος, τοὺς δὲ
 9 ἄλλους ἡνδραπόδισε. Καὶ ἐπράθισαν Τυρίων τε καὶ τῶν ξένων, ὅσοι ἐγκατελήφθησαν, μάλισα ἐς
 10 τρισμυρίους. Ἀλέξανδρος δὲ τῷ Ἡρακλεῖ ἔδυσέ τε, καὶ πομπὴν ἐξεῖλε ζὺν τῇ δυνάμει ὀπλισμένη· καὶ αἱ νῆες ζυνεπόμεψυσαν τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λαμπάδα ἐποίησε·
 11 καὶ τὴν μηχανὴν, ἣ τὸ τεῖχος κατεσείσθη, ἀνέθηκεν εἰς τὸν νεῶν· καὶ τὴν ναὺν τὴν Τυρίαν, τὴν
 ἱε-

τέον τὴν κτητικὴν γενικὴν· αὐτὴ τοῦ πολὺν φόνον ἐποίουσαν οἱ τε ἔχοντες ἤδη τὴν πόλιν καὶ τλ. (6) ὅπως ἀποπτον εἴη ἀπὸ τοῦ κρατοπέδου] ὅρα ἀνωτέρω. ἰ. 4. (8) τινὲς θεωροί] οὕτως ἐκαλοῦντο οἱ ἀπεσταλμένοι ἐπὶ τῆς ἀλλοδαπῆς ἢ θύειν τῷ τῶν θεῶν, ἢ ἀνὰ θεοῦ τι προσφέρειν, ἢ χρησμόν τινα λαβεῖν· οὗς περ νῦν ἡ συνήθεια μᾶλλον προσκυνητὰς ὀνομάζει. (8) εἰς τὴν μητρόπολιν ἀφικόμενοι.] Διδῶ γὰρ ἐκ Φοινίκης ἐκπλεύσασα, ἔκτισε Καρχηδόνιαν·

λὴν ὄργην, διά τε τὴν πολυχρόνιον τριεὴν τῆς πολιορκίας βεβαρυμένοι, καὶ προσέτι παροξυνθέντες, ὅτι ὁ Τύριοι λαβόντες τινὰς ἐξ αὐτῶν πλείοντας ἐκ Σιδῶνος, καὶ ἀναβιβάσαντες αὐτοὺς εἰς τὰ τεῖχη, τοὺς ἔσφαξαν, καὶ τοὺς ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν, διὰνά τοὺς ἰδοῦν καὶ οἱ Μακεδόνες ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου. Ἐφρονεύθησαν δὲ ἀπὸ τοὺς Τυρίους περί που ὀκτώ χιλιάδες· ἐκ δὲ τῶν Μακεδόνων εἰς μὲν τὴν ὀρμὴν αὐτὴν εἰς τὸ τεῖχος ἐφρονεύθη ὁ Ἀῤῥμιτος, πρῶτος αὐτὸς κυριεύσας τὸ τεῖχος, καὶ γενόμενος ἀνὴρ ἀγαθός, καὶ μετ' αὐτοῦ προσέτι εἴκοσι ἐκ τῶν ὑπασπιστῶν· εἰς ὅλον δὲ τὸ διάστημα τῆς πολιορκίας ἀπέθανον ἕως τετρακόσιοι. Ὅσοι δὲ ἐκ τῶν Τυρίων κατέφυγον εἰς τοῦ Ἡρακλέους τὸ ἱερὸν ἦσαν δὲ οὗτοι οἱ πρῶτοι ἐκ τῶν Τυρίων καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀἰζέλικος, καὶ τινες προσκυνηταὶ Καρχηδόνιοι, ἐλθόντες εἰς τὴν μητρόπολιν αὐτῶν εἰς τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους κατὰ τινὰ νόμον παλαιόν·) τοὺς τοὺς ἐσυγχώρησεν ὁ Ἀλέξανδρος ὅλους, τοὺς δὲ λοιποὺς ἡνδραπόδισεν· ὅθεν ἐπωλήθησαν ἐκ τῶν Τυρίων, καὶ τῶν ξένων, ὅσοι αἰχμαλωτίσθησαν, ἕως τριάκοντα χιλιάδες· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐντεῦθεν ἐπρόσφερε θυσίαν εἰς τὸν Ἡρακλέα, καὶ πομπὴν ἔκαμε μὲ ὅλον τὸ κράτευμα ὀπλισμένον· ἐπόμευσαν δὲ καὶ οἱ ναυτικοὶ ἐν τῇ θάλασσῃ εἰς τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους· καὶ ἀγῶνα ἔκαμεν εἰς τὸ ἱερὸν γυμνικόν, καὶ ἀγῶνα λαμπάδος, καὶ τὴν μηχανὴν, δι' ἧς κατεσείσθη τὸ τεῖχος, εἰς τὸν ναὸν αὐτοῦ ἀφιέρωσε· καὶ τὴν

ναῦν

καὶ οὕτως ἡ Καρχηδὼν, ἀποικία αὖσα Φοινίκων, ἔπεμπε θειραροὺς κατ' ἕτος εἰς τὴν μητρόπολιν εἰς τιμὴν Ἡρακλέους· ὅς ἦν ἐν Τύρῳ, καὶ τοὶ μητρόπολις ἦν ποτὲ ἡ Σιδῶν. (10) καὶ λαμπάδα ἐποίησε] ἤρα ἀνωτέρω, ε, 10.

ἱερὰν τοῦ Ἡρακλέους, ἣν τινα ἐν τῷ ἐπίπλῳ ἔλαβε, καὶ ταύτην τῷ Ἡρακλεῖ ἀνέθηκε, καὶ ἐπίγραμμα ἐπ' αὐτῇ, ἢ αὐτὸς ποιήσας, ἢ ὅτου δὴ ἄλλου ποιήσαντος οὐκ ἄξιον μνήμης τὸ ἐπίγραμμα, διὰ τοῦ
 12 το καὶ ἐγὼ αὐτὸ ἀναγράψαι ἀπηξίωσα. Τύρος μὲν δὲ οὕτως ἐάλω, ἐπὶ ἄρχαντος Ἀνικίτου Ἀθήνησι μινὸς ἑκαταμυαίωνος.

- 1 κέ. Ἔτι δὲ ἐν τῇ πολιουκίᾳ τῆς Τύρου ξυνεχόμενου Ἀλεξάνδρου, ἀφίκοντο παρὰ Δαρείου πρέσβεις πρὸς αὐτὸν, ἀπαγγέλλοντες μύρια μὲν τάλαντα ὑπὲρ τῆς μητρόστε καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν παίδων δοῦναι ἐθέλειν Ἀλεξάνδρῳ Δαρεῖον·
- 2 τὴν δὲ χώραν πᾶσαν τὴν ἐντὸς Εὐφράτου ποταμοῦ, ἔξε ἐπὶ θάλασσαν τὴν Ἑλληνικὴν, Ἀλεξάνδρου εἶναι· γήμαντα δὲ τὴν Δαρείου παῖδα Ἀλέξανδρον, φίλον τε εἶναι Δαρεῖα καὶ ξύμμαχον. Καὶ τούτων ἐν τῷ συλλόγῳ τῶν ἐταίρων ἀπαγγελθέντων, Παρμενίωνα μὲν λέγουσιν Ἀλεξάνδρῳ εἶπεῖν, ὅτι αὐτὸς Ἀλέξανδρος ὢν, ἐπὶ τούτοις ἂν ἠγάπησε, καταλύσας τὸν πόλεμον, μικέτι πρό-
- 3 4 σαι κινδυνεύειν. Ἀλέξανδρον δὲ Παρμενίωνι ἀποκρίνασθαι, ὅτι καὶ αὐτὸς, εἴπερ Παρμενίων ἦν, οὕτως ἂν ἔπραξεν· ἐπεὶ δὲ Ἀλέξανδρός ἐστιν, ἀποκρίνασθαι Δαρεῖα, ἅπερ δὴ καὶ ἀπεκρίνατο.

Ἐφη

(4) Ὅτι καὶ αὐτὸς, εἴπερ Παρμενίων ἦν, οὕτως ἂν ἔπραξε] ἐμυκτήρισε μὲν τὴν συμβουλὴν τοῦ Παρμενίονος ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τούτῳ ἐπήνεσαν, καὶ νῦν εἰσὶν οἱ διατελοῦσι θαυμάζοντες τὸν Ἀλέξανδρον· ἀλλ' εἴπερ τι ἐν ταῖς πολλαῖς ἐκείνοις κινδύνοις συμβαίῃ παθεῖν αὐτόν, οἷον μάστιγα ἔπαθεν ἐν Μαλλοῖς, τὴν αὖ εἴποιεν τότε, ὅπου γε πρὸς τῇ οἰκείᾳ ἀπωλείᾳ, καὶ τῇ στρατιᾷ πάσῃ μετὰ ταῦτα τοῦ ἐσχάτου κινδύνου ἔ-

ναῦν τὴν Τυρίαν τὴν ἀφιερωμένην πρότερον εἰς τὸν Ἡρακλέα, τὴν ὁποίαν εἶχε λάβῃ εἰς τὴν ναυμαχίαν, τὴν ἀφιέρωσεν καὶ αὐτὴν εἰς τὸν Ἡρακλέα· καὶ ἐπιγράμμα τι εἰς αὐτὴν, τὸ ὅποιον ἢ αὐτὸς ἢ ἄλλος τις τὸ ἐστύλιδεν, ὥς μὴ ἀξιόλογον ὄν, δὲν ἔκρινα ἀξιῶν νὰ τὸ γράψω ἐνταῦθα. Καὶ ἡ μὲν Τύρος οὕτως ἐκυριεύθη εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Ἀρχοντος Ἀνικίτου εἰς τὰς Ἀθήνας κατὰ μῆνα Γούνιον.

κέ. Ἐν ᾧ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος κατεγίνετο εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Τύρου, ἦλθον πρὸς αὐτὸν πρέσβεις παρὰ τοῦ Δαρείου, ὑποσχόμενοι εἰς αὐτὸν δέκα χιλιάδας τάλαντα ἐκ μέρους τοῦ Δαρείου λύτρα ὑπὲρ τῆς μητρὸς, καὶ τῆς γυναικὸς, καὶ τῶν παίδων· καὶ ὅλον τὸ μέρος τοῦ βασιλείου ἀπὸ τὸν Εὐφράτην μέχρι τῆς θαλάσσης τῆς Ἑλληνικῆς, νὰ εἶναι τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὃ δὲ Ἀλέξανδρος νὰ λάβῃ εἰς γυναικα τὴν κόρην τοῦ Δαρείου καὶ νὰ εἶναι φίλος καὶ σύμμαχος τοῦ Δαρείου· τούτων δὲ λεχθέντων εἰς τὸν σύλλογον τῶν ἐταίρων, λέγουσι νὰ εἴπῃ ὁ Παρμενίων πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, ὅτι ἂν ἦτον αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἠθέλεν εὐχαρισεῖσθαι εἰς αὐτὰ, διὰ νὰ λύσῃ πλεον τὸν πόλεμον, καὶ νὰ μὴ κινδυνεύῃ πλεον καὶ περαιτέρω· ὃ δὲ Ἀλέξανδρος ἀπεκρίθη πρὸς τὸν Παρμενίωνα, ὅτι καὶ αὐτὸς τὸ αὐτὸ ἠθέλε κάμῃ, εἰν ἦτον ὁ Παρμενίων· ἐπειδὴ ὅμως ἦτον Ἀλέξανδρος, ἀπεκρίθη ταῦτα πρὸς τὸν Δαρείον. Οὕτε χρημάτων ἔχει

μελλεν αὖ γενέσθαι αἴτιος· οὕτως οὖν ἐν τοῖς ἀμφιβάλοις ὅν πάντῃ ταῖς εὐτυχίαις συνεβαίρεσθαι δεῖ, ἀλλὰ καὶ τῷ ὕψει μάχιζα τούτων ταπεινότερον φρονεῖν, καὶ τῶν μετριωτέρων ἐν τοῖς κινδυνώδεσιν ἔχουσθαι, ἀπεχομένους τῆς ἄγαν πλεονεξίας, ἵνα μήτι συμβᾶν μεταξὺ (παίξει γὰρ ἡ τύχη τὰ παίγνια) βαρυτέρην τὴν πτῶσιν ἀπὸ

- 5 Ἐφη γὰρ οὔτε χρημάτων δεῖσθαι παρὰ Δαρείου, οὔτε τῆς χώρας λαβεῖν ἀντὶ πάσης τὸ μέρος· εἶναι γὰρ τά τε χρήματα καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ πᾶσαν· γῆμαί τε αὖ ἐθέλη τὴν Δαρείου παῖδα, γῆμαι αὖ καὶ οὐ δίδοντας Δαρείου· ἐκέλευέ τε αὐτὸν ἡκεῖν, εἴτι εὐρέσθαι ἐθέλοι φιλάνθρωπον παρ' αὐτοῦ.
- 6 Ταῦτα ὡς ἤκουσε Δαρεῖος, τὰς μὲν ξυμβάσεις ἀπέγνω τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον· ἐν παρασκευῇ δὲ τοῦ πολέμου αὐδῖς ἦν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπ' Αἰγύπτου ἔγνω ποιεῖσθαι τὸν στόλον· καὶ ἦν αὐτῷ τὰ μὲν ἄλλα τῆς Παλαιστίνης καλουμένης Συρίας·
- 8 προσκεχωρηκότα ἦδη· Εὐνούχος δὲ τις, ὃ ὄνομα ἦν Βάτις, κρατῶν τῆς Γαζαίων πόλεως, οὐ προσεῖχεν Ἀλέξανδρον· ἀλλὰ Ἀραβάς τε μισθωτοὺς ἐπαγόμενος, καὶ σῖτον ἐκ πολλοῦ παρεσκευασκὼν διαρκῆ ἐς χρόνιον πολιορκίαν, καὶ τῷ χωρίῳ πικρῶν, μήποτε αὖ βίᾳ ἀλῶναι, ἔγνω μὴ δεχέσθαι τῇ πόλει Ἀλέξανδρον.
- 1 κς'. Ἀπέχει δὲ ἡ Γάζα τῆς μὲν θαλάσσης εἰκοσι μάλιστα σταδίους, καὶ ἔστι ψαμμώδης καὶ βαθεῖα ἐς αὐτὴν ἡ ἄνοδος, καὶ ἡ θάλασσα ἡ κατὰ
- 2 τὴν πόλιν τεναγώδης πᾶσα. Μεγάλη δὲ πόλις ἡ Γάζα ἦν, καὶ ἐπὶ χώματος ὑψηλοῦ ὤκιστο, καὶ τεῖχος περιεβέβλητο αὐτῇ ὀχυρόν. Ἐσχάτη δὲ ὥς κεῖτο, ὡς ἐπ' Αἰγύπτου ἐκ Φοινίκης ἰόντι, ἐπὶ τῇ
- 3 ἀρχῇ τῆς ἐρήμου. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν, τῇ μὲν πρώτῃ κατεσφατοπέδευσε· ἡ
- μά-

τοῦ ὑψηλοῦ ἀπεργάσῃται. (5) εἴτι εὐρέσθαι ἐθέλοι φιλάνθρωπον] δηλόν ὅτι ἐλθόντι αὐτῷ ἀπεδίδου Ἀλέξανδρος μέρος γούν τῆς συμμάχης βασιλείας ἐκ φιλοτιμίας, ὅπερ καὶ πρὸς τὸν Πῶρον οὐκ ἀγενεῶς ἐφιλοτιμήθη.

(1) Καὶ ἔστι ψαμμώδης καὶ βαθεῖα ἡ ἄνοδος] ὁ ἔστι,

ἔχει χρεῖαν παρὰ Δαρείου, μήτε ἀντὶ πάσης τῆς βασιλείας θέλεια λάβῃ ἐν μέρος μόνον· καὶ ὅτι αὐτὸς ἤδη ἔχει καὶ τὴν χώραν καὶ τὰ χρήματα πάντα· καὶ εἰ ἤθελε νὰ λάβῃ εἰς γυναῖκα τοῦ Δαρείου τὴν κόρην, τοῦτο ἐδύνατο νὰ τὸ κάμῃ καὶ χωρὶς τὴν αἰδείαν τοῦ Δαρείου· ἀλλ' ἂν ὁ Δαρεῖος θέλῃ νὰ εὕρῃ φιλανθρωπίαν παρὰ τοῦ Ἀλέξανδρου, ἐλθέτω αὐτὸς πρὸς αὐτόν. Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ Δαρεῖος, ἀπελπίσθη πλέον ἀπὸ τὴν εἰρήνην, καὶ εὐθὺς ἄρχισε νὰ ἐτοιμάζεται ἐξ ὑπαρχῆς πρὸς τὸν πόλεμον· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀπεφάσισεν ἤδη νὰ κινηθῇ πρὸς τὴν Αἴγυπτον· καὶ τὰ μὲν ἄλλα μέρη τῆς Συρίας τῆς καλουμένης Παλαιστίνης ἦσαν ὑπήκοα ἤδη εἰς τὸν Ἀλέξανδρον. Εὐνοῦχος τις ὅμως, ὀνομαζόμενος Βάτις, ἔχων εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ τὴν πόλιν Γάζαν, οὗτος δὲν ἤθελε νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὸν Ἀλέξανδρον· ἀλλὰ συναθροίσας πολλοὺς Ἀραβας μισθωτοὺς, καὶ σῖτον ἱκανὸν πρὸ πολλοῦ εἰς πολυχρόνιον πολιορκίαν, σφαχόμενος ὁμοίως καὶ τὴν πόλιν δυνατὴν καὶ ἀνάλωτον ὑπὸ βίας τῶν πολεμίων, ἀπεφάσισε νὰ μὴ δεχθῇ τὸν Ἀλέξανδρον εἰς αὐτήν.

κς'. Ἀπέχει δὲ ἡ Γάζα ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἑως εἴκοσι στάδια· ἡ δὲ θάλασσα αὐτόθι εἶναι τεναγώδης ὅλη, καὶ ἡ ἀνοδος ἀπ' αὐτῆς πρὸς τὴν πόλιν ἀμώδης παραπολύ· ἡ δὲ πόλις ἥτου μεγάλη καὶ ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ κειμένη, ἔχουσα τεῖχος πολλὰ ἰσχυρόν· κεῖται δὲ ἡ ἐσχάτη πάσης τῆς Φοινίκης ὡς πρὸς τὴν Αἴγυπτον, ὅπου ἀρχίζει ἡ ἔρημος. Οἱ δὲ Ἀλέξανδρος καθὼς ἤλθεν εἰς τὴν πόλιν πλησίον, τὴν

μὲν

ἐκ τοῦ εἶναι πολλὴν τὴν ψάμμου αὐτόθι, δύσπορος γίνεται ἡ ὁδός, καὶ μάλιστα τοῖς ὑποζυγίοις, ὥς περ ἐν χιόνι ἀπατήτῃ ἐπιβαίνουν, ἢ ἐν πηλῇ· ὅρα βιβλ. ε', κδ'. 7.

- μάλιστα ἐπίμαχον αὐτῷ ἐφαίνετο τὸ τεῖχος, καὶ
 4 μηχανὰς συμπιγνύναι ἐκέλευσεν· οἱ δὲ μηχανο-
 ποιοὶ γνώμην ἀπεδείκνυντο, ἀπορὸν εἶναι βίᾳ ἐ-
 λεῖν τὸ τεῖχος διὰ ὕψος τοῦ χώματος· ἀλλ' Ἀ-
 λεξάνδρῳ ἐδόκει αἰρετέον εἶναι, ὅσοι ἀπορώτερον·
 5 ἐκπλήξειν γὰρ τοὺς πολεμίους τὸ ἔργον τῷ παρα-
 λόγῳ ἐπὶ μέγα, καὶ τὸ μὴ ἐλεῖν αἰσχροὺν εἶναι
 οἱ, λεγόμενον ἔς τε τοὺς Ἕλληνας καὶ ἔς Δαρείων.
 6 Ἐδόκει δὲ χώμα ἐν κύκλῳ τῆς πόλεως χωρῶναι,
 ὡς ἐξ ἴσου ἀπὸ τοῦ χωσθέντος ἐπάγεσθαι τὰς
 μηχανὰς τοῖς τεῖχεσι. Καὶ ἐχάινυτο κατὰ τὸ νό-
 τιον μάλιστα τῆς πόλεως τεῖχος, ἵνα ἐπιμαχώτε-
 7 ρα ἐφαίνετο. Ὡς δὲ ἐδόκει ἐξῆρθαι συμμέτρως τὸ
 χώμα, μηχανὰς ἐπισήσαντες οἱ Μακεδόνες, ἐπὶ
 8 γον ὡς ἐπὶ τὸ τεῖχος τῶν Γαζαίων. καὶ ἐν τοῦ-
 τῳ θύοντι Ἀλεξάνδρῳ, καὶ ἐξεφυνώμενυ τε καὶ
 κατάρχεσθαι μέλλοντι τοῦ πρώτου ἱερείου
 κατὰ νόμον, τῶντις σαρκοφάγων ὀρυΐδων ὑπερ-
 πετόμενος ὑπὲρ τοῦ βωμοῦ, λίθον ἐμβάλλει
 9 εἰς τὴν κεφαλὴν, ὅτινα τοῖν ποδοῖν ἔφερε. καὶ
 Ἀλέξανδρος ἤρετο Ἀρίσανδρον τὸν μάντιν, ὅτι
 νοεῖ ὁ οἰωνός. Ὁ δὲ ἀποκρίνεται, ὅτι, ὦ βασιλεῦ,
 τὴν μὲν πόλιν αἰρήσεις, αὐτῷ δὲ σοι φυλακτέα ἐστὶν
 ἐπὶ τῇδε τῇ ἡμέρᾳ. Ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος, τέως
 μὲν πρὸς ταῖς μηχαναῖς ἔξω βέλους αὐτὸν εἶχεν.
 1 κζ'. Ὡς δὲ ἐκδρομή τε ἐκ τῆς πόλεως καρτερὰ
 ἐγένετο, καὶ πῦρ τε ἐπέφερον ταῖς μηχαναῖς οἱ
 Α'-

(4) αἰρετέον εἶναι] προσέθεται μοι τὸ, εἶναι ἐκ τοῦ ἀρίστου
 κώδικος κατὰ Γρονόβιον καὶ ὁ λόγος οὕτως αἰρεῖ· (8) καὶ
 κατάρχεσθαι μέλλοντι τοῦ πρώτου ἱερείου κατὰ τὸν νόμον.]
 νόμος ἦν ἐν ταῖς θυσίαις ποιεῖν καταρχάς, ἄνδρα ἱερεῖα ἀποκει-
 μένον τῶν τριχῶν τοῦ ἐς θυσίαν ἀγομένου ζώου, μέλιτι

μὲν πρώτην ἡμέραν ἐσρατοπέδευσε, καθ' ὃ μέρος
 τῆς πόλεως τὸ τεῖχος ἐφαίνετο ὅτι εἶναι ἀδυνατώτε-
 ρον. καὶ ἐπρόσαξε νὰ ἐτοιμάσῃσι τὰς μηχανάς· οἱ
 δὲ μηχανοποιοὶ ἐδίδαν γνώμην, ὅτι δὲν εἶναι δυνα-
 τὸν νὰ κυριεύσῃσι τὸ τεῖχος μὲ βίαν διὰ τὸ ὕψος
 τοῦ τόπου· ἀλλ' ὅσον ἦτον ἀνάλωτον, τοσοῦτον ὁ
 Ἀλέξανδρος ἤθελε νὰ τὸ κυριεύσῃ· καθότι ἐσοχά-
 ζετο, ὅτι οὕτω θέλει φέρεi μεγάλην ἐκπλήξιν εἰς
 τοὺς πολεμίους τὸ ἔργον αὐτό· ἄλλως δὲ ἂν τὸ
 παραμελήσῃ, θέλει προξενήσῃ εἰς αὐτὸν ἀτιμίαν,
 λεγόμενον τοῦτο εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ εἰς αὐτὸν τὸν
 Δαρεῖον. Ἐσοχάσθη ὥς τὸσον νὰ ὑφώσῃ τὸσον πρό-
 χωμα κύκλωθεν τῆς πόλεως ὑψηλόν, ὥστε νὰ κινή-
 σῃ ἐντεῦθεν τὰς μηχανάς πρὸς τὸ τεῖχος ἐκ τοῦ εὐ-
 θέως καὶ ἐκ τοῦ ἴσου. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἄρχισαν νὰ
 ὑψώνωσι τὸ πρόχωμα κατὰ τὸ νότιον μάλιστα τῆς
 πόλεως μέρος, καθ' ὃ τὸ τεῖχος ἐφαίνετο πλέον
 ἀδύνατον· ἀπ' οὗ δὲ ἐσοχάσθη, ὅτι ὑφώθη ἱκα-
 νῶς, ἐκίνησαν οἱ Μακεδόνες τὰς μηχανάς ἐναντίου
 τοῦ τεύχους τῆς Γάζης· κατὰ τοῦτον δὲ τὸν καιρὸν
 ἐθυσίαζεν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ἐν ᾧ ἔμελλε νὰ κάμῃ
 τὴν ἱεροπραξίαν τοῦ πρώτου ἱερείου ἐσεφανωμένος
 κατὰ τὸν νόμον, ὄρνειν τι τῶν σαρκοφάγων πετόμε-
 νον ἄνωθεν τοῦ βωμοῦ, ρίπτει ἓνα λίθον εἰς τὴν
 κεφαλὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου, τὸν ὅποιον ἐβαστάσσε με-
 ταξὺ τῶν ποδῶν του· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐρώτησε τὸν
 μάντιν Ἀρίσανδρον, τί σημαίνει ὁ οἰωνός; καὶ ἐκεῖ-
 νος ἀπεκρίθη, θέλεις κυριεύσῃ τὴν πόλιν, ᾧ βασι-
 λεῦ, σὺ ὅμως πρέπει νὰ φυλαχθῇς αὐτὴν τὴν ἡμέ-
 ραν. Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ Ἀλέξανδρος, τότε μὲν
 διέτριβεν ἔξω πρὸς τὰς μηχανάς μακρὰν ἀπὸ τῶν πο-
 λεμίων τὰ βέλη.

κζ'. Ἐπειδὴ ὅμως ἐξέδραμον ἐκ τῆς πόλεως οἱ ἐχ-
 θροὶ καρτερῶς, καὶ οἱ Ἀῤαβες ἔφερον πῦρ εἰς τὰς
 μη-

- Ἄραβες, καὶ τοὺς Μακεδόνας ἀμυνομένους κάτω-
 θεν αὐτοὶ ἐξ ὑπερδεξίου τοῦ χωρίου ἐβαλλόντες
 2 καὶ ὤθουν κατὰ τοῦ πρηντοῦ χώματος, ἔνταυθα
 ἢ ἐκὼν ἀπειθεῖ Ἀλέξανδρος τῷ μάντει, ἢ ἐκπλα-
 γεῖς ἐν τῷ ἔργῳ οὐκ ἐμνημόνευσε τῆς μαντείας,
 ἀλλ' ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασπιστάς, παρεβόησει ἵνα
 3 μάλιца ἐπιέζοντο οἱ Μακεδόνες. Καὶ τούτους μὲν
 ἔσχε τοῦ μὴ οὐκ αἰσχεῖ φυγῇ ὡς θῆναι κατὰ τοῦ
 χώματος· αὐτὸς δὲ βάλλεται καταπέλτη διὰ τῆς
 ἀσπίδος διαμπᾶξ καὶ τοῦ θώρακος ἐς τὸν ὦμον.
 4 Ὡς δὲ ἔγνω τὰ ἀμφὶ τὸ τραῦμα ἀληθεύσαντα Ἀ-
 ρισάνδρου, ἐχάρη, ὅτι καὶ τὴν πόλιν δὴ αἰρήσειν
 ἐδόκει Ἀρισάνδρου ἔνεκα. Καὶ αὐτὸς μὲν τὸ τραῦ-
 5 μα ἐθεραπεύετο χαλεπῶς. Ἀφικνουῦνται δ' αὐτῷ
 μετ' ἀπερμπτοὶ ἀπὸ θαλάσσης αἱ μηχαναί, αἷς Τύ-
 ρον εἴλε· καὶ χῶμα χωνύουσι ἐν κύκλῳ πάντο-
 θεν τῆς πόλεως ἐκέλευσεν, εὖρος μὲν ἐς δύο στα-
 δίους, ὕψος δὲ ἐς πόδας πεντήκοντα καὶ διακο-
 6 σίους. Ὡς δὲ αἶτε μηχαναὶ αὐτῷ ἐποιήθισαν,
 καὶ ἐπαχθεῖσαι κατὰ τὸ χῶμα κατέσεισαν τοῦ
 τείχους ἐπὶ πολὺ, ὑπονόμωντε ἄλλη καὶ ἄλλη
 ὑρυσσομένων, καὶ τοῦ χόῦ ἀφανῶς ἐκφερομένην,
 τὸ τεῖχος πολλαχῇ ὑρείπετο, ὑφίζανον κατὰ τὸ
 κενούμενον· τοῖς τε βέλεσιν ἐπὶ πολὺ κατεῖχον
 οἱ Μακεδόνες, ἀνασέλλοντες τοὺς προμαχομένους
 ἐκ

τε καὶ ἄλατι (ἐγίνετο δ' οὖν τουτὶ πολλαχῶς) μίξαντα,
 ταῦθ' ἅμ' ὀλοκαυτῶσαι ἐν τῷ βαμῷ.

(3) Τοῦ μὴ οὐκ αἰσχεῖ] τὰ δύο ἅμα ἀρνητικὰ μίαν
 κατάφασιν ἔχει· ὥσπερ ἔλεγεν, ἔσχευ αὐτοὺς τοῦ αἰ-
 σχεῖ φυγῇ ὡς θῆναι· οὕτω καὶ τῷ δ'. κγ', 5. (4) Ἀρι-
 σάνδρου ἔνεκα] ὅσον ἐκ τῆς προφητείας τοῦ Ἀρισάνδρου·
 συνήθεις δὲ ἡ φράσις αὕτη καὶ τοῖς παλαιοῖς· οὕτω γὰρ

μηχανάς, καὶ ἐκτυποῦσαν ἄνωθεν ἀπὸ ἐπιτήδειον τόπον τοὺς Μακεδόνας κάτωθεν ἀνδισαμένους, καὶ τοὺς ἐξωθοῦσαν κάτω κατὰ τὸ πρόχωμα, ἐνταῦθα ἢ ἐκουσίως παρήκουσεν ὁ Ἀλέξανδρος τὴν παραγγελίαν τοῦ μάντεως, ἢ ἐκπλαγείς εἰς τὸ συμβεβηκὸς τῆς ἐκδρομῆς τῶν ἐχθρῶν, δὲν ἐνθυμήθη ἐκ συναρπαγῆς τὴν μαντείαν, ἀλλ' ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασπιστάς, ἔδραμεν εἰς βοήθειαν, καὶ ὁ μέρος μάλιστα ἐδυσκολεύοντο οἱ Μακεδόνες· καὶ τοὺς μὲν Μακεδόνας ἐμπόδισεν ἀπὸ τοῦ νὰ φύγωσιν ἐξωθούμενοι παρὰ τῶν ἐναντίων κατὰ τοῦ προχώματος· αὐτὸς ὅμως δέχεται μίαν πληγὴν καταπέλτου διὰ μέσου τῆς ἀσπίδος καὶ τοῦ θώρακος εἰς τὸν ὤμον. Καθὼς ὅμως ἐγνώρισεν, ὅτι ἠλήθευσεν εἰς τὴν προφητείαν τῆς πληγῆς ὁ Ἀλέξανδρος, ἔλαβεν ἡδονήν· καθότι ἠλπίζεν ἐντεῦθεν τὴν ἄλωσιν καὶ τῆς πόλεως, ὅσον κατὰ τὴν μαντείαν τοῦ Ἀρισάνδρου. Ἐντεῦθεν δὲ μετὰ πολλοὺς πόνους ἰατρεύετο ἐκ τῆς πληγῆς· καὶ ἔφε-
 ρεν ἔτι διὰ θαλάσσης καὶ τὰς μηχανάς, μετὰ τὰς ὁποίας εἶχε κυριεύσῃ τὴν Τύρον· καὶ ἐπρόσβαξε νὰ ὑψώωσι τὸ πρόχωμα ἐκ πάσης τῆς πόλεως κύκλῳ, τὸ μὲν πλάτος εἰς δύο σάδια, τὴ δὲ ὕψος, διακοσίους καὶ πεντήκοντα πόδας. Ἀφ' οὗ δὲ κατεσκευάσαν τὰς μηχανάς, καὶ κινήσαντες αὐτὰς πρὸς τὸ τεῖχος, κατέσεισαν αὐτὸ εἰς πολὺ τι διάστημα, ὑποσκάπτοντες ἐνταυτῷ καὶ ἐκ τῶν θεμελίων εἰς διάφορα μέρη, καὶ τὸ χῶμα ρίπτοντες ἔξω, χωρὶς νὰ αἰ-

καὶ Ξενοφῶν εἰς τὰ ἀποφθ. βιβλ. 4. φῶς εἰμὴ εἶχομεν, ὅμοιοι τοῖς τυφλοῖς ἂν ἦμεν ἕνεκά γε τῶν ἡμετέρων ὀφθαλμῶν· καὶ Θουκυδίδης ἐν τῇ ἡ. 206, 7, καὶ ὁ Θηραμένης ὅσον ἀπὸ βοῆς ἕνεκα ὠργίζετο τοῖς ὀπλίταις· καὶ Λουκιανὸς· θάρρει τούτου γε ἕνεκα. (6) κατέσεισαν τοῦ

- 7 ἐκ τῶν πύργων. Ἐς μὲν τρεῖς προσβολαὶς οἱ ἐκ τῆς πόλεως, ἀποθνησκόντων τε αὐτοῖς πολλῶν καὶ τιτρωσκομένων, ὁμῶς ἀντείχον. τῇ τετάρτῃ δὲ
- 8 τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα πάντοθεν προσαναγαγὼν Ἀλέξανδρος, τῇ μὲν ὑπορυσσόμενον τὸ τεῖχος καταβάλλει, τῇ δὲ παιόμενον ταῖς μηχαναῖς κατασεῖει ἐπὶ πολὺ, ὥς μὴ χαλεπὴν ταῖς κλίμαξι τὴν προσβολὴν κατὰ τὰ ἐρηριμμένα εὐδοῦ-
- 9 ναι. Αἶτε οὖν κλίμακες προσήγοντο τῷ τείχει, καὶ ἔρις πολλή ἦν τῶν Μακεδόνων, ὅσοι τὴν ἀρετῆς μετεποιοῦντο, ὅστις πρῶτος αἰρήσει τὸ τεῖχος, καὶ αἰρεῖ πρῶτος Νεοπτόλεμος, τῶν ἐταίρων, τοῦ Αἰακιδῶν γένους· ἐπὶ δὲ αὐτῷ ἄλλαι καὶ ἄλλαι
- 10 τάξεις ὁμοῦ τοῖς ἡγεμόσιν ἀνέβαινον. Ὡς δὲ ἅπαξ παρήλθον τινὲς ἐντὸς τοῦ τείχους τῶν Μακεδόνων, κατασχίσαντες ἄλλας καὶ ἄλλας πύλας, ὅσαις ἕκαστοι ἐπετύγχανον, δέχονται εἰσὼ τὴν
- 11 στρατιὰν πᾶσαν. Οἱ δὲ Γαζαῖοι, καὶ τῆς πόλεως σφίσιν ἤδη ἐχομένης, ξυνεσσηκότες ὁμῶς ἐμάχοντο· καὶ ἀπέθανον πάντες αὐτοῦ μαχόμενοι, ὥς ἕκαστοι ἐτάχθησαν. Παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἐξηνδραπόδισεν αὐτῶν Ἀλέξανδρος· τὴν πόλιν δὲ ξυνοικήσας ἐκ τῶν περιούκων, ἐχρήτο ὅσα φρουρίῳ ἐς τὸν πόλεμον.

τείχους ἐπὶ πολὺ.] ὅρα ἀνωτέρω· κβ', 2. (7) οἱ ἐκ τῆς πόλεως] αἱ ἐν τῇ πόλει· ὅρα ἀνωτέρω, κβ'. 5. (7) ἀποθνησκόντων τε αὐτοῖς πολλῶν] ἀτελῶς πως ἐκφράζει εὐταυῖα τοῦ λόγου· ἔδει γὰρ εἰπεῖν τέλειότερον, καὶ τοὺς ἀποθνησκόντων αὐτοῖς πολλῶν.

αἰσθάνονται οἱ ἐντὸς τῶν τειχῶν, τότε τὸ τεῖχος κατακαθίζον κάτω εἰς τὸ κενούμενον, ἄρχισεν εἰς πολλὰ μέρη νὰ καταπίπτῃ· καὶ οἱ Μακεδόνες ἀνδισάμενοι καρτερῶς, ἀνέσπελλον μὲ τὰ βέλη τὴν βλάβην τῶν ἀπὸ τῶν πύργων προμαχομένων ἐχθρῶν· καὶ εἰς μὲν τρεῖς προσβολαῖς οἱ Γαζαῖοι τῶν Μακεδόνων, μὲ ὅλον ὅτι πολλοὶ καὶ ἐφρονεύοντο, καὶ ἐπληγώοντο, ἀλλ' ἀντεῖχον γενναίως· εἰς δὲ τὴν τετάρτην ὁμοῦς κινήσας τὴν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων πάντοθεν ὁ Ἀλέξανδρος, ἄλλοθι μὲν κατακρημνίζει τὸ τεῖχος μὲ τοὺς ὑπονόμους, ἄλλοθι δὲ κατασεῖει αὐτὸ μὲ τὰς μηχανὰς εἰς πολὺ τι διάστημα διὰ νὰ προσβάλωσιν εὐκολώτερον διὰ τῶν κλιμάκων ἐπάνω εἰς τὰ διεβήγμενα μέρη τοῦ τεύχους· ἔφερον λοιπὸν τὰς κλίμακας, καὶ οἱ Μακεδόνες εὐθὺς ἦλθον εἰς μεγάλην ἀμιλλαν πρὸς ἀλλήλους, ὅσοι ἐκαυχῶντο εἰς ὑπεροχὴν τῆς ἀνδραγαθίας, πότις καὶ πότις νὰ κυριεύσῃ τὸ τεῖχος πρῶτος· καὶ αὐτῶς ἀνέβη πρῶτος ὁ Νεοπτόλεμος εἰς ἐκ τῶν ἐταίρων, καταγόμενος ἀπὸ τοῦ γένους τῶν Αἰακιδῶν· μετ' αὐτὸν δὲ ἀνέβαινον ἀλληλοδιωδῶς τὰ τάγματα μετὰ τῶν ἡγεμόνων· καὶ καθὼς διεπέρασαν ἐκ τῶν Μακεδόνων τινὲς ἐντὸς τοῦ τεύχους κατὰ διάφορα μέρη, εὐθὺς κατακόψαντες τὰς πύλας, ὅπου εὗρισκεν ἕκαστος, ἐδέχθησαν ἑνδον ὅλην τὴν στρατιάν. Οἱ δὲ Γαζαῖοι, μὲ ὅλον ὅτι ἔβλεπον τὴν πόλιν ἤδη κυριευμένην, ὅμως συναθροισθέντες ὅλοι ὁμοῦ, ἐμάχοντο πρὸς τοὺς Μακεδόνας· καὶ οὕτως ἐφρονεύθησαν σύμπαντες, καθ' ὃ μέρὸς ἕκαστος παρετάχθησαν· τοὺς δὲ παῖδας αὐτῶν καὶ τὰς γυναῖκας ἠνδραπόδισεν ὁ Ἀλέξανδρος· εἰς δὲ τὴν πόλιν συναθροίσας ἄλλους κατοίκους ἐκ τῶν περιοίκων, τὴν εἶχεν ἐξῆς ὡς φρούριον πρὸς τὸν πόλεμον.

Α Ρ Ρ Ι Α Ν Ο Υ
ΠΕΡΙ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

[Υ' Π Ο Σ Ε Σ Ι Σ.]

Κεφ. 1) Ε'πάνοδος Α'λεξάνδρου ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου εἰς τὴν Α'λεξάνδρειαν, εὐθα κτίζει αὐτήν· 2) εὐτυχές μῆνυμα περὶ τῶν Α'σιατικῶν νήσων· 3) ὁδὸς πρὸς τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀμμωνος· 4) τόπος αὐτοῦ, καὶ κρήνη παράδοξος, καὶ ἄλασι, Α'λέξανδρος ἐπανέρχεται εἰς Μέμφιν ὑπὸ θείων οἰωνῶν πρὸς ἐκάτερα ὁδηγούμενος· 5) πρέσβεις πρὸς αὐτὸν ἐκ τῆς Ε'λλάδος, διὰ τὰς τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀραβίας, διορισθέντες αὐτόθι ἄρχοντες καὶ στρατηγοί· 6) ἐπάνοδος εἰς τὴν Συρίαν, πρέσβεις Ἀθηναίων ἐλθόντες, φροντίδα τῆς Πελοποννήσου, καὶ τῶν θησαυρῶν, Α'λεξάνδρου φίλοι ἐξορισθέντες ὑπὸ Φιλίππου, Ἀρπάλου αἰτία· 7) πρόοδος Α'λεξάνδρου πρὸς τὸν Εὐφράτην, καὶ πρὸς τὸν Τίγρητα, ἐκλείψις σελήνης· 8) αἱ προφυλακαὶ τοῦ Δαρείου φεύγουσι, βοηθοὶ αὐτοῦ, στρατεύματα Περσικὰ, στρατόπεδον αὐτῶν· 9) τὰ τάγματα πλησιάζουσι, συμβουλὴ Μακεδόνων, παρακέλευσις Α'λεξάνδρου· 10) νυκτερινὴ μάχη ἐπισφαλής· 11) ἀπειρία Δαρείου, τάξις τῆς Περσικῆς παρατάξεως, ὁμοίως καὶ τῆς Μακεδονικῆς· 12) ἐπιβοηθητικὴ παράταξις· 13) ἀρχὴ τῆς μάχης καὶ ἀκροβολισμός· ἡρετὴ τῶν Βακτρίων, καὶ ὁρμὴ τῶν ἁρμάτων, ὑπὲρ σχον οἱ Μακεδόνες· 14) Δαρέιος ἤρξατο φεύγειν, μεγάλη ὁρμὴ τῶν ἐν τῷ δεξιῷ Περσῶν εἰς τῶν Μακεδόνων τὸ στρατόπεδον· 15) ἡρετὴ Α'λεξάνδρου πανταχοῦ εὐτυχής, καταδιώκει Δαρεῖον μέχρι τῶν Ἀρβήλων, ἁριθμὸς φονευθέντων· 16) φυγὴ Δαρείου εἰς

Μηδίαν, Ἀλέξανδρος ἔρχεται εἰς Βαβυλῶνα, λαμβάνει τὰ Σοῦσα, ἐν οἷς καὶ τοὺς ἀνδριάντας Ἀρμυρίου καὶ Ἀριστογείτονος, ἀναπλήρωσις τῶν στρατηγῶν καὶ ἀρχόντων· 17) Οὐξίων τῆς ἀλαζονίας ταπεινώσις· 18) πύλαι φυλάττονται ὑπὸ Περσῶν, αἱ δυνάμεις τοῦ Ἀρριβαρζάνου διαλύονται, πρόσδος Ἀλεξάνδρου εἰς Πέρσας, κατακαίει αὐτῶν τὰ βασίλεια· 19) διαπερᾶ εἰς Μηδίαν, Δαρείου μάταιοι συμπερασμοὶ, ὑποδέχονται οἱ Βάκταροι Ἀλέξανδρον, καὶ ἡ Ὑρκανία, καὶ ἡ Παρθία· 20) διαπερᾶ τὰς Κασπίας πύλας· 21) Δαρείος συλλαμβάνεται ὑπὸ τῶν οἰκείων, Ἀλέξανδρος μᾶλλον καταδιώκει, ὅπως φέρεται ὁ Δαρείος, βουλαὶ τοῦ διαδόχου Βήσσου, φονεύεται Δαρείος ὑπὸ τῶν οἰκείων· 22) τέλος Δαρείου καὶ ἐγκώμιον· 23) ὁδὸς τριπλῇ Ἀλεξάνδρου ἐν τῇ Ὑρκανίᾳ πρὸς τὴν πόλιν Ζαδράκαρτα, διαλλάττει τοὺς Ἑλληνας τοὺς μετὰ Δαρείου· 24) προχωρεῖ εἰς Μάρδους, κρίσις αὐτοῦ περὶ διαφόρων πρέσβεων· 25) προχωρεῖ εἰς Ἀρείους καὶ Βακτρίους, διαδοχὴ τοῦ Βήσσου, καὶ ἀποστασία τοῦ Σατιβαρζάνου, προχωρεῖ Ἀλέξανδρος κατ' αὐτοῦ, Βαρσαέντης φονεύεται παρ' Ἀλεξάνδρου· 26) ἐπιβουλαὶ τοῦ Φιλώτα, φονεύεται φιλότας καὶ Παρμενίων· 27) συμβάν τοῦ Ἀμύντου, δύο ἀρχιγοὶ καθίστανται εἰς τοὺς ἐταίρους, ἔρχεται ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τοὺς Ἀριάσπας· 28) Δράγγαι, καὶ Γαδρωσῆαι ἢ Δραγόγαι, καὶ Ἀραχωῖται, καὶ οἱ γείτονες Ἰνδοὶ παραδίδονται, θάνατος Σατιβαρζάνου ἐν τοῖς Ἀρείοις, Ἀλεξάνδρεια ἐν Καυκάσῳ, περιγραφὴ Καυκάσου· 29) Δραψάκη, Ἄορνος, καὶ Βάκτρα ἀλίσκονται, Ὀξὸς ποταμὸς, τρόπος τῆς διαβάσεως αὐτοῦ, Ἑλπίς τοῦ συλλαβεῖν τὸν Βήσσον· 30) Βήσσος συλληφθεὶς, καὶ παραδιδεὶς Ἀλεξάνδρῳ, θανατοῦται ἐν Βάκτροις, Μαρίκαδα ἡ πρωτεύουσα τῆς Σουγδιανῆς, Γαυαῖς διττός.

B I B Λ Ι Ο Ν Γ'.

Αλέξανδρος δὲ ἐπ' Αἰγύπτου, ἵνα περ τὸ πρῶ-
 1 τον ὥρμηθη, ἐξέλλετο, καὶ ἐβδόμη ἡμέρα ἀπὸ
 τῆς Γάζης ἐλαύνων, ἦκεν ἐς Πηλούςιον τῆς Αἰγύ-
 2 πτου. Ὁ δὲ ναυτικός στρατός παρέπλει αὐτῷ ἐκ
 Φοινίκης ὡς ἐπ' Αἴγυπτον· καὶ καταλαμβάνει τὰς
 3 ναῦς ἐν Πηλουσίῳ ὀρμούσας. Μαζάκης δὲ ὁ Πέρ-
 σης, ὃς ἦν σατράπης Αἰγύπτου ἐκ Δαρείου καθε-
 στικῶς, τήν τε ἐν Ἰσσοῦ μάχην ὅπως συνέβη πε-
 πυσμένος, καὶ Δαρεῖον, ὅτι αἰσχυρᾷ φυγῇ ἔφυγε
 καὶ Φοινίκην τε καὶ Συρίαν καὶ τῆς Ἀραβίας τὰ
 πολλὰ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐχόμενα, αὐτῷ τε οὐκ οὐ-
 σης δυνάμεως Περσικῆς, ἐδέχετο ταῖς πόλεσι φι-
 4 λίως καὶ τῇ χώρᾳ Ἀλέξανδρον. Ὁ δὲ εἰς μὲν Πη-
 λούσιον φυλακὴν εἰσείγαγε, τοὺς δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν
 ἀναπλεῖν κατὰ τὸν ποταμὸν κελεύσας ἕστε ἐπὶ
 Μέμφιν πάλιν, αὐτὸς ἐφ' Ἡλίουπόλεως ἦει, ἐν
 δεξιᾷ ἔχων τὸν ποταμὸν Νεῖλον, καὶ ὅσα καθ' ὅ-
 δον χωρία ἐνδιδόντων τῶν ἐνοικούντων κατασχών,
 5 διὰ τῆς ἐρήμου ἀφίκετο ἐς Ἡλιούπολιν. Ἐκεῖθεν
 δὲ διαβάς τὸν πόρον, ἦκεν ἐς Μέμφιν· καὶ θύει
 ἐκεῖ ταῖς τε ἄλλοις θεοῖς, καὶ τῷ Ἀπίδι· καὶ ἀ-
 γῶ-

(3) Καὶ Δαρεῖον, ὅτι αἰσχυρᾷ φυγῇ ἔφυγε.] διώρθω-
 σα τὸ, Δαρεῖον ἀντὶ τοῦ, Δαρεῖος ἐκ πάντων τῶν κω-
 δίκων κατὰ Γρονόβιον, ἵν' ἢ ἐκ τρίτου συντεταγμένον
 πρὸς τὸ, πεπυσμένος κατὰ τὸ, τὴν μάχην, ὅπως συνέ-
 βη· οὕτω δὲ καὶ ἀλλαχῇ, καὶ προσέτι βιβλ. β'. ε'. δ.
 ἐν ταῦτα μανθάνει Πτολεμαῖον καὶ Ἀσάνδρον, ὅτι ἐκρά-
 τησαν Ὀρόντοβάτου· καὶ τὰ τοιαῦτα. (4) καὶ ὅσα καθ'

Εντεῦθεν δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἐπορεύετο πρὸς τὴν Αἴ-
 γυπτον, πρὸς τὴν ὁποίαν ἐκινήθη τὸ πρῶτον· καὶ
 κινηθεὶς ἀπὸ τῆς Γάζης, εἰς ἑπτὰ ἡμέρας ἔφθασεν
 εἰς τὸ Πηλούσιον τῆς Αἰγύπτου. Οἱ δὲ ναυτικοὶ στρα-
 τὸς ἔπλεον πλησίον τῆς γῆς καὶ αὐτὸς πρὸς τὴν Αἴ-
 γυπτον· καὶ εὗρίσκει τὰς ναῦς ὁ Ἀλέξανδρος ὁρμι-
 ζομένας εἰς τὸ Πηλούσιον· ὁ δὲ Μαζάκης ὁ Πέρσης
 ὁ τῆς Αἰγύπτου σατράπης διωρισμένος παρὰ τοῦ Δα-
 ρεΐου, μαθὼν ἤδη τὴν μάχην τὴν ἐν Ἰσσοῖ, καὶ τὸν
 Δαρεΐον φυγόντα αἰσχροῦς, καὶ τὴν Φοινίκην, καὶ τὴν
 Συρίαν, καὶ τὰ περισσώτερα μέρη τῆς Ἀραβίας κυ-
 ριευμένα ἤδη ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐν ᾧ αὐτὸς δὲν εἶχε
 δύναμιν Περσικὴν ἀνάλογον εἰς ἀντίστασιν, διὰ τοῦ-
 το ἐδέχετο τὸν Ἀλέξανδρον φιλικῶς εἰς τὰς πόλεις·
 ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἰς μὲν τὸ Πηλούσιον εἰσήγαγε φύ-
 λακας, προσάξας δὲ νὰ ἀναπλεύσῃ καὶ τὸ ναυτικόν
 διὰ τοῦ ποταμοῦ ἄνω ἕως εἰς τὴν Μέμφιν, αὐτὸς ἀ-
 νέβαινε πρὸς τὴν Ἡλιούπολιν, ἔχων τὸν Νεΐλον πρὸς
 τὰ δεξιὰ, καὶ κυριεύσας τὰ καθ' ὁδὸν εὗρισκόμενα
 χωρία, τὰ ὅποια ἐπρόσφερον εἰς αὐτὸν θεληματικοὶ
 οἱ ἐγκατακοίτοι, ἦλθε διὰ τῆς ἐρήμου εἰς Ἡλιούπο-
 λιν· καὶ ἐντεῦθεν διαπεράσας τὸν πόρον ἦλθεν, εἰς
 τὴν Μέμφιν· καὶ ἐνταῦθα ἐπρόσφερε θυσιάς καὶ εἰς
 τοὺς ἄλλους θεοὺς, καὶ εἰς τὸν Ἄπιν ὁμοίως· καὶ
 ἀ-

ὁδὸν (ἦσαν) χωρία, (ταῦτα) τῶν ἐνοικούντων ἐνδιδόν-
 των, κατασχών καὶ τλ. (5) θύει τῷ Ἀπιδι] τῷ θεῷ
 τῶν Αἰγυπτίων· ὃς ἦν βοῦς, ἐναντία ποιῶν τοῖς Πέρσαις,
 ἵνα τὴν τῶν Αἰγυπτίων ἔννοιαν ἑαυτῷ προσποιήσεται·

γῶνα ἐποίησε γυμνικόν τε καὶ μουσικόν· ἦκου δὲ αὐτῷ οἱ ἀμφὶ ταῦτα τεχνῖται ἐκ τῆς Ἑλλάδος
 6 οἱ δοκιμώτατοι. Ἐκ δὲ Μέμφιος κατέπλει κατὰ τὸν ποταμὸν ὡς ἐπὶ θάλασσαν· τοὺς τε ὑπασπίδας ἐπὶ τῶν νεῶν λαβαῖν, καὶ τοὺς τοξότας, καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας, καὶ τῶν ἱππέων τὴν βασιλικήν
 7 Ἴλιν τὴν τῶν ἐταίρων. Ἐλθὼν δὲ ἐς Κάνωβον, καὶ κατὰ τὴν λίμνην τὴν Μαρίαν περιπλεύσας, ἀποβαίνει ὅπου νῦν Ἀλεξάνδρεια πόλις ᾠκισαί, Ἀλεξάνδρου ἐκόννομος, καὶ ἔδοξεν αὐτῷ ὁ χώρος κάλλιστος κτίσαι ἐν αὐτῷ πόλιν, καὶ γενέσθαι αὐτῷ
 8 δαίμονα τὴν πόλιν. Πόθος οὖν λαμβάνει αὐτὸν τοῦ ἔργου, καὶ αὐτὸς τὰ σημεῖα τῇ πόλει ἔδεικνεν, ἵνα τε ἀγορὰν ἐν αὐτῇ δείμασθαι ἔδει, καὶ ἱερὰ ὅσα, καὶ θεῶν ὠντινων, τῶν μὲν Ἑλληνικῶν, Ἰσίδος δὲ Αἰγυπτίας· καὶ τὸ τεῖχος ἥ περιβεβλησθαι. Καὶ ἐπὶ τούτοις ἐθύετο, καὶ τὰ ἱερὰ καλῶς ἐφαίνετο,

1 β'. Λέγεται δέ τις καὶ τοιόςδε λόγος, οὐκ ἄπίστος ἔμοιγε· ἐθέλειν μὲν Ἀλέξανδρον καταλιπεῖν αὐτὸν τὰ σημεῖα τοῦ τειχισμοῦ τοῖς τέκτοσιν,
 2 οὐκ εἶναι δὲ ὅτῳ τὴν γῆν ἐπιγράψουσι· τῶν δὲ τεκτόνων τινὰ ἐπιφρασθέντα, ὅσα ἐν τεύχεσιν ἄλφριτα οἱ στρατιῶται ἐκόμιζον ξυναγαγόντα, ἐπιβάλλειν τῇ γῇ, ἵνα περὶ ὁ βασιλεὺς ὑφηγείτο, καὶ τὸν κύκλον οὕτω περιγραφῆναι τοῦ περιτε-

χισ·

ὁ γὰρ Καμβύσης λέγεται, ὅτι καὶ τῷ ξίφει εἰς τὸν μῆρον ἔπαισε τὸν Ἄπιν· ὅρα Ἡρόδοτον ἐν τῷ γ', 29.

(1) Ἐπιφρασθέντα] ἐννοήσαντα, ἐνθυμηθέντα, ἅτι ἑλπίτά εἰσι τοῖς στρατιώταις· ὅρα καὶ βιβλ. δ', ἡ, 2, ὅ δὲ Πλούταρχος καὶ ταῦτα προσέθισι· „καὶ γῆ μὲν οὖν ἦν λευκή· τῶν δ' ἀλφρίτων λαμβάνοντες ἐν πεδίῳ μεγαλ-

ἀγῶνα ἔκαμε καὶ μουσικὸν καὶ γυμνικόν· καθότι τεχνῖται περὶ ταῦτα πολλοὶ εἶχαν ἔλθῃ ἐκ τῆς Ἑλλάδος οἱ ἐμπειρότατοι. Ἐκ δὲ τῆς Μέρμφιδος αὐτῆς ἐμβὰς εἰς τὰς ναῦς μετὰ τῶν ὑπασπιστῶν, καὶ τῶν τοξοτῶν, καὶ τῶν Ἀγριάνων, καὶ τοῦ βασιλικοῦ τάγματος τῶν ἰππέων, κατέπλεε διὰ τοῦ ποταμοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὸ Κάνωβον, καὶ περιπλεύσας ἐκείθεν, καθ' ὃ μέρος κεῖται ἡ λίμνη Μαρία, κάμνει ἀπόδασιν εἰς τὸν τόπον αὐτὸν, ἐν ᾧ ἐκτίσθη ἡ Ἀλεξάνδρεια, ἣτις ἔλαβε τὸ ὄνομα τοῦτο παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου· σκεψάμενος δὲ περὶ τοῦ τόπου ἐκείνου, εὗρεν αὐτὸν πολλὰ ἐπιτίθειον εἰς τὸ νὰ κτισθῇ πόλις αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ μάλιστα θέλει γένῃ ἴσως πολλὰ εὐτυχής· ἐπιπροθυμοποιήθη λοιπὸν εἰς τὸ ἔργον, καὶ αὐτὸς ἔδωκε τὰ σημεῖα ποῦ νὰ οἰκοδομήσουν τὴν ἀγορὰν, ποῦ δὲ καὶ πόσα τὰ ἱερὰ, καὶ τίνων θεῶν, τῶν μὲν ἄλλων Ἑλληνικῶν, ἐκ δὲ τῶν Αἰγυπτίων τῆς Ἰσιδος· καὶ τὸν κύκλον ὁμαίως τοῦ τείχους· ἐπὶ τούτῳ λοιπὸν θυσιάσας, εὗρε τὰ ἱερὰ καλὰ τε καὶ αἷσια.

β'. Λέγουσι δὲ καὶ τοιοῦτον τί περὶ τούτου, τὸ ὅποιον φαίνεται καὶ πιθανὸν εἰς ἐμέ· ὅτι ἐν ᾧ ἔμελλεν ὁ Ἀλεξάνδρος νὰ δώσῃ τὰ σημεῖα αὐτὰ εἰς τοὺς τέκτονας, καὶ δὲν εἶχον μὲν τι νὰ τὰ καταγράψωσιν εἰς τὴν γῆν, ἤλθεν εἰς τὸν νοῦν ἑνὸς τέκτονος νὰ συνάξῃ ὅλα τὰ ἄλευρα ἀπὸ τῶν κρατιωτῶν τὰ ἀγγεῖα, καὶ οὕτω νὰ ῥίπτῃ εἰς τὴν γῆν, καθ' ὃ μέρος προηγεῖτο ὁ βασιλεὺς, καὶ κατέγραψεν οὕτως

γείω, κυκλοτερῇ κόλπον ἦγον, οὗ τὴν εὐτὸς περιφέρειαν εὐθείας βάσεις, ὥσπερ ἀπὸ κρασπέδων εἰς σχῆμα χλαμύδος ὑπελάμβανον, ἐξ ἴσου συνάγουσαι τὸ μέγεθος· ἡσθέντος δὲ τῇ διαθέσει τοῦ βασιλέως, αἰφνίδιον ὄρμης

3 χισμοῦ, ὄντινα τῇ πόλει ἐποίει· τοῦτο δὲ ἐπι-
 λεξαμένους τοὺς μάντις, καὶ μάλιστα δὴ Ἀρί-
 σανδρον τὸν Τελμισσέα (ὃς δὴ πολλὰ μὲν καὶ
 ἄλλα ἀληθεῦσαι ἐλέγετο) Ἀλέξανδρῳ φάναι, εὐ-
 δαίμονα ἔσεσθαι τὴν πόλιν, τὰ τε ἄλλα, καὶ τῶν
 4 ἐκ γῆς καρπῶν εἵνεκα. Ἐν τούτῳ δὴ καὶ Ἡγέλο-
 χος κατέπλευσεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπαγγέλλει
 Ἀλέξανδρῳ, Τενεδίους τε ἀποσάντας Περσῶν,
 σφίσι προσθῆσθαι (καὶ γὰρ ἄκοντας Πέρσαις προ-
 σχωρῆσαι) καὶ Χίων ὅτι δὴ ὁ δῆμος ἐπιηγάγετο
 σφᾶς βία τῶν κατεχόντων τὴν πόλιν, οὓς αὐτοὶ
 φραδάτις τε καὶ Φαρνάβαζος ἐγκατέστησαν· ἀλλ’
 5 ναι δὲ αὐτόθι καὶ Φαρνάβαζον ἐγκαταλείψεντα
 καὶ Ἀρισόνικον Μηθυμναῖου τὸν τύραννον, ἐσπλεύ-
 σαντα εἰς τὸν λιμένα τῆς Χίου ξὺν ἡμιολίαις λη-
 σρικαῖς πέντε, ὑπὸ σφῶν ἐχόμενον τὸν λιμένα οὐ
 γνόντα, ἀλλ’ ἐξαπατηθέντα γὰρ πρὸς τῶν τὰ
 κλειῖθρα ἐχόντων τοῦ λιμένος, ὅτι τὸ Φαρναβάζου
 6 ἄρα ναυτικὸν ὁρμεῖ ἐν αὐτῷ· καὶ τοὺς μὲν λησᾶς
 πάντας αὐτοῦ κατακοπήναι πρὸς σφῶν. Ἀρισόνι-
 κον δὲ ἤγε παρ’ Ἀλέξανδρον, καὶ Ἀπολλωνίδην
 τὸν

ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, καὶ τῆς λίμνης, πλήθει τ’ ἄπειραι,
 καὶ κατὰ γένος παντοδαποὶ καὶ μεγάλοι, ἐπὶ τοῦ ποτα-
 μὸν καταΐροντες νέφεσιν εἰκότες, οὐδὲ μικρὸν ὑπελίπον·
 το τῶν ἀλφίτων· ὥς καὶ Ἀλέξανδρον διαταραχθῆναι
 πρὸς τὸν οἶκόν. (4) καὶ Χίων ὅτι] καὶ ὅτι ὁ δῆμος
 τῶν Χίων· σὺνθετες δὲ τὸ προθύσερον τοῦτο τῷ Ἀρρί-
 νῳ ποτὲ μὲν λύουσι τὰ ἀπαρέμφορα εἰς τὸ, ὅτι, πο-
 τὲ δὲ φυλάττοντι, ὡς ἐνταῦθά γε φαίνεται. (4) βία
 τῶν κατεχόντων τὴν πόλιν] βιασάμενοι δηλονότι τοὺς
 ὑπὸ τοῦ Αὐτοφραδάτου καὶ Φαρναβάζου ἐγκαταστάντας
 φυλάττειν τὴν πόλιν· οὕτω δὲ καὶ Θουκυδίδης ἐν τῇ αἰ.

τας ὅλον τὸν κύκλον τῆς πόλεως· τοῦτο δὲ ἰδόντες
οἱ μάντις, καὶ περιεργασθέντες, καὶ μάλιστα ἐξ
αὐτῶν ὁ Ἀρίσανδρος ὁ Τελμισεύς, ὅστις καὶ εἰς ἄλ-
λα πολλὰ ἐλέγετο νὰ ἀλήθευσεν, εἶπον εἰς τὸν Ἀ-
λέξανδρον, ὅτι ἡ πόλις θέλει γένῃ εὐδαίμων καὶ
εἰς τὰ ἄλλα, μάλιστα δὲ εἰς τῆς γῆς τοὺς καρπούς.
Ἐν τούτῳ δὲ τῷ καιρῷ ἦλθε καὶ ὁ Ἡγέλοχος εἰς
τὴν Αἴγυπτον, καὶ εἶπεν εἰς τὸν Ἀλέξανδρον, ὅτι
οἱ Γευέδιοι ἀποστατήσαντες ἐκ τῶν Περσῶν, ἐνώ-
θησαν μετ' αὐτῶν· καθότι βεβιασμένοι πρότερον
εἶχαν ἐνωθῆ μετὰ τοὺς Πέρσας· καὶ ὅτι οἱ Χῆται βιά-
σαντες τοὺς Πέρσας, τοὺς ὁποίους ὁ Αὐτοφραδάτης
ἠρῆκεν αὐτόθι εἰς φύλαξιν τῆς πόλεως, εἰσήγαγον
αὐτοὺς εἰς τὴν πόλιν· καὶ ἐνταῦθα ἐλήφθη αἰχμάλ-
ωτος ὁ Φαρνάβαζος, καὶ ὁ Ἀρισόνικος ὁ Τύρμνος
ὁ ἐκ τῆς Μεθύμνης, ὅς τις μὴ εἰδὼς, ὅτι ὁ λιμὴν
ἤδη εἶναι κυριευμένος ὑπ' αὐτῶν, ἀλλ' ἐξαπατηθεὶς
ὑπὸ πῶν ἐχόντων τοῦ λιμένος τὰ κλεῖδρα, ὅτι δῆ-
δεν τὸ ναυτικὸν ἐντὸς τοῦ λιμένος εἶναι τοῦ Φαρ-
ναβάζου, εἰσέπλευσεν εἰς αὐτὸν μετὰ πέντε ἡμιολίας
ναῦς λησρικός· καὶ οἱ μὲν λησαὶ κατεκύπησαν εὐθύς
ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸν τόπον· τὸν δὲ Ἀρισόνικον, καὶ Ἀ-
πολλωνίδην τὸν Χῆτον, καὶ τὸν Φισινὸν, καὶ τὸν Με-
γα-

108, 7. ἢ μὴ ἐκδ. μήτε ξυμμάχους δέχεσθαι βία ἡμῶν·
τουτέστιν, ἀκόνταν ἡμῶν. (5) ἀλῶναι δὲ αὐτόθι (ἀπαγ-
γέλλει) καὶ Φαρνάβαζον ἐγκαταλειφθέντα] ὑπὸ πῶν στρα-
τιωτῶν αὐτοῦ δηλονότι προδοθέντα ἢ οὕτως· ὅς τις ἐγκα-
ταλέλειπτο, εἴτ' οὖν ἐμειμενῆκει ἐν τῇ πόλει πρὸς φυ-
λακὴν αὐτῆς· ἢ διορθωτέον οὕτως, ἐγκαταληφθέντα ἀν-
τὶ τοῦ ἐγκαταλειφθέντα. (5) ἔνν ἡμιολίας λησρικός
πέντε] ἡμιολία πειρατικὴ ἐστὶ ναὺς· ἀριθμὸς δὲ ἡμιολίος
ἐστὶν ὁ ἔχων τὸ ὅλον, καὶ τοῦ ὅλου τὸ ἡμισυ· οὕτως οὖν

τὸν Χῖον, καὶ Φισινὸν, καὶ Μεγαρέα, καὶ τοὺς
 ἄλλους, ὅσοι τῆς τε ἀποστάσεως τῆς Χίων ξυνεπε-
 λάβοντα, καὶ ἐν τῷ τότε τὰ πράγματα τῆς νήσου
 7 βία εἶχον. Καὶ Μιτυλήνην δὲ Χάριτα ἔχοντα ὅτι
 ἀφείλετο, καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐν Δέσφῳ πόλεις
 καὶ αὐτὰς ὁμολογίᾳ προσηγάγετο. Ἀμφοτερόν
 8 δὲ ξὺν ἐξήκοντα ναυσὶν ἐπὶ Κῶ ἐπεμφεν· ἐπικα-
 λείσθαι γὰρ σφᾶς τοὺς Κῶους, καὶ αὐτὸς κατα-
 πλεύσας ὅτι εὗρε τὴν Κῶ πρὸς Ἀμφοτεροῦ ἡδὴ
 ἐχομένην· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους, ὥσοι αἰχμάλω-
 τοι, ἦγεν Ἡγέλοχος· Φαρνάδαζος δὲ ἀπέδρα ἐς
 9 Κῶ, λαθὼν τοὺς φύλακας. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς
 τυράννους μὲν τοὺς ἐκ τῶν πόλεων, ἐς τὰς πόλεις
 πέμπει, χρήσασθαι, ὅπως ἐθέλοισιν· τοὺς δὲ ἀμφὶ
 Ἀπολλωνίδην τὸν Χῖον, ἐς Ἐλεφαντίνην πόλιν
 Αἰγυπτίαν ξὺν φυλακῇ ἀκριβεῖ ἐπεμφεν.
 1 γ'. Ἐπὶ τούτοις δὲ πόθος λαμβάνει αὐτὸν ἐλ-
 δεῖν παρ' Ἀμμωνα ἐς Λιδύην, τὸ μὲν τι τῷ θεῷ
 χρησόμενον, ὅτι ἀτρεκές ἐλέγετο εἶναι τὸ μαν-
 τεῖον τοῦ Ἀμμωνος, καὶ χρήσασθαι αὐτῷ Περσέα
 καὶ Ἡρακλέα· τὸν μὲν, ἐπὶ τὴν Γοργόνα, ὅτε πρὸς

Πο-

ἡμιολία ναὺς ἐλέγετο πάλαι ληστρικὸν τὸ πλοῖον· οὐ τὸ
 ἡμῖσι μέρος φίλον ἦν ἐρετῶν πρὸς τὸ ἀπ' αὐτοῦ μάχε-
 σθαι ὅρα κ' ε'. α'. 1. (6) καὶ ὅσοι τῆς τε ἀποστάσεως τῆς Χίων
 ξυνεπελάβοντα] ὅσοι δηλονότι ἀποσάντες, παρέδωκαν τὴν
 πόλιν τῷ Μέμμονι ἐπιπλεύσαντι τῷ σόλῳ τῷ Περσικῷ·
 ὅρα βιβλ. β'. α', 1. (7) καὶ Μιτυλήνην Χάριτα ἔχον-
 τα, ὅτι ἀφείλετο] ἔλεγε δὲ ἔτι ὁ Ἡγέλοχος, ὅτι ἀ-
 φείλετο τὴν Μιτυλήνην· ἥς ἦρχεν ὁ Χάρις.

(1) Τὸ μὲν τι τῷ θεῷ χρησόμενον] ἡ ἀπόδοσις τῆς εὐνοίας
 τοῦτου ἐς κατωτέρω 3. οἶον καί τι καὶ τῆς γενέσεως καὶ
 πλ. ὡσεὶ ἔλεγε τὰ δε, ὅτι καὶ αὐτὸς τῆς γενέσεως τῆς

γαρέα, καὶ τοὺς ἄλλους, ὅσοι ἐκίνησαν τὴν ἀποστασίαν τῆς Χίου, καὶ εἶχον τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς ἐν τῷ τότε μὲν βίαν, τούτους ἔφερε πάντας εἰς τὸν Ἀλέξανδρον· πρὸς τούτοις δὲ ἔλεγεν, ὅτι ἔλαβε καὶ τὴν Μιτυλήνην, τὴν ὁποίαν ἐξουσίαζεν μέχρι τοῦδε ὁ Χάρις, καὶ τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Λέσβου τὰς ἔλαβεν ὅλας εἰς τὴν ἐξουσίαν του μὲν συνθήκην· τὸν δὲ Ἀμφοτερὴν τὸν ἔσειλεν εἰς τὴν Κῶ μὲν ἐξήκοντα ναῦς· καθότι οἱ Κῶοι τοὺς ἐπροσκάλεσαν· καὶ αὐτὸς παραπλέων ἐκεῖθεν, εὔρε τὴν Κῶ κυριευμένην ἤδη ἀπὸ τὸν Ἀμφοτερὴν· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους αἰχμαλώτους, ὅσους εἶχε μεθ' αὐτοῦ, τοὺς ἔφερεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὁ δὲ Φαρνάβαζος ἑξαπατήσας τοὺς φύλακας, ἔφυγεν εἰς τὴν Κῶ· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τοὺς μὲν τυράννους τῶν πόλεων, τοὺς ἔσειλεν ἕκαστον εἰς τὴν πόλιν, νὰ ἀποφασίσωσιν αἱ πολῖται περὶ αὐτῶν, ὅπως καὶ ἂν θελήσωσι· τὸν δὲ Ἀπολλωνίδην τὸν Χίου, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς μετ' αὐτοῦ, τοὺς ἔσειλε μὲν φύλαξιν ἀσφαλῆ εἰς τὴν Ἐλεφαυτίνην, πόλιν τῆς Αἰγύπτου.

γ'. Ἐπὶ τούτοις δὲ ἐπιθυμεῖ ὁ Ἀλέξανδρος νὰ ἔλθῃ καὶ εἰς τὸ ἱερόν τοῦ Ἀμμωνος ἐν Λυβίᾳ, κατὰ τι μὲν, νὰ λάβῃ χρησμόν παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ μαντεῖον τοῦτο τοῦ Ἀμμωνος ἐλέγετο πολλὰ ἀληθές· καὶ μετεχειρίσθη αὐτὸ καὶ ὁ Περσεύς, καὶ ὁ Ἡράκλῆς· ἐκεῖνος μὲν διὰ τὴν Γοργόνα, ὅταν ἐξάλῃ πρὸς αὐ-

---

ἑαυτοῦ τι εἰς Ἀμμωνα ἀνέφερε. (1) πρὸς Πολυδέκτου ἐπέλετο] ὁ Πολυδέκτος ἕκγονος ἦν Ποσειδῶνος, βασιλεὺς τῆς Σερίφου, μίᾳ τῶν Κυκλάδων· ὃς ἀνεδέξατο τὴν Δανάην καταβρίφθεισαν εἰς τὴν θάλασσαν· ἐξ ἧς γεννηθέντα ἐκ μίξεως τοῦ Διὸς τὸν Περσεῖα ἀνέθρεψεν· ὁ δὲ Περσεύς ἀνδρωθεὶς, ὑποπτος ἦν Πολυδέκτῳ· ὃς τις

Πολυδέκτου ἐξέλλετο· τὸν δὲ, ὅτε παρ' Αὐταῖον
 ἦει εἰς Διθύην, καὶ παρὰ Βούσιριν εἰς Αἴγυπτον.
 2 Ἀλεξάνδρῳ δὲ φιλοτιμία ἦν πρὸς Περσέα καὶ Ἡ-
 3 ρακλέα, ἀπὸ γένους τε ὅντι τοῦ ἀμφοῖν. καί τι
 καὶ αὐτὸς τῆς γενέσεως τῆς αὐτοῦ ἐς Ἀμμωνα
 ἀνέφερε, καθάπερ οἱ μύθοι τῆς Ἡρακλέους τε καὶ
 4 Περσέως ἐς Δία. καὶ οὖν παρ' Ἀμμωνα ταύτη τῇ
 γνώμῃ ἐξέλλετο, ὥς καὶ τὰ αὐτοῦ ἀτρεκέζερον
 5 εἰσόμενος, ἢ φήσων γε ἐγνώκειναι. Μέχρι μὲν δὲ
 Πα·

πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ φόβου, ἔπεισεν αὐτὸν δόξης ἐλπίδι
 εἶναι ὡς ἀποκτενοῦντα τὴν Γοργόνα (ἣν δ' ἡ Γοργὼν ἡ
 Λιβύη θυγάτηρ τοῦ Φόρκου θεοῦ τῆς θαλάσσης τετρα-
 πύδης ἐτίπαν, πάσας τὰς τρίχας εἰς δράκοντας ἐσχημα-
 τισμένη, καὶ φρικωδεσάτη ἐκ μνήιδος Ἀθηναῖς, ὅτι συνε-
 μίγη ἐν τῷ νάφῳ αὐτῆς Ποσειδῶνι, ὥς, εἰ τις βλέποι αὐ-
 τήν, ἀπελιθούτο) τὴν Μένουσαν, ἐλπίζων διαφθερεῖσθαι
 αὐτὸν ὑπ' αὐτῆς· ἀλλ' ὁ Περσεὺς ἀποκτείνας αὐτήν,
 καὶ ἐπανάβλων, κομίσας ἅμα καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς,
 καὶ δείξας ταύτην τῷ Πολυδέκτῳ, ἀπελίθωσεν αὐτὸν.
 (1) Αὐταῖον, καὶ Βούσιριν.] τούτων ὁ μὲν Αὐταῖος
 ἦν τῆς γῆς, ὑπερφυῖς τὸ μέγεθος, ἀνοσιώτατος,
 ἀνίκητος· ὅσας γὰρ καταβληθεῖν ἐπὶ γῆς ὑπὸ τοῦ ἀν-
 ταγωνιστοῦ, τοσάκις μᾶλλον ἐνεδυναμοῖτο παρ' αὐτῆς μη-
 τρὸς οὐσης· ὅθεν περιπλάκεις αὐτῷ ὁ Ἡρακλῆς, καὶ ὑ-
 ψώσας μετέωρον ἐν τῷ ἄερι ἡπῆγξε· ὁ δὲ Βούσιρος ἦν
 ἡ Ποσειδῶνος τοῖς ξένοις ἀεὶ ἀνόμως ἐπιβουλεύων, καὶ
 φονεύων ἀπανθρώπως· ὃν ὁ Ἡρακλῆς καὶ τοῦτου ἐλθὼν
 εἰς Αἴγυπτον ἐπέκτεινε. (2) ἀπὸ γένους αὐτοῦ τοῦ ἀμ-
 φοῖν] ὁ γὰρ Περσεὺς ἦν Διὸς ἐκ τῆς Δαναΐδος, ὁ δὲ
 Ἡρακλῆς ἐκ τῆς Ἀλκμήνης· ὁ οὖν Ἀλεξάνδρος Ἡρα-
 κλείδης ὢν (ἄρα περὶ τούτου ἀνωτέρω βιβλ. α', ια', 13.)
 ἀνέφερε τὸ γένος καὶ εἰς Δία καὶ εἰς τὸν ἦν αὐτοῦ

αὐτὴν παρὰ τοῦ Πολυδέκτου· ὁ δὲ Ἡρακλῆς, ὅταν ἤρχετο εἰς τὴν Λυβίαν πρὸς τὸν Αὐταῖον, καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον πρὸς τὸν Βούσιρον· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καὶ ἐφιλοτιμεῖτο μάλιστα πρὸς τὸν Περσέα, καὶ Ἡρακλέα, καθότι κατήγετο ἐκ τῆς γενεᾶς ἀμφοτέρων· καὶ προσέτι ἀνέφερε κατὰ τι καὶ τὸ γένος αὐτοῦ εἰς τὸν Ἀμμωνα· καθὼς καὶ οἱ μῦθοι τὸ γένος τοῦ Ἡρακλέους καὶ τοῦ Περσέως κατὰ τι τὸ ἀναφέρουσι πρὸς τὸν Δία. Καὶ λοιπὸν μὲ τοιαύτην γνώμην ἤρχετο πρὸς τὸν Ἀμμωνα, διὰ τὰ πληροφορηθῆ εἰς τὸ μέλλαν περιᾶντο ἄσφαλέσσαν, ἢ καὶ νὰ εἰπῇ ὅτι ἔραθεν. Ἐντεῦθεν λοιπὸν πορευόμενος τὴν παρὰ θάλασσαν μέχρι τοῦ Παραϊτονίου διὰ τῆς ἐρήμου,

ὅχι

Περσέα, καὶ τοὶ βεβιασμένοι ὃν τὸ τοιοῦτον· ἄλλως· εἰς μὲν τὸν Ἡρακλέα ἀνέφερε τὸ γένος, ὡς διάδοχος ἐκ τῶν βασιλέων τῶν Μακεδόνων Ἡρακλειδῶν ὄντων, εἰς δὲ Περσέα, ὡς διάδοχος τῶν Περσικῶν βασιλέων· οἷς τοῦτομα τοῦτο κατελελοίπει Περσεύς· λέγει γὰρ Ἡρόδοτος (βιβλ. ζ'. ξα.) ὅτι οἱ Πέρσαι τὸ πάλαι ἀνομάζοντο μὲν ὑφ' ἑαυτῶν καὶ τῶν περιόικων, Ἀρταῖοι· ὑπὸ δὲ τῶν Ἑλλήνων, Κηφῆες. Περσεῖ δ' ἔπειτα πρὸ Δανάης καὶ Διὸς ὑφ' ἀφικομένῳ ἐς Κηφέα, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ γήμαντι Ἀνδρομέδαν, γίνεται παῖς Πέρσης· ὃν δ' ἀπατήρ, ὡς μὴ ὄντος Κηφεῖ ὑοῦ, ἀφῆκεν αὐτοῦ· καὶ τούτου ἕσχατον οἱ Πέρσαι τὴν ἐπωνυμίαν· ἐν δ' αὖ κεφ. ρν'. ἀπογόνους φησὶν τοὺς Πέρσας Ἀργείων ἀπὸ Πέρσου τοῦ Περσέως καὶ Ἀνδρομέδας τῆς Κηφέως τὸ γένος ἔλκοντας· ἄλλοι δὲ οὕτω παραδιδάσκει τὴν συγγένειαν ταύτην. Ἡρακλῆς μὲν ἐγένετο Ἀλκμήνης· Ἀλκμήνη δὲ ἐξ Ἑλεκτρουῦ καὶ Ἀνὰξοῦς· ὁ δὲ Ἑλεκτρουὸν Περσέως ἦος ἐγένετο· καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἄρα Ἡρακλειδῆς ὢν, ἦν καὶ Περσείδης. (3) εἰς Ἀμμωνα τὸ γένος ἀνέφερε.] ἢ γὰρ

- Παραϊτονίου παρὰ θάλασσαν ἤει δι' ἐρήμου, οὐ
 μέντοι δι' ἀνύδρου τῆς χώρας, καθίους ἐς χιλίους
 καὶ ἑξακοσίους, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος. Ἐντε-
 θεν δὲ ἐς τὴν μεσόγαϊαν ἐτράπετο, ἵνα τὸ μαν-
 6 τεῖον ᾦν τοῦ Ἀμμωνος. Ἔστι δὲ ἐρήμιτε ἡ ὁδὸς,
 καὶ ψάμμος ἡ πολλὴ αὐτῆς, καὶ ἄνυδρος. Ὑδρῶν
 δὲ ἐξ οὐρανοῦ Ἀλεξάνδρῳ πολὺ ἐγένετο· καὶ τοῦ-
 7 τῳ ἐς τὸ θεῖον ἀννέχθη. Ἀννέχθη δὲ ἐς τὸ θεῖον
 καὶ τότε· ἄνεμος νότος ἐπ' αὐτὸν πνεύσῃ ἐν ἐκείνῳ τῷ
 χώρῳ, τῆς ψάμμου ἐπιφορεῖ κατὰ τῆς ὁδοῦ ἐπὶ
 μέγα, καὶ ἀφανίζεται τῆς ὁδοῦ τὰ σημεῖα. οὐδὲ
 ἔστιν εἰδέναι, ἵνα χρή πορεύεσθαι, καθάπερ ἐν πε-
 8 λάγει, τῇ ψάμμῳ· ὅτι σημεῖα οὐκ ἔστι κατὰ τὴν
 ὁδὸν, οὔτε που ἄρος, οὔτε δένδρον, οὔτε γήλο-
 φοι βέβαιοι ἀνεσηκότες, οἷς τισιν οἱ ἀδῖται τεκ-
 μαίροντο ἂν τὴν πορείαν, καθάπερ οἱ ναῦται τοῖς
 9 ἄστροις. Ἀλλ' ἐπλανᾷτο γὰρ ἡ στρατιὰ Ἀλεξάνδρου.
 10 καὶ οἱ ἡγεμόνες τῆς ὁδοῦ ἀμφίβολοι ἦσαν. Πτο-
 λεμαῖος μὲν δὴ ὁ Λάγου λέγει δράκοντας δύο ἴ-
 ναι πρὸ τοῦ στρατεύματος, φωνὴν ἰέντας, καὶ τοῦ-
 τοις Ἀλεξάνδρον κελεῦσαι ἔπεσθαι τοὺς ἡγεμό-
 νας, πιεεύσαντας τῷ θεῷ· τοὺς δὲ ἡγήσασθαι
 τὴν ὁδὸν τήν τε ἐς τὸ μαντεῖον, καὶ ὀπίσω αὐθι-
 11 Ἀριστόβουλος δὲ (καὶ ὁ πλείων λόγος ταύτῃ κα-
 τέχει) κόρακας δύο προπετωμένους τῆς στρατιᾶς,
 τούτους γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ τοὺς ἡγεμόνας. Καὶ
 12 ὅτι μὲν θεῖόν τι ξυνεπέλαθεν αὐτῷ, ἔχω ἰσχυρί-
 σασθαι.

Ὀλυμπιάς ἡ μήτηρ Ἀλεξάνδρου συνευρεθῆναι τῷ Ἀμμωνί
 καθ' ὕπνους ἐν εἶδει δράκοντος μυθευομένη, ἐγέννησεν ἐξ
 ἐκείνου Ἀλέξανδρον. (7) τῆς ψάμμου ἐπιφορεῖ κατὰ
 τῆς ὁδοῦ ἐπὶ μέγα] μέρος δηλονότι τῆς ψάμμου ἐπισπ-
 ρεύει εἰς ὕψος πολὺ, ἢ ἐπὶ πολὺ διάστημα τῆς ὁδοῦ.

ὅχι ὁμῶς διὰ τόπων ἀνύδρων, ἐπέρασέ τ' αἰθρία χίλια
 ἑξακόσια, ὡς λέγει ὁ Ἀριστόβουλος· καὶ ἐντεῦθεν ἐ-
 τράπη ἄνω πρὸς τὴν μεσόγειον, ὅπου ἦτον τὸ μαν-
 τεῖον τοῦ Ἀμμωνός· ἡ ὁδὸς ὁμῶς αὕτη εἶναι παντά-
 πασιν ἀνυδρος καὶ ἐρήμη, καὶ τὸ περισσότερον μέ-
 ρος αὐτῆς ἀμμῶδες παραπολύ· ὑετὸς δὲ ἐξ οὐρανοῦ
 πολὺς ἦλθεν εἰς τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ τοῦτο ἀπεδό-
 δι θαῦμα εἰς τὸν θεόν, καθὼς πάλιν καὶ τὸ ἐξῆς ὅ-
 χι ὀλιγώτερον. Ἐπειδὴ δὲν ἐδύναντο νὰ ἰδοῦν οὐδε-
 μίαν ὁδὸν οὐδαμοῦ, τὴν ὁποίαν νὰ ἐξακολουθήσωσι
 πρὸς ὁδοιπορείαν, ἀποπλανώμενοι εἰς τὴν ἄμμον,
 καθὼς εἰς τὸ πέλαγος· καθότι οὔτε σημεῖα φαίνον-
 ται καθ' ὁδόν, οὔτε ὄρος τι, οὔτε δένδρον, οὔτε λό-
 φοι τινὲς ὑψωμένοι ἀμετακινήτως, ἐξ ὧν νὰ ση-
 μειώωσιν τὴν ὁδοιπορείαν οἱ ὁδοιπόροι, καθὼς καὶ
 οἱ ναῦται ἐκ τῶν ἀσέρων· διὰ τοῦτο ἡ στρατιὰ ἐπλα-
 νᾶτο ἐνθεν κακεῖσε, καὶ οἱ ὁδηγοὶ αὐτῶν ἦσαν καὶ
 οὗτοι ἀμφίβολοι. Πτολεμαῖος λοιπὸν ὁ υἱὸς τοῦ Λάγου
 λέγει ἐκεῖνο τὸ θαῦμα, ὅτι δύο δράκοντες προηγαῖν-
 το ἔμπροσθεν εἰς τὸ σράτευμα, προφέροντες καὶ φαι-
 νήν· καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐπρόσαξε τοὺς ὁδηγοὺς νὰ ἀ-
 κολουθήσωσιν ἐκείνους, πειθόμενοι εἰς τοῦ θεοῦ τὸ
 σημεῖον· καὶ ἐκείνοι ὁδήγησαν αὐτοὺς οὕτω μέχρι
 τοῦ μαντείου, καὶ εἰς τὴν ἀναχώρησιν αὐθις ἐκεῖθεν·
 ὁ δὲ Ἀριστόβουλος αὐθις λέγει, τὰ ὁποῖον καὶ οἱ πε-
 ρισσότεροι βεβαιώνουσιν, ὅτι δύο κόρακες, πετόμε-
 νοι ἔμπροσθεν τοῦ στρατεύματος, ἔγιναν ὁδηγοὶ εἰς
 τὸν Ἀλέξανδρον καθ' ὁδόν· καὶ ὅτι μὲν θεία τις δύ-
 ναμις τὸν ὁδήγησεν, ἐγὼ καὶ διίσχυρίζομαι περὶ
 τοῦ-

(8) οὔτε γήλοφοι βέβαιοι] ἀβέβαιοι γὰρ εἰσιν, ὅτι ὁ
 ἄνεμος αὐτοὺς διασκεδάζων. μεταφέρει, ὡς ἐκ τῆς ψάμ-
 του, ἄλλοτε πῃ.

σασθαι, ὅτι καὶ τὸ εἰκὸς ταύτῃ ἔχει· τὸ δὲ ἀν-
τρεκὲς τοῦ λόγου ἀφείλοντο οἱ ἄλλη καὶ ἄλλη αὐ-
τὸ ἐξηγησάμενοι.

- 1 δ. Ὁ δὲ χῶρος, ἵνα περ τοῦ Ἀμμωνος ἱερὸν ἐστὶ
τὰ μὲν κύκλῳ πάντα ἔρημα, καὶ ψάμμος τὸ πᾶν
2 ἔχει, καὶ ἄνυδρος. Αὐτὸς δὲ ἐν μέσῳ ὀλίγος ὢν
(ὅσον γὰρ πλείστον αὐτοῦ ἐς πλάτος διέχει, ἐς
τεσσαράκοντα μάλιστα καδίους ἔρχεται) κατὰ
πλεῶς ἐστὶν ἡμέρων δένδρων, ἐλαιῶν καὶ φοινίκων,
3 καὶ ἑνδρόσος μόνος τῶν πέριξ. Καὶ πηγὴ ἐξ αὐ-
τοῦ ἀνίσχει, οὐδέν τι ὁμοιωτὰ ταῖς πηγαῖς, ὅσαι
ἄλλαι ἐκ γῆς ἀνίσχουσιν. Ἐν μὲν γὰρ μεσημβρίᾳ
ψυχρὸν τὸ ὕδωρ γευσασμένῳ τε, καὶ ἔτι μᾶλλον
4 ἀψαμένῳ, οἷον ψυχρότατον· ἐγκλίναντος δὲ τοῦ
ἡλίου ἐς ἐσπέραν, θερμότερον· καὶ ἀπὸ τῆς ἐσπέ-
ρας ἔτι θερμότεραν ἔσπε ἐπὶ μέσας τὰς νύκτας·
5 μέσῳ δὲ νυκτῶν, ἑαυτοῦ θερμότερον· ἀπὸ δὲ
μέσων νυκτῶν, ψύχεται ἐν τάξει· καὶ ἔωθεν ψυ-
χρὸν ἤδη ἐστὶ· ψυχρότατον δὲ, μεσημβρίας· καὶ
τούτῳ ἀμείβει ἐν τάξει ἐπὶ ἐκάσῃ τῇ ἡμέρᾳ. Τί-
6 γνυνται δὲ καὶ ἄλλες αὐτόματοι ἐν τῷ Χωρίῳ τοῦ-
τῳ ὀρυκτοί· καὶ τούτων ἐστὶν οὗς ἐς Αἴγυπτον φέ-
7 ρουσι τῶν ἱερέων τινὲς τοῦ Ἀμμωνος· ἐπειδὴ γὰρ
ἐπ' Αἴγυπτου σέλλωνται, ἐς κοιτίδας πλεκτὰς ἐκ
φοινίκος ἐσφαλόντες, δῶρον τῷ βασιλεῖ ἀποφέ-
8 ρουσιν, ἢ εἴ τῳ ἄλλῳ. Ἐστὶ δὲ μακρόστε ὁ χόνδρος
ἤδη τινὲς αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τρεῖς δακτύλους, καὶ

κα-

(5) Ψύχεται ἐν τάξει] ἀναποδίζει αὖτις βασιμῶν
πρὸς τὴν ἐναντίαν διάβασιν. (5) καὶ τούτῳ ἀμείβει ἐν
τάξει] προσέβηκα τὸ, ἐν τάξει ἐκ τῶν κωδίκων ἀπάντων·
τὸ δὲ, τούτῳ, ἐπιρρήματικώτερον ἐκληπτέον· οἷον, οὕ-
τω, μᾶλλον δὲ διορθωτέον οὕτω. (7) εἰς κοιτίδας πλε-

τούτου, καὶ ὁ λόγος ὁ ὕψους οὕτως ἔχει· τὴν δὲ τῆς ἀληθείας ἀκρίθειαν τὴν ἐκάλυψαν εἰς τὸ σκότος αἱ διαφορῶς ἐξηγήσαντες τὰ γενόμενα.

δ'. Ο' δὲ τόπος, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι τοῦ Ἀμμωνος τὸ ἱερὸν, κύκλοθεν εἶναι ἔρημος πανταχόθεν, καὶ ἀρμώδης παραπολὺ, καὶ ἄνυδρος· αὐτὸς δὲ μόνης ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐρήμου ὀλίγος ὢν, ἕως τεσσαράκοντα σάδια μάλιστα εἰς τὸ πλατύτερον μέρος, εἶναι κατάφυτος ἀπὸ ἡμερα δένδρα, ἐλαίας καὶ φοίνικας, καὶ δροσερὸς μόνος τῶν πέριξ· καὶ ἐξ αὐτοῦ πηγάζει μία πηγὴ κατὰ πάντα ἀνομοία μὲ τὰς ἄλλας πηγὰς, ὅσαι πανταχοῦ πηγάζουσιν ἐκ τῆς γῆς· καθότι ἐν μὲν τῇ μεσημέρᾳ τὸ ὕδωρ ἐκεῖτο εἶναι ψυχρὸν εἰς τὴν γεῦσιν, καὶ ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν ἀφὴν, ψυχρότατον δηλονότι· περὶ δὲ τὸ δειλινὸν γίνεται ὀλίγον θερμότερον· καὶ ἀπὸ τῆς ἐσπέρας αὖθις βαθυμῶδὸν μέχρι μεσονυκτίου ἔτι θερμότερον· καὶ ἐνταῦθα μάλιστα θερμώτατον γίνεται κατὰ τὸ μεσονύκτιον· ἐντεῦθεν δὲ ἀρχίζει ἐξ ἐναντίας αὖθις νὰ φύχεται κατὰ τάξιν· καὶ εὐθὺς τὸ πρῶν εἶναι μετρίως ψυχρὸν· καὶ μέχρι τῆς μεσημερίας γίνεται πάλιν ψυχρότατον· καὶ τοῦτο συμβαίνει καθ' ἑκάστην ἡμέραν· γίνεται δὲ καὶ ἄλλας εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ὄρυκτόν· ἐκ τοῦ ὁποίου φέρουσι καὶ εἰς Αἴγυπτον τινὲς τῶν ἱερέων τοῦ Ἀμμωνος· ἐπειδὴ ὅταν τύχῃ νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν Αἴγυπτον, τὸ περιτελιττοῦσιν εἰς πλέγματα τινα ἐκ φοινίκων, καὶ τὰ φέρουσι δῶρον εἰς τὸν βασιλέα, ἢ εἰς ἄλλον τινα· ὁ δὲ χόνδρος τοῦ ἁλατος τούτου εἶναι μέγας, σχεδὸν πολλάκις καὶ

τὰς] κοιτὶς ἐστὶ κίση τις μικρά, ἐν ἣ αἱ γυναῖκες, εἰς κοίτην ἐρχόμεναι, ἀπετίθεντο τὰ χρυσία. (7) ἢ εἴτω ἄλλω] ἢ ἄλλω τινί, εἶπερ ποτὲ καὶ ἄλλω τῷ ἔφερον.

T

καθαρὸς ὥσπερ κρύσταλλος· καὶ τούτῳ ἐπὶ ταῖς
 θυσίαις χρῶνται, ὡς καθαρωτέρῳ τῶν ἀπὸ θα-
 λάσσης ἁλῶν, Αἰγυπτίοι τε καὶ ὅσοι ἄλλοι τοῦ
 9 θεοῦ οὐκ ἀμελοῦς ἔχουσιν. Ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος
 τόν τε χώρον ἐθαύμασε, καὶ τῷ θεῷ ἐχρήσατο
 καὶ ἀκούσας, ὅσα αὐτῷ πρὸς θυμοῦ ἦν, ὡς ἔλε-
 γεν, ἀνέξυξεν ἐπ' Αἰγύπτου, ὡς μὲν Ἀριστόβου-
 λος λέγει, τὴν αὐτὴν ὀπίσω ὁδόν· ὡς δὲ Πτολε-
 μαῖος ὁ Λάγου, ἄλλην εὐθεΐαν, ὡς ἐπὶ Μέμφιν.
 1 Ἐ. Εἰς Μέμφιν δὲ αὐτῷ πρεσβεῖαί τε πολλαὶ ἐκ
 τῆς Ἑλλάδος ἦκον, καὶ οὐκ ἔστιν ὄντινα ἀτυχέ-
 σαντα, ὧν ἐδεῖτο ἀπέπεμψε· καὶ σρατιὰ παραγί-
 νεται, παρὰ μὲν Ἀντιπάτρου μισθοφόροι Ἕλλη-
 νες ἐς τετρακοσίους, ὧν ἡγεῖτο Μενδίας ὁ Ἡγι-
 σάνδρου· ἐκ Θράκης δὲ ἰππεῖς ἐς πεντακοσίους.
 2 ὧν ἦρχεν Ἀσκληπίοδωρος ὁ Εὐνίκου. Ἐνταῦθα
 δὲ θύει τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ, καὶ πομπεῖται ξυ-
 τῇ σρατιᾷ ἐν ταῖς ὅπλοις· καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμ-
 3 νικὸν καὶ μουσικόν. Καὶ τὰ κατὰ τὴν Αἰγύπτου
 ἔνταυθα ἐκόσμησε· δύο μὲν νομάρχας Αἰγύπτου
 κατέστησεν Αἰγυπτίους, Δολόασπιν καὶ Πέτισιν
 καὶ τούτοις διένειμε τὴν χώραν τὴν Αἰγυπτίαν.
 Πετίσιος δὲ ἀπειπαμένου τὴν ἀρχὴν, Δολόασπις
 4 ἐκδέχεται πᾶσαν. Φρουράρχους δὲ τῶν ἐταίρων
 ἐν Μέμφει μὲν Πανταλέοντα κατέστησε τὸν Πυθι-
 ναῖον· ἐν Πηλουσίῳ δὲ, Πολέμωνα τὸν Μεγα-
 κλέους, Πελλαῖον· τῶν ξένων δὲ ἄρχειν Λυκίδα
 Αἰτωλόν· γραμματεῖα δὲ ἐπὶ τῶν ξένων Εὐγνώ-
 ρων τὸν Ξενοφάντου τῶν ἐταίρων· ἐπισκόπους δὲ
 αὐ-

(3) Δύο μὲν νομάρχας] ἄρχοντας τῶν νομῶν· διηγεῖ-
 το γὰρ οὕτω ἡ Αἰγύπτος εἰς νομούς οὕτω τὰς ἐπαρχίας
 καλουμένας ἐκ τοῦ πλανᾶσθαι τυχὸν τοὺς κατοίκους καὶ

καὶ ὑπὲρ τρεῖς δακτύλους, καὶ καθαρός, ὥσπερ κρύ-
σταλλος· ὁθεν καὶ οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ ἄλλοι, ὅσοι
ἔχουσι πρὸς τὸ θεῖον περισσώτερον σέβας, μετεχει-
ρίζοντο τοῦτο εἰς τὰς θυσίας, ὡς καθαρώτερον τῶν
θαλασσίων ἀλάτων. Ἐνταῦθα λοιπὸν ὁ Ἀλέξανδρος
καὶ τὸν τόπον ἐθαύμασε, καὶ χρησμόν ἔλαβε παρὰ
τοῦ θεοῦ· ἐξ οὗ, ἀπ' οὗ ἤκουσεν, ὅσα ἐπεθυμοῦσεν,
ἐπέσχεψε πρὸς τὴν Αἴγυπτον, κατὰ μὲν τὸν Ἀριστ-
βουλου ἀπὸ τῆς ἰδίας ὁδῶν· κατὰ δὲ τὸν Πτολεμαῖον
τὸν υἱὸν τοῦ Λάγρου, ἀπὸ ἄλλην εὐθείαν ὡς πρὸς τὴν
Μέμφιν.

ε. Εἰς δὲ τὴν Μέμφιν αὐτοῦ ἦλθον πρέσβεις εἰς
αὐτὸν πανταχόθεν ἐκ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀπέσειλεν
ὅλους ὁπίσω εὐχαριστημένους εἰς ὅτι ἐζήτησαν παρ'
αὐτοῦ· ἦλθε δὲ καὶ ἐράτευμα νέον, παρὰ μὲν τοῦ
Ἀντιπάτρου Ἕλληνες μισθοφόροι ὡς τετρακόσιοι,
τῶν ὁποίων ἦσαν ἡγεμῶν ὁ Μενίδας ὁ υἱὸς τοῦ Ἡγη-
σάνδρου· ἐκ δὲ τῆς Θρᾷκης ἱππεῖς πεντακόσιοι, τῶν
ὁποίων ἡγεμῶν ἦσαν ὁ Ἀσκληπιόδωρος ὁ υἱὸς τοῦ
Εὐνίκου. Ἐνταῦθα δὲ ἐθυσίασεν εἰς τὸν Δία τὸν βα-
σιλέα, καὶ ἔκαμε πομπὴν μετὰ τῆς ἐρατίας ὀπλισ-
μένης, συγκροτήσας ἐνταυτῷ καὶ ἀγῶνα γυμνικόν-
τε καὶ μουσικόν· καὶ οὕτως ἔβαλεν εἰς τάξιν τὴν Αἴ-
γυπτον, διορίσας εἰς αὐτὴν δύο Αἰγυπτίους μονάρ-
χας τὸν Δολόασπιν, καὶ τὸν Πέτισιν, καὶ εἰς αὐτοὺς
ἔδωκε πάσης τῆς Αἰγύπτου τὴν ἐξουσίαν· ἐπειδὴ ὁ-
μως ὁ Πέτις δὲν ἐδέχθη τὸ βᾶρος τοῦτο, ἔμεινεν ὁ
Δολόασπις μόνος· προϋάρχους δὲ ἐκ τῶν ἐταίρων
εἰς μὲν τὴν Μέμφιν ἀποκατέστησε τὸν Πανταλέοντα
τὸν Πυδναῖον· εἰς δὲ τὸ Πηλούσιον, τὸν Πολέμωνά
τὸν Πελλαῖον τὸν υἱὸν τοῦ Μεγακλέους· ἄρχοντα δὲ
τῶν ξένων, Λυκίδα τὸν Αἰτωλόν· γραμματικὸν δὲ
εἰς τοὺς ξένους, τὸν Εὐγνώστου τὸν υἱὸν τοῦ Ξενα-
φάντου, ἓνα ἐκ τῶν ἐταίρων· θεωρητὰς δὲ καὶ προ-

αὐτῶν, Αἰσχύλον τε καὶ Ἐφίππου τὸν Χαλκηδέως.
 5 Λιβύης δὲ τῆς προσχώρου ἄρχειν εἰδῶσιν Ἀ-
 πολλώνιον Χαρινοῦ, Ἀραβίας δὲ τῆς πρὸς Ἡρώων
 πόλει, Κλεομένην τὸν Ἐκναυκράτιον· καὶ τοῦτα
 παριγγέλλετο, τοὺς μὲν νομάρχας εἶν ἄρχειν
 τῶν νομῶν τῶν κατὰ σφᾶς, καθάπερ ἐκ παλαιοῦ
 καθεισθίκει. Αὐτὸν δὲ ἐκλέγειν παρ' αὐτῶν τοὺς
 φόρους· οἱ δὲ ἀποφέρειν αὐτῷ ἐτάχθησαν. Στρα-
 6 τηγοὺς δὲ τῇ στρατιᾷ κατέστησεν, ἣν τινα ἐν Αἰ-
 γύπτῳ ὑπελείπετο, Πευκέσαντε τὸν Μαρκατά-
 του, καὶ Βάλακρον τὸν Ἀμύντου· ναύαρχον δὲ ἐπὶ
 7 τῶν νεῶν, Πολέμωνα τῶν Θιραμένων. Σωματο-
 φύλακα δὲ ἀντὶ Ἀβρύβα, Λεοννάτου τὸν Οὐά-
 σου ἐτάξεν· Ἀβρύβας γὰρ νόσῳ ἀπέθανεν. Ἀ-
 πέθανε δὲ καὶ Ἀντίοχος, ὁ ἄρχων τῶν τοξοτῶν,
 καὶ αὐτ' αὐτοῦ ἄρχειν ἐπέστησε τοῖς τοξόταις Οὐ-
 8 βρίωνα Κρήτα. Ἐπὶ δὲ τοὺς συμμάχους τοὺς πε-
 ζοὺς, ὧν Βάλακρος ἡγεῖτο (ἐπεὶ Βάλακρος ἐν Αἰ-
 γύπτῳ ὑπελείπετο) Κάλανον κατέστησεν ἡγεμό-
 9 να. Κατανεῖμαι δὲ λέγεται εἰς πολλοὺς τὴν ἀρχὴν
 τῆς Αἰγύπτου, τήν τε φύσιν τῆς χώρας θαυμά-
 σας καὶ τὴν ὀχυρότητα, ὅτι οὐκ ἀσφαλὲς οἱ
 ἐφαίνεται ἐνὶ ἐπιτρέφαι ἄρχειν Αἰγύπτου πάσης.
 10 Καὶ Ῥωμαῖοί μοι δοκοῦσι, παρ' Ἀλεξάνδρου μα-
 θόντες, ἐν φυλακῇ ἔχειν Αἴγυπτον, καὶ μηδένα
 τῶν ἀπὸ βουλῆς ἐπὶ τῷδε ἐκπέμπειν ὑπαρχον Αἰ-
 γύπτου, ἀλλὰ τῶν εἰς τοὺς ἱππέας σφίσι ξυν-
 τελούντων.

ς.

νέμεσθαι. (6) ἣν τινα ἐν Αἰγύπτῳ ὑπελείπετο] μετέ-
 βαλον τὴν Ἐπὶ εἰς τὴν Εἰν, ἐκ τοῦ ἀρίστου κώδικος κα-
 τὰ τὸν Γρονόβιον. (7) Ἀβρύβας] διώρδεται ἀντὶ τοῦ
 Ἀννούβας ἐξ ἄλλης ἐκδόσεως (10) τῶν εἰς τοὺς ἱππέας σφίσι

νοητὰς αὐτῶν, τὸν Αἰσχύλον καὶ Ἐφίππου τὸν υἱὸν τοῦ
Χαλκιδέως· εἰς δὲ τὴν Λυβίαν τὴν γείτονα διώρισεν
αὐτοὺς ἄρχοντα τὸν Ἀπολλώνιον τὸν υἱὸν τοῦ Χαρινοῦ·
εἰς δὲ τὴν Ἀραβίαν πρὸς τὴν πόλιν τῶν Ἡρώων, τὸν
Κλεομένην τὸν Ἐκναυκράτιον μὲ προσαγὴν τοιαύτην,
τοὺς μὲν νομάρχας αὐτόθι νὰ τοὺς ἀφήσῃ νὰ ἔχωσι
τὴν ἐξουσίαν τῶν νομῶν, καθὼς συνεδίκετο ἐξ ἀρ-
χῆς· αὐτὸς δὲ νὰ συνάξῃ τοὺς φόρους ἀπὸ αὐτοὺς·
τοὺς ὁποίους ἐτάχθησαν ἐκεῖνοι νὰ ἀποδίδωσι· στρα-
τηγοὺς δὲ τῆς στρατίας, τὴν ὁποίαν ἄφινεν εἰς τὴν
Αἴγυπτον, διώρισε τὸν Πευκέσαν τὸν υἱὸν τοῦ Μαρ-
κατάτου, καὶ τὸν Βάλακρον τὸν υἱὸν τοῦ Ἀμύντου·
ναύαρχον δὲ εἰς τὸ ναυτικὸν ἀποκατέστησε τὸν Πολέ-
μωνα τὸν υἱὸν τοῦ Θιραμένους· ἀντὶ δὲ τοῦ Ἀβρύ-
θα διώρισε σωματοφύλακα τὸν Λεονάτον τὸν υἱὸν
τοῦ Οὐάσου· ἐπειδὴ ὁ Ἀβρύθας ἀπέθανεν ἀπὸ νό-
σον· ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ Ἀντίοχος ὁ τοξάρχης, καὶ αὐτὸς
αὐτοῦ διώρισεν ἄρχοντα τῶν τοξοτῶν Ὁμβρίωνα τὸν
Κρήτα· εἰς δὲ τοὺς πεζοὺς συμμάχους, τῶν ὁποίων
ἡγεμὼν ἦτον ὁ Βάλακρος, ὅς τις τότε ἔμεινεν εἰς τὴν
Αἴγυπτον, ἀποκατέστησεν ἡγεμόνα τὸν Κάλανον·
διεμοίρεσε δὲ οὕτως εἰς πολλοὺς τῆς Αἰγύπτου τὴν
ἐξουσίαν, ἐπειδὴ ἐθαύμασε τὴν φύσιν τοῦ τόπου
καὶ τὴν ἰσχύν, καὶ ἐκ τούτου δὲν ἐσοχάσθη συμ-
πλέον νὰ δώσῃ τὴν ἐξουσίαν πάσης τῆς ἐπαρχίας εἰς
ἓνα μόνον· οὕτω καὶ οἱ Ῥωμαῖοι μετὰ ταῦτα, καθὼς
μοι φαίνεται, ἔμαθον παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, πῶς νὰ
φυλάττωσι τὴν Αἴγυπτον ἀσφαλῶς· ὅθεν δὲν ἐ-
ξελλον οὐδὲ ὑπαρχον εἰς αὐτὴν ἀπὸ τοὺς βουλευ-
τὰς, ἀλλ' ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἱππέων.

ζ'.

ξυντελούντων.] οἱ ἱππεῖς ἦσαν τάγμα τῶν πολιτῶν ὑπερ-
ανεξηκότεες μὲν τῶν δημοτικῶν, γαμπερότεροι δὲ πολὺ τῶν

- 1 ζ'. Αλέξανδρος δὲ ἅμα τῷ ἥρι ὑποφαίνονται, ἐκ
Μέμφιος ἦει ἐπὶ Φοινίκης, καὶ ἐγεφυρώθη αὐτῷ
2 ὁ, τε κατὰ Μέμφιν πόρος τοῦ Νείλου, καὶ αἱ διώ-
ρυχες αὐτοῦ πᾶσαι. Ὡς δὲ ἀφίκετο εἰς Τύρον, κα-
ταλαμβάνει ἐνταῦθα ἦκον αὐτῷ ἤδη καὶ τὸ ναυ-
τικόν. Ἐν Τύρῳ δὲ αὐδῖς θύει τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ
ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ μουσικόν. Ἐνταῦ-
3 θα ἀφικνεῖται παρ' αὐτὸν ἐξ Ἀθηναίων ἡ Πάραλος,
πρέσβεις ἄγουσα Διόφαντον καὶ Ἀχιλλέα. Ξυνε-
πρέσβευον δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ παράλοι ζύμπαντες·
καὶ οὗτοι τῶν τε ἄλλων ἔτυχον, ὧν ἕνεκα ἐσάλη-
σαν, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἀφῆκεν Ἀθηναίοις,
4 ὅσοι ἐπὶ Γρανικῷ Ἀθηναίων ἐάλωσαν. Τὰ δ' ἐν
Πελοποννήσῳ, ὅτι αὐτῷ νεωτερίσθαι ἀπήγγελ-
το, Ἀμφοτερόν πέμπει βοήθον, Πελοποννησίων,
ὅσοι ἔστε τὸν Περσικὸν πόλεμον βέβαιοι ἦσαν,
5 καὶ Λακεδαιμονίων οὐ κατήκουον. Φοίνιξι δὲ καὶ
Κυπρίοις προσετάχθη ἑκατὸν ναῦς ἄλλας, πρὸς
αἷς ἔχοντα Ἀμφοτερόν ἐπεμπε, σέλλειν ἐπὶ Πε-
6 λοποννήσου. Αὐτὸς δὲ ἤδη ἄνω ὠρμάτα, ὥς ἐπὶ
Θά-

Βουλευτῶν· ὅρα περὶ τούτων Εὐτρόπιον τόμ. α'. φύλ.
371. ἐμὴ ἐκδόσει.

(3) Ἐνταῦθα ἀφικνεῖται πρὸς αὐτὸν ἐξ Ἀθηναίων ἡ
Πάραλος πρέσβεις ἄγουσα.] δύο νῆες ἦσαν Ἀθηναίοις,
αἷς ἐχρῶνται ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων καιρῶν μάλιχα, καὶ ὅτε
ἰσθὰ πρὸς πανήγυριν τινα μέλλοιεν πέμπειν· ὧν ἡ μὲν
Πάραλος ἐλέγετο, ἡ δὲ Σαλαμηνία· ἐπεμψαν οὖν τὴν
πάραλον ἐνταῦθα πρὸς Ἀλέξανδρον, τιμὴν αὐτῷ οἶον θεῶ
ἤδη ἄγοντες. (3) Ξυνεπρέσβευον δ' αὐτοῖς καὶ οἱ παρά-
λοι] οἱ ἐν τῇ Παράλῳ δηλονότι Ἀθηναῖοι μετὰ τοῦ Διο-
φάντους καὶ Ἀχιλλέως· οἱ δὲ Ἑλληνισταὶ μεταφρασταί,
παράλους λέγουσι, τοὺς ἐν τοῖς παραθαλασσίαις κατοί-

ς'. Ο' δὲ Ἀλέξανδρος εὐθὺς εἰς τὴν πρώτην ἄνοι-
ξιν, ἐκίνησε τὸν στρατὸν ἐκ τῆς Μέρμυρος ὀπίσω
πρὸς τὴν Φοινίκην, καὶ ἔρριψε γεφυράς καὶ εἰς τὸν
Νεῖλον κατὰ τὴν Μέρμυριν, καὶ εἰς τὰς ἄλλας αὐτό-
θι διώρυχας. Ἀπ' οὗ δὲ ἔφθασεν εἰς τὴν Τύρον, εὗ-
ρεν αὐτόθι καὶ τὸ ναυτικὸν καταπλεῦσαι ἤδη ἀπὸ
τῆς Αἰγύπτου· καὶ προσφέρει αὐτοῖς ἐν τῇ Τύρῳ θυ-
σίαν εἰς τὸν Ἡρακλέα, καὶ ἔκαμεν ἀγῶνα καὶ γυμ-
νικὸν καὶ μουσικόν· καὶ ἐνταῦθα ἔρχεται εἰς αὐτὸν
ἡ Πάραλος παρὰ τῶν Ἀθηναίων, ἔχουσα πρέσβεις
τὸν Διοφάντον καὶ τὸν Ἀχιλλέα· συνεπρέσθευον δὲ
μετ' αὐτῶν καὶ πάντες τῆς Παράλου οἱ ναῦται· καὶ
οὗτοι μὲν κατάρθωσαν καὶ πάντα τὰ ἄλλα, διὰ
τὰ ὅποια ἐσάλισαν πρὸς Ἀλέξανδρον, ἀλλὰ καὶ
τοὺς αἰχμαλώτους, ὅσοι αἰχμαλωτίσθησαν εἰς τὸν
Γρανικὸν ἐκ τῶν Ἀθηναίων, τοὺς ἐσυγχώρησεν ἡ-
δὴ· ἀκούσας δὲ, ὅτι εἶναι ταραχαὶ ἐν Πελοποννή-
σῳ, πέμπει τὸν Ἀμφοτερόν βοηθῶν εἰς ἐκείνους
τοὺς Πελοποννησίους, οἱ ὅποιοι ἦσαν πιστοὶ εἰς τὸν
πόλεμον κατὰ τῆς Περσίας, καὶ δὲν ἀκολουθοῦσαν
τῶν Λακεδαιμονίων τὴν συμμαχίαν· ἔδωκε δὲ προ-
σαγῆν πρὸς τοὺς Φοίνικας καὶ Κυπρίους νὰ
σεῖλωσιν ἔτι καὶ αὐτοὶ ἑκατὸν ναῦς εἰς τὴν Πελο-
πόννησον, ἔξω ἀπὸ ἐκείνης, τὰς ὅποιας ἔλαβεν ὁ
Ἀμφοτερός παρ' αὐτοῦ. Αὐτὸς δὲ ἐτοιμάζετο ἤδη ἐ-
πὶ

κοῦντας· ἀλλ' ἐξηπάτηνται, μὴ εἰδότες, ὅτι μόνοι οἱ
τῆς Παράλου ἐπιβάται παράλοι λέγονται, καὶ πρὸς τού-
τοις οἱ τῆς Ἀττικῆς τὰ πρὸς τῇ θαλάσῃ ἔχοντες· οἱ
τινες οὐκ ἂν ἰδίᾳ ἐδέοντο πρεσβεῦσαι τι πρὸς Ἀλέξαν-
δρον, Ἀθηναίων πρεσβευσμένων. (4) ὅτι αὐτῷ νεωτερί-
σαι ἀπήγγελτο] ἐν δὲ τῇ ἀρίστῳ κώδικι, ἀπηγγέλλοντο
φέρεται. (5) πρὸς αἷς ἔχοντα Ἀμφοτερόν ἐπεμπε] πρὸς

Θάφακόν τε καὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, ἐν Φοι-
νίκη μὲν ἐπὶ τῶν φόρων τῇ ξυλλογῇ καταστήσας
Κοίρανον Βερβροαῖον, Φιλόξενον δὲ τῆς Ἀσίας, τὰ
7 ἐπὶ ταῦτε τοῦ Ταύρου ἐκλέγειν. Τῶν ξὺν αὐτῷ
δὲ χρημάτων τὴν φυλακὴν ἀντὶ τούτων ἐπέτρε-
ψεν Ἀρπάλῳ τῷ Μαχάτῃ ἄρτι ἐκ τῆς φυγῆς ἦκον-
8 τι. Ἀρπαλὸς γὰρ τὰ μὲν πρῶτα ἔφυγε, Φιλίπ-
που ἔτι βασιλεύοντος, ὅτι πικρὸς ἦν, καὶ Πτολε-
μαῖος ὁ Λάγου ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἔφυγε, καὶ Νεαρ-
χος ὁ Ἀνδροτίμου, καὶ Ἐριγύϊος ὁ Λαρίχου, καὶ
Λαομέδων ὁ τούτου ἀδελφός, ὅτι ὑποπτα ἦν Ἀλε-
ξάνδρῳ πρὸς Φιλίππον, ἐπειδὴ Εὐρυδίκην γυναῖ-
κα ἠγάγετο Φιλίππος. Οὐλυμπιάδα δὲ τὴν Ἀλε-
9 ξάνδρου μητέρα ἠτίμασε. Τελευτήσαντος δὲ Φι-
λίππου, κατελθόντας ἀπὸ τῆς φυγῆς, ὅσοι δὲ αὐ-
τὸν ἔφευγον, Πτολεμαῖον μὲν, σαματοφύλακα
κατέστησεν· Ἀρπαλὸν δὲ, ἐπὶ τῶν χρημάτων, ὅ-
τι αὐτῷ τὸ σῶμα ἐς τὰ πολέμια ἀχρεῖον ἦν· Ἐρι-
γύϊον δὲ, ἱππάρχην τῶν ξυμμάχων. Λαομέδοντα
δὲ τὸν τούτου ἀδελφόν, ὅτι δίγλωσσος ἦν ἐς τὰ
βαρβαρικὰ γράμματα, ἐπὶ τοῖς αἰχμαλώτοις βαρ-
βάροις. Νέαρχον δὲ, σατραπεύειν Λυκίας, καὶ τῆς
ἐχομένης Λυκίας χώρας, ἔστε ἐπὶ τὸν Ταῦρον τὸ
10 ὄρος. Οὐλίγον δὲ πρόσθεν τῆς μάχης τῆς ἐν Ἰσῶν
γενομένης, ἀναπεισθεῖς πρὸς Ταυρίσκου ἀνδρός
11 κακοῦ Ἀρπαλὸς, φεύγει ξὺν Ταυρίσκῳ. Καὶ ὁ μὲν
Ταυρίσκος παρ' Ἀλέξανδρον τὸν ἠπειρώτην ἐς Ἰ-
τα-

ταῖς ἄλλαις, ὥσπερ Ἀμφοτέρων ἔχοντα ἐπεμπε. (7) ἄρ-
τι ἐκ τῆς φυγῆς ἦκοντι] ἐκ τῆς δευτέρας ἐκουσίας φυγῆς·
ἡ δὲ πρώτη ἦν ἔτι ζῶντος Φιλίππου ἀκούσιος, αἶμαι,
καὶ ἀναγκαῖα παρὰ Φιλίππου γενομένη διὰ τὴν πίσιν αὐ-
τοῦ πρὸς Ἀλέξανδρον, ὃν ὁ Φίλιππος ὑποπτεύων, ἐ-

πὶ τὰ ἄνω πρὸς τὴν Θάψακον καὶ τὸν Εὐφράτην πα-
ταμόν, κατασῆσας ἤδη φορολόγους εἰς μὲν τὴν Φοι-
νίκην τὸν Κοίρανον τὸν ἐκ τῆς Βερβροίας, εἰς δὲ τὴν
Ἀσίαν ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Ταύρου καὶ κάτω, τὸν
Φιλόξενον· φύλακα δὲ τῶν χρημάτων, τὰ ὅποια ἤ-
δη εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ, διώρισεν ἀντὶ τούτων τὸν Ἀρ-
παλον τὸν Μαχάταν· ὃς τις εἶχεν ἔλθῃ τότε ἐκ τῆς
φυγῆς νεωσὶ καθεὶς ὁ Ἀρπαλὸς οὗτος καὶ πρότερον εἶχε
φύγη, καὶ ὁ Πτολεμαῖος ὁμοίως ὁ ἦος τοῦ Λάγου,
καὶ Νέαρχος ὁ ἦος τοῦ Ἀνδρητίμου, καὶ Ἐριγυῖος ὁ
ἦος τοῦ Λαρίχου, καὶ Λαομάδων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ,
εἶχαν φύγη, ὅταν ὁ Φίλιππος ἐβασίλευεν ἔτι· ἐπει-
δὴ ἦσαν πιστοὶ εἰς τὸν Ἀλέξανδρον ἔκτοτε· καὶ ὁ Φί-
λιππος ὑπώπτευε τὸν Ἀλέξανδρον, ἐπειδὴ ἠτίμα-
σε τὴν Ὀλυμπιάδα τὸν μητέρα τοῦ Ἀλεξάνδρου,
λαβὼν ἀντ' αὐτῆς εἰς γυναῖκα τὴν Εὐρυδίκην· ἀφ'
οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ Φίλιππος, καὶ ἦλθον ὀπίσω ἐκ
τῆς φυγῆς, ὅσοι εἶχαν ἐξορισθῇ ἐξ αὐτῆς τῆς αἰτίας,
τὸν μὲν Πτολεμαῖον ἀποκατέστησεν ὁ Ἀλέξανδρος
Σωματοφύλακα, τὸν δὲ Ἀρπαλον θησαυροφύλακα,
καθεὶς δὲν εἶχε σῶμα ἱκανὸν νὰ ἀντέχῃ εἰς τοῦ πο-
λέμου τοὺς κόπους· τὸν δὲ Ἐριγυῖον ἵππαρχον τῶν
συμμάχων· τὸν δὲ ἀδελφὸν αὐτοῦ Λαομέδοντα, ἐπι-
στάτην εἰς τοὺς αἰχμαλώτους βαρβάρους· καθεὶς ἦ-
τον δίγλωσσος εἰς τὰ Ἑλληνικὰ καὶ βαρβαρικά· τὸν
δὲ Νέαρχον, σατράπην τῆς Λυκίας, καὶ τῆς ἄλλης
χωρᾶς πλησίον αὐτῆς μέχρι τοῦ ὄρους Ταύρου· ὁ δὲ
Ἀρπαλὸς ὁμοίως οὗτος ὀλίγαντὶ πρὸς τῆς μάχης εἰς
τὴν Ἰσσὸν, καταπεισθεὶς ὑπὸ τινος ἀνδρὸς ἀχρείου
καὶ ἀνάνδρου, Ταυρίσκου ὀνομαζομένου, φεύγει
μετ'

φοβεῖτο, μήτι μετὰ τῶν φίλων αὐτοῦ νεωτερίσῃ, ὅτι
τὴν Ὀλυμπιάδα τὴν μητέρα αὐτοῦ ἠτίμασε, τὴν Εὐρυ-

ταλίαν χαλκίς, ἐκεῖ ἐτελεύτησεν. Ἀρπάλῳ δὲ ἐν τῇ Μεγαρίδι φυγὴ ἦν· ἀλλ' Ἀλέξανδρος πείθει αὐτὸν κατελθεῖν, πίσεις δοῦς οὐδὲν οἱ μείον ἔσσεσθαι ἐπὶ τῇ φυγῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἐπανελθόντι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν χρημάτων αὐτοῖς ἐτάχθη Ἀρπα-
 12 λος. Ἐς Λυδίαν δὲ σατράπην Μένανδρον ἐκπέμπει, τῶν ἐταίρων· ἐπὶ δὲ τοῖς ξένοις, ὧν ἡγεῖτο Μένανδρος, Κλέαρχος αὐτῷ ἐτάχθη. Ἀντὶ δὲ Ἀρίμματος, σατράπην Συρίας Ἀσκληπιόδωρον τὸν Εὐνίκου ἀπέδειξεν, ὅτι Ἀρίμματος βασιλεῦσαι ἐδόκει αὐτῷ ἐν τῇ παρασκευῇ, ἣν τινα ἐτάχθη παρασκευάσαι τῇ στρατιᾷ, κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἄνω.

1 ζ. Καὶ ἀφίκετο ἐς Θάψακον Ἀλέξανδρος, μηνὸς ἑκατομβαιῶνος, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀριστοφάνους· καὶ καταλαμβάνει δυοῖν γεφύραιν ἐ-
 2 ζευγμένῃν τὸν πόρον. Καὶ γὰρ καὶ Μαζαῖος, ὅποι ἢ φυλακὴ τοῦ ποταμοῦ ἐκ Δαρείου ἐπετέτραπτο, ἵππεις μὲν ἔχων περὶ τρισχιλίους, καὶ τούτων Ἑλλήνας μισθοφόρους δισχιλίους, τέως μὲν αὐ-
 3 τοῦ ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἐφύλασσε. Καὶ ἐπὶ τῷδε οὐ ξυνεχὴς ἢ γέφυρα ἦν ἐζευγμένη ἕς τε ἐπὶ τὴν ἀντιπέραν ὄχθην, ταῖς Μακεδόσι δειμαίνουσι, μὴ ἐπιδοῖντο οἱ ἀμφὶ Μαζαῖον τῇ γεφύρῃ, ἵνα ἐπαύε-

το.
 δίκην ἀγόμενος, (11) οὐδὲ ἐγένετο ἐπανελθόντι] οὐδὲν μείον δηλονότι, ἢ πρότερον. (12) ὅτι Ἀρίμματος βασιλεῦσαι ἐδοκεῖ] ἐτοιμαζομένου τοῦ Ἀλεξάνδρου πρὸς τὴν ἄνω ἐκστρατείαν, ἐτάχθη ὁ Ἀρίμματος οὗτος παρασκευάσαι τὰ ἐπιτήδεια τῇ στρατιᾷ· ἀλλ' ἐν τούτῳ ἔδοξε βασιλικώτερόν τι φρονεῖν· ἐκ τούτου γοῦν ὀργισθεῖς ὁ Ἀλέξανδρος παράλυσεν αὐτὸν τῆς σατραπείας, ἀντικαταστήσας Ἀσκληπιόδωρον· τὸ δὲ, κατὰ τὴν ὁδὸν ἄνω, τὴν ἐπ' Αἰγύπτου ἐνόησαν αἱ μεταφράσαι ἐκστρατείαν· ἀντὶ δὲ τοῦ βασιλεῦσαι Παραμελῆσαι γράφουσιν ἑτέροι, ὡς καὶ μετάφρασαι.

μετ' αὐτοῦ· καὶ ὁ μὲν Ταύρισκος ἔλθων εἰς τὸν Ἀλέξανδρον τὸν Ἡπειρώτην ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, αὐτοῦ ἔλαβε καὶ τὸ τέλος τοῦ βίου· ὁ δὲ Ἀρπαλος κατέφυγεν εἰς τὴν Μεγαρίδα· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος κατέπεισεν αὐτὸν νὰ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω, ὑποσχεθεὶς νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν πρώτην ἐπιστάσιαν, χωρὶς νὰ μνησικακήσῃ περὶ τῆς φυγῆς· ὅθεν ἐπανελθὼν ὁ Ἀρπαλος, ἔγινεν αὖτις θησαυροφύλαξ, χωρὶς νὰ πάθῃ τί κακὸν παρ' αὐτοῦ. Εἰς δὲ τὴν Λυδίαν ἔσειλε σατράπην τὸν Μένανδρον, ἕνα ἐκ τῶν ἐταίρων· εἰς δὲ τοὺς ξένους, τῶν ὁποίων ἡγεμὼν ἦτον ὁ Μένανδρος, διωρίσθῃ ὁ Κλέαρχος· ἀντὶ δὲ τοῦ Ἀρίμματος ἀποκατέστησε τῆς Συρίας σατράπην τὸν Ἀσκληπιόδαρον τὸν υἱὸν τοῦ Εὐνίκου· ἐπειδὴ ὁ Ἀρίμματος ἐφαίνετο εἰς αὐτὸν, ὅτι παρημέλησεν εἰς τὰς ἐτοιμασίας, τὰς ὁποίας ἐπροσάχθῃ νὰ προετοιμάσῃ διὰ τὴν στρατιάν τὴν μελλουσαν ἤδη νὰ κινήθῃ ἄνω πρὸς τὸν Εὐφράτην.

ζ'. Ἦλθε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Θάψακον κατὰ τὸν Ἰούνιον μῆνα εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Ἀρχοντος Ἀριστοφάνους εἰς τὰς Ἀθήνας· καὶ εὐρίσκει αὐτόθι τὸν πόρον τοῦ Εὐφράτου γεφυρωμένον εἰς δύο μέρη· ἐπειδὴ καὶ ὁ Μαζαῖος, ὅς τις ἦτον διωρισμένος παρὰ τοῦ Δαρείου νὰ φυλάττῃ τὸν ποταμὸν, ἔχων τρισχιλίους ἵππους, καὶ ἐκ τούτων δύο χιλιάδας μισθοφόρων Ἑλλήνων, τότε μὲν ἐφύλαττεν αὐτοῦ ἐν τῷ ποταμῷ· καὶ διὰ τοῦτο οἱ Μακεδόνες δὲν εἶχαν τελειώσῃ τὴν γέφυραν μέχρι τῆς ἄλλης ὀχθῆς, φοβούμενοι νὰ μὴν ὀρμήσωσιν ἐκεῖθεν, καθ' ὃ μέρος

εἰ-

(3) Ἰνα ἐπαύετο] ἡ γέφυρα οὐκ ἦν τετελεσμένη δι' ὅλου, οὐδ' ἀποτέμνη τῆς ἀντιπέρας ὀχθῆς φόβῳ τῶν ἀμφοῖν Μαζαίων, ἀλλ' ἀτελής καὶ πεπαυμένη μέχρι τινός· τὸ

4 το. Μαζαῖος δὲ ὡς ἤκουσεν ἤδη προσάγοντα Ἀ-
λέξανδρον, ὥχετο φεύγων ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ·
καὶ εὐθὺς ὡς ἔφυγε Μαζαῖος, ἐπεβλήθησαν αἱ γέ-
φυραι τῇ ὄχθῃ τῇ πέραν, καὶ διέδη ἐπ' αὐτῶν ξὺν τῇ
5 στρατιᾷ Ἀλέξανδρος. Ἐνθεν δὲ ἔχῳρει ἄνω, ἐν ἄρι-
σερᾷ ἔχων τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, καὶ τῆς Ἀρ-
μενίας τὰ ὄρη, διὰ τῆς Μεσοποταμίας καλουμέ-
6 νης χώρας. Οὐκ εὐθεῖαν δὲ ἐπὶ Βαβυλώνος ἤγεν,
ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου ὀρμηθεῖς· ὅτι τὴν ἑτέραν ἰόν-
τι, εὐπορώτερα τὰ ξύμπαντα τῷ στρατῷ ἦν, καὶ
χιλὸς τοῖς ἵπποις, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκ τῆς χώρας
λαμβάνειν, καὶ τὸ καῦμα οὐχ ἄσάυτως ἐπιφλέ-
7 γον. Ἀλόντες δὲ τινὲς κατὰ τὴν ὁδὸν τῶν ἀπὸ
τοῦ Δαρείου στρατεύματος κατασκοπῆς ἕνεκα ἀπε-
σκεδασμένων, ἐξηγγείλαν, ὅτι Δαρεῖος ἐπὶ τοῦ
Τίγριτος ποταμοῦ κάθεται, ἐγνωκῶς εἶργειν Ἀ-
λέξανδρον, εἰ διαβαίνει· καὶ εἶναι αὐτῷ στρατιὰν
8 πολὺ μείζονα, ἢ ξὺν ἢ ἐν Κιλικίᾳ ἐμάχετο. Ταῦτα
Ἀλέξανδρος ἀκούσας, ἤει σπουδῇ ὡς ἐπὶ τὸν Τίγ-
ριτα. Ὡς δὲ ἀφίκετο, οὔτε αὐτὸν Δαρεῖον κατα-
λαμβάνει, οὔτε τὴν φυλακὴν, ἣν τινα ἀπολέλοιπε
Δαρεῖος, ἀλλὰ διαβαίνει τὸν πόρον, χαλεπῶς μὲν
δι' ὀξύτητα τοῦ ῥοῦ, οὐδενὸς δὲ εἶργοντος. Ἐν-
9 ταῦθα ἀναπαύει τὸν στρατὸν· καὶ τῆς σελήνης τὸ
πολὺ ἐκλίπες ἐγένετο. Καὶ Ἀλέξανδρος ἔδωκε τῇ τε

σε-

δὲ, ἕως τε ἐπὶ τὴν ἀντιπέραν ὄχθην, ἕως τε εἰς τὴν ἀντι-
πέραν ὄχθην ἐν τῇ ἀρίστῃ ἀναγινώσκεται κώδικι. (6) καὶ
τὰ ἐπιτήδεια ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν] τὸ, λαμβάνειν
ἀπαρέμφοτον οἷον εὐθειᾶ μᾶλλον ἐστὶ ἀποδιδόμενον εἰς τὸ,
ἦν. (8) οὐδενὸς δ' εἶργοντος] ὥς ἐν τοιαύτῃ χαλεπῇ
διαβάσει, εἴ τις ἐκώλυσεν ἀξιόχρεως δυνάμεις, ἄπορον ὅλως

ἐλάμβανε πέρας ἢ γέφυρα, ὁ Μαζαῖος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ Μαζαῖος, καθὼς ἤκουσεν, ὅτι ἔρχεται ὁ Ἀλέξανδρος, ἔφυγεν ἐκεῖθεν εὐθὺς μετὰ πάσης τῆς στρατιᾶς· καὶ ἐν τούτῳ οἱ Μακεδόνες εὐθὺς ἐτελείωσαν καὶ τὸ ἐπίλοιπον τῆς γεφύρας μέχρι τῆς ἄλλης ὄχθης· καὶ οὕτω διέβη ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ πάσης τῆς στρατιᾶς. Ἐντεῦθεν ἐπροχώρει ἄνω, ἔχων τὸν Εὐφράτην πρὸς τὰ ἄρισερά, ὡσαύτως δὲ καὶ τῆς Ἀρμενίας τὰ ὄρη διὰ μέσου τῆς Μεσοποταμίας· κινηθεῖς ὁμως ἀπὸ τὸν Εὐφράτην, δὲν ἐπροχώρει κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν Βαβυλῶνα· καθότι ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἦσαν πλουσιώτερα τὰ ἀναγκαῖα τῆς στρατιᾶς καὶ διὰ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τοὺς ἵππους· καὶ καῦσις ἐκ τοῦ ἡλίου ὀλιγωτέρα· συλληφθέντες δέ τινες ἀπὸ τοῦ Δαρείου τὸ κράτευμα καθ' ὁδόν, οἳ τινες εἶχαν διασκορπισθῇ πρὸς κατασκοπὴν, εἶπον, ὅτι ὁ Δαρεῖος κάθεται εἰς τὸν Τίγρητα ποταμὸν, μὲ σκοπὸν νὰ ἐμποδίσῃ τὸν Ἀλέξανδρον, εἰν δοκιμάσῃ νὰ διαβῇ εἰς τὸ ἀντιπέρασ· καὶ ὅτι ἔχει περισσώτερον κράτευμα ἀφ' ὅ,τι εἶχεν εἰς τὴν μάχην ἐν Βαβυλῶνι. Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ Ἀλέξανδρος, ἔτρεχε βιαίως πρὸς τὸν Τίγρητα ποταμὸν· φθάσας δὲ αὐτόθι, οὔτε τὸν Δαρεῖον εὐρίσκει, οὔτε τοὺς φύλακας, τοὺς ὁποίους ὁ Δαρεῖος ἀφῆκεν αὐτόθι· καὶ οὕτω διέβη τὸν ποταμὸν μὲ δυσκολίαν μὲν διὰ τὴν ὀξύτητα τοῦ ρεύματος, χωρὶς ὁμως νὰ ἐμποδισθῇ ὑπότινος τῶν ἐχθρῶν. Ἐνταῦθα δὲ ἀναπαύει τὴν στρατιάν, καὶ τὸ περισσώτερον μέρος τῆς σελήνης ἔλαβεν ἐκλείψιν· καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἔκαμε θυσίαν εἰς τὴν σελήνην, εἰς τὸν ἡλίον, καὶ εἰς τὴν γῆν, ἐξ αἰτίας τῆς κινήσεως τῶν ὁποίων λέγουσι νὰ συμ-

Ἀλεξάνδρῳ ἐπολεῖ ἂν τὴν διάβασιν· ἀλλ' ὁ Δαρεῖος ἦν

- σελήνῃ, καὶ τῷ ἡλίῳ, καὶ τῇ γῇ, ὅτων τὸ ἔργον
 10 τοῦτο λόγος εἶναι κατέχει. Καὶ ἐδόκει Ἀρισάν-
 δρῳ πρὸς Μακεδόνων καὶ Ἀλεξάνδρου εἶναι τῆς
 σελήνης τὸ πάθημα, καὶ ἐκείνου τοῦ μηνὸς ἔσε-
 σθαι ἡ μάχη· καὶ ἐκ τῶν ἱερῶν, νίκην σημαίνε-
 11 σθαι Ἀλεξάνδρῳ. Ἄρας δὲ ἀπὸ τοῦ Τίγριτος, ἦει
 διὰ τῆς Ἀσσυρίας χώρας, ἐν ἀρισερῇ μὲν ἔχων τὰ
 Σογδιανῶν ὄρη, ἐν δεξιᾷ δὲ αὐτὸν τὸν Τίγριτα.
 12 Τετάρτῃ δὲ ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς διαβάσεως, οἱ προδρά-
 μοι αὐτῷ ἐξαγγέλλουσιν, ὅτι ἱππεῖς οὗτοι πολέ-
 13 μιοι ἀνὰ τὸ πεδῖον φαίνονται· ὅσοι δὲ, οὐκ ἔχειν
 εἰκάσαι. Ξυντάξας οὖν τὴν στρατιάν, προὔχῳρει ὡς
 εἰς μάχην, καὶ ἄλλοι αὖ τῶν προδρόμων προσελά-
 σαντες, ἀκριθέσπερον οὗτοι κατιδόντες, ἔφρασκον
 δοκεῖν εἶναι σφίσι τοὺς ἱππέας οὐ πλείους ἢ χι-
 λίους.
- 1 ἡ. Ἀναλαβὼν οὖν τήν τε βασιλικὴν Ἴλιν, καὶ
 τῶν ἐταίρων μίαν, καὶ τῶν προδρόμων τοὺς Παίον-
 νας, ἤλαυνε σπουδῇ· τὴν δὲ ἄλλην στρατιάν βάδην
 2 ἔπεσθαι ἐκέλευσεν. Οἱ δὲ τῶν Περσῶν ἱππεῖς κα-
 τιδόντες τοὺς ἀμφ' Ἀλεξάνδρου ὀξέως ἐπάγοντας,
 3 ἔφευγον ἀνὰ κράτος. Καὶ Ἀλέξανδρος διώκων ἐ-
 νέκειτο, καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἀπέφυγον, τοὺς δὲ τι-
 νας

παντάπασι μαλακός. (9) ὅτων (ἀντὶ τοῦ, ὧν) τὸ ἔρ-
 γον τοῦτο εἶναι λόγος κατέχει] παρεμπιπτούσης τῆς
 γῆς μεταξὺ ἡλίου καὶ σελήνης τὸ περὶ τὴν σελήνην πά-
 θημα τοῦτο γίνεται· ὁ δὲ συγγραφεὺς, ὡς λόγον δη-
 θεν λεγόμενον, καὶ οὐ παντάπασι βέβαιον τὸ πρᾶγμα ἐμ-
 φαίνειν δοκεῖ, λόγος, φήσας, κατέχει, ὃ ἔστιν, ὡς λέ-
 γουσί τινες. (10) πρὸς Μακεδόνων καὶ Ἀλεξάνδρου]
 πρὸς ὠφέλειαν αὐτῶν δηλονότι. (10) νίκην σημαίνεσθαι]
 τὸ μὲν, μάχη, κατ' εὐθείαν ἠνεγκε, τὸ δὲ, νίκην, κατ'

συμβαίνει τὸ πάθος τοῦτο· ὁ δὲ Ἀρίσανδρος ἐσυμπεραίνει, ὅτι τὸ σημεῖον τοῦτο εἶναι πρὸς ὠφέλειαν τῶν Μακεδόνων καὶ τοῦ Ἀλέξανδρου, καὶ ὅτι ἡ μάχη τὸν αὐτὸν μῆνα θέλει συγκροτηθῆ· καὶ τὰ ἱερὰ αὐτὰ σημαίνουνσι νίκην εἰς τὸν Ἀλέξανδρον. Κινήσας δὲ τὸν στρατὸν ἐκ τοῦ Τίγριτος, διήρχετο διὰ μέσου τῆς Ἀσουρίας χώρας, ἔχων πρὸς μὲν τὰ δεξιὰ τὰ ὄρη τῶν Σογδιανῶν, πρὸς δὲ τὰ ἀριστερὰ, τὸν Τίγριτα ποταμὸν· τὴν δὲ τετάρτην ἡμέραν, ἀπ' οὗ διέβη τὸν ποταμὸν, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ προπορευόμενοι ἱππεῖς, καὶ λέγουσιν εἰς αὐτὸν, ἰδοὺ τινὲς ἱππεῖς φαίνονται ἔμπροσθεν ἐκ τῶν πολεμίων εἰς τὸ πεδῖον· πόσοι δὲ ἦσαν, δὲν ἐδυνήθησαν νὰ συμπεράνωσιν· ἐντεῦθεν λοιπὸν παρέταξεν εὐθύς τὸ κράτευμα, καὶ ἐκινεῖτο εἰς τοῦμπροσθεν ὡς εἰς μάχην, καὶ ἐνταῦθα φθάνουσι καὶ ἕτεροι ἐκ τῶν προπορευομένων ἱππέων ἐλθόντες μὲ περισσοτέραν ἰδέαν τοῦ πράγματος, καὶ ἔλεγον, ὅτι οἱ φαινόμενοι ἱππεῖς τῶν ἐχθρῶν, δὲν φαίνονται νὰ εἶναι περισσότεροι τῶν χιλίων.

Ἡ Ἀναλαβὴν λοιπὸν τὸ βασιλικὸν τάγμα, καὶ ἕτερον ἐκ τῶν ἑταίρων, καὶ ἐκ τῶν προδρόμων τοὺς Παίονας, ἔτρεχε μὲ βίαν, προσάξας νὰ ἀκολουθῇ κατ' ἡσυχίαν καὶ τὸ ἄλλο κράτευμα κατὰ τάξιν· οἱ δὲ Πέρσαι ἰδόντες τὸν Ἀλέξανδρον βιαίως ἐρχόμενον, ἔφρουγον κατὰ κράτος· καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ὀπισθεν ἐκτυποῦσε διώκων, καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἀπέφρουγον φεύγοντες, τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν, ὅσων οἱ ἵπποι ἀπέκαμον φεύ-

---

αἰτιατικὴν, ὅτι καὶ κατ' ἄμφω ἔρρωται. (12) ὅτι ἱππεῖς οὗτοι] τὸ, οὗτοι, δεικτικῶς ἀναγνωστέον· αὐτῶν δὲ καὶ Θουκυδίδης· ἐν τῇ ε', νά. πρὶν τινὲς ἰδόντες εἶπον, ὅτι νῆες ἐκεῖνοι ἐκπλέουσι,

νας καὶ ἀπέκτειναν, ὅσοις οἱ ἵπποι ἐν τῇ φυγῇ ἔ-
 καρμον· τοὺς δὲ καὶ ζῶντας αὐτοῖς ἵπποις ἔλαβον·
 καὶ παρὰ τούτων ἔμαθον, ὅτι οὐ πόρρω εἴη Δα-
 4 ρείης ζὺν δυνάμει πολλῇ. Βεβαίηκεσαν γὰρ Δα-
 ρεῖω Ἰνδῶν τε, ὅσοι Βακτρίης ὄμοροι, καὶ αὐτοὶ
 Βάκτριοι καὶ Σογδιανοὶ· τούτων μὲν πάντων ἡγεῖ-
 5 το Βῆσσος, ὁ τῆς Βακτρίας χώρας σατράπης. Εἵ-
 ποντα δὲ αὐτοῖς καὶ Σάκται· Σκυδικὸν τοῦτο τὸ
 γένος, τῶν τὴν Ἀσίαν ἐποικούντων Σκυθῶν, οὐχ
 ὑπήκοοι οὗτοι Βῆσσου, ἀλλὰ κατὰ συμμαχίαν
 τὴν Δαρείου· ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Μαδάκης· αὐτοὶ
 6 δὲ ἵπποτοξόται ἦσαν. Βαρσαέντης δὲ Ἀραχωῶτων
 σατράπης, Ἀραχωῶτους τε ἡγε, καὶ τοὺς ὄρειους
 Ἰνδοὺς καλουμένους. Σατιβαρζάνης δὲ ὁ Ἀρείων
 7 σατράπης, Ἀρείους ἡγε. Παρθυαίους δὲ, καὶ Ὑρ-
 κανίους, καὶ Ταπούρους, τοὺς πάντας ἱππέας, Φρα-
 ταφέρνης ἡγεν. Μήδων δὲ ἡγεῖτο Ἀτροπάτης·
 ζυνετάττοντο δὲ Μήδοις Καδοῦσιοί τε καὶ Ἀλβα-
 8 νοὶ καὶ Σακεσίται. Τοὺς δὲ προσοίκους τῇ ἐρυ-
 θρᾷ θαλάσῃ Ὀροντοβάτης καὶ Ἀριοβαρζάνης καὶ
 Ὀρξίνης ἐκόσμου. Οὐξιοὶ δὲ καὶ Σουσιανοὶ ἡγε-
 μόνα παρείχοντο Ὀξιάδην τὸν Ἀβουλίου. Βου-
 9 πάρης δὲ Βαβυλωνίων ἡγεῖτο. Οἱ δ' ἀνάσταντι
 Κῆρες, καὶ Σιτακινοὶ σὺν Βαβυλωνίοις ἐτετάχα-
 το. Ἀρμενίων δὲ Ὀρόντης καὶ Μιθραύσης ἡρχε,
 10 καὶ Ἀριάκης Καππαδοκῶν. Σύρους δὲ τοὺς τε ἐκ
 τῆς Κοίλης, καὶ ὅσοι τῆς μεταξύ τῶν ποταμῶν
 Συ-

(5) Ἱπποτοξόται ἦσαν] οἵτινες καὶ διώκοντες ἀπὸ
 τῶν ἵππων ἐτόξευον, καὶ φεύγοντες ὁμοίως, ἀναποδίζον-
 τες τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος. (8) τοὺς δὲ προσοίκους τῇ
 ἐρυθρᾷ θαλάσῃ] τὸν Περσικὸν κόλπον οἱ παλαιοὶ ἐρυ-
 θρὰν ὠνόμαζον εἰλησσαν, ὡς καὶ ταῦτα Ἀρριανός. (8)

φεύγοντες, ἐφρονεύθησαν· ἄλλοι δὲ ἔπεσον καὶ
 κίχμαλῳτοι μετὰ τῶν ἵππων εἰς τὰς χεῖρας τῶν
 Μακεδόνων· καὶ παρὰ τούτων ἔμαθον μάλιχα, ὅτι
 ὁ Δαρεῖος εἶναι πλησίον μετὰ μεγάλης δυνάμεως.
 Καθότι εἶχαν ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τοῦ Δαρείου οἱ Ἰν-
 δοὶ, ὅσοι εἶναι γείτονες τῶν Βακτρίων, ὁμοίως δὲ
 καὶ αὐτοὶ οἱ Βάκτριοι καὶ οἱ Σογδιανοί· καὶ τούτων
 μὲν πάντων ἡγεμὼν ἦτον ὁ Βῆσσης, ὁ σατράπης
 τῆς χώρας τῶν Βακτρίων· τοὺς ὁποίους ἀκολουθοῦ-
 σαν εἰς τὸν πόλεμον αὐτὸν καὶ οἱ Σάκαι· οἵτινες ἦ-
 σαν Σκύθαι ἐκ τῶν κατοικούντων εἰς τὴν Ἀσίαν,
 ὅχι ὡς ὑπήκοοι τοῦ Βῆσσης, ἀλλ' ὡς σύμμαχοι τοῦ
 Δαρείου, ἔχοντες ἡγεμόνα ἑαυτῶν τὸν Μαδάκην,
 καὶ ἦσαν ἱπποτοξόται. Ὁ δὲ Βαρσαέντης ὁ σατράπης
 τῶν Ἀρχαίων, εἶχεν αὐτοὺς τούτους τοὺς Ἀρχαί-
 ούς, καὶ τοὺς Ἰνδοὺς τοὺς ὑρεινοὺς καλουμένους·
 ὁ δὲ Σατιβαρζάνης ὁ σατράπης τῶν Ἀρείων, ἔφερε
 τοὺς Ἀρείους· ὁ δὲ Φραταφέρνης ἐδιοικοῦσε τοὺς Παρ-
 θύαιους, καὶ Ὑρκανίους, καὶ Ταπούρους σύμπαντας
 τούτους ἱππέας· ὁ δὲ Ἀτροπάτης τοὺς Μήδους, μεθ'
 ὧν ἦσαν συντεταγμένοι καὶ οἱ Καδούσιοι, καὶ οἱ
 Ἀλξανοὶ, καὶ οἱ Σακεσίνοι· ὁ δὲ Ὀροντοβάτης, καὶ
 Ἀριοβαρζάνης, καὶ Ὁρξίνης ἐδιοικοῦσαν τοὺς κατοι-
 κοῦντας κύκλῳ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης· ὁ δὲ Ὁξά-
 δρης ὁ υἱὸς τοῦ Ἀβουλίτου εἶχε τοὺς Οὐξίους καὶ
 Σουσιανούς· ὁ δὲ Βουπάρης τοὺς Βαβυλωνίους· μεθ'
 ὧν ἦσαν συντεταγμένοι καὶ οἱ ἀνάσπαροι Κᾶρες,
 καὶ οἱ Σιτακινοί· ὁ δὲ Ὀρόντης, καὶ Μιθραύσης εἶ-

χου

κόσμουν] διέταττον, εἰς κόσμον καὶ τάξιν ἔταττον.
 (9) οἱ ἀνάσπαροι Κᾶρες] οἵτινες ἐκ τῆς Καρίας ἀνα-
 σπασθέντες ποτὲ, ἐπέμψθησαν κατοικῆσαι εἰς τὰς νήσους
 τοῦ μεσημβρινοῦ Ὠκεανοῦ κατὰ τὸν Γρονόβιον, εἰσάγο-

U

- 11 Συρίας, Μαζαῖος ἦγεν. Ἐλέγετο δὲ ἡ πᾶσα στρα-
τιὰ Δαρείου, ἵππεις μὲν ἐς τετρακισμυρίους, πε-
ζοὶ δὲ ἐς ἑκατὸν μυριάδας· καὶ ἄρματα δρεπανη-
φόρα διακόσια· ἐλέφαντες δὲ οὐ πολλοὶ, ἀλλὰ ἐς
πεντεκαίδεκα μάλιστα Ἰνδοῖς τοῖς ἐπὶ ταῦτε τοῦ
12 Ἰνδοῦ ἦσαν. Σὺν ταύτῃ τῇ δυνάμει ἐσρατοπεδεύ-
κει Δαρεῖος ἐν Ταυγαμήλοις, πρὸς ποταμῷ Βου-
μώδῳ, ἀπέχων Ἀρβήλων τῆς πόλεως ὅσον ἑξακο-
13 σίους σταδίους, ἐν χώρῳ ὁμαλῷ πάντῃ. Καὶ γὰρ
καὶ ὅσα ἀνώμαλα αὐτοῦ ἐς ἵππασίαν, ταῦτα δὲ
ἐκ πολλοῦ οἱ Πέρσαι τοῖς τε ἄρμασιν ἐπελαύνειν
εὐπετῇ πεποιήκεσαν, καὶ τῇ ἵππῳ ἱππάσιμα. Ἡ-
14 σαν γὰρ οἱ ἀνέπειθον Δαρεῖον ὑπὲρ τῆς πρὸς Ἰσ-
σῶ γενομένης μάχης, ὅτι ἄρα ἐμειονέκτησε τῶν
χωρίων τῇ ξενότητι· καὶ Δαρεῖος οὐ χαλεποῖς ἐ-
πείδετο.
- 1 Σ'. Ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ πρὸς τῶν
κατασκόπων τῶν Περσῶν, ὅσοι ἐάλωσαν, ἔμει-
νεν αὐτοῦ, ἵνα ἐξηγγέλθῃ, ἡμέρας τέσσαρας·
καὶ τήν τε στρατίαν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἀνέπαυσε, τότ' τε
στρατόπεδον τάφρῳ τε καὶ χάρακι ἐτείχισεν. Ἔγνω
2 γὰρ τὰ μὲν σκευοφόρα ἀπολείπειν, καὶ ὅσοι τῶν
στρατιωτῶν ἀπόμαχοι ἦσαν· αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς μα-
χήμοις, οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ ὅπλα φέρουσιν, ἵέναι
3 ἐς τὸν ἀγῶνα. Ἀναλαβὼν οὖν τὴν δύναμιν νυκ-
τὸς ἦγεν ἄμφι δευτέραν φυλακὴν μάλιστα, ὡς
4 ἄμ' ἡμέρᾳ προσμίζων τοῖς βαρβάροις. Δαρεῖος δέ
ὡς

τα τὸν Βρισάωνιον ἐν βιβλ. 2. περὶ βασιλ. περσ. (13)
καὶ γὰρ καὶ ὅσα ἀνώμαλα] ἦσαν δηλονότι· ταῦτα δέ,
ἀπὸ τοῦ ταῦτα δέ, ὅρα ἐν τῷ α. β, 7.

(3) Ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν·] τὸ μεσονύκτιον. (3)
ὡς ἅμα ἡμέρᾳ προσμίζων τοῖς βαρβάροις] ὡς προσμίζει

χον τοὺς Ἀρμενίους· ὁ δὲ Ἀριάκης τοὺς Καππαδό-
κας· ὁ δὲ Μαζαῖος ἐδιοικοῦσε τοὺς Σύρους τοὺς ἐκ
τῆς Κοίλης Συρίας καὶ τοὺς ἐκ τῆς μεταξὺ τῶν πο-
ταμῶν ὑδροισμένους· καὶ ἐλέγετο τὸ ὅλον στρατεύ-
μα τοῦ Δαρείου ἱππικὸν μὲν τεσσαράκοντα χιλιά-
δες, πεζικὸν δὲ ἑνὶ μιλίονιον, καὶ δρεπανιφόρα ἄρ-
ματα διακόσια· ἐλέφαντες δὲ ἦσαν ὀλίγοι, μόνον
δεκαπέντε, τοὺς ὁποίους ἔφερον οἱ Ἰνδοί, οἱ ὅποιοι
ἦσαν ἐντεῦθεν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ. Μετὰ ταύτης
λοιπὸν τῆς δυνάμεως εἶχε στρατοπεδεύσῃ ὁ Δαρεῖος
εἰς τὰ Γαυγάμηλα πλησίον τοῦ ποταμοῦ Βουμῶδου,
μακρὰν ἀπὸ τῆς πόλεως τῶν Ἀρβήλων ἕως ἑξακόσια
στάδια, εἰς ἓνα τόπον πολλὰ ὁμαλόν· ἀλλὰ καὶ ὅπου
ἦτον ὁ τόπος ἀνώμαλος, τὸν εἶχον ἐξομαλισμένον
οἱ Πέρσαι διὰ νὰ τρέχωσι καὶ οἱ ἵπποι ἀνεμποδί-
τως, καὶ τὰ ἄρματα· καθότι ἦσαν τινὲς καταπεί-
δοντες τὸν Δαρεῖον, ὅτι ἐξ αἰτίας τῶν ξενῶν τό-
πων εἰς τὴν Ἰσσοὶν ἐνικήσῃ, καὶ αὐτὸς τὸ ἐπίστυε
χωρὶς δυσκολίας.

Γ'. Καὶ ταῦτα ὡς ἔμαθεν ὁ Ἀλέξανδρος ἐκ τῶν
κατασκόπων Περσῶν, τοὺς ὁποίους συνέλαβε πρό-
τερον, ἔμεινεν αὐτοῦ εἰς τὸν τόπον, ὅπου τὰ ἔμα-
θεν, τέσσαρας ἡμέρας, καὶ ἀνέπαυε τὸ στρατεύμα
ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, περιτειχίσας αὐτὸ καὶ μὲ τάφρον
καὶ μὲ χαράκωμα κύκλοθεν· ἐπειδὴ ἀπεφάσισε νὰ
ἀφίσῃ αὐτόθι καὶ τὰ σκευοφόρα καὶ τοὺς στρατιώ-
τας τοὺς ἀπομάχους· καὶ αὐτὸς μὲ τοὺς πολεμικοὺς
χωρὶς νὰ ἔχῃ ἄλλο τι βάρος, εἰ μὴ μόνον τὰ ὅπλα,
νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἀναλαβὼν
πᾶσαν τὴν στρατιάν, ἐκινήσῃ περὶ τὸ μεσονύκτιον,
διὰ

ἐν τῇ ἀρίστῃ φέρεται κώδικι κατὰ τὸν Γρονόβιον· καὶ εἴ-
κειν οὕτως ἔχειν τὸ πρῶτον· πανταχῇ γὰρ οὕτως Ἀρρία-

ὡς προσηγγέσθῃ αὐτῷ προσάγων ἤδη Ἀλέξαν-
 5 δρος, ἐκτάσσει τὴν στρατίαν ὡς ἐς μάχην· καὶ Ἀ-
 λέξανδρος ἦγεν ὡσαύτως τεταγμένους. Καὶ ἀπεί-
 χε μὲν ἀλλήλων τὰ στρατόπεδα, ὅσον ἐξήκοντα στα-
 6 δίους· οὐ μὲν πω καθεώρων ἀλλήλους· γήλοφοι
 γὰρ ἐν μέσῳ ἐπίπροσθεν ἀμφοῖν ἦσαν. Ὡς δὲ ἀ-
 πείχευ Ἀλέξανδρος ὅσον ἐς τριάκοντα σταδίους,
 καὶ κατ' αὐτῶν ἤδη τῶν γηλόφων ἦει αὐτῷ ὁ στρα-
 7 τός, ἐνταῦθα δὲ ὡς εἶδε τοὺς βαρβάρους, ἔσπισε
 τὴν αὐτοῦ φάλαγγα· καὶ ξυγκαλέσας αὐτοὺς τε
 τοὺς ἐταίρους, καὶ στρατιγοὺς, καὶ ἡγάρχας, καὶ
 τῶν συμμάχων τε καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων τοὺς
 ἡγεμόνας, ἐβουλεύετο, εἰ αὐτόθεν ἐπάγοι ἤδη
 τὴν φάλαγγα, ὡς οἱ πλείους ἄγειν ἐκέλευον· ἢ
 8 (καθάπερ Παρμενίωνι καλῶς ἐδόκει) τότε μὲν
 αὐτοῦ καταστρατοπεδεύειν, κατασκέψασθαι δὲ
 τὸν τε χώρον ἅπαντα, εἰ δὴ τι ὑποπτον αὐτοῦ ἢ
 ἄπορον ἦ, ἢ εἴ ποι τάφροι ἢ σκόλοπες καταπεπη-
 γότες ἀφανεῖς· καὶ τὰς τάξεις τῶν πολεμίων ἀ-
 9 κριθέστερον κατιδεῖν. Καὶ νικᾷ Παρμενίων τῇ γνώ-
 μι· καὶ καταστρατοπεδεύουσιν αὐτοῦ, ὅπως τεταγ-
 10 μένοι ἐμελλον ἰέναι ἐς τὴν μάχην. Ἀλέξανδρος δὲ,
 ἀναλαβὼν τοὺς φίλους καὶ τῶν ἱππέων τοὺς ἐταί-
 11 ρους, περιήει ἐν κύκλῳ, σκοπῶν τὴν χώραν πᾶσαν,
 ἵνα τὸ ἔργον αὐτῷ ἔσεσθαι ἐμελλεν. Ἐπαυελθὼν
 δὲ, καὶ ξυγκαλέσας αὖθις τοὺς αὐτοὺς ἡγεμό-
 νας, αὐτοὺς μὲν οὐκ ἔφη χρῆναι παρακαλεῖσθαι
 πρὸς οὗ ἐς τὸν ἀγῶνα· πάλαι γὰρ εἶναι δι' ἀρε-
 τῆν

νός χρῆται τῇ φράσει ταύτῃ. (6) κατ' αὐτῶν ἤδη τῶν
 γηλόφων ἦει αὐτῷ, ὁ στρατός· ἐπ' αὐτῶν ἔδει εἰπεῖν·
 ἀλλ' ὅταν καταφερές τι χωρίου ἦ, (τυχὸν δὲ κἀνταῦθα
 ἦν τοιοῦτό τι) τὴν κατὰ ἀντὶ τῆς ἐπὶ ἀπαιτεῖ ἐς

διὰ τὰ φθάσει τὸ προῖ εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν βαρ-
 βάρων· ὁ δὲ Δαρεῖος μαθὼν ἤδη, ὅτι ἔρχεται ὁ Ἀ-
 λέξανδρος, παρατάττει τὴν στρατιάν, ὡς εἰς μάχην·
 ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἦρχετο τεταγμένος ἐκ
 τοῦ ἐναντίου· καὶ ἀπείχον ἤδη τὰ δύο στρατόπεδα
 ἀπ' ἀλλήλων ἕως ἐξήκοντα σάδια, χωρὶς νὰ βλέ-
 πωνται ὁμῶς ἐτι· καθότι ἦσαν λόφοι τινὲς μετα-
 ξύ ἐμποδίζοντες ὁμοιβαίως τὴν θεωρίαν· καθὼς ὁ-
 μῶς ὁ Ἀλέξανδρος ἐπλησίασεν ἕως τριάκοντα σά-
 δια, ἐρχόμενος μετὰ τῆς στρατιᾶς πρὸς τοὺς λόφους,
 ἐνταῦθα ἰδὼν τοὺς βαρβάρους, ἐδάσασεν αὐτόθι τὴν
 φάλαγγα· καὶ συγκαλέσας αὐτοὺς τοὺς ἐταίρους,
 καὶ τοὺς στρατιγούς, καὶ τοὺς ταξιάρχας, καὶ τοὺς
 ἡγεμόνας τῶν συμμάχων, καὶ τῶν ξένων τῶν μισ-
 θοφόρων, ἐβουλεύετο μετ' αὐτῶν, ἂν πρέπη νὰ κι-
 νήσωσι τὴν φάλαγγα ἐκεῖθεν, οὕτως ὡς εἶχον, κα-
 θὼς οἱ περισσότεροι τὸ ἐπρόβαλον, ἢ καθὼς ὁ Παρ-
 μενίων ἐσοχάζετο βέλτιον, τότε μὲν νὰ στρατοπε-
 δεύσωσιν αὐτόθι, καὶ νὰ περιεργασθῶσι τὸν τόπον
 ἅπαντα κύκλοθεν, μήπως εἶναι τί μέρος ὑποπτον, ἢ
 κακότοπον, ἢ τάφροι, ἢ σκόλοπες πεπηγμένοι εἰς
 τὴν γῆν ἀφανεῖς· καὶ προσέτι νὰ περιεργασθῶσι
 τὰς τάξεις τῶν ἐχθρῶν ἀσφαλέστερον· καὶ νικᾷ κα-
 τὰ τοῦτο ὁ Παρμενίων μετὰ τὴν γνώμην αὐτήν· ὅθεν
 ἐστρατοπέδευσαν αὐτοῦ, καθ' ὃν τρόπον ἔμελλον νὰ
 ἔλθωσιν εἰς τὴν μάχην. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀναλαβὼν
 τοὺς ψιλοὺς, καὶ τοὺς ἐταίρους τῶν ἱππέων, πε-
 ριήρχετο κύκλῳ, περιεργαζόμενος τὸν τόπον, καθ'
 ὃν ἔμελλε νὰ γένη ἡ μάχη· ἐπανελθὼν δὲ ἐντεῦ-
 θεν, καὶ συγκαλέσας αὐτοὺς τοὺς αὐτοὺς ἡγεμόνας,
 εἶπε τοιαῦτα. Αὐτοὶ μὲν δὲν ἔχουσι χρεῖαν ἀπὸ τὴν
 τα-

τὸ λόγον· (6) ἐνταῦθα δὲ] ἴσον τῷ, ἐνταῦθα δὲ· σύ-

- τὴν τε τὴν σφῶν παρακεκλημένους, καὶ ὑπὸ τῶν
 12 πολλάκις ἤδη καλῶν ἔγων ἀποδεδειγμένων. τοὺς
 κατὰ σφῶς δὲ ἑκάστους ἐξορμᾶν ἡξίου, λοχαγόν
 τε λοχίτας, καὶ ἱλάρχην τὴν Ἴλην τὴν αὐτοῦ ἑ-
 κασον, καὶ ταξιάρχην τὰς τάξεις, τοῦς τε ἡγε-
 μόνας τῶν πεζῶν τὴν φάλαγγα, ἑκάστω τὴν αὖ
 13 ἐπιτετραμμένην· ὥς ἐν τῇδε τῇ μάχῃ οὐχ ὑπὲρ
 Κοίλης Συρίας, ἢ Φοινίκης, οὐδὲ ὑπὲρ Αἰγύπτου,
 ὥς πρόσθεν, μαχομένους, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ξυμ-
 πάσης Ἀσίας, οὐστίνως χρή ἄρχειν ἐν τῷ τότε
 14 κριθισόμενον. οὐκ οὖν τὴν ἐξ τὰ καλὰ ἐξόρμησιν
 εἰς πολλῶν ἀναγκαίαν αὐτοῖς εἶναι οἴκοθεν τοῦ-
 το ἔχουσιν· ἀλλὰ κόσμου τε ἐν τῷ κινδύνῳ, ὅπως
 τις κατ' αὐτὸν ἐπιμελήσεται, καὶ σιγῆς ἀκριβοῦς,
 ὅποτε σιγῶντας ἐπιέναι δεοί· καὶ αὖ λαμπρᾶς
 τῆς βοῆς, ἵνα ἐμδοῇσαι καλόν· καὶ ἀλαλαγμοῦ
 ὡς φοβερωτάτου, ὅποτε ἐπαλαλάξαι καιρὸς· αὖ-
 15 τοῖς τε ὅπως ὀξέως κατακούοιεν τῶν τε παραγγελ-
 λομένων, καὶ παρ' αὐτῶν αὖ ὅπως ἐς τὰς τάξεις
 16 ὀξέως παραδιδῶνται τὰ παραγγέλματα· ἔν τε τῷ
 κατ' αὐτὸν ἑκάστω καὶ τὸ πᾶν μεμνησθαι ξυγ-
 κινδυνεύον τε ἀμελουμένῳ, καὶ δι' ἐπιμελείας ἐκ-
 πουρουμένῳ ξυνορδούμενον.

ι.

νηθες αὐτῷ τὸ τοιοῦτο ὡς ἀνωτέρω· ἢ, 13. (12) καὶ
 ἱλάρχην τὴν Ἴλην] ὅπερ ἦν λοχαγὸς καὶ λόχος ἐν τοῖς
 πεζοῖς, τοῦτ' ἱλάρχης καὶ Ἴλη ἐν τοῖς ἰππικοῖς. (13) ἐν
 τῷ τότε κριθισόμενον] εὐθεῖα ἀπόλυτος λόγῳ τῶν ἀ-
 προσώπων. (14) ὅπως ἐπιμελήσεται] ἑκάστος δηλονότι
 σκοπεῖτω· τοῦτο μὲν ὀρθῶς αὐτῷ πρὸς μέλλοντα ὀρισι-
 κὸν τροπικῶς ἐπενηύκεται· μικρὸν δὲ κατωτέρω πρὸς εὐ-
 κτικόν, οἷον, ὅπως κατακούοιεν τῶν παραγγελημάτων·
 ὕστερον δὲ καὶ πρὸς ὑποτακτικόν, οὕτω, ὅπως ἐς τὰς τά-

παρακίνησιν αὐτοῦ εἰς τὸν ἀγῶνα ταύτης τῆς μά-
 χης· καθότι πρὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου παρεκινήθησαν
 ἀπὸ τὴν ἀρετῆν των, καὶ ἀπὸ τὰ πολλὰκις γενόμε-
 να ὑπ' αὐτῶν ἄξια κατορθώματα· ἀλλ' ἕκαστος ὁ-
 φεῖλει μάλιστα νὰ ἐμψυχώσῃ τοὺς ὑπ' αὐτὸν στρα-
 τιώτας, ὁ μὲν λοχαγὸς τοὺς λοχίτας, ὁ δὲ ἱλάρχης
 τὴν Ἴλιν, ὁ δὲ ταξιάρχης τὴν τάξιν, οἱ δὲ τῶν πε-
 ζῶν ἡγεμόνες τὴν φάλαγγα, ὅσον ἕκαστος μέρος ἐ-
 πέχει· καθότι αὐτὴν τὴν ἡμέραν θέλουσιν ἀγωνι-
 σθῆ, ὅχι ὑπὲρ τῆς Κοίλης Συρίας, ἢ τῆς Φοινίκης, ἢ
 τῆς Αἰγύπτου· ἀλλὰ νῦν πρόκειται ὁ ἀγὼν καὶ ἡ
 κρίσις ὑπὲρ πάσης τῆς Ἀσίας, ποῖοι θέλουσι λάβῃ
 τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς. Λοιπὸν δὲν εἶναι παντελῶς ἀ-
 ναγκασία εἰς αὐτοὺς ἡ πρὸς τὰ καλὰ παρακίνησις,
 τὸ ὅποσον ἔχουσιν ἤδη οἰκοθῆν· τοῦτο δὲ μόνον πρέ-
 πει μάλιστα νὰ φυλάξωσιν εἰς τὸν κίνδυνον, εὐτα-
 ξίαν δηλονότι ἕκαστος εἰς τὸ μέρος του, καὶ σιωπὴν
 ἀκριβῶς, ὅταν κάμῃ χρεία νὰ κινῶνται μετὰ σιγῆς·
 καὶ πάλιν μεγάλας φωνὰς, ὅταν πάλιν συμφέρῃ
 νὰ ἐμβοήσωσι· καὶ ἀλαλαγμὸν πολλὰ φρερόν, ὅ-
 ταν ἔλθῃ καιρὸς νὰ ἐπαλαλάξωσι· πρὸς τούτοις δὲ
 καὶ αὐτοὶ νὰ ἐπιμεληθῶσι νὰ δέχωνται τὰς παραγ-
 γελίας ὀξέως, καὶ εἰς τὰς τάξεις αὐτῶν νὰ τὰς πα-
 ραπέμπωσιν ἐκ τοῦ εὐθέως ὁμοίως· καὶ νὰ ἔχῃ ἕ-
 καστος εἰς τὴν μνήμην του τοῦτο, ὅτι εἰὰν παραμε-
 λήσῃ τὸ μέρος του, συγκινδεύει σὺν αὐτῷ καὶ τὸ
 ὅλον· καὶ πάλιν, εἰὰν κοπιάσῃ μετ' ἐπιμελείας εἰς
 τὴν διόρθωσιν τοῦ μέρους αὐτοῦ, συνανορθοῦται καὶ
 τὸ ὅλον ὡσαύτως.

ι.

ἔξως παραδιδῶνται τὰ παραγγέλματα, ἐκ τοῦ
 τροπικοῦ εἰς ἀποτελεσματικὸν μεταπεσόντος ἡρέμα τοῦ
 λόγου. (16) καὶ δι' ἐπιμελείας ἐκπονουμένῳ ξυνορθού-

- 1 ἰ. Ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἄλλα οὐ πολλὰ παρακα-
 λέσαστε καὶ ἀντιπαρακληθεῖς πρὸς τῶν ἡγεμό-
 νων, θάρρῶν ἐπὶ σφίσι, δειπνοποιεῖσθαι καὶ ἀ-
 2 ναπαύεσθαι ἐκέλευσε τὸν στρατὸν. Παρμενίων δὲ
 λέγουσιν, ὅτι ἀφικόμενος παρ' αὐτὸν ἐπὶ τὴν σκηνήν,
 νύκτωρ παρῆναι ἐπιθέσθαι τοῖς Πέρσiais·
 3 ἀπροσδοκήτοις τε γὰρ καὶ ἀνατεταραγμένοις, καὶ
 ἅμα ἐν νυκτὶ φοβερωτέροις ἐπιθέσθαι. Οὐ δὲ ἐκεί-
 νῳ μὲν ἀποκρίνεται (ὅτι καὶ ἄλλοι κατήκουον
 τῶν λόγων) αἰσχροὺς εἶναι κλέψαι τὴν νίκην, ἀλ-
 λά φανερώς καὶ δίχα σοφίσματος χρήναι νικῆσαι
 4 Ἀλέξανδρον. Καὶ τὸ μεγαλήγορον αὐτοῦ τοῦτο
 οὐχ ὑπέρογκον μᾶλλον τι, ἢ εὐθαρσές ἐν τοῖς κιν-
 5 δύνοις ἐφαίνετο. Δοκεῖν δ' ἔμοιγε, καὶ λογισμῶ
 ἠκριβεῖ ἐχρήσατο ἐν τῷ τοιῷδε· ἐν νυκτὶ γὰρ τοῖς
 τε ἀπαχρώνταις καὶ τοῖς ἐνδεαῖς πρὸς τὰς μάχας
 παρεσκευασμένοις, πολλὰ ἐκ τοῦ παραλόγου ζυμ-
 εῖντα, τοὺς μὲν ἔσφηλε τοὺς κρείσσονας, τοῖς
 χείροσι δὲ παρὰ τὰ ἐξ ἀμφοῖν ἐλπισθέντα τὴν
 6 νίκην παρέδωκεν, αὐτῶν τε κινδυνεύοντι τὸ πολὺ
 ἐν ταῖς μάχαις σφαλερὰ ἢ νύξ κατεφαίνετο· καὶ
 ἅμα

μενον·] ὥσει ἔλεγε, καὶ ἕκαστον τῶν ἡγεμόνων οὕτω
 γνώμης ἔχειν, ὅτι τὸ οἰκεῖον, εἴτι συμβαίη, ἀμάρτυμα
 τοῦ παντός ἀπώλεια γίνεται, ἀμελήσαντος αὐτοῦ ποι-
 εῖν τὰ προσήκοντα· καὶ πάλιν ἐπιμεληθέντος αὐτοῦ, ἐ-
 πανορθοῦνται τὸ πεπονημένον, καὶ τὸ ὅλον ἐκ τούτου
 συνανορθωθήσεται.

(1) Θάρρῶν ἐπὶ σφίσι] θάρρει ἐπὶ τούτοις, δειπνοποι-
 εῖσθαι τε καὶ ἀναπαύεσθαι ἐκέλευσε τὸν στρατὸν· οὕτω
 ἐν τῷ ἀρίστῳ κατὰ τὸν Γρονόβιον φέρεται κώδικι. (2)
 φοβερωτέροις] πλείω ἐν νυκτὶ φόβον ἔξουσι. (3) ὅτι καὶ
 ἄλλοι] διώρθασα τοῦτο ἀντὶ τοῦ, ὅτι οἱ ἄλλοι, ἐκ τοῦ

ί. Ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα παρακινήσας τοὺς ἡγεμόνας, καὶ ἀντιπαρακινήθεις καὶ αὐτὸς παρ' ἐκείνου, καὶ οὕτω θάρσύνσας εἰς τὴν ἀρετὴν αὐτῶν, ἐπρόσβαλε αὐτοὺς νὰ δειπνήσωσι, καὶ νὰ ἀναπαυθῇ ὁ στρατός· ὁ δὲ Παρμενίων, ὡς λέγουσιν, ἦλθεν εἰς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ καὶ τὸν ἐσυμβούλευε νὰ ἐπιπέσῃ ἐπάνω εἰς τοὺς Πέρσας διὰ νυκτός· καθότι οὕτω θέλει προξενήσῃ εἰς αὐτοὺς περισσώτερον φόβον, ἐν ᾧ εἶναι ἔτι τεταραγμένοι καὶ ἀπροσδόκητοι, καὶ μάλιστα ἐν νυκτί· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀπεκρίθη πρὸς ταῦτα (ἐπειδὴ ἦσαν καὶ ἄλλοι αὐτόθι, οἱ ὅποιοι ἔμελλον νὰ ἀκούσωσι τοὺς λόγους αὐτοῦ) εἶναι αἰσχρὸν εἰς ἐμὲ νὰ κλέψω τὴν νύκτα, ἀλλ' ἐν τῷ φανερῷ καὶ χωρὶς τινὸς πανουργίας πρέπει ὁ Ἀλέξανδρος νὰ νικήσῃ· ἡ δὲ μεγαλοβρῆμοσύνη αὐτῇ δὲν ἦτον ἀλαζονεία μᾶλλον, ὅσον εὐτολμία εἰς τοὺς κινδύνους· εἰς ἐμὲ δὲ φαίνεται, ὅτι ὁρθῶς ἐφέρθη ὁ Ἀλέξανδρος καὶ πολλὰ φρονίμως καὶ εἰς τὸ κίνημα ταῦτο· καθότι πολλὰ παράλογα συνέβησαν ἐν νυκτί εἰς τὰς μάχας· πολλάκις μεταξὺ τῶν δυνατωτέρων καὶ ἀδυνατωτέρων, κακῶς μὲν δηλονότι εἰς τοὺς δυνατοὺς, καλῶς δὲ εἰς τοὺς ἀδυνάτους παρὰ προσδοκίαν ἀμφοτέρων· πολλάκις νικήσαντας· καὶ εἰς αὐτὸν δὲ πολλὴν πείραν ἔχοντα τῶν ἐν ταῖς μάχαῖς κινδύνων, ἐφαίνετο ἡ νύξ· πολλά σφαλερά· προσέτι δὲ, ἂν οὐ ὁ Δαρεῖος ἐνικήθῃ πρότερον ἅπαξ, καὶ ἐνομισθῇ κατώτερος ὑπὸ πάντων, καὶ ὅτι ἔχει καὶ σθένος κατώτερον καὶ

ἀρίστου κώδικος κατὰ Γρουόβιον· ὁ δὲ νοῦς οὗτος· ἀπεκρίνατο οὕτω θάρσυνος, καὶ ἀλαζονικῶς ὁ Ἀλέξανδρος, διότι παρήσαν καὶ ἄλλοι, τῶν λόγων ἀκούοντες· οὗς τοιαύτη ἀποκρίσει ἔδει ποιῆσαι θρασυτέρους πρὸς τὸν κίνδυνον, ὑψηλῶν τοῦ φόβου αὐταῖς· ἦν δὲ ἄλλ' οὐκ καὶ

ἄμα ἡττηθέντι τε αὖθις Δαρείῳ τὴν ξυγχώρησιν
 τοῦ χείρονι ὄντι χειρόνων ἡγεῖσθαι, ἡ λαθραία τε
 7 καὶ νυκτερινὴ ἐκ σφᾶν ἐπίθεσις ἀφηρεῖτο. Εἴτε τι
 ἐκ τοῦ παραλόγου πταῖσμα σφίσι ξυμπέσοι, τοῖς
 μὲν πολεμίοις τὰ κύκλω φίλια, καὶ αὐτοὶ τῆς
 χώρας ἔμπειροι· σφεῖς δὲ ἄπειροι ἐν πολεμίοις
 τοῖς πᾶσιν, ὧν οὐ μικρὰ μῦθρα οἱ αἰχμάλωτοι ἦ-
 σαν, ξυνεπιθιγσόμενοι ἐν νυκτὶ, μὴ ὅτι πταῖσα-
 8 σιν, ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ παρὰ πολὺ νικῶντες φαίνον-
 το. Τούτων τε τῶν λογισμῶν ἔνεκα ἐπαινώ Ἀλέ-
 ξανδρον, καὶ τοῦ ἐς τὸ φανερόν ὑπερόγκου, οὐ
 μείων.

1 μᾶ. Δαρείος δὲ καὶ ὁ ξὺν Δαρείῳ στρατός, οὕτως
 ὅπως τὴν ἀρχὴν ἐτάξαντο, ἔμειναν τῆς νυκτός
 ξυντεταγμένοι· ὅτι οὔτε στρατόπεδον αὐτοῖς πε-
 ριεδέβλητο ἀκριβές, καὶ ἄμα ἐφοβοῦντο μὴ σφί-
 2 σι νύκτωρ ἐπιθῶντο οἱ πολέμιοι. Καὶ εἰπέρτι ἄλ-
 λο, καὶ τοῦτο ἐκάκωσε τοῖς Πέρσαις ἐν τῷ τότε
 τὰ πράγματα, ἡ σῆσις ἡ ξὺν τοῖς ἡ πολλῇ ὅπλοις,
 καὶ τὸ δέος, ὅτι περ φιλεῖ πρὸ τῶν μεγάλων κιν-
 δύνων γίνεσθαι, οὐκ ἐκ τοῦ παρὰ τῆς σχε-
 διασθῆν, ἀλλ' ἐν πολλοῖς πολλῶ χρόνῳ μελετη-
 θέν τε· καὶ τὰς γνώμας αὐτῶν δουλωσάμενον.
 3 Ἐτάχθη δὲ αὐτῷ ἡ στρατιὰ ὡδε· ἐάλω γὰρ ὕψε-
 ρον

τὸ οὐκ ὀλίγου φύσει φιλοκίνδυνος ὁ Ἀλέξανδρος. (6) τὴν
 ξυγχώρησιν τοῦ χείρονι ὄντι χειρόνων ἡγεῖσθαι] συγ-
 κεχωρημένον, εἴτ' οὖν δεδογμένον ἢν παρὰ πᾶσιν, ὅτι
 ὁ Δαρείος χείρων ἢν Ἀλεξάνδρου ἀρετῇ, καὶ χείρους ἢ-
 γε τοὺς ἑαυτοῦ τῶν Μακεδόνων, ὧν ἡγεῖτο Ἀλέξανδρος·
 τοῦτο γοῦν τὸ παρὰ πάντων συγκεχωρημένον, εἴτ' οὖν
 τὴν ξυγχώρησιν κατὰ τὸν συγγραφεῖα, εἴπερ ἐν νυκτὶ
 ἡ μάχη γένοιτο, οὐκ ἂν ἐξεῖναι ἔχειν τὸ βέβαιον· τὸ

καὶ ἐχρεῖον, αὐτὴν τὴν κακὴν ὑπόληψιν ἢ κρυφία καὶ
 νυκτερινὴ αὐτῶν προσβολὴ ἤθελε τὴν σιγκώσῃ· καὶ
 μάλιστα ἂν κατὰ περιστάσιν τινα παρ' ἐλπίδα ἤθελε
 συμβῇ τὶ ἐναντίον, εἰς μὲν τοὺς πολεμίους ὅλα τὰ
 κύκλῳ χωρία ἦσαν φίλια, καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἔμπει-
 ροὶ τῶν τόπων· οἱ δὲ Μακεδόνες παντάπασιν ἄπει-
 ροί, καὶ μάλιστα μεταξὺ τῶν ἐχθρῶν πανταχόθεν,
 ἐξ ὧν καὶ οἱ αἰχμάλωτοι ἦσαν ἐν μέρος μέγα, οἱ ὁ-
 ποῖοι ἐμελλόν νὰ προσβάλωσι κατ' αὐτῶν ἐν νυκτὶ,
 ὅχι μόνον ἂν ἐνικῶντο, ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν ἐφαίνοντο,
 ὅτι νικοῦν κατὰ κράτος. Διὰ ταῦτα λοιπὸν ἐπαινοῦ
 τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ ὅχι ὀλιγώτερον διὰ τὴν ἐν τῷ
 φανερῷ γενομένην καύχισιν παρ' αὐτοῦ.

ια. Οἱ δὲ Δαρεῖος, καθὼς διέταξε τὸ κράτευμα
 ἐξ ἀρχῆς, οὕτω διέμενε καὶ ὅλην τὴν νύκτα συντε-
 ταγμένος· ἐπειδὴ μὴτε στρατόπεδον εἶχεν ἀκριβῶς
 περιχαρακωμένον, καὶ ἐνταυτῷ ἐφοδεῖτο, ἵνα μὴ ὀρ-
 μήσωσι διὰ νυκτὸς κατ' αὐτοῦ οἱ πολέμιοι· τὸ ὁ-
 ποῖον καὶ τοῦτο ἔβλαψε τοὺς Πέρσας ἐν τῷ τότε πε-
 ρισσότερον ἀπὸ ἄλλοι, ἢ πολλὴ σῴσις τοῦ στρατεύ-
 ματος δηλονότι μετὰ τῶν ὀπλων, καὶ ὁ φόβος, κα-
 θὼς συνιδέει νὰ γίνηται τοῦτο πρὸ τῶν μεγάλων
 κινδύνων· φόβος λέγω οὐχὶ αὐτοσχέδιος ἐκ τῶν νῦν
 φαινομένων εὐθὺς, ἀλλ' ἐβρίζωμένος εἰς τοὺς πε-
 ρισσοτέρους ἐκ πολλοῦ χρόνου πρότερον, καὶ προ-
 κατακυριεύσας αὐτῶν τὰς καρδίας. Ἐταξε δὲ ὁ Δα-
 ρεῖος τοιοῦτοτρόπως τὸ κράτευμα· καθότι ἢ τάξις
 αὕτη

δὲ, χεῖρονι ὄντι, βέλτιον ἦν εἰς αἰτιατικὴν· ὁ δὲ ἀπέ-
 λωκεν ἀνωτέρω πρὸς τὸ ἡττηθέντι Δαρεῖω.

(2) Ἡ σῴσις ἢ ξὺν τοῖς ἢ πολλῇ ὀπλοῖς ἢ ξὺν τοῖς
 ὀπλοῖς ἢ πολλῇ· φαῦλον δὲ τὸ σχῆμα καὶ τραχύ. (2)
 οὐκ ἐκ τοῦ παραντίκα σχεδιασθέν] οὐκ ἐξ ὧν ἐν τῷ πα-

ρον ἢ τάξις, ἣν τινα ἔταξε Δαρεΐος, γεγραμμένῃ.
 4 ὡς λέγει Ἀριστόβουλος. Τὸ μὲν εὐώνυμον αὐτοῦ
 κέρας οἵ τε Βάκτριοι ἵππεῖς εἶχον, καὶ ἔξιν τούτοις
 Δάαι, καὶ Ἀραχῶται· ἐπὶ δὲ τούτοις Πέρσαι· ἔτε-
 τάχατο, ἱππεῖς τε ὁμοῦ καὶ πεζοὶ ἀναμεμιγμέ-
 νοι, καὶ Σούσιοι ἐπὶ Πέρσαις, ἐπὶ δὲ Σουσίῳι
 Καδούσιοι. Αὕτη μὲν ἡ τοῦ εὐωνύμου κέρας, ἐς
 τε ἐπὶ τὸ μέσον τῆς πάσης φάλαγγος, τάξις ἦν.
 5 Κατὰ δὲ τὸ δεξιόν, οἵ τε ἐκ Καίλης Συρίας, καὶ
 οἱ ἐκ τῆς μέσης τῶν ποταμῶν ἔτετάχατο· καὶ
 Μῆδοι ἔτι κατὰ τὸ δεξιόν· ἐπὶ δὲ, Παρθυαῖοι καὶ
 Σάκαι· ἐπὶ δὲ, Τάπουροι καὶ Ὑρκάνιοι· ἐπὶ δὲ, Ἀλ-
 βανοὶ καὶ Σακεσίνοι· οὗτοι μὲν ἔς τε ἐπὶ τὸ μέ-
 6 σον τῆς πάσης φάλαγγος. Κατὰ τὸ μέσον δὲ
 ἦν βασιλεὺς Δαρεΐος, οἵ τε συγγενεῖς τοῦ βα-
 σιλέως ἔτετάχατο, καὶ οἱ μηλοφόροι Πέρσαι,
 καὶ Ἰνδοὶ, καὶ Κᾶρες οἱ ἀνάσπασσι καλούμενοι,
 7 καὶ οἱ Μάρδοι τοξόται. Οὐξιοὶ δὲ, καὶ Βαβυλώ-
 νιοι, καὶ οἱ πρὸς τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, καὶ Σιτα-
 8 κινοὶ, ἐς βάθος ἐπιτεταγμένοι ἦσαν. Προετατά-
 χατο δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ εὐωνύμου, κατὰ τὸ δεξιόν
 τοῦ Ἀλεξάνδρου, οἵ τε Σκύθαι ἱππεῖς, καὶ τῶν Βακ-
 τριανῶν ἐς χιλίους, καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα ἐ-
 9 κατόν. Οἱ δὲ ἐλέφαντες ἔζησαν κατὰ τὴν [Δαρεΐου]
 ἴλην τὴν βασιλικὴν, καὶ ἄρματα ἐς πεντήκοντα
 τοῦ

ρούτι ἑώρων, γενόμενον, ἀλλ' ἐξ ὧν πρότερον ἔπαθον οἱ
 πλείους, ἵπποσπεφυκὸς καὶ τὰς γνώμας σφῶν ἐκ πολλοῦ
 δολωσάμενον. (5) ἐπὶ δὲ] συνεφέλκει ἡ πρόθεσις τὸ
 πτωτικόν· οὕτω καὶ τῷ α', γ', 2. (6) οἱ μηλοφό-
 ροι Πέρσαι] τῶν σωματοφυλάκων τοῦ μεγάλου ἦσαν βα-
 σιλέως οἱ μηλοφόροι, ἐκ τοῦ μῆλου ἐν ταῖς δόρασι σφῶν
 αὐτῶν φέρειν, φασίν, οὕτω καλούμενοι· Ἀθήν. βιβλ.

αὕτη ἔπεσεν ἔπειτα εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ἀλεξάνδρου
 γεγραμμένη, ὡς λέγει ὁ Ἀριστόβουλος. Τὸ μὲν ἄρι-
 σερόν πτερόν αὐτοῦ εἶχον οἱ Βάκτριοι ἵππεῖς, καὶ
 μετὰ τούτων οἱ Δάραι, καὶ Ἀραχωῖται· μετὰ τού-
 τους δὲ ἦσαν τεταγμένοι οἱ Πέρσαι, ἵππεῖς καὶ πε-
 ζοὶ ὁμοῦ ἀναμεμιγμένοι, καὶ μετὰ τοὺς Πέρσας οἱ
 Σούσιοι, καὶ μετὰ τοὺς Σουσίους αὖθις οἱ Καδού-
 σιοι· καὶ αὕτη μὲν ἦτον ἡ τάξις ἀπὸ τὰ εὐώνυμον
 κέρας μέχρι τοῦ μέσου συμπάσης τῆς φάλαγγος.
 Εἰς δὲ τὸ δεξιὸν πτερόν αὖθις ἦσαν συντεταγμένοι
 οἱ ἐκ τῆς Κοίλης Συρίας, καὶ τῆς ἄλλης ὁμοῦ ἐκ τῆς
 Μεσοποταμίας στρατεύσαντες, καὶ πρὸς τούτοις κα-
 τὰ τὸ μέρος αὐτὸ ἐτάχθησαν καὶ οἱ Μῆδοι· μετὰ
 τούτους δὲ Παρθυαῖοι, καὶ Σάκαι· ἔπειτα δὲ Τά-
 πυροὶ καὶ Ὑρκάνιοι· μετὰ ταῦτα δὲ οἱ Ἀλβανοὶ καὶ
 Σακεσῖναι· καὶ οὗτοι μὲν ἔφθασαν αὖθις ἕως τοῦ μέ-
 σου συμπάσης τῆς φάλαγγος· εἰς δὲ τὸ μέσον αὐ-
 τὸ, καὶ ὁ μέρος ἔλαβε τάξιν καὶ ὁ Δαρεῖος, οἱ συγ-
 γενεῖς τοῦ βασιλέως, καὶ οἱ Πέρσαι οἱ μηλοφόροι,
 καὶ οἱ Ἰνδοὶ, καὶ οἱ Κάραι οἱ ἀνάσπαστοι καλούμενοι,
 καὶ οἱ Μάρδοι τοξόται· οἱ δὲ Οὐξιοὶ αὖθις, καὶ οἱ
 Βαβυλώνιοι, καὶ οἱ Εὐρυθροθαλασσίται, καὶ Σιτακι-
 νοὶ συνετάχθησαν ὀπισθεν κατὰ βάθος· ἔμπροσθεν
 δὲ τοῦ ἀρισεροῦ πρὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸ δεξιὸν ἦ-
 σαν προτεταγμένοι οἱ Σκύθαι ἵππεῖς, καὶ ἕως χί-
 λιοι ἐκ τῶν Βακτριανῶν, καὶ ἑκατὸν ἄρματα δρεπα-
 νιφόρα· οἱ δὲ ἐλέφαντες ἐτάχθησαν πλησίον τῆς
 βασιλικῆς τάξεως τοῦ Δαρείου, καὶ πεντήκοντα ἄρ-
 ματα. Εἰς δὲ τὸ δεξιὸν αὖθις ἐτάχθησαν ἔμπροσθεν
 οἱ

12. (6) οἱ ἀνάσπαστοι Κάραι] ὅρα ἀνωτέρω· ἡ, 9.
 (9) κατὰ τὴν Δαρείου ἴλην τὴν βασιλικὴν] μήτι γραπ-
 τοῦ οὗτω, κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρου ἴλην; οὐδαμῇ γὰρ

- Τοῦ δὲ δεξιοῦ οἵ τε Ἀρμενίων καὶ Καππαδοκῶν ἰπ-
 πεῖς προστετάχατο, καὶ ἄρματα ὄρεπανιφόρα πεν-
 10 τήκοντα. Οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ μισθοφόροι παρὰ Δα-
 ρεῖον τε αὐτὸν ἐκατέρωθεν, καὶ τοὺς ἅμα αὐτῷ
 Πέρσας, κατὰ τὴν φάλαγγα αὐτὴν τῶν Μακεδό-
 νων, ὡς μόνοι δὴ ἀντίρροποι τῇ φάλαγγι, ἐτάχ-
 11 θησαν. Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἡ στρατιὰ ἐκοσμήθη ὣδε. Τὸ
 μὲν δεξιὸν αὐτῷ εἶχον τῶν ἰππέων οἱ ἐταῖροι, ὧν
 προστέτακτο ἡ Ἴλι ἡ βασιλική, ἧς Κλεῖτος ὁ Δρα-
 12 πίδου Ἰλάρχης ἦν. Ἐπὶ δὲ ταύτῃ, ἡ Γλαυκίου Ἰ-
 λι· ἐχομένη δ' αὐτῆς, ἡ τοῦ Ἀρίστωνος· ἐπὶ δὲ,
 ἡ Σωπόλιδος τοῦ Ἑρμοδώρου· ἐπὶ δὲ, Ἡρακλείδου
 τοῦ Ἀντιόχου· ἐπὶ ταύτῃ δὲ, ἡ Δημητρίου τοῦ
 Ἀλθαϊμένους· ταύτης δὲ ἐχομένη, ἡ Μελεάγρου
 τελευταία δὲ τῶν βασιλικῶν ἰλῶν, ἧς Ἡγέλοχος
 13 ὁ Ἴπποκράτου Ἰλάρχης ἦν. Συμπάσης δὲ τῆς ἰπ-
 που τῶν ἐταίρων Φιλώτας ἦρχεν ὁ Παρμενίωνος.
 14 Τῆς δὲ φάλαγγος τῶν Μακεδόνων ἐχόμενον τῶν
 ἰππέων πρῶτον τὸ ἄγχιμα ἐτέτακτο τῶν Ὑπασπι-
 σῶν, καὶ ἐπὶ τούτῳ οἱ ἄλλοι Ὑπασπισταί· ἡγεῖτο
 15 δὲ αὐτῶν Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος· τούτων δὲ ἐ-
 χομένη ἡ Κοῖνου τοῦ Πολεμοκράτους τάξις ἦν·
 μετὰ δὲ τούτους, ἡ Περδίκκου τοῦ Ὀρόντου, ἐπει-
 τα ἡ Μελεάγρου τοῦ Νεοπτολέμου· ἐπὶ δὲ, ἡ Πο-
 λυπέρχοντος τοῦ Σιμμίου· ἐπὶ δὲ, ἡ Ἀμύντου
 16 τοῦ Φιλίππου· ταύτης δὲ ἡγεῖτο Σιμμίας, ὅτι
 Ἀμύντας ἐπὶ Μακεδονίας ἐς ξυλλογὴν στρατίας ἐ-
 17 σαλμένος ἦν· τὸ δὲ εὐώνυμον τῆς φάλαγγος τῶν
 Μα-

ἄλλοσέ τι βασιλικῆς Ἰλῆς Δαρείου ἐμνήσθη ὁ συγγρα-
 φεύς· Ἀλεξάνδρου δὲ εἶναι ταύτην πολλαχῇ εἴρηται καὶ
 ἄλλοθι, ἀλλὰ καὶ μικρὸν κατωτέρω, 11. καὶ 13, 3 καὶ
 17, 1. τοῦτο καὶ Γρονόβιον εἰς ἀμφιβολίαν ἔθηκεν.

οἱ ἰππεῖς τῶν Καππαδοκῶν καὶ τῶν Ἀρμενίων καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα πεντήκοντα· οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ μισθοφόροι ἐτάχθησαν ἑκατέρωθεν τοῦ Δαρείου καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ τεταγμένων Περσῶν, ἀπέναντι τῆς φάλαγγος τῶν Μακεδόνων, ὥς μόνοι αὐτοὶ ὄντες ἀντάξιοι τῆς Μακεδονικῆς φάλαγγος· καὶ οὕτως μὲν ἐτάχθη σύμπασα ἡ στρατιὰ τοῦ Δαρείου. Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου ἐξ ἐναντίας ἐτάχθη τοιοιτοτρόπως· εἰς μὲν τὸ δεξιὸν ἦσαν οἱ ἑταῖροι ἰππεῖς· τῶν ὁποίων προτεταγμένον ἦτον τὸ βασιλικὸν τάγμα· τοῦ ὁποίου ἄρχων ἦτον ὁ Κλεῖτος ὁ υἱὸς τοῦ Δρωπίδου· μετὰ τοῦτο δὲ, τὸ τάγμα τοῦ Γλαυκίου· πλησίον δὲ, τούτου, τὸ τάγμα τοῦ Ἀρίσωνος· μετὰ τοῦτο δὲ τὸ τοῦ Σωπόλιδος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἑρμοδάρου· ἐκ τούτου δὲ τοῦ Ἡρακλείδου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀντιόχου· ἔπειτα δὲ, τὸ τοῦ Δημητρίου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀλθαίμενους· ἐκ δὲ τούτου, τὸ τοῦ Μελεάγρου· καὶ τελευταῖον πάντων τῶν βασιλικῶν ταγμάτων ἦτον τὸ τοῦ Ἡγελάχου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰπποκράτους· ἐπάνω δὲ εἰς ὅλα τὰ ἰππικὰ ταῦτα τάγματα τῶν ἑταίρων ἦτον ἄρχων ὁ Φιλώτας ὁ υἱὸς τοῦ Παρμενίωνος· Ἀκολουθοῦσε δὲ ἐντεῦθεν τῶν Μακεδόνων ἡ φάλαγξ· τῆς ὁποίας πρῶτον ἐτάχθη τὸ ἄγχιμα τῶν ὑπασπιστῶν· καὶ ἐξῆς τούτων οἱ ἄλλοι ὑπασπισταί· τῶν ὁποίων ἡγεμῶν ἦτον ὁ Νικάνωρ ὁ υἱὸς τοῦ Παρμενίωνος· ἐξῆς δὲ τούτων τὸ τάγμα τοῦ Κοῖνου τοῦ υἱοῦ τοῦ Πολεμοκράτους· μετὰ τούτους δὲ τὸ τοῦ Περδίκκου τοῦ υἱοῦ τοῦ Οὔροντου· ἔπειτα δὲ, τὸ τοῦ Μελεάγρου τοῦ υἱοῦ τοῦ Νεοπτολέμου· μετὰ ταῦτα δὲ, τὸ τοῦ Πολυτέρχοντος τοῦ υἱοῦ τοῦ Σιμμίου· καὶ μετὰ τοῦτο τὸ τοῦ

Ἀ-
 ἄλλως γὰρ τοὺς περὶ τὸν Δαρεῖον ἀνάγκη εἶναι, οἷον
 μηλοφόρους, καὶ Κάρκας καὶ τλ. ὅς μιν μικρὸν κατωτέρω,
 τοὺς ἅμα, φησὶν, αὐτῷ Πέρσας, κούχι ἴλην βασιλικήν.

- Μακεδόνων ἡ Κρατεροῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου τάξεις
 εἶχε, καὶ αὐτὸς Κρατερὸς ἐξῆρχε τοῦ εὐωνύμου τῶν
 πεζῶν, καὶ ἱππεῖς ἐχόμενοι αὐτοῦ οἱ ξύμμαχοι,
 18 ὧν ἡγεῖτο Ἑριγύσιος ὁ Λαρίχου. Τούτων δὲ ἐχόμε-
 νοι ὡς ἐπὶ τὸ εὐωνυμον κέρας οἱ Θεσσαλοὶ ἱππεῖς,
 19 ὧν ἦρχε Φίλιππος ὁ Μενελάου. Σὺμπαν δὲ τὸ εὐώ-
 νυμον ἡγε Παρμενίων ὁ Φιλώτα, καὶ ἀμφ' αὐτὸν
 οἱ τῶν Φαρσιγλίων ἱππεῖς οἱ κράτιστοί τε καὶ πλεῖ-
 στοι τῆς Θεσσαλικῆς ἵππου ἀνεσρέφαντο.
 1 β'. Ἡ μὲν ἐπὶ μετώπου τάξις Ἀλεξάνδρῳ ὥδ' εἰ-
 κεκόσμητο. Ἐπέταξε δὲ καὶ δευτέραν τάξιν, ὡς
 2 εἶναι τὴν φάλαγγα ἀμφίσομον· καὶ παρήγγελλτο
 τοῖς ἡγεμόσι τῶν ἐπιτεταγμένων, εἰ κυκλουμέ-
 νους τοὺς σφῶν πρὸς τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος
 κατίδοιεν, ἐπιστρέψαντας ἐς τὸ ἔμπαιον δεχέσθαι
 τοὺς βαρβάρους· ἐς ἐπικαμπὴν δὲ, εἴπου ἀνάγκη
 καταλαμβάνοι, ἢ ἀναπτύξαι ἢ ξυγκλεῖσαι τὴν
 3 φάλαγγα. Κατὰ μὲν τὸ δεξιὸν κέρας ἐχόμενοι
 τῆς βασιλικῆς ἴλης τῶν Ἀγριάνων ἐτάχθησαν οἱ
 ἡμίσεις, ὧν ἡγεῖτο Ἀτταλος, καὶ μετὰ τούτων
 οἱ Μακεδόνες οἱ τοξόται, ὧν Βρίσων ἦρχεν· ἐχό-
 μενοι δὲ τῶν τοξοτῶν, οἱ ἀρχαῖοι καλούμενοι ξέ-
 4 νοι, καὶ ἄρχωντούτων Κλέανδρος. Προετάχθησαν
 δὲ τῶν τε Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν οἷτε πρό-
 δρομοι ἱππεῖς καὶ οἱ Παῖονες, ὧν Ἀρέτας καὶ Ἀ-
 ρίρων ἡγοῦντο. Σὺμπάντων δὲ προτεταγμένοι ἦ-
 5 σαν οἱ μισθοφόροι ἱππεῖς, ὧν Μενίδας ἦρχε. Τῆς
 δὲ βασιλικῆς ἴλης καὶ τῶν ἄλλων ἐταίρων προτεί-
 τα·

(2) Καὶ παρήγγελλτο τοῖς ἡγεμόσι] διώρδεται μοι
 τοῦτο ἀντὶ τοῦ, παρηγγέλλετο, ἐκ τοῦ ἀρίστου κἀδίκου
 κατὰ τὸν Γρονόβιον. (3) οἱ ἀρχαῖοι καλούμενοι ξένοι]
 οἱ ἐκ Μακεδονίας ἔτι μετὰ Ἀλεξάνδρου συστρατεύσαν-

Ἀμύντου τοῦ υἱοῦ τοῦ Φιλίππου· ἡγεμῶν ὅμως τοῦ-
του κατὰ τὸ παρὸν ἦτον ὁ Σιμμία· καθότι ὁ Ἀ-
μύντας εἶχε σαλῇ εἰς τὴν Μακεδονίαν νὰ στρατολογή-
σῃ· τὸ δὲ ἄριστον τῆς φάλαγγος αὐτοῦ τῶν Μακε-
δόνων τὸ εἶχε τὸ τάγμα τοῦ Κρατεροῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ
Ἀλεξάνδρου· ὅς τις ἦτον ἄρχων αὐτόθι καὶ παντὸς
τοῦ πεζικοῦ· καὶ πλυσίον αὐτοῦ ἦσαν οἱ ἵππεῖς τῶν
συμμάχων· τῶν ὁποίων ἄρχων ἦτον ὁ Ἐριγυῖος ὁ
υἱὸς τοῦ Λαρίχου· ἐξῆς δὲ τούτων ἦσαν τεταγμένοι
κατὰ τὸ ἄριστον οἱ Θετταλοὶ ἵππεῖς· τῶν ὁποίων ἡ-
γεμῶν ἦτον ὁ Φίλιππος ὁ υἱὸς τοῦ Μενελάου· σύμ-
παντος δὲ τοῦ ἀριστεροῦ στρατιγὸς διορίσθη ὁ Παρμε-
νίων ὁ υἱὸς τοῦ Φιλώτα· καὶ περὶ αὐτὸν συμφερόμε-
νοι ἦσαν οἱ Φαρσῆλιοι ἵππεῖς οἱ πλέον δυνατοὶ καὶ
πολλοὶ ἐκ τῶν ἱππέων τῶν Θεσσαλῶν.

ιβ'. Καὶ ἡ μὲν τάξις τοῦ Ἀλεξάνδρου κατὰ τὸ
μέτωπον οὕτως ἐτάχθη· ἐτάξεν ὅμως καὶ ὀπισθεν
ἄλλην τάξιν διὰ νὰ εἶναι ἡ φάλαγξ ἀμφίστομος· καὶ
ἔδωκε προσαγὴν εἰς τοὺς ἡγεμόνας τῶν ὀπισθεν τε-
ταγμένων, εἰάν ἴδωσι τοὺς Πέρσας νὰ κυκλώνωσιν
αὐτοὺς ἐκ πλαγίου, νὰ ἐπιστρέψωσιν εὐθύς πρὸς αὐ-
τοὺς, καὶ νὰ ἐναντιωθῶσιν· ἐπειδὴ ὅμως ἐμελλεν
ἴσως νὰ ἀναγκαθῇ καὶ νὰ ἀναπτύξῃ ποτὲ τὴν φά-
λαγγα, ἢ νὰ τὴν συγκλείσῃ κατὰ τὴν χρεῖαν, διὰ
τοῦτο ἐτάξεν ὡς πρὸς κύκλωσιν ἐκ πλαγίου κατὰ
μὲν τὸ δεξιὸν πλυσίον τοῦ βασιλικοῦ τάγματος,
τοὺς ἡμίσεις τῶν Ἀγριάνων· τῶν ὁποίων ἡγεμῶν
ἦτον ὁ Ἀτταλος, καὶ μετὰ τούτων τοὺς τοξότας
τῶν Μακεδόνων· τῶν ὁποίων ἄρχων ἦτον ὁ Βρίσων·
μετὰ δὲ τούτους τοὺς ξένους τῶν τοξοτῶν τοὺς κα-
λου-

τες· πρὸς διαφορὰν τῶν νέων ξένων· οὓς διαβάς ἤδη εἰς
τὴν Ἀσίαν συνελέξατο.

τεταγμένοι ἦσαν τῶν τε Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξο-
 τῶν οἱ ἡμίσεες, καὶ οἱ Βαλάκρου ἀκοντισταί· οὗτοι
 6 κατὰ ἄρματα δρεπανιφόρα ἐτετάχατο. Μενίδῳ δὲ
 καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν παρήγγελτο, εἰ περιῖππεύοιεν
 οἱ πολέμιοι τὸ κέρας σφῶν, εἰς πλαγίους ἐμβάλ-
 λειν αὐτοὺς ἐπικάμψαντας. Τὰ μὲν ἐπὶ τοῦ δε-
 7 ξιοῦ κέρας οὕτως ἐτέτακτο Ἀλεξάνδῳ. Κατὰ δὲ τὸ
 εὐώνυμον εἰς ἐπικαμπὴν οἷτε Θρᾷκες ἐτετάχα-
 το, ὧν ἠγεῖτο Σιτάλκης, καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ ξύμ-
 μαχοι ἱππεῖς, ὧν ἦρχε Κοίρανος. Ἐπὶ δὲ, οἱ Οδρύ-
 σαι ἱππεῖς, ὧν ἠγεῖτο Ἀγάδων ὁ Τυρίμμη. Συμ-
 8 πάντων δὲ ταύτῃ προετάχθη ἡ ξενικὴ ἵππος ἡ τῶν
 μισθοφόρων, ὧν Ἀνδρόμαχος ὁ Γέρωνος ἦρχε. Ἐ-
 πὶ δὲ τοῖς σκευοφόροις, οἱ ἀπὸ Θράκης πεζοὶ εἰ
 9 φυλακὴν ἐτάχθησαν. Ἡ πᾶσα δὲ στρατιὰ Ἀλεξάν-
 δρου, ἱππεῖς μὲν εἰς ἑπτακισχιλίους, πεζοὶ δὲ ἀμ-
 φι τὰς τέσσαρας μυριάδας.

1 ἰγ'. Ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη τὰ στρατόπεδα ἐγίγνετο,
 αἰρθεὶς Δαρεῖός τε, καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν, οἷτε μίλο-
 φόροι Πέρσαι, καὶ Ἰνδοὶ, καὶ Ἀλβανοὶ, καὶ Κῆ-
 ρες οἱ ἀνάσπασαι, καὶ οἱ Μάρδοι τοξόται κατ' αὐ-
 τὸν Ἀλεξάνδρου τεταγμένοι, καὶ τὴν Ἰλνὴν τὴν βα-
 2 σιλικὴν. Ἦγε δὲ ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τὸ αὐτοῦ Ἀλέ-
 ξάνδρος μάλλον, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντιπαρήγουν, ὡ-
 περφαλαγγοῦντες εἰς πολὺ ἐπὶ τῷ σφῶν εὐώνυ-
 3 μῳ. Ἦδη τε οἱ τῶν Σκυθῶν ἱππεῖς παριππεύον-
 τες ἤπτοντο τῶν προτεταγμένων τῆς Ἀλεξάνδρου
 τάξεως· καὶ Ἀλεξάνδρος ἐτι ὁμοῦ ἦγεν ἐπὶ δόρυ
 καὶ

(2) Εἰς πολὺ] ἐν δὲ τῷ ἀρίστῳ κώδικι, πολὺ, φέρ-
 ται κατὰ τὸν Γερουόβιον. (x) ἐπὶ δόρυ ἦγε] ἴσως δι-
 γραπτέον ἐπ' ἀσπίδα· ἐν γὰρ ταῖς μάχαις τὴν ἀριστερὰν
 οἱ στρατιῶται φέλουσι προτείεντι πρὸς τοὺς ἐχθρούς, καὶ

λουμένους ἀρχαίους· τῶν ὁποίων ἄρχων ἦτον ὁ Κλέανδρος· πρὸ δὲ τῶν Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν ἐτάχθησαν ἔμπροσθεν οἱ πρόδρομοι ἵππεῖς καὶ οἱ Παίονες· τῶν ὁποίων ἡγεμόνες ἦσαν ὁ Ἀρέτας καὶ ὁ Ἀρίφων· συμπάντων ὁμῶς τούτων προτεταγμένοι ἦσαν οἱ μισθοφόροι ἵππεῖς· τῶν ὁποίων ἡγεμὼν ἦτον ὁ Μενίδας· πρὸ δὲ τοῦ βασιλικοῦ τάγματος καὶ τῶν ἄλλων ἐταίρων ἦσαν προτεταγμένοι οἱ ἡμίσεις τῶν Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν, καὶ πρὸς τούτοις οἱ ἀκοντισαὶ τοῦ Βαλάκρου· καὶ οὗτοι ἐτάχθησαν ἀπ' ἐναντίας ὀρεπανηφόρων τινῶν ἁρμάτων· εἰς δὲ τὸν Μενίδα καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἐδόθη προσαγῆ παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, εἴαν ἴδωσι τοὺς ἐχθροὺς νὰ περιέλθωσι τὸ πτερόν αὐτῶν ὡς εἰς κύκλωσιν, εὐθὺς νὰ ἐπιστρέψουν ἐκ τοῦ ἐναντίου, καὶ νὰ ὀρμήσωσιν ἐκ τοῦ πλαγίου ἐναντίον αὐτῶν· καὶ οὕτως μὲν εἶχεν ἡ τάξις αὕτη κατὰ τὸ δεξιόν. Εἰς δὲ τὸ ἀριστερὸν αὐθις διωρίσθησαν ὡς εἰς κύκλωσιν οἱ Θρᾷκες, τῶν ὁποίων ἡγεμὼν ἦτον ὁ Σιτάλκης· ἔπειτα δὲ οἱ ἵππεῖς τῶν συμμάχων, τοὺς ὁποίους ἐδιοικοῦσεν ὁ Κοίρανος· μετὰ τούτους δὲ ἦσαν οἱ Οὔδρύσαι ἵππεῖς, τοὺς ὁποίους ἐδιοικοῦσεν ὁ Ἀγάθων ὁ υἱὸς τοῦ Τυρίμματος· πρὸ πάντων δὲ τούτων ἐτάχθησαν οἱ ξένοι ἵππεῖς οἱ μισθοφόροι, τῶν ὁποίων ἡγεμὼν ἦτον ὁ Ἀνδρόμαχος ὁ υἱὸς τοῦ Γέρωνος· εἰς δὲ τὰ σκευοφόρα ἐτάχθησαν πρὸς φύλαξιν αὐτῶν οἱ ἐκ τῆς Θράκης πεζοὶ· τὸ δὲ πλῆθος τῆς στρατιᾶς τοῦ Ἀλεξάνδρου συνεποσούτο ἱππικὸν μὲν ἑπτὰ χιλιάδες, πεζικὸν δὲ περὶ πούτεσσαράκοντα χιλιάδες.

ιγ'. Καθὼς δὲ ἦλθον ἀπ' ἐναντίας ἑκάτερα τὰ στρατόπεδα, ἐφάνη ὁ Δαρεῖος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν, οἱ μηλοφόροι Πέρσαι, καὶ οἱ Ἰνδοὶ, καὶ οἱ Ἀλβανοὶ, καὶ οἱ Κῆρες οἱ ἀνάσπασοι, καὶ οἱ Μάρδοι τοξόται· σύμπαντες οὗτοι τεταγμένοι ἀπέναντι τοῦ βασι-

καὶ ἐγγυὺς ἦν τοῦ ἐξαλλάσσειν τὸν ὠδοπεποιημέ-
 4 νον πρὸς τῶν Περσῶν χώρον. Ἐνθα δὲ δέισας Δα-
 ρεῖος, μὴ προχωρησάντων εἰς τὰ οὐχ ὀμαλὰ τῶν
 Μακεδόνων, ἀχρεῖα σφίσι γένηται τὰ ἄρματα,
 κελεύει τοὺς προτεταγμένους τοῦ εὐωνύμου πε-
 ριῖππεύειν τὸ κέρας τὸ δεξιὸν, ἣ Ἀλέξανδρος ἤ-
 5 γγε, τοῦ μηκέτι προσωτέρω αὐτοὺς ἐξάγειν τὸ κέ-
 ρας. Τούτου δὲ γενομένου, Ἀλέξανδρος ἐμβάλ-
 λειν κελεύει εἰς αὐτοὺς τοὺς μισθοφόρους ἱπ-
 πέας, ὧν ἠγεῖτο Μενίδας· ἀντεκδραμόντες δὲ
 ἐπ' αὐτοὺς οἵ τε Σκύθαι ἱππεῖς, καὶ τῶν Βακτρίων
 οἱ ξυντεταγμένοι τοῖς Σκύθαις, ἐκθλίβουσιν ὀλί-
 6 γους ὄντας πολλὰ πλείονες. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς
 περὶ Ἀρέταντε Παίονας καὶ τοὺς ξένους ἐμβαλεῖν
 τοῖς Σκύθαις ἐκέλευσε· καὶ ἐκκλίγουσιν οἱ βάρ-
 7 βαροι. Βάκτριοι δὲ οἱ ἄλλοι πελάσαντες τοῖς Παίο-
 σί τε καὶ ξένοις, τοὺς τε σφῶν φεύγοντας ἤδη
 ἀνέτρεψαν εἰς τὴν μάχην, καὶ τὴν ἵππομαχίαν ξυ-
 8 σῆναι ἐποίησαν· καὶ ἐπιπτον μὲν πλείονες τῶν
 Ἀλεξάνδρου, τῶν τε πλήθει τῶν βαρβάρων βιαζό-
 μενοι, καὶ ὅτι αὐτοῖτε οἱ Σκύθαι καὶ οἱ ἵπποι αὐ-
 τοῖς

μάλις ἐπιδᾶν ἢ φάλαγγε ἢ πυκνοτάτῃ· διὸ ὅταν πα-
 ραγγεῖλῃ ὁ στρατηγὸς τὸ, ἐπ' ἀσπίδα, οὐδὲν ἢ τοῦτο
 δηλοῖ, ἵνα τὸν ἀριστερὸν ὤμον προτείναντες εἰς τοῦμπροσ-
 20 ζεν, πυκνότεροι γένωνται· ὁ δ' οὖν Ἀλέξανδρος ἤδη ἄ-
 γων πρὸς τὸ δεξιὸν, δῆλον ὅτι τὸν ἀριστερὸν ὤμον πρὸς
 τοὺς πολεμίους εἶχε τετραμμένον, ἐπ' ἀσπίδα δηλονότι·
 τὸ δὲ ἐπὶ δόρυ αὖ εἴη τῶναντίον, ὅτε τὴν δεξιὰν πρὸς
 τοὺς ἐναντίους θέοι ἐπικλίνει· ὅρα καὶ βιβλ. α'. σ'. 12.
 καὶ Ἀρρίαν. τακτ. κεφ. 30. (3) τὸν ὠδοπεποιημένον]
 ὅρα αὐατέρω· ἢ. 13. (7) τοὺς τε σφῶν ἀνέτρεψαν εἰς
 τὴν μάχην] ἀναλαβόντες τοὺς ἐαυτῶν φεύγοντας ἤδη,

Λικοῦ τάγματος πρὸς αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπλάγιαζεν ὀλίγοντι, προχωρῶν πρὸς τὸ δεξιόν του πτερόν, καὶ οἱ Πέρσαι αὐτῷ ἐξ ἐναντίας ἐκτείνοντο καὶ αὐταὶ πρὸς τὸ ἄρισερόν των, ἐξέχοντες περὶ πολὺ ἀπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸ δεξιόν· καὶ ἐνταῦθα οἱ ἱππεῖς τῶν Σκυθῶν κινηθέντες ὀλίγον, ἔφθανον τοὺς προτεταγμένους εἰς τοῦ Ἀλεξάνδρου τὴν τάξιν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπροχώρει πρὸς τὰ πλάγια ἔτι, ἔχων τὸν ἄρισερόν ὡμον πρὸς τοὺς ἐναντίους· καὶ σχεδὸν εἶχε φθάσῃ νὰ περάσῃ ὅλον τὸν τόπον ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ὁ Δαρεῖος εἶχεν ἐξομαλίσῃ· ἐντεῦθεν φοβήσας ὁ Δαρεῖος, μήπως προχωρήσωσιν οἱ Μακεδόνες εἰς τὰ ἀνώμαλα μέρη, καὶ ἐντεῦθεν ἀποδῶσιν τὰ ἄρματα αὐτοῦ ἄχρηστα τὰ ὄρεπα νηφώρα, ἔδωκεν εὐθὺς προσαγῆν εἰς τοὺς προτεταγμένους κατὰ τὸ ἄρισερόν, νὰ κυκλώσωσι τὸ δεξιόν τῶν ἐναντίων, καθ' ὃ μέρος ἐπροχώρει ὁ Ἀλέξανδρος, διὰ νὰ μὴν ἐκτανθῇ περαιτέρω· τούτου δὲ γενόμενου, προσάξει ὁ Ἀλέξανδρος εὐθὺς τοὺς μισθοφόρους ἱππεῖς, τῶν ὁποίων ἡγεμῶν ἦτον ὁ Μενίδας, νὰ ὤρμησῶσι κατ' αὐτῶν· ἀντεξορμήσαντες ὁμῶς καὶ οἱ Σκύθαι ἐκ τοῦ ἐναντίου, καὶ μετὰ τούτων οἱ συντεταγμένοι ἐκ τῶν Βακτρίων, καὶ ὄντες πολὺ περισσότεροι, ἔξωσαν αὐτοὺς ὄντας ὀλιγωτέρους· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπρόσαξε τὸν Ἀρέταν νὰ ὀρμήσῃ κατὰ τῶν Σκυθῶν μετὰ τοὺς Παίονας καὶ τοὺς ξένους· καὶ ἐνταῦθα τρέπονται οἱ βάρβαροι εἰς φυγὴν· ἀλλ' οἱ ἄλλοι Βάκτριοι αὐτῷ ἐφορμήσαντες πρὸς τοὺς Παίονας καὶ τοὺς ξένους, καὶ ἀναλαβόντες τοὺς οἰκείους ἤδη φεύγοντας, ἐπέσρεψαν πάλιν πρὸς τὴν μάχην ὀπίσω, καὶ ἱππομαχίαν αὐτοῦ συνεκρότησαν· εἰς τὴν ὁποίαν ἐφρονεύοντο περισσότεροι ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Ἀλεξάνδρου· καθότι καὶ οἱ Σκύθαι καὶ οἱ ἱππῆς αὐτῶν ἦσαν πεφραγμένοι εἰς φύλαξιν μετὰ περισσοτέ-

- τοῖς ἀκριθέσσερον ἐς φυλακὴν πεφραγμένοι ἦσαν.
 9 Ἀλλὰ καὶ ὥς τάς τε προσβολὰς αὐτῶν ἐδέχοντο
 οἱ Μακεδόνες, καὶ βίᾳ κατ' Ἴλας προσπίπτοντες
 10 ἐξώθουν ἐκ τῆς τάξεως. Καὶ ἐν τούτῳ τὰ ἄρματα
 τὰ δρεπανηφόρα ἀφῆκαν οἱ βάρβαροι κατ' αὐτὸν
 Ἀλέξανδρον, ὥς ἀναταράσσοντες αὐτῷ τὴν φά-
 11 λαγγα· καὶ ταύτῃ μάλισα ἐψεύσθησαν. Τὰ μὲν
 γὰρ εὐθύς ὥς προσεφέρετο, κατηκόντισαν οἷτε
 Ἀγριαῖνες, καὶ οἱ ξὺν Βαλῦκρῳ ἀκοντιζαί, οἱ προ-
 τεταγμένοι τῆς ἵππου τῶν ἐταίρων· τὰ δὲ τῶν
 ῥυτῆρων ἀντιλαμβανόμενοι, τοὺς τε ἀναβάτας κα-
 τέσπων, καὶ τοὺς ἵππους περιζάμενοι ἐκοπτοῦ.
 12 Ἔσι δὲ ἅ καὶ διεξέπεσε διὰ τῶν τάξεων διέσχον γὰρ,
 ὥσπερ παρήγγελτο αὐτοῖς, ἵνα προσέπιπτε τὰ
 ἄρματα· καὶ ταύτῃ μάλισα ξυνέβη αὐτὰ σῶα τε
 13 καὶ οἷς ἐπηλάθῃ, ἀβλαβεῖς διελθεῖν· ἀλλὰ καὶ
 τούτων οἷτε ἵπποκόμοι τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς
 καὶ οἱ ὑπαπισαί οἱ βασιλικοὶ ἐκράτησαν.
 1 ἰδ'. Ὡς δὲ Δαρεῖος ἐπῆγεν ἤδη τὴν φάλαγγα
 πᾶσαν, ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος Ἀρέταν μὲν κελεύει
 ἐμβαλεῖν τοῖς περιίππεύουσι τὸ κέρασ σφῶν τὸ
 δεξιόν, ὥς ἐς κύκλωσιν· αὐτὸς δὲ τέως μὲν ἐπὶ
 2 κέρως τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἦγε. Τῶν δ' ἐκβοηθισάντων
 ἱππέων τοῖς κυκλουμένοις τὸ κέρασ σφῶν τὸ δεξιόν.

πα-

ἐπίσσεψαν καὶ αὐτοὺς πάλιν μαχουμένους. (10) καὶ
 ταύτῃ μάλισα ἐψεύσθησαν] τῆς ἐλπίδος δηλονότι. (11)
 ῥυτῆρων] οἱ ἱμάντες τῶν χαλινῶν λέγονται ῥυτῆρες.
 (12) αὐτά τε σῶα, καὶ οἷς ἐπηλάθῃ] προσέβηκα τὸν
 Τε, ἐκ τοῦ ἀρίστου κώδικος· τὸ δὲ, οἷς ἐπηλάθῃ οὕτως
 ἀναπληρώτο, αὐτά τε σῶα, καὶ οἱ ἀρματηλάται, οἷς
 εἴτ' οὖν ὑπ' αὐτὰ ταῦτα ἐπηλάθῃσαν, ἀβλαβεῖς διήλθον.
 (13) ἵπποκόμοι] ὅρα βιβλ. δ'. ιγ', 2.

ραν ἀκρίθειαν· ἀλλὰ καὶ οὕτως ἐδέχοντο πάλιν γενναίως οἱ Μακεδόνες τὰς προσβολὰς αὐτῶν, καὶ προσπίπτοντες πρὸς αὐτοὺς καθ' ἕκαστον τάγμα μὲ βίαν, τοὺς ἐξωθούσαν ἀπὸ τὴν τάξιν· καὶ ἐν τούτῳ ἀφίνουσιν οἱ βάρβαροι τὰ ἄρματα τὰ δραπανηφόρα πρὸς αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον, διὰ νὰ καταταράξουν τὴν φάλαγγα· ἀλλ' ἐφύσθησαν τῆς ἐλπίδος· ἐπειδὴ τινὰ μὲν ἐξ αὐτῶν φερόμενα ἤδη, τὰ κατηκόντισαν οἱ Ἀγριᾶνες, καὶ οἱ ἀκοντισταὶ τοῦ Βαλάκρου· οἱ ὅποιοι ἦσαν προτεταγμένοι εἰς τὸ ἰππικὸν τῶν ἐταίρων· τινὰ δὲ συλλαβόντες ἐκ τῶν χαλινῶν, ἐκρήμνιζον κάτω τοὺς ἀναβάτας, καὶ περιζάμενοι κύκλῳ, κατέκοπτον καὶ τοὺς ἵππους· τινὰ δὲ ἐξ αὐτῶν διεπέρασαν διὰ μέσου τῶν τάξεων· ἐπειδὴ διεχώρισθησαν ἐκεῖνοι, καθ' ἣν ἔλαβον προσαγὴν παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, καθ' ὃ μέρος ἐκινούντο τὰ ἄρματα· καὶ αὐτὰ μάλιστα διεσώθησαν ἀβλαβῆ, ὁμοίως καὶ οἱ διοικούντες αὐτά· ἀλλ' ὕψερρον καὶ ταῦτα ἔπεσον εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἱπποκόμων τῆς σφατῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν βασιλικῶν ὑπασπιστῶν.

Ιδ'. Αὐτὸς δὲ ὁ Δαρεῖος ἐκίνησεν ὅλην τὴν φάλαγγα, ἐνταῦθα ὁ Ἀλέξανδρος προσάξει τὸν Ἀρέταν νὰ ἐμβάλῃ ἐναντίον τῶν κυκλούντων ἤδη τὸ δεξιὸν αὐτῶν· αὐτὸς δὲ μέχρι μὲν τοῦτο ἐκινούσε τοὺς οἰκείους ἔτι κατὰ κερας· ἀπ' οὗ δὲ ὁ Ἀρέτας καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ὥρμησαν εἰς τοὺς κυκλοῦντας τὸ δεξιόν, καὶ

(1) Αὐτὸς δὲ ἐπὶ κέρως τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἦγε.] εἰς σχῆμα σφαιρὸν δηλονότι, ἅτε δὴ ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἤδη ἄγων, καὶ τὸν ἀριστερὸν ὦμον πρὸς πολεμίους ἐπιτετραμμένος· εἶδὲ μετωπηδὸν τράποιο, κατὰ φάλαγγα ἤδη πλατεῖαν ἐγένετ' ἄν. (2) τοῖς κυκλουμένοις] διώρσονται· οὕτως αὐτὶ τοῦ, καλουμένοις, ἐκ τοῦ ἀρίστου κα-

παραβρίξαντων τὴν πρώτην φάλαγγος τῶν βαρ-
 βάρων, ἐπιστρέψας κατὰ τὸ διέχον, καὶ ὥσπερ ἔμ-
 βολον ποιήσας τῆς τε ἵππου τῆς ἐταιρικῆς καὶ τῆς
 φάλαγγος τῆς ταύτης τεταγμένης, ἤγε δρόμῳ τε
 3 καὶ ἀλαλαγμῷ ὥς ἐπὶ αὐτὸν Δαρεῖον. Καὶ χρόνον
 μέν τινα ὀλίγον ἐν χερσὶν ἡ μάχῃ ἐγένετο. Ὡς
 δὲ οἷτε ἵππεῖς οἱ ἀμφ' Ἀλέξανδρον καὶ αὐτὸς Ἀ-
 λέξανδρος εὐρώσως ἐνέκειντο, ἀθισμοῖς τε χρώ-
 μενοι, καὶ τοῖς ξυστοῖς τὰ πρόσωπα τῶν Περσῶν
 κόπτοντες, ἤτε φάλαγξ ἡ Μακεδονικὴ πυκνὴ καὶ
 ταῖς σαρίσσαις πεφρικυῖα, ἐμβέβληκεν ἤδη αὐ-
 τοῖς, καὶ πάντα ὁμοῦ τὰ δεινὰ καὶ πάλαι φοβερῶ
 ὄντι Δαρεῖον ἐφαίνετο, πρῶτος αὐτὸς ἐπιστρέψας
 4 ἔφευγεν· ἐφοβήθησαν δὲ καὶ οἱ περιῖππεύοντες
 τῶν Περσῶν τὸ κέρας, ἐμβالόντων ἐς αὐτοὺς εὐ-
 5 ρώσως τῶν ἀμφὶ Ἀρέταν. Ταύτῃ μὲν δὴ τῶν Περ-
 σῶν φυγὴ καρτερὰ ἦν· καὶ οἱ Μακεδόνες ἐφεπὶ
 6 μενοι, ἐφόνευσον τοὺς φεύγοντας. Οἱ δὲ ἀμφὶ Σιμ-
 μίαν καὶ ἡ τούτου τάξις οὐκέτι συνεξορμῆσαι Ἀ-
 λέξανδρῳ δυνατοὶ ἐγένοντο ἐς τὴν δίωξιν, ἀλλ'
 ἐπιστήσαντες τὴν φάλαγγα, αὐτοῦ ἡγωνίζοντο,
 ὅτι τὸ εὐώνυμον τῶν Μακεδόνων πονεῖσθαι ἤγ-
 7 γέλλετο. Καὶ ταύτῃ παραβραβεύσας αὐτοῖς τῆς
 τάξεως, κατὰ τὸ διέχον διεκπαίουσιν τῶν τε Ἰν-
 δῶν

τὰ Γρανοβιον κἀδικος. (2) ἐπιστρέψας] πρὸς τοὺς ἐναν-
 τίους δηλονότι, καὶ ἀπὸ τοῦ κατὰ κέρας εἰς φάλαγγα
 μετακοσμήσας τὸν ἀμὲν αὐτὸν στρατὸν, καὶ εἰς κενόν (ἔμ-
 βολον) τὸ ἐπιπροσθεν μετατάξας τότε ἵπτικόν καὶ τὸ
 πεδικόν, ἤγε δρόμῳ ὥς ἐπὶ Δαρεῖον. (2) κατὰ τὸ διέ-
 χον] οὐ μενοῦν ταύτῃ ἐνέβαλεν, ἢ παρήβηκε τὸ ἀρι-
 στερόν τοῦ Δαρείου, ἀλλὰ κατὰ τοῦτο παυόμενος ἤδη
 προάγων ἐπὶ κέρας πρὸς τὸ δεξιόν, ἐνέβαλεν ἐπ' αὐτόν

καὶ διέβηξαν ἐν μέρος τῆς πρώτης φάλαγγος τῶν
 βαρβάρων, ἐνταῦθα κατὰ τὸ διέβηγμένον τῶν ἑ-
 ξῶν ἤδη ὡν ὁ Ἀλέξανδρος, σρέφει τὴν τάξιν πρὸς
 τοὺς πολεμίους, καὶ σχηματίσας τὸ ἱππικὸν τῶν ἑ-
 ταίρων σενὸν εἰς τὸ ἔμπροσθεν, ὁμοίως καὶ τὸ μέρος τῆς
 φάλαγγος τὸ τεταγμένον αὐτόθι, ἐνέβαλεν εὐρώ-
 σως καὶ μὲ ἀλαλαγμὸν πρὸς αὐτὸν τὸν Δαρεῖον· καὶ
 ὀλίγον μὲν καιρὸν διήρκησεν ἡ μάχη σῆθος πρὸς σῆ-
 θος· ἐπειδὴ ὁμως ὁ Ἀλέξανδρος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν
 ἐκτυποῦσαν ἀνδρείως, ἔξωθούντες τοὺς ἐναντίους,
 καὶ κατακόπτοντες τὰ πρόσωπα αὐτῶν μὲ τὰ δόρα-
 τα, καὶ ἡ φάλαγξ τῶν Μακεδόνων εἰσέβαλεν εἰς αὐ-
 τοὺς πολλὰ πυκνῇ, προξενούσα φόβον καὶ φρίκην
 μὲ τὰς σαρίσσας, καὶ ὅλα τὰ δεινὰ πανταχόθεν εἰς
 τὸν Δαρεῖον ἐφαίνοντο, ὅς τις ἦτον πεφοβισμένος καὶ
 ἔκπαλαι, πρῶτος αὐτὸς ἐπιστρέψας ἐτράπη εἰς φυγὴν·
 ἐφοβήθησαν δὲ ὁμοίως καὶ οἱ ἄλλοι Πέρσαι οἱ κυκ-
 λοῦντες τὸ δεξιὸν τῶν Μακεδόνων, ἀφ' οὗ ἄρμησαν
 εἰς αὐτοὺς ἰσχυρῶς καὶ ἀνδρείως οἱ περὶ τὸν Ἀρέταν·
 καὶ ἐνταῦθα μὲν τρέπονται οἱ Πέρσαι εἰς φυγὴν κα-
 τὰ κράτος· καὶ οἱ Μακεδόνες διώκοντες ὀπισθεν, ἐ-
 φόνευσαν ἀδιακόπως τοὺς φεύγοντας· ὁ δὲ Σιμμίας
 μετὰ τῆς τάξεώς του δὲν ἐδυνήθη νὰ ἠκολουθήσῃ
 τὸν Ἀλέξανδρον εἰς τὴν δίωξιν, ἀλλὰ διαμείνας αὐ-
 τοῦ μετὰ τῆς φάλαγγος, ἐμάχετο· καθότι ἀκούετο,
 ὅτι τὸ ἄριστον τῶν Μακεδόνων ἐκακοπαθεῖσιν· ὁ-
 θεν διαβραγείσης ἐνταῦθα τῆς φάλαγγος αὐτῶν,
 διεπέρασαν τινὲς τῶν Ἰνδῶν καὶ τῶν Περσῶν ἱππέων
 κα-

Δαρεῖον, νικούντων ἤδη τῶν αὐτοῦ τατὰ τὸ δεξιόν· ἀλ-
 λά ταῦτα εὐκαταληπτότεραί σοι ἴσονται ἐν τῷ πίνακι.
 (3) καὶ πάλαι φοβεῖσθ' ὄντι] ἀπὸ τῆς ἐν Ἰσσοῦ ἔτι μά-
 χης τὸν φόβον ἔχοντι. (7) παραβραγείσης αὐτοῖς τῆς

δῶν τινὲς καὶ τῆς Περσικῆς ἵππου ὡς ἐπὶ τὰ
 σκευοφόρα τῶν Μακεδόνων· καὶ τὸ ἔργον ἐκεῖκαρ-
 8 τερὸν ἐγίγνετο. Οἵ τε γὰρ Πέρται θραπέως προσέ-
 κειντο ἀνόπλοις τοῖς πολλοῖς, καὶ οὐ προσδοκί-
 σασιν ἐπὶ σφᾶς διεκπεσεῖσθαι τινὰς, διακύφαν-
 9 τας διπλὴν τὴν φάλαγγα· καὶ οἱ αἰχμάλωτοι βάρ-
 βαροι, ἐμβαλλόντων τῶν Περσῶν, ξυνεπέθεντο
 10 καὶ αὐτοὶ τοῖς Μακεδόσιν ἐν τῷ ἔργῳ. Τῶν δ' ἐ-
 πιτεταγμένων τῇ πρώτῃ φάλαγγι οἱ ἡγεμόνες,
 ὁξέως μαθόντες τὸ γινόμενον, μεταβαλόντες (ἥπερ
 παρήγγελλτο αὐτοῖς) τὴν τάξιν, ἐπιγίγνονται κα-
 τὰ νότου τοῖς Πέρταις, καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν
 αὐτοῦ ἀμφὶ τοῖς σκευοφόροις ξυνεχομένους ἀπέ-
 κτειναν· οἱ δὲ αὐτῶν ἐγκλίναντες ἐφρευγον. Οἱ
 11 δὲ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέροις τῶν Περσῶν, οὕτως τῆς
 φυγῆς τῆς Δαρείου ἡσθημένοι, περιῖππευσαντες
 τὸ Ἀλεξάνδρου εὐόνομον, κατὰ κέρας τοῖς ἀμφὶ
 τὸν Παρμενίωνα ἐνέβαλον.

- 1 **ΙΕ.** Καὶ ἐν τούτῳ ἀμφιβάλλον τὰ πρῶτα γενομέ-
 νων τῶν Μακεδόνων, πέμπει Παρμενίων παρ' Ἀ-
 λεξάνδρου σπουδῇ ἀγγελοῦντα, ὅτι ἐν ἀγῶνι ξυ-
 2 νέχεται τὸ κατὰ σφᾶς, καὶ βοηθεῖν δεῖ. Ταῦτα
 ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, τοῦ μὲν διώκειν ἐτι
 ἀπετράπετο· ἐπιστρέψας δὲ ξὺν τῇ ἵππῳ τῶν ἐταί-
 ρων, ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τῶν βαρβάρων ἦγε δρόμον.
 3 Καὶ πρῶτα μὲν τοῖς φεύγουσι τῶν πολεμίων ἱπ-
 πεῦσι, τοῖς τε Παρθυαίοις, καὶ τῶν Ἰνδῶν ἔστιν
 οἷς, καὶ Πέρταις τοῖς πλείστοις καὶ κρατίστοις ἐμ-
 βάλλει· καὶ ἵππομαχία αὕτη καρτερωτάτη τοῦ
 παν·

φάλαγγος] αὐτοῖς δηλοῖται τοῖς Μακεδόσι. (10) τῶν
 δὲ ἐπιτεταγμένων] τῶν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου (ὅρα ἀνατίρη-
 ιβ', 1.) ὀπισθευ τεταγμένων.

κατὰ τὸ χάσμα τῆς τάξεως πρὸς τὰ σκευοφόρα τῶν Μακεδόνων, καὶ ἐνταῦθα συγκροτεῖται μάχι σφοδρά· καθότι καὶ οἱ Πέρσαι ἐπέπεσον εἰς αὐτοὺς ἀνόπλους ὄντας τοὺς περισσοτέρους, καὶ μὴ ἐλπίζοντας νὰ διασχίσωσι τινὲς τῶν ἐχθρῶν διπλὴν φάλαγγα, καὶ νὰ φθάσωσιν εἰς αὐτοὺς, καὶ οἱ αἰχμάλωτοι αὐθις βάρβαροι, ἰδόντες τοὺς Πέρσας ὁρμήσαντας, ὥρμησαν καὶ αὐτοὶ ἐπάνω εἰς τὴν μάχην ἐναντίον τῶν Μακεδόνων· οἱ δὲ ἡγεμόνες τῶν τεταγμένων ὀπισθεν τῆς πρώτης φάλαγγος τῶν Μακεδόνων, μαθόντες τὸ γινόμενον ἐν ταῖς σκευοφόροις, καὶ ἐπιστραφεῖντες, καθ' ἣν ἔλαβον πρότερον παραγγελίαν παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐφώρμησαν ὀπισθεν τῶν Περσῶν, καὶ πολλοὺς μὲν αὐτοῦ μεταξὺ τῶν σκευοφόρων ἐφόνευσαν· οἱ δὲ ἄλλοι ἐπιστραφεῖντες, ἐφρευγον· οἱ δὲ τεταγμένοι Πέρσαι κατὰ τὸ δεξιὸν, ἐπειδὴ δὲν εἶχαν μάθῃ ἔτι τὴν φυγὴν τοῦ Δαρείου, κυκλῶντες τὸ ἀρισερόν τῶν Μακεδόνων, ἐφώρμησαν κατὰ κέρας ἐναντίον τῶν μετὰ τοῦ Παρμενίωνος τεταγμένων.

ἰε. Καὶ ἐνταῦθα, ἐπειδὴ οἱ Μακεδόνες ἐδιάσθισαν ἑκατέρωθεν, ἔσειλεν ὁ Παρμενίων ταχέως πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ ἐζήτει βοήθειαν μὲ λόγον, ὅτι τὸ μέρος ἐκεῖνο εἶναι εἰς κίνδυνον· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀκούσας ταῦτα, ἔπαυσεν ἀπὸ τὸν διωγμὸν πλέον, καὶ ἐτράπη μετὰ τῶν ἑταίρων ἱππέων πρὸς τὸ δεξιὸν τῶν βαρβάρων δρομαίως· καὶ πρῶτον μὲν ἀπαυτᾷ τοὺς φεύγοντας ἱππεῖς τῶν ἐχθρῶν, τοὺς Παρδιαίους, καὶ τῶν Ἰνδῶν τινάς, καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν Περσῶν τοὺς περισσοτέρους, καὶ ἐνέβαλεν εἰς αὐτούς· καὶ ἐνταῦθα συγκροτεῖται μία ἱππομαχία φρικτοτέρα ἀπὸ ὅλην τὴν μάχην ἐκείνην· καθότι οἱ βάρβαροι ὄντες τεταγμένοι κατὰ βάθος ἐν τάγμα μετὰ τὸ ἄλλον, ἐσρέφαντο ὀπίσω ὀλίγον, καὶ πάλιν

πρὸ-

- 4 παντός ἔργου ξυνέση. Ἐς βάθος τε γὰρ οἷα δὴ ἱ-
λαδὸν τεταγμένοι, ἀνέσφραυν οἱ βάρβαροι, καὶ
ἀντιμέτωποι τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ξυμπεσόντες,
οὔτε ἀκοντισμῷ ἔτι, οὔτ' ἐξελιγμοῖς τῶν ἵππων
5 ἤπερ ἵππομαχίας δίκη, ἐχρῶντο, ἀλλὰ διεκπαῖσαι
πᾶσιν τὸ κατ' αὐτὸν, ὥς μόνην ταύτην σωτη-
ρίαν σφίσιν οὔσαν, ἐπειγόμενοι, ἐκοπτόν τε καὶ
ἐκόπτοντο ἀφειδῶς, οἷα δὴ οὐχ ὑπὲρ νίκης ἀλ-
λοτρίας ἔτι, ἀλλ' ὑπὲρ σωτηρίας οἰκείας ἀγωνι-
6 ζόμενοι· καὶ ἐνταῦθα μὲν πίπτουσιν ἀμφὶ ἐξή-
κοντα τῶν ἑταίρων τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ τιτρώ-
σκεται Ἡφαισίων τε αὐτὸς, καὶ Κοῖνος, καὶ Με-
νίδας. Ἀλλ' ἐκράτητε καὶ τούτων Ἀλέξανδρος.
7 Καὶ τούτων μὲν ὅσοι ἐξέπεσον διὰ τῶν ἀμφ' Ἀ-
λέξανδρον, ἔφευγον ἀνὰ κράτος. Ἀλέξανδρος δὲ
ἐγγυὺς ἦν προσμῖξαι ἤδη τῷ δεξιῷ κέρατι τῶν πε-
8 λερίων. καὶ ἐν τούτῳ οἱ Θεσσαλοὶ ἵππεις, λαμ-
πρῶς ἀγωνισάμενοι, οὐχ ὑπελείποντο Ἀλέξανδρον
τοῦ ἔργου· ἀλλὰ γὰρ ἔφευγον ἤδη οἱ ἀπὸ τοῦ
δεξιοῦ κέρατος τῶν βαρβάρων, ὅποτε Ἀλέξανδρος
9 αὐτοῖς συνέμιξεν· ὥς τε ἀποτραπόμενος Ἀλέξαν-
δρος, ἐς τὸ διώκειν αὐτοὺς Δαρεῖον ἐξώρμησε, καὶ
ἐδίωξεν ἕς τε φάος ἦν· καὶ οἱ ἀμφὶ Παρμενίωνος
10 τὸ κατ' αὐτοὺς διώκοντες εἶποντο. Ἀλλὰ Ἀλέξαν-
δρος μὲν διαβάς τὸν ποταμὸν τὸν Λύκον, κατε-
στρατοπέδευσεν αὐτοῦ, ὥς ἀναπαῦσαι ὀλίγον τοῦ

τε

(4) Οἷα δὴ ἱλαδὸν] κατὰ βάθος πολὺ· τοῦτο μὲν ἐπὶ τοῦ ἱππικοῦ κατ' ἴλας καὶ ἱλαδὸν λέγοιτ' ἂν· ἐπὶ δὲ τοῦ πεζικοῦ κατὰ λόχους καὶ κατὰ κέρατα. (4) οὔτε ἐξελιγμοῖς] ὅσα ἐν τοῖς τακτικοῖς τοῦ Ἀρριανοῦ περὶ τῶν διαφόρων ἐξελιγμῶν τοῦ ἱππικοῦ, κριτ. 32. (5) ὥς μόνην ταύτην σωτηρίαν σφίσιν οὔσαν] αἰτιατικὴ τοῦτο

προσπίπτοντες ἀντιπρόσωποι εἰς τοὺς Μακεδόνας,
οὔτε ἀκοντισμοὺς, οὔτε ἀναστροφάς, καὶ ἐξελιγμοὺς
τῶν ἵππων μετεχειρίζοντο πλέον κατὰ τὸν νόμου
τῆς ἵππομαχίας, ἀλλὰ σπεύδοντες ἑκάστος νὰ δια-
σχίσῃ τὴν τάξιν κατὰ τὸ μέρος του, καὶ νὰ διέλθῃ
ἐπὶ τὰ ἔξω, τοῦτο μόνον νομίζοντες σωτηρίαν, ἔ-
κοπτον καὶ ἐκόπτοντο ἀφειδῶς· ἐπειδὴ δὲν ἠγωνίζον-
το ἤδη περὶ ἄλλου τινός, ἀλλὰ περὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν
σωτηρίας· καὶ ἐνταῦθα ἐφρονεύθησαν περίπου ἐξή-
κοντα ἀπὸ τοῦς ἑταίρους τοῦ Ἀλεξάνδρου· καὶ ἐ-
πληρώθη ὁ Ἡφαιστίων, καὶ ὁ Κοῖνος, καὶ ὁ Μενί-
δας· ἀλλ' ἐνίκησε τέλος πάντων καὶ τούτους ὁ Ἀ-
λέξανδρος· καὶ ὅσοι μὲν αὐτῶν διέφυγον διὰ μέσου
τῶν Μακεδονικῶν τάξεων, ἔφρευγον κατὰ κράτος, ὅ-
σον ἐδύναντο· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καθὼς ἐπλησίασε
σχεδὸν νὰ προσβάλῃ εἰς τὸ δεξιὸν κέρας τῶν βαρβάρων,
εὗρεν αὐτοὺς τρεπομένους ἤδη εἰς φυγὴν· ἐπει-
δὴ οἱ Θετταλοὶ ἱππεῖς, ἀγωνισθέντες ἀνδρείως, ἐ-
νίκησαν, καὶ δὲν ἀφῆκαν νὰ λάβῃ μέρος τῆς νίκης καὶ
ὁ Ἀλέξανδρος· ὥστε ὁ Ἀλέξανδρος ἐπιστρέψας αὐθις
ἐκείθεν, ὥρμησεν εἰς τὴν δίωξιν τοῦ Δαρείου, τὸ
ὅποιον ἐξηκολούθησεν ἕως τῆς ἑσπέρας· τὸ αὐτὸ δὲ
ἐκαμνον ὁμοίως καὶ οἱ μετὰ τοῦ Παρμενίωνους ὄντες,
διώκοντες ἀκαταπαύσως τοὺς ἐναντίους αὐτῶν. Ἐν-
τεῦθεν δὲ ὁ Ἀλέξανδρος διαπεράσας τὸν Λύκον τὸν
ποταμὸν, ἐστρατοπέδευσεν αὐτόθι, διὰ νὰ ἀναπαύ-
σῃ μικρὸν καὶ τὸ στρατεύμα, καὶ τοὺς ἵππους· ὁ δὲ
Παρμενίων ἐκυρίευσεν τὸ στρατόπεδον τῶν βαρβάρων,
καὶ

ἴσιν ἀπόλυτος, οὕτω καὶ τῷ ε. γ', 3. ὡς εἴπεν ἐπὶ
Ψευδοῦς ὕλης ἐκλιφθέν· ὅρα γραμ. Τερψ σελ. 126.
δευτέρα ἐκδόσει. (8) οὐχ ὑπελείποντο Ἀλεξάνδρῳ τοῦ
ἔργου.] οὐκ ἀφῆκαν καὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ μέρος τοῦ ἔργου

- 11 τε ἄνδρας καὶ τοὺς ἵππους. Παρμενίων δὲ τότε
 στρατόπεδον τῶν βαρβάρων εἴλε, καὶ τὰ σκευοφό-
 ρα, καὶ τοὺς ἐλέφαντας, καὶ τὰς καμήλους· Ἀ-
 12 λέξανδρος δὲ, ἀναπαύσας τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἱπ-
 πείας ἔσπε ἐπὶ μέσας νύκτας, προῦχάρεϊ αὐθιγῇ
 κατὰ σπουδὴν ἐπ' Ἀρβήλα, αἷς Δαρείον τε αἰρήσων
 ἐκεῖ, καὶ τὰ χρήματα, καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν
 13 τὴν βασιλικήν. Καὶ ἀφίκετο εἰς Ἀρβήλα τῇ ὕψε-
 ραίᾳ, διώξας τοὺς πάντας ἐκ τῆς μάχης σαδίου-
 14 μάλις αἰς ἑξακοσίους. Καὶ Δαρεῖον μὲν οὐ κατα-
 λαμβάνει ἐν Ἀρβήλοισι, ἀλλ' ἔφευγεν οὐδέν τι ἐ-
 λινύσας Δαρείος· τὰ χρήματα δὲ ἐγκατελήφθη,
 καὶ ἡ κατασκευὴ πᾶσα· καὶ τὸ ἄρμα τὸ Δαρείου
 αὐθιγῇ ἐγκατελήφθη, καὶ ἡ ἀσπίς αὐθιγῇ καὶ τὰ τό-
 15 ξα ἑάλω. Ἀπέθανον δὲ τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον,
 ἄνδρες μὲν εἰς ἑκατὸν μάλις· ἵπποι δὲ ἕκ τε τῶν
 τραυμάτων καὶ τῆς κακοπαθείας τῆς ἐν τῇ διώξει
 ὑπὲρ τοὺς χιλίους, καὶ τούτων τῆς ἐταιρικῆς ἱπ-
 16 που σχεδόν τι οἱ ἡμίσεις. Τῶν βαρβάρων δὲ, νε-
 κρῶν μὲν ἐλέγοντο εἰς τριάκοντα μυριάδες· ἑάλω-
 σαν δὲ πολλῷ πλείονες τῶν ἀποθανόντων, καὶ οἱ
 ἐλέφαντες, καὶ τῶν ἁρμάτων ὅσα μὴ κατεκόπη
 17 ἐν τῇ μάχῃ. Τοῦτο τέλος τῇ μάχῃ ταύτῃ ἐγένε-
 το, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀριστοφάνους, μηνὸς
 Πυανεψιώνος· καὶ Ἀρισάνδρῳ ξυνέβη ἡ μαυτεία·
 ἐν τῷ αὐτῷ μηνί, ἐν ᾧ τῷ ἡσελήνῃ ἐκλιπὴς ἐφάνη
 τήν τε μάχην Ἀλεξάνδρου καὶ τὴν νίκην γενέσθαι.
 18 19. Δαρείος μὲν δὴ εὐθὺς ἐκ τῆς μάχης παρὰ
 τὰ ὄρη τὰ Ἀρμενίων ἤλαυνεν ἐπὶ Μιθρίας, καὶ ξὺν
 αὐτῷ οἵ τε Βάκτριοι, οἱ ἐπανελήλυδοι τε ἐν τῇ
 μά-

φθάσαντες γὰρ, ἔτρεψαν αὐτοὶ εἰς φυγὴν τοὺς ἑ-
 ξούς. (17) ἡ σελήνη ἐκλιπὴς] ὅρα ἀνωτέρω. εἰ, 9.

καὶ τὰ σκευοφόρα, καὶ τοὺς ἐλέφαντας, καὶ τὰς καμήλους· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀναπαύσας ἤδη τὸ ἵππικόν μέχρι μεσονυκτίου, ἔτρεχεν ἔπειτα σπουδαίως ὡς πρὸς τὰ Ἀρβήλα, διὰ νὰ προφθάσῃ τὸν Δαρείου ἐκεῖ, καὶ τὰ χρήματα, καὶ τὰ ἄλλα βασιλικά σκεύη. καὶ ἔφθασεν αὐτόθι τὴν ἄλλην ἡμέραν μετὰ μίαν διώξιν ἀπὸ τῆς μάχης ἑξακοσίων σαδίων, καὶ τὸν μὲν Δαρείον δὲν τὸν εὔρεν αὐτόθι· ἐπεὶ δὲ ἔφρουγεν ἐκεῖνος ἀκαταπαύσως, χωρὶς νὰ δώσῃ οὐδὲ μικρὰν ἀνάπαυσιν εἰς τὸν ἑαυτὸν του· τὰ δὲ χρήματα καὶ τὰ σκεύη τὰ βασιλικά τὰ ἔλαβεν ἅπαντα· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἄρμα τοῦ Δαρείου αὐθις, καὶ τὴν ἀσπίδα καὶ τὰ τόξα ἔλαβεν αὐτὰ ἐκ δευτέρου. Ἐφρουήθησαν δὲ ἐκ τῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἄνδρες μὲν ἕως ἱκατόν, ἵπποι δὲ ἐκ τῶν τραυμάτων, καὶ ἐκ τῆς κακοπαθείας ἐν τῇ διώξει, ὑπὲρ τοὺς χιλίους· καὶ ἐκ τούτων ἦσαν σχεδὸν οἱ ἡμίσεις ἐκ τοῦ ἵππικοῦ τῶν ἐταίρων· ἐκ δὲ τῶν βαρβάρων νεκροὶ μὲν ἐλέγοντο, ἕως τριακόσiai χιλιάδες· ζῶντες δὲ ἔπεσον εἰς τὰς χεῖρας τῶν Μακεδόνων πολὺ περισσότεροι τῶν ἀποθανόντων, καὶ οἱ ἐλέφαντες, καὶ ὅσα ἄρματα δὲ ἐκόπησαν εἰς τὴν μάχην. Τοῦτο λοιπὸν τὸ τέλος ἔλαβεν αὕτη ἡ μάχη εἰς τὰς ἡμέρας ἄρχοντος εἰς τὰς Ἀθήνας τοῦ Ἀριστοφάνους, ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ· καὶ ἐντεῦθεν ἀλήθευσεν ἡ μαντεία τοῦ Ἀριστάνδρου, ὅτι ἡ μάχη θέλει γένη ἐν τῷ αὐτῷ μηνί, καθ' ὃν ἔγινεν ἡ ἐκκλειψις τῆς σελήνης, καὶ ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τὴν μάχην θέλει κάμῃ, καὶ τὴν νίκην θέλει κερδήσῃ.

ις'. Οἱ δὲ Δαρεῖος μετὰ τὴν μάχην εὐθὺς ἔτρεχε κατὰ τὰ ὄρη τῶν Ἀρμενίων πρὸς τὴν Μηδίαν, ἀπολου-

(1) Οἱ ἐπανεληλυθότες ἐν τῇ μάχῃ ἐνετάχθησαν]

μάχη ξυνετάχθησαν, ἔφυγον, καὶ Περσῶν οἱ τε
 συγγενεῖς οἱ βασιλέως, καὶ τῶν μηλοφόρων κα-
 2 λουμένων οὐ πολλοί. Προσεγένοντο δὲ αὐτῷ κα-
 τὰ τὴν φυγὴν καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων ἐς δι-
 σχίλους· οὓς Πάρων τε ὁ Φωκεὺς καὶ Γλαῦκος ὁ
 5 Αἰτωλὸς ἦγον. Ταύτῃ δὲ αὐτῷ ἡ φυγὴ ἐπὶ Μη-
 δίας ἐγένετο, ὅτι ἐδόκει τὴν ἐπὶ Σούσων τε καὶ
 Βαβυλῶνος ἔχειν Ἀλέξανδρον ἐκ τῆς μάχης· ὅτι
 4 οἰκουμένη τε ἐκείνῃ πᾶσα ἦν, καὶ ὁδὸς τοῖς σκευο-
 φόροις οὐ χαλεπὴ, καὶ ἅμα τοῦ πολέμου τὸ ἄθλον
 ἡ Βαβυλὼν καὶ τὰ Σούσα ἐφαίνετο· ἡ δὲ ἐπὶ Μη-
 5 δίας μεγάλῳ στρατευματι οὐκ εὐπόρος. Καὶ οὐκ ἐ-
 φεύσθη Δαρεῖος. Ἀλέξανδρος γὰρ ἐξ Ἀρβήλων ὁρ-
 μηθεὶς, τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος εὐθὺς προὔχῳρει· ἡ-
 ὄθη τε οὐ πόρῳ Βαβυλῶνος ἦν, καὶ τὴν δύναμιν
 ξυνεταγμένην ὡς ἐς μάχην ἦγε· καὶ οἱ Βαβυλώ-

νιοι

τὸ παρὸν πάντῃ φαίνεται ἄπορον εἰς τὴν Ἰνδοίαν· εἰ μὲν
 γὰρ δοίμεν τὸ ἐπανεληλυθότι, εἰς τὸν Δαρεῖον, (ὅπερ
 καὶ εἰκὸς ἐστὶ διὰ τὸ προσεχῶς προηγεῖσθαι Δαρεῖον ἐν
 τῷ λόγῳ μικρὸν ἀνωτέρω) οὐδαμῇ φαίνεται Δαρεῖος ἢ
 ἐκ τῆς φυγῆς, ἢ ὅπως ἄλλως αἱ εἴπησ ἐπανεληλυθὸς, ἢ
 οἱ Βάκτριοι ἐν τῇ μάχῃ αὐτῷ ἔχουσιν ξυνεταχθῆναι· εἰ δὲ
 εἰς Ἀλέξανδρον αὐτίς ἀνεύγκοιμεν τὸ, ἐπανεληλυθότι,
 (ὅπερ καὶ δυσχερῶς ὑποδοθήσεται οὕτως ἐκ τῆς συνε-
 πείας τοῦ λόγου) ἐκείνως ἂν εὐδοίτο· ὅν ἐπανεληλυ-
 θότι (Ἀλέξανδρῳ ἀπὸ τῆς διώξεως τοῦ Δαρείου ὡς ἐπὶ
 τὸ δεξιὸν τῶν βαρβάρων· ὅρα ἀνωτέρω· ιε, 2.) ἐν τῇ
 μάχῃ (κατ' αὐτοῦ) ξυνετάχθησαν· ἀλλ' ἐμπίπτει καὶ
 τοῦτοῖς ἐκεῖνο τὸ ἄπορον, ὅτι οἱ Βάκτριοι οὗτοι, οὐ κα-
 τὰ τὸ δεξιὸν τοῦ Δαρείου, ἀλλ' ἐς τὸ εὐώνυμον μάχι-
 τα κατὰ τὸ ἀκρότατον (ὅρα ἀνωτέρω· ια, 4.) ἦσαν ξυν-
 τεταγμένοι· εἰ δὲ αὐτίς ἐννοήσῃμεν ταῦτα περὶ Ἀλε-

λουθοῦσαν δὲ αὐτὸν καὶ οἱ Βάκτριαι οἱ ἐν τῇ μά-
 χῃ ἐπανελθόντες, καὶ ἐκ τῶν Περσῶν οἱ συγγενεῖς
 τοῦ βασιλέως, καὶ τινες ἐκ τῶν καλουμένων μηλοφό-
 ρων· προσετέθησαν δὲ εἰς αὐτὸν ἔτι κατὰ τὴν φυγὴν
 καὶ δύο χιλιάδες ἐκ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων· τοὺς
 ὁποίους ἐδιοικοῦσαν ὁ Πάρων ὁ Φωκεὺς, καὶ Γλαῦκος ὁ
 Αἰτωλός· ἠκολούθησε δὲ ὁ Δαρεῖος αὐτὴν τὴν ὁδὸν πρὸς
 τὴν Μηδίαν, σοχαζόμενος, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ τὴν
 μάχην θέλει προχωρήσει πρὸς τὰ Σοῦσα καὶ τὴν Βα-
 βυλῶνα· ἐπειδὴ ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς γῆς ἦτον ὅλου
 κατοικημένον, καὶ ἡ ὁδὸς διὰ τὰ σκευοφόρα ἦτον κα-
 λή· καὶ μάλιστα ἐν ᾧ τὸ ἄθλον τοῦ πολέμου ἐφαί-
 νετο νὰ εἶναι τὰ Σοῦσα καὶ ἡ Βαβυλών· ἡ δὲ πρὸς
 τὴν Μηδίαν ὁδὸς εἶναι δύσκολος εἰς πολυάρθμον
 ἐράτευμα· τὸ ὅποιον καὶ ἐπέτυχεν ὁ Δαρεῖος· καθό-
 τι ὁ Ἀλέξανδρος ἐκ τῶν Ἀρβήλων ἐτράπη πρὸς τὴν
 Βαβυλῶνα εὐθύς· εἰς τὴν ὁποίαν καθὼς ἐπλησίασεν,
 ἐπροχώρει μὲ τὸ ἐράτευμα τεταγμένον, καθὼς εἰς
 τὴν μάχην· οἱ δὲ Βαβυλώνιοι μετὰ τῶν ἱερέων καὶ
 τῶν ἀρχόντων ἐξελθόντες ἔξω τῆς πόλεως, τὸν ἐ-

προ-
 ἔαυδρου, ὅτι ἦγε ἐπὶ δόρυ ἐπὶ τὸ δεξιὸν τὸ αὐτοῦ
 (ὅρα ἀνωτέρω· ιγ', 2, 3· καὶ ιδ', 1·) ἔνθα δὴ οἱ Βάκ-
 τριοι ἀμφότεροι (εἰς δύο γὰρ διήρηντο Δαρεῖον) ἀντι-
 ταχθῆναι τοῖς ἀμὲν Ἀλέξανδρον φαίνονται, ἔδει εἰπεῖν,
 οὐκ ἐπανελθόντες, ἀλλ' ἐπερχομένῳ· τίως δ' οὖν τοῦ
 μὲν λόγου τὸ συνεχὲς εἰς τὸν Δαρεῖον ἀναφέρει τὸ μετο-
 χικὸν ἐπανελθόντες· ὁ δὲ κατὰ τὴν λέξιν νοῦς εἰς Ἀ-
 λέξανδρον μᾶλλον τι ῥέπει· ταῦτ' οὖν ἀνάγκασαν καὶ
 Γρονόβιον ὡς παρεισφρήσαν ἔπειτα τὸ χωρίον εἶναι εἰπεῖν·
 ὁ δὲ Λατῖνος μεταφράσης κατὰ λέξιν αὐτὸ ἐξηγήσατο·
 ὁ δὲ Γάλλος αὖτις ἐπίπαν παρέδραμεν· ἔμοι γε οὖν γραπτέον
 εἶναι δοκεῖ, Οἱ ἐπανελθόντες· καὶ ἀποδοτέον εἰς τοὺς Βακ-
 τριοὺς ἀνωτέρω (§. ιγ', 7) ἐπανελθόντας ἐν τῇ μάχῃ.

νιοι πανδημεὶ ἀπήντων αὐτῷ ξὺν ἱερεῦσι τε σφῶν
 καὶ ἄρχουσι, δῶρά τε ὡς ἕκαστοι φέροντες, καὶ
 τὴν πόλιν ἐνδιδόντες, καὶ τὴν ἄκρην, καὶ τὰ χρή-
 6 ματα. Ἀλέξανδρος δὲ παρελθὼν εἰς τὴν Βαβυλῶ-
 να, τὰ ἱερὰ, ἃ Ξέρξης καθεῖλεν, ἀνοικοδομεῖν προ-
 σέταξε Βαβυλωνίοις· τά τε ἄλλα, καὶ τοῦ Βήλου
 τὸ ἱερόν, ὃν μάλιστα θεῶν τιμῶσι Βαβυλώνιοι. Σα-
 7 τράπην δὲ κατέσκηψε Βαβυλῶνος Μαζαῖον. Ἀπολ-
 λόδαρον δὲ τὸν Ἀμφικολίτην, στρατηγὸν τῶν με-
 τὰ Μαζαίου ὑπολειπομένων στρατιωτῶν, καὶ Ἀ-
 σκληπιόδαρον τὸν Φίλωνος τοὺς φόρους ἐκλέγειν
 8 κατέπεμψε δὲ καὶ εἰς Ἀρμενίαν Μιθρίνην σατρά-
 πην, ὃς τὴν ἐν Σάρδεσιν ἀκρόπολιν Ἀλεξάνδρῳ
 9 ἐνέδωκεν. Ἐνθα δὴ καὶ τοῖς Χαλδαίοις ἐνέτυχεν,
 καὶ ὅσα ἐδόκει Χαλδαίοις ἀμφὶ τὰ ἱερὰ τὰ ἐν Βα-
 βυλῶνι, ἐπραξε· τά τε ἄλλα, καὶ τῷ Βήλῳ, κα-
 10 θὰ ἐκεῖνοι ἐξηγοῦντο, ἔδυσεν· αὐτῷ δὲ ἐπὶ Σού-
 σων ἐξέλλετο, καὶ ἐντυγχάνει αὐτῷ κατὰ τὴν
 ὁδὸν ὃ, τε παῖς τοῦ Σουσίῳ σατράπου, καὶ πα-
 ρὰ Φιλοξένου ἐπιστολεύς· Φιλοξένον γὰρ εὐθύς ἐκ
 11 τῆς μάχης ἐπὶ Σούσων ἐξάλκει Ἀλέξανδρος. Τῇ
 δὲ ἐπιστολῇ τῇ παρὰ Φιλοξένου ἐνεγέγραπτο, ὅτι
 τήν τε πόλιν οἱ Σούσιοι παραδεδοκάσιν, καὶ τὰ
 12 χρήματα πάντα σῶα ἐσὶν Ἀλεξάνδρῳ. Ἀφίκετο
 δὲ εἰς Σούσα Ἀλέξανδρος ἐκ Βαβυλῶνος ἐν ἡμέρῃ
 εἴκοσι· καὶ παρελθὼν εἰς τὴν πόλιν, τὰ τε χρή-
 ματα παρέλαθεν, ὅντα ἀργυρίου τάλαντα ἐς πεν-
 τακισμύρια, καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν τὴν βα-
 13 σιλικήν. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα κατελήφθη αὐτοῦ,

(5) καὶ τὴν πόλιν ἐνδιδόντες] διώρθωταί μοι τοῦτο ἀντὶ
 τοῦ, ἐκδιδόντες, ἐκ τοῦ ἀρίστου κατὰ Γρονόβιον κώδικος. (9)
 τοῖς Χαλδαίοις ἐνέτυχεν] μάγοι ἦσαν οὗτοι οἱ Χαλδαῖοι· οἱ τι-
 νες προσέφερον αὐτῷ παρατηρήσεις τινὰς ἀστρονομικὰς ἐν-

πρόσμειναν, προσφέροντες εἰς αὐτὸν δῶρα, καὶ τὴν ἐξουσίαν τῆς πόλεως, καὶ τὴν ἀκρόπολιν αὐτὴν, καὶ τὰ χρήματα. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἰσελθὼν εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ἐπρόσαξε τοὺς Βαβυλωνίους νὰ ἀναικοδομήσωσι τὰ ἱερὰ, τὰ ὅποια ἐκρήμνισεν ὁ Ξέρξης ποτέ· καὶ μάλιστα τὸ ἱερόν τοῦ Βήλου, τὸ ὁποῖον σέβονται μᾶλλον οἱ Βαβυλώνιοι· σατράπην δὲ τῆς Βαβυλῶνος ἀποκατέστησε τὸν Μαζαῖον· στρατιγὸν δὲ τῶν μετὰ τοῦ Μαζαίου αὐτόθι διαρισμένων στρατιωτῶν διώρισε τὸν Ἀπολλόδωρον τὸν Ἀμφιπολίτην· εἰς δὲ τὴν συλλογὴν τῶν φέρων, τὸν Ἀσκληπιόδωρον τὸν υἱὸν τοῦ Φίλωνος· ἔξελε δὲ καὶ εἰς τὴν Ἀρμενίαν σατράπην τὸν Μιθρίνην· ὅς τις παρέδωκεν εἰς τὸν Ἀλέξανδρον τῶν Σάρδεων τὴν ἀκρόπολιν. Ἐνταῦθα δὲ συνώμιλῃσε καὶ μετὰ τοὺς Χαλδαίους ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ἔκαμεν, ὅσα εἶπον εἰς αὐτὸν οἱ Χαλδαῖοι περὶ τῶν ἱερῶν, καὶ μάλιστα ἐπρόσφερε θυσίαν εἰς τὸν θεὸν τὸν Βήλον, καὶ ὃ τὸν ἐδίδαξαν οἱ Χαλδαῖοι· ἐντεῦθεν ἐκίνησε τὸν στρατὸν πρὸς τὰ Σούσα· καὶ ἀπαντῆ καὶ ὁδὸν τὸν υἱὸν τοῦ σατράπου τῶν Σουσίων, καὶ ἕνα γραμματοκομιστὴν ἐρχόμενον παρὰ τοῦ Φιλόξενου· τὸν ὁποῖον εἶχε στείλῃ ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὰ Σούσα μετὰ τὴν μάχην εὐθύς· ἔγραψε δὲ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ὁ Φιλόξενος, ὅτι οἱ Σούσιοι παρέδωκαν καὶ τὴν πόλιν εἰς τὸν Ἀλέξανδρον καὶ τὰ χρήματα· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἔφθασεν εἰς τὰ Σούσα ἐν τῆς Βαβυλῶνος εἰς εἴκοσι ἡμέρας· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν πόλιν παρέλαβε καὶ τὰ χρήματα, πεντήκοντα χιλιάδας τάλαντα συμπαστούμενα ἀργυρίου, καὶ ὅλα τὰ ἄλλα βασιλικὰ σκευή· εὗρε δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ αὐτόθι· ἐξ ὧν

δ

ρημέναις ἐκ τῶν παλαιᾶν Χαλδαίων πρὸ ἐτῶν χιλίων ἑνεακοσίων τριῶν· ὃς ὁ Καλλισθένης, ἰπόμενος Ἀλεξάνδρῳ,

V 2

ὅσα Ξέρξης ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἄγων ἤλθε· τὰ τε
 ἄλλα, καὶ Ἀρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος χαλκαῖ
 14 εἰκόνες· καὶ ταύτας Ἀθηναίοις πέμπει ὀπίσω Ἀ-
 λέξανδρος, καὶ νῦν κεῖνται Ἀθήνησιν ἐν Κερα-
 μεικῷ αἱ εἰκόνες, ἧ ἄνιμεν ἐς πόλιν, καταντικρὺ
 μάλισα τοῦ Μητροῦ οὐ μακρὰν τῶν Εὐδανέμων
 τοῦ βωμοῦ· ὅς τις δὲ μεμύηται ταῖν θεῶν ἐν Ἐ-
 λευσίνι, οἶδε τὸν Εὐδανέμου βωμόν, ἐπὶ τοῦ δα-
 15 πέδου ὄντα· Εὐταῦθα θύσας τῷ πατρίῳ νόμῳ
 Ἀλέξανδρος, καὶ λαμπάδα ποιήσας καὶ ἀγῶνα
 γυνικόν, καταλιπὼν σαπράτην μὲν τοῖς Σουσια-
 νοῖς Ἀβουλίτην ἄνδρα Πέρσιν, φρούραρχόν δὲ ἐν
 τῇ ἄκρᾳ τῶν Σούσων Μάζαρν τῶν ἐταίρων, καὶ
 στρατηγὸν Ἀρχέλαον τὸν Θεοδώρου, προῦχάρεϊ ὡς
 16 ἐπὶ Πέρσας· ἐπὶ θάλασσαν δὲ κατέπεμψεν ὑπαρχόν
 17 Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Κιλικίας Μένιτα. Καὶ τού-
 τῳ ἔδωκεν ἀργυρίου τάλαντα ἐς τρισχίλια φέρειν
 ἐπὶ θάλασσαν, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἀποσείλαι παρ' Ἀν-
 τί-

ἐπεμψεν Ἀριστοτέλη· Γαλ. μεταφ. (13) Ἀρμοδίου καὶ
 Ἀριστογείτονος χαλκαῖ εἰκόνες] οὗτοι Ἰππία καὶ Ἰππάρ-
 χῳ τοῖς Πεισιγράτου μὲν ἡοῖς, τυράννοισ δὲ τῶν Ἀθη-
 ναίων ἐπιθέμενοι, ὡς ἐλευθερώσαντες τὰς Ἀθῆνας, ἐφό-
 βευσαν μὲν τὸν Ἰππάρχον, ἐφονεύθησαν δ' οὖν καὶ αὐτοὶ
 ὑπὸ τοῦ Ἰππία· ὅρα Θουκ. ζ', §. νδ', ἐπὶ τούτοις οὖν
 ἀνέστησαν αὐτοῖς ὡς τυραννοκτόνοις εἰκόνες χαλκαῖς· ὡς
 ὁ Ξέρξης, κατὰ τὸν συγγραφέα, πορθέησας τὰς Ἀθῆνας
 εἰς Σοῦσα ἤγαγε. (14) ἐν Κεραμεικῷ] χωρίον τι ἦν ἐν
 Ἀθήναις ὁ Κεραμεικός, δύο σοῦς ἔχον γραφαῖς καὶ ἀ-
 γάλμασι κεκοσμημένας Πaus. βιβλ. 1, 5. (14) κα-
 τάντικρυ τοῦ Μητροῦ·] τοῦ ἱεροῦ τῆς μητρὸς τῶν
 θεῶν, τοῦτ' ἔστι τὴν Κυβέλης. (14) οὐ μακρὰν] προ-
 σέβηκε τὸ, οὐ· ὡς καὶ τῷ Λατινικῷ φέρεται. (15)

ὁ Ξέρξης ἔλαβεν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα· καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἦσαν καὶ χαλκαὶ εἰκόνες τοῦ Ἀρμοδίου καὶ τοῦ Ἀριστογείτονος· τὰς ὁποίας ὁ Ἀλέξανδρος τὰς ἔζηλεν ὀπίσω εἰς τὰς Ἀθήνας· καὶ νῦν εὐρίσκονται εἰς τὰς Ἀθήνας ἐν τῷ Κεραμειῷ, καθ' ὃ μέρος ἀναβαίνομεν πρὸς τὴν πόλιν, ἀντικρὺς τοῦ Μητροῦ μάλισα, ὅχι μακρὰν τοῦ βωμοῦ τῶν Εὐδανέμων· ὅσοι δὲ ἐμυήθησαν τὰ μυστήρια τῶν Ἐλευσινίων θεῶν, δὲν ἀγνοοῦσι τὸν βωμὸν τοῦ Εὐδανέμου, κείμενον εἰς τὸ ἔδαφος. Ἐνταῦθα δὲ θυσιάσας κατὰ τὴν πατρίαν συνήθειαν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ποιήσας λαμπάδα, καὶ ἀγῶνα γυμνικόν, καὶ διορίσας πατρίπην μὲν τῶν Σουσιανῶν τὸν Ἀβουλίτην ἄνδρα Πέρσην, φρούραρχον δὲ ἐν τῇ ἀκροπόλει τῶν Σούσων, Μάζαρον ἓνα ἐκ τῶν ἐταίρων, καὶ στρατηγὸν τὸν Ἀρχέλαον τὸν υἱὸν τοῦ Θεοδώρου, οὕτως ἐπροχώρει ἐπὶ τοὺς Πέρσας· εἰς δὲ τὴν θάλασσαν αὐτῆς κάτω ἔσειλεν ὑπαρχόν τῆς Συρίας, καὶ Φοινίκης, καὶ τῆς Κιλικίας τὸν Μένιτα· εἰς τὸν ὁποῖον ἔδωκε καὶ τρεῖς χιλιάδας τάλαντα ἀργυρίου, νὰ τὰ φέρῃ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐντεῦθεν νὰ σείλῃ ἐξ αὐτῶν πρὸς τὸν Ἀντίπατρον εἰς τὴν Μακεδονίαν, ὅσα ἐκεῖνος χρειάζεται πρὸς τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων·

ἐν-

ἐπὶ τοῦ δαπέδου] δάπεδον δὲ τὸ τοῦ μεγάρου ἔδαφος κατὰ τὸν Βαρβύου· ἢ τόπος ἐγγύς οἰκημάτων, αὐτὸς μὴ ἔχων οἶκημα ἢ χωρίου ὁμαλὸν εἰς διατρίβην ἀνθρώπων· ὡς Ὀμηρος τυκτὸν δάπεδον, ἐν ᾧ μνηστῆρες γυμνάζονται· δύναται δὲ λέγεσθαι καὶ τὸ ἐντὸς τῆς οἰκίας ἐμβαδόν· καὶ μάλισα τῆς κάτω· ὁ Σάλλων βαρβαρικῶς μάλισα ἐν τῇ κοινῇ λέγουσι συνήθειᾳ· καὶ ἐν τοιοῦτῳ δαπέδῳ ἦν, ὡς ἰγῶμαι καὶ ὁ βωμὸς τοῦ Εὐδανέμου ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ τινα.

(15) καὶ λαμπάδα ποιήσας] ὅρα ἀνωτέρω βιβλ. β'. ε',

τίπατρον, ὅσων ἂν δέηται Ἀντίπατρος εἰς τὸν πρὸς
 18 Λακεδαιμονίους πόλεμον. Ἐνταῦθα καὶ Ἀμύντας
 ὁ Ἀνδρομέους ξὺν τῇ δυνάμει ἀφίκετο, ἣν ἐκ
 19 Μακεδονίας ἤγε. Καὶ τούτων τοὺς μὲν ἱππέας εἰς
 τὴν ἵππον τὴν ἑταιρικήν κατέταξεν Ἀλέξανδρος,
 τοὺς πεζοὺς δὲ προσέθηκε ταῖς τάξεσι ταῖς ἄλ-
 20 λαις, κατὰ ἔθνη ἐκάστους ξυντάξας. Κατέστησε δὲ
 καὶ λόχους δύο ἐν ἐκάσῃ ἴλῃ, οὐ πρόσθεν ὄντας
 λόχους ἱππικούς· καὶ λοχαγοὺς ἐπέστησε τοὺς κατ'
 ἀρετὴν προκρίθენტας ἐκ τῶν ἑταίρων.

- 1 1. Ἰζ'. Ἄρας δὲ ἐκ Σούσων, καὶ διαβάς τὸν Πασι-
 τίγηρην ποταμόν, ἐμβάλλει εἰς τὴν Οὐξίων γῆν,
 2 Οὐξίων δὲ οἱ μὲν τὰ πεδία οἰκοῦντες, τοῦ τε σα-
 τράπου τῶν Περσῶν ἤκουον, καὶ τότε Ἀλεξάν-
 δρῳ σφᾶς ἐνέδοσαν· οἱ δὲ ὄρειοι καλούμενοι Οὐ-
 ξιοί, Πέρσαις τε οὐχ ὑπήκοοι ἦσαν, καὶ τότε πέμ-
 ψαντες παρ' Ἀλέξανδρον, οὐκ ἄλλως παρήσειν ἔ-
 φασαν τὴν ἐπὶ Πέρσας ἰόντα ξὺν τῇ δυνάμει, ἢ
 λαβεῖν, ὅσα καὶ παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως ἐπὶ
 3 τῇ παρόδῳ ἐλάμβανον, καὶ τούτους ἀποπέμπει
 Ἀλέξανδρος, ἵκειν κελεύσας ἐπὶ τὰ ξενᾶ, ὧν
 κρατοῦντες, ἐπὶ σφίσιν ἐδόκουν τὴν πάροδον εἶναι
 τὴν εἰς Πέρσας, ἵνα καὶ παρ' αὐτοῦ λάβοιεν τὰ τε-
 4 ταγμένα. Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς σωματοφύλα-
 κας τοὺς βασιλικούς, καὶ τοὺς ὑπασπιστάς, καὶ
 τῆς ἄλλης στρατίας εἰς ὀκτακισχίλιους, τῆς νυκτὸς
 ἤει ἄλλην ἢ τὴν φανεράν, ἡγηταμέναν αὐτῶ τῶν
 Σου-

10. (18) ἐνταῦθα καὶ Ἀμύντας ὁ Ἀνδρομέους] μήτε
 γραπτέον, ὁ τοῦ Φιλίππου; οὗτος γὰρ ἦν ἐξαλμένος
 εἰς Μακεδονίαν εἰς ξυλλογὴν στρατίας· ὅρα ἀνωτέρω,
 16. ἢ γραπτέον ἐκεῖ ὁ τοῦ Ἀνδρομέους.

(2) Οὐκ ἄλλως παρήσειν, ἢ λαβεῖν] ἔμοιγ' ἄμεινον

ἐνταῦθα δὲ ἦλθε καὶ ὁ Ἀμύντας ὁ υἱὸς τοῦ Ἀνδρομένους, φέρων τὸ κράτευμα ἐκ Μακεδονίας· καὶ ἐκ τούτων τοὺς μὲν ἵππεῖς διώρισεν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὸ ἱππικὸν τῶν ἐταίρων, τοὺς δὲ πεζοὺς ἦνασεν εἰς τὰς ἄλλας τάξεις, διορίσας ἕκασον εἰς τὸ ἔθνος του· ἔκαμε δὲ εἰς ἕκασον τάγμα τῶν ἱππέων καὶ δύο λόχους ἱππικοὺς, τὸ ὅποιον δὲν ἦτον πρότερον· καὶ λοχαγοὺς διώρισε τοὺς ἀξιοτέρους φανεύτας ἐκ τῶν ἐταίρων εἰς τὴν ἀνδραγαδίαν.

Ιζ'. Κινήσας δὲ τὸ κράτευμα ἀπὸ τὰ Σοῦσα, καὶ διαβάς τὸν Πασιτίγρην ποταμὸν, εἰσβάλλει εἰς τὴν γῆν τῶν Οὐξίων· ἐκ δὲ τῶν Οὐξίων τούτων, ὅσοι κατοικοῦσιν εἰς τὰ πεδία, ἦσαν ὑπήκοοι εἰς τὸν σατράπην τῶν Περσῶν, καὶ τότε παρεδόθησαν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου· οἱ δὲ ὀρεινοὶ καλούμενοι Οὐξιοί, δὲν ἦσαν ὑπήκοοι τῶν Περσῶν, καὶ τότε σείλαντες πρέσβεις εἰς τὸν Ἀλέξανδρον, εἶπον, ὅτι δὲν θέλουσι τὸν ἀγῆστην νὰ διαβῇ πρὸς τοὺς Πέρσας, εἰὰν δὲν τοὺς δώσῃ, ὅσα ἐδίδεν εἰς αὐτοὺς καὶ ὁ Δαρεῖος διὰ τὴν διάβασιν ταύτην· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀπέπεμψεν αὐτοὺς ὀπίσω νὰ παραγγείλωσι καὶ τοὺς ἄλλους νὰ σείλωσιν ἀνθρώπους εἰς τὰ σενά, τὰ ὅποια κρατοῦντες ἐνόμιζον, ὅτι ἔχουσι τὴν ἐξουσίαν τῆς διαβάσεως πρὸς τοὺς Πέρσας, διὰ νὰ λάβωσι καὶ παρ' αὐτοῦ τὰ διατεταγμένα· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς βασιλικοὺς φύλακας, καὶ τοὺς ὑπασπιστάς, καὶ ἐκ τῆς ἄλλης στρατιᾶς ἕως ὀκτὼ χιλιάδας, ἐπαρעוeto διὰ νυκτὸς κατ' ἄλλην τινὰ ὁδὸν, καὶ ὅχι τὴν φανεράν, ἔχων ὁδηγοὺς τοὺς Σουσίους· καὶ διαπεράσας

μιάς

δοκεῖ γράφεσθαι, λαβόντες· ἐμφαίνει γὰρ ὁ λόγος αἰτίαν τινὰ, ἣτις οὐκ ἂν δι' ἀπαρεμφάτου, εἰμὴ διὰ μετοχῆς, ἀηλωθῇ. (3) ἐπὶ σφίσιν ἐδόκουν εἶναι τὴν πᾶ-

- 5 Σουσίων· καὶ διελθὼν ὁδὸν τραχεῖαν καὶ δύσπορον
ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, ἐμπίπτει ταῖς κώμαις τῶν Οὐξίων,
καὶ λείαντε πολλὴν ἔλαβε, καὶ αὐτῶν ἔτι ἐν ταῖς
6 εὐναῖς ὄντων πολλοὺς κατέκτεινεν· οἱ δὲ ἀπέφυ-
γον εἰς τὰ ὄρη· αὐτὸς δὲ ἦει σπουδῇ ἐπὶ τὰ σε-
νὰ, ἵνα ἀπαντήσεται οἱ Οὐξιοὶ πανδημεὶ ἐδό-
7 κουν, λιψόμενοι τὰ τεταγμένα. Κρατερόν δὲ ἔτι
πρόσθεν ἀπέστειλε, τὰ ἄκρα καταληφόμενον, ἐν-
θα ᾤετο βιαζομένους τοὺς Οὐξίους ἀποχωρήσειν·
8 αὐτὸς δὲ πολλῶν τάχει ἦει· καὶ φθάνει τε κρατή-
σας τῶν παρόδων, καὶ ζυντεταγμένους τοὺς ἀμφὶ
αὐτὸν ἔχων ἐξ ὑπερδεξίων χωρίων ἐπῆγεν ὡς ἐ-
9 πὶ τοὺς βαρβάρους. Οἱ δὲ τῷ τε τάχει τοῦ Ἀλεξάν-
δρου ἐκπλαγέντες, καὶ τοῖς χαρίσις, οἷς μάλιστα
δὴ ἐπεποίθεσαν, πλεονεκτούμενοι ἔφυγον, οὐδὲ
10 εἰς χεῖρας ἔλθόντες· καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ὑπὸ τῶν
περὶ Ἀλεξάνδρον ἐν τῇ φυγῇ ἀπέθανον· πολλοὶ
δὲ καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν, κρημνώδη οὔσαν· οἱ πλεί-
στοι δὲ ἐπὶ τὰ ὄρη ἀναφεύγοντες, ἐμπίπτουσιν ἐς
τοὺς ἀμφὶ Κρατερόν, καὶ ὑπὸ τούτων ἀπώλονται.
11 Ταῦτα τὰ γέρα παρ' Ἀλεξάνδρου λαθόντες, χαλε-
πῶς εὐράντο δειόμενοι παρ' αὐτοῦ, τὴν χώραν τὴν
σφῶν ἔχοντες, φόρους ὅσα ἔτι Ἀλεξάνδρῳ ἀπο-
12 φέρειν· Ἰπτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου λέγει, τὴν Δαρείου
μητέρα δεηθῆναι ὑπὲρ αὐτῶν Ἀλεξάνδρου, δοῦ-
13 ναι σφίσι τὴν χώραν οἰκεῖν. Ὁ φόρος δὲ ὁ συντα-
χθεὶς ἦν, ἵπποι ἐς ἑτοσ ἑκατὸν, καὶ ὑποζύγια πεν-
τα-

ροδον] ἐπὶ τῇ δυνάμει καὶ ἑξουσίᾳ αὐτῶν δηλονότι (9)
πλεονεκτούμενοι ἔφυγον] ἤττους ὄντες τοῖς χαρίσις, ἑ-
λαττον ἔχοντες τῇ φύσει τῶν χωρίων· οἱ γὰρ Μακεδό-
νες, ἐξ ὑπερδεξίων ἐπιθέμενοι, ἐπλεονέκτουσαν τοῖς χω-
ρίσις· οἱ δὲ βάρβαροι τὰν ἀπάλιν ἐπλεονέκτουσαν.

μίας ἡμέρας ὁδὸν σκληρὰν καὶ σχεδὸν ἀδιάβατον, προσέβαλεν εἰς τῶν Οὐξίων τὰς κόμας, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν πᾶμπολλα λάφυρα, καὶ πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ἐφόνευσεν ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς κοιμωμένους· οἱ ἄλλοι δὲ ἔφυγον πρὸς τὰ ὄρη· αὐτὸς δὲ ἔτρεχε πρὸς τὰ σεναί, ὅπου οἱ Οὐξιοὶ ἠκούοντο, ὅτι ἀναμένουσι τὸν Ἀλέξανδρον πανδημεὶ διὰ νὰ λάβωσι τὰ τεταγμένα διὰ τὴν διάβασιν· ἔσειλεν ὁμοῦς ἔμπροσθεν τὸν Κρατερὸν διὰ νὰ προκαταλάβῃ τὰ ἄκρα, εἰς τὰ ὅποια ἐσυμπέραινε, ὅτι οἱ Οὐξιοὶ βιαζόμενοι θέλουσι καταφύγη· αὐτὸς δὲ κατὰ τάχος τρέχων, ἔφθασε νὰ προκαταλάβῃ τὰς σεναὶς ὁδοὺς, καὶ ἐντεῦθεν συντάξας τοὺς οἰκείους πολεμικῶς, ἐφάρμαξε κατὰ τῶν Οὐξίων ἐκ τόπων ἐπιτηδείων· οἱ δὲ βάρβαροι ἐκπλαγέντες διὰ τὴν ταχύτητα αὐτοῦ, βλέποντες ἐνταυτῷ καὶ τοὺς τόπους προκατειλημμένους, εἰς τοὺς ὁποίους εἶχον ἐλπίδα καταφυγῆς, ἐτράπησαν εὐθὺς εἰς φυγὴν, χωρὶς νὰ δείξωσιν οὐδεμίαν ἀντίστασιν· καὶ ἐντεῦθεν ἄλλοι μὲν ἐξ αὐτῶν φεύγοντες ἐφονεύθησαν ὅπισθεν ὑπὸ τῶν ἐναντίων· ἄλλοι δὲ καὶ εἰς τοὺς κρημνοὺς κατ' ὁδόν· οἱ δὲ περισσότεροι, φεύγοντες ἄνω πρὸς τὰ ὄρη, καὶ ἀπαντῶντες τὸν Κρατερὸν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, ἐνταῦθα ἠφρανίσθησαν. Αὐτὰ λοιπὸν τὰ γέρα λαβόντες παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, μόλις κατέπεισαν αὐτὸν μετὰ πολλῆς ἱκεσίας καὶ παρακλήσεως, νὰ τοὺς ἀφήσῃ νὰ ἔχωσι τὸν τόπον αὐτῶν ὡς τὸ πρότερον, καὶ νὰ ἀποδίδωσι φόρους κατ' ἑκάστον ἔτος εἰς τὸν Ἀλέξανδρον· ὁ δὲ Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς τοῦ Λάγου λέγει, ὅτι ἡ μήτηρ τοῦ Δαρείου παρεκάλεσε τὸν Ἀλέξανδρον νὰ ἀφήσῃ αὐτοὺς νὰ κατοικῶσιν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν· ὁ δὲ προσδιορισθεὶς φόρος ἦτον ἐκεῖνος· ἑκατὸν ἵπποι κατ' ἔτος, καὶ πεντακόσια ὑποζύγια, καὶ τριάκοντα χιλιάδες πρόβατα· καὶ ὅτι χρήματα δὲν εἶχον οἱ Οὐξιοί.

14 τακόσια, καὶ πρόβατα τρισμύρια. Χρήματα γὰρ οὐκ ἦν οὐξίοις, οὐδὲ ἡ γῆ οἷα ἐργάζεσθαι, ἀλλὰ νομεῖς αὐτῶν οἱ πολλοὶ ἦσαν.

- 1 ἰή. Ἐκ δὲ τούτου τὰ μὲν σκευοφόρα, καὶ τοὺς Θετταλοὺς ἰππέας, καὶ τοὺς ξυμμάχους, καὶ τοὺς μισθοφόρους τοὺς ξένους, καὶ ὅσοι ἄλλοι τοῦ στρατεύματος βαρύτερον ὠπλισμένοι ἦσαν, ξὺν Παρμενίωνι ἐκπέμπει, ὥς ἐπὶ Πέρσας ἄγειν κατὰ τὴν ἀμαξιτὸν τὴν εἰς Πέρσας φέρουσαν. Αὐτὸς δὲ τοὺς
2 πεζοὺς τοὺς Μακεδόνας ἀναλαβὼν, καὶ τὴν ἵππον τὴν ἑταιρικήν, καὶ τοὺς προδρόμους ἰππέας, καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας, καὶ τοὺς τοξότας, ἦει σπουδῇ
3 τὴν διὰ τῶν ὁρῶν. Ὡς δὲ ἐπὶ τὰς πύλας τὰς Περσίδας ἀφίκετο, καταλαμβάνει αὐτοῦ Ἀριοβαρζίνην τῶν Περσῶν σατράπην, πεζοὺς μὲν εἰς τετρακισμυρίους ἔχοντα, ἰππέας δὲ εἰς ἑπτακισίους, διατετειχικότα τὰς πύλας, καὶ αὐτοῦ πρὸς τῷ τείχει ἐσματοπεδευκότα, ὥς εἰρξόντα τῆς παρόδου Ἀλέ-
4 ξανδρον. Τότε μὲν δὴ αὐτοῦ κατεσματοπεδεύσατο· τῇ δὲ ὑπεραιᾷ ξυντάξας τὴν στρατίαν, ἐπῆγε
5 τῷ τείχει. Ὡς δὲ ἀπορὸν τε διὰ δυσχωρίαν ἐφαίνετο αἰρεθῆναι, καὶ πολλὰς πληγὰς οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἐλάμβανον, ἐξ ὑπερδεξίου τε χωρίου καὶ ἀπὸ μηχανῶν βαλλόμενοι, τότε μὲν ἀποχωρεῖ εἰς τὸ στρα-
6 τόπεδον· τῶν δὲ αἰχμαλώτων κρασάντων ἄλλην ὁδὸν περιάξειν αὐτόν, ὥς εἴσω παρελθεῖν τῶν πυλῶν, ἐπεὶ τραχεῖαν τὴν ὁδὸν καὶ σενὴν ἐπύθετο.

Κρα-

(14) αὐδὲ ἡ γῆ οἷα ἐργάζεσθαι] διόρθωταί μοι, ἀντὶ τοῦ οἷα.

(1) Καὶ ὅσοι ἄλλοι τοῦ στρατεύματος βαρύτερον ὠπλισμένοι ἦσαν] προσέθηκα τὸ, ἦσαν· τὸ γὰρ ὑπαρκτικόν, Εἰμί· ἐπὶ μὲν ἐνεσῶτος βραδίως ἐλλείπου πολλά-

ξιοι, μήτε γῆν γεωργήσιμον· καὶ διὰ τοῦτο οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν εἶχον βίον ποιμενικόν.

ιγ. Μετὰ ταῦτα δὲ τὰ μὲν σκευδοφόρα, καὶ τοὺς Θετταλοὺς ἰππέας, καὶ τοὺς συρμάχους, καὶ τοὺς μισθοφόρους τοὺς ξένους, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐκ τῆς Σρατιᾶς ἦσαν βαρέως κατωπλισμένοι, τοὺτους σέλλει μετὰ τοῦ Παρμενίωνος πρὸς τοὺς Πέρσας διὰ τῆς πλατείας ἐκείνης ὁδοῦ, ἣ ὅποια φέρει πρὸς τὴν Περσίαν· αὐτὸς δὲ ἀναλιθεὺς τοὺς πεζοὺς Μακεδόνας, καὶ τοὺς ἐταίρους ἰππέας, καὶ τοὺς προδρόμους, καὶ τοὺς Ἀγριῖνας, καὶ τοὺς τοξότας, ἐπροχώρει κατὰ τάχος διὰ τῶν ὁρέων. Καθὼς ἐφθασεν ὁμῶς εἰς τὰ σενὰ τῆς Περσίας, εὕρισκει αὐτόσφι τὸν Ἀριοβαρζάνην τὸν σατράπην τῶν Περσῶν, ἔχοντα πεζοὺς μὲν τεσσαράκοντα χιλιάδας, ἰππέας δὲ ἕως ἑπτακοσίους· ὃς τις εἶχε διατειχίσῃ τὰ σενὰ, καὶ εἶχε στρατοπεδεύσῃ πλησίον ἐκεῖ εἰς τὰ τεῖχη, μὲ γνώμην νὰ ἐμποδίσῃ τοῦ Ἀλέξανδρου τὸν εἰσοδόν. Τότε λοιπὸν ὁ Ἀλέξανδρος, ἔφησεν αὐτοῦ τὸ στρατόπεδον· τὴν δὲ δευτέραν ἡμέραν διατάξας τὸ σράτευμα, ἐφώρμησεν εἰς τὸ τεῖχος· ἐπειδὴ ὁμῶς εἶδεν αὐτὸ ἀνάλωτον διὰ τὴν ξενοχωρίαν, καὶ ἐνταυτῷ ἐπληγώνοντο πολλοὶ ἐκ τῆς Σρατιᾶς, κτυπούμενοι ἄνωθεν ἐκ τόπων ἐπιτηδείων, καὶ ἅμα ὑπὸ τῶν μηχανῶν, ἐντεῦθεν ἀνεχώρησε τότε εἰς τὸ στρατόπεδον· μαθὼν δὲ παρὰ τῶν αἰχμαλώτων, ὅτι εἶναι καὶ ἄλλη ὁδὸς ἄλλοθεν κύκλω, τραχεῖα ὁμῶς καὶ δύσβατος· διὰ τῆς ὁποίας δύναται νὰ ἔλθῃ ἐκείθεν ἐντὸς τῶν σενῶν, τὸν μὲν Κρατερόν τὸν ἀφίνει αὐτοῦ ἔχοντα τὸ ἴδιον τάγμα, καὶ

κίς ἐννοεῖται· ἐπὶ δὲ παρωχημένου καὶ μέλλοντος, δυσχερῶς. (3) ὡς εἶρξοντα τῆς παρόδου Ἀλέξανδρου] διώρυσσα τὸ, εἶρξοντα ἀντὶ τοῦ εἶργειν ἢ εἶρξων ἐκ τοῦ ἀρίστου κώδικ.

- Κρατερὸν μὲν αὐτοῦ καταλείπει ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου, τήν τε αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα, καὶ τὴν Μελεάγρου, καὶ τῶν τοξοτῶν ὀλίγους, καὶ τῶν ἰπ-
 7 πέων ἐς πεντακοσίους· καὶ προσάττει αὐτῷ, ἐ-
 πειδὼν ἐκπεριεληλυθῶτα αὐτὸν αἰσθῆται, καὶ προ-
 σάγοντα ἤδη τῷ στρατοπέδῳ τῶν Περσῶν, (αἰ-
 σθήσεσθαι δὲ οὐ χαλεπῶς, σημαίνειν γὰρ αὐτῷ
 τὰς σάλπιγγας) τότε δὲ προσβαλεῖν τῷ τείχει·
 8 αὐτὸς τε προὔχῳρ· νύκτωρ· καὶ διελθὼν ὅσον ἐ-
 κατὸν σταδίους, ἀναλαμβάνει τοὺς ὑπασπιστὰς, καὶ
 τὴν Περδίκκου τάξιν, καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς κου-
 φοτάτους, καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας, καὶ τῶν ἐταίρων
 τὴν Ἰλιν τὴν βασιλικήν, καὶ τετραρχίαν πρὸς ταύ-
 τη μίαν ἱππικὴν, καὶ ξὺν τούτοις ἔει ἐπικάρψας,
 ὡς ἐπὶ τὰς πύλας, ἵν' οἱ αἰχμάλωτοι ἦγον. Ἀμύν-
 9 ταν δὲ καὶ Φιλώταν καὶ Κοῖνον τὴν ἄλλην στρατιάν
 ὡς ἐπὶ τὸ πεδίον ἄγειν, καὶ τὸν ποταμὸν, ὃν ἐ-
 χρὴν περάσαι ἰούτι ἐπὶ Πέρσας, γεφυροῦν ἐκέλευ-
 σεν, αὐτὸς δὲ ἔει ὁδὸν χαλεπὴν καὶ τραχεῖαν,
 10 καὶ ταύτην δρόμῳ τὸ πολὺ ἦγε. Τὴν μὲν δὴ πρῶ-
 τιν φυλακὴν τῶν βαρβάρων πρὶν φάους ἐπιπεσὼν
 διέφυγε, καὶ τῶν δευτέρων τοὺς πολλοὺς· τῆς
 τρίτης δὲ οἱ πλείους διέφυγον, καὶ οὐδὲ οὗτοι εἰς
 τὸ στρατοπέδον τὸ Ἀριοβαρζάνου ἔφυγον, ἀλλ' αὐ-
 11 τόθεν, ὡς εἶχον, εἰς τὰ ὄρη πεφοβημένοι· ὡς τε
 ἔλαθεν ἐπὶ τὴν ἑῴ ἐπιπεσὼν τῷ στρατοπέδῳ τῶν
 πο-

κος κατὰ Γρανόβιον. (6) Κρατερὸν μὲν αὐτοῦ λείπει
 ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου] προσέθηκε τὸ ἄρθρον, Τοῦ· ἐκλι-
 πέν· ἐν ταῖς πρὸ ταύτης ἐκδόσεσιν. (7) σημαίνειν γὰρ
 αὐτῷ τὰς σάλπιγγας] τί δ' οὐχὶ ἀναγνωστέον ἄμεινον·
 σημαίνειν; ἵν' ἢ ὁμόχρονον τῷ, αἰσθήσεσθαι. (9) ὃν ἐ-
 χρὴν περάσαι ἰούτι ἐπὶ Πέρσας] δυσχερῶς ἢ δοτικῇ,

καὶ προσέτι τὸ τάγμα τοῦ Μελεάγρου, καὶ ὀλίγους ἀπὸ τοὺς τοξότας, καὶ ἐκ τῶν ἱππέων πεντακοσίους, προσάξας αὐτὸν, ὅτι καθὼς ἀκούσῃ τὰς σάλπιγγας καὶ καταλάβῃ ἐκ τούτου, ὅτι αὐτὸς περιῆλθε, καὶ κινεῖται ἤδη πρὸς τῶν Περσῶν τὸ στρατόπεδον, τότε εὐθὺς νὰ ἐφορμήσῃ καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ τεῖχος· αὐτὸς δὲ ἐπροχώρει διὰ νυκτός, καὶ ἀφ' οὗ διεπέρασεν ἕως ἑκατὸν σταδίων ὁδόν, ἀναλαμβάνει τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τοῦ Περδίκκου τὸ τάγμα, καὶ τοὺς πλέον ἐλαφροὺς ἐκ τῶν τοξοτῶν, καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας, καὶ τὸ βασιλικὸν τάγμα ἐκ τῶν ἑταίρων, καὶ προσέτι μίαν ἱππικὴν τετραρχίαν, καὶ ἐπιστραφεῖς ὀλίγους ὡς πρὸς τὰ ξενά, ἐπροχώρει μετ' ἐκείνων, καθὼς τὸν ὀδηγοῦσαν οἱ αἰχμάλωτοι· καὶ τὸν μὲν Ἀμύνταν καὶ Φιλώταν καὶ Κοῖνον ἐπρόσβαλε νὰ προχωρήσωσι μετὰ τῆς ἄλλης στρατιᾶς πρὸς τὸ πεδῖον, καὶ τὸν ποταμὸν, τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ περάσῃ πορευόμενος πρὸς τοὺς Πέρσας, καὶ εὐθὺς νὰ σήσωσι γέφυραν εἰς αὐτόν· αὐτὸς δὲ ἐπροχώρει κατὰ τινα ἄλλην ὁδὸν τραχεῖαν καὶ δύσβατον, καὶ ταύτην μάλιστα δρομαίως τρέχων τὸ περισσότερον. Λοιπὸν τὴν πρώτην φυλακὴν τῶν ἑχθρῶν, ἐπιπεσὼν κατ' αὐτῶν πρὶν τῆς αὐγῆς, τοὺς ἐφόνευσεν· ὁμοίως δὲ καὶ ἐκ τῆς δευτέρας τοὺς περισσότερους· ἐκ δὲ τῆς τρίτης οἱ περισσότεροι διέφυγον, ὅχι ὁμῶς εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Ἀριοβαρζάνου, ἀλλ' ἐκεῖθεν εὐθὺς εἰς τὰ ὄρη, οὕτως καθὼς ἐπύρρισκοντο μετὰ φόβου καὶ τρόμου· ὥστε ἔφθασεν ὁ

Α'.

ἰόντι, ἀποδίδεται εἰς τὸ ἀπρόσωπον ἔχρῃν, αἰτιατικὴν ἀντικρυς ἀπαιτοῦντος τοῦ λόγου διὰ τὸ ἀπαρέμφατον· ἴδει οὖν γράφειν οὕτω, ὃν ἔχρῃν περάσαι, ἰόντα ἐπὶ Πέρσας. (11) ἐπὶ τὴν ἑω] κατὰ τὴν ἑω· ἀλλ' ἡ Ε' ἐπὶ κατάχρησιν ἔχει ἐνταῦθα, χρονικῶς πρὸς αἰτιατικὴν ἐκ-

- πολεμίων, καὶ ἅμα μὲν προσέβαλε τῇ τάφρῳ, ἅμα δὲ αἱ σάλπιγγες ἐσήμαινον τοῖς ἀμφὶ Κρατερὸν, καὶ Κρατερὸς προσῆγε τῷ προτειχίσματι.
- 12 Οἱ δὲ πολέμιοι πάντοθεν ἀμφίβολοι γιγνόμενοι, οὐδὲ ἐς χεῖρας ἐλθόντες ἔφυγον, ἀλλὰ πανταχόθεν γὰρ εἵργοντο, τῇ μὲν Ἀλεξάνδρου ἐπικειμένου, ἄλλῃ δὲ τῶν ἀμφὶ Κρατερὸν ἐπιθεόντων, ὥστε ἠναγκάσθησαν οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἐς τὰ τεῖχι ἀποσρέψαντες φεύγειν· εἶχετο δὲ καὶ τὰ τοῖχι
- 13 πρὸς τῶν Μακεδόνων ἤδη. Ἀλέξανδρος γὰρ τοῦτο αὐτὸ, ὅπερ ξυνέβη, ὑποτοπήσας, Ἱππολεμαῖον ἀπυλελοίπει αὐτοῦ ἔχοντα τῶν πεζῶν ἐς τρισχι
- 14 λίους· ὥς τε οἱ μὲν πλείους τῶν βαρβάρων ἐν χειρὶ πρὸς τῶν Μακεδόνων κατεκόπησαν· οἱ δὲ, καὶ ἐν τῇ φυγῇ φανερὰ γενομένη, κατὰ τῶν κρημνῶν ἑαυτοὺς ῥίψαντες, ἀπόλλυντο· αὐτὸς δὲ ὁ Ἀρισταρχάνης, ζὺν ὀλίγοις ἱππεῦσιν ἐς τὰ ὄρη ἀ
- 15 πέφυγεν. Ἀλέξανδρος δὲ σπουδῇ αὐθις ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν ποταμὸν, καὶ καταλαμβάνει ἤδη πεποιημένην ἐπ' αὐτοῦ γέφυραν, καὶ διαβαίνει ζὺν τῇ
- 16 κρατιᾷ εὐπετῶς. Ἐντεῦθεν δὲ σπουδῇ αὐθις ἤλαυνεν ἐς Πέρσας, ὥς τε ἔφθη ἀρικέσθαι πρὶν τὰ
- 17 χρήματα διαρπάσασθαι τοὺς φύλακας. Ἐλαβὲ δὲ καὶ τὰ ἐν Πασαργάδαις χρήματα, ἐν τοῖς Κύρου τοῦ πρώτου θισαυροῖς. Σατράπην μὲν δὴ Περσῶν
- 18 κατέσχισε Φρασαόρτην τὸν Γεομίδρου παῖδα· τὰ βασίλεια δὲ τὰ Περσικὰ ἐνέπρησε, Παρμενίωνος σώζειν συμβουλευόντος, τά τε ἄλλα καὶ ὅτι οὐ καλὸν αὐτοῦ κτήματα ἤδη ἀπολλύναι, καὶ ὅτι οὐχ ὡσαύτως προσέξουσιν αὐτῷ οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν

ληφθεῖσα. (12) ἀμφίβολοι γινόμενοι] ἑκατέρωθεν βαλλόμενοι, (12) ἐπιθεόντων] ἐν τοῖς χειρογράφοις παρα-

Ἀλέξανδρος, καὶ ἐπέπεσεν ἀνεπαισθήτως εἰς τὸ στρα-
 τώπεδον τῶν ἐχθρῶν εἰς τὴν πρώτην αὐγὴν τῆς ἡμέ-
 ρας, καὶ ἐνταυτῷ ἐφώρμισε πρὸς τὴν τάφρον, καὶ
 οἱ σαλπικται ἐσάλπισαν διὰ τὰ δώσωσιν ἰδέαν εἰς
 τὸν Κρατερόν· ὅστις ἐφώρμισε καὶ αὐτὸς εὐθύς πρὸς
 τὸ τεῖχος· ὥς οἱ βάρβαροι κτυπούμενοι ἀμφοτέρω-
 θεν, δὲν ἐτόλμησαν παντελῶς νὰ ἔλθουν εἰς χεῖρας,
 ἀλλὰ φεύγοντες ἐμποδίζοντο πανταχόθεν, ἐντεῦ-
 θεν μὲν ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐκεῖθεν δὲ ὑπὸ τοῦ
 Κρατεροῦ· ὥς οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν ὑπέσρεψαν
 εἰς τὰ τεῖχη· ἀλλὰ καὶ ταῦτα τὰ εἶχαν κυριεύσει
 ἤδη οἱ Μακεδόνες· καθότι προνοήσας ὁ Ἀλέξανδρος
 τοῦτο καθὼς καὶ συνέβη, εἶχεν ἀφήσει τὸν Πτολε-
 μαῖον αὐτόθι μὲ τρεῖς χιλιάδας πεζῶν· ὥς οἱ πε-
 ρισσότεροι τῶν βαρβάρων αὐτοῦ κατεκόπησαν ὑπὸ
 τῶν Μακεδόνων· ἄλλοι δὲ φεύγοντες μετὰ φόβου
 πολλοῦ, ἐρρίφθισαν κάτω εἰς τοὺς κρημνοὺς, καὶ
 αὐτοῦ ἀπαλέσθισαν· αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριοβαρζάνης με-
 τὰ καὶ ἄλλων ὀλίγων ἰππέων ἔφυγεν εἰς τὰ ὄρη·
 ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἔτρεχεν αὖθις πρὸς τὸν ποταμὸν,
 καὶ εὕρισκε εἰς αὐτὸν τὴν γέφυραν ἑτοιμον, καὶ
 διαπερὰ εὐκόλως μετὰ τῆς στρατιᾶς. Ἐντεῦθεν δὲ
 ἐπροχώρει κατὰ τάχος ὡς πρὸς τοὺς Πέρσας, ὥς
 ἔφθασε νὰ ἔλθῃ ἐκεῖ, πρὶν νὰ διαρπάσωσιν οἱ πύ-
 λακες ἐκεῖθεν τὰ χρήματα· ἔλαβε δὲ πρὸς τούτοις
 καὶ τὰ ἄλλα χρήματα· τὰ ὅποια ἦσαν ἐν Πασαργά-
 δαις, εἰς τοὺς θησαυροὺς δηλονότι τοῦ Κύρου τοῦ
 πρώτου· σατράπην δὲ τῶν Περσῶν ἀποκατέστησε
 τὸν Φρασασόρτην τὸν υἱὸν τοῦ Ρεομίθρου· τὸν δὲ βα-
 σιλικὸν οἶκον τὸν Περσικὸν τὸν κατέκαυσεν, ἐν ᾧ

ὁ

θεόντων κατὰ Γρονόβιον φέρεται. (17) Πασαργάδαις]
 ἐν δὲ τῷ ἀρίστῳ κώδικι Πασαργάδαις κατὰ Γρονόβιον

σίαν ἀνθρώποι, ὡς οὐδὲ αὐτῷ ἐγνωκότε κατέχειν
 τῆς Ἀσίας τὴν ἀρχήν, ἀλλ' ἐπελθεῖν μόνον νι-
 19 κῶντα. Οὗ δέ, τιμωρήσασθαι ἐθέλειν Πέρσας
 ἔφρασκεν, ἀνθ' ὧν ἐπὶ τὴν Εἰλλάδα ἐλάσαντες,
 τὰς τε Ἀθῆνας κατέσκαψαν, καὶ τὰ ἱερὰ ἐνέπρη-
 σαν, καὶ ὅσα ἄλλα κακὰ τοὺς Ἕλληνας εἰργάσαν-
 20 το, ὑπὲρ τούτων δίκας λαβεῖν. Ἀλλ' οὐδ' ἐμοὶ
 δοκεῖ σὺν νῶν δρᾶσαι τοῦτό γε Ἀλέξανδρον, οὐδὲ
 εἶναί τις αὕτη Περσῶν τῶν πάλαι τιμωρία.

1 19. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος, προὔχεται ἐπὶ
 2 Μηδίας· ἐκεῖ γὰρ ἐπυθάνετο εἶναι Δαρείου. Γνώ-
 μιν δὲ πεποιήτο Δαρεῖος, εἰ μὲν ἐπὶ Σούσων
 καὶ Βαβυλῶνος μένοι Ἀλέξανδρος, αὐτοῦ προσμέ-
 νειν καὶ αὐτὸς ἐν Μηδοῖς, εἰ δὴ τι νεωτερισθεῖν
 3 τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον· εἰ δὲ ἐλαύνει ἐπ' αὐτόν,
 αὐτὸς δὲ ἄνω ἵεναι τὴν ἐπὶ Παρθυαίους τε καὶ Ὑρ-
 κανίαν, ἔς τε ἐπὶ Βάκτρα, τήν τε χῶραν φθει-
 ρων πᾶσαν, καὶ ἄπορον ποιῶν Ἀλεξάνδρῳ τὴν
 4 πρόσω ὁδόν. Τὰς μὲν δὴ γυναῖκας καὶ τὴν ἄλλην
 τὴν ἔτι ἀμφ' αὐτόν κατασκευὴν, καὶ τὰς ἄρμα-
 μάξας ἐπὶ τὰς Κασπίας καλουμένας πύλας πέμ-
 πει· αὐτὸς δὲ ζὺν τῇ δυνάμει, ἣ τις ἐκ τῶν πα-
 5 ρόντων ξυνεῖλετο αὐτῷ, προσέμενεν ἐν Ἐκβα-
 πῇ

φέρεται. (18) ἀλλ' ἐπελθεῖν μόνον νικῶντα] διώρῳσα
 τὸ ἐπελθεῖν ἀντὶ τοῦ ἀπελθεῖν ἐκ τοῦ ἀρίστου κατὰ Γρο-
 νόβιον κώδικος.

(2) Εἰδή τι νεωτερισθεῖν τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον] μή-
 τις νεωτερισμὸς συμβαίη τοῖς πράγμασι καὶ τῇ τύχῃ
 τοῦ Ἀλεξάνδρου· ἄλλως γὰρ ἀνέλπισα ἦν κρατήσῃν
 Δαρείῳ. (3) αὐτὸς δὲ ἄνω] παρέλκει ὁ Δε· εἰ δὲ μή,
 ἔγωγε ἀντὶ τοῦ Δη· ὡς ἐν τῷ α. α., 11. (4) τὰς ἄρμα-

ὁ Παρμενίων τὸν ἐσυμβούλευε νὰ τὸν διαφυλάξῃ, προέχων καὶ ἄλλα πολλὰ, μάλιστα δὲ, ὅτι δὲν εἶναι καλὸν νὰ διαφθείρῃ αὐτοῦ ἤδη κτήματα· καθότι δὲν θέλει ἔχῃ πικρὸς ὁμοίους τοῦ Αἰσιανοῦ, ἐπειδὴ δεικνύει μὲ τοῦτο, ὅτι δὲν θέλει νὰ βασιάσῃ τὸ βασιλείον τῆς Ἀσίας, ἀλλὰ θέλει μόνον νὰ περάσῃ νικῶν, καὶ νὰ διαφθείρῃ αὐτό· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἔλεγεν, ὅτι θέλει νὰ ἐκδικήσῃ τοὺς Πέρσας, διότι ἐσφάτευσαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ κατηδάφισαν τὰς Ἀθήνας, καὶ κατέκαυσαν τὰ ἱερὰ, καὶ δι' ὅσα ἄλλα κακὰ ἔκαμεν εἰς τοὺς Ἕλληνας. Ἀλλὰ καὶ εἰς ἐμὲ ἀνόητον φαίνεται τὸ δράμα τοῦτο τοῦ Ἀλεξάνδρου· καθότι μήτε λογίζεται τοῦτο ἐκδίκησις πρὸς τοὺς ἀρχαίους ἐκείνους Πέρσας.

ΙΓ'. Ἀφ' οὗ δὲ κατάρθωτε ταῦτα ἐπροχωρεῖ πρὸς τὴν Μηδίαν, ἀκούων, ὅτι ὁ Δαρεῖος εἶναι ἐκεῖ· ἐπειδὴ ὁ Δαρεῖος εἶχε τοιαύτην ἀπόφασιν, εἰ μὲν ὁ Ἀλέξανδρος μείνῃ εἰς τὰ Σοῦσα καὶ Βαβυλῶνα, νὰ διατρίβῃ καὶ αὐτὸς εἰς τοὺς Μήδους, μὲ ἐλπίδα ἴσως καὶ γένῃ τις μεταβολὴ εἰς τὰς εὐτυχίας τοῦ Ἀλεξάνδρου· ἂν ὁμως κινηθῇ κατ' αὐτοῦ περαιτέρω, αὐτὸς νὰ προχωρήσῃ ἔμπροσθεν πρὸς τοὺς Παρθυσίους, καὶ τοὺς Ὑρκανίους ἕως εἰς τὰ Βάκτρα, διαφθείρων τὸν τόπον ὀπισθεν, ὥστε νὰ μὴ δυνήθῃ νὰ διαβῇ ἐκείνην τὴν ὁδὸν ὁ Ἀλέξανδρος. Ἐντεῦθεν λοιπὸν τὰς γυναῖκας, καὶ τὴν ἄλλην οἰκιακὴν κατασκευὴν, ὅσα εἶχεν ἐν τῷ τότε μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ τὰς ἄρμαμάχας, ταῦτα ἔσειλεν ὅλα εἰς τὰ σενὰ τῆς Κασπίας· αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς στρατιᾶς, τὴν ὁποίαν εἶχε συνεπομένην, ὅσον ἐν τῷ παρόντι ἐδύνατο, διέτριβεν εἰς τὰ Ἐκβάτανα· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος μαθὼν ταῦ-

μάχας] εἶδος ἀμαξῶν τοῦτο, ἐν αἷς ἦσαν ἀγόμεναι αἱ

πὶ Μηδίας· καὶ Παραϊτάκας μὲν εἰς τὴν χώραν αὐ-
 τῶν ἐμβαλὼν κατεσρέψατο· καὶ σατραπεύειν ἐ-
 ταξεν αὐτῶν Οὐξάδρην τὸν Ἀβουλίου τοῦ πρότε-
 6 ρον Σούσου σατράπου παῖδα. Αὐτὸς δὲ ὡς ἠγγέλ-
 θη κατὰ τὴν ὁδὸν, ὅτι ἐγνωκὼς εἶη Δαρεῖος ἀπαν-
 τῆν τε αὐτῷ ὡς εἰς μάχην, καὶ αὐτῷ διακινδυ-
 νεύειν (Σκύθας τε γὰρ αὐτῷ ἦκειν, καὶ Καδουσίους
 συμμάχους) τὰ μὲν ὑποζύγια, καὶ τοὺς τούτων
 φύλακας, καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν ἐπεσθαι ἐ-
 κέλευσε· τὴν στρατιάν δὲ τὴν ἄλλην ἀναλαβὼν
 ἦγεν ἐσαλμένους ὡς εἰς μάχην, καὶ ἀφικνεῖται
 7 δωδεκάτῃ ἡμέρῃ εἰς Μηδίαν· ἐνθα ἔμαθεν οὐκ οὐ-
 σαν ἀξιόμαχον δύναμιν Δαρείου, οὐδὲ Καδουσίους
 ἢ Σκύθας αὐτῷ συμμάχους ἦκοντας, ἀλλ' ὅτι φεύ-
 γειν ἐγνωκὼς εἶη Δαρεῖος· ὁ δὲ ἔτι μᾶλλον ἦγε
 8 σπουδῇ. Ὡς δὲ ἀπέιχε τῶν ἑκατάνων ὅσον τριῶν
 ἡμερῶν ὁδόν, ἐνταῦθα ἀπῆντα αὐτῷ Βισθάνης ὁ
 Ὀχου παῖς, τοῦ πρὸ Δαρείου βασιλεύσαντος Περ-
 9 σῶν· καὶ οὗτος ἀπήγγειλεν, ὅτι Δαρεῖος εἰς πέμ-
 πτην ἡμέραν εἶη πεφευγὼς, ἔχων τότε χρήματα
 ἐκ Μηδῶν εἰς ἑπτακισχίλια τάλαντα, καὶ στρατιάν,
 ἵππεις μὲν εἰς τρισχιλίους, πεζοὺς δὲ εἰς ἑξακι-
 10 σχιλίους. Ἐλθὼν δὲ ὡς ἑκατάτανα Ἀλέξανδρος,
 τοὺς μὲν Θετταλοὺς ἱππέας καὶ τοὺς ἄλλους ξυμ-
 μάχους ἀποπέμπει ὀπίσω ἐπὶ θαλάσσαν, τὸν τε
 μισθὸν ἀποδοὺς αὐτοῖς ἐντελῆ τὸν ξυμπεταγμέ-
 νον, καὶ δισχιλία παρ' αὐτοῦ τάλαντα ἐπιδούς·
 11 ὅς τις δὲ ἰδίᾳ βούλοιτο ἔτι μισθοφορεῖν παρ' αὐ-
 τῷ, ἀπογράφεσθαι ἐκέλευσε· καὶ ἐγένοντο οἱ
 12 ἀπογραφάμενοι οὐκ ὀλίγοι. Ἐπὶ κίλλον δὲ τῶν

Πο-

γυναικες. (6) Σκύθας γὰρ αὐτῷ ἦκειν] ἠγγέλλετο δη-
 λουσί. (6) καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν] ἀποσκευὴν οἱ

ταῦτα, εὐθὺς ἐπροχώρει πρὸς τὴν Μηδίαν· καὶ εἰσβαλὼν εἰς τὸν τόπον τῶν Παραϊτάκων, τοὺς ὑπέταξεν, καὶ διαώρισεν εἰς αὐτοὺς σατραπίην τὸν Οὔξαρην τὸν υἱὸν τοῦ Ἀβολίτου· ὃς τις πρότερον ἦτον σατραπίης τῶν Σούσων· αὐτὸς δὲ μαθαὶν καθ' ὁδὸν, ὅτι ὁ Δαρεῖος ἐτοιμάζετο νὰ τὸν ἀπαντήσῃ μὲ μάχην, καὶ νὰ ἔλθῃ ἐτι ἅπαξ εἰς ἀγῶνα κινδύνου, προσμένων εἰς βοήθειαν ἐτι καὶ Σκύθας καὶ Καδούσιους συμμαχοὺς, ἐπρόσβαλε, τὰ μὲν ὑποζύγια καὶ οἱ φύλακες τούτων, καὶ ἡ ἄλλη ἀποσκευὴ νὰ ἀκολουθῶσι κατόπιν· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὴν ἄλλην στρατιάν, ἐπροχώρει ἔμπροσθεν, ἔχων αὐτοὺς τεταγμένους αἰεὶ, καὶ ὡς πρὸς μάχην ἐτοίμους· καὶ εἰς δώδεκα ἡμέρας φθάνει εἰς τὴν Μηδίαν· καὶ ἐνταῦθα πληροφορεῖται, ὅτι ὁ Δαρεῖος δὲν ἔχει ἀξιόμαχον δύναμιν, ἐπειδὴ μήτε Σκύθαι, μήτε Καδούσιοι ἦλθον εἰς συμμαχίαν, καὶ ὅτι ὁ Δαρεῖος ἀπεφάσισεν αὐθις νὰ φύγῃ κἀκεῖθεν· ὁθεν ἐκινήθη ἐντεῦθεν μὲ ταχυτέραν ὁρμὴν· καθὼς ἐφθασεν ὁμοῦς τρεῖς ἡμέρας μακρὰν ἀπὸ τὰ ἑκκᾶτανα, εὐρίσκει ἐνταῦθα ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν τὸν Βισθάνην τὸν υἱὸν τοῦ Οὔχου, ὃς τις ἐξάθη πρὸ τοῦ Δαρείου βασιλεὺς τῶν Περσῶν, καὶ πληροφορεῖται παρ' αὐτοῦ, ὅτι ὁ Δαρεῖος πρὸ πέντε ἡμερῶν ἤδη ἐφυγεν ἐκεῖθεν, λαβὼν καὶ τὰ χρήματα ἐκ τῶν Μήδων τῶς ἑπτὰ χιλιάδας τάλαντα, καὶ τὸ σράτευμα, ἱππεῖς μὲν ἕως τρεῖς χιλιάδας, πεζοὺς δὲ ἕως ἑξ χιλιάδας· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐλθὼν ἤδη εἰς τὰ ἑκκᾶτανα, τοὺς μὲν Θετταλοὺς ἱππέας, καὶ τοὺς ἄλλους συμμαχοὺς τοὺς ἐξείλεν ὀπίσω ὡς πρὸς τὴν θάλασσαν, ἀποδίδους εἰς αὐτοὺς τέλειον τὸν συμφωνηθέντα μισθόν, καὶ πρὸς τούτοις δύο χιλιάδας τάλαντα δωρεὰν ἐξ ἰδίων· ὃς τις ὁμοῦς ἐξ αὐτῶν θέλει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐτι αὐτοπροαιρέτως ὡς μισθοφόρος

- Πολυειδοὺς ἔταξε καταγαγεῖν αὐτοὺς ὥς ἐπὶ θάλασσαν, ἱππέας ἄλλους ἔχοντα ἐς φυλακὴν αὐτῶν· οἱ γὰρ Θησσαλοὶ τοὺς ἵππους αὐτοῦ ἀπέδοντο· ἐπέσειλε δὲ καὶ Μένιτι, ἐπειδὴν ἀφίκωνται, τοὺς ἐπὶ θάλασσαν ἐπιμελεθῆναι, ὅπως ἐπὶ
- 13 τριήρων κομισθῇσονται ἐς Εὐβοίαν. Παρμενίωνα δὲ προσέταξε τὰ χρήματα τὰ ἐκ Περσῶν κομιζόμενα, εἰς τὴν ἄκραν τὴν ἐν Ἐκβατάνοις κατα-
- 14 θῆσθαι καὶ Ἀρπάω παραδοῦναι. Ἀρπαλον γὰρ ἐπὶ τῶν χρημάτων κατέλιπε, καὶ φυλακὴν τῶν χρημάτων Μακεδόνας ἐς ἑξακισχιλίους, καὶ ἱ-
- 15 πέας, καὶ ψιλοὺς ὀλίγους. Αὐτὸν δὲ Παρμενίωνα τοὺς ξένους ἀναλαβόντα, καὶ τοὺς Θωρήκας, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἱππεῖς, ἔξω τῆς ἵππου τῆς ἐταιρικῆς, περὶ τὴν χώραν τὴν Καδουσίαν ἐλαύνειν ἐς Ὑρκανίδα. Κλείτω δὲ πᾶς τῆς βασιλικῆς Ἰλίδος ἡγεμόνι
- 16 ἐπέσειλεν, ἐπειδὴν ἐκ Σούσων εἰς Ἐκβάτανα ἀφίκηται (καταλέλειπτο γὰρ ἐν Σούσοις ἀρρώστων) ἀναλαβόντα τοὺς Μακεδόνας τοὺς ἐπὶ τῶν χρημάτων τότε ὑπολειφθέντας, ἵεναι τὴν ἐπὶ Παρθυσίους, ἵνα καὶ αὐτὸς ἦξιν ἔμελλεν.
- 17 κ'. Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τήν τε ἵππον τῶν ἐταίρων, καὶ τοὺς προδρόμους, καὶ τοὺς μισθοφόρους ἱππέας, ὧν Ἐριγύτιος ἡγεῖτο, καὶ τὴν φάλαγγα τὴν Μακεδονικὴν, ἔξω τῶν ἐπὶ τοῖς χρήμασι ταχθέντων, καὶ τοὺς τοξότας, καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας·
- ἢ-

ἐνδοξότεροι λέγουσι, (12) αὐτοῦ ἀπέδοντο] ἐπιρρήματικῶς ἐκληπτέον τὸ, αὐτοῦ. (12) ἐπέσειλε δὲ καὶ Μένιτι] ὁ δὲ Μένιος ἦν προπεμφθεὶς παρ' αὐτοῦ ὑπαρχοῦς ἐπὶ θάλασσαν Συρίας καὶ Φοινίκης, καὶ Κιλικίας. (12) ἐπειδὴν ἀφίκονται, τοὺς ἐπὶ θάλασσαν ἐπιμελεθῆναι.] τὸ, τοὺς παρέλκειν δεκτέ· ὅθεν γραπτέον ἂν εἴη, ὅτι

τὸν πόλεμον, ἐπρόσαξε νὰ καταγράψῃ τὸ ὄνομά-
του· καὶ ἐντεῦθεν ἀπεγράφησαν ὅχι ὀλίγοι· διώ-
ρισε δὲ καὶ τὸν Εὐπόκιλλον τὸν υἱὸν τοῦ Πολυειδοῦς
ἔχοντα φύλακας ἄλλους ἱππέας, νὰ τοὺς συνοδεύ-
σῃ ἀσφαλῶς μέχρι τῆς θαλάσσης· ἐπειδὴ οἱ Θεσσα-
λεῖς ἐπώλησαν αὐτόθι τοὺς ἵππους αὐτῶν· ἔγραψε
δὲ καὶ εἰς τὸν Μένητα κάτω, νὰ ἐπιμεληθῇ, ὅταν
φθάσωσιν ἐκεῖ, νὰ τοὺς ζείλῃ διὰ θαλάσσης μέχρι
τῆς Εὐβοίας· ἐπρόσαξε δὲ καὶ τὸν Παρμενίωνα νὰ
ἀποδέσῃ πάντα τὰ χρήματα τὰ φερόμενα ἐκ τῶν
Περσῶν εἰς τῶν ἑκατάνων τὴν ἀκρόπολιν, καὶ νὰ
τὰ παραδώσῃ εἰς τοῦ Ἀρπάλου τὰς χεῖρας· ἐπειδὴ
τὸν Ἀρπαλον ἀφῆκεν αὐτοῦ εἰς τὰ χρήματα, καὶ
φύλακας τῶν χρημάτων ἕξ χιλιάδας ἐκ τῶν Μακε-
δόνων, καὶ προσετί ἱππέας καὶ ψιλοὺς ὀλίγους· αὐ-
τὸν δὲ τὸν Παρμενίωνα τὸν ἐπρόσαξε νὰ λάβῃ τοὺς
ξένους, καὶ τοὺς Θρᾷκας, καὶ τοὺς ἄλλους ἱππέας,
πλὴν τῶν ἐταίρων, καὶ νὰ ὀρμήσῃ εἰς τὴν Ἰρκανίαν
διὰ μέσσοι τῆς Καδουσίας· ἔγραψε δὲ καὶ εἰς τὸν
Κλεῖτον τὸν ἡγεμόνα τοῦ βασιλικοῦ τάγματος, ἀφ'
οὗ ἔλθῃ ἐκ τῶν Σούσων εἰς τὰ ἑκατάτανα (ἐπειδὴ
εἶχε μείνῃ ὁ Κλεῖτος εἰς τὰ Σούσα, ἄβρωστος ὢν) νὰ
λάβῃ τοὺς Μακεδόνας τοὺς φύλακας τῶν χρημάτων
αὐτόθι, καὶ νὰ προχωρήσῃ πρὸς τοὺς Παρθυσίους,
ὅπου καὶ αὐτὸς ἐμελλε νὰ ἔλθῃ.

κ'. Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὸ ἱππικὸν τῶν ἐταίρων,
καὶ τοὺς προδρόμους, καὶ τοὺς μισθοφόρους ἱππέας
τῶν ὁποίων ἡγεμὼν ἦτον ὁ Εὐριγύιος, καὶ τῶν Μα-
κεδόνων τὴν φάλαγγα, πλὴν τῶν ταχθέντων εἰς
φυ-

καὶ Γρονοβίῳ δοκεῖ, οὕτως· ἐπειδὴν ἀφίκωνται ἐπὶ θα-
λάσσαν, ἐπιμεληθῆναι αὐτῶν, ὅπως. καὶ γλ.

(1) Εἴω τῶν ἐπὶ τοῖς χρήμασι ταχθέντων] μετὰ

- 2 ἤλαυνεν ὡς ἐπὶ Δαρεῖον. Καὶ αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν σπουδῇ γιγνομένην, τῶν τε στρατιωτῶν πολλοὶ κάμνουτες ὑπελείποντο, καὶ ἵπποι ἀπέθνησκον· ἀλλὰ καὶ ὡς ἦγε, καὶ ἀφικνεῖται εἰς Ῥάγας ἐνδεκάτῃ ἡμέρᾳ. Διέχει δὲ ὁ χῶρος οὗτος ἀπὸ τῶν Κασπίων πυλῶν ὁδὸν ἡμέρας μιᾶς ἐλαύνοντι, ὡς
- 5 Ἀλέξανδρος ἦγε. Δαρεῖος δὲ ἐφθάκει ἤδη παρεληλυθώς εἰς τὰ τῶν πυλῶν τῶν Κασπίων. Τῶν δὲ συμφευχόντων Δαρεῖω, πολλοὶ μὲν ἀπολιπόντες αὐτὸν ἐν τῇ φυγῇ, ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἕκαστος ἀπεχώρου· οὐκ ὀλίγοι δὲ καὶ Ἀλέξανδρῳ σφᾶς ἐνε-
- 4 δίδουσαν. Ἀλέξανδρος δὲ, ὡς ἀπέγνω καταπόδας αἰρήσειν Δαρεῖον, μείνας αὐτοῦ πέντε ἡμέρας, καὶ ἀναπαύσας τὸν στρατὸν, Μηδίας μὲν, σατράπην ἀπέδειξεν Ὀξοδάτην Πέρσιν ἄνδρα, ὃς ἐτύχανε πρὸς Δαρεῖον ξυνειλημμένος, καὶ ἐν Σούσοις εἰργόμενος· τοῦτο αὐτὸ εἰς Πίσιν ἢ πρὸς Ἀλέ-
- 5 ξάνδρου. Αὐτὸς δὲ ὡς ἐπὶ Παρθουαίους ἦγε· καὶ τῇ μὲν πρώτῃ πρὸς ταῖς Κασπίαις πύλαις ἐστρατοπέδευσε· τῇ δευτέρᾳ δὲ εἰς τὴν παρῆλθε τῶν πυ-
- 6 λῶν, ἔστε οἰκούμενα ἦν. Ἐπιστιτισταμένος δὲ αὐτόθι, ὅτι ἔριμον τὴν πρόσω χῶραν ἤκουεν, εἰς προνομὴν ἐκπέμπει Κοῖνου ξὺν ἱππεῦσί τε καὶ τῶν πεζῶν ὀλίγοις.

- 1 καὶ. Καὶ ἐν τούτῳ ἀφικνεῖται παρ' αὐτὸν ἀπὸ τοῦ

Ἀρπάλου δηλονότι ἐν Ἐκβατάνοις· ὅρα ἀνωτέρω. 13, 14. (4) τοῦτο αὐτὸ (ἴσως μᾶλλον αὐτῷ) εἰς Πίσιν ἢ πρὸς Ἀλέξανδρον] ἐκ τούτου ἐπίστευεν αὐτῷ ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι προεληυτημένος παρὰ Δαρεῖου ὁ Ὀξοδάτης ὥφειλεν εἶναι πρὸς Ἀλέξανδρον ἐπὶ τῷ πάθει τῷ πρὸς ἐκείνον. (5) ἐπιστιτισταμένος δὲ αὐτόθι, εἰς προνομὴν ἐκπέμπει τὸν Κοῖνον.] ἀπειρόκαλος ἡ σύνταξις αὕτη· ἔδει

φυλάξιν τῶν χρημάτων, καὶ τοὺς τοξότας, καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας, ἐκινήθη ἐναντίου τοῦ Δαρείου· ἐκ δὲ τῆς ταχύτητος τῆς πολλῆς, πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν ἀποκαμόντες ἀπέμενον καθ' ὁδόν, πολλοὶ δὲ καὶ ἵπποι ἀπώλεσθαισαν ἐκ τῶν κόπων· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος καὶ οὕτως δὲν ἐδίδεν ἀνάπαυσιν παντελῶς, καὶ ἔφθασεν οὕτως εἰς Ῥάγας εἰς ἑνδεκα ἡμέρας· ἀπέχει δὲ ὁ τόπος οὗτος ἀπὸ τῆς Κασπίας μίαν ἡμέραν, εἴαν τρέχητις, καθὼς ἔτρεχεν ὁ Ἀλέξανδρος· ὁ δὲ Δαρεῖος ἐπρόφθασε καὶ εἰσῆλθεν ἐντὸς τῶν Κασπίων σευῶν· καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν φεγγόντων μετὰ τοῦ Δαρείου, ἀφίσταντες αὐτὸν καθ' ὁδόν, ἀνεχώρουν ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια· πολλοὶ δὲ ἐλθόντες παρεδίδοντο εἰς τὸν Ἀλέξανδρον αὐτοθελήτοι· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀπελπισθεὶς ἤδη ἀπὸ τῆς νῦν φθάσῃ τὸν Δαρεῖον καταδιώκων, ἔμεινεν αὐτοῦ πέντε ἡμέρας, καὶ ἀνέπαυσε τὸν στρατόν· καὶ διώρισε σατράπην τῆς Μηδίας τὸν Ὁξοδάτην ἄνδρα Πέρσιν· τὸν ὅποιον εἶχεν ὁ Δαρεῖος φυλακωμένον ἐν Σούσοις· τὸ ὅποιον καὶ ἐδείκνυσεν αὐτὸν πιστὸν πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον μάλιστα· αὐτὸς δὲ ἐπροχώρει πρὸς τοὺς Παρθυαίους· καὶ τὴν πρώτην ἡμέραν ἐστρατοπέδευσεν εἰς τὰ σευὰ τῆς Κασπίας· τὴν δὲ δευτέραν ἐπέρασεν ἐντὸς τῶν πυλῶν, ὥς οὗ ἦτον ἐτι ὁ τόπος κατακλιμένος· καὶ ἐπειδὴ ἤκουεν, ὅτι ἔμπροσθεν ἦτον ὁ τόπος ἔρημος, σέλλει τὸν Κοῖνον μεμέρας τοῦ ἱππικοῦ, καὶ με ὀλίγους πεζοὺς νὰ συνάξῃ τὰ ἀναγκαῖα τῆς στρατίας.

καί. Ἐν δὲ τῷ μεταξύ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν ἀπὸ
τὸ

δ' οὕτως μᾶλλον εἰπεῖν· ἀκούων τὴν πρόσω χώραν ἔρημον εἶναι, ἰς προνομήν ἐκπέμπει τὸν Κοῖνον ἐπισιτησόμενον· καὶ ἴσως διέφθαρται καὶ τοῦτο τῷ χρόνῳ.

τοῦ Δαρείου στρατοπέδου, Βαγισάνης Βαβυλωνίος
 ἀνὴρ τῶν γνωρίμων, καὶ ξὺν τούτῳ Ἀντίδηλος,
 2 τῶν Μαζαίου παίδων. Οὗτοι ἀπήγγειλαν, ὅτι Να-
 βαρζάνης τε χιλιάρχης τῶν ξὺν Δαρείῳ φευγόν-
 των ἱππέων, καὶ Βῆσπος ὁ Βακτρίων πατράπης, καὶ
 Βαρζαέντης ὁ Ἀραχώτων καὶ Δράγγων πατράπης,
 3 ξυνειληφότες εἶεν Δαρεῖον. Ταῦτα ἀκούσας Ἀλέ-
 ξανδρος, ἐτι μᾶλλον ἤγε σπουδῇ, τοὺς ἐταίρους
 μόνους ἔχων ἀμφ' αὐτόν καὶ τοὺς προδρόμους ἱπ-
 πέας, καὶ τῶν πεζῶν τοὺς εὐρωστοτάτους τε καὶ
 κουφοτάτους ἐπιλεξάμενος, οὐδὲ τοὺς ἀμφὶ Κοῖ-
 νον προσμείνας ἐκ τῆς προνομῆς ἐπανελθεῖν· τοῖς
 4 δὲ ὑπολειπομένοις ἐπιστήσας Κρατερὸν, προσάττει
 ἔπεσθαι μὴ μακρὰς ὁδοὺς ἄγοντα. Οἱ δὲ ἀμφ'
 αὐτόν, τὰ ὅπλα εἶχον μόνον, καὶ δύο ἡμερῶν σι-
 5 τία. Ἐλθὼν δὲ τὴν τε νύκτα ὅλην καὶ τῆς ἐπιού-
 σης ἡμέρας μέχρι μεσημβρίας, ὀλίγον χρόνον ἀ-
 ναπαύσας τὸν στρατόν, αὐθις ἤει ὅλην τὴν νύκτα,
 καὶ ἅμα ἡμέρᾳ ὑποφαινούσῃ παρῆν εἰς τὸ στρατό-
 πεδον, ὅθεν ἀφωρμήκει ὀπίσω Βαγισάνης· καὶ
 6 τοὺς μὲν πολεμίους οὐ κατέλαβε. Δαρείου δὲ πε-
 ριεπύθετο, αὐτόν μὲν συνειλημμένον ἄγεσθαι
 ἐφ' ἀρμαμάξης, Βῆσπον δὲ ἀντὶ Δαρείου γενέσθαι
 τὸ κράτος, καὶ ἡγεμόνα ὠνομάσθαι Βῆσπον, πρὸς
 τε τῶν Βακτρίων ἱππέων, καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι
 βάρβαροι ξυνέφευγον Δαρείῳ, πλὴν Ἀρταδάζου,
 καὶ τῶν Ἀρταδάζου παίδων, καὶ τῶν Ἑλλήνων
 7 τῶν μισθοφόρων· τούτους δὲ πιεσὺς εἶναι Δαρείῳ,
 καὶ εἶργειν μὲν τὰ γιγνόμενα οὐ δυνατοὺς εἶ-
 ναι·

(6) Ἐφ' ἀρμαμάξης] ἐφ' ὅβρει τυχόν ὡς γυναικα ἐφ'
 ἀρμαμάξης ἔπειρον αὐτόν, ὡς παντάπασιν γινόμενον μα-
 λακὸν ἐν ἀπάσαις ταῖς περιβάσει· τὸ δὲ περιεπύθετο

τὸ στρατόπεδον τοῦ Δαρείου ὁ Βαγισάνης ἀνὴρ γνω-
στὸς Βαβυλώνιος, καὶ ὁ Ἀντίβηλος εἰς ἐκ τῶν ἡσῶν
τοῦ Μαζαίου, καὶ λέγουσιν εἰς αὐτὸν, ὅτι ὁ Να-
βαρζάνης ὁ χιλιάρχης τῶν ἱππέων τῶν φευγόντων
μετὰ τοῦ Δαρείου, καὶ ὁ Βῆσσος ὁ σατράπης τῶν
Βακτρίων, καὶ ὁ Βράζας ὁ σατράπης τῶν Ἀραχωτῶν
καὶ Δράγγων, συνέλαβον τὸν Δαρεῖον· ταῦτα ἀκού-
σας παρ' αὐτῶν ὁ Ἀλέξανδρος, ἔτρεχε μὲ περισσο-
τέραν σπουδὴν, λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ μόνον τοὺς ἑ-
ταίρους, καὶ τοὺς προδρόμους ἱππέας, καὶ ἐκ τῶν
πιεζῶν τοὺς δυνατωτάτους, καὶ ἐλαφροτάτους, χω-
ρὶς νὰ ἀναμείνη μῆτε τὸν Κόϊνον καὶ τοὺς μετ' αὐ-
τοῦ νὰ ἔλθωσιν ἐκ τῆς προνομῆς· εἰς δὲ τοὺς ἐπι-
λοίπους ἀφῆκε τὸν Κρατερόν νὰ τοὺς φέρῃ ὅπισθεν
χωρὶς τάσιν βίαν· οἱ δὲ περὶ αὐτὸν εἶχον μόνον τὰ
ὄπλα, καὶ τροφὴν διὰ δύο ἡμέρας· προχωρήσας δὲ
ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν μέ-
χρι ἡσημδρίας, ἀνέπαυσεν ὀλίγον τι τὸν στρατόν·
καὶ πάλιν προχωρῶν ὅλην τὴν νύκτα, ἔφθασεν εἰς
τὴν πρώτην αὐγὴν τῆς ἡμέρας εἰς τὸν στρατόπεδον·
ἀπὸ τὸ ὅποσον εἶχεν ἐπιστρέψῃ ὁ Βαγισάνης ὀπίσω,
καὶ τοὺς μὲν ἐχθρούς δὲν ἐπρόφθασεν, ἔμαθεν ὁ-
μως περὶ τοῦ Δαρείου, ὅτι δεδεμένος φέρεται εἰς
μίαν ἀρμάμαξαν, τὴν δὲ ἐξουσίαν τὴν ἔχει ὁ Βῆσ-
σος ἀντὶ τοῦ Δαρείου, καὶ ὠνομάσθη ἡγεμὼν πα-
ρὰ τῶν Βακτρίων ἱππέων, καὶ τῶν ἄλλων Βαρβάρων
τῶν φευγόντων μετὰ τοῦ Δαρείου, πλὴν τοῦ Ἀρ-
ταβάζου καὶ τῶν ἡσῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν Ἑλλήνων
τῶν μισθοφόρων· ἐπειδὴ αὐτοὶ ἦσαν πιστοὶ πρὸς τὸν
Δαρεῖον, δὲν ἐδυνήθησαν ὁμῶς νὰ ἐμποδίσωσι τὰ

πα-

ἄνωτέρω Βουλκάνιος διαίρει κατὰ τὸν Γρονόβιον οὕτως·
Δαρεῖον δὲ περὶ ἐπύθετο· ἀλλ' ἢ οὕτως ἢ ἐκείνης, ἢ

- ναι· ἐκτραπέντας δὲ ἔξω τῆς λεωφόρου ὁδοῦ, ὡς
 ἐπὶ τὰ ὄρη ἵεναι κατὰ σφαῖς οὐ μετέχοντας τοῖς
 8 ἀμφὶ Βῆσσον τοῦ ἔργου. Γινώσκον δὲ πεποιῆσθαι
 τοὺς ξυλλαβόντας Δαρεῖον, εἰ μὲν διαίκοντα σφαῖ
 Ἀλέξανδρον πυνθάνοιντο, παραδοῦναι Δαρεῖον Ἀ
 λεξάνδρῳ, καὶ σφίσι τι ἀγαθὸν εὐρίσκεισθαι· εἰ
 δὲ τὸ ἔμπαιον ἐπανεληλυθότα μάθοιεν, τοὺς δὲ
 κρατιάντε ξυλλέγειν ὅσιν πλείεσιν δύναιντο, καὶ
 9 διασάξειν ἐς τὸ κοινὸν τὴν ἀρχήν. Βῆσσον δὲ ἐν
 τῷ παρόντι ἐξηγεῖσθαι κατ' οἰκειότητά τε τὴν Δα
 ρείου, καὶ ὅτι ἐν τῇ αὐτοῦ σατραπείᾳ τὸ ἔργον
 ἐγίγνετο. Ταῦτα ἀκούσαντι Ἀλέξανδρῳ ἀνὶ κρά
 10 τος διωκτέα ἐφαίνετο. Καὶ ὕδῃ μὲν ἐξέκαρνον οἳ τε
 ἄνδρες καὶ οἱ ἵπποι, ὑπὸ τῇ ταλαιπωρίᾳ τῇ ζυ
 νεχεῖ, ἀλλὰ καὶ ὡς ἦγε· καὶ διελθὼν ὁδὸν πολ
 λὴν τῆς τε νυκτός, καὶ τῆς ἐπὶ ταύτῃ ἡμέρας ἐς
 τε ἐπὶ μεσημβρίαν, ἀφικνεῖται ἔστινα κόμην, ἣ
 να τῇ προτεραίᾳ ἐσρατοπεδεύκεσαν οἱ Δαρεῖον ἄ
 11 γοντες. Ἐνταῦθα ἀκούσας, ὅτι νυκτός ποιεῖσθαι
 τὴν πορείαν ἐγνωσμένον εἶη τοῖς βαρβάροις, ἣ
 λεγχε τοὺς προσχώρους, εἰ δὴ τινα εἰδεῖεν ἐπιτο
 μωτέραν ὁδὸν ἐπὶ τοὺς φεύγοντας. Οἱ δὲ εἰδέναι
 μὲν ἔφασαν, ἐρήμην δὲ εἶναι τὴν ὁδὸν δι' αὐτο
 12 ὄριαν. Οἱ δὲ, ταύτην ἄγειν ἐκέλευσε· καὶ γνοὺς
 ὅτι οὐχ ἔφονται οἱ πεζοὶ αὐτῷ σπουδῇ ἐλαύνοντι,
 τῶν μὲν ἱππέων ἐς πεντακοστίους κατεβίβασεν ἀ
 πό τῶν ἵππων· τοὺς ἡγεμόνας δὲ τῶν πεζῶν καὶ τῶν
 ἄλλων ἐπιλεξάμενος τοὺς κρατιστεύοντας, ἐπιβή
 ναι

γενικὴ προσηγορίῃς. (8) τοὺς δὲ] ἀντὶ τούτους δὴ·
 ὅρα βιβλ. α. α. (12) τοὺς ἡγεμόνας δὲ τῶν πεζῶν]
 ἦσαν γὰρ οἱ ἡγεμόνες οἱ κράτιστοι τῇ ἀρετῇ καὶ ἀνδρείᾳ·
 ὥστε δὴ τοῖς παλαιοῖς σύνηθες ὦν τοὺς ἡγεμόνας προμά-

παρὰ τῶν ἄλλων γεγόμενα· ἀλλ' ἀποχωρήσαντες ἀπὸ τῆν μεγάλην ὁδὸν, ἐτράπησαν πρὸς τὰ ὄρη, χωρὶς νὰ μεθεῶσιν ἀπὸ τῆν συνωμοσίαν τῶν ἄλλων· οἱ δὲ συλλαβόντες καὶ δήσαντες τὸν Δαρεῖον εἶχον τοιαύτην γνώμην· εἰ μὴ μάθωσιν, ὅτι καταδίδωκει αὐτοὺς ὁ Ἀλέξανδρος, νὰ παραδώσωσιν εἰς αὐτὸν τὸν Δαρεῖον, καὶ ἐντεῦθεν νὰ ἀπολαύσωσι τι καλὸν παρ' αὐτοῦ· ἂν ὅμως μάθωσιν, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ἐπιβρέφη ὀπίσω, νὰ συνάξωσιν αὐτοὶ στρατιάν, ὅσην ἂν δυνηθῶσι περισσοτέραν, καὶ νὰ διατηρήσωσι τὴν βασιλείαν εἰς τὸ κοινὸν τῶν Περσῶν· ὁ δὲ Βῆστος νὰ εἶναι κατὰ τὸ παρὸν ἡγεμὼν ὡς συγγενὴς τοῦ Δαρείου, καὶ ὅτι τὸ ἔργον τῆς συνωμοσίας συνέβη εἰς τὴν σατραπείαν αὐτοῦ. Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ Ἀλέξανδρος, ἔτρεχε μετὰ πάσης σπουδῆς, ὅσον ἐδύνατο περισσότερον· καὶ ἐνταῦθα ἀπέκαμον καὶ ἄνδρες καὶ ἵπποι ἀπὸ τὸν ἀδιάκοπον κόπον, ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος καὶ οὕτως ἔτρεχεν αὐθις καὶ διαπεράσας πολλὴν ὁδὸν ὅλην τὴν νύκτα, καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν μέχρι μεσημβρίας, ἔφθασεν εἰς μίαν κώμην, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχαν στρατοπεδεύσῃ πρὸ μιᾶς ἡμέρας οἱ ἔχοντες τὸν Δαρεῖον· καὶ ἐνταῦθα μαθὼν, ὅτι οἱ βάρβαροι εἶχαν ἀποφασίσῃ νὰ προχωρῶσι διὰ νυκτός, ἐρώτησε τοὺς ἐγκατοίκους, εἰ μὴ γνωρίζωσιν ἄλλην τινὰ ὁδὸν συντομωτέραν πρὸς τοὺς φεύγοντας μετὰ Δαρείου· καὶ ἐκεῖνοι ἀπεκρίθησαν, ὅτι εἶναι καὶ ἄλλη ὁδός, εἶναι ὅμως ἔρημος δι' ἑλλειψιν ὕδατος· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ταύτην ἐπρόσβαξε νὰ ἀκολουθήσωσι· γνωρίζων ὅμως, ὅτι οἱ πεζοὶ δὲν θέλουσιν ἀκολουθήσῃ αὐτὸν, τρέχοντα οὕτω μὲ

τό-

χρῆσθαι. (12) ὅπως οἱ πεζοὶ] τὸ, οἱ, ἀντὶ τοῦ, αὐτῷ, βέλτιον ἐκλαμβάνειν· ἄλλως γὰρ ἄρδρον παράκειται

ναι τῶν ἵππων ἐκέλευσεν οὕτως, ὅπως οἱ πεζοὶ
 13 ὀπλισμένοι ἦσαν. Νικάνορα δὲ τὸν τῶν ὑπασπ
 ρῶν ἡγομόνα, καὶ Ἀτταλον τὸν τῶν Ἀγριάνων,
 κατὰ τὴν ὁδόν, ἦν τινα οἱ ἀμφὶ Βῆττου προῦκεχω
 ρήκεσαν, τοὺς ὑπολειφθέντας ἄγειν ἐκέλευσε,
 καὶ τούτους, ὡς κουφότατα ἐσαλμένους, τοὺς
 14 δὲ ἄλλους πεζοὺς ἐν τάξει ἔπεσθαι. Αὐτὸς δὲ
 ἀμφὶ δείλῃν ἄγειν ἄρξάμενος, δρόμῳ ἡγεῖτο·
 διελθὼν δὲ τῆς νυκτὸς σαδίου, ἐς τετρακοσίους
 ὑπὸ τὴν ἑὼν προστυγχάνει τοῖς βαρβάροις ἀτάκ
 15 τως ἰούσι καὶ ἀνόπλοις, ὥστε ὀλίγοι μὲν τινὲς
 αὐτῶν ὡς ἀμυνόμενοι ὤρμησαν· οἱ δὲ πολλοὶ
 εὐθύς ὡς Ἀλέξανδρον αὐτὸν κατεῖδον, οὐδὲ ἐξ
 χεῖρας ἐλθόντες, ἔφρουγον· καὶ οἱ τραπέντες ἐξ
 ἀλκῇν ὀλίγων πεσόντων, καὶ οὗτοι ἔφρουγον. Βῆσ
 16 σος δὲ καὶ οἱ ξὺν αὐτῷ τέως μὲν ἐφ' ἀρμαμάχῃς
 Δαρεῖον μετὰ σφῶν ἐκόμιζον. Ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν
 Ἀλέξανδρος, Δαρεῖον μὲν Σατιβαρζάνης καὶ Βαρ
 σαέντης κατατρώσαντες, αὐτοῦ ἀπέλιπον· αὐ
 17 τοὶ δὲ ἔφρουγον ξὺν ἵππευσιν ἑξακοσίοις. Δαρεῖος
 δὲ ἀποθνήσκει ὀλίγον ὕστερον ἐκ τῶν τραυμάτων,
 πρὶν ὄφθῃναι Ἀλεξάνδρῳ.

κβ'.

(13) καὶ τούτους ὡς κουφότατα ἐσαλμένους] συγκέχου
 ται τὸ παρὸν χωρίον· οὕτω δ' οὖν ἀνορθωθείη ἐπὶ τὸ
 σαφές· Νικάνορα καὶ Ἀτταλον, . . . ἐκέλευσεν ἄγειν
 τοὺς ὑπολειφθέντας, ἐξ ὧν αὐτὸς ἐπιλεξάμενος τοὺς κρα
 τιστεῦντας ἡγε· καὶ τούτων αὖτις τοὺς ὡς κουφότατος
 ἐσαλμένους· τοὺς δὲ ἄλλους τοὺς βαρύτερον ὀπλισμένους
 ἐν τάξει ἔπεσθαι· ὅπερ ἔστιν ἐν ἡσυχίᾳ καὶ μετ' ἀνέσεως,
 ἀλλ' οὐχὶ δρόμῳ, ὡς οἱ ἄλλοι. (17) Δαρεῖος δὲ ἀπο
 θνήσκει] ἀτίμῳ οὕτῳ καὶ ἀδόξῳ θανάτῳ· πόσῳ δ' ἦν
 ἐνδοξότερον αὐτῷ ἀποθανεῖν ἐν Ἰσσοῖς, ἢ ἐν Ἀρβήλοισι

τάσιν ταχύτησα, κατεβίβασεν ἐκ τῶν ἵππων ἕως πεντακοσίους ἱππεῖς, καὶ ἐπρόσβαλε τοὺς ἡγεμόνας τῶν πεζῶν, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων τοὺς ἀρίστους ἐκλέξας, νὰ ἀναβῶσιν ἀντ' αὐτῶν εἰς τοὺς ἵππους, καθὼς εὐρίσκοντο οὕτω καὶ πεζοὶ ὄντες καθωπλισμένους· τὸν δὲ Νικάνορα τὸν ἡγεμόνα τῶν ὑπασπιστῶν, καὶ τὸν Ἀτταλον τὸν ἡγεμόνα τῶν Ἀγριάνων ἐπρόσβαλε νὰ φέρωσι τοὺς κουφοτάτους ἐκ τῶν ἐπίλοιπων, καὶ ἣν ὁδὸν εἶχαν προχωρήσῃ οἱ περὶ τὸν Βῆσσαν· οἱ δὲ ἄλλοι πεζοὶ νὰ ἀκολουθῶσιν ὀπίσθεν ἐν τάξει. Αὐτὸς δὲ περὶ τὸ δειλινὸν κινηθεὶς, ἐπροπορεύετο πρέχων· καὶ διαβὰς δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἕως τετρακόσια σταδία, φθάνει τοὺς βαρβάρους κατὰ τὴν αὐγὴν τῆς ἡμέρας προχωροῦντας ἀτάκτως καὶ χωρὶς νὰ φορῶσι τὰ ὅπλα· ὥστε ὀλίγοι μὲν ἐξ αὐτῶν ἐτράπησαν εἰς ἀντίσασιν· οἱ δὲ περισσότεροι, καθὼς εἶδον αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον, εὐθὺς ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, χωρὶς νὰ ἔλθωσιν εἰς χεῖρας παντάπασιν· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἐλθόντες εἰς χεῖρας, καθὼς ἐφανεύθησαν τινὲς ἐξ αὐτῶν, εὐθὺς ἐτράπησαν εἰς φυγὴν οἱ ἐπίλοιποι· ὁ δὲ Βῆστος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ μέχρι τοῦδε ἔφερον τὸν Δαρεῖον εἰς μίαν ἀρμάμαξαν· καθὼς εἶδον ὅμως τὸν Ἀλέξανδρον πλησιάζοντα πρὸς αὐτούς, τὸν μὲν Δαρεῖον καταπληγώσαντες ὁ Σατιβαρζάνης καὶ ὁ Βαρσαέντης, τὸν ἀφῆκαν ἐκεῖ· αὐτοὶ δὲ ἔφυγον μετὰ ἐπτακοσίων ἱππέων· καὶ οὕτως ὁ Δαρεῖος μετ' ὀλίγον ἀπέθανε, πρὶν νὰ τὸν ἰδῇ ὁ Ἀλέξανδρος ζῶντα.

κβ'.

κατὰ τὴν μάχην· ὅπου εἰ ἐγνώκει, αὐδ' ἀπέβησκει, ἀλλ' ἐνῆκα μάλιχα, τασοῦτον ἄγων στρατὸν, ἐν οἷς καὶ Ἑλληνες ἦσαν τασοῦτοι ἀντίζηλοι Μακεδόνων, καὶ ἐνέκων τὸ κατ' αὐτούς· ἀλλ' αὐτὸς πρῶτος τραπεῖς εἰς φυ-

1 κβ'. Ἀλέξανδρος δὲ τὸ μὲν σῶμα τοῦ Δαρείου
 εἰς Πέρσας ἔπεμψε, θάψαι κελεύσας ἐν ταῖς βα-
 σιλικαῖς θήκαις, καθάπερ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ πρὸ Δα-
 2 ρείου βασιλεῖς, Σατράπην δὲ ἀπέδειξε Παρθυαίων
 καὶ Ὑρκανίων Ἀρμυνάπην Παρθυαῖον· ἣν δὲ οὐ-
 στος τῶν Αἰγυπτίου ἐνδόντων Ἀλεξάνδρῳ μετὰ
 Μαζάκου. Τληπόλεμος δὲ ὁ Πυδοφάνους, τῶν ἐταί-
 ρων, ξυνετάχθη αὐτῷ, σκοπεῖν τὰ ἐν Παρθυαίῃς
 3 τε καὶ Ὑρκανίοις. Τοῦτο τὸ τέλος Δαρεῖον ἐγένε-
 το, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Ἀριστοφώντος, μὴνός
 Ἑκατομβαιῶνος· ἀνδρὶ τὰ μὲν πολέμια, εἶπερ τι-
 νὶ ἄλλῳ, μαλθακῶτε, καὶ οὐ φρενήρει, εἰς δὲ
 τὰ ἄλλα οὐδὲν ἀνεπιεικὲς ἔργον ἀποδείκνυμαι,
 ἢ οὐδὲ ἐγγενόμενον αὐτῷ ἀποδείξασθαι· ὅτι ὁμοῦ
 4 μὲν εἰς τὴν βασιλείαν παρελθεῖν, ὁμοῦ δὲ προ-
 σπολεμεῖσθαι πρὸς τε Μακεδόνων καὶ τῶν Ἑλλή-
 νων ξυνέβη· οὐκ οὖν οὐδὲ ἐθέλονται ἐξῆν ἔτι ὑβρί-
 ζειν εἰς τοὺς ὑπὲρ πάντων, ἐν μείζονι κινδύνῳ, ἢ περ
 5 ἐκείνοι καθεσθηκότες. Ζῶντι μὲν δὴ ξυμποραὶ αὐ-
 τῷ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις ξυνηνέχθησαν, οὐδέ τις ἀ-
 νακωχὴ ἐγένετο, ἐπεὶ δὴ πρῶτον εἰς τὴν ἀρχὴν πα-
 6 ρήλθεν. ἀλλὰ εὐθύς μὲν τὸ τῶν σατραπῶν ἐπὶ
 Γρανικῷ πταίσμα ξυνέβη τὸ ἱππικόν, εὐθύς δὲ
 Ἰωνία τε καὶ Αἰολίς εἶχοντο, καὶ Φρύγες ἀμφί-
 τεροι, καὶ Λυδία, καὶ Κᾶρες, πλὴν Ἀλικαρνασ-
 σίων

γὴν φόβῳ μᾶλλον ἢ βίᾳ, παρεχώρησε Ἀλεξάνδρῳ τὴν
 νίκην.

(1) καθάπερ καὶ οἱ ἄλλοι βασιλεῖς] ἐδάπτουντο δη-
 λονότι βασιλικῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς. (2) μετὰ Μαζά-
 κου·] ὅρα ἀνωτέρω. ἀ. 3. (4) σίμου δὲ προσπολεμεῖ-
 σθαι πρὸς τῶν Μακεδόνων καὶ τῶν Ἑλλήνων συνέβη] βα-
 σιλεύσονται γὰρ Δαρεῖον δευτέρῳ ἔτι ἐγένετο αὐτῷ ἢ ἐν

κβ'. Ο δὲ Ἀλέξανδρος τὸ μὲν σῶμα τοῦ Δαρείου
 ἐξείλεν εἰς τοὺς Πέρσας νὰ τὸ ἐνταφιάσῃσιν εἰς τὰς
 βασιλικὰς θήκας, καθὼς ἐσυνηδίζετο καὶ εἰς τοὺς
 ἄλλους βασιλεῖς πρὶν Δαρείου· ἀποκατέστησε δὲ καὶ
 σατράπην τῶν Παρθυσαίων καὶ Ὑρκανίων τὸν Ἀμ-
 μονάπην τὸν Παρθυσαῖον· ἦτον δὲ οὗτος ἐκ τῶν δύν-
 των τῆν Αἴγυπτου εἰς τὸν Ἀλέξανδρον μετὰ τοῦ
 Μαζάκου· ἦνωσε δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ τὸν Τληπόλε-
 μον τὸν υἱὸν τοῦ Πυθοφάνους ἕνα ἐκ τῶν ἐταίρων,
 νὰ παρατηρῇ τὴν κατάστασιν τῶν Παρθυσαίων καὶ τῶν
 Ὑρκανίων. Ο δὲ Δαρεῖος ὡς τόσον τοιοῦτον ἔλαβε
 τέλος εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ ἀρχοντος ἐν Ἀθήναις Ἀρι-
 στοφάνους, κατὰ μῆνα Γούνιον, ἀνὴρ εἰς μὲν τὰ πο-
 λεμικὰ ἀνάνδρος, ὡς ἄλλος οὐδεὶς, καὶ ἀνόητος· εἰς
 δὲ τὰ ἄλλα ὅμως δὲν ἔδειξεν οὐδεμίαν κακίαν· κα-
 θότι μήτε ἔλαβε ποτὲ καιρὸν νὰ κάμῃ κακὸν τί· ἐ-
 πειδὴ, καθὼς ἔλαβε τὸ σκῆπτρον τῆς βασιλείας, εὐ-
 θὺς ἐκινήσῃ ὁ πόλεμος πρὸς αὐτὸν τῶν Μακεδόνων
 καὶ τῶν Ἑλλήνων· ἐντεῦθεν λοιπὸν καὶ ἂν ἤθελε,
 δὲν ἐτολμοῦσε πλέον νὰ κακοκρατήσῃ τοὺς ὑπηκόους,
 ἐν ᾧ αὐτὸς ἔφθασεν ἤδη εἰς μεγαλήτερον κίνδυνον
 ἀπ' ἐκείνου· ζῶν μὲν οὗτος πολλὰς καὶ διαφόρους
 συμφορὰς ἐδοκίμασε, μήτε ἔλαβεν ἄνεσιν, ἀπ' οὗ
 ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς βασιλείας· ἀλλ' εὐθὺς
 συνέβη πρῶτον μὲν ἡ δυσυχία τῶν σατραπῶν εἰς
 τὸν Γρανικὸν ποταμὸν, ἔπειτα δὲ ἡ Ἰωνία καὶ Αἰο-
 λὶς ἔπεσον εἰς χεῖρας τῶν πολεμίων, καὶ αἱ δύο
 Φρυγίαι, καὶ ἡ Λυδία, καὶ ἡ Καρία πλὴν τῆς Ἀ-
 λικαρνασσοῦ, ἀλλὰ καὶ αὕτη μετ' ὀλίγου και-
 ρόν

Γρανικῷ ἵππομαχίᾳ, τῷ δὲ τρίτῳ ἐν Γίσσῳ, τῷ δὲ πέμ-
 πτῳ ἐν Ἀρβήλοισι· καὶ ἐνταῦθα ἐγένετο τῶν Μακεδόνων
 ἡ βασιλεία. (6) ἐπὶ δὲ, ἡ παραλία] ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ

- σέων, ὀλίγον δὲ ὕπερον καὶ Ἀλικαρνασσὸς ἐξή-
 ρητο· ἐπὶ δὲ, ἡ παραλία πᾶσα, ἔστε ἐπὶ τὴν Κι-
 7 λικίαν· ἐνδένδε ἡ αὐτοῦ ἐπ' Ἰσσω ἦσσαν, ἵνα τὴν
 τε μητέρα αἰχμαλωτισθεῖσαν καὶ τὴν γυναῖκα
 καὶ τοὺς παῖδας ἐπεῖδεν· ἐπὶ τῷδε Φοινίκητε ἄ-
 8 πώλετο καὶ Αἴγυπτος πᾶσα· ἐπὶ δὲ, αὐτὸς ἐν
 Ἀρβήλοις ἔφυγε τε ἐν πρώτοις αἰσχροῖς, καὶ
 στρατιὰν πλείσιν παντὸς τοῦ βαρβαρικοῦ γένους
 9 ὑπώλεσε· φυγάς τε ἐκ τούτου τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς
 πλανώμενος, καὶ τελευτῶν πρὸς τῶν ἀμφ' αὐτὸν
 εἰς τὰ ἔσχατα προδοθεὶς· βασιλεύς τε ἐν τῷ αὐ-
 τῷ καὶ δεσμώτης ζῶν ἀτιμίᾳ ἀγόμενος, τέλος
 δὲ πρὸς τῶν οἰκειοτάτων ἐπιδουλεύεις, ἀπώλε-
 10 το. Ζῶντι μὲν Δαρείῳ τοιαῦτα ζυγνέχθη. Τε-
 λευτήσαντι δὲ, ταφήτε ἡ βασιλική, καὶ τῶν
 παίδων, ὅποια καὶ βασιλεύοντος αὐτοῦ, τροφή
 τε Ἀλέξανδρου καὶ παιδευσις, καὶ γαμβρὸς Ἀ-
 λέξανδρος. Ὅποτε δὲ ἐτελεύτα, ἐγγεγόνει ἀμφὶ
 τὰ πεντήκοντα ἔτη.
 1 κγ'. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς ὑπολειφθέντας ἐν τῇ
 διαώξει τῆς στρατιᾶς ἀναλαβὼν, εἰς Ὑρκανίαν προ-
 2 χῶρει. Κεῖται δὲ ἡ Ὑρκανία χώρα ἐν Ἀριζεργῇ τῆς
 οὐδοῦ τῆς ἐπὶ Βάκτρα φερούσης· καὶ τῇ μὲν ὄρε-
 σιν ἀπεύρηται δασέσι καὶ ὑψηλοῖς, τῇ δὲ πε-
 δίου αὐτῆς καθήκει ἔστε ἐπὶ τὴν μεγάλην τὴν
 3 ταύτη θάλασσαν. Ταύτην δὲ ἦγεν, ὅτι ταύτη
 τοὺς

παραλία πᾶσα. (9) τέλος δὲ πρὸς τῶν οἰκειοτάτων] τῶν
 συγγενῶν· ὡν πρῶτος ὁ Βῆσσος· ὅρα ἀνωτέρω· καί, 9.
 (10) προτὴν Ἀλέξανδρου] παρ' Ἀλέξανδρου. (10) καὶ
 γαμβρὸς Ἀλέξανδρος· ἔλαβε γὰρ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ
 Βαρσίνην μετὰ ταῦτα εἰς γάμον· ὅρα κατωτέρω βιβλ.
 ζ', δ', 6.

ρὸν ἔπαυε τὸ αὐτό· μετὰ ταῦτα δὲ ὅλη ἡ παραθαλάσσιος χώρα μέχρι τῆς Κιλικίας· ἔπειτα δὲ συνέβη ἡ ἐν Ἰσσοῦ ὀλέθριος ἥττα, εἰς τὴν ὁποίαν εἶδε τὴν μετέρα, καὶ γυναῖκα, καὶ τὰ φίλτατα τέκνα αἰχμάλωτα· ὕψερυν δὲ ἡ Φοινίκη καὶ ἡ Αἴγυπτος πᾶσα· εἰς δὲ τὰ Ἀρβήλα αὐθις αὐτὸς πρῶτος ἔφυγεν ἀπὸ τῆς μάχης μετὰ μεγάλην αἰσχύνην, καὶ ἀπώλεσεν ἄπειρον σμάτευμα ἐκ παντὸς γένους βαρβαρικοῦ· καὶ ἔπειτα πλανώμενος φυγὰς ἀπὸ τόπου εἰς τόπον εἰς τὸ βασιλείον του, προδοθεὶς τέλος πάντων καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων, φερόμενος βασιλεὺς ἐν ταυτῷ καὶ δεσμώτης μετὰ ἄκραν ἀτιμίαν, καὶ τελευταῖον ἐπιβουλεύεις ὑπὸ τῶν οἰκειοτάτων, ἀπέθανεν. Ἐν ᾧ λοιπὸν ἔζη ὁ Δαρεῖος, τοιαῦτα συνέβη καὶ δοκιμάσῃ· ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανε, καὶ αὐτὸς ἐτάφη βασιλικῶς, καὶ οἱ παῖδες ἀνετρέφοντο, καὶ ἐπρόκοπτον παρὰ τῷ Ἀλέξανδρῳ, καθὼς ἦσαν καὶ ἐπὶ τῆς πατρικῆς βασιλείας, καὶ γαμβρὸς ἐγένεν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ πάντα βασιλικά· ἀπέθανε δὲ ὁ Δαρεῖος πεντηκονταετὴς ἤδη γεγεννημένος.

κγ'. Οἱ δὲ Ἀλέξανδρος προσμείνας αὐτόθι, ἕως οὗ ἦλθον οἱ μέναντες ἐκ τῶν κόπων ὀπίσω ἐν τῇ διώξει, καὶ ἀναλαβὼν αὐτοὺς ἐπροχώρει πρὸς τὴν Ὑρκανίαν· κεῖται δὲ αὕτη κατὰ τὸ ἀρισερὸν τῆς ὁδοῦ· ἥτις φέρει τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὰ Βάντρα· καὶ ἐκεῖθεν περιορίζεται ἀπὸ ὄρη ὑψηλὰ καὶ δασέα· ἐντεῦθεν δὲ ἐκτείνεται εἰς πεδίον πλατὺ ἕως κάτω μέχρι τῆς πρὸς τοῦτο τὸ μέρος Κασπίας θαλάσσης· ἐπροχώρει δὲ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος, ἐπειδὴ ἔμαθεν, ὅτι οἱ ξένοι οἱ περὶ τὸν Δαρεῖον κατέφυγον εἰς τὰ ὄρη τῶν

(1) Τοὺς ὑπολειφθέντας ἐν τῇ διώξει] ὅρα ἀνωτέρω· κά, 13. (2) τὴν ταύτην θάλασσαν] τὴν Κασπίαν

τοὺς ξένους τοὺς ἀμφὶ Δαρεῖον διαπεφευγέναι ἐς
 τὰ τῶν Ταπούρων ὄρη ἐπύθετο, καὶ αὐτοὺς ἅμα
 4 τοὺς Ταπούρους χειρωσόμενος. Τριχῇ δὲ διελὼν τὸν
 στρατὸν, αὐτὸς μὲν τὴν ἐπιτομοτάτην καὶ χα-
 λεπώτατην ἡγήσατο, τὸ πλεῖστον καὶ ἅμα τ
 5 κουφότατον τῆς δυνάμεως ἄγων. Κρατερόν δὲ,
 στήντε αὐτοῦ τάξιιν ἔχοντα, καὶ τὴν Ἀμύντοιν,
 καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὗς, καὶ ὀλίγους τῶν ἵπ-
 6 πέων, ἐπὶ Ταπούρων ἔσειλεν. Ἐριγυῖον δὲ, τῶν
 τε ξένους καὶ τὴν λοιπὴν ἵππου ἀναλαβόντα, τὴν
 λεωφόρον τε καὶ μακροτέραν ἡγεῖσθαι ἐκέλευσε,
 τὰς ἀμάξας καὶ τὰ σκευοφόρα καὶ τὸν ἄλλον ὁ-
 7 μίλον ἄγοντα. Ὑπερβαλὼν δὲ τὰ πρῶτα ὄρη, καὶ
 καταστρατοπεδεύσας αὐτοῦ, ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑ-
 πισπιστάς, καὶ τῆς Μακεδονικῆς φάλαγγος τοὺς
 κουφοτάτους, καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὗς, ἦει χα-
 λεπὴν ὁδὸν καὶ δύσπορον, φύλακας τῶν ὁδῶν κα-
 ταλιπὼν, ἵνα σφαλερόντι αὐτῷ ἐφαίνετο· ὥς μὴ
 8 τοῖς ἐπομένοις κατ' ἐκεῖνο ἐπιθούντο· οἱ τὰ ὄρη ἔ-
 χοντες τῶν βαρβάρων. Αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν τοξο-
 τῶν διελθὼν τὰ ξενά, ἐν τῷ πεδίῳ καταστρατο-
 9 πέδευσε πρὸς ποταμῷ οὐ μεγάλῳ. Καὶ ἐνταῦθα
 ὄντος αὐτοῦ, Ναβαρζάνης τε ὁ Δαρείου χιλιάρχης,
 καὶ Φραδαφέρνης ὁ Ὑρκανίας τε καὶ Παρθυσίων σα-
 τράπης, καὶ ἄλλοι τῶν ἀμφὶ Δαρεῖον Περσῶν οἱ ἐπι-
 10 φανέσασθαι ἀφικόμενοι παρέδωσαν σφῆς αὐτούς. Ἐ-
 παρμείνας δὲ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τέσσαρας ἡμέρας, ἀ-
 νέλαβε τοὺς ὑπολειφθέντας κατὰ τὴν ὁδόν, τοὺς
 μὲν ἄλλους ἀσφαλῶς διελθόντας, τοῖς δὲ Ἀγγριᾶ-
 σιν ὀπισθοφυλακοῦσιν ἐπέθεντο οἱ ὄρειοι τῶν

ρον

δηλονότι (3) τοὺς ξένους τοὺς ἀμφὶ Δαρεῖον] τοὺς μι-
 σθοφόρους Ἑλληνας δηλονότι· ὅρα ἀνωτέρω· κα', 7.

τῶν Ταπούρων, καὶ ἐνταυτῷ νὰ ὑποτάξῃ καὶ αὐτοὺς
τούτους τοὺς Ταπούρους. Διαίρεις λοιπὸν τὸν στρατὸν
εἰς τρία διάφορα μέρη, αὐτὸς μὲν ἐξηκολούθησε τὴν
συντομωτάτην, καὶ δυσκολωτάτην ὁδόν, ἔχων τὸ
περισσότερον μὲν μέρος τῆς στρατιᾶς, τὸ εὐαφρότα-
τον ὅμως· τὸν δὲ Κρατερόν μὲ τὸ τάγματου, καὶ
τοῦ Ἀμύντου τὸ τάγμα, καὶ τινὰς ἐκ τῶν τοξοτῶν,
καὶ ὀλίγους ἱππέας, τὸν ἔσειλε μετ' αὐτῶν εἰς τοὺς
Ταπούρους· τὸν δὲ Ἐριγυίου αὐδίζε ἐπρόσβαλε νὰ λά-
βῃ τοὺς ξένους καὶ τοὺς ἐπιλοίπους ἱππέας, καὶ νὰ
προχωρῇ κατὰ τὴν μεγάλην καὶ μακροτέραν, φέρων
ἐκείθεν τὰς ἀμάξας καὶ τὰ σκευοφόρα, καὶ τὸ ἄλλο
πλῆθος τὸ τοιοῦτον τῆς στρατιᾶς· διαπεράσας δὲ τὰ
ὄρη ἐπάνω, καὶ στρατοπεδεύσας αὐτόθι, καὶ ἐντεῦ-
θεν ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασπιστάς, καὶ τοὺς εὐαφροτά-
τους ἀπὸ τῆς φάλαγγος τῆς Μακεδονικῆς, καὶ το-
ξότας τινὰς, ἐπροχώρει κατὰ τινὰ ὁδὸν δύσκολόν τε
καὶ δύσβατον, ἀφήσας εἰς πολλὰ μέρη ὀπισθεν
φύλακας τῶν ὁδῶν, ὅπου ἐφαίνετο ὑποπτον, ἵνα
μὴ ἐπιπέσωσιν ἐκείθεν οἱ βάρβαροι ἄνωθεν ἐν τῶν
ὁρέων εἰς τοὺς ὀπισθεν ἐρχομένους τοῦ Ἀλεξάνδρου·
αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν τοξοτῶν διαβάς τὰ στενά, ἐστρα-
τοπέδευσε πρὸς τὸν ποταμὸν εἰς ἓν πεδίον μικρόν·
καὶ ἐνταῦθα ἔρχονται πρὸς αὐτὸν ὁ Ναβαρζάνης
ὁ χιλιάρχος τοῦ Δαρείου, καὶ ὁ Φρυδαφέρνης ὁ σα-
τράπης τῶν Ὑρκανίων καὶ Παρθυαίων, καὶ οἱ λαμ-
πρότεροι τῶν Περσῶν, ὅσοι ἦσαν μετὰ τοῦ Δαρείου,
καὶ παραδόθησαν αὐτοπροαιρέτως εἰς τὸν Ἀλέξαν-
δρον· διατρίψας δὲ αὐτόθι ἡμέρας τέσσαρας, συνή-
δρουν οὖλους τοὺς μείναντας ὀπίσω ἐν τῇ ὁδῷ· ἐξ
ᾧ οἱ μὲν ἄλλοι διεπέρασαν ἀσφαλῶς· εἰς δὲ τοὺς
Ἀγριῶνας μόνους ὡς ὀπισθοφύλακας ὄντας ὥρμησαν
οἱ βάρβαροι ἄνωθεν ἀπὸ τῶν ὁρέων· νικηθέντες ὁ-
μως εἰς τὸν ἀκροβολισμὸν αὐτόν, ἀνεχώρησαν. Ἐν-

- 11 βαρβάρων, καὶ μείον ἔχοντες τῷ ἀκροβολισμῷ ἀ-
 12 πηλλάγησαν. Ἀῤῥας δὲ ἐντεῦθεν, προῆει ὡς ἔφ'
 12 Ὑρκανίας εἰς Ζαδράκαρτα πόλιν Ὑρκανίων. Καὶ ἐν
 τούτῳ οἱ περὶ Κρατερόν ξυνέμιζαν αὐτῷ, τοῖς μὲν
 ξένοις τοῖς Δαρείου οὐκ ἐντετυχηκότες, τὴν χώ-
 ραν δὲ ὅσιν διαπεπορευμένοι ἦσαν, τὴν μὲν βίβη-
 τὴν δὲ ἐνδιδόντων τῶν κατοικούντων προσπεποιη-
 13 μένοι. Εὐταῦθα καὶ Ἑριγύϊος ἦκε ξὺν τοῖς σκευο-
 φόροις, καὶ ταῖς ἀμάξαις, Οἴλιγον δὲ ὕπερον Ἀρ-
 τάβαζος ἀφίκετο παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ τῶν παῖ-
 δων αὐτοῦ Κωφὴν καὶ Ἀριοβαρζάνης καὶ Ἀρσά-
 μης, καὶ ξὺν τούτοις παρὰ τῶν ξένων τῶν ξὺν
 Δαρείῳ πρέσβεις, καὶ Αὐτοφραδάτης, ὁ Ταπούρων
 14 σατραπὴς. Αὐτοφραδάτῃ μὲν δὴ τὴν σατραπείαν
 ἀπέδωκεν Ἀρτάβαζον δὲ καὶ τοὺς παῖδας ἅμα οἱ
 ἐν τιμῇ ἦγε, τὰ τε ἄλλα ἐν τοῖς πρώτοις Περσῶν
 15 ὄντας, καὶ τῆς ἐς Δαρείου πίσεως ἕνεκα. Τοῖς
 πρέσβεσι δὲ τῶν Ἑλλήνων δεομένοις σπείσασθαι
 σφίσιν ὑπὲρ τοῦ παντός ξενικοῦ ἀπεκρίνατο, ὁμο-
 λογίαν μὲν οὐκ αὖ ποιήσασθαι πρὸς αὐτοὺς οὐδε-
 μίαν· ἀδικεῖν γὰρ μεγάλα τοὺς σρατευομένους
 ἐναντία τῇ Ἑλλάδι παρὰ τοῖς βαρβάροις, παρὰ
 16 τὰ δόγματα τὰ Ἑλλήνων· ἐκέλευσε δὲ ἦκειν ξύμ-
 παντας, καὶ παραδιδόναι σφᾶς αὐτοὺς, ἐπιτρέ-
 ποντας Ἀλεξάνδρῳ χρῆσθαι ὅ, τι βούλοιτο, ἢ σώ-
 17 ζεσθαι ὅπῃ δύναιτο. Οἱ δὲ ἐπιτρέπειν ἔφασαν
 σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους Ἀλεξάνδρῳ· ξυμ-
 πέμπειν τε ἐκέλευεν τὸν ἡγησόμενον αὐτοῖς, ὡς
 ἀσ-

(14) καὶ τῆς ἐς Δαρείου πίσεως ἕνεκα] ὅτι Ἀρτάβαζος
 καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μετὰ τῶν Ἑλλήνων τῶν μισθοφό-
 ρων οὐ συνηνόμησαν ἐς Δαρείον τοῖς ἀμφὶ Βῆσσαν· ὅρα
 ἀνωτέρω· καί, 6. (15) παρὰ τὰ δόγματα τῶν Ἑλλή-

τεῦθεν δὲ κινηθεῖς, ἐπροχώρει πρὸς τὰ Ζαδράκαρτα
 πόλιν τῆς Ὑρκανίας, καὶ ἐν τούτῳ ἐνώθη καὶ ὁ Κρα-
 τερός μετ' αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ἀπαντήσωσι ποῦ τοῦ
 Δαρείου τοὺς ξένους· τὸν τόπον δὲ, ὅσον διεπέρα-
 σαν, ἄλλον μὲν ἐπέταξαν κατὰ βίαν, ἄλλον δὲ μὲ
 συμφωνίαν καὶ θέλησιν τῶν κατοίκων. Ἐνταῦθα δὲ
 ἔρχεται καὶ ὁ Ἐριγυῖος μετὰ σκευοφόρα, καὶ τὰς ἀ-
 μάξας· ὀλίγον δὲ ὕψερρον ἔρχονται αὖθις πρὸς τὸν
 Ἀλέξανδρον ὁ Ἀρτάβαζος, καὶ ἐκ τῶν ἡῶν αὐτοῦ ὁ
 Κερνήν καὶ Ἀριοθαράνης, καὶ ὁ Ἀρσάμις, καὶ μετ'
 αὐτῶν πρέσβεις ἄλλοι ἀπὸ τοῦ Δαρείου τοὺς ξένους,
 καὶ ὁ Αὐτοφραδάτης, ὁ σατράπης τῶν Ταπούρων·
 καὶ εἰς μὲν τὸν Αὐτοφραδάτην ἔδωκεν αὖθις τὴν σα-
 τραπείαν· τὸν δὲ Ἀρτάβαζον καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ
 τοὺς εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ ἐν τιμῇ, καὶ διὰ τὴν λαμ-
 πρότητα τοῦ γένους ὡς πρώτους τῶν Περσῶν ὄντας,
 ἀλλὰ μάλιστα καὶ διὰ τὴν πίσιν, τὴν ὁποίαν εἶχαν δεῖξαι
 πρὸς τὸν Δαρεῖον· οἱ δὲ πρέσβεις τῶν Ἑλλήνων ἐζή-
 τησαν μετὰ δεήσεως παρ' αὐτοῦ λόγον συνθήκης πι-
 σὸν διὰ ὅλους τοὺς ξένους συζυγατωτάτων· καὶ ἀ-
 πεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, ὅτι συμφωνίαν δὲν ἔχω νὰ κά-
 μῃ πρὸς αὐτοὺς· καὶ ὅτι οἱ στρατεύσαντες μετὰ τῶν
 βαρβάρων κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐναντίον εἰς τῶν Ἑλ-
 λήνων τὸ δόγμα, ἔβλαψαν μέγας τοὺς Ἑλληνας·
 λοιπὸν λέγετε εἰς αὐτοὺς νὰ ἔλθωσι σύμπαντες,
 καὶ νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὴν διακρίσιν μου, νὰ ἀπο-
 φασίσω περὶ αὐτῶν ὅ,τι θέλω· εἰ δὲ μὴ, νὰ εὕρωσι
 τρόπον σωτηρίας ὅπου ἂν δυνηθῶσιν· ἐκεῖνοι δὲ ἀ-
 πεκρίθησαν πρὸς αὐτόν, ὅτι παραδίδονται αὐτοί,
 καὶ

νων·] ἂ τοῖς Ἑλλησιν ἔδοξεν ἐν Πελοποννήσῳ συνελθού-
 σιν ἐναντία στρατεύειν τοῖς Πέρσαις αὐτοῦ ἡγουμένου· ὅ-
 ρα ἀνωτέρω β. βλ. α'. α, 1.

ἀσφαλῶς διακομισθεῖεν παρ' αὐτόν· εἶναι δὲ ἐλέγοντο ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους. Καὶ Ἀλέξανδρος πέμπει Ἀνδρόνικον τὸν Ἀγέβρου καὶ Ἀρτάβαζον παρ' αὐτούς.

- 1 κδ'. Αὐτὸς δὲ προῆγεν ὡς ἐπὶ Μάρδους, ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τοὺς τοξότας, καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, καὶ τὴν Κοῖνου καὶ Ἀμύντου τάξιν, καὶ τῶν ἐταίρων ἱππέων τοὺς ἡμίσεας, καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς· ἤδη γὰρ αὐτῷ καὶ ἱππακον-
- 2 τισαὶ ἦσαν τάξις· Ἐπελθὼν δὲ τὸ πολὺ μέρος τῆς χαίρας τῶν Μάρδων, πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν αὐτῶν φεύγοντας, οὓς δέ τινας ἐς ἀλκὴν τετρα-
- 3 μένους· πολλοὺς δὲ ζῶντας ἔλαβεν. Οὐ γάρ εἰσιν ὅστις χρόνῳ ἐμβεβλήκει ἐς τὴν γῆν αὐτῶν ἐπὶ πολέμῳ, διὰ τε δυσχωρίαν, καὶ ὅτι πένιτες οἱ
- 4 Μάρδοι, καὶ μάχιμοι ἐπὶ τῇ πενίᾳ ἦσαν· οὐκοῦν οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἐμβαλεῖν ἂν ποτε δείσαντες, ἅλ-
- 5 λως τε καὶ προεκεχωρηκότα ἤδη εἰς τὸ πρόσω, ταύ-
- 6 τη μᾶλόν τι ἀφύλακτοι ἡλίσκοντο. Πολλοὶ δὲ αὐτῶν καὶ εἰς τὰ ὄρη κατέφυγον, ἃ δὲ ὑπερύψηλά τε καὶ ἀπὸ τομα αὐτοῖς ἐν τῇ χώρᾳ εἰσιν, ὡς πρὸς
- ταῦτά γε οὐχ ἤξοντα Ἀλέξανδρον. Ἐπεὶ δὲ καὶ ταύτῃ προσῆγεν, οἱ δὲ πέμψαντες πρέσβεις, σφῶν τε αὐτοὺς ἐνέδοσαν, καὶ τὴν χώραν· καὶ Ἀλέξανδρος αὐτοὺς μὲν ἀφῆκεν, σατράπην δὲ ἀπέδειξεν αὐτῶν Αὐτοφραδάτην, ὃν περ καὶ Ταπού-

ρου

(3) Καὶ μάχιμοι ἐπὶ τῇ πενίᾳ ἦσαν] ὁ γὰρ πλοῦτος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μαλακοὺς ἀπεργάζεται τοὺς ἀνθρώπους· ἀλλ' ἐπειδὴ Ἀλέξανδρος προεκεχωρήκει εἰς τοῦμπροσθεν, ἐξάρρησαν μὴ ἐμβαλεῖν ποτ' αὐτοῖς, ὡς μηδενὸς ἐν τῷ πρόσθεν ἐμβαλόντος· οὕτως ἄρα ἀφύλακτοι μᾶλόν τι ἐᾶλωσαν, (5) ὡς πρὸς ταῦτα οὐχ ἤξοντα Ἀλέξανδρον]

καὶ οἱ ἄλλοι εἰς τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ νὰ στείλῃ ἀνδρα-
 πον νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ ἀσφαλῶς πρὸς αὐτόν· καὶ ἐλέ-
 γοντο, ὅτι εἶναι χίλιοι πεντακόσιοι· ὁ δὲν ἔστειλεν ὁ
 Ἀλέξανδρος τὸν Ἀνδρόνικον τὸν υἱὸν τοῦ Ἀγέρρου
 καὶ τὸν Ἀρτάβαζον πρὸς αὐτούς.

κδ'. Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασιπιδάς καὶ τοὺς
 τοξότας, καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας, καὶ τὰ τάγματα τοῦ
 Κοίνου, καὶ τοῦ Ἀμύντου, καὶ τοὺς ἡμίσεις ἐκ τῶν
 ἐταίρων ἱππέων, καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς, καθότι ἤδη
 εἶχε καὶ ἱππακοντιστῶν τάγμα, ἐπροχώρει ὡς πρὸς
 τοὺς Μάρδους· διαπεράσας δὲ τὸ περισσότερον μέρος
 τῆς γῆς τῶν Μάρδων, πολλοὺς μὲν ἐξ αὐτῶν ἐφό-
 νευσε φεύγοντας, τινὰς δὲ καὶ ἀνδιχαμένους· πολ-
 λούς δὲ καὶ ζῶντας ἔλαβε· καθότι πρὸ τοῦ Ἀλεξάν-
 δρου δὲν εἶχεν ἔμβη τις εἰς τὴν γῆν αὐτῶν ἐχθρικῶς
 οὐδέποτε πρότερον διὰ τὴν ξενοχωρίαν τοῦ τόπου,
 ὅτι ἦσαν καὶ πτωχοὶ οἱ Μάρδοι, καὶ διὰ τοῦτο ἦ-
 σαν μάλισα καὶ πολεμικοί· ὁ δὲν μήτε νῦν ἤλπι-
 ζον, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος θέλει ἐμβῇ εἰς τὸν τόπον
 αὐτῶν, καὶ μάλισα ἀφ' οὗ ἐπέρασεν ἐμπροσθεν, καὶ
 διὰ τοῦτο μάλισα εὐρέθησαν ἀφύλακτοι, καὶ ἀνέ-
 τοιμοι· πολλοὶ ὅμως ἐξ αὐτῶν κατέφυγον εἰς τὰ ὄ-
 ρη, τὰ ὅποια εἶναι εἰς τὴν γῆν αὐτῶν πολλὰ ὑψηλὰ
 καὶ ἀπέκριμνα, με ἐλπίδα, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος, δὲν
 θέλει ἔλθῃ ἐκεῖ· ἀφ' οὗ ὅμως εἶδον αὐτὸν ἐρχόμενον
 καὶ πρὸς ταῦτα, ἔστειλαν πρέσβεις καὶ παρεδόθησαν,
 καὶ παρέδωκαν καὶ τὸν τόπον ὁμοίως· ὁ δὲ Ἀλέξαν-
 δρος ἐσυγχώρησε μὲν αὐτούς, διώρισεν ὅμως αὐ-
 τῶν σατράπην τὸν Αὐτοφραδάτην, τὸν ὅποιον εἶχε
 διορίσῃ καὶ τῶν Ταπούρων· αὐτὰς δὲ ἐπανελάσας εἰς
 τὸ στρατόπεδον, ὁ δὲν ἐκινήθη πρὸς τῶν Μάρδων τὴν
 χώ-

αἰτιατικὴ ἀπόλυτος· ὡς ἐπὶ ὕλης ψευδοῦς· ὅρα καὶ α-

- 7 ρων. Αὐτὸς δ' ἐπανελθὼν εἰς τὰ στρατόπεδον, ἐν-
 θαπερ ὥρμήθη εἰς τῶν Μάρδων τὴν γῆν, κατέ-
 λαβε τοὺς Ἑλληνας τοὺς μισθοφόρους ἤκοντας,
 καὶ τοὺς Λακεδαιμονίων πρέσβεις, οἱ παρὰ βασι-
 λέα Δαρεῖον ἐπρέσθευον, Καλλιστρατίδαν τε, καὶ
 Παύσιππον, καὶ Μόνιμον, καὶ Ἀνόμαντα, καὶ
 Ἀθηναίων Δροπίδην. Τούτους μὲν δὴ ξυλλαβὼν,
 8 ἐν φυλακῇ εἶχε. Τοὺς Σινωπέων δὲ ἀφῆκεν, ὅτι
 Σινωπεῖς οὔτε τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων μετείχαν,
 ὑπὸ Πέρσαις τε τεταγμένοι, οὐκ ἀπεικότα ποιεῖν
 ἐδόκουν, παρὰ τὸν βασιλέα σφῶν πρεσβεύοντες.
 9 ἀφῆκε δὲ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, ὅσοι πρὸ
 τῆς εἰρήνης τε καὶ τῆς ξυμμαχίας τῆς πρὸς Μακε-
 δόνας γενομένης παρὰ Πέρσαις ἐμισθοφόρου, καὶ
 Καρχηδονίων Ἡρακλείδην τὸν πρεσβευτὴν ἀφῆκε.
 10 τοὺς δ' ἄλλους ξυκρατεύεσθαι οἱ ἐπὶ μισθῷ τῷ
 αὐτῷ ἐκέλευσε· καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς Ἀνδρόνι-
 κον, ὅσπερ ἡγαγέτε αὐτούς, καὶ ἐνδηλος ἐγε-
 γόνει οὐ φαῦλον ποιούμενος σῶσαι τοὺς ἄνδρας.
 11 κέ. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος, ἦγεν ὡς ἐπὶ Ζευ-
 δράκαρτα, τὴν μεγίστην πόλιν τῆς Ὑρκανίας, ἵνα
 2 καὶ τὰ βασίλεια τοῖς Ὑρκανίοις ἦν. Καὶ ἐνταῦθα
 διατρίψας ἡμέρας πεντεκαίδεκα, καὶ θύσας τοῖς
 θεοῖς, ὡς νόμος, καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ποιήσας,
 3 ὡς ἐπὶ Παρθυαίους ἦγεν· ἐκεῖθεν δὲ ἐπὶ τὰ τῆς
 Ἀρείας ὄρια, καὶ Σουσίαν πόλιν τῆς Ἀρείας, ἵνα
 καὶ Σατιβαρζάνης ἦκεν παρ' αὐτοῦ ὁ τῶν Ἀρείων
 σα-

νωτέρω· 1ε, 5. (7) ἤκοντας] ἐλθόντας· τὰ γὰρ ἦκειν
 ἐλθεῖν εἰς τὰ περὶ τὸν χρόνον. (7) καὶ Ἀνόμαντα] ἐν
 δὲ τῷ ἀρίστῳ κώδικι, Ὀνόμαντα φέρεται. (9) πρὸ τῆς
 εἰρήνης] δηλὸν ὅτι τῆς μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνίᾳ μάχην.
 (10) οὐ φαῦλον ποιούμενος] πολλὴν σπουδὴν ἐποιήσατο,

χώραν, εὑρεν αὐτόθι τοὺς Ἕλληνας τοὺς μισθοφόρους ἐλθόντας, καὶ τοὺς πρέσβεις τῶν Λακεδαιμονίων, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἀπεσαλμένοι πρὸς τὸν Δαρεῖον, τὸν Καλλιστρατίδην, καὶ τὸν Παύσιππον, καὶ Μόνιμον, καὶ Ἀνόμαντα, καὶ ἐκ τῶν Ἀθηναίων τὸν Δροπίδην· τοὺς λοιπὸν συλλαβὼν, τοὺς εἶχεν εἰς φυλαξίν· τοὺς δὲ πρέσβεις τῶν Σινωπέων τοὺς ἐσυγχώρησε· καθότι οἱ Σινωπεῖς δὲν ἦσαν σύμφωνοι μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εἰς τὴν ἐκστρατείαν αὐτὴν κατὰ τῶν Περσῶν· ὅθεν ὡς ὑποκείμενοι εἰς τοὺς Πέρσας, δὲν ἀδικοῦσαν τινὰ, πρεσβεύοντες πρὸς τὸν ἴδιον βασιλέα· ἐσυγχώρησε δὲ πρὸς τοῦτοις καὶ ἐκ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐκείνους, ὅσοι ἦσαν ἐξ ἀρχῆς μισθοφόροι εἰς τὸν Δαρεῖον, πρὶν νῦν γένῃ ἡ εἰρήνη καὶ ἡ συμμαχία μετὰ τῶν Μακεδόνων· πρὸς τοῦτοις δὲ ἐσυγχώρησε καὶ τὸν Ἡρακλείδην τὸν πρέσβυν τῶν Καρχιδονίων· τοὺς δὲ ἄλλους διώρισε νῦν ἐξακολουθῶσι τὴν ἐκστρατείαν ὡς μισθοφόροι, καθὼς ἦσαν συμφωνημένοι μετὰ τοῦ Δαρείου, διορίσας αὐτῶν στρατηγὸν τὸν Ἀνδρόνικον· ὃς τις ἔφερεν αὐτοὺς πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον πρότερον, δείξας πολλὴν προθυμίαν, νῦν διασώσῃ τοὺς ἄνδρας.

κε. Ἀφ' οὗ δὲ ἔκαμε ταῦτα, ἐκινήθη πρὸς Ζευδράκαρτα τὴν μεγίστην πόλιν τῆς Ὑρκανίας, ὅπου ἦτον καὶ ὁ βασιλικὸς οἶκος τῶν Ὑρκανίων· καὶ ἐν ταῦθα διατρίψας δεκαπέντε ἡμέρας, καὶ θυσιάσας, κατὰ τὸν νόμον εἰς τοὺς θεοὺς, καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν διατάξας, ἐκινήθη ἐντεῦθεν πρὸς τοὺς Παρθυσίους· καὶ ἐκεῖθεν αὐθις πρὸς τὰ σύνορα τῆς Ἀρείας,

εἴτ' οὖν μέγα τὴν ἐδόκει αὐτῷ σῶσαι τοὺς ἄνδρας, ἵνα μή τι κακὸν πάσῃ παρ' Ἀλεξάνδρου.

(3) Πόλιν τῆς Ἀρείας) οὕτως ἔχει ἀντὶ τοῦ, τοῖς

- 4 σατράπης· τούτῳ μὲν δὴ τὴν σατραπείαν ἀπο-
δοῦς, συμπέμπει αὐτῷ Ἀνάξιππον τῶν ἐταίρων,
δοῦς αὐτῷ τῶν ἵππακοντισῶν ἐς τεσσαράκοντα,
ὡς ἔχει φύλακας καθεστάναι τῶν τόπων, τοῦ μη-
δὲν ἀδικεῖσθαι τοὺς Ἀρείους πρὸς τῆς στρατιάς κα-
5 τὰ τὴν πάροδον. Ἐν τούτῳ δὲ ἀφικνοῦνται παρ
αὐτὸν Περσῶν τινα, οἱ ἡγγελοῦ νῆατον τὴν τε-
τιάραν ὀρθὴν ἔχειν, καὶ τὴν Περσικὴν σολὴν φο-
ροῦντα· Ἀρταξέρξης τε καλεῖσθαι ἀντὶ τοῦ σου,
καὶ βασιλεα φάσκειν εἶναι τῆς Ἀσίας· ἔχοντε
ἀμφ' αὐτὸν Περσῶν τε τοὺς ἐς Βάκτρα διαφυγόν-
τας, καὶ αὐτῶν Βακτριανῶν πολλοὺς· προσδοκᾶ-
σθαι δὲ ἔχειν αὐτῷ καὶ Σκύθας συμμάχους. Ἀ-
6 λέξανδρος δὲ ὁμαῦ ἡδὴ ἔχων τὴν πᾶσαν δύναμιν,
ἔει ἐπὶ Βάκτρα, ἵνα καὶ Φίλιππος ὁ Μενελάου
παρ' αὐτὸν ἀφίκετο ἐκ Μηδίας, ἔχων τοὺς τε μι-
σθοφόρους ἱππέας, οὓν ἡγεῖτο αὐτός, καὶ πωσσα-
λῶν τοὺς ἐθελοντάς ὑπομείναντας, καὶ τοὺς ξέ-
νους τοὺς Ἀνδρομάχου. Νικάνωρ δὲ ὁ Παρμενίω-
νος, ὁ τῶν ὑπασπιστῶν ἄρχων, τετελευτῇκε ἡδὴ
7 νόσῳ. Γόντι δὲ Ἀλεξάνδρῳ τὴν ἐπὶ Βάκτρα, ἐ-
ξηγγέλθη Σατιβαρζάνης ὁ Ἀρείων σατράπης, Ἀ-
νάξιππον μὲν καὶ τοὺς ἵππακοντισὰς τοὺς ζῶν αὐ-
τῷ ἀπεκτονώς, ὀπλίζων δὲ τοὺς Ἀρείους, καὶ ξυ-
νάγων εἰς Ἀρτακσάνα πόλιν, ἵνα τὸ βασίλειον ᾦν
τῶν

Ἀρείοις, ἔν τε τῷ ἀρίστῳ, καὶ δυοῖν ἄλλοις τῶν κωδί-
κων κατὰ Γρονόβιον. (5) τὴν τε τιάραν ὀρθὴν ἔχειν καὶ
βασιλικὴν σολὴν φοροῦντα) βασιλεῖ γὰρ μόνῳ νενομισμέ-
νον ᾦν ἔχειν τιάραν ὀρθὴν· οὕτω καὶ Ξενοφῶν περὶ Κύ-
ρου παιδείας βιβλ. 8. προῦφαίνετο ὁ Κύρος ἐφ' ἄρματος,
ὀρθὴν ἔχων τὴν τιάραν, καὶ χιτῶνα πορφυροῦ μεσάλευ-
κον· τῇνύτ' ἄρα ᾦν ἡ βασιλικὴ σολή· κατωτέρῳ δὲ βιβλ.

ρείας, καὶ τὴν Σουσίαν τῶν Ἀρείων τὴν πόλιν, ὅπου ἦλθε πρὸς αὐτὸν καὶ ὁ Σατιβαρζάνης ὁ Σατράπης τῶν Ἀρείων· καὶ εἰς τοῦτον μὲν ἔδωκεν αὐτῷ τὴν σατραπείαν, ἔσειλε δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ τὸν Ἀνάχιππον ἕνα ἐκ τῶν ἐταίρων μὲ τεσσαράκοντα ἵππακοντισαί, διὰ τὰ βάλη φύλακας εἰς τοὺς τόπους ἐκεῖ, ὥστε τὰ μὴ πάθωσιν οἱ Ἀρεῖοι ζημίαν τινὰ εἰς τὴν διάβασιν τοῦ στρατεύματος. Ἐν τούτῳ δὲ ἔρχονται τινὲς τῶν Περσῶν, λέγοντες ὅτι οἱ Βῆσσοι φηρεῖ ἦδη τὴν τιάρην ὀρδὴν, καὶ τὴν βασιλικὴν σολῆν τῶν Περσῶν· καὶ ἀνομάσθη ἦδη Ἀρταξέρξης ἀντὶ δῆσσοι, καὶ βασιλεὺς τῆς Ἀσίας· καὶ ἔχει Πέρσας μετ' αὐτοῦ τοὺς διαφυγόντας πρὸς τὰ Βάκτρα, καὶ ἐκ τῶν Βακτριανῶν ἔτι πολλούς· ἐλπίζει δὲ ἦδη, ὅτι θέλουσιν ἔλθῃ εἰς αὐτὸν σύμμαχοι καὶ οἱ Σκύθαι· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἔχων ἦδη ὅλην τὴν δύναμιν εἰς τὸ αὐτὸ ὑδροισμένην, ἐπροχώρει πρὸς τὰ Βάκτρα, ὅπου ἦλθε πρὸς αὐτὸν ἐκ τῆς Μηδίας καὶ ὁ Φίλιππος ὁ υἱὸς τοῦ Μενελάου, ἔχων τοὺς ἵππεας τοὺς μισθοφόρους, τῶν ὁποίων ἦτον αὐτὸς ἡγεμὼν, καὶ ἐκ τῶν Θερτάλων τοὺς μέινοντας αὐτοπροαιρέτως, καὶ τοὺς ξένους τοῦ Ἀνδρομάχου· ὁ δὲ Νικάνωρ ὁ υἱὸς τοῦ Παρμενίωνος εἶχεν ἀποδάνη ἀπὸ Ἀσθενείαν· προχωρῶν δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἔμπροσθεν πρὸς τὰ Βάκτρα, μανθάνει ὅτι ὁ Σατιβαρζάνης ὁ σατράπης τῶν Ἀρείων, φονεύσας τὸν Ἀνάχιππον καὶ τοὺς ἄλλους ἵππακοντισαί, καὶ καθεπλίζων ἦδη τοὺς Ἀρείους, καὶ συναδροίζων αὐτοὺς εἰς τὰ Ἀρτακόανα τὴν πόλιν, ὅπου ἦτον τῶν Ἀ-

ρεῖ-

ς'. κς', 4. ὀρδὴν κίδαριν λέγει. (6) ἐπὶ Βάκτρα) διώρωται μοι ἀντὶ τοῦ ἐπὶ Βάκτρων ἐκ τοῦ ἀρίστου κώδικος κατὰ Γρονόβιον. (6) τοὺς ἐδελοντάς ὑπομείναντας) Α'

- 8 τῶν Ἀρείων· ἐκείθεν δὲ ὅτι ἔγνωκεν, ἐπειδὴν
 προκεχωρηκότα Ἀλέξανδρον πύθεται, ἰέναι ζῶν
 τῇ δυνάμει παρὰ Βῆσπον, ὥς ζῶν ἐκείνῳ ἐπισησά-
 9 μενος, ὅποι ἂν τύχη, τοῖς Μακεδόσιν. Ταῦτα ὡς
 ἐξηγγέλθη αὐτῷ, τὴν μὲν ἐπὶ Βάκτρα ὁδὸν οὐκ
 ἦγεν· ἀναλαβὼν δὲ τοὺς τε ἐταίρους ἱππέας, καὶ
 τοὺς ἱππακοντιστάς, καὶ τοὺς τοξότας, καὶ τοὺς
 Ἀγριᾶνας, καὶ τὴν Ἀμύντου τε καὶ Κοίνου τά-
 ξιν· τὴν δὲ ἄλλην δύναμιν αὐτοῦ καταλιπὼν,
 καὶ ἐπ' αὐτῇ Κρατερὸν ἡγεμόνα, σπουδῇ ἦγεν ὡς
 10 ἐπὶ Σατιβαρζάνην τε καὶ τοὺς Ἀρείους. καὶ διελ-
 θὼν ἐν δυσὶν ἡμέραις σαδέιους ἐς ἑξακοσίους, πρὸς
 11 Ἀρτακόανα ἦκε. Σατιβαρζάνης μὲν οὖν, ὡς ἔγνω
 ἐγγὺς ὄντα Ἀλέξανδρον, τῇ ὀξύτητι τῆς ἐφόδου
 ἐκπλαγεῖς, ζῶν ὀλίγοις ἱππεῦσι τῶν Ἀρείων ἐφυ-
 γε· πρὸς γὰρ τῶν πολλῶν στρατιωτῶν κατελείψ-
 θη ἐν τῇ φυγῇ, ὡς καὶ κείνοι ἔμαθον προσάγοντα
 12 Ἀλέξανδρον. Ἀλέξανδρος δὲ, ὅσους ζυναιτίους
 τῆς ἀποσάσεως κατέμαθε, καὶ ἐν τῷ τότε ἀπο-
 λελοιπότας τὰς κώμας, τούτων δὲ ἄλλη καὶ ἄλ-
 λη ὀξείας τὰς διώξεις ποιησάμενος, τοὺς μὲν ἀ-
 πέκτεινε, τοὺς δὲ ἠνδραπόδισε· σατράπην δὲ Ἀ-
 13 ρείων ἀπέδειξεν Ἀρσάμην, ἄνδρα Πέρσην. Αὐτὸς
 δὲ σὺν τοῖς ἀμφὶ Κρατερὸν ὑπολελειμμένοις ὁμοῦ
 οὖσιν, ἤδη ὡς ἐπὶ τὴν Ζαραγγαίων χώραν ἦγε·
 καὶ ἀφικνεῖται ἵνα τὰ βασίλεια τῶν Ζαραγγαίων
 14 ᾦν. Βαρσαέντης δὲ, ὃς τότε κατεῖχε τὴν χώραν,
 εἰς ὧν τῶν ζυνεπιθεμένων Δαρείῳ ἐν τῇ φυγῇ,
 προσίοντα Ἀλέξανδρον μαθὼν, ἐς Ἰνδοὺς τοὺς ἐ-
 15 πὶ τὰδε τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ἔφυγε. ἔλθοντες

λεξιάνδρῳ συστρατεύειν δηλονότι· οἱ γὰρ ἄλλοι ἀπῆλθον
 οἴκαδε· ὅρα ἄνωτέρω· 13, 11.

ρείων ὁ Θρόνος, ἀπεφάσισε νὰ ὀρμήσῃ ἐκεῖθεν, ἀφ'
 οὗ πληροφορηθῇ, ὅτι ἐπροχώρησεν ὁ Ἀλέξανδρος,
 καὶ νὰ ἔλθῃ μὲ δύναμιν εἰς τὸν Βῆσσον, διὰ νὰ ἰ-
 νωθῇ μετ' αὐτοῦ κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ταῦτα λοι-
 πὸν μαθὼν ὁ Ἀλέξανδρος, ἀφῆκεν εὐθὺς τὴν προτέ-
 ραν ὁδὸν πρὸς τὰ Βάκτρα· καὶ ἀναλαβὼν τοὺς ἐταί-
 ρους ἱππίας, καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς καὶ τοὺς τοξό-
 τας, καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, καὶ τὸ τάγμα τοῦ Ἀμύ-
 του καὶ Κοίνου, τοὺς δὲ ἄλλους ἀφήσας αὐτόθι, καὶ
 τὸν Κρατερὸν ἡγεμόνα αὐτῶν, ἔτρεχε κατὰ τάχος
 ἐναντίον τοῦ Σατιβαρζάνου καὶ τῶν Ἀρείων· καὶ δια-
 περάσας εἰς δύο ἡμέρας ἑξακόσια στάδια, ἔφθασεν
 εἰς τὰ Ἀρτακόανα· ὡς τὸσον ὁ Σατιβαρζάνης, κα-
 θὼς ἔμαθεν, ὅτι ἔρχεται ὁ Ἀλέξανδρος ἤδη πλησίον,
 ἔξεπλάγῃ εἰς τὴν ταχύτητα τῆς ἐφόδου, καὶ ἔφυγε
 μὲ ὀλίγους ἱππεῖς τῶν Ἀρείων· καθότι οἱ περισσό-
 τεροι σφατίζονται, καθὼς ἔμαδον, ὅτι καταδιώκει ὁ
 Πισθην ὁ Ἀλέξανδρος, τὸν ἀφῆκαν εἰς τὸν ὁρόμον καὶ
 ἔφυγον· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ὅσους μὲν ἔμαδεν, ὅτι
 ἦσαν συναίτιοι τῆς ἀποσασίας, καὶ ἀφῆκαν ἐν τῷ
 τότε τὰς κόμας, τούτους καταδιώκων ταχέως ἐν-
 δειν κἀκείσε, ἄλλους μὲν ἐφόνευσεν, ἄλλους δὲ ἡν-
 δραπόδισε, καὶ σατράπην τῶν Ἀρείων κατέστησε τὸν
 Ἀρσάμην, ἄνδρα Πέρσην· αὐτὸς δὲ ἐνωθεὶς αὐθις
 μετὰ τῶν ὑπολιπομένων μετὰ τοῦ Κρατεροῦ, ἐπρο-
 χῶρει ὡς πρὸς τὸν τόπον τῶν Ζαραγγαίων· καὶ ἔφ-
 θασεν ὅπου ἦτον ἡ πρωτεύουσα πόλις αὐτῶν· ὁ δὲ
 Βαρσαέντης, ὅστις ἐξουσίαζε τότε τὸν τόπον, εἰς
 ὃν ἀπὸ τοὺς συνωμότας κατὰ τοῦ Δαρείου ἐπάνω εἰς
 τὴν φυγὴν, ἀκούσας ὅτι προχωρεῖ ὁ Ἀλέξανδρος,
 ἔφυγε πρὸς τοὺς Ἰνδοὺς τοὺς κατοικοῦντας ἐντεῦθεν
 τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ· οἱ Ἰνδοὶ ὁμῶς συλλαβόντες αὐ-
 τὸν, τὸν ἔσειλεν πρὸς Ἀλέξανδρον· καὶ ἐνταῦθα

τες δὲ αὐτὸν οἱ Ἰνδοὶ, παρ' Ἀλέξανδρου ἀπέσει-
λαν· καὶ ἀποδυνήσκει πρὸς Ἀλέξανδρου, τῆς ἐς
Δαρεῖον ἀδικίας ἕνεκα.

- 1 κς'. Ἐνταῦθα δὲ καὶ τὴν Φιλῶτα ἐπιβουλὴν τοῦ
Παρμενίωνος ἔμαθεν Ἀλέξανδρος. Καὶ λέγει Πτο-
λεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος, ὅτι προηγγελημένην ἤ-
δη οἱ καὶ πρότερον ἐν Αἰγύπτῳ· οὐ μὲν τοι πι-
σὴ γέ ἐφάνη, τῆς τε φιλίας τῆς πάλαι εἵνεκα, καὶ
τῆς ἐξ αὐτοῦ ἐς Παρμενιωνά τε τοῦ πατέρα Φιλῶ-
2 τα τιμῆς, καὶ ἐς αὐτὸν Φιλῶταν πίσεως. Πτολε-
μαῖος δὲ ὁ Λάγου λέγει εἰσαχθῆναι ἐς Μακεδό-
νας Φιλῶταν, καὶ κατηγορεῖσθαι μὲν αὐτοῦ ἰσχυ-
3 ρῶς Ἀλέξανδρον· ἀπολογήσασθαι δὲ αὐτὸν Φιλῶ-
ταν, καὶ τοὺς μηρυτὰς τοῦ ἔργου παρελθόντας,
ἐξελέγχει Φιλῶταν τε καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἄλ-
λοισι τε ἐλέγχοις οὐκ ἀφανέσι, καὶ μάλιστα δὴ ὅ-
τι

(1) Ὅτι προηγγελημένη) συμφωνεῖ πρὸς τὸ ἐπιβου-
λὴν ἀνωτέρω· τὰ δέ, Ὅτι, παρέλκει· ὡς καὶ β'. ις',
8. ἢ ἢ οὕτως ἔχον· καὶ τὴν ἐπιβουλὴν, ἔμαθεν . .
προηγγελημένην αὐτῷ καὶ πρότερον ἐν Αἰγύπτῳ· προηγ-
γέλῃ δὲ αὕτη κατὰ τι οὕτω κατὰ τὸν Πλούταρχον. Δα-
ρείου ἡττηθέντος ἐν Ἰσσοῦ, καὶ πολλῶν αἰχμαλώτων ἀχ-
θέντων ἐκ τῶν περὶ Δαμασκῶν ἀλόντων εἰς τὸ στρατόπε-
δον, εὐρέθη καὶ γύναιον ἐν αὐτοῖς εὐπρεπὲς τὴν ὄψιν,
Ἀντιγόνη καλούμενον· τοῦτο δ' ἔσχε Φιλῶτας· οἷα δὲ
κῆος πρὸς ἔρωμένην, καὶ σὺν οἷον πολλὰ στρατιωτικὰ ἐν
φιλοτιμίᾳ παρρησιαζόμενος, ἑαυτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς τὰ
μέγιστα τῶν ἔργων ἀπέφαιμεν. Ἀλέξανδρον δὲ μαιράκιον ἀ-
πεκάλει, δὲ αὐτοὺς τὸ τῆς ἀρχῆς καρπούμενον ὄνομα·
ταῦτα δὲ πρὸς τινὰ τῶν συνήτων τῆς γυναικὸς ἐκφερού-
σης, ἐκείνου δ' αὖθις πρὸς ἕτερον, ὡς εἰκός, περιήλθεν
ὁ λόγος εἰς Κρατερὸν· ὅς τις λαβὼν τὸ γύναιον, εἰσήγα-

ἀπέλαβε τὸν μισθὸν τῆς ἀπιστίας πρὸς τὸν Δαρεῖον, φρονέεις παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου.

κς'. Ἐνταῦθα δὲ ἔμαθεν ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τὴν ἐπιβουλὴν τοῦ Φιλώτα τοῦ υἱοῦ τοῦ Παρμενίωνος· καὶ λέγουσιν ὁ Πτολεμαῖος καὶ ὁ Ἀριστόβουλος, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος εἶχε μάθῃ αὐτὴν ἔτι ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, πλὴν δὲν ἐπίστευε διὰ τὴν πρὸς τὸν Παρμενίωνα τὸν πατέρα τοῦ Φιλώτα τιμὴν, καὶ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν τὸν Φιλώταν πίσιν· καὶ ὁ μὲν Πτολεμαῖος λέγει, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ἔφερε τὸν Φιλώταν ἔμπροσθεν τοῦ συλλόγου τῶν Μακεδόνων, καὶ τὸν ἐκατηγόρισαν ἰσχυρῶς· ὁ δὲ Φιλώτας ἀπελογήθη, καὶ ὅτι οἱ προδῶσαντες αὐτὸν ἦλθον εἰς τὸ παρόν, καὶ ἐξήλεγχον αὐτὸν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ συμφωνήσαντας καὶ μὲ ἄλλους πολλοὺς ἐλέγχους ὅχι τόσον ἀπίστους, καὶ μάλιστα ὅτι αὐτὸς ὁ Φιλώτας ὁμολόγησεν, ὅτι ἔμαθε μίαν ἐπιβουλὴν ἐτοιμαζομένην κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου· καὶ διὰ τοῦτο λοιπὸν ἐφάνη ἔνοχος ἦδη, ὅτι δὲν ἐφάνέρωσε ταύτην πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, μὲ ὅλον ὅτι εἰσῆρχετο δις τῆς ἡμέρας εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου· καὶ οὕτως ὁ μὲν Φιλώτας καὶ οἱ
μετ'

γε κρύφα παρ' Ἀλέξανδρου· ἀκούσας δ' ἐκείνος, ἐκέλευσε φοιτᾶν εἰς ταῦτο τῷ Φιλώτῃ, καὶ πᾶν ὅ,τι ἂν ἐκπύσῃται, τοῦτο πρὸς αὐτὸν ἀπαγγέλλειν εἰσιπύσαν· ὁ μὲν οὖν Φιλώτας ἐπιβουλευόμενος οὕτως ἡγυόσει, καὶ συνῆν τῇ Ἀντιγόνῃ, πολλὰ καὶ πρὸς ὄργην καὶ μεγαλαυχίαν ῥήματα κατὰ τοῦ βασιλέως καὶ λόγους ἀνεπιτηδείους προϊέμενος· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, καίπερ καρτερῶς ἐνδείξεως κατὰ τοῦ Φιλώτα προσπεσούσης, ἐκαρτέρησε σιωπῇ καὶ κατίσχην, εἴτε θαρβύων τῇ τοῦ Παρμενίωνος εὐνοίᾳ πρὸς αὐτὸν, εἴτε διδίων τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τὴν δύναμιν, (3) μηνυτὰς] διώρθωσα τοῦτο ἀντι

- τι αὐτὸς Φιλώτας πεπύσθαι μὲν ἐπιβουλὴν τινὰ
 Ἀλεξάνδρῳ παρασκευαζομένην συνέφη, ἐξηλέγ-
 χετο δὲ κατασιωπήσας ταύτην πρὸς Ἀλεξάνδρῳ,
 καίτοι δις ἐπὶ τὴν σκηνὴν ὁσημέραι τὴν Ἀλεξάν-
 4 δρου φροῖτῶν· καὶ Φιλώταν μὲν κατακοντισθῆ-
 ναι πρὸς τῶν Μακεδόνων, καὶ ὅσοι ἄλλοι μετέ-
 5 σχον αὐτῷ τῆς ἐπιβουλῆς. Ἐπὶ Παρμενίωνα δὲ σα-
 λῆναι Πολυδάμαντα, ἓνα τῶν ἐταίρων, γράμμα-
 τα φέροντα παρ' Ἀλεξάνδρου πρὸς τοὺς στρατη-
 γοὺς τοὺς ἐν Μιθρία, Κλέανδρόν τε, καὶ Σιτάλ-
 κην, καὶ Μενίδην· οὗτοι γὰρ ἐπὶ τῆς στρατίας, ἧς
 6 ἦρχε Παρμενίων, τεταγμένοι ἦσαν. Καὶ πρὸς τοῦ-
 των ἀποθανεῖν Παρμενίωνα· τυχὸν μὲν, ὅτι οὐ
 πιστὸν ἑδόκει εἶναι Ἀλεξάνδρῳ, Φιλώτα ἐπιβου-
 λεύοντος, μὴ ζυμμετασχεῖν Παρμενίωνα τῷ παι-
 7 δι τοῦ ἐπιβουλεύματος· τυχὸν δὲ, ὅτι εἰ καὶ μὴ
 ζυμμετέσχε, σφαλερὸς ἦδη ἦν περιὼν Παρμενίων,
 τοῦ παιδὸς αὐτοῦ ἀνηρημένου, ἐν πασαύτῃ ὣν ἀ-
 ξιώσει παρά τε αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ, καὶ ἐς τὸ ἄλ-
 8 λο σφάτευμα μὴ ὅτι τὸ Μακεδονικόν, ἀλλὰ καὶ
 τῶν ἄλλων ξένων· ὣν πολλάκις καὶ ἐν μέρει, καὶ
 παρὰ τὸ μέρος, κατὰ πρόσταξιν τὴν Ἀλεξάνδρου,
 ζύν χάριτι ἐξηγεῖτο.
- 1 κς· λέγουσι δὲ καὶ Ἀμύνταν τὸν Ἀνδρομένηος
 κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὑπαχθῆναι ἐς κρίσιν, καὶ
 Πολέμωνα, καὶ Ἄτταλον, καὶ Σιρμίαν, τοὺς Ἀ-
 μύντου ἀδελφοὺς, ὡς ζυμμετασχόντας καὶ αὐ-
 τοὺς

τοῦ, ἐπιμνηστὰς ἐκ τοῦ ἀρίστου κώδικος. (3) ἐπιβουλὴν
 τινὰ] περὶ ἧς Διόδωρος ὁ Σικελιώτης βιβλ. ιε', 79-
 80. (5) ἐν Μιθρία] αὐτοῦ γὰρ ἦν Παρμενίων, ἐξ οὗ κα-
 τὰ πρόσταξιν Ἀλεξάνδρου παρέδωκεν Ἀρπάκω τὰ ἐκ Περ-
 σῶν κομιζόμενα χρήματα· ὅρα ἀνωτέρω· ιε', 13. (6)

μετ' αὐτοῦ συνωμόται ἐφρονεύθησαν ὑπὸ τῶν Μακεδόνων· ἐξάλη δὲ καὶ πρὸς τὸν Παρμενίωνα ὁ Πολυδάμας εἰς τῶν ἐταίρων, γράμματα φέρων παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου πρὸς τοὺς στρατηγοὺς ἐκείσε ἐν τῇ Μηδία, τὸν Κλέαρχον, τὸν Σιτάλκην, καὶ τὸν Μενίδην· οἵτινες ἦσαν διωρισμένοι εἰς τὸ κράτευμα ὅλον τοῦ Παρμενίωνος· καὶ ἐντεῦθεν ἐφρόνευσαν καὶ οὗτοι τὸν Παρμενίωνα· ἴσως μὲν ὅτι ὑπώπτευσεν ὁ Ἀλέξανδρος, ὡς ἀπίθανον τρόπον τινὰ νὰ μὴ συμμετέχη καὶ ὁ πατήρ εἰς τὴν ἐπιβουλὴν τοῦ υἱοῦ· ἴσως δὲ καὶ ὅτι ὑπόπτος ἦτον εἰς τὸ ἐξῆς ὁ Παρμενίων εἰς τὸν Ἀλέξανδρον, ἀφ' οὗ ἐφρόνευσεν τὸν υἱόν του, καὶ ὁ Παρμενίων εἶχε τοσαύτην ὑπόληψιν, οὐ μόνον εἰς αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἄλλο κράτευμα καὶ τὸ Μακεδονικόν καὶ τὸ ξενικόν· εἰς τὸ ὅπσιον πολλάκις καὶ ἀλληλοδιαδόχως, καὶ κατὰ μέρος προσεταγμένος παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐξάβδη ἡγεμονίαν ποδηγὸς καὶ χαρίεις.

κζ'. Λέγουσι δὲ ὅτι ἔφερον εἰς κρίσιν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ τὸν Ἀμύνταν τὸν υἱὸν τοῦ Ἀνδραμένους, καὶ τὸν Πολέμονα, καὶ τὸν Ἀτταλον, καὶ τὸν Σιρμίαν τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Ἀμύντου, ὡς συγκαίνωνήσαντας καὶ αὐτοὺς τῆς ἐπιβουλῆς ἐναντίον τοῦ Ἀλεξάνδρου διὰ τὴν πίσιν καὶ φιλίαν, τὴν ὁποίαν εἶχον
πρὸς

τοῦ ἐπιβουλεύματος] διώρθησα ταῦτο ἀντὶ τοῦ, βουλευματος ἐκ τοῦ ἀρίστου κατὰ τὸν Γρονόβιον κώδικος, (8) καὶ ἐν μέρει, καὶ παρὰ μέρος] ἐν μέρει μὲν, κατ' ἣν ἡμέραν αὐτῷ ἡγεμονία ἦν (ὄρα βιβλ. α'. ιδ', 9.) ἕνα γὰρ μετ' ἄλλο σημαίνει τὸ, ἐν μέρει· τὸ δὲ, παρὰ μέρος, τὸ κατ' ἑκαστον δηλοῖ, ὅπου καὶ μὴ οὕσης αὐτῷ ἡγεμονίας, κατὰ πρόσαξιν ἐξατμήγει τοῦ Ἀλεξάνδρου· οὕτως ὁμειγνὺς δοκεῖ· ὄρα δὲ καὶ Θεοφ. Ἀναβ. βιβλ. ζ'. γ'. κ'.

τοὺς τῆς ἐπιβουλῆς τῆς κατ' Ἀλεξάνδρου, κατὰ
 2 πῖσιν τε καὶ ἑταιρίαν τὴν Φιλώτα. Καὶ ἐρύκει πικρο-
 τέρα ἢ ἐπιβουλὴ ἐς τὸ πλῆθος, ὅτι Πολέμων εἰς
 τῶν ἀδελφῶν τῶν Ἀμύντου, ξυλληφθέντος Φι-
 3 λώτα, ἔφυγεν ἐς τοὺς πολεμίους. Ἀλλ' Ἀμύντας
 γε ζὼν τοῖς ἀδελφοῖς ὑπομείνας τὴν δίκην, καὶ
 ἀπολαγησάμενος ἐν Μακεδόσι καρτερῶς, ἀφίσταται
 4 τῆς αἰτίας· καὶ εὐθὺς ὥς ἀπέφυγεν ἐν τῇ ἐκκλη-
 σίᾳ, ἠξίωσεν ἀφεθῆναι οἱ ἐλθεῖν παρὰ τὸν ἀδελ-
 φόν, καὶ ἐπαναγαγεῖν αὐτὸν παρὰ τὸν Ἀλέξαν-
 5 δρον· καὶ οἱ Μακεδόνες συγχωροῦσιν. Οἱ δὲ ἀπελ-
 θὼν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τὸν Πολέμονα ἐπανήγαγε·
 καὶ ταύτῃ πολὺ ἔτι μᾶλλον ἢ πρόσθεν ἔξω αἰ-
 6 τίας ἐφάνη Ἀμύντας, Ἀλλ' ὀλίγου γε ὕστερον κώ-
 μην τινὰ πολιορκῶν, τοξευθεὶς, ἐκ τῆς πληγῆς
 ἐτελεύτησεν, ὥς τε οὐδὲν πλέον αὐτῷ γίγνεται
 τὴν κρίσιν ἀποφυγόντι, ὅτι μὴ ἀγαθῶ νομιζόμε-
 7 νο ἀποθανεῖν· Ἀλέξανδρος δὲ κατασχέσας ἐπὶ τού-
 ῳ ἑταίρους ἱπάρχας δύο, Ἡφαισιωνά τε τὸν Ἀμύν-
 8 τος, καὶ Κλεῖτον τὸν Δρωπίδου, καὶ δίχα διε-
 λών τὴν τάξιν τῶν ἑταίρων (ὅτι οὐδὲ φίλων ἂν
 ἠδούλετο ἓνα τοσούτων ἱππέων, ἄλλως τε καὶ τῶν
 κρατίστων τοῦ παντός ἱππικοῦ κατὰ τε ἀξίωσιν καὶ
 9 τὴν ἄλλην ἀρετὴν, ἐξηγεῖσθαι) ἀφικνεῖται ἐς
 τοὺς πάλαι μὲν Ἀριάσπας καλουμένους, ὕστερον
 δὲ Εὐεργέτας ἐπονομασθέντας, ὅτι Κύρῳ τῷ Καρ-
 σύσου ξυνεπελάθοντο τῆς ἐς Σκύθας ἐλάσεως.

Καὶ

(7) Κατασχέσας ἐπὶ τοὺς ἑτέρους] συγκέχυται ὁ λό-
 γος, καὶ ὀρθωτέον οὕτω· Ἀλέξανδρος δὲ δίχα διελών
 τὴν τάξιν τῶν ἑταίρων (ἂν Φιλώτας μόνος συμπαύτων ἦρ-
 χη) καὶ κατασχέσας ἐπ' αὐτῶν δύο ἱπάρχας... ἀφικνεῖ-
 ται. (8) ὅτι οὐδὲ φίλων ἂν] ἐξ ἂν ἦσαν ὅ,τε Ἡφαισιων

πρὸς τὸν Φιλώταν· καὶ τὸ πρᾶγμα ἐφάνη τρόπον
 τινὰ πιθανὸν εἰς τὸ πλῆθος, ἐπειδὴ ὁ Πολέμων εἰς
 τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἀμύντου, καθὼς συνελήφθη ὁ
 Φιλώτας, ἐφυγεν εἰς τοὺς πολεμίους· ἀλλ' ὁ Ἀμύν-
 τας κριθεὶς μετὰ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν, καὶ ἀπολο-
 γηθεὶς ἰσχυρῶς πρὸς τοὺς Μακεδόνας, ἀπολύεται
 ὡς ἄδῶς· καὶ ἀπολυθεὶς ἐζήτησεν εἰς τὸν σύλλο-
 γον ἄδειαν παρὰ τῶν Μακεδόνων νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν
 ἀδελφόντου καὶ νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸν Ἀλέξανδρον· ὁ-
 δὲν δεδομένης τῆς ἀδείας, ἦλθεν εὐθύς εἰς τὸν Πα-
 λέμονα, καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὸν ἔφερε· καὶ ἐν-
 τεῦθεν ἐφάνη πολὺ περισσότερον ἀνεύθυνος ὁ Ἀ-
 μύντας· ἀλλὰ μετ' ὀλίγου καιρὸν πολιορκῶν μίαν
 κάμην, καὶ τοξευθεὶς παρὰ τῶν πολεμίων, ἐνταῦ-
 θα ἀπέθανεν· ὥστε μόνον τοῦτο ἐκέρδησε τὴν κατα-
 δίκην ἀποφυγῶν, ὅτι ἀπέθανεν ὡς ἀνὴρ ἀγαθός. Ὁ
 δὲ Ἀλέξανδρος ἀποκαταστήσας ἤδη εἰς τὸ ἱππικὸν τῶν
 ἐταίρων δύο ἱπάρχους, τὸν Ἡφαισίωνα τὸν υἱὸν τοῦ
 Ἀμύντορος, καὶ τὸν Κλεῖτον τὸν υἱὸν τοῦ Δρωπίδου,
 διαιρέσας τὸ τάγμα τῶν ἐταίρων εἰς δύο, καθότι
 δὲν ἐπιζεύετο πλέον νὰ ἀφήσῃ τὴν ἐξουσίαν αὐτῇ
 εἰς ἓνα μόνον μήτε εἰς φίλον, καὶ μάλιστα τοιαύτης
 δυνάμεως τῆς δυνατωτάτης δηλονότι ἀπὸ ὅλων τὰ
 ἱππικὸν καὶ εἰς τὴν ὑπόληψιν καὶ εἰς τὴν ἀρετὴν.
 ταῦτα λέγω ἀποκαταστήσας, ἦλθεν εἰς τοὺς παλαι-
 ποτε μὲν ὀνομαζομένους Ἀριάσπας, ἔπειτα δὲ ἰ-
 πονομασθέντας Εὐεργέτας, διότι ἐσυμμάχησαν με-
 τὰ τὸν Κῦρον τὸν υἱὸν τοῦ Καμβύσου εἰς τὴν ἐκστρατείαν
 κατὰ τῶν Σκυθῶν· ὅθεν καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐτίμη-
 σεν αὐτοὺς διὰ τὴν εὐεργεσίαν τῶν προγόνων αὐ-
 τῶν

καὶ ὁ Κλεῖτος· ὥσει ἔλεγεν, οὐδ' αὐτῷ τῷ φιλάτῳ Ἡφαι-
 σίῳ· ἐπίστευε τὴν ἡγεμονίαν τοιοῦτον καὶ τοσούτου ἱπ-

- 10 Καὶ τούτους Ἀλέξανδρος, ὥν τε ἐς Κῦρον ὑπῆρξαν οἱ πρόγονοι αὐτῶν, τιμήσας· καὶ αὐτὸς καταμα-
δῶν ἄνδρας οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτῃ βαρ-
βάρους πολιτεύοντας, ἀλλὰ τοῦ δικαίου ἴσα καὶ
τοῖς κρατίστοις τῶν Ἑλλήνων μεταποιουμένους, ἑ-
λευθέρους τε ἀφῆκε, καὶ χώραν τῆς ὁμόρου ὕσιν
αὐτῶν σφίσιν ἤτισαν (οὐ πολλὴν δὲ οὐδ' αὐτοὶ
11 ἤτισαν) προσέθηκεν. Ἐνταῦθα θύσας τῷ Ἀπόλ-
λωνι, Δημήτριον μὲν ἓνα τῶν σωματοφυλάκων,
ὑποπεύσας μεταστρεῖν Φιλῶτα τῆς ἐπιβουλῆς,
ξυνέλαβε· σωματοφύλακα δὲ ἀντὶ Δημητρίου ἀ-
πέδειξε Πτολεμαῖον τὸν Λάγου.
- 1 κή. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος, προΐει ὡς ἐπὶ
Βάκτρατε καὶ Βήσσον, Δράγγαστε καὶ Γαδρω-
σοὺς ἐν τῇ παρόδῳ παρασησάμενος. Παρεσῆστατο
δὲ καὶ τοὺς Ἀραχωίτους, καὶ σατράπην κατέστη-
σεν ἐπ' αὐτοῖς Μένωνα. Ἐπῆλθε δὲ καὶ τῶν Ἰν-
2 δῶν τοὺς προσχώρους Ἀραχωίταις. Εὐμπαντα δὲ
ταῦτα ἔθνη διὰ χιόνος τε πολλῆς, καὶ ξὺν ἀπορίᾳ
τῶν ἐπιτηδεύων, καὶ τῶν σφατιωτῶν ταλαιπωρίᾳ
3 ἐπῆλθε. Μαδῶν δὲ τοὺς Ἀρείους αὐθις ἀφεςάναι,
Σατιβαρζάνου ἐς τὴν χώραν αὐτῶν ἐμβαλόντος
σὺν ἱππεῦσι δισχιλίοις, οὓς παρὰ Βήσσου ἔλαβεν,
ἀποσέλλει παρ' αὐτοὺς Ἀρτάβαζόν τε τὸν Πέρσιν,
4 καὶ Ἐριγύιον, καὶ Κάρανον, τῶν ἐταίρων· Προσέ-
ταξε δὲ καὶ Φραταφέρνην τὸν τῶν Παρθυσίων σα-
τραπ.

πικοῦ, (10) ὥν τε ὑπῆρξαν] τούτων ἕνεκα, ἅπερ πρῶ-
τοι ἐπαίησαν Κύρῳ οἱ πρόγονοι αὐτῶν. (10) οὐ κατὰ
τοὺς ἄλλους... πολιτεύοντας] τὰ κοινὰ διοικοῦντας· ἑ-
νεργητικώτερον γὰρ τὸ, πολιτεύειν λαμβάνεται. (10)
ὅσιν αὐτοὶ σφίσιν] τὸ, αὐτοὶ, ἐν τῷ ἀρίστῳ οὐ φέρεται
κώδικι.

τῶν πρὸς τὸν Κῦρον· πληροφορηθεὶς δὲ ἔτι καὶ αὐ-
τὺς, ὅτι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν ἐπολιτεύοντο κατὰ
τούς ἄλλους ἐκεῖσε βαρβάρους, ἀλλὰ φυλάττουσι
τὰ δίκαια παρομοίως μὲ τούς δικαιοτάτους ἐκ τῶν
Ἑλλήνων, τοὺς ἄφησεν ἐλευθέρους, καὶ τόπον τι-
νὰ ὀλίγον ἐκ τῶν γειτόνων ἐχάρισεν εἰς αὐτοὺς, ὅ-
σον αὐτοὶ ἐζήτησαν παρ' αὐτοῦ. Ἐνταῦθα δὲ θυσιά-
σας εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, συνέλαβεν ἓνα ἐκ τῶν σω-
ματοφυλάκων Δημήτριον τοῦνομα, ὑποπτεύσας αὐ-
τὸν ὡς συμμέτοχον τῆς ἐπιβουλῆς τοῦ Φιλῶτα· καὶ
ἀντὶ τούτου ἀποκατέστησε σωματοφύλακα τὸν Πτο-
λεμαῖον τὸν υἱὸν τοῦ Λάγου.

κῆ. Ἀφ' οὗ δὲ κατάρθωσε ταῦτα, ἐπροχώρει πρὸς
τὰ Βάκτρα ἐναντίον τοῦ Βήσσου, ὑποτάξας κατ' ἐ-
ξῆς τοὺς Δράγγας, καὶ τοὺς Γαδρωσοὺς· ὑποτάξας
δὲ καὶ τοὺς Ἀραχωίτους, κατέστητε σατράπην αὐ-
τῶν τὸν Μένωνα· κατεδάμασε δὲ καὶ τοὺς Ἰνδοὺς
τῶν Ἀραχωίων τοὺς γείτονας· καὶ ὅλα μὲν αὐτὰ
τὰ ἔθνη ἐπέρασε διὰ μέσου πολλῆς χιόνος, καὶ μὲ
ἐλλειψιν τῶν ἀναγκαίων πρὸς ζωοτροφίαν, καὶ μὲ
μεγάλην τελαιπωρίαν τῆς σρατιᾶς. Ἐντεῦθεν δὲ μα-
θὼν, ὅτι ἀπεσάτησαν αὐτοῖς οἱ Ἀρεῖοι, ἐπειδὴ ὁ
Σατιβαρζάνης εἰσῆλθεν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν μὲ δύο
χιλιάδας ἵππεας, τοὺς ὁποίους ἔλαβε παρὰ τοῦ Βήσ-
σου, ἔσειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν Ἀρτάβαζον ἄνδρα Πέρ-
σιν, καὶ τὸν Ἐριγύτιον, καὶ τὸν Κάρανον ἀπὸ τού-
τοις· ἐπρόσαξε δὲ πρὸς τούτοις καὶ τὸν Φρατα-
φέρνην τὸν σατράπην τῶν Παρθυαίων νὰ ὀρμήσῃ καὶ
αὐτὸς μετ' αὐτῶν ἐναντίον τῶν Ἀρείων· καὶ γίνε-
ται

(1) Καὶ σατράπην ἀπέδειξαν ἢ π' αὐτοῖς] ἀδιαφόρως
χρηταὶ τῷ προσηγορῶντι· ἀνωτέρω γὰρ (κζ', 7.) ἐπὶ
τούς ἑταίρους εἶπε κατ' αἰτιατικὴν· ἡμῶς οὖν τὸ πρὸς γε-

τράπην ζυμεβαλεῖν αὐτοῖς ἐς τοὺς Ἀρείους· καὶ
 γίγνεται μάχη τοῖς ἀμφὶ Ἐριγυῖου καὶ Κάρανου
 5 πρὸς Σατιβαρζάνην καρτερά· οὐδὲ πρόσθεν αἱ βαρ-
 βαροι ἐνέκλιναν, πρὶν Σατιβαρζάνην ζυμπεσόντα
 Ἐριγυῖω, ὡς Ἐριγυῖου πλήξαντος δόρατι ἐς τὸ
 πρόσωπον, ἀποθανεῖν. Τότε δὲ ἐγκλίναντες οἱ
 6 βάρβαροι, προτροπάδην ἔφευγον. Ἐν τούτῳ δὲ Ἀ-
 λέξανδρος πρὸς τὸν Καύκασον τὸ ὄρος ἦγεν, ἵνα
 καὶ πόλιν ἔκτισε, καὶ ἀνόμασεν Ἀλεξάνδρειαν·
 καὶ θύσας ἐνταῦθα τοῖς θεοῖς, ὅσοις νόμος αὐτῷ,
 7 ὑπερέβαλε τὸ ὄρος τὸν Καύκασον· σατράπην μὲν
 τῇ χώρᾳ ἐπιτάξας Πρυέξην ἄνδρα Πέρσην· τῶν
 δ' ἐταίρων, Νειλόξενον τὸν Σατύρου, ἐπίσκοπον
 8 ζὺν στρατιᾷ ἀπολιπών. Τὸ δὲ ὄρος ὁ Καύκασος,
 ὑψηλὸν μέγιστον, ὡς περτι ἄλλο τῆς Ἀσίας, ὡς
 λέγει Ἀριστόβουλος, φιλὸν δὲ τὸ πολὺ αὐτοῦ τό-
 9 γε ταύτῃ. Μακρὸν γὰρ ὄρος παρατέταται ὁ Καύ-
 κασος, ὥστε καὶ τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος, ὅς δὴ τὴν
 Κιλικίαν τε καὶ Παμφυλίαν ἀπείργει, ἀπὸ τοῦ Καυ-
 κάσου εἶναι λέγουσι, καὶ ἄλλα ὄρη μεγάλα δια-
 κεκριμένα ἀπὸ τοῦ Καυκάσου ἄλλη καὶ ἄλλη ἐπω-
 10 νυμία κατὰ ἔθνη τὰ ἐκάσων. Ἀλλὰ ἔνγε τού-
 τῳ τῷ Καυκάσῳ οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ τέρμινθαι πε-
 φύκασι, καὶ σιλφίον, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος· ἄλ-
 11 λὰ καὶ ὡς ἐπικεῖτο πολλοῖς ἀνθρώποις, καὶ πρό-
 βατα πολλὰ καὶ κτήνη ἐνέμουντο, ὅτι καὶ χαί-
 ρουσι τῷ σιλφίῳ τὰ πρόβατα· καὶ εἰ ἐκ πολλοῦ
 πρόβατον σιλφίου αἴσθονται, καὶ θεῖ' ἐπ' αὐτὸ, καὶ
 τότε ἄνθος ἐπινέμεται, καὶ τὴν ρίζαν ἀνορύττον
 καὶ

νικὴν ἄμεινον ἔμοιγε. (4) τοῖς ἀμφὶ Ἐριγυῖου] διώρθω-
 σα οὕτω ἀντὶ τοῦ, τῶν ἀμφί. (5) ὡς Ἐριγυῖου πλή-
 ξαντος δόρατι] ἐν ἄλλοις δ' οὕτως ἔχει, πρὶν Σατιβ. ζυμ-

ται μάχη σφοδρὰ μεταξύ τοῦ Ἐριγυίου καὶ τοῦ Καραίου πρὸς τὸν Σατιβαρζάνην, καὶ μήτε ἐτράπησαν οἱ βάρβαροι εἰς φυγὴν, πρὶν νὰ συμπέσῃ ὁ Σατιβαρζάνης εἰς χεῖρας μὲ τὸν Ἐριγυίου, καὶ νὰ πέσῃ κάτω ἀπὸ θανάτου, πληγωθεὶς εἰς τὸ πρόσωπον παρὰ αὐτοῦ· ἐντεῦθεν λοιπὸν τραπέντες οἱ βάρβαροι, ἐφευγον κατὰ κράτος· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπροχώρει πρὸς τὸ ὄρος τὸν Καύκασον, ὅπου καὶ πόλιν ἔκτισε, καὶ ὠνόμασεν αὐτὴν Ἀλεξάνδρειαν· καὶ συσιάσας ἐνταῦθα εἰς τοὺς θεοὺς, εἰς ὅσους αὐτὸς ἐσυνήθιζεν, ἐπέρασεν ἐντεῦθεν τὸν Καύκασον, κατασχέσας σατράπην μὲν τοῦ τόπου ἐκείνου τὸν Προξένον τὸν Πέρσιν, ἐπιτηρητὴν δὲ μετὰ τινος στρατιᾶς, τὸν Νειλόξενον τὸν υἱὸν τοῦ Σατύρου, ἕνα ἐκ τῶν ἐταίρων. Τὸ δὲ ὄρος τοῦτο ὁ Καύκασος εἶναι ὑψηλὸν ὑπὲρ ἄλλο τι τῆς Ἀσίας, καθὼς λέγει ὁ Ἀριστόβουλος· γυμνὸν ὅμως τὸ περισσότερον μέρος τὸ ἔμπροσθεν· εἶναι δὲ ὄρος ἐκτεταμένον ἐπιπολὺ, ὥς καὶ ὁ Ταύρος τὸ ὄρος, τὸ ὅποσον διαχωρίζει τὴν Κιλικίαν, καὶ Παμφυλίαν, ἀπὸ τοῦ Καυκάσου ἐξαρτᾶται, ὥς λέγουσι· καὶ ἄλλα δὲ πρὸς τούτοις ἐξαρτῶνται ἐκεῖθεν πρὸς διάφορα ἔθνη ἐπεκτεινόμενα, καὶ διαφόρως καθ' ἕκαστα ἔθνη ὀνομαζόμενα· ἀλλ' εἰς τὸν Καύκασον τοῦτον οὐδὲν ἄλλο γίνεται, εἰ μὴ μόνον τέρμινθαι καὶ σίλφιον, καθὼς λέγει ὁ Ἀριστόβουλος· μὲ ὅλον τοῦτο εἶχε κατοίκους πολλοὺς ἀνθρώπους, καὶ πρόβατα πολλὰ καὶ κτήνη ἔδοσκον εἰς αὐτόν· καθότι ἀγαπῶσι πολλὰ τὰ πρόβατα τὸ σίλφιον τοῦτο καὶ μάλιστ' ἐκ πολλοῦ διασκήματος αἰσθανόμενα, τρέχουσιν εἰς αὐτὸ, καὶ τρώγουσι καὶ τὸ ἄνθος αὐτὸ, καὶ

τὴν

πισόντα Ἐριγυίῳ, πληγέντα δόρατι εἰς τὸ πρόσωπον, ἀποθανεῖν. (5) τότε δὴ ἐγκλίναντες] ἐκ τοῦ ἀρίστου κώ-

- 12 καὶ ταύτην κατεσθίει· ἐπὶ τῷδε ἐν Κυρήνῃ ὡς μακροτάτῳ ἀπελαύνουσιν τὰς ποίμνας τῶν χωρίων· ἵνα καὶ αὐτοῖς τὸ σίλφιον φύεται· οἱ δὲ καὶ περιφράσσουσι τὸν χώρον, τοῦ μὴδ' εἰ πελάσαιεν αὐτῷ τὰ πρόβατα, δυνατὰ γενέσθαι εἰσὼ παρελθεῖν· ὅτι πολλοῦ ἄξιον Κυρηναίοις τὸ σίλφιον.
- 13 Βῆσσοι δὲ ἔχων ἄμφ' αὐτὸν Περσῶν τε τοὺς μετασχόντας αὐτῷ τῆς Δαρείου συλλήψεως, καὶ αὐτῶν Βακτρίων ἐς ἑπτακισχιλίους, καὶ Δάας τοὺς ἐπὶ ταῖς τοῦ Ταναΐδος ποταμοῦ ἐποικούντας, ἐφθειρε τὴν ὑπὸ τῷ ὄρει τῷ Καυκάσῳ, ὡς ἐρημία τε τῆς χώρας τῆς ἐν μέσῳ αὐτοῦ τε καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ ὑπορία τῶν ἐπιτηδείων ἀπειρῶν Ἀλεξάνδρου τοῦ μὴ ἐλαύνειν πρόσω. Ἀλλ' Ἀλέξανδρος ἤλαυνεν οὐδὲν μείον, χαλεπῶς μὲν διά τε χιόνος πολλῆς, καὶ ἐνδείας τῶν ἀναγκαίων, ἦει δὲ ὄμας.
- 15 Βῆσσοι δὲ, ἐπεὶ ἐξηγγέλλετο αὐτῷ οὐ πόρρω ἤδη ὢν Ἀλέξανδρος, διαβὰς τὸν Ὠξὸν ποταμὸν, τὰ μὲν πλοῖα ἐφ' ὧν διέβη κατέκαυσεν, αὐτὸς δὲ εἰς Ναύτακα τῆς Σογδιανῆς χώρας ἀπεχώρει. Εἰπόντο δὲ αὐτῷ οἷτε ἄμφι Σπιταμένην καὶ Ὠξυάρτην, ἔχοντες τοὺς ἐκ τῆς Σογδιανῆς ἱππέας, καὶ
- 17 Δάαι οἱ ἀπὸ τοῦ Ταναΐδος. Οἱ δὲ τῶν Βακτρίων ἱππεῖς, ὡς φεύγειν ἐγνωκότες ἔμαθον Βῆσσον, ἄλλος ἄλλῃ ἐπὶ τὰ σφαῖν ἕκαστοι ἀπηλλάγησαν.
- 1 καὶ δ' Ἀλέξανδρος δὲ εἰς Δράφακα ἀφικόμενος, καὶ ἀναπαύσας τὴν σματιὰν εἰς Ἀόρνον τε ἦγε καὶ Βακ-

δικος ἀντὶ τοῦ, τότε δέ. (12) ἵνα καὶ αὐτοῖς] ὁ Καὶ ἐν τῷ ἀρίστῳ οὐ φέρεται κώδικι.

(1) Εἰς Ἀόρνον] διώρθωσα τοῦτο ἀντὶ τοῦ, εἰς Ἀόρρους κατὰ τὴν νεωτέραν ἔκδοσιν· ἐνικῶς γὰρ μικρὸν κατωτέρω προφέρεται οὕτω, ἐν τῇ ἁκρᾷ τῆς Ἀόρρου.

τὴν ρίζαν ἀνασκάπτουτα ἐκ τῆς γῆς· ὁ δὲν εἰς τὴν
Κυρήνην ἐκδιώκουσι τὰ ποίμνια τῶν προβάτων πολ-
λὰ μακρὰν ἀπὸ τὰ χωρία, εἰς τὰ ὅποια γίνεται τὸ
σίλφιον τοῦτο· ἄλλοι δὲ περιφράττουσι κύκλῳθεν
τὰ χωρία, διὰ νὰ μὴ δυνηθῶσι νὰ εἰσέλθωσιν ἐ-
κείσε τὰ πρόβατα, ἐὰν τύχη νὰ πλησιάσωσιν εἰς
αὐτά· καθότι τὸ σίλφιον εἶναι ἀξιοτίμητον εἰς τοὺς
Κυρηναίους. Ὁ δὲ Βῆστος ἔχων ἤδη μεθ' ἑαυτοῦ ἐκ-
τῶν Περσῶν τοὺς συμμετόχους καὶ συγκοινωνοὺς
τῆς συνωμοσίας κατὰ τοῦ Δαρείου, καὶ ἐκ τῶν Βακ-
τρίων ἕως ἑπτὰ χιλιάδας, καὶ τοὺς Δάας τοὺς κα-
τοικοῦντας ἐντεῦθεν τοῦ Ταναΐδος ποταμοῦ, διέφ-
θειρε τὴν γῆν κατὰ τὰς ὑπώρειας τοῦ Καυκάσου,
διὰ νὰ ἐρημώσῃ τὸν τόπον μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ
Ἀλεξάνδρου, καὶ οὕτω νὰ τὸν ἐμποδίσῃ μὲ τὴν ζέ-
ρησιν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων ἀπὸ τὸ νὰ προχω-
ρῇ περαιτέρω· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος ἐπροχώρει ἐπίσης
μὲ ὅλην τὴν δυσκολίαν τῆς χιόνος, καὶ τῶν ἀναγ-
καίων τὴν ἔλλειψιν· ὁ δὲ Βῆστος μαθὼν ἤδη, ὅτι
ὁ Ἀλέξανδρος πλησιάζει, διαβάς τὸν ποταμὸν Ὠξόν,
κατέκαυσε μὲν τὰ πλοῖα, μὲ τὰ ὅποια ἐπέρασε,
καὶ αὐτὸς ἀνεχώρει πρὸς τὰ Ναύτακα εἰς τὴν χώραν
τῶν Σαγδιανῶν· ἠκολούθουν δὲ αὐτὸν καὶ ὁ Σπιτα-
μένης καὶ ὁ Ὄξυάρτης, ἔχοντες τοὺς ἵππεῖς τῶν Σαγ-
διανῶν· ὁμοίως δὲ ἀκολουθοῦσαν αὐτοὺς καὶ οἱ Δά-
αι οἱ ἐκ τοῦ Ταναΐδος ποταμοῦ· οἱ δὲ ἵππεῖς τῶν
Βακτρίων, καθὼς ἔμαθον ὅτι ἀπεφάσισεν ὁ Βῆστος
νὰ φύγῃ, ἀνεχώρησαν καὶ αὐτοὶ ἄλλος εἰς ἄλλο
μέρος πρὸς τὴν πατρίδα των ἕκαστος.

κθ'. Οἱ δὲ Ἀλέξανδρος ἔλθων εἰς τὰ Δράφακα,
καὶ ἀναπαύσας τὸ σθένος αὐτοῦ, ἐκινήθη αὖτις πρὸς
τὴν Ἀρμένον, καὶ τὰ Βάκτρα· αἱ ὅποια εἶναι με-
γαλῶταται πόλεις εἰς τὴν γῆν τῶν Βακτρίων·
καὶ ἐκυρίευσεν αὐτὰς μὲ τὴν πρώτην ὁρμήν, καὶ
φύ-

- Βάκτρα, αἱ δὲ μέγισται εἰσὶ πόλεις ἐν τῇ Βακ.
 2 τρίων χώρᾳ· καὶ ταύτας τε ἐξ ἐφόρου ἔλαβε, καὶ
 φυλακὴν ἐν τῇ ἀκρᾷ τῆς Ἀόρου ἀπέλιπε, καὶ
 ἐπὶ ταύτης Ἀρχέλαον τὸν Ἀνδρόκλου, τῶν ἐταί-
 3 ρων· τοῖς δ' ἄλλοις Βακτρίοις οὐ χαλεπῶς προσχω-
 ρήσασιν, ἐπέταξε σατράπην Ἀργαδάζου του Πέρ-
 σην· αὐτὸς δὲ ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν Ὠξοῦ ποταμόν. Ὁ
 4 δὲ Ὠξος ποταμὸς ῥέει μὲν ἐκ τοῦ ὄρους τοῦ Καυ-
 κάσου· ἐς δὲ ποταμῶν μέγιστος τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ,
 ὅσους τε δὴ Ἀλέξανδρος καὶ οἱ ξυν' Ἀλεξάνδρῳ ἐ-
 5 πῆλθον, πλὴν τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν. Οἱ δὲ Ἰνδοὶ
 ποταμοὶ πάντων μέγιστοι εἰσὶν· ἔξεισι δὲ ὁ Ὠξος
 ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν τὴν κατ' Ὑρκανίαν.
 6 Διαβαίνειν δὲ ἐπιχειροῦντι αὐτῷ τὸν ποταμόν,
 πάντῃ ἀπορον ἐφαίνετο· τὸ μὲν γὰρ εὖρος ἦν ἐς
 ἑξ' μάλιστα σταδίους· βάθος δὲ, οὐδὲ πρὸς λόγον
 τοῦ εὖρους, ἀλλὰ πολὺ δῆτι βαθυτέρος, καὶ φαρ-
 μάδος, καὶ ῥεῦμα ὄξύ, ὥς τὰ καταπηγνύμενα
 πρὸς αὐτοῦ τοῦ ῥοῦ ἐκσρέφεσθαι ἐκ τῆς γῆς οὐ
 χαλεπῶς, ὅσα δὲ οὐδὲ βεβαίως κατὰ τῆς ψάμμου
 7 ἰδρυμένα· ἄλλως τε καὶ ἀπορία ὕλης ἐν τοῖς πόντοις
 ἦν· καὶ τριδὴ πολλὴ ἐφαίνετο, εἰ μακρόθεν με-
 8 τίσιεν, ὅσα ἐς γεφύρωσιν τοῦ πύρου. Συναγαγὼν
 οὖν τὰς διφθέρας, ὑφ' αἷς ἐσκύνουν οἱ στρατιῶ-
 ται, φρυγτοῦ ἐμπλῆσαι ἐκέλευσεν ὡς ξηροτάτου,
 καὶ καταδῆσαί τε καὶ ξυρράφαι ἀκριβῶς, τοῦ μὴ
 ἐσδύεσθαι ἐς αὐτὰς τοῦ ὕδατος· ἐμπλησθεῖσαι
 δε καὶ ξυρράφεισαι, ἱκαναὶ ἐγένοντο διαβιδάσαι
 τὴν

(6) βάθους δὲ οὐ δὲ πρὸς λόγον τοῦ εὖρους] οὐ τοῦ-
 τό φησιν, ὡς τισιν ἔδοξεν, ὅτι βαθυτέρος ἦν, ἢ πλατύτες·
 ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔσχε τὸ εὖρος ἀνάλογον, εἴτ' οὖν σύμμε-
 τρον τῷ βάθει· ὅρα καὶ ριβλ. β'. κ'. 4. περὶ συμμετρίας.

φύλακας εἰς τὴν ἀκρόπολιν τῆς Ἀόρνου κατέστησεν, εἰς τὴν ὁποίαν διώρισε καὶ ἡγεμόνα τὸν Ἀρχέλαον τὸν υἱὸν τοῦ Ἀνδρόκλου, ἓνα ἐκ τῶν ἐταίρων· εἰς δὲ τοὺς ἄλλους Βακτρίους, οἱ ὅποιοι εὐκόλως ὑπετάχθησαν εἰς αὐτὸν, διώρισε σατράπην Ἀρτάδαζον τὸν Πέρσην· αὐτὸς δὲ ἐπροχώρει πρὸς τὸν Ὠῶν τὸν ποταμόν· ὅς τις τρέχει μὲν ἀνωθεν ἀπὸ τὰ Καυκάσια ὄρη, καὶ εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ ὅλων τοὺς Ἀσιατικούς ποταμούς, ὅσους ὁ Ἀλέξανδρος διεπέρασε μετὰ τῆς στρατίας, ἔξω ὅμως ἀπὸ τοὺς ποταμούς τῶν Ἰνδῶν· ἐπειδὴ αὐτοὶ εἶναι μεγαλώτατοι πάντων· ἐκρεῖ δὲ ὁ Ὠῶς εἰς τὴν μεγάλην θάλασσαν κατὰ τὴν Ὑρκανίαν· δοκιμάζων δὲ ὁ Ἀλέξανδρος τοῦ ποταμοῦ τὴν διάβασιν, εὗρισκε δυσκολίαν μεγαλωτάτην. καθότι τὸ μὲν πλάτος αὐτοῦ ἦτον ζάδια ἕξ· τὸ δὲ βάθος αὐτοῦ δὲν ἦτον ἀνάλογον μὲ τὸ πλάτος, ἀλλὰ πολὺ βαθύτερος βέβαια, καὶ ἀμμοῦδες ὁ ποταμὸς, καὶ τὸ ρεῦμα ὀξὺ, ὥς τε ὅσα πράγματα ἐνέπιγον εἰς τὴν γῆν, τὰ ἀνέτρεπε χωρὶς δυσκολίας· καθότι δὲν ἦσαν εἰς τὴν ἄμμον ἀσφαλῶς πεπιγμένα καὶ μάλισα δὲν εὗρισκον καὶ ξυλικὴν εἰς τὸ γεφύρωμα, καὶ ἐφαίνετο πολυκαιρία νὰ φέρωσι μακρόθεν τὰ ἀναγκαῖα εἰς τὸ ἔργον αὐτό· συναθροίσας λοιπὸν τὰς διφθέρας, τὰς ὁποίας εἶχον οἱ στρατιῶται σκηνάς, ἐπρόσαξε νὰ τὰς γεμίσωσιν ἀπὸ ὕλην ἐλαφροτάτην, καὶ νὰ τὰς δέσωσιν ἀνωθεν, καὶ νὰ τὰς ῥάψωσιν μὲ ἀκρίβειαν· ὥς τε νὰ μὴν ἔμειν ὕδωρ παντελῶς εἰς αὐτάς· πληρωθεῖσαι δὲ οὕτως καὶ ῥαφείσαι, ἐστάθησαν ἀρκεταὶ νὰ διαδιθάσωσι τὸ

(7) ἐν τοῖς πόνοις] ἐν δὲ τῷ ἀρίστῳ κώδικι ἐν τοῖς πόνοις κατὰ Γρανόβιον φέρεται. (8) τοῦ μὴ ἐσθύνεσθαι ἐς αὐτάς τοῦ ὕδατος] διώρῃωσα τοῦτο ἀντὶ τοῦ, ἐνδύεσθαι

- 9 τὴν στρατιὰν ἐν πέντε ἡμέραις. Πρὶν δὲ διαβαίνειν
τὸν ποταμὸν, τῶν τε Μακεδόνων ἐπιλέξας τοὺς
πρεσβυτάτους, καὶ ἤδη ἀπολέμους, καὶ τῶν Θεσ-
σαλῶν τοὺς ἐξελοντάς καταμείναντας, ἐπ' οἴκῳ
10 ἀπέστειλεν. Ἐκπέμπει δὲ καὶ Στασάνορα, ἕνα τῶν
ἐταίρων, εἰς Ἀρείου, πρυστάξας Ἀρσαμην μὲν
τὸν σατράπην τῶν Ἀρείων ξυλλαβεῖν, ὅτι ἐδε-
λοκακεῖν αὐτῷ Ἀρσάμης ἔδοξεν· αὐτὸν δὲ σατρά-
11 πην εἶναι αὐτ' ἐκείνου Ἀρείων. Περάσας δὲ τὸν
ᾧ ξὺν ποταμὸν, ἤγε κατὰ σπουδὴν, ἵνα Βῆσσαν
12 εἶναι ξὺν τῇ δυνάμει ἐπυνθάνετο. Καὶ ἐν τούτῳ
ἀφικνουῦνται παρὰ Σπιταμένους καὶ Δαταφέρνου
πρὸς αὐτὸν ἀγγέλλοντες, ὅτι Σπιταμένης καὶ Δα-
ταφέρνης, εἰ πεμφθεῖη αὐτοῖς ὀλίγη στρατιὰ, καὶ
ἡγεμῶν τῇ στρατιᾷ, συλλήψονται Βῆσσαν, καὶ
παραδώσουσιν Ἀλέξανδρῳ· ἐπεὶ καὶ νῦν ἀδέσμως
13 φυλακῇ φυλάσσεσθαι πρὸς αὐτῶν Βῆσσαν. Ταῦ-
τα ὡς ἤκουσεν Ἀλέξανδρος, αὐτὸς μὲν ἀναπαύων
ἤγε τὴν στρατιὰν σχολαίτερον ἢ πρόσθεν· Πτο-
λεμαῖον δὲ τὸν Λάγου ἀποσέλλει, τῶν τε ἐταί-
ρων ἱππαρχίας τρεῖς ἄγοντα, καὶ τοὺς ἱππακοντι-
σὰς ἅπαντας· πεζῶν δὲ, τήν τε Φιλώτα τάξιν,
καὶ τῶν ὑπασπιστῶν χιλιαρχίαν μίαν, καὶ τοὺς
Ἀγριαῖνας πάντας, καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας,
σπουδῇ ἐλαύνειν κελεύσας ὡς Σπιταμένην τε καὶ
14 Δαταφέρνην. Καὶ Πτολεμαῖος ἦει ὡς ἐτέτακτο· καὶ
διελθὼν ἐν ἡμέραις τέσσαρσι σαθροὺς δέκα, ἀ-
φικνεῖται εἰς τὸ στρατόπεδον, οὗ τῇ προτεραίᾳ ἡν-
λισμένοι ἦσαν οἱ ἀμφὶ τὸν Σπιταμένην βάρβαροι.
λ'.

ἐκ τοῦ ἀρίστου κατὰ Γρονόβιον κώδικος· ἡ δὲ γνηικὴ ὕ-
δατος συνειννοεῖ τὸ, μέρος. (9) τοὺς ἐξελοντάς κατα-
μείναντας] ὅρα ἀνατέρω, 13, 11.

τὸ κράτευμα ἄντικρυς εἰς πέντε ἡμέρας· πρὶν ὅμως
 νὰ περάσῃ τὸν ποταμὸν, ἐδιέλεξε τοὺς γέροντας
 ἐκ τῶν Μακεδόνων, ὅσοι ἦσαν ἤδη ἀδύνατοι πρὸς
 πόλεμον, καὶ ἐκ τῶν Θεσσαλῶν τοὺς μένοντας εἰς
 τὴν ἐκστρατείαν αὐτοπροαιρέτως, ἔσειλεν αὐτοὺς ὁ-
 πίσω εἰς τὴν πατρίδα· ἔσειλε δὲ καὶ τὸν Στασάνωρα,
 ἕνα ἐκ τῶν ἑταίρων εἰς τοὺς Ἀρείους μὲ προσαγὴν
 νὰ συλλάβῃ τὸν Ἀρσάμην τὸν σατράπην αὐτῶν, ὡς
 ὑπόπτου ὄντα· αὐτὸς δὲ ὁ Στασάνωρ νὰ μείνῃ αὐ-
 τοῦ ἀντ' ἐκείνου σατράπης. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρατε τὸν
 Ὠξόν, ἔτρεχε κατὰ τάχος πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, εἰς
 τὸ ὅποιον ἤκούετο, ὅτι εἶναι ὁ Βῆσσος μετὰ δυνά-
 μεις· καὶ ἐν τούτῳ ἔρχονται ἄνθρωποι παρὰ τοῦ
 Σπιταμένους καὶ Δαταφέρνου ἀπεσπάλμενοι, λέγον-
 τες, ὅτι ὁ Σπιταμένης καὶ ὁ Δαταφέρνης δύνανται
 νὰ συλλάβωσι τὸν Βῆσσον, καὶ νὰ τὸν παραδώσω-
 σιν εἰς τὸν Ἀλέξανδρον, εἰάν σείλῃ ὀλίγον κράτευ-
 μα πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἕνα στρατηγὸν εἰς αὐτό· ἐπειδὴ
 καὶ νῦν ἤδη τὸν ἔχουσι πεφυλαγμένον, ὅχι ὅμως
 καὶ δεδεμένον. Ταῦτα λοιπὸν ἀκούσας ὁ Ἀλέξανδρος,
 αὐτὸς μὲν ἐπροχώρει βραδύτερον, μὲ ἀνάπαυσιν τοῦ
 στρατεύματος, τὸν δὲ Πτολεμαῖον τὸν υἱὸν τοῦ Λά-
 γου ἔσειλεν ἔμπροσθεν μὲ τρία τάγματα ἵππικὰ
 τῶν ἑταίρων, καὶ ὅλους τοὺς ἵππακουτιστὰς, καὶ τὸ
 τάγμα τὸ πεζικὸν τοῦ Φιλώτα, καὶ μίαν χιλιαρ-
 χίαν τῶν ὑπασπιστῶν, καὶ ὅλους τοὺς Ἀγριᾶνας, καὶ
 τοὺς ἡμίσεις τῶν τοξοτῶν, μετὰ τούτων ἀπάντων
 λέγων ἐπρόσαξε αὐτὸν νὰ τρίξῃ σπουδαίως πρὸς τὸν
 Σπιταμένην καὶ τὸν Δαταφέρνην· καὶ οὗτος μὲν ἐ-
 προχώρει κατὰ τὴν προσαγὴν· καὶ διαπεράσας δέκα
 σταθμοὺς εἰς τέσσαρας ἡμέρας, ἔφθασεν εἰς τὸ στρα-
 τόπεδον, ἐν ᾧ τὴν προτέραν ἡμέραν ἦσαν οἱ βάρβα-
 ροὶ μετὰ τοῦ Σπιταμένους.

X.

- 1 Λ'. Ἐνταῦθα ἔμαθε Πτολεμαῖος, ὅτι οὐ βεβαία
 τῷ Σπιταμένῃ καὶ Δαταφέρνη ἡ γνώμη ἐστὶν ἀμφὶ
 2 τῇ παραδόσει τοῦ Βῆσσου. Τοὺς μὲν δὴ πεζοὺς
 κατέλιπε, προστάξας ἔπεσθαι ἐν τάξει· αὐτὸς
 δὲ ζὺν τοῖς ἵππευσιν ἐλάσας ἀφίκετο πρὸς κώμην
 τινα, ἣν ὁ Βῆσσος ἦν ζὺν ὀλίγοις στρατιώταις.
 3 Οἱ γὰρ ἀμφὶ τὸν Σπιταμένην μετακεχωρήκεσαν
 ἡδὴ ἐκεῖθεν, καταιδεσθέντες αὐτοὶ παραδοῦναι
 4 τὸν Βῆσσον. Πτολεμαῖος δὲ περισήσας ἐν κύκλῳ
 τῆς κώμης τοὺς ἱππείας (ἦν γάρ τι καὶ τεῖχος πε-
 ριδεβλημένον καὶ πύλαι κατ' αὐτὰ) ἐπεκηρυκέυε-
 5 το τοῖς ἐν τῇ κώμῃ βαρβάροις, ἀπαθεῖς σφᾶς ἀ-
 6 παλλάσσεσθαι παραδόντας Βῆσσον. Οἱ δὲ ἐδέχον-
 το τοὺς ζὺν Πτολεμαίῳ ἐς τὴν κώμην· καὶ Πτολε-
 7 μαῖος ξυλλαβὼν Βῆσσον, ὀπίσω ἐπανήει. Προπέμ-
 φας δὲ, ἤρετο Ἀλέξανδρον, ὅπως χρή ἐς ὅψιν
 ἄγειν Ἀλεξάνδρου Βῆσσον· καὶ Ἀλέξανδρος, γυ-
 μνὸν ἐν κλοιῷ δῆσαντα, οὕτως ἄγειν ἐκέλευσε,
 καὶ κατασήσαντα ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ, ἣ αὐτὸς τε
 καὶ ἡ στρατιὰ παρελάσσεσθαι ἔμελλε. Καὶ Πτολε-
 8 μαῖος οὕτως ἐποίησεν. Ἀλέξανδρος δὲ ἰδὼν τὸν
 Βῆσσον, ἐπισήσας τὸ ἄρμα, ἤρετο ἀνδ' ὅτου βα-
 σιλέα τὸν αὐτοῦ καὶ ἅμα οἰκέϊον καὶ εὐεργέτην
 γενόμενον Δαρεῖον, τὰ μὲν πρῶτα ξυνέλαβε καὶ
 8 δῆσας ἤγεν, ἔπειτα ἀπέκτεινε· καὶ ὁ Βῆσσος οὐ
 μόνον οἱ ταῦτα δόξαντα πρᾶξαι ἔφη, ἀλλὰ ζὺν
 τοῖς τότε ἀμφὶ Δαρεῖον οὖσιν, ὡς σωτηρίαν σφί-

σιν

(4) Ἐπεκηρυκέυετο τοῖς ἐν τῇ πόλει] κήρυκα ἔπεμ-
 ψε μετὰ κηρυκίου εἰπεῖν τοῖς βαρβάροις τὸ προσεταγμέ-
 νον· ἦν δὲ τὸ κηρύκιον ξύλον ὀρθιον δύο ὀφεις ἀντιτε-
 ριτεπλεγμένους ἔχον περὶ αὐτό· ὅπερ ἔχων τις, ἀδεῶς
 ἀφικνεῖτο πρὸς τοὺς πολεμίους, ὡς τὲ ἐρῶν περὶ ξυμβά-

λ'. Ἐνταῦθα δὲ μνησάνει ὁ Πτολεμαῖος, ὅτι ἡ ὑπόσχεσις τοῦ Σπιταμένου καὶ τοῦ Δαταφένου περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ Βῆσσου δὲν ἦτον βεβαία· ὁ δὲ ἀφίσας αὐτοῦ τοὺς πεζοὺς μὲ παραγγελίαν νὰ ἀκολουθῶσιν ἐν τάξει, ἐπροχώρησεν αὐτὸς μετὰ τῶν ἱππέων ταχύτερον, καὶ ἐφθασεν εἰς μίαν κώμην, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτον ὁ Βῆσσος μὲ ὀλίγους στρατιώτας· ἐπειδὴ ὁ Σπιταμένης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἀνεχώρησαν ἐλείθεν, αἰσχυρθέντες νὰ παραδώσωσι τὸν Βῆσσον αὐτοὶ οἱ ἴδιοι· ὁ δὲ Πτολεμαῖος περικυκλώσας τὴν κώμην μὲ τὸ ἱππικὸν πανταχόθεν, ἐπειδὴ εἶχε τεῖχος, καὶ ξενὰ κατὰ τὸ τεῖχος, ἦλθεν εἰς συμφωνίαν μετὰ τῶν κατοίκων βαρβάρων νὰ παραδώσωσιν εἰς αὐτὸν τὸν Βῆσσον, καὶ νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκεῖθεν χωρὶς νὰ βλάβῃ τὴν πόλιν· καὶ ἐκεῖνοι μὲν ἐδέχθησαν εἰς τὴν πόλιν τὸν Πτολεμαῖον· αὐτὸς δὲ λαβὼν τὸν Βῆσσον, ἀνεχώρει ὀπίσω· καὶ προπέμψας ἄνδρα πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον μὲ παῖον τρόπον νὰ παρρησιάσῃ ἔμπροσθέν του τὸν Βῆσσον· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπρόσαξε νὰ τὸν σῆσῃ γυμνὸν καὶ δεδεμένον μὲ κλοιὸν εἰς τὸν λαιμὸν εἰς τὰ δεξιὰ τῆς ἀδοῦ, καθ' ὃ μέρος ἔμελλε νὰ περάσῃ αὐτὸς καὶ ἡ στρατιά· καὶ ὁ Πτολεμαῖος ἔκαμε τὰυτα κατὰ τὴν προσαγῆν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἰδὼν τὸν Βῆσσον ἐξάβη ὀλίγον, καὶ τὸν ἐρώτησε, διὰ ποίαν αἰτίαν συνέλαβε τὸν Δαρεῖον τὸ πρῶτον τὸν ἑαυτοῦ βασιλέα καὶ ἅμα συγγενῇ, καὶ εὐεργέτην γενόμενον, καὶ ἔφερεν αὐτὸν μετ' ἑαυτοῦ δεδεμένον, ἔπειτα δὲ καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν; ὁ δὲ Βῆσσος ἀπεκρίθη πρὸς ταῦ-

σεως. (4) ἀπαθεῖς σφᾶς ἀπαλλάσσουσθαι] οὐκ ἐκ τῆς κώμης ἄλλοσέ πη ἀπαλλάσσουσθαι, ἀλλὰ τῶν ἐκ τοῦ πολέμου κακῶν ἀπαθεῖς αὐτοὺς εἰναί φησιν, εἰ Βῆσσον αὐ-

- 9 σιν εὑρέσθαι παρ' Ἀλεξάνδρου. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τοῖς δε μασιγοῦν ἐκέλευεν αὐτόν, καὶ ἐπιλέγειν τὸν κήρυκα ταῦτα ἐκείνα, ὅσα αὐτὸς τῷ Βῆσσω ἐν τῇ πίσει ὠνειδίσε. Βῆσσος μὲν δὴ οὕτως αἰκισθεῖς, ἀποπέμπεται ἐς Βάκτρα ἀποθανούμενος. Καὶ ταῦτα Πτολεμαῖος ὑπὲρ Βῆσσου ἀναγέγραπεν. Ἀριστόβουλος δὲ τοὺς ἀμφὶ Σπιταμένην τε καὶ Δαταφέρνην Πτολεμαῖω ἀγαγεῖν Βῆσσον, καὶ παραδόναι Ἀλεξάνδρῳ θυμὸν ἐν κλοιῷ δῆσαντας. Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπληρώσας τὸ ἵππικὸν ἐκ τῶν αὐτόθεν ἵππων (πολλοὶ γὰρ αὐτῷ ἵπποι ἔντε τῇ ὑπερβολῇ τοῦ Καυκάσου καὶ ἐν τῇ ἐπὶ τὸν Ὠξόντε καὶ ἀπὸ τοῦ Ὠξοῦ πορεῖα ἐξέλιπον) ὡς ἐπὶ Μαράκανδα ἦγε· τὰ δὲ ἐς βασιλεία τῆς Σογδιανῆς χώρας. Ἐνθένδε ἐπὶ τὸν Τάναϊν ποταμὸν προΐει. Τῷ δὲ Τανάϊδι τούτῳ, ὃν δὴ καὶ Ὀρξάντην ἄλλῳ ὀνόματι πρὸς τῶν ἐπιχωρίων βαρβάρων καλεῖσθαι λέγει Ἀριστόβουλος, αἱ πηγαὶ μὲν ἐκ τοῦ Καυκάσου ὄρους καὶ αὐτῷ εἰσὶν· ἐξίησι δὲ καὶ οὗτος ὁ ποταμὸς ἐς τὴν Ὑρκανίαν θάλασσαν.
- 14 Ἄλλος δ' ἂν εἴη Τάναϊς, ὑπὲρ ὅτου λέγει Ὁρόδотος ὁ λογοποιός, ὃ γόρουν εἶναι τῶν ποταμῶν τῶν Σκυθικῶν Τάναϊν, καὶ ῥεῖν μὲν ἐκ λίμνης μεγάλης ἀνίσχοντα, ἐκδιδόναι δὲ ἐς λίμνην ἔτι μείζονα τὴν

τὸν παραδοῖεν. (9) μεγιστοῦν ἐκέλευε] τί δ' οὐχὶ γραπτέον ἐκέλευσε; ὁ δὲ λόγος δῆλος. (9) ὅσον αὐτὸς ἐν τῇ πίσει ὠνειδίσε] οὕτω τυχόν, ἀντ' ὅτου τὸν βασιλέα τὸν ἑαυτοῦ καὶ ἅμα αἰκίσαν, καὶ εὐεργέτην συνέδησε, καὶ ἀπέκτεινε. (10) ἀναγέγραψε] ἐν δὲ τῷ ἀρίστῳ κώδικι, ἀνέγραψε, φέρεται. (14) ὑπὲρ ὅτου λέγει Ὁρόδотος] βιβλ. δ'. 57. (14) ὃ γόρουν εἶναι τῶν ποταμῶν τῶν Σκυθικῶν Τάναϊν] διώρθωταί μοι ἀπὸ ἐνικῶν ἀριθμῶν ἐκ τοῦ

ταῦτα, τοῦτο ἐφάνη εὐλογον κοινῶς καὶ εἰς τοὺς ἄλλους Πέρσας τοὺς ὄντας μετὰ τοῦ Δαρείου, καὶ ὅτι ἔπραξε τοῦτο μετ' ἐκείνων κοινῶς διὰ νὰ εὐρωσιν ἐντεῦθεν σωτηρίαν τινὰ περὶ ἑαυτῶν παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπρόσαξεν εὐθὺς μετὰ ταῦτα νὰ τὸν μασιγώσῃσι, καὶ ὁ κήρυξ νὰ κηρύττῃ τὰ ἴδια, τὰ ὅποια ὁ Ἀλέξανδρος ὠνείδισε τὸν Βῆσσον διὰ τὴν ἀπιστίαν· καὶ οὕτως ὁ μὲν Βῆσσος μασιγωθείς, πέμπεται εἰς τὰ Βάκτρα διὰ νὰ εὕρῃ ἐκεῖσε τὸν τάφον του· καὶ ταῦτα μὲν ἔγραψεν ὁ Πτολεμαῖος περὶ τοῦ Βῆσσου· ὁ δὲ Ἀριστόβουλος λέγει, ὅτι ὁ Σπιταμένης καὶ ὁ Δαταφέρνης ἔφερον τὸν Βῆσσον εἰς τὸν Πτολεμαῖον, καὶ παρέδωκαν αὐτὸν εἰς τὸν Ἀλέξανδρον δεδεμένον εἰς τὸν ζυγόν, καὶ γυμνόν. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀναπληρώσας τὸ ἵππικόν ἐκ τῶν αὐτόθι εὐρισκόμενων ἵππων, (ἐπεὶδὴ πολλοὶ ἵπποι ἀπωλέσθησαν αὐτόθι εἰς τὴν διάβασιν τοῦ Καυκάσου, καὶ καθ' ὁδὸν πρὸς τὸν Ὠξόν, καὶ ἀπὸ τοῦ Ὠξοῦ αὖθις μέχρι τῆς συλλήψεως τοῦ Βῆσσου.) ἐπροχώρει πρὸς τὰ Μαράκανδα· τὰ ὅποια εἶναι ἡ πρωτεύουσα πόλις τῆς Σογδιανῆς ἐπαρχίας. Ἐντεῦθεν ἐπροχώρει πρὸς τὸν Τάναϊν ποταμόν· ὁ δὲ Τάναϊς οὗτος, ὅστις καὶ Ὀρξάτης καλεῖται παρὰ τῶν ἐντοπίων βαρβάρων, καθὼς λέγει ὁ Ἀριστόβουλος, ἔχει τὰς πηγὰς του ἐκ τοῦ Καυκάσου ὄρους ὡσαύτως, καὶ ἐκρέει ὁμοίως εἰς τὴν Ὑρκανίαν θάλασσαν καὶ αὐτός· ὅθεν ἄλλος εἶναι ἐκεῖνος ὁ Τάναϊς, περὶ τοῦ ὁποίου λέγει ὁ Ἡρόδοτος ὁ ἱστορικός, ὅτι εἶναι ὁγδοὺς τοῖν Σκυθικῶν ποταμῶν, καὶ ὅτι ἔχει μὲν τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ ἀπὸ μίαν μεγάλην λίμνην, ἐμβαίνει δὲ εἰς ἄλλην

με-

ἀρίστου κώδικος. (14) οἷς δὲ . . . ὁ Τάναϊς διείργει τὴν Ἀσίαν] καθ' οὗς, κατὰ τὴν δοξαν αὐτῶν δηλοῦσι· ὅν-

C c

τὴν καλουμένην Μαιῶτιν* καὶ τὸν Τάναϊν τοῦτον
 εἰσὶν οἱ ὅρον ποιοῦσι τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης.
 15 Οἷς δὴ ἀπὸ τοῦ μυχοῦ τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου
 ἡ Λίμνη τε ἡ Μαιῶτις καὶ ὁ ἐς ταύτην ἐξῶν πο-
 ταμὸς ὁ Τάναϊς οὗτος, διείργει τὴν Ἀσίαν τε καὶ
 16 τὴν Εὐρώπην, καθάπερ ἡ κατὰ Γαδεῖρά τε καὶ
 τοὺς ἀντιπέραν Γαδεῖρων Λίβυας τοὺς Νομάδας
 Θάλασσα, τὴν Λιβύην αὖ καὶ τὴν Εὐρώπην διείρ-
 γει· οἷς γε δὴ ἡ Λιβύη ἀπὸ τῆς Ἀσίας τῆς ἄλλης
 17 πῶ Νεῖλῳ ποταμῷ διακέκριται. Ἐνταῦθα ἀπο-
 σκεδασθέντες τινὲς τῶν Μακεδόνων ἐς προνομὴν,
 κατακόπτονται πρὸς τῶν βαρβάρων· οἱ δὲ δρά-
 σαντες τὸ ἔργον, ἀπέφυγον ἐς ὄρος τραχύτατον,
 καὶ πάντα ἀπότομον· ἦσαν δὲ τὸ πλῆθος ἐς τρι-
 18 σμυρίους. Καὶ ἐπὶ τούτους Ἀλέξανδρος τοὺς κου-
 φοτάτους τῆς στρατίας ἀναλαβὼν ἦγεν. Ἐνθα δὲ
 προσβολαὶ πολλαὶ ἐγίγνοντο ταῖς Μακεδόσιν ἐς
 τὸ ὄρος· καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἀπεκρούοντο, βαλ-
 19 λόμενοι ἐκ τῶν βαρβάρων· καὶ ἄλλοι τε πολλοὶ
 τραυματῖαι ἐγένοντο, καὶ αὐτοὺς Ἀλέξανδρος ἐς
 τὴν κινήμην τοξεύεται διαμπᾶξ, καὶ τῆς περόνης
 20 τὶ ἀποθραύεται αὐτῷ ἐκ τοῦ τοξεύματος. Ἀλλὰ
 καὶ ὥς ἐλαθέ τε τὸ χωρίον, καὶ τῶν βαρβάρων οἱ
 μὲν αὐτοῦ κατεκόπησαν πρὸς τῶν Μακεδόνων,
 πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ τῶν πετρῶν ῥίψαντες σφᾶς
 ἀπέθανον· ὥς τε ἐκ τρισμυρίων οὐ πλείους ἀπο-
 σωθῆναι ὀκτακισχιλίων.

τω δὲ καὶ ἐξῆς. (16) οἷς γεδῆ] κατὰ τὸν αὐτὸν τρό-
 πον καὶ τοῦτο ἀναφέρεται ἀνωτέρω εἰς τὸ, εἰσὶν οἱ ὅρον
 ποιοῦνται. (19) καὶ τῆς περόνης τὶ ἀποθραύεται] πε-

μεγαλιτέραν τὴν καλουμένην Μαιώτιδα· τὸν ὅποιον
 τινὲς ἔχουσι σύνορον τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης.
 καὶ οὗτος ἀπὸ τὸν μυχὸν τοῦ Εὐξείνου πόντου, καὶ
 τὴν Μαιώτιδα λίμνην, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκρέει αὐτός,
 διαχωρίζει τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Εὐρώπην, καθὼς καὶ
 ἡ θάλασσα μεταξὺ τῶν Ταδεύρων καὶ τῶν Νομάδων
 Λιθύων διαχωρίζει κατ' αὐτοὺς τὴν Λιθύν καὶ τὴν
 Εὐρώπην· καὶ πάλιν ὁ Νεῖλος διαχωρίζει ὁμοίως τὴν
 Λιθύν καὶ τὴν Ἀσίαν. Ἐνταῦθα ὡς τόσον διασκορ-
 πισθέντες τινὲς ἐκ τῶν Μακεδόνων εἰς εὐρεσὶν τῶν
 πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, κατεκόπησαν ὑπὸ τῶν βαρ-
 βάρων· οἱ δὲ βάρβαροι οὗτοι ἔφυγον εἰς ὄρος τραχύ-
 τaton, καὶ ἀποκρημνύτατον, πλήθος οὐτὲς ἕως τριά-
 κοντα χιλιάδες· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀναλαβὼν τοὺς ε-
 λαφροτάτους τῆς στρατιᾶς, ἐφώρμησε κατ' αὐτῶν·
 καὶ ἔνταῦθα πολλὰς προσβολὰς ἔκαμνον πρὸς τὰ ὄ-
 ρος οἱ Μακεδόνες, καὶ πρῶτον μὲν ἐξωθούντο ὅτι-
 σω κτυπούμενοι ὑπὸ τῶν βαρβάρων, καὶ πολλοὶ ἐ-
 τραυματίζοντο ἐξ αὐτῶν, ἐτοξεύθη δὲ καὶ αὐτός ὁ
 Ἀλέξανδρος διαμπαῖς εἰς τὴν κνήμην, καὶ θραύεται
 μέρος τι τοῦ ὀστέου τοῦ ὀνομαζομένου περόνη ἀπὸ τοῦ
 βέλους· μετ' ὅλον τοῦτο ἐκυρίευσεν τὸν τόπον καὶ οὐ-
 τω· καὶ ἐκ τῶν βαρβάρων ἄλλους κατέκοψαν εἰς τὸν
 τόπον οἱ Μακεδόνες, πολλοὶ δὲ καὶ ἐρρίφθησαν κα-
 τὰ τῶν κρημνῶν, καὶ ἔνταῦθα ἀπέθανον ὥς ἐκ τῶν
 τριάκοντα χιλιάδων μόλις διεσώθησαν ὀκτὼ χιλιάδες.

ρόνη τὸ ἐν τῇ κνήμῃ ὀστέον· οὗ μέρος ἐξεκόπη ἐκ τοῦ
 τοξεύματος· ὁ δὲ Πλούταρχος οὕτω περιγράφει· ἑναγ-
 χος μὲν τόξευμα εἰς τὴν κνήμην λαβὼν, ὑφ' οὗ τῆς κερ-
 κίδος ὀστέον ἀποθραυσθὲν ἔξεπεσεν.

Παροράματα ἐν τῷ κειμένῳ.

Σελ. 42, εἰχ. 6. ἀντὶ ἀπολλαγῆναι, γράφει ἀπαλ-
 λαγῆναι. 72, 13. ἀντὶ διαβεβικός, διαβεβικώς. 102,
 13. ἀντὶ ναυτὶ, ναυσί· τὸ αὐτὸ δὲ καὶ σελίδι 108, 15.
 116, 7. ἀντὶ ἦ, ἦ. 126, 3. ἀντὶ ἐκδομαῖς, ἐκδρομαῖς.
 134, 3. ἀντὶ κατὸν, αὐτόν. 138, 11. ἀντὶ ὁδοιοποιεῖν
 ὁδοιοποιεῖν. 174, 22. ἀντὶ θεμλίοις, θεμελίοις. 192, 19.
 ἀντὶ τὸν μὲν, τῶν μὲν. 194, 2. ἀντὶ ἐτάσσαντο, ἐ-
 τάσσοντο. 198, 21. ἀντὶ ἐκδομῆς, ἐκδρομῆς. 242, 5.
 ἀντὶ μηχαναῖς, μηχαναῖς. 256, 8. ἀντὶ κατετείσθη,
 κατεσείσθη. αὐτόθι, 12. ἀντὶ ἀπεκρούσαντο, ἀπεκρού-
 σαντο. 270, 8. ἀντὶ αἰσχᾶ, αἰσχρᾶ. 332, 13. ἀντὶ
 ἐκράτητε, ἐκρατήσε.

Εἰς τοὺς σχολίους.

Σελ. 11, εἰχ. 7. ἀντὶ πρόσω, γράφει πρόσω. 46, 3.
 ἀντὶ ἐκ ἔρρωται, οὐκ ἔρρωται. 76, 1. ἀντὶ ἐνίκησεν,
 ἐνίκησεν. 88, 4. ἀντὶ διαλάσας, διελάσας. 95, 4. ἀν-
 τὶ ἀποφρᾶς, ἀποφορᾶς. 201, 1. ἀντὶ θεωούμενον, θεω-
 ρούμενον. 203, ἀντὶ μὴ ἐφανίσαι, μὴ ἀφανίσαι. 230, 1.
 ἀντὶ Γυρυνήν, Γηρυνήν καὶ ἀλλαχῇ. 252, 2. ἀντὶ
 τεχνικοτάτοις, τεχνικωτάτοις, 278, 4. ἀντὶ ἄλφιστα,
 ἄλφιστα. 298, 9. ἀντὶ αἱ μεταφρασαί, οἱ μεταφρασαί·
 καὶ 10. ἀντὶ μετάφρασαι, μεταπέφρασαι. 312, 7. ἀντὶ
 φέρεται, φέρεται. 329, 1. ἀντὶ τατά, κατὰ. αὐτόθι 4.
 ἀντὶ παραρρήγεις, παραρράγεις. 336, 5. ἀντὶ αἱ,
 ἂν. αὐτόθι 9. ἀντὶ ὄν, οἷ. 358, 6. ἀντὶ ἐπισιτισάμε-
 νος, ἐπισιτισάμενος. καὶ 359, 2. τὸ αὐτό.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Αντικείμενο: Κεντρική Βιβλιοθήκη Βερολίνου